

NARUČITELJ:

REPUBLIKA HRVATSKA

KARLOVAČKA ŽUPANIJA

GRAD OGULIN

GRAD OGULIN

PROSTORNI PLAN UREĐENJA GRADA

IZVRŠITELJ:

ADF d.o.o.

za arhitekturu, projektiranje, savjetovanje,
urbanizam i prostorno uređenje, KARLOVAC

KARLOVAC - OŽUJAK 2005.

NARUČITELJ:

REPUBLIKA HRVATSKA

KARLOVAČKA ŽUPANIJA

GRAD OGULIN

IZVRŠITELJ:

ADF d.o.o. za arhitekturu, projektiranje, savjetovanje, urbanizam
i prostorno uređenje, M. Vrhovca 7, KARLOVAC

KOORDINATOR PLANA: BRANKICA PETROVIĆ

DIPL.ING.ARH.

RADNA SKUPINA:

**BRANKICA PETROVIĆ
VLADIMIR PETROVIĆ
VLATKA BOROTA
JADRANKO GOJANOVIĆ
mr. sc. TONKO RADICA
ANA MATANIĆ
LJERKA METEŽ
DOMAGOJ PERKIĆ
MARIN DELTOSO
MLADEN PETRIČIĆ**

**DIPL.ING.ARH.
DIPL.ING.ARH.
DIPL.ING.ARH.
DIPL.ING.GRAĐ.
PROF.GEOGRAF.
DIPL.ING.ARH.
PROF.POVJ.UMJ.
PROF.ARHEOLOG.
DIPL.ING.EL.
DIPL.ING.GRAĐ.**

DIREKTOR ADF d.o.o.: VLADIMIR PETROVIĆ

DIPL.ING.ARH.

KONZULTACIJE:

**SLAVICA ZUBČIĆ
VESNA SALOPEK KOŠUTIĆ**

**DIPL. ING. ARH.
DIPL. ING. GRAĐ.**

BROJ EVIDENCIJE PROJEKTA: ADF d.o.o. 10/02

KARLOVAC - OŽUJAK 2005.

SURADNIČKE
ORGANIZACIJE:

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA
DISTRBUČIJSKO PODRUČJE - ELEKTRA KARLOVAC

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA
DISTRBUČIJSKO PODRUČJE - ELEKTRA KARLOVAC
POGON OGULIN

HRVATSKE TELEKOMUNIKACIJE, KARLOVAC

HT MOBILNE KOMUNIKACIJE, ZAGREB

KARLOVAČKA ŽUPANIJA - ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
KARLOVAC

KARLOVAČKA ŽUPANIJA – URED ZA GOSPODARSTVO
KARLOVAC

KARLOVAČKA ŽUPANIJA – URED ZA GOSPODARSTVO
OGULIN

URED DRŽAVNE UPRAVE U KARLOVAČKOJ ŽUPANIJI
SLUŽBA ZA PROSTORNO UREĐENJE, ZAŠTITU OKOLIŠA,
GRADITELJSTVO I IMOVINSKO PRAVNE POSLOVE
ISPOSTAVA OGULIN

VODOVOD I KANALIZACIJA d.o.o. – OGULIN

KA-PROJEKT d.o.o. KARLOVAC

HRVATSKE AUTOCESTE d.o.o. - ZAGREB

ŽUPANIJSKA UPRAVA ZA CESTE – KARLOVAC

HRVATSKE ŽELJEZNICE d.d. - ZAGREB

HRVATSKE VODE
VODNOGOSPODARSKI ODJEL ZA VODNO PODRUČJE SLIVA SAVE
VODNOGOSPODARSKA ISPOSTAVA ZA SLIVNO PODRUČJE KUPE
KARLOVAC

HRVATSKE ŠUME d.o.o.
UPRAVA ŠUMA – PODRUŽNICA OGULIN

HRVATSKI OLIMPIJSKI CENTAR “BJELOLASICA” d.o.o.
ZAGREB

REPUBLIKA HRVATSKA
URED DRŽAVNE UPRAVE
U KARLOVAČKOJ ŽUPANIJI

SLUŽBA ZA PROSTORNO UREĐENJE,
ZAŠTITU OKOLIŠA, GRADITELJSTVO
I IMOVINSKO PRAVNE POSLOVE
ISPOSTAVA U OGULINU

KLASA: 350-02/04-01/01
URBROJ: 2133-07-04/1-05-4
Ogulin, 16. veljače 2005.

GRAD OGULIN
GRADSKO POGLAVARSTVO
OGULIN, B. Frankopana 11

PREDMET: Prostorni plan uređenja Grada Ogulina,
- suglasnost, daje se

U smislu članka 24. Zakona o prostornom uređenju (NN, 30/94, 68/98, 61/00, 63/02 i 100/04), Grad Ogulin, Gradsko poglavarstvo, podnesao je ovaj Službi zahtjev za izdavanje suglasnosti na konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Grada Ogulina.

Uz zahtjev je priložen konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Grada Ogulina, suglasnost na PPU Grada Ogulina Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, suglasnost Konzervatorskog odjela u Karlovcu, suglasnost Ministarstva obrane i suglasnost Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva.

Sukladno odredbi članka 24. stavak 2. Zakona o prostornom uređenju ova Služba je pribavila mišljenje Zavoda za prostorno uređenje i zaštitu okoliša Karlovačke županije klasa: 350-01/00-01/19, urbroj: 2133/1-06-05-02 od 3. siječnja 2005. godine.

Nakon uvida u konačni prijedlog elaborata Prostornog plana uređenja Grada Ogulina i mišljenje Zavoda za prostorno uređenje, daju se sljedeće primjedbe na konačni prijedlog Plana:

U članku 187. Odredaba za provođenje Prostornog plana uređenja Grada Ogulina potrebno je dodati točku 5. koja uređuje mogućnost građenja u neizgrađenom dijelu GP, sukladno odredbi članka 7. točka 7.14. i 7.15. Prostornog plana Karlovačke županije (GKŽ, 26/01), tako da glasi:

“Na neizgrađenim dijelovima GP u obuhvatu, ovim Planom predviđenih UPU-ova i DPU-ova, do njihovog donošenja moguće je provođenje zahvata u prostoru na površinama veličine do 2 ha, prema odredbama ovoga plana, uz uvjet komunalne opremljenosti zemljišta koja podrazumijeva najmanje: pristupni put, električnu energiju, vodoopskrbu i odvodnju sukladno lokalnim prilikama.”

U Odluci o donošenju Prostornog plana uređenja Grada Ogulina preporuča se dodati novi članak III. tako da glasi:

“Postupci lokacijskih dozvola pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga plana, nastavljaju se prema odredbama dokumenta prostornog uređenja važećeg na dan podnošenja zahtjeva”.

Prijašnji članak III. postaje članak IV.

Prijašnji članak IV. postaje članak V. koji se treba ispraviti tako da glasi:

“ Danom stupanja na snagu ove Odluke na području Grada Ogulina prestaje važiti Prostorni plan bivše Općine Ogulin (GKŽ, 12/99) i Prostorni plan (bivše) Općine Ogulin za područje Grada Ogulina, te općina Tounj i Josipdol (GKŽ, 26/99).”

Prijašnji članak V. postaje članak VI.

Dostaviti:

1. Grad Ogulin, Gradsko poglavarstvo, AR
2. ADF, d.o.o., M. Vrhovca 7, Karlovac, AR
3. Pismohrana,-

VOĐITELJICA PODODSJEKA

Vesna Šatopek-Košutić, dipl.inž.građ.

REPUBLIKA HRVATSKA
KARLOVAČKA ŽUPANIJA

Zavod za prostorno uređenje
i zaštitu okoliša

Klasa: 350-01/00-01/19
UrBroj: 2133/1-06-05-02
Karlovac, 03.01.2005.

REPUBLIKA HRVATSKA
KARLOVAČKA ŽUPANIJA
GRAD OGULIN
2133/02-05 UPRAVNI ODJEL ZA STAMBENO-KOMUNALNE
POSLOVE, PROSTORNO UREĐENJE I ZAŠTITU OKOLIŠA

Primljeno: 13 -01- 2005		
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
350-01/04-01/7	05	
Urudžbeni broj	Pril.	Vrij.
2133 -05-13		

Križanićeva 11, 47000 Karlovac tel/fax (047) 611-224
e mail:zavod-prostorno@karlovačka-zupanija.hr

URED DRŽAVNE UPRAVE U
KARLOVAČKOJ ŽUPANIJI
Služba za prostorno uređenje,
zaštitu okoliša, graditeljstvo i
imovinsko pravne poslove
Ispostava u Ogulinu
B. Frankopana
47300 Ogulin

Predmet: Prostorni plan uređenja Grada Ogulina
- mišljenje – daje se

Dopisom Klasa: 350-02/04-01/01, Ur.broj: 2133-07-04/1-04-2, zatražili ste izdavanje mišljenja na prijedlog Prostornog plana uređenja Grada Ogulina, izrađenog u ADF d.o.o. Karlovac.

Nakon izvršenog uvida u konačni prijedlog elaborata Prostornog plana uređenja Grada Ogulina, utvrđuje se da je za potrebe usklađivanja s Prostornim planom Karlovačke županije i zakonskim propisima i pravilima struke prostorni plan potrebno uskladiti s primjedbama koje slijede:

Primjedbe na Konačni prijedlog Plana

Tekstualni i grafički dio Plana

1. U dijelu plana pod nazivom "2. Ciljevi", a osobito u poglavlju "2.2. Ciljevi prostornog razvoja gradskog značaja" potrebno je razraditi ciljeve utvrđene županijskim planom, možda utvrditi i neke nove, specifične baš za područje Grada Ogulina, a ne u potpunosti prepisivati iz Prostornog plana Karlovačke Županije.
2. U dijelu plana pod nazivom "3. Plan prostornog uređenja", pojedine definicije preuzete iz županijskog plana nepotpuno su i netočno napisane, osobito one koje se odnose na poljoprivredna tla i šumske površine (nemoguće je da na cijelom području Grada nema osobito vrijednog obradivog tla – P1)

3. Dati prikaz izuzetno vrijedog i vrijednog poljoprivrednog zemljišta na grafičkom prikazu mjerila 1:5.000, list 4.x, u dijelu koji graniči s građevinskim područjem, te u odredbama za provođenje obraditi zaštitu osobito vrijednog i vrijednog obradivog tla.
4. Iskaz površina građevinskih područja naselja dao je uvid u planirano stanje, iz čega je vidljivo da su građevinska područja u pojedinim naseljima znatno povećana, no ta povećanja i odstupanja od odredbi Prostornog plana Karlovačke županije (7.8.-7.10.) nigdje nisu elaborirana. To se osobito odnosi na naselja Otok Oštarijski, Popovo Selo, Trošmarija, Vitunj i Zagorje, iako još neka naselja odstupaju od zadanih vrijednosti.
5. U tablici 4. na strani 101 termin "kamenolom" potrebno je zamijeniti terminom "površine za iskorištavanje mineralnih sirovina "ili"eksploataciona polja". Također je potrebno elaborirati velike neizgrađene planirane površine gospodarske namjene, sve u skladu s odredbama Prostornog plana Karlovačke županije.
6. Na str. 106 u dijelu "3.2.2.3. Izgradnja izvan građevinskih područja naselja" netočno su navedene građevine koje se mogu graditi izvan građevinskog područja, odnosno definicija iz zakona netočno je interpretirana. Također, temeljem čl. 48. Zakona o šumama, na šumskom zemljištu mogu se graditi samo građevine za gospodarenje šumom i one određene prostornim planom, što se nikako ne odnosi na pilane koje su građevine za gospodarsko eksploatiranje šuma, a ne gospodarenje šumama.
7. Netočna je tvrdnja da na području Grada Ogulina nema osobito vrijednog obradivog tla (P1), obzirom da je bonitetno vrednovanje izvršeno za potrebe Prostornog plana Karlovačke županije (M 1:100000), što nije u potpunosti primjenjivo u mjerilu Prostornog plana uređenje Grada. Potrebno je doraditi taj dio Plana, u tekstualnom i grafičkom dijelu.
8. U dijelu "3.4.2.1.Zaštita prirodne baštine" potrebno je navesti što se može raditi na području budućeg parka prirode Mrežnica do njegovog proglašenja. Također je za značajne krajobrazne i točke značajne za panoramske vrijednosti potrebno detaljnije odrediti mjere zaštite obzirom da su to dijelovi prirodne baštine koji se štite prostornim planom.
9. "U uvjetima i smjernicama zaštite krajolika" (str.132) koristi se termin "Kulturni krajolik" koji nije u skladu s terminima propisanim Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova. Istovremeno se u sadržaju spomenutog odlomka navodi da "Unutar prostora obuhvata Grada nije prihvatljivo širenje građevinskih područja sela ..." što je u suprotnosti s planiranim proširenjima građevinskog područja.
10. U dijelu "3.6.Postupanje s otpadom" ne navodi se lokacija planiranog odlagališta kako je određeno čl.21. i čl.102. Zakonom o otpadu (NN br.178/04).
11. Ocjena kompletnog teksta je da je potpuno neuređen, s mnoštvom tehničkih pogrešaka – ispuštenih slova i riječi, nepotpunih rečenica, bez interpunkcija – što onemogućuje razumijevanje i tumačenje teksta, a time i buduću primjenu.

Odredbe za provođenje

1. U čl.2.st.8. navesti koje su radnje moguće do izrade idejnog rješenja za linijsku infrastrukturu.
2. U čl.5. st.4. je nepotreban.
3. Čl.14. i st.3.čl.9. su identični, potrebno je uskladiti i izbjegavati ponavljanje.
4. Iz st.1. čl.10. nije jasno da li obveza izrade idejnog rješenja postoji i u slučaju zahvata na području na kojem postoji obveza izrade UPU-a i DPU-a.
5. U čl.16. st. 2. omogućuje širenje građevinskog područja i preko granica utvrđenih grafičkim prilogom M 1:5000, stoga ga treba brisati.

6. U čl. 17. st. 12. spominju se tovilišta, koja nisu nigdje definirana. Ako se radi o građevinama iz čl.12., tada je to potrebno navesti. U st. 13. istog članka spominju se “vikendice”, odnosno građevine za povremeno stanovanje, termin i namjena koja nije predviđena Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova.
 7. U st 3. čl. 22. nije jasno da li se otvori mogu izvoditi, na udaljenosti manjoj od 3 m i u slučaju kada je na susjednoj građevnoj čestici izgrađena škola, vrtić, ambulanta ili neka druga građevina javne namjene.
 8. U st 1.čl.23. ponavlja se dio čl.17.Isti je slučaj sa čl. 24.. U cijelokupnom tekstu odredbi za provođenje potrebno je izbjegavati ponavljanje.
 9. U čl.36. definicija potkrovlja je nejasno formulirana, tako se može protumačiti da je moguće izvesti potkrovlje ispod ravnog krova.
 10. U čl.46. st 2. nije jasno formuliran, obzirom da se ne zna kolika je površina građevinskog područja za koje je potrebno izraditi idejno rješenje, tj. u kakvom je to odnosu prema obvezi da se za neizgrađene dijelove građevinskog područja od 2 ha i više izrađuje DPU.
 11. U čl.47. brisati stavak koji navodi građevine povremenog stanovanja.
 12. U posljednjoj rečenici st.1.čl.58., riječ “mogu” zamijeniti rječju “moraju”.
 13. Iz st. 2. čl.59. nije jasno da li se predviđa izgradnja ili rekonstrukcija i pod kojim uvjetima.
 14. Čl. 66. površine nazvane “vikend naselje”, odnosno građevinsko područje koje je izgrađeno “kućama za odmor” nije ispravan termin i radi se o namjeni koja nije određena Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova. Takvo građevinsko područje moguće je definirati kao građevinsko područje za izgradnju stambenih građevina u kojem se građevine grade i rekonstruiraju prema uvjetima za stambenu namjenu. Isto je potrebno ispraviti u grafičkom dijelu plana.
 15. U čl.81. st.4. brisati.
 16. U čl. 103. govori se o planiranju novih radnih zona. Nove radne zone trebaju biti planirane već u PPUG.
 17. U čl.138. st.1. potrebno je nedvosmisleno odrediti koja dokumentacija će poslužiti za utvrđivanje uvjeta gradnje plinskog sustava. Isto u st. 2. točka 3. istog članka (ne koristiti termin “odgovarajuća dokumentacija”).
 18. Koja je to točka 116, koja se navodi u stavcima čl. 148. koji govore o parku prirode? Također je potrebno nedvosmisleno odrediti koje su to odredbe prema kojima se regulira građenje na području obuhvata budućeg parka prirode.
 19. Za osobito vrijedene prirodne predjele iz čl.152., koji se štite prostornim planom potrebno je konkretno odrediti ograničenja u korištenju. Isto se odnosi i na područja iz čl.153.
 20. U čl. 154. – 157. potrebno je za kulturna dobra predložena za registraciju dati klasu i broj akta registracije te rok trajanja preventivne zaštite (3 odnosno 6 godina). Ukoliko je rok važenja preventivne zaštite istekao, ta se dobra smatraju evidentiranima i s njima se postupa u skladu s odredbama Plana (ostalim dobrima se postupa u skladu s odredbama Zakona).
- Za građevine koje nisu zaštićene temeljem Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, potrebno je planom propisati mjere zaštite. Ukoliko za neko od evidentiranih kulturnih dobara nema odredbi za provođenje, odnosno mjera zaštite u odredbama, tada te građevine ili vrste kulturnih dobara treba izbaciti iz teksta Odredbi. Pretpostavlja se da se zahvati na njima mogu vršiti temeljem odredbi plana koje se odnose na građevine koje nisu u nekom od režima zaštite.

Za arheološke zone i nalaze tijekom radova na infrastrukturi dostatne su odredbe Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Pozivanje na konzervatorsku podlogu nije ispravno, već u Planu trebaju biti ugrađeni podaci i sustav mjer zaštite nepokretnih dobara iz konzervatorske podloge.

21. U čl. 158. točno odrediti lokaciju odlagališta. U slučaju da se lokacija nalazi na području neke druge jedinice lokalne samouprave, potrebno je odluku u PPUG temeljiti na prethodno postignutom sporazumu dviju jedinica lokalne samouprave.
22. U čl. 159. potrebno je odrediti lokaciju rezervnog odlagališta te ju unijeti u grafički dio Plana.
23. Čl. 169. neodređen je, nejasan i stoga nepotreban.
24. Čl. 171. neodređen je, a u st.3. nepotrebno je dio teksta stavljen pod navodnike.
25. Posljednji stavak u čl.176. je netočan, budući je obvezu i obuhvate UPU potrebno utvrditi u PPUG, a DPU-a u UPU ili PPUG.
26. Potrebno je odredbama za provođenje regulirati mogućnost zahvata građenja i uređenja na području preklapanja UPU7 i obuhvata planiranog parka prirode.

Za dopunske informacije stojimo na raspolaganju.

Sa poštovanjem,

ravnatelj

Marinko Maradin
Marinko Maradin, dipl. inž. arh.

O tome obavijest:

1. Grad Ogulin
2. Arhiva

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
ZAGREB

UPRAVA ZA MATERIJALNE RESURSE
SLUŽBA ZA NEKRETNINE, GRADITELJSTVO
I ZAŠTITU OKOLIŠA

KLASA: 350-02/04-01/47
URBROJ: 512M3-020202-04-2

Zagreb, 28. listopada 2004.

05
REPUBLIKA HRVATSKA
KARLOVAČKA ŽUPANIJA
GRAD OGULIN
2133/02-05 UPRAVNI ODJEL ZA STAMBENO-KOMUNALNE
POSLOVE, PROSTORNO UREĐENJE I ZAŠTITU OKOLIŠA

Primljeno.	11-11-2004			
Klasifikacijska oznaka	350-01/04-01/7		Org. jed.	05
Urudžbeni broj	512M3-04-9		Pril.	
			Vrij.	

GRAD OGULIN
Gradsko poglavarstvo
47 300 OGULIN
Ul. B. Frankopana 11

**PREDMET: Prostorni plan uređenja grada Ogulina,
-očitovanje, dostavlja se**

Sukladno vašem traženju i održanom radnom sastanku u prostorijama poglavarstva grada Ogulina te izvršenoj korekciji zaštitnih i sigurnosnih zona oko lokacije posebne namjene u obuhvatu predmetnog plana, prema grafičkom prikazu u prilogu, u skladu sa odredbama članka 18. Zakona o obrani (N.N. 33/02 i 58/02) i Pravilnika o zaštitnim i sigurnosnim zonama vojnih objekata (N.N. broj 175/03), dostavljamo konačnu suglasnost na Prostorni plan uređenja grada Ogulina.

Prilog: kao u tekstu

IM/SZ
I. Bacić

S poštovanjem

NACELNIK

Ivo Bacić dipl.ing.građ.

Dostaviti:

- naslovu
- pismohrana

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I VODNOGA GOSPODARSTVA

10000 Zagreb, Ul. grada Vukovara 78, P.P. 1034
Telefon: 61 06 111, Telefax: 61 09 200

KLASA : 350-02/04-01/24
UR.BROJ : 525-09-A.B.P./04-03
ZAGREB, 22. rujna 2004.

GRAD OGULIN
GRADSKO POGLAVARSTVO

Predmet : Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Grada Ogulin
dopis - dostavlja se -

Na vaš broj:
Klasa: 350-01/04-01/07
Ur.broj: 2133-02-02-04-04
od Ogulin, 09. lipnja 2004.

Primljeno: 525 - Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva: 09.062004.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva, temeljem članka 17. stavka 3. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (" Narodne novine " , br. 66/01.) u predmetu zahtjeva **GRADA OGULINA, KARLOVAČKA ŽUPANIJA, OGULIN** - za izdavanje mišljenja - na **KONAČNI PRIJEDLOG PROSTORNOG PLANA UREĐENJA GRADA OGULINA** daje

MIŠLJENJE

Grad Ogulin, Karlovačka županija, Ogulin - ako je Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Grada Ogulina usklađen sa planom višeg reda izdaje se pozitivno mišljenje na isti.

Grad Ogulin se nalazi u sastavu Karlovačke županije na tromeđi Karlovačke, Primorsko-goranske i Ličko-senjske županije.

Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta u Gradu Ogulinu je 5.750,01 ha od čega je 1.333,91 ha poljoprivredno zemljište P2 kategorije, a 4.416,10 ha poljoprivredno zemljište P3 kategorije. Poljoprivredne površine na području Grada Ogulina dijele se na:

- poljoprivredne površine plodnih krških polja viših razreda kvalitete pogodne za intezivan uzgoj povrća, ratarstvo i stočarstvo;
- površine poljoprivrednih tala niskih razreda kvalitete koje su pogodne za ekstezivnu poljodjelsku proizvodnju;
- stjenovita, kamenita i plitka tla na strmim nagibima koja se mogu koristiti samo kao pašnjačke površine.

Konačnim prijedlogom PPU Grada Ogulina predviđena su građevinska područja ukupne površine 1.559,02 ha od čega je 1.185,59 ha izgrađeno građevinsko područje.

Građevinska područja su podjeljena u građevinska područja naselja i u građevinska područja izvan naselja koja imaju gospodarsku, športsko-rekreacijsku i turističku namjenu. Konačnim prijedlogom PPU Grada Ogulina predviđeno je formiranje zona gospodarske namjene ukupne površine 119,25 ha u naseljima Otok Oštarijski, Ogulin, Zagorje i Jasenak, zone turističke namjene ukupne površine 164,47 ha i zone športsko-rekreacijske namjene ukupne površine 871,41 ha.

Radi širenja gradova i mjesta stanovanja, razvoja turizma, izgradnje prometnica, industrije i dr. poljoprivredno obradivo tlo je stalno na udaru. Zbog toga treba birati za spomenute svrhe manje krajobrazno vrijedne prostore ili neprikladne za poljoprivrednu proizvodnju.

Osnove za racionalno korištenje i namjenu prostora, odnose se prvenstveno na namjenu prostora za izgradnju kojeg treba određivati tako da se ne smanjuju kvalitativne poljoprivredne površine, da se omogući uređenje, korištenje i zaštitu voda (podzemnih i nadzemnih) te tako da se poveća zaštita osobitih vrijednosti prostora i gospodarenja resursima na održiv - štedljiv način.

U slučaju nužne prenamjene površina osnovnih kategorija korištenja gdje je to moguće prema važećim propisima (sadržaj koji moraju biti locirani na takvom prostoru) zahvati se moraju ograničiti i podrediti uvjetima osnovne namjene i režima korištenja, utvrditi prihvatljiva tehnologija, a negativne učinke smanjiti na prihvatljivu mjeru. U prostornim planovima i dokumentima prostornog uređenja takove promjene moraju biti iskazane mjerljivim i usporednim veličinama.

Ograničenja korištenja prostora odnose se na područja na kojima se ne mogu locirati određeni sadržaji ili je za to potrebno ispunjenje određenih posebnih uvjeta odnosno prilagodba okolnosti. Takva odredba obvezna je za poljodjelske površine na kojima je moguće lociranje uz određene uvjete.

Ovo Ministarstvo na predloženi plan stavlja naglasak na korištenje prostora.

U tom smislu, treba održati integritet neizgrađenog prostora s ciljem zaštite kompaktnosti poljoprivrednih površina. Glede prostorno - planske dokumentacije, koja je strateško - usmjeravajućeg značenja potrebno je spriječiti gradnju duž izvangradskih prometnica, gubitak identiteta nastanjenih jezgri (sela) koje se sve više stapaju u neizdiferencirani niz, propadanje krajolika ruralnih područja te posebno izbjegavati raspršenu gradnju.

Glede navedenog potrebno je sanirati i obnoviti povijesne centre, planirati širenje naselja jedino ukoliko za to postoji izričita potreba stalno naseljenog stanovništva i uvesti ograničenja glede rasutih naselja.

Ovo Ministarstvo na predloženi plan, stavlja naglasak na osnovne smjernice i mjere koje su unijete u Prostorno - plansku dokumentaciju plana višeg reda, pogotovo u smislu strateško - usmjeravajućeg značenja s obzirom na značajke njenog područja i najvrijednije resurse.

U prijedlogu promjene namjene ili mogućnosti obavljanja djelatnosti treba utvrditi učinke (gubitak određene kategorije tla, voda, promjene ili ograničenje u provedbi važećeg režima korištenja - osobito zaštite ili promjene koje će time nastati), te utvrditi mjere za unapređenje odnosno sanaciju.

U tom smislu potrebno je donijeti obvezu izrade istih uz određivanje općih načela i kriterije koji proizlaze iz odredbi Zakona kojima se regulira članak 52. Ustava Republike Hrvatske (Zakona o poljoprivredi, Zakona o poljoprivrednom zemljištu, Zakona o ekološkoj proizvodnji poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, Zakona o stočarstvu, Zakona o slatkovodnom ribarstvu, Zakona o morskom ribarstvu, Zakona o hrani i dr.).

Uz studiju za zahvat u prostoru izvan građevinskog područja potrebno je uz prostorno - plansku dokumentaciju, kod izdavanja lokacijskih dozvola, pridržavati se i odredbi Zakona o poljoprivrednom zemljištu, Zakona o poljoprivredi. Glede navedenog, potrebno je uskladiti s gore navedenim - sve odredbe u Odredbama za provođenje.

S obzirom, da ovaj plan ima strateško - usmjeravajuće značenje, skrećemo pažnju, da bi bilo potrebno kroz stručne podloge valorizirati zaštićena područja i poljoprivredne površine - vinograde, u smislu turizma, poljoprivredni krajolik (turističke destinacije, vinske ceste, ekološka proizvodnja hrane).

Kroz prostorno - plansku dokumentaciju potrebno je osigurati usklađen socio - gospodarski - kulturni prostorni razvoj uz oživljavanje seoskog gospodarstva, biopoljoprivrede, obrtništva, rukotvornih vještina i turizma.

Korištenje prostora izvan građevinskog područja namijenjeno je prioritarno, a dijelom isključivo poljoprivredi i vodnom gospodarstvu, s težnjom očuvanja što većih i kontinuiranih površina i prirodnih režima i očuvanje seoskih i poljoprivrednih krajolika. S tim ciljem treba integralno provoditi smjernice i odredbe o uređenju i zaštiti krajolika te stručne osnove i upute nadležnih resora poljoprivrede, vodnog gospodarstva, zaštite prirodne i graditeljske baštine, odnosno uspostavom učinkovitog upravljanja područjima od posebne važnosti za gospodarstvo, kulturni identitet i ekološku funkciju.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE

Uprava za zaštitu kulturne baštine
Konzervatorski odjel u Karlovcu

Klasa: 612-08/04-01/187
Ur.broj: 532-10-6/1DT-04-02
Karlovac, 26. 07. 2004.

REPUBLIKA HRVATSKA
KARLOVAČKA ŽUPANIJA
GRAD OGULIN
2133/02-05 UPRAVNI ODJEL ZA STAMBENO-KOMUNALNE
POSLOVE, PROSTORNO UREĐENJE I ZAŠTITU OKOLIŠA

Primljeno:	01 05 2004			
Klasifikacijska oznaka	350-01/04-01/7		Org. jed.	05
Uredžbeni broj	532-04-6		Pril.	
			Vrij.	

GRAD OGULIN
GRADSKO POGLAVARSTVO
OGULIN

PREDMET: Prostorni plan uređenja Grada Ogulina
- suglasnost

Uvidom u konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Grada Ogulina utvrđujemo da je Plan izrađen u skladu s Konzervatorskom podlogom koja je izrađena za potrebe Prostornog plana Grada Ogulina, te se na isti izdaje suglasnost.

PO OVLAŠTENJU MINISTRA:
PROČELNICA:
Marinka Mužar, prof.

DOSTAVITI:

- 1) Ovaj Odjel, ovdje
- 2) Pismohrana

REPUBLICA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA,
PROSTORNOG UREĐENJA I
GRADITELJSTVA

10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 20
TEL: 01/37 82-444 FAX: 01/37 72-822

Uprava za prostorno uređenje

Klasa: 350-02/04-04/0026
Urbroj: 531-06-04-2/JK
Zagreb, 18. lipnja 2004.

05
REPUBLICA HRVATSKA
KARLOVAČKA ŽUPANIJA
GRAD OGULIN
2133/02-05 UPRAVNI ODJEL ZA STAMBENO-KOMUNALNE
POSLOVE, PROSTORNO UREĐENJE I ZAŠTITU OKOLIŠA

Primljeno:	24.06.2004		
Klasifikacijska oznaka	350-01/04-01/07	Org. jed.	05
Uredžbeni broj	531-04-5	Pril.	
		Vrij.	

KARLOVAČKA ŽUPANIJA
GRAD OGULIN
Gradsko poglavarstvo

OGULIN

PREDMET: Suglasnost na konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Grada Ogulina
- obavijest dostavlja se

Veza: vaš broj: klasa: 350-01/04-01/07, ur.br. 2133/02-02-04-1 od 9. lipnja 2004.

Ovo Ministarstvo zaprimilo je vaš dopis kojim se traži izdavanje suglasnosti na konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Grada Ogulina koji je izrađen od poduzeća ADF d.o.o. iz Karlovca.

Nakon uvida u dostavljeni konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Grada Ogulina (PPUG) obavještavamo vas da sukladno odredbi članka 24. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne Novine", br. 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02) ovo Ministarstvo nije nadležno za izdavanje suglasnosti na konačni prijedlog PPUG Ogulina.

POMOĆNICA MINISTRICE

Vlatka Đurković, dipl.ing.arh.

GRAD OGULIN

PROSTORNI PLAN UREĐENJA GRADA

Broj evidencije plana: 10 / 02	Datoteka: Gradovi/Ogulin/PPUG
Program mjera za unapređenje stanja u prostoru: Glasnik Karlovačke županije broj 35/01	Odluka predstavničkog tijela o donošenju plana: Glasnik Karlovačke županije broj 04/05
Datum objave javne rasprave (glasilo): Karlovački list 17.09.2003.	Javni uvid održan: 25.09.2003. – 27.10.2003.
Pečat tijela odgovornog za provođenje javne rasprave: M.P.	Odgovorna osoba: Slavica Zubčić, dipl.ing.arh. vlastoručni potpis
<small>Suglasnost na plan prema članku 24. Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine br. 30/94,68/98, 61/00, 32/02, 100/04); Prethodna suglasnost Ureda državne uprave u Karlovačkoj županiji, Službe za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko-pravne poslove, Ispostava Ogulin (Klasa: 350-02/04-01/01, Urbroj: 2133-07-04/1-05-4 od 16. veljače 2005. godine); Mišljenje Zavoda za prostorno uređenje i zaštitu okoliša Karlovačke županije (Klasa: 350-01/00-01/19, Urbroj: 2133/1-06-05-02 od 03. siječnja 2005. godine); Suglasnost Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Karlovcu (Klasa: 612-08/04-01/187, Urbroj: 532-10-6/1-DT-04-02 od 26. srpnja 2004. godine); Suglasnost Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (Klasa: 350-02/04-04/0026, Urbroj: 531-06-04-2/JK od 18. lipnja 2004. godine); Konačna suglasnost Ministarstva obrane, Uprave za materijalne resurse, Službe za nekretnine, graditeljstvo i zaštitu okoliša (Klasa: 350-02/04-01/47, Urbroj: 512M3-020202-04-2 od 28. listopada 2004. godine); Pozitivno mišljenje Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva (Klasa: 350-02/04-01/24, Urbroj: 525-09-A.B.P./04-03 od 22. rujna 2004. godine)</small>	
Pravna osoba koja je izradila plan: M.P.	ADF d.o.o. za arhitekturu, projektiranje, savjetovanje, urbanizam i prostorno uređenje M. Vrhovca 7 (ured – M. Vrhovca 9) Karlovac
Pečat pravne osobe koja je izradila plan: M.P.	Odgovorna osoba: Vladimir Petrović, dipl.ing.arh vlastoručni potpis
Koordinator plana: Brankica Petrović, dipl.ing.arh.	
Stručni tim u izradi plana: - Brankica Petrović, dipl.ing.arh. - Vladimir Petrović, dipl.ing.arh. - Vlatka Borota, dipl.ing.arh. - Jadranko Gojanović, dipl.ing.građ. - mr.sc. Tonko Radica, prof.geografije	- Marin Del Toso, dipl.ing.el. - Mladen Petričić, dipl.ing.građ. - Ana Matanić, dipl.ing.arh. - Ljerka Metež, prof.povj.umj. - Domagoj Perkić, prof.arheolog.
Pečat predstavničkog tijela: M.P.	Predsjednik Gradskog vijeća: Jure Turković, dipl.inž.. vlastoručni potpis
Istovjetnost ovog prostornog plana s izvornikom ovjerava: vlastoručni potpis	Pečat nadležnog tijela: M.P.

SADRŽAJ

- Izvod iz sudskog registra
- Suglasnost za upis u sudski registar
- Rješenje o upisu u Imenik ovlaštenih arhitekata
- Odluka o donošenju PPUG Ogulina
- Suglasnosti, mišljenja i potvrde

A. Obrazloženje

0.	UVOD	1
1.	POLAZIŠTA	3
1.1.	POLOŽAJ, ZNAČAJ I POSEBNOSTI PODRUČJA GRADA U ODNOSU NA PROSTOR I SUSTAVE ŽUPANIJE I DRŽAVE	3
1.1.1.	Geografska obilježja prostora grada	3
1.2.	OSNOVNI PODACI O STANJU U PROSTORU	6
1.2.1.	Prirodni sustavi	7
1.2.2.	Stanovništvo	11
1.2.3.	Središnje uslužne funkcije	20
1.2.4.	Sustav središnjih naselja	26
1.2.5.	Gospodarstvo	28
1.2.6.	Infrastrukturni sustavi	30
1.2.7.	Zaštita prostora	32
1.2.7.1.	Prirodna baština	32
1.2.7.2.	Kulturno-povjesna baština	34
1.2.7.3.	Arheološka baština	46
1.3.	PROSTORNO RAZVOJNE I RESURSNE ZNAČAJKE	53
1.4.	PLANSKI POKAZATELJI I OBVEZE IZ DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA ŠIREG PODRUČJA I OCJENA POSTOJEĆIH PROSTORNIH PLANOVA	55
1.4.1.	Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja	55
1.4.2.	Ocjena postojećih prostornih planova	64
1.5.	OCJENA STANJA, MOGUĆNOSTI I OGRANIČENJA RAZVOJA U ODNOSU NA DEMOGRAFSKE I GOSPODARSKE PODATKE, TE PROSTORNE POKAZATELJE	68
1.5.1.	Demografska valorizacija naselja	68
1.5.2.	Suvremeni procesi preobrazbe naselja	73
1.5.3.	Ocjena stanja kulturno-povijesnih vrijednosti	74
2.	CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA	75
2.1.	CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA	76
2.1.1.	Razvoj grada i naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava	79
2.1.2.	Racionalno korištenje prirodnih izvora	80
2.1.3.	Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša	80
2.2.	CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA GRADSKOG ZNAČAJA	81
2.2.1.	Demografski razvoj	81
2.2.2.	Odabir prostorno razvojne strukture	83
2.2.3.	Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture	86
2.2.3.1.	Razvoj društvene infrastrukture	86
2.2.3.2.	Razvoj naselja	88
2.2.3.3.	Razvoj prometne i komunalne infrastrukture	89
2.2.4.	Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina	90
2.3.	CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA NASELJA NA PODRUČJU GRADA	92
2.3.1.	Racionalno korištenje i zaštita prostora	92
2.3.2.	Valorizacija kulturne baštine	93
2.3.3.	Utvrđivanje građevinskih područja naselja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina	94

2.4.	Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture	96
3.	PLAN PROSTORNOG UREĐENJA	98
3.1.	PRIKAZ PROSTORNOG RAZVOJA NA PODRUČJU GRADA U ODNOSU NA PROSTORNU I GOSPODARSKU STRUKTURU ŽUPANIJE	98
3.2.	ORGANIZACIJA PROSTORA I OSNOVNA NAMJENA I KORIŠTENJE POVRŠINA	98
3.2.1.	Osnovna organizacija prostora	100
3.2.2.	Osnovna namjena i korištenje prostora	101
3.2.2.1.	Građevinsko područje naselja	101
3.2.2.2.	Površine izvan naselja za izdvojene namjene	104
3.2.2.3.	Izgradnja izvan građevinskih područja	109
3.2.2.4.	Poljoprivredne površine	111
3.2.2.5.	Šumske površine	112
3.2.2.6.	Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište	112
3.2.2.7.	Vodne površine	112
3.3.	PRIKAZ GOSPODARSKIH I DRUŠTVENIH DJELATNOSTI	114
3.3.1.	Gospodarske djelatnosti	114
3.3.2.	Društvene djelatnosti (središnje uslužne funkcije)	118
3.3.3.	Sustav središnjih naselja	125
3.4.	UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA	130
3.4.1.	Uvjeti korištenja i uređenja prostora	130
3.4.2.	Uvjeti zaštite prostora	132
3.4.2.1.	Zaštita prirodne baštine	132
3.4.2.2.	Zaštita kulturno povijesne vrijednosti	135
3.4.2.3.	Zaštita arheološke baštine	140
3.4.2.4.	Iskaz površina za posebno vrijedna i/ili osjetljiva područja i prostorne cjeline	142
3.5.	RAZVOJ INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA	142
3.5.1.	Prometni infrastrukturni sustav	142
3.5.1.1.	Cestovni promet	142
3.5.1.2.	Željeznice	144
3.5.1.3.	Zračni promet	144
3.5.1.4.	Javne telekomunikacije	144
3.5.2.	Energetski sustavi	145
3.5.2.1.	Elektroenergetika	145
3.5.2.2.	Opskrba plinom	146
3.5.3.	Vodnogospodarski sustav	147
3.5.3.1.	Korištenje voda	147
3.5.3.2.	Odvodnja otpadnih voda	148
3.5.3.3.	Uređenje vodotoka i voda	149
3.5.3.4.	Melioracijska odvodnja	149
3.6.	POSTUPANJE S OTPADOM	149
3.7.	SPRJEČAVANJE NEPOVOLJNOG UTJECAJA NA OKOLIŠ	150
3.7.1.	Zaštita voda	150
3.7.2.	Zaštita tla	151
3.7.3.	Zaštita zraka	151
3.7.4.	Zaštita od prekomjerne buke	152
3.7.5.	Zaštita biljnog i životinjskog svijeta	152
3.7.6.	Zaštita graditeljske baštine	152
3.7.7.	Zaštita prirodne baštine	152
	PRILOG - GRAFIČKI PRIKAZI (demografija)	
	PRILOG – TABLICE (demografija)	

B. Odredbe za provođenje

1.	UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENA POVRŠINA NA PODRUČJU GRADA	1
2.	UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA	2
2.1.	GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU I ŽUPANIJU	2
2.2.	GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA	3
2.2.1.	GRAĐEVINE STAMBENE NAMJENE	4
2.2.1.1.	OBLIK I VELIČIN GRAĐEVNE ČESTICE	6
2.2.1.2.	SMJEŠTAJ GRAĐEVINE NA GRAĐEVNOJ ČESTICI	8
2.2.1.3.	VISINA I OBLIKOVANJE GRAĐEVINA	11
2.2.1.4.	OGRADE I PARTERNO UREĐENJE	12
2.2.1.5.	PRIKLJUČAK NA PROMETNU INFRASTRUKTURU	13
2.2.1.6.	KOMUNALNO OPREMANJE GRAĐEVINA	13
2.2.2.	GRAĐEVINE DRUŠTVENE NAMJENE	13
2.2.3.	GRAĐEVINE GOSPODARSKE NAMJENE	14
2.2.4.	GRAĐEVINE UGOSTITELJSKO-TURISTIČKE NAMJENE	14
2.2.5.	GRAĐEVINE INFRASTRUKTURNE I KOMUNALNE NAMJENE	15
2.3.	IZGRAĐENE STRUKTURE VAN NASELJA	15
2.3.1.	GRAĐEVINSKA PODRUČJA IZVAN NASELJA ZA IZDVOJENE NAMJENE	15
2.3.2.	GRAĐEVINE IZVAN GRAĐEVINSKOG PODRUČJA	21
2.3.2.1.	GRAĐEVINE U FUNKCIJI OBAVLJANJA POLJOPRIVRдне DJELATNOSTI	22
2.3.2.2.	SPORTSKE, REKREACIJSKE, UGOSTITELJSKO TURISTIČKE GRAĐEVINE	25
2.3.2.3.	GRAĐEVINE ZA ISTRAŽIVANJE I ISKORIŠTAVANJE MINERALNIH SIROVINA	25
2.3.2.4.	GRAĐEVINE U FUNKCIJI ISKORIŠTAVANJA I ZAŠTITE ŠUMA	26
2.3.2.5.	GRAĐEVINE I POVRŠINE INFRASTRUKTURNE NAMJENE	26
2.3.2.6.	POSTOJEĆA IZGRADNJA IZVAN GRAĐEVINSKOG PODRUČJA	26
3.	UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI	27
4.	UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI	28
5.	UVJETI UREĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTR. SUST.	29
6.	MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO - POVIJESNIH CJELINA	37
6.1.	PRIRODNA BAŠTINA	37
6.2.	KULTURNA DOBRA	39
7.	POSTUPANJE S OTPADOM	45
8.	MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ	46
9.	MJERE PROVEDBE PLANA	49
9.1.	OBVEZA IZRADE PROSTORNIH PLANOVA	49
9.2.	PRIMJENA POSEBNIH RAZVOJNIH I DRUGIH MJERA	51
9.3.	REKONSTRUKCIJA GRAĐEVINA ČIJA JE NAMJENA PROTIVNA PLANIRANOJ NAMJENI	51
9.4.	OSTALE ODREDBE	52
10.	PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	53

C. Grafički dio

1.	KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA	1:25000
2.	INFRASTRUKTURNI SUSTAVI	
	2.1. PROMETNI SUSTAV, POŠTA I TELEKOMUNIKACIJE	1:25000
	2.2. ENERGETSKI SUSTAV, VODNOSPODARSKI SUSTAV	1:25000
3.	UVJETI ZA KORISTENJE, UREĐENJE I ZAŠTITU PROSTORA	1:25000
4.	GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA	
	4.1. - 4.34. GRAĐEVINSKA PODRUČJA PO NASELJIMA	1:5000

0. UVOD

Prostorni plan uređenja Grada osnovni je i obvezatni prostorno planski dokument koji utvrđuje uvjete za uređenje gradskog područja, određuje svrhovito korištenje, namjenu, oblikovanje, obnovu i sanaciju građevinskog i drugog zemljišta, zaštitu okoliša te zaštitu graditeljske baštine i osobito vrijednih dijelova prirode.

Prostorni plan uređenja Grada Ogulina temelji se na Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske koju je u lipnju 1997. godine donio Zastupnički dom Hrvatskog državnog sabora i na Programu prostornog uređenja Republike Hrvatske ("Narodne novine" br. 50/1999.godine).

U skladu sa Zakonom o prostornom uređenju (NN 30/94 i 68/98), temeljem uvida u postojeću prostorno plansku dokumentaciju, izrađeno je Izvješće o stanju u prostoru te Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Grada Ogulina (Glasnik Karlovačke županije br. 35/01) u kojem je utvrđena nužnost izrade Prostornog plana uređenja Grada Ogulina.

Nakon provedenog javnog natječaja za odabir najpovoljnijeg izvođača radova, tvrtka ADF, d.o.o. iz Karlovca odabrana je za izradu navedenih dokumenata. Tijekom 2002. godine sklopljen je ugovor (broj 10/02) kojim su regulirani međusobni odnosi i obveze tijekom rada na izradi Prostornog plana uređenja Grada Ogulina.

Izrada cjelokupne prostorno-planske dokumentacije zadatak je koji se odvija u nizu povezanih aktivnosti. Izrada Prostornog plana prvenstveno je timski zadatak.

Radovi na izradi prostornog plana odvijaju se u nekoliko etapa: Pripremni radovi (detaljni program izrade, analiza postojećeg stanja, definiranje polaznih osnova plana-temeljne postavke), utvrđivanje polazišta, definiranje ciljeva plana te konačno Prijedlog prostornog plana kojim je u grafičkom i tekstualnom obliku obrađena koncepcija prostornog uređenja grada Ogulina.

Rad na izradi Plana proveden je sukladno Zakonu o prostornom uređenju, Pravilniku o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (NN 106/98, 39/04) i Uredbi o javnoj raspravi u postupku donošenja prostornih planova (NN 101/98) te ostalim zakonima i propisima bitnim za izradu prostorno-planske dokumentacije.

Javna rasprava je održana od 25. 09.2003. do 27.10.2003., s dva javna izlaganja: 21.10.2003. u Ogulinu i 24.10.2003. u Jasenku (objava Karlovački list, 17.09.2003.).

Ovaj je prostorni plan, plan nove generacije prostorno planske dokumentacije, odnosno prvi plan uopće ove razine planova. Prostorni plan Karlovačke županije, koji kao plan višeg reda daje okvire i obveze s razine županije, bitne za sveobuhvatno sagledavanje stanja i definiranje smjernica razvitka Grada Karlovca, usvojen je 2001. godine (Glasnik Karlovačke županije br. 26/01).

PPO (bivše) općine Ogulina ostaje na snazi, do donošenja Prostornog plana uređenja Grada Ogulina.

Vremenski obuhvat je 2015. godina s tim da je polazna godina statističkih podataka 1991. dopunjena s prvim rezultatima popisa 2001. godine.

Plan je izrađen u skladu s Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova ("Narodne novine" br. 106/1998, 39/04.).

Svi podaci vezani na broj stanovnika temelje se na Popisu stanovništva iz 1991. godine, a ažurirani su s prvim rezultatima popisa 2001. godine te prilagođeni novom teritorijalnom ustrojstvu prema Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine" br. 10/97) i kao takvi korišteni u Planu.

Prostorni plan uređenja Grada Ogulina donijelo je Gradsko vijeće Grada Ogulina na sjednici održanoj 24.veljače 2005.godine po pribavljenim suglasnostima nadležnih ministarstava i županijskog ureda nadležnog za poslove prostornog uređenja.

Izrazi i pojmovi koji se koriste imaju sljedeće značenje:

1. Grad Ogulina - označava Ogulin, teritorijalno-upravnu jedinicu kao posebnu jedinicu lokalne samouprave;
2. grad Ogulin - označava naselje Ogulin (gradsko naselje);
3. građevinska područja naselja - odnosi se na građevinska područja 24 naselja;
4. Urbanistički plan Ogulina - je prostorni plan koji se, u skladu sa zakonom, donosi za urbanističku cjelinu, čije su granice određene u Prostornom planu uređenja Grada Ogulina;
5. lokalni uvjeti - smatraju se: reljef, voda, zelenilo; posebno vrijedne građevine i područja prirodne i kulturne baštine; karakteristični i vrijedni pogledi i slika mjesta; ambijenti, mjesta okupljanja i sastajanja ljudi; trgovi, ulice i drugi javni prostori; veličine i izgrađenosti građevnih čestica, način te gradnje, te visina i površina izgrađenih građevina; opremljenost komunalnom infrastrukturom; komunalna oprema; druge posebnosti i vrijednosti.

U ovom planu upotrebljavaju se sljedeće kratice:

- PPUG	Prostorni plan uređenja Grada
- UPU	Urbanistički plan uređenja
- DPU	Detaljni plan uređenja

1. POLAZIŠTA

1.1. POLOŽAJ, ZNAČAJ I POSEBNOSTI PODRUČJA GRADA OGULINA U ODNOSU NA PROSTOR I SUSTAVE KARLOVAČKE ŽUPANIJE I REPUBLIKE HRVATSKE

Središnje naselje Grad Ogulin, prema Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske spada u skupinu Srednjih i manjih gradova (7.000 – 30.000 stalnih ili ekvivalentnih stanovnika). Ova skupina gradova u idućim razvojnim razdobljima treba se potvrditi u ulozi glavnih središta i nositelja daljnje urbanizacije. Ponegdje njihovu početnu privlačnost bitno smanjuje oskudna ponuda životnih mogućnosti i nerazvijene institucije. Ali, na drugoj strani, prioriteti izvedeni iz strategije reurbanizacije te učvršćivanje niza posebnih pogodnosti, kao posljedice specifičnih lokalnih uvjeta života, mogu poslužiti kao izvor posebne privlačnosti.

Prema Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske prostor Bjelolasice predstavlja planirani Park prirode. To je homogeni masiv s najvišim vrhom Kapele i Gorskog kotara (1533 m), a Bijele i Samarske stijene su reljefno najzanimljiviji i najbogatiji dio (zaštićeni kao strogi rezervat 1985. godine).

I Stijene i vrh Bjelolasice okruženi su poput otoka u moru goranskih šuma, koje su mjestimično očuvale svoju izvornu sliku i strukturu. Skijaška infrastruktura i aktivnosti na istočnim padinama Bjelolasice ne kolidiraju s kategorijom parka prirode. Potrebno je održavati proplanke kao krajobraznu vrijednost.

Klek predstavlja brdski masiv izrazito značajnog krajolika.

1.1.1. Geografska obilježja prostora grada

Grad Ogulin se nalazi u sastavu Karlovačke županije i prostorno je najveća jedinica lokalne samouprave. Zauzima površinu od 534,34 km², što čini 14,75% sveukupne površine Karlovačke županije. U njegova 24 samostalna naselja živjelo je prema prvim rezultatima popisa od 31.3.2001. godine 15.082 stanovnika naselja popisa (13.982 stalno prisutnih stanovnika naselja popisa), koji su predstavljali 10,76% (10,78%) odgovarajućih stanovnika Karlovačke županije. Prosječna gustoća naseljenosti Grada Ogulina 2001. godine je bila veoma mala, samo 28,23 stanovnika naselja popisa na km², što je znatno manje nego je bio prosjek u Karlovačkoj županiji (38,69 st/ km²) ili hrvatski prosjek (77,49 st/km²).

Teritorij Grada Ogulina smješten je na tromeđi Karlovačke, Primorsko - goranske i Ličko - senjske županije. To je samo dio bivše općine Ogulin, koja je još obuhvaćala današnje općine Josipdol, Tounj, Plaški i Saborsko. Zato prostor Grada Ogulina na zapadu graniči s područjima Grada Novi Vinodolski i općine Mrkopalj te na sjeveru Grada Vrbovsko iz Primorsko - goranske županije, a na jugu s općinom Brinje iz Ličko - senjske županije. Na sjeveru još graniči s općinama Bosiljevo i Generalski stol, a na istoku s općinama Barilović, Tounj i Josipdol, sve iz Karlovačke županije.

Grad Ogulin ima važan prometno - geografski položaj, kao prijelazno područje između Gorske i Središnje Hrvatske, odnosno nalazi se na prijelazu iz hrvatskog podunavskog proćelja prema najmanjem i najužem spojnom hrvatskom dinarskom gorsko - planinskom spletu i jadranskom proćelju. Preko tog spojnog i uskog "hrvatskog prometnog koridora" poprečno se međusobno povezuju ta velika proćelja i dijelovi države radi potpunog i čvrstog integriranja cjelokupnog hrvatskog državnog teritorija. Jedan od krakova "jadranskog" prirodnog prometnog pravca tzv "kapelski" vodi od Zagreba i Karlovca preko dijela područja Grada Ogulina do hrvatskih jadranskih luka i središta na Sjevernom i Južnom Hrvatskom primorju, ali sa svojim odvojcima nastavlja se i u Republiku Sloveniju (Bela krajina) i Bosnu i Hercegovinu (Bosanska krajina) te ima međudržavno značenje, iako se ne nalazi unutar hrvatskog pograničnog područja.

Na pravcu sjever - jug, kroz rubni dio prostora Grada Ogulina (na trasi stare Jozefinske ceste izgrađene koncem XVIII. stoljeća), prolazi jedna od glavnih državnih magistralnih cesta D-23 Karlovac - Duga Resa - Generalski stol - Josipdol - prijevoj Kapela na 887 m - Jezerane - Žuta Lokva i dalje preko prijevoja Vratnik na 694 m prema moru (Senj) ili Lici (D-50 Otočac - Gospić - Gračac). Dijelom tog pravca i glavnom hrvatskom okosnicom ("kralježnicom") razvitka gradi se autocesta Bosiljevo - tunel kroz Kapelu - Žuta lokva - Otočac - Gospić - Sveti Rok i dalje velebitskim tunelom prema Dalmaciji, koja jednim svojim dijelom prolazi i kroz područje Grada Ogulina.

Ostale sabirne, spojne i priključne cestovne prometnice unutar teritorija Grada Ogulina su državno - magistralnog i regionalno - županijskog, odnosno lokalnog i ostalog (šumske i druge ceste) značenja te služe u međusobnom povezivanju gradskog središta Ogulin s ostalim naseljima na području ovog Grada ili pojedinih naselja međusobno i pojedinih dijelova ovog Grada s neposrednim okolnim prostorima. Među njima važnije su još državne ceste i to D-42, koja iz Ogulina ide prema Gomirju i Vrbovskom, odnosno prema Oštarijama - Josipdolu - Plaškom - Saborskom i Plitvičkim jezerima, kao i D-32, koja iz Jasenka preko Matić poljane ide za Mrkopalj i Lokve, odnosno za Drežnicu i Jezerane. Slijede po značenju županijska cesta 3254 od Ogulina prema Jasenku, koja dalje kao 5094 ide prema Novom Vinodolskom (trasa stare Rudolfinke ceste izgrađene 1873-74. godine koja svladava prijevoj Banska vrata na 1.083 m), odnosno regionalna-županijska cesta 3255/3256 od Ogulina prema Primišlju i Slunju te na sjeveru regionalna-županijska cesta 3175/3174 od Ogulina preko Trošmarije prema Bosiljevu i dalje prema Vinici u Republici Sloveniji.

Još je 1873.-74. godine Ogulin povezan željezničkom prugom na sjeveru s Karlovcem i Zagrebom, odnosno preko Gorskog Kotara s Rijekom na moru, a 1925. godine preko Oštarija i Like s dalmatinskim lukama (Splitom, Šibenikom, a kasnije i Zadrom).

Tim prometnicama je gradsko središte Ogulin udaljeno od Zagreba i Rijeke po oko 100 km, od regionalnog i županijskog središta Karlovca 56 km, Plitvičkih jezera 65 km, Novog Vinodolskog 58 km i Senja 68 km, a od ostalih susjednih središta Saborskog 50 km, Slunja 43 km, Brinja 42 km, Plaškog 35 km, Generalskog stola 28 km, Bosiljeva 27 km, te Vrboškog 20 km, Tounja 16 km i Josipdola 10 km. Na području ovog Grada gradsko središte Ogulin je udaljen od pojedinih naselja 1 - 30 km (Sveti Petar 1 km, Otok Oštarijski 4 km, Hreljin ogulinski 5 km, Vitunj 7 km, Zagorje 8 km, Trošmarija 13 km, Donje Dubrave 20 km, Jasenak 26 km, Drežnica 30 km i drugi).

Ogulinski kraj bio je naseljen još od ilirskih i rimskih vremena, što dokazuju arheološki predpovijesni i povijesni nalazi. Od dolaska Hrvata u ove krajeve stalno pripada Hrvatskoj. Iz razdoblja srednjeg vijeka ističu se utvrde, kašteli i gradovi Vitunj, Ogulin, Otok Oštarijski, kao i nešto dalji Modruš, svi u vlasti Frankopana, da bi se obnovili, proširili i ojačali u vrijeme turske opasnosti, a čiji se ostaci još naziru ili imaju i danas određenu funkciju. Ovaj prostor dugotrajno je pripadao Vojnoj Krajini, gdje je postojala Ogulinska pukovnija. Imao je izrazito granično i geostrateško značenje. To je bilo područje zbjega - ponovne kolonizacije koncem XVI. i tijekom XVII. stoljeća te relativno mlađe kolonizacije potkraj XVII. i još jače početkom XVIII. stoljeća. Naseljavanje na svojim posjedima provode i feudalci, posebno Frankopani. Krajiške vlasti su također počele dovesti vlaško i srpsko stanovništvo iz Bosne, Like i Sjeverne Dalmacije, osobito u prvoj polovici XVII. stoljeća, tako da je u ovom području došlo do najzapadnijeg naseljavanja tog stanovništva unutar Hrvatske.

Nakon ukidanja Vojne Krajine i ponovnog sjedinjenja s građanskom Banskom Hrvatskom, ovaj prostor od 1886. godine pripada II. Županiji Modruš - Rijeka (Ogulin) i to kotaru Ogulin, unutar kojeg se, među ostalima, nalaze i općine Ogulin i Dubrave. Poslije II. svjetskog rata prema političko - teritorijalnoj podjeli iz 1952./1953. na ovom prostoru se nalaze gradska općina Ogulin te općine Drežnica i Gornje Dubrave, kao sastavni dio kotara Ogulin. One se 1962. godine sa susjednim općinama Josipdol, Lička Jesenica, Oštarije, Plaški, Saborsko i Tounj ujedinjuju u prostranu i jedinstvenu sada već bivšu općinu Ogulin, koja je jedno vrijeme bila u sastavu Zajednice općina Rijeka. Prema popisu stanovništva iz 1961. godine Ogulinu, sa statusom grada od ranije, pripojeno je bilo 13 dotadašnjih samostalnih naselja, koja na taj način postaju dijelovi ovog gradskog naselja.

U samostalnoj i neovisnoj hrvatskoj državi prema političko - teritorijalnoj podjeli iz 1992. godine ova bivša općina se dijeli u pet manjih jedinica lokalne samouprave, među kojima je najveći i najvažniji Grad Ogulin te ulazi u sastav Karlovačke županije. Grad Ogulin tada ima 49 samostalnih naselja, ali 1994. godine slijede velike unutrašnje teritorijalne i terminološke promjene. Tako je naselje Partizanska Drežnica promijenilo ime u Drežnica, a naselje Zagorje Modruško u Zagorje. Istom prilikom čak 29 dotadašnjim samostalnih naselja gubi taj status i postaju samo dijelovi 7 drugih postojećih susjednih samostalnih naselja. Tako je samostalnim naseljima Popović selo i Potok Musulinski pripojeno po jedno, Donjim Dubravama dva, Trošmariji tri, Gornjoj Dubravi pet, Hreljinu ogulinskom šest, a Drežnici čak 11 dotadašnjih samostalnih naselja. Te su se godine izdvojili iz gradskog naselja Ogulin, kao nova samostalna naselja Sabljak selo, Salopek selo i Sveti Petar, a iz istoimenih dijelova gradskog središta Ogulina i naselja Zagorje novo samostalno naselje Ribarići. Tako od 1994. godine Grad Ogulin ima ukupno 24 samostalna naselja. Uredbom iz 1998. godine matičnom uredu Ogulin, osim istoimenog matičnog područja, još su pripojena matična područja dotadašnjih matičnih ureda Drežnica i Gornje

Dubrave na području Grada Ogulina, kao i matična područja dotadašnjih matičnih ureda Josipdol, Oštarije, Tounj, Tržić Tounjski, Saborsko, Lička Jesenica i Plaški. Zbog ovakvog svog položaja u znatnoj mjeri se ističe razvojna autonomija Grada Ogulina, što se već odražava i još više treba doći do izražaja u budućem razvitku funkcija ovog područja, uključujući razvijanje potencijalnih nukleusa revitalizacije i naseljavanja, tako da se među njima gradsko središte Ogulin razvija kao budući važni gradski nukleus okupljanja.

Izvjesta izoliranost, ali i određena privlačnost i specifičnost krajolika ovog ogulinska kraja, utjecali su na izgradnju vrijednih već spomenutih utvrda, kaštela i starih gradova, ali i skladnih dvoraca-palača i drugih katnica u gradu Ogulinu iz doba Vojne krajine, brojnih sakralnih objekata (katoličke i pravoslavne crkve, crkvice, kapele, zvonici), župničke i parohijske kuće i groblja u sjedištima i ispostavama župa, odnosno parohija, ali i na očuvanost malih ruralnih naselja sve do modernih vremena te ostataka starih gradina, nekropola, arheoloških zona i drugih zaštićenih objekata (kameni most i željezni most preko Dobre u Ogulinu, antički stup u Lamostu, klasicistička česma "Cesarovac" u parku u Ogulinu, planinarski domovi i drugi sadržaji).

Prostor Grada Ogulina, koji se nalazi u rubnim dijelovima regije Gorskog kotara, ima prijelazne značajke, kako prema Pokuplju i Kordunu, tako i prema Lici i drugim dijelovima Gorskog kotara. Ističu se dinarski smjer pružanja stijena, udolina i grebena, tipičan krški reljef s uslojenim vapnenačkim i dolomitnim stijenama, krška hidrografska cirkulacija, manje površinska, a više podzemna s relativno malim tokovima, s brojnim vrelima i ponorima. Svojom dužinom i značenjem ističe se rijeka Dobra s dva svoja odvojena površinska toka. Klima je kontinentalna. Prisutna je velika količina padalina, uključujući i snijega, veće oscilacije godišnjih temperatura, niže temperature, ljetne svježine, kratko vegetacijsko razdoblje. U vegetacijskoj strukturi od nižih prema višim predjelima rasprostranjena je šuma hrasta kitnjaka s običnim borom, gorska šuma bukve, šuma bukve i jele, a na vrhovima je predplaninska šuma bukve. Ima veći broj šumskih gospodarskih jedinica i lovišta. Nalazi se nekoliko eksploatacijskih polja građevinskog kamena. Prema MCS ljestvici pripada VII. stupnju potresne zone.

Ističu se tri veća različita dijela, kao tri stepenice u prostoru, svaka na odgovarajućoj nadmorskoj visini, posebnih prirodnih značajki i gospodarskog značenja.

Svakako najznačajniji i najbitniji u ovom prostoru je središnji dio, koji pripada **Ogulinsko - plaščanskoj podkapelskoj submontanoj udolini**, čiji manji sjeverozapadni dio pripada Gradu Ogulinu. To je stotinjak metara viša stepenica (između 300 i 400 m n.v.) od one položene nešto sjevernije okrenute Pokuplju i Kordunu (između 200 i 300 m n.v.), ali i znatno niža od one položene južnije i zapadnije prema planinskom masivu Velike Kapele (440 - 700 m n.v.). Ona se prostire na unutrašnjem goranskom rubu. Ističe se kontaktnim i prijelaznim osobinama te otvorenijim kultiviranim krajolicima. Izrazita prostrana polja u kršu, niži reljef vapnenačkog i dolomitnog sastava, krška hidrografija, manja količina padalina, ljetne suše, dublja tla, najrazvijenija agrarna zona u ovom prostoru (stočarstvo, kupus, krumpir), koridorsko tranzitni prostor privlačan za naseljavanje i izgradnju infrastrukture.

Unutar ogulinskog dijela ove udoline razlikuje se nekoliko manjih prirodno-geografskih cjelina, kao što su: **Vitunjsko proširenje** uz dijelove rijeke Dobre i pritoke Vitunjčice (Vitunj 330 m n.v.), odakle prema sjeverozapadu počinje pravi Gorski kotar.

Ogulinsko polje s većom koncentracijom stanovništva i glavnim gradskim središtem Ogulinom, smještenim na 322 m n.v., infrastrukturno čvorište, u kojem se nalazi umjetno jezero Bukovnik i ponire rijeke Dobra (zaštićeni Đulin ponor).

Podno padina Krpela (Bakarni 515 m) i istočno od Otoka oštarijskog (316 m n.v.) prelazi u **Oštarijsku vapnenačku zaravan** s razvijenim korozivnim procesima uz vijugavu rijeku Zagorsku Mrežnicu.

Rubno se prema jugu pruža **Zagorje**, mala zona nepropusnog trijasa, koritasto dolomitična fluvio - krška udolina između Veljuna (Kolić vrh 615 m) i Stražbenice (620 m) na istoku i gorskih ogranaka Velike Kapele na zapadu s tokom Zagorske Mrežnice, gdje je u novije doba podizanjem brane dobiveno umjetno jezero Sabljaci (Ribarići 344 m n.v. - Gornje Zagorje 362 m n.v.). Dublje i plodno tlo daje ovom kraju tradicionalno agrarno značenje. Otvaraju se nove gospodarske mogućnosti (turizam, rekreacija, ribnjčarstvo).

Sjeverna najniža stepenica u ovom prostoru je **korozivna vapnenačka zaravan ogulinskih Dubrava**, područje u produženju plitkog boginjavog pokupskog i kordunskog krša. Znatna proširenost vrištinsko - bujadičnih tala i šikare na korozivnoj zaravni. Veći dio ovog prostora je između rijeka Mrežnice i Dobre, koja kod Gojaka ponovo izvire i teče na sjever prema Kupi (Donja Dubrava 220 m n.v., Gornje Dubrave

250 m n.v., Gojak 300 m n.v.). Nastavlja se s lijeve strane Dobre prema zapadu i sjeveru, gdje se nalaze naselja Popovo selo (300 m n.v.), Trošmarija (220 m n.v.) i Ponikve (260 m.n.v.).

Treću najvišu stepenicu u prostoru Grada Ogulina čini manja mikroregionalna cjelina **Velikokapelski ili Drežnički međuprostor** s prijelaznim geografskim osobinama Gorskog kotara prema Lici. **Drežnički međuprostor** približno je ograničen Jozefinskom i Rudolfinском cestom, planinskim masivom Velike Kapele i reljefnim primorskim odsjekom (Velika Javornica 1374 m., Mala Javornica - Bijela greda 1104 m i Bitoraj - Javorov vrh 1140 m). U krajoliku se ističu prostrane brdovite šumske površine i brojne manje krčevine, izolirani i zatvoreni travnoratarski prostori s pojavom vrela, kratkih tokova i ponora, među kojima su veći Lug, Podbitoraj, Krakarsko polje i Drežničko polje, smješteni na različitim nadmorskim visinama između 440 m i 600 m n.v. Kroz povijest je dominiralo stočarstvo, a na plodnim tlima uzgoj krumpira i drugih kultura.

Prema sjeverozapadu, između Velike Kapele i Bjelolasice (najviši vrh u Gorskome kotaru Kula 1534 m) i Jasenačke kose (Suvara 982 m) smjestilo se **Jasenačko polje** s naseljem Jasenak (628 m n.v.) kao dio Velikokapelskog međuprostora i treće najviše stepenice na prostoru Grada Ogulina, odnosno kao viši rubni gorski sektor u graničnom području Gorskog kotara. U sjevernom dijelu ovog polja, a neposredno uz zaselak Vrelo, smjestio se Hrvatski olimpijski centar Bjelolasica, podignut 1986. godine, glavno turističko središte u ovom području, namijenjeno razvijanju ljetnog i zimskog turizma, odnosno cjelogodišnjeg boravka turista i športaša. Širi prostor Bjelolasice predložen je za park prirode.

Jugozapadno od Ogulina, na prijelazu iz srednje u najvišu visinsku stepenicu, između planinskih vrhunaca (atraktivni Klek 1181 m -zaštićeni krajolik, Suvara 982 m, Debeli vrh 1049 m, Crni vrh 1104 m i mnogi drugi), smjestila su se dva niža **proširenja - krčevine** (na oko 600 m n.v.), gdje se nalaze naselja **Potok Musulinski** i napušteno i nenaseljeno naselje **Brezno Drežničko**.

Svako gospodarsko iskorištavanje ovog područja obvezno zahtjeva brigu o zaštiti prirodnih vrijednosti, prirode i okoliša. To se odnosi i na sve prirodne i od ljudi stvorene krajolike, kako bi se sačuvala šuma od neplanske sječe i propadanja, poljodjelske površine od poplava, klizanja i drugih neagrarnih namjena, naselja i građevinska područja od neracionalne i neekonomične izgradnje, dok kod eksploatacije kamena i šljunka te svakog drugog iskorištavanja treba paziti da ne dođe do devastacije krajolika.

Posebna se pažnja treba posvetiti očuvanju stajaćih, tekućih i podzemnih voda od zagađenja, jer se ta voda koristi ili može koristiti kao pitka i tehnološka voda za potrebe stanovnika, životinja, poljodjelskih kultura i industrije, kao i u energetske svrhe, na ovom i znatno širem području, a služi i u rekreacijsko - turističke svrhe.

Treba podržavati na čitavom području Grada Ogulina takve programe gospodarskog razvitka raznih usmjerenja (poljodjelstvo, stočarstvo, industrija, energetika, građevinarstvo, obrt, promet, turizam, rekreacija, razne usluge i sl.), među kojima su najpoželjnije brojne manje poduzetničke inicijative najviše vezane za vrijednosti i pogodnosti ovog ekološki očuvanog prostora, za njegove komparativne prednosti, koje će se uklopiti u prirodni i kultivirani ambijent prema načelima održivog razvitka i voditi računa o usklađenom razvoju i uređenju prostora.

1.2. OSNOVNI PODACI O STANJU U PROSTORU

tablica 1. Usporedni pokazatelji stanja u prostoru (Grad/Županija)

NAZIV GRAD/ŽUPANIJA	POVRŠINA		STANOVNICI				STANOVI				DOMAĆINSTVA		GUSTOĆA NASELJENOSTI
	km2	%	POPIS 1991.		POPIS 2001.		POPIS 1991.		POPIS 2001.		POPIS 1991.	POPIS 2001.	
			broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	broj	st/km2
KARLOVAČKA ŽUPANIJA	3.644	100	184.577	100	141.787	100	67.199	100	63.418	100	59.940	49.621	38,91
GRAD OGULIN	536,7	14,73	16.732	9,07	15.082	10,63	6.289	9,36	6.332	9,98	5.449	5.109	28,08

U prilogu plana dati su grafički prikazi i tabele s demografskim pokazateljima, po naseljima.

POPIS GRAFIČKIH PRIKAZA:

1. Gustoća naseljenosti po naseljima 2001. godine
2. Indeks kretanja broja stanovnika po naseljima u razdoblju 1991. - 2001.
3. Narodnosna struktura stanovnika po naseljima 1991. godine
4. Razmještaj poljodjelskog stanovništva po naseljima 1991. godine
5. Razmještaj stanovnika i veličina naselja 2001. godine
6. Razmještaj stanovnika i veličina naselja 1991. godine
7. Razmještaj radnih mjesta po naseljima 1991. godine
8. Naselja prema stupnju urbanizacije 1991. godine
9. Naselja rangirana prema kategorijama demografske valorizacije naselja 1991. g.
10. Dosadašnji sustav središnjih naselja
11. Planirani sustav središnjih naselja i procesa urbanizacije na području Grada Ogulina 2015. godine

POPIS TABELARNIH PRIKAZA:

1. Indeks kretanja broja stanovnika po naseljima prema razdobljima 1890.-2001.god.
2. Kretanje broja stanovnika po naseljima prema popisima u razdoblju 1857.-2001.g.
3. Stanovništvo prema migracijskim obilježjima po naseljima 1991. godine
4. Demografska valorizacija naselja 1991. godine
5. Stanovništvo prema mjestu boravka po naseljima 1991. godine
6. Stanovništvo prema spolu po naseljima 1991. godine
7. Popisane osobe po naseljima - Prvi rezultati popisa od 31. ožujka 2001. godine
8. Dobna struktura stanovništva po naseljima 1991. godine
9. Narodnosna struktura stanovništva po naseljima 1991. godine
10. Stanovništvo staro 15 i više godina prema školskoj spremi i pismenosti po naseljima 1991. godine
11. Stanovništvo u zemlji prema aktivnosti po naseljima 1991. godine
12. Aktivno stanovništvo u zemlji prema glavnim skupinama djelatnosti po naseljima 1991. godine
13. Radnici po naseljima 1991. godine
14. Domaćinstva (kućanstva) po naseljima 1991. i 2001. godine

tablica 2. Ostali usporedni prostorni pokazatelji (Grad/Županija)

	GRAD	ŽUPANIJA
POVRŠINA (km ²)	536,74	3.644,00
BROJ SAMOSTALNIH NASELJA	24	671
BROJ STANOVNIKA – 2001.	15.070	140.986
BROJ STANOVNIKA GRADSKOG /ŽUPANIJSKOG SREDIŠTA	8.757	59.999
GUSTOĆA NASELJENOSTI (st/km ²) – 2001.	28,08	38,91
BROJ STANOVNIKA – prognoza 2015.	14.000-16.000	187.000
BROJ STANOVNIKA GRADSKOG SREDIŠTA – prognoza 2015.	9.000-10.000	65.000-70.000
GUSTOĆA NASELJENOSTI (st/km ²) – prognoza 2015.	26,08-29,8	51

1.2.1. Prirodni sustavi

Reljef i geološka građa

Geološko stvaranje današnje strukture završilo je sredinom tercijara, a oblikovno izdizanje blokova reljefa dovršeno je u kvartaru. U gradnji prevladavaju vapnenci, dolomiti, krče jurske i kredne starosti.

Reljefna slika prostora posljedica je utjecaja krških osobitosti područja i fluvijalnih elemenata u kršu. Zastupljeni krški oblici nisu rezultirali tipičnim krškim pejzažom, već ga karakterizira ozelenjelost krajolika (pokriveni krš). Polja su pretežito poljoprivredne, odnosno travnate površine većinom na smeđim tlima, a planinski dio pokrivaju bogate i guste šume bukve i jele koja na visinama prelazi u zonu klekovine.

Hidrogeološke osobine stijena utjecale su na prostorni razmještaj propusnih područja i barijera, a time i na specifičnosti kretanja podzemnih voda. Zbog relativno velikih nadmorskih visina padalinske vode brzo nestaju u podzemlju, pa nema značajnih prirodnih tokova.

Područje se ne nalazi u zoni veće seizmičke aktivnosti, u zoni VII stupnja MCS prema Privremenoj seizmičkoj karti

Prostor Ogulinsko-plašćanske mikroregije je reljefno uravnjena, dobro izdvojena longitudinalna udolina, koja ima značajke prijelaza i kontakta između drugih regionalnih cjelina. Nalazi se između niskog pokuplja, Kordunske zaravni, Like i Gorskog Kotara. Drežnički međuprostor ograničen je Jozefinskom i Rudolfskom cestom, masivom Velike Kapele i primorskim odsjekom.

Prostor grada Ogulina omeđen je nizovima velebitskih malokapelskih planinskih bila i grebena, unutar kojih se nalazi raščlanjeno niže pobrđe između zatvorenih poljskih ravnica čija dna leže iznad 450 m apsolutne visine, pretežno oko 500-700 m apsolutne visine. Prosječna visina velebitskih vrhova iznosi 1370 m, a vrhova Male Kapele 1066 m. Veliku važnost imaju prijevoji. Prosječna visina prijevoja na Velebitu iznosi 1181 m, a na Maloj Kapeli 879 m.

U građi prevladavaju uslojeni vapnenci, dolomiti i kreče jurske i kredne starosti. Osnovni obrisi današnje reljefne strukture oblikovani su procesima nabiranja i mlađim vertikalnim pokretima. Glavno nabiranje završilo je sredinom tercijara. Najmlađa faza tektonskih pokreta u obliku izdizanja izdvojenih blokova reljefa u kvartaru određuje stvaranje današnje reljefne strukture.

Na ličkoj strani Velebita formirana je otvorena zona najstarijih nepropusnih naslaga, koja ima veliko hidrografsko značenje. Klimatske promjene u kvartaru važne su za modeliranje reljefa.

Klima

Karakteristično za gorske krajeve klimu karakterizira raznolikost, između zatvorenih depresija i planina, prisojnih i osojnih padina. S jedne strane Velebit ograničava topli utjecaj mora na uski obalni pojas, dok se prodor vlage ne može spriječiti.

Područje Ogulina nalazi se na rubu područja kontinentalne klime koja u području Kapelskog gorja prelazi u planinsku klimu. Klimu karakteriziraju izražena ljeta i zimska godišnja doba.

Ljeta su vruća, sparna, s pojavom pljuska i proloma oblaka praćenih grmljavinama. Ljeti su također topliji niži reljefni oblici, a pokazuju pripadnost temperaturnoj amplitudi između 21 - 22°C, a sjeverozapadni dio 16 - 18°C. Zime su duge i u pravilu hladne, no s također nerjetkim naglim zatopljenjima. Obilne snježne oborine u pravilu se zadržavaju i do 40 dana u sezoni. Karakteristično za klimu je i razmjerno velika razlika dnevne i noćne temperature što rezultira pojavom rose ljeti, a zimi i u prijelaznim razdobljima pojavom snažnog jutarnjeg mraza.

Temperatura pada s visinom reljefa od obale prema grebenu Velebita i prema Velikoj Kapeli. Najveći dio zaravni i polja ima srednju siječanjsku temperaturu oko -2°C. Apsolutno minimalna temperatura zabilježena u Gradu Ogulinu iznosi -28,5°C, a apsolutno maksimalna +39,5°C. Veći dio prostora karakterizira maritimno-pluvialnetrijski režim, više padalina u hladnoj, nego u toploj polovici godine. Prosječne količine padalina iznose 1600 – 1700 mm, međutim kraj se odlikuje relativnom suhoćom.

Velika je važnost magle, posebno u nižim dijelovima reljefa. Smjer i brzina vjetera ovise o lokalnim reljefnim oblicima, a glavni smjerovi vjetera su bura i jugo. Bura je suh i hladan vjetar koji puše iz smjera sjeveroistoka i u pravilu donosi razvedranje. Jugo je topao i vlažan vjetar koji puše iz Primorja, tj. Kapele i donosi oborine. Karakteristična je česta pojava fena, suhog vjetera koji se, pri spuštanju niz padine Kapelskog gorja snažno zagrijava te u kratkom vremenu naglo podiže temperaturu zraka. Zimi tu pojavu prati naglo topljenje snijega.

Vode

Uprkos relativno značajnim padalinama, kraj se odlikuje relativnom suhoćom, čemu pridonosi otjecanje nekoliko jačih tokova, koji završavaju u ponorskim zonama. Ponorne vode redovito se javljaju u susjednim vrelima. Bojenjem je dokazana veza između Ogulinske i Gojačke Dobre, Zagorske Mrežnice s Tounjčićom i Kukačom. Odtjecanje u samim poljima usmjereno je prema jugoistoku, dok su podzemne vode orjentirane i prema sjeveru.

Ogulinsko-plašćanska udolina s jedne strane prima vode višeg kapelskog zaleđa, a s druge hrani tokove u sjevernom i sjeveroistočnom nižem pripanonskom krškom prostoru. Vode Jasenačkog polja otječu preko Vitunjskog vrela i Dobre prema Gojačkoj Dobri, a Drežnički međuprostor preko Zagorske Mrežnice, prema vrelima Bistrac.

Rijeka Dobra pritječe iz nepropusne zone kao normalan tok, da bi u Ogulinskom polju poprimila izrazito krške karakteristike.

Izgradnjom hidrocentrale kod vrela Gojak, došlo je do bitnih promjena; poplave su nestale u Ogulinskom polju, a otjecanje je ostalo u okviru opće ponorske orijentacije. Donji tok Zagorske Mrežnice je presušilo, a s njime i neka niže položena vrela, dok je stvaranje dvaju umjetnih jezera (Sabljaci Bukovnik) koji bitno mjenjaju opće pejzažne i mikroklimatske karakteristike kraja. Zbog malog pada tokova i zbog dobre vegetacijske pokrivenosti iz pritjecajnih zona, akumulacija materijala je neznatna.

Ogulinski prostor s jedne strane prima vode višeg kapelskog zaleđa, a s druge strane hrani tokove u sjevernom i sjeveroistočnom nižem pripanonskom kršu. Vode Jasenačkog polja pojavljuju se preko Vitunjskog vrela i Dobre, zatim u Gojačkoj Dobri. Vode Drežničkog međuprostora pojavljuju se u vrelima Bistrac, Kukača i Tounjčica.

Rijeka Dobra pritječe iz prostora Gorskog Kotara iz nepropusne zone kao normalan tok, a da bi u Ogulinskom polju poprimila izrazito krške karakteristike.

Vrednovanje prostora i tala na području Grada Ogulina

Zahvaljujući geološko-litološkoj gradnji terena, dominaciji izrazito krškog reljefa, te utjecaju čovjeka, zemljišni resursi terena u gradu Ogulinu su s gledišta agrokulture i proizvodnje bio-energije dosta oskudni. Karakteristično za kršne predjele površine plodnih tala su male, oko 10% od ukupne površine.

Za potrebe izrade PPO Ogulin (1977.g) izrađena je pedološka studija područja općine Ogulin. U studiji su dati podaci o glavnim fizikalnim i kemijskim svojstvima glavnim tipovima tala, pedološke karte i smjernice za racionalno iskorištavanje zemljišta. Za pojedine kartografske jedinice određene su bonitetne jedinice tla. Veći bonitetni broj odaje zemljište veće proizvodne sposobnosti. Nazivi tala dati su prema klasifikaciji tala (Škorić, Filipovski, Čirić 1973.g. Zagreb).

U dijelovima područja Grada Ogulina najplodnija tla zastupljena su na zoni dolomita i dolomitiziranih vapnenaca na pravcu Ogulin – Oštarije – Josipdol – Plaški. To je entrično smeđe i ilimezirano tlo (bonitetne jedinice 80), te ilimezirano tlo akrično i distrično smeđe tlo na reliktnoj crvenici (bonitetne jedinice 83). Odlikuju se dobrim kapacitetom za poljoprivrednu biljnu proizvodnju. Na njima je moguć uzgoj usjeva tipičnih za to područje. Moguća je primjena mehanizacije kod bonitetne jedinice 80. Ograničavajući faktor, kod bonitetne jedinice 83, je vrtačast reljef, kisela reakcija, stjenovitost i kamenitost tla 10-25%.

Tla srednje proizvodne sposobnosti nalaze se u nizinskim prostorima Jasenka, Drežnice, Donjih Dubrava, Trošmarije, Sabljaka. To su rendzine i entrična smeđa tla (bonitetne jedinice 62), te ilimezirano tlo, holuvijalno tlo vrtača i rendzine (bonitetne jedinice 70). Ta su tla s velikim brojem ograničenja za biljnu proizvodnju (stjenovitost površine, reljef, prostorna varijabilnost dubine tla). Međutim, i tom području dublja tla s povoljnim reljefom treba štiti i čuvati za primarnu namjenu. Na tlu bonitetne jedinice 62 moguć je širok izbor poljoprivrednih kultura. Visok proizvodni potencijal tla, lokalno je ograničen sadržajem skeleta u tlu. Na tlu bonitetne jedinice 70 moguć je širok izbor poljoprivrednih kultura. Moguća je diskontinuirana obrada tla. Prikladno je za šumsko poljoprivredno gospodarenje. Ograničavajući faktor reljef i stjenovitost tla.

Na ostalom prostoru zastupljena su tla: ilimerizirano tlo na vapnencima i dolomitima, kalkokambisol, crnica posmeđena i rendzina (bonitetne jedinice 50); smeđe tlo na vapnencima i dolomitima (kalkokambisol), srednje duboko i duboko tipično i koluvijalno (bonitetne jedinice 45); rendzine, smeđe tlo na dolomitu i dolomitiziranim vapnencima srednje duboko tipično i holuvijalno (bonitetne jedinice 40). Na tlu bonitetne jedinice 50 moguć je veoma sužen izbor poljoprivrednih kultura. Moguća samo diskontinuirana obrada tla. Ograničavajući faktori dubina tla, reljef i stjenovitost terena. U mozaičnom rasporedu zemljišnog pokrova 30% površine odgovara za poljoprivredne usjeve. Na tlu bonitetne jedinice 45 moguć je sužen izbor

poljoprivrednih kultura. Ograničena primjena mehanizacije. Ograničavajući faktor reljef i sadržaj skeleta u tlu. Za ekstenzivnu poljoprivrednu proizvodnju prikladno više od 50% površina. Na tlu bonitetne jedinice 40 moguć je veoma sužen izbor poljoprivrednih kultura. Moguća samo ekstenzivna proizvodnja uz primjenu reducirane agrotehnike na manje od 50% površine. Tlu bonitetne jedinice 18 su nepoljoprivredna tla. Veoma su plitka i skeletna, manjim dijelom prikladna za osnivanje šumske zaštitnih nasada.

Tipična šumska tla na ovom području su: crnice i plitko smeđe tlo na vapnencima; rendzine plitke, crnice posmeđene i litosoli; te dominantna razvojna serija tala na vapnencima i dolomitima.

Prostor karakterizira velika raščlanjenost pedosfere i jako izražene pedološke kontrastnosti pojedinih njezinih dijelova te općenito znatna ograničenost zemljišnih resursa.

Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obaveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova kao prostorni pokazatelj poljoprivredno i šumsko zemljište dijeli se prema kategorijama korištenja na:

- osobito vrijedno obradivo tlo osnovne namjene P1,
- vrijedno obradivo tlo P2,
- ostala obradiva tla P3,
- ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište PŠ.

Prema Prostornom planu Karlovačke županije na prostoru Grada Ogulina razgraničena su tla: P2, P3, PŠ. Razgraničenja se u principu podudaraju s podacima PPO Ogulin i digitalnim ortofoto snimkama Grada.

Tla klase P1 nisu zastupljena u prostoru Grada. Moguće je za očekivati, nakon detaljnijeg razgraničenja, da se unutar područja P2 mogu naći i tla P1 kategorije. Tla klase P2 pogodna su za obradu u ratarstvu. U klasu P3 ulaze tla sa znatnim ograničenjima u proizvodnji.

Na poljoprivrednom zemljištu dominiraju livade i pašnjaci (60%). Malo je površina pod voćnjacima (2%). Ostale su površine pod oranicama.

Šumska vegetacija

Ogulinski prostor predstavlja prijelazno područje između niže peripanonske Hrvatske i više Gorske Hrvatske. Dijelimo ga na dvije osnovne geografske zone, jače naseljenu ogulinsku udolinu s naglašenom agrarnom strukturom i kultiviranim krajolikom, te brdsku i planinsku šumovitu, rjeđe naseljenu zonu Kapele kojom dominira tipični goranski krajolik.

Kraške odlike prostora izražene su u bogatstvu površinskih i podzemnih vodenih tokova, s karakteristikama relativne očuvanosti i čistoće.

Cijelo područje možemo podijeliti u dvije zone, nižu zonu listopadnih šuma, brežuljkasti prigorski dio, te višu gorsku zonu u kojoj dominiraju mješovite šume bukve i jele, a mjestimično su to čiste šume četinjača (smreka, jela bor).

U nižoj zoni značajne su šume hrasta kitnjaka i običnog graba koje su većim dijelom degradirane, termofilne šume crnog graba sa šašikom povrh vapnenaca, šume crnog graba s črnjušom povrh dolomita, brdske šume bukve povrh vapnenaca i šuma bukve s kukurijekom. Šumska zajednica hrasta lužnjaka pojavljuje se u Drežničkom polju.

U višoj zoni gorskih šuma pojavljuju se šume bukve i jele, šume bukve i jele na dolomitu, čiste šume četinjače, šume gorske smreke, šume jele s bročikom, šume smreke na dolomitu, šume običnog i crnog bora s kukurijekom povrh dolomita.

U pretplaninskim zonama nalaze se šume jele s milavom, pretplaninske šume smreke, pretplaninske šume bukve koje na visinama prelaze u zone klekovine bora krivulja na Bjelolasici.

U biljnogeografskom pogledu šumski pokrov na području Ogulina čini prijelaz između kompaktnih zonalnih šuma Gorskog Kotara i plitkog pokupskog krša, te obešumljenog nižeg graničnog pojasa Like u kojem je prvobitni šumski pokrov znatno reducirana intenzivnim procesima kolonizacije i stočarstvom u

prošlosti. Iako su u ogulinskoj udolini šume potisnute na rubnu zonu i brdske pristranke, krajolik sa sekundarnim agrarnim kompleksom i prostranim bujadnicama i vrištinama ipak je trajno ozelenjen.

1.2.2. Stanovništvo

Razmještaj stanovništva i gustoća naseljenosti

Prema prvim rezultatima posljednjeg službenog popisa stanovništva od 31.3.2001. godine na području Grada Ogulina u 24 naselja je živjelo 15.082 stanovnika naselja popisa, pa je prosječna gustoća naseljenosti iznosila samo 28,23 stanovnika na km².

Na području Grada Ogulina nisu ravnomjerno razmještene naselja i stanovništvo, pa iz toga slijedi i različita gustoća naseljenosti u pojedinim njegovim dijelovima.

Tako je geografska cjelina vezana za dio Ogulinsko - plašćanske udoline ili srednja visinska stepenica, zbog svog središnjeg položaja, najbolje prometne povezanosti i povoljnih prirodno - geografskih osobina unutar područja Grada Ogulina, privukla gospodarske sadržaje i radna mjesta, pa zato ima najveći broj naselja, stanovnika i najveću prosječnu gustoću naseljenosti. U toj cjelini se smjestilo 16 naselja ili 2/3 svih samostalnih naselja u ovom Gradu, u kojima je 2001. godine živjelo 13.189 stanovnika ili čak 87,45% svih stanovnika ove jedinice lokalne samouprave. Tako je na tom prostoru prosječna gustoća naseljenosti iznosila 85,92 stanovnika na km², što je tri puta veća nego je bio prosjek za čitavo područje Grada Ogulina. Tu se smjestilo i gradsko središte Ogulin, koje je imalo 8.757 stanovnika, pa je jedino njegova gustoća naseljenosti iznosila više od 200 stanovnika na km². Nešto manju, ali još uvijek visoku gustoću naseljenosti imala su njegova najbliža prigradska urbanizirana naselja Sabljak selo, Marković selo, Ribarići i Sveti Petar, gdje je ona bila veća od 100 stanovnika na km². U većini ostalih naselja u ovom središnjem području gustoća naseljenosti je bila veća od prosjeka za Grad Ogulin, dok je najniža bila u naseljima Vitunj (11,03 st/km²) i Donje Zagorje (11,70 st/km²), koja na rubovima ovog prostora već zahvaćaju i dio brdovitog nenaseljenog područja. U ovom području stalno je bila u porastu gustoća naseljenosti, jer se od popisa do popisa povećavao broj stanovnika prirodnim priraštajem i osobito stalnim doseljavanjem novog stanovništva iz drugih krajeva i naselja. Tako je na pr. u razdoblju od 1857. do 2001. godine gradsko središte Ogulin poraslo s 3.265 na 8.757 stanovnika, a naselja Sveti Petar s 501 na 626 stanovnika, Ribarići sa 134 na 312 stanovnika, a naselje Puškarići od 1857. do 1991. sa 115 na 411 stanovnika.

Najmanja, najniža i najsjevernije položena geografska cjelina na području Grada Ogulina, imala je 2001. godine 5 samostalnih naselja i samo 722 stanovnika, tako da je njezina prosječna gustoća naseljenosti iznosila svega 7,64 stanovnika na km². Tu je najveću gustoću naseljenosti imalo naselje Trošmarija (13,06 st/km²), a najmanju Popovo selo (3,36 st/km²), ali u prostoru ona izgleda još manja, jer je stanovništvo raštrkano u 16 dijelova naselja - zaselaka na tom zaravnjenom krškom području. U nekim od tih naselja u prošlosti je živjelo 5 - 10 puta više stanovnika (najviše ili 1.145 stanovnika je bilo 1880. godine u današnjem samostalnom naselju Gornje Dubrave, dok su tu 2001. godine živjela svega 122 stanovnika, odnosno u zaselku Gornje Dubrave 1931. god. je živjelo 461 stanovnika, a 2001. god. svega 19 stanovnika).

Najslabije naseljeno je bilo prostorno najveće zapadno i južno brdovito područje Velikokapelskog međuprostora (obuhvaća više od polovice površine područja Grada Ogulina), gdje su se u nekoliko krških polja i krčevina smjestila samo tri samostalna naselja, koje je zbog izrazito malog broja stanovnika (1.159 stanovnika u 2001. godini) imalo i veoma malu prosječnu gustoću naseljenosti (4,01 st/km²). Prostorno najveća sa svojih 12 nastanjenih zaselaka bila je Drežnica, drugo najveće naselje u Gradu Ogulinu prema broju stanovnika (779), gdje je gustoća naseljenosti iznosila 5,37 st/km². Još nižu gustoću naseljenosti je imalo područje naselja Jasenak (294 stanovnika), gdje je 3,36 stanovnika živjelo na km². Najnižu gustoću naseljenosti u Gradu Ogulinu 2001. godine je imalo brdovito područje naselja Potok Musulinski (obuhvaćalo je i prostor napuštenog i nenaseljenog naselja Brezno Drežničko), gdje je živjelo 126 stanovnika ili samo 1,95 stanovnika na km². Ovaj prostor je u prošlosti bio znatno naseljeniji, jer je 1910. godine u današnjem samostalnom naselju Drežnica živjelo čak 4.678 stanovnika (samo u današnjem zaselku Krakar 955 stanovnika, dok je u njemu 2001. godine bilo 114 stanovnika), a u naselju Jasenak 1.130 stanovnika, dok je još 1931. godine naselje Potok Musulinski imao 870 stanovnika. To je 5 - 7 puta više nego što ta naselja danas imaju stanovnika.

Prema tome, može se zaključiti da je na području ove jedinice lokalne samouprave došlo do veće koncentracije stanovništva i veće gustoće naseljenosti u njezinom središnjem i najvrijednijem dijelu oko gradskog središta Ogulina, dok se je stalno praznila njezina uža i šira okolica, prema rubnim krškim brdovitim ili zaravnjenim područjima, gdje izumiru neka naselja ili zaseoci. Što su bili skromniji prirodni izvori i drugi od ljudi stvoreni izvori, koji osiguravaju egzistenciju stanovništvu i njihovim obiteljima te bila slabija prometna povezanost s razvojnim i radnim središtima, to je bila slabija naseljenost pojedinih manjih područja. Ta slabija naseljenost u ovom prostoru posebno zabrinjava, jer se radi o važnom strateškom prostoru, pa se u procesu revitalizacije njemu mora posvetiti posebna pozornost.

Kretanje broja stanovnika

Ako se promatra kretanje broja stanovnika za današnje područje Grada Ogulina u posljednjih 150 godina, onda se može zapaziti nekoliko različitih razdoblja tog kretanja, među kojima je u tri zabilježen porast, a u tri pad broja stanovnika.

Tako je od **prvog službenog popisa stanovništva iz 1857. godine, kada je ovo područje u cjelini zabilježilo uopće najmanji broj i imalo 12.927 stanovnika**, do popisa iz 1910. godine, kada je tu živjelo 19.597 stanovnika, što je drugi službeni popis s najvećim brojem stanovnika uopće, ostvaren rast od +6.670 stanovnika s indeksom od 151,60. To je razdoblje izrazito visokog prirodnog priraštaja u ovom području, ali koncem XIX. stoljeća počinje i prvi snažni val iseljavanja u Ameriku, ali i u hrvatske gradove. U tom 53 godine dugom razdoblju samo su tri današnja samostalna naselja (Ogulin, Puškarići i Gornje Zagorje) imala svoj uopće najmanji broj stanovnika, dok je dvostruko veći broj naselja zabilježilo svoj uopće najveći broj stanovnika.

Potom slijedi razdoblje smanjenja broja stanovnika, koje obuhvaća i trajanje I. svjetskog rata. U to vrijeme počinje jača emigracija iz ovog kraja radi gospodarskih razloga, a došle su do izražaja i negativne ratne posljedice (poginuli u ratu, smanjenje prirodnog priraštaja i drugo). Tako je 1921. godine utvrđeno da je tu živjelo 18.540 stanovnika, što je predstavljalo smanjenje od prethodnog popisa za -1.057 stanovnika, a indeks je iznosio 94,61. Tada su tri naselja ostvarila svoj uopće najmanji broj stanovnika.

U razdoblju između dva svjetska rata, odnosno u međupopisnom razdoblju 1921. - 1931. stanovništvo u ovom prostoru je poraslo za +2.054 stanovnika uz indeks od 111,08. **Tako je prema popisu iz 1931. godine na današnjem području Grada Ogulina živjelo čak 20.594 stanovnika, što je uopće najveći ostvareni broj stanovnika u ovom području.** To su ostvarila i 4 samostalna naselja.

Slijedi 17 godišnje razdoblje bez popisa stanovništva, koje obuhvaća trajanje i posljedice II. svjetskog rata. One su u negativnom pogledu dvostruko veće od onih iz razdoblja I. svjetskog rata, jer se je do prvog službenog popisa stanovništva nakon II. svjetskog rata (1931. - 1948. godine), kada je na današnjem području Grada Ogulina živjelo 17.487 stanovnika, broj stanovnika smanjio za -3.107 stanovnika, odnosno ostvaren je indeks od 84,91. Dakle očito je da su se na takvo kretanje broja stanovnika u tom razdoblju osjećale negativne posljedice II. svjetskog rata i neposrednog poraća, kada su brojni njegovi stanovnici stradali ili iselili iz ovog područja, počinje snažna deagrarizacija ovog područja, mnogi su stanovnici organizirano preselili u Vojvodinu prema napuštenim bivšim njemačkim posjedima. Prema popisu iz 1948. godine jedno je samostalno naselje ostvarilo uopće svoj najmanji broj, a tri svoj najveći broj stanovnika.

Nakon toga, do službenog popisa iz 1961. godine raste broj stanovnika ovog područja u cjelini (na 18.315 stanovnika), prvenstveno zbog još uvijek relativno visokog prirodnog priraštaja. Tako je u razdoblju 1948. - 1961. ostvaren indeks od 104,73 i porast broja stanovnika od +828 stanovnika. U vrijeme popisa iz 1953. godine tri samostalna naselja su ostvarila uopće svoj najveći broj stanovnika, dok je prema popisu iz 1961. godine jedno samostalno naselje zabilježilo uopće svoj najmanji broj stanovnika.

Nakon toga, od popisa 1961. godine pa sve do posljednjeg popisa 2001. godine, slijedi razdoblje stalnog intenzivnog pada broja stanovnika za područje današnjeg Grada Ogulina, tako da se kroz tih 40 godina on smanjio na 15.082 stanovnika ili za čitavih -3.233 stanovnika uz indeks od 82,35. To je veoma negativno demografsko razdoblje i demografski regres započelo gospodarskom reformom i otvaranjem bivše države prema inozemstvu, odnosno odlaskom radnika na privremeni rad u inozemstvo, gdje su neki preselili i članove svojih obitelji i definitivno se tamo naselili, a zatim kao posljedicom sve manjim prirodnim priraštajem, koji nakon stanovitog vremena prelazi u prirodni pad stanovništva (od 1980. godine). U tom razdoblju jače se razvijaju i gradska središta u zemlji, pa je iseljavanje usmjereno i prema njima, iz ovog područja prvenstveno prema Zagrebu, Karlovcu i Rijeci, ali i unutar ovog područja prema

Ogulinu ili nekim njegovim prigradskim urbaniziranim naseljima. Tako su u ovom području uopće svoj najveći broj stanovnika u zadnjih 150 godina ostvarila prema popisu iz 1971. godine tri naselja (Hreljin ogulinski, Turkovići Ogulinski i Zagorje Modruško), prema popisu iz 1991. godine također tri samostalna naselja (Ogulin, Sveti Petar i Puškarići) a prema posljednjem službenom popisu iz 2001. godine dva naselja (Sabljak selo i Ribarići). S druge strane većina današnjih samostalnih naselja je u tom razdoblju ostvarilo uopće svoj najmanji broj stanovnika i to 1991. godine jedno naselje (Popovo selo), a 2001. godine čak 15 samostalnih naselja. Tome su doprinijele i posljedice Domovinskog rata, iako ovo područje nije bilo okupirano, ali ipak je iz njega privremeno otišao manji broj hrvatskog stanovništva (prognanici), a definitivno iselio određeni broj srpskog stanovništva (iseljenici), bilo je poginulih i ranjenih, a i smanjen je bio prirodni priraštaj, odnosno došlo je do prirodnog pada stanovništva. Dakle, najprije slabe gospodarske prilike, a posljednjih 10-tak godina promjena društvenog uređenja, ratna stradanja i tranzicijske prilike - razdoblje s negativnim rezultatima pretvorbe i privatizacije, uvjetovali su intenzivno iseljavanje stanovnika i čitavih obitelji iz ovog područja, među kojima se to odnosilo i na one stanovnike koji su se već bili privremeno (duže od godine dana) nalazili na radu i boravku u inozemstvu, jer je većina njih tamo definitivno ostala živjeti.

Na ovakvo kretanje broja stanovnika u posljednje vrijeme, što je posebno važno, utjecali su prema tome negativni suvremeni društveno - gospodarski procesi, koji su se odrazili na prirodnom kretanju stanovništva (natalitet, mortalitet, prirodni priraštaj/pad) i na demografski migracijski saldo (useljavanje i iseljavanje stanovništva). Tako je najprije stanovništvo raslo zbog visokog prirodnog priraštaja (predemigracijsko razdoblje i osobito u kompenzacijskim poslijeratnim razdobljima), a zatim se smanjivalo, osobito kada dolazi do prirodnog pada stanovništva (više umrlih nego rođenih) i negativnog migracijskog salda (više postojećeg stanovništva iseljava nego useljava novo stanovništvo).

Tako je samo od uspostavljanja područja Grada Ogulina u razdoblju 1993. - 2000. godine na tom području bilo rođeno 1.193 stanovnika, umrlo 1.658 stanovnika, pa je prirodni pad iznosio -465 stanovnika i bio prisutan u svim godinama kroz to vrijeme. Samo dijelom to je potencirano posljedicama Domovinskog rata. Vitalni indeks je pao 2000. godine na 70,2.

Sve to ukazuje da se samo u posljednjem međupopisnom razdoblju 1991. - 2001. godine u Gradu Ogulinu smanjio broj stanovnika za -1.650 osoba, od čega se nešto manje od 1/3 odnosilo na prirodni pad, a više od 2/3 na definitivno iseljeno stanovništvo.

Tome je doprinio i proces deagrarizacije ruralnih naselja u Gradu Ogulinu, gdje se zbog nepovoljnih uvjeta rada i života stvarao višak poljodjelskog stanovništva, koje je samo dijelom nalazilo zaposlenje izvan agrara u ovom području, dok su većim dijelom iseljavali u gradska središta (Zagreb, Rijeka, Karlovac), a nakon otvaranja državnih granica i mogućnosti odlaska na rad u inozemstvo i na privremeni ili trajni rad i boravak u inozemstvo. Zato je na ovom području živjelo dosta radnika - dnevnih migranata, koji su djelomično odlazili svakodnevno raditi u radna središta na ovom području, a dijelom prema drugim radnim središtima u okolici, da bi mnogi s vremenom tamo stalno preselili, što su činili i oni na privremenom radu i boravku u inozemstvu. Naime, prema popisu iz 1991. godine s ovog područja je boravilo u inozemstvu 730 stanovnika (418 na radu i 312 kao članovi njihovih obitelji) ili 4,36% od ukupnog broja stanovnika. Oni su većinom tamo ostali stalno živjeti, jer je prema prvim rezultatima zadnjeg popisa iz 2001. godine bilo odsutno iz naselja popisa na ovom području na radu i boravku u inozemstvu godinu i duže dana svega 179 stanovnika, dok se za velik broj odsutnih neznaju točno pravi razlozi i njihov status. Potrebno je naglasiti da je prema popisu iz 2001. godine u ovom području bilo privremeno prisustvo 112 prognanika - doseljenih hrvatskih izbjeglica iz Bosne i Hercegovine i drugih krajeva bivše države (doseljenici), dok se za ostale privremeno prisutne neznaju stvarni razlozi doseljenja.

U području Grada Ogulina prema popisu iz 1991. godine veći je broj stanovnika od rođenja stanovao u istom naselju (10.970 ili 65,56%) nego je u njega doselilo iz drugih naselja i krajeva (5.762 ili 34,44%). To pokazuje slabiju privlačnu moć ovog područja, a onda razumljivo i negativan migracijski saldo. Veći dio doseljenog stanovništva doselilo je iz naselja bivše općine Ogulin (3.233), što znači da su mnogi samo promijenili mjesto stanovanja unutar ovog područja, dok su ostali doselili iz drugih krajeva u Hrvatskoj (1.962), a mali broj i iz inozemstva (527). Intenzivnije doseljavanje je počelo poslije II. svjetskog rata, a najintenzivnije je bilo u razdoblju 1948. - 1961. kada je doselilo čak 1.307 stanovnika, dok je i u kasnijim međupopisnim razdobljima pa sve do 1991. godine doseljavalo po više od 1.000 stanovnika.

Na temelju svega navedenog može se zaključiti da je proces depopulacije jako zahvatio područje Grada Ogulina i utjecao na sve brže raslojavanje većine sela. Gotovo i nema izrazitih demografsko dinamičnih naselja koja stalno privlače novo stanovništvo. To se ipak ne može odnositi na gradsko središte Ogulin i nekoliko njegovih najbližih prigradskih urbaniziranih naselja, gdje su bili najpovoljniji uvjeti života i bila osigurana životna egzistencija njihovih stanovnika.

Demografske strukture

Spolna i dobna struktura stanovništva

Opće je pravilo za **spolnu strukturu stanovništva** u našim krajevima da se u većoj populaciji rađa više muške nego ženske djece, da se u zrelim dobnim skupinama izjednačava njihov broj, a da u starijim dobnim skupinama prevladava žensko stanovništvo. Na to su utjecale veće stope mortaliteta kod muških stanovnika. Proces feminizacije opće je prisutan osobito u ruralnim naseljima.

U Gradu Ogulinu je 1991. godine bilo nešto više ženskih (8.404 ili 50,23%) nego muških (8.328 ili 49,775%) stanovnika, što znači da je na 1.000 muških stanovnika dolazilo 1.009,13 ženskih stanovnika, odnosno na 1.000 žena 990,96 muškarca.

Međutim, nije bilo istovjetno stanje među naseljima. Među 49 samostalnih naselja, koliko ih je bilo 1991. godine na području Grada Ogulina, u 20 naselja bilo je više ženskih, a u 25 naselja više muških stanovnika, dok je u 3 naselja bio podjednak broj muških i ženskih stanovnika. Jedno naselje nije imalo stanovnika.

U većini naselja te su razlike malene, ali ima naselja u kojima su izrazitije razlike u spolnom sastavu stanovništva. Izrazitije više ženskih stanovnika bilo je u relativnom smislu u malim naseljima prema broju stanovnika Gojak 76,92%, Perići 62,50%, Mikašinovići 62,07%, Munjasi 61,90% (svi u sjevernom najnižem krškom zaravnjenom području) i drugi. Nešto je više muških stanovnika bilo u relativnom smislu samo u naseljima Podbitoraj 58,67%, Kućaj 58,67%, Gornje Dubrave 57,89%, Bartolovići 56,06%, Mirići 56,00% i nekim drugima raštrkanim naseljima na čitavom teritoriju Grada Ogulina. Više muškog stanovništva imaju naselja u kojima je bio najvjerojatnije nešto povećan natalitet i više rađanja muške djece ili su muškarci ostali u naselju raditi na zemlji ili su se doselili radi rada u nekim neagrarnim djelatnostima. Veći broj ženskog stanovništva najčešće je bio posljedica pojačanog iseljavanja i većih ratnih stradanja muškog stanovništva iz tih naselja, a kasnije zbog pojačanog smanjenja nataliteta, odnosno useljavanja ženskog stanovništva radi udaje. Samo detaljnije istraživanje može pokazati prave uzroke ovakvim razlikama i odnosima.

Dobna struktura stanovništva Grada Ogulina prema popisu iz 1991. godine pokazuje značajke još uvijek zadovoljavajućih međusobnog odnosa glavnih dobnih skupina stanovništva. Međutim, odnos skupina mladog (0-19 g.) 25,17% i starog stanovništva (60 i više godina) 18,51%, kao i indeks starosti (73,57) nešto su malo nepovoljniji nego u cijeloj Hrvatskoj (66,66%). Još je povoljan i udjel skupine zrelog stanovništva (20-59 godina) 55,17%. To je prema tome tip dobnog sastava stanovništva na prijelazu prema dubokoj demografskoj starosti. Iseljavanje mlađeg stanovništva i bitno smanjen natalitet, kao i produljenje vijeka života ljudi, osobito žena, ali i donekle osigurana radna mjesta za rad sposobnog stanovništva, doveli su bili do ovakvog dobnog sastava stanovništva

Veoma je različita dobna struktura stanovništva bila između pojedinih naselja u ovom području 1991. godine. Svega je 15 naselja imalo više mladog nego starog stanovništva. Među njima, nijedno naselje nije imalo obilježje demografske mladosti. Samo je naselje Puškarići imalo obilježja zrelosti stanovništva ili bilo u procesu demografskog starenja (jedino je imalo više od 30% mladog stanovništva, ali i najmanji udjel starog stanovništva 12,41%). Još je pet naselja imalo nešto povoljniju dobnu strukturu (Ogulin, Dujmić selo, Turkovići Ogulinski, Kućaj i Gornje Zagorje) i bila su na pragu demografskog starenja ili pokazivala demografsku starost, dok je daljnjih 9 samostalnih naselja već pripadalo tipu duboke demografske starosti (indeks starosti manji od 100,00). Većina od tih naselja se nalazi u neposrednoj blizini gradskog središta Ogulin i pod njegovim utjecajem doživljavaju određenu svoju preobrazbu. Jedino naselje s takvim osobinama, a nalazi se izvan jakog neposrednog utjecaja gradskog središta, bilo je manje lokalno središte Drežnica.

Među ostalim naseljima čak 29 naselja je imalo više starog nego mladog stanovništva (indeks starosti viši od 100,00), dok četiri naselja (Gornji Zatezali, Janjani, Gojak i Oklinak) nisu uopće imali mladih

stanovnika. Među ovim naseljima 23 su imala obilježja izrazito duboke demografske starosti, dok je njih 10 već bilo u procesu izumiranja (indeks starosti 500,00 i više ili uopće nisu imali mladih ili je bio neznatan njihov broj i udjel). Najveći udjel starog stanovništva među glavnim dobnim skupinama stanovništva imalo je 13 samostalnih naselja. Većim dijelom to su rubno položena naselja u izrazito škrtnim krškim krajolicima i depopulacijskim područjima.

Velika je bila diferencijacija među naseljima i prema udjelu u skupini zrelog stanovništva. Najveći broj i udjel zrelog stanovništva u ukupnom broju stanovnika imala su 32 samostalna naselja, od kojih je u 28 naselja 50% i više otpadalo na skupinu zrelog stanovništva. Kod 3 naselja isti je udjel bio zrelog i starog stanovništva. U ovoj skupini ekstremni su primjeri bili s najvišim udjelom naselja Janjani 75,00% i Vucelići 60,71%, odnosno s najmanjim udjelom naselja Gojak 7,69% i Maravić draga 11,11%. Tome su najviše doprinijeli procesi deagrarizacije, urbanizacije, tercijalizacije, stalnog iseljavanja ili potreba za radom u poljodjelstvu starijeg stanovništva ili mogućnosti dnevnih migracija prema radnim središtima u okolici.

Proces starenja (senilizacija) i feminizacija ukupne populacije u većini naselja na području Grada Ogulina još se ubrzao nakon predposljednjeg popisa stanovništva, pod utjecajem posljedica Domovinskog rata i svih onih tijekova koji su ga pratili (smanjenje nataliteta, stradanje mladih, iseljavanje stanovništva, teške gospodarske prilike i drugi uzroci). Neka naselja teško će se oporaviti, jer izumiru ili su već ostala bez stanovnika ili bez mladog, pa i zrelog stanovništva i nemoguće ih je revitalizirati autohtonom populacijom.

Struktura narodnosnih i obrazovnih obilježja stanovništva

Sve do turskih osvajanja i stvaranja Vojne krajine ovaj prostor je bio naseljen isključivo hrvatskim katoličkim stanovništvom. U dijelove opustjelih krških zaravnjenih i brdskih krajeva na sjeveru, odnosno zapadu i jugu ovog područja, početkom XVI. i u XVII. stoljeću dovodi se vlaško i srpsko stanovništvo iz drugih krajeva kao novo stanovništvo - vojnici, graničari, krajišnici, nositelji planinskog stočarenja, pravoslavno stanovništvo. Središnja plodna područja s poljodjelskom orijentacijom ponovno naseljava hrvatsko katoličko stanovništvo.

Takvi su se odnosi u **narodnosnoj strukturi stanovništva** praktično zadržali sve do popisa stanovništva iz 1991. godine, kada je na području Grada Ogulina živjelo 11.474 ili 68,58% Hrvata, 4.329 ili 25,87% Srba, 805 ili 4,81% svih ostalih naroda i drugačije opredjeljenih ili neopredjeljenih stanovnika, dok je za 124 ili 0,74% stanovnika bila nepoznata narodnost.

Dakle, apsolutno je prevladavalo stanovništvo hrvatske narodnosti u 15 samostalnih naselja. To su većinom bila veća naselja središnje položena unutar Grada Ogulina. Hrvati su bili 100% zastupljeni u dva naselja (Donje Zagorje i Marković selo), dok su u ostalih 13 naselja činili natpolovičnu većinu. U 14 naselja nije bilo nijednog stanovnika hrvatske narodnosti.

Srpsko stanovništvo je činilo većinu u 33 naselja. To su pretežno mala naselja u sjevernim zaravnjenim krškim predjelima, odnosno u zapadnim i južnim brdskim dijelovima ovog područja. U 11 naselja Srbi su činili 100% stanovništva, dok su u 22 naselja oni bili u nadpolovičnoj većini. U ovom području 6 naselja nije imalo nijednog stanovnika srpske narodnosti.

Stanovnici iskazani kao ostali i nepoznati su bili Jugoslaveni 416 ili 2,49%, ostalih narodnosti 154 ili 0,92%, nisu se narodnosno izjasnili 235 ili 1,40% ili je ostala nepoznata narodnost za 124 ili 0,74% stanovnika. Kao Jugoslaveni izjasnili su se neki stanovnici u 18 samostalnih naselja, u 9 naselja su se izjasnili stanovnici da pripadaju nekoj drugoj narodnosti, dok se u 14 naselja dio stanovnika nije narodnosno izjasnio. U 15 naselja je za dio stanovnika ostala nepoznata narodnost. U apsolutnom broju najviše je ovih stanovnika bilo u gradskom središtu Ogulinu, ali i raštrkano po drugim naseljima na području istoimenog Grada.

Jasno je da je ovakvu narodnosnu strukturu stanovništva pratila i **struktura stanovništva prema vjeroispovijedi i prema materinjem jeziku**. Hrvatsko stanovništvo i dio ostalih u velikoj većini su se izjasnili kao rimokatolici i da govore hrvatskim jezikom. Veći dio srpskog stanovništva iskazao je da pripada pravoslavnoj vjeri i da govore srpski ili hrvatsko - srpski jezik. Ostalih skupina je bilo veoma malo.

Obrazovna struktura stanovništva starog 15 i više godina kojeg je 1991. godine bilo 13.467 ili 80,49 % od svih stanovnika na području Grada Ogulina, pokazuje da se ona može još poboljšati i unaprijediti.

Utvrđeno je da je da je u vrijeme tog popisa bilo 622 ili 4,62% osobe bez školske spreme raspoređenih unutar 47 samostalnih naselja. Među njima je u 46 naselja bilo nepismenih 419 ili 3,11% od sveukupne skupine stanovnika starih 15 i više godina. Najveći broj nepismenih stanovnika bio je zastupljen u Ogulinu (111, što čini više od 25% svih nepismenih u Gradu Ogulinu, ali svega 1,29% skupine stanovnika 15 i više godina starosti u tom gradskom središtu), dok ih je u relativnom pogledu najviše bilo zastupljeno u naseljima Perići 42,86% i Gojak 38,46% te Mirići 29,17% i Janjani 25,00%. Nepismenih stanovnika nije bilo u naseljima Marković selo i Mirić selo.

Na području Grada Ogulina bilo je 652 osoba ili 4,84% samo sa završena 1-3 razreda osnovne škole. Nešto je manje stanovnika starijih od 15 godina završilo potpuno osmogodišnje osnovno školovanje (2.702 osobe ili 20,06%), a odnosi se prvenstveno na mlađe skupine stanovništva, nego je bilo onih koji su imali završenih 4 - 7 razreda osnovne škole (3.251 osobe ili 24,14%), ali koji su također većinom završili osnovnu školu, koja je u njihovo vrijeme trajala 4, 6 ili 7 godina - razreda. Dakle, među stanovništvom Grada Ogulina starijeg od 15 godine bilo je 6.605 osoba ili 49,04% s nekakvim osnovnim obrazovanjem. Dio stanovnika svih naselja na području Grada Ogulina su imali nekakvo osnovno obrazovanje. U 43 naselja je među stanovništvom starijim 15 i više godina bilo više od 50% osnovno obrazovanih stanovnika, a samo u 5 naselja je bilo manje od 50% takvih stanovnika (Ogulin i Mirić selo, jer su imali veći broj i udjel sa srednjim, višim i visokim obrazovanjem, Hreljin Ogulinski, jer je imao veći udjel sa srednjim obrazovanjem, a Zrnići i Janjani, jer su imali znatan udjel osoba bez školske spreme).

Nešto je manje stanovnika (5.125 ili 38,06%) koji su imali srednje obrazovanje, a među njima je bilo najviše onih sa završenim školama za KV i VKV radnike i za ostali stručni kadar, zatim koji su završili srednje škole za stručni kadar, manje sa srednjim usmjerenim obrazovanjem, a najmanje sa završenom gimnazijom. U 46 naselja je bio po neki stanovnik s postignutim srednjim obrazovanjem, ali u 2 mala izolirana krška naselja (Gojak i Munjasi) nijedan. Čak 75% svih stanovnika sa ostvarenim srednjim obrazovanjem živjelo je u gradskom središtu Ogulinu (3.848 ili 44,84% svih stanovnika starijih od 15 godina), dok je iznad prosjeka za Grad Ogulin bilo još u nekoliko naselja (Mirić selo 50,00%, Zečica 46,67%, Hreljin Ogulinski 43,26%, Otok oštarijski 39,35% i Gornje Dubrave 38,89%).

Nekako je podjednako bilo učešće stanovnika s ostvarenim višim obrazovanjem (502 ili 3,73%), odnosno s visokim obrazovanjem (484 ili 3,59%). U 33 naselja stanovnici su imali neko od ovih obrazovanja s tim da je samo u dva naselja bilo više od 10% stanovnika ove dobne skupine s takvim obrazovanjem (Ogulin 10,03% i Mirić selo 11,11%). U 15 samostalnih naselja nije bilo stanovnika starih 15 i više godina s višim i visokim obrazovanjem, dok je u daljnjih 15-tak samostalnih naselja bio samo po neki stanovnik s jednim od ovih obrazovanja, odnosno u 18 naselja s obe ove skupine stanovnika.

Sa srednjim, višim i visokim obrazovanjem bilo je prema tome nešto malo više od 45% svih stanovnika starih 15 i više godina u Gradu Ogulinu, što je bilo slično državnom prosjeku (45,31%). Sasvim je razumljivo da je najviše stanovnika sa srednjim, višim i visokim obrazovanjem bilo u gradskom središtu Ogulinu (54,87%), kao što su i nešto veći stupanj obrazovanosti stanovnika imala još samo neka mala lokalna središta (Drežnica 42,63%) ili prigradska urbanizirana naselja u neposrednoj blizini Ogulina (Mirić selo 61,11%, Hreljin Ogulinski 47,19%, Zečica 46,67%, Otok Oštarijski 43,12%, Brestovac Ogulinski 40,00% i druga). U ostalim naseljima u okolici prevladavalo je stanovništvo s osnovnim obrazovanjem.

Stanovništvo u zemlji prema aktivnosti i djelatnostima

Temeljno je obilježje **stanovništva u zemlji prema aktivnosti** na području Grada Ogulina prema popisu iz 1991. godine bilo u većem broju i udjelu aktivnog (6.569 ili 41,05%) nego uzdržavanog (6.000 ili 37,50%) stanovništva, dok je bio visok broj i udjel osoba s osobnim prihodima (3.433 ili 21,45 %). Time se potvrdila činjenica da je u vrijeme tog popisa stanovništva bio vidni nedostatak mlađeg stanovništva, djece među uzdržavanim stanovništvom, kao što je i među aktivnim stanovništvom nedostajalo ranije iseljenog mlađeg radnog stanovništva. Ovo područje je također postalo privlačno i za osobe s osobnim prihodima ili su to najvjerojatnije postali neki ranije aktivni stanovnici iz raznih razloga. Naselje Brezno Drežničko prema popisu iz 1991. godine nije više imalo nijednog stanovnika u zemlji, pa zato ni aktivnih i uzdržavanih stanovnika niti osoba s osobnim prihodima.

U vrijeme ovog popisa više aktivnog nego uzdržavanog stanovništva bilo je samo u 9 naselja, u čak 37 naselja bio je obratan odnos, dok su u dva naselja bila izjednačena oba ova udjela.

Više od 40% aktivnih stanovnika u ukupnom broju stanovnika u zemlji je bilo samo u 5 naselja (Ogulin 45,07%, Drežnica 44,87%, Dujmić selo 43,48%, Puškarići 42,46% i Hreljin Ogulinski 40,32%), dok je najveći broj aktivnih stanovnika u zemlji živjelo u Ogulinu 4.700. Najmanje aktivnih stanovnika imala su slabo gospodarski razvijena i nešto izoliranija naselja (Janjani 1 osoba ili 25%, Maravić draga 2 osobe ili 11,11%, Perići 3 osobe ili 18,75%, Oklinak 4 osobe ili 16%, Mikašinovići 5 osoba ili 17,24% i drugi), dok naselje Gojak nije imalo nijednog aktivnog stanovnika u zemlji. Ostala većina naselja bila je raspoređena u rasponu između 20% i 40% aktivnih stanovnika u zemlji.

Sličan je raspon u krajnjim veličinama učešća bio kod skupine uzdržavanog stanovništva u zemlji, jer ga je relativno najviše bilo u naselju Zagorje (modruško) 47,57% (unutar kojeg je bilo uključeno i današnje prigradsko samostalno naselje Ribarići), a zatim u prigradskim naseljima Marković selo i Turkovići po 45,46% te Brestovac Ogulinski 45,07%. Najveći apsolutni broj uzdržavanog stanovništva u zemlji također je imalo najveće naselje i glavno gradsko središte Ogulin 3.793 osobe. Većina naselja je imala između 30% i 50% uzdržavanog stanovništva, dok su 4 naselja imala samo između 10% i 20% uzdržavanih stanovnika (najmanje Gojak 2 osobe ili 15,38%, a zatim Vukelići 6 osoba ili 17,65%, Gornje Dubrave 3 osobe ili 20% i Mirići 5 osoba ili 20%).

Najveći raspon između najvećeg i najmanjeg udjela bio je kod skupine osoba s osobnim prihodima. Relativno najviše ih je bilo u naselju Gojak (84,62%), odnosno u naseljima Vukelići 64,70%, Mikašinovići 62,07% i Maravić draga 61,11%, dok ih je relativno najmanje bilo u prigradskom naselju Puškarići (14,57%), a zatim u naseljima Dujmić selo 15,65% i Gornje Zagorje 16,32%. Apsolutno ih je također najviše bilo u gradskom središtu Ogulinu (1.935 osobe), dok ih je u najmanjem broju bilo u malom naselju Janjani (2 osobe).

Sve je to povezano s gospodarskom razvijenošću, migracijama i prirodnim kretanjem stanovništva te je utjecalo na druga strukturna obilježja stanovništva u ovom području. Tek detaljnije analize mogu objasniti te međusobne lokalne razlike.

Na području Grada Ogulina, prema popisu iz 1991. godine, utvrđeno je da je svega 166 osoba ili 1,04% stanovnika u zemlji **živjelo samo od poljodjelstva**, što je bilo znatno manje nego je bio državni prosjek (9,1%). To bi ukazivalo na visok stupanj deagrarizacije ovog područja i malu važnost agrarne komponente u životu Grada Ogulina. Ali ipak na području Grada Ogulina još nije bio završen proces deagrarizacije. Naime, proces deagrarizacije bio je zapravo završio u glavnom gradskom središtu Ogulinu (0,67% poljodjelskog stanovništva), u 5 naselja koja su imala manje od 1% poljodjelskog stanovništva te naročito u 23 njegova naselja u kojima nije bilo poljodjelskih stanovnika u zemlji. Stanovnici ovih naselja osigurali su bili izvore prihoda i svoje egzistencije na neki drugi način. Time se potvrđuje tvrdnja kako je društveno - gospodarski razvitak ovih naselja usmjeren prema razvijanju neagrarne djelatnosti.

Suprotno tome, u malom naselju Mirići bilo je još 16% poljodjelskih stanovnika, a zatim u naseljima Trošmarija 14,29%, Podbitoraj 8% i Drežnica 5,13%. Najveći apsolutni broj poljodjelskih stanovnika u zemlji živio je u većim naseljima (Ogulin 70 osoba, a zatim u naseljima Donje Zagorje 11 osoba i Otok Oštarijski 10 osoba), iako poljodjelstvo u njima ne predstavlja važnu granu gospodarstva.

To se sve još jednom potvrđuje **strukturuom aktivnog stanovništva u zemlji prema glavnim skupinama djelatnosti** prema popisu iz 1991. godine.

Među aktivnim stanovništvom u zemlji u Gradu Ogulinu, u skladu s razvijenim procesom tercijarizacije i kvartarizacije, prema popisu iz 1991. godine, najviše je bilo zaposleno zajedno u terciarnim djelatnostima (promet i veze, trgovina, ugostiteljstvo i turizam, obrt i osobne usluge, stambena i komunalne djelatnosti, financijske i druge slične usluge) i u kvartarnim djelatnostima (državna uprava i lokalna samouprava, prosvjeta, kultura, umjetnost, znanost, zdravstvo, socijalna skrb, tehnička i fizička kultura i druge) 3.309 osobe ili 50,37%, što je još uvijek nešto ispod potreba i znači da predstoji nastavljanje razvijanja procesa tercijarizacije i kvartarizacije (razvijanje svih vrsta usluga). U sekundarnim djelatnostima (industrija, rudarstvo i građevinarstvo) radilo je 1991. godine 1.920 ili 29,23% aktivnih stanovnika u zemlji, koji su stanovali na području Grada Ogulina, što znači da je bila optimalno razvijena industrijska i slične joj funkcije. U primarnim djelatnostima (poljodjelstvo, ribogojstvo, vodno gospodarstvo, šumarstvo i lovstvo) su radile 422 osoba ili samo 6,42%, što potvrđuje malo značenje ovih djelatnosti u zapošljavanju stanovništva, dok je izvan djelatnosti (nezaposleni, u vojsci, u zatvoru i drugi) i nepoznato bilo 918 osoba ili 13,98%.

Rad u primarnim djelatnostima, odnosno prvenstveno u poljodjelstvu i šumarstvu, relativno jače je bio zastupljen u 4 mala naselja (Nikolići 55%, Podbitoraj 52,94%, Potok Musulinski 48,78% i Drežnica 42,86%). U daljnjih 17 naselja je radilo u primarnim djelatnostima između 10% i 40%, a u 15 naselja je manje od 10% aktivnih stanovnika u zemlji, dok u 12 naselja, raspršenih u svim dijelovima Grada Ogulina, nije nitko radio u primarnim djelatnostima.

Zadovoljavajuće je aktivnih stanovnika u zemlji na ovom području bilo zaposleno u sekundarnim djelatnostima, koji su svakodnevno odlazili raditi u industrijske i slične pogone u Ogulinu i drugim bližim malim radnim središtima na ovom području (Jasenak, Drežnica, Trbovići i drugi), odnosno u druga bliža industrijska središta (Josipdol, Oštarije, Tounj i drugi). Među njima je u 6 naselja u tim djelatnostima radilo više od polovice aktivnih stanovnika u zemlji (najviše u naselju Marković selo 59,09%, a zatim u naseljima Zagorje modruško 56,92%, Trbovići 56,25%, Vucelići 55,56%, Donje Zagorje 55,43% i Popovo selo 53,34%). Čak u 18 naselja je radilo u sekundarnim djelatnostima između 25 i 50% aktivnog stanovništva u zemlji, dok je manje od 25% radilo u daljnjih 10 naselja. Ipak u 11 naselja razmještenih u svim dijelovima području Grada Ogulina nitko nije radio od aktivnih stanovnika u zemlji u sekundarnim djelatnostima. Gradsko središte Ogulin je imalo najviše u apsolutnom broju aktivnih stanovnika zaposlenih u sekundarnim djelatnostima (1.305 osoba), dok je imalo približno sličan udjel aktivnih stanovnika u zemlji u sekundarnim djelatnostima (27,77%) onom za Grad Ogulin kao cjelinu. Može se očekivati da će novi popis stanovništva iz 2001. godine pokazati izvjesno smanjenje broja i udjela ove skupine djelatnosti u zapošljavanju aktivnih stanovnika u zemlji u ovom području zbog nastalih političko - društveno - gospodarskih promjena i razdoblja tranzicije.

Što se tiče zastupljenosti aktivnih stanovnika u zemlju u tercijarnim i kvartarnim djelatnostima sasvim je jasno da se po tome ističe gradsko središte Ogulin, u kojemu je 1991. godine bilo čak 2.543 ili 54,11% aktivnih stanovnika u zemlji, što još u potpunosti ne odgovara njegovom značenju i potrebama za tim djelatnostima i uslugama. Tu se može očekivati daljnji porast, posebno vezan za razvitak raznih usluga, odnosno za intenzitet tercijarizacije i kvartarizacije ovog područja. Među ostalim naseljima svojim relativnim učešćem ističu se naselja Janjani i Mirići po 100%, Oklinak 85,71%, Gornji Zatezali 83,33, Kučaj 75,86%, Zečica 75% te još 7 naselja s 50% i više, dok brojem zaposlenih u tercijarnim i kvartarnim djelatnostima još se ističu Puškarići 80 osoba, Otok oštarijski 78, Hreljin ogulinski 52 osobe i drugi. Većina ostalih naselja (32) je imala učešće tercijarnog i kvartarnog sektora u aktivnim stanovništvu u zemlji ispod prosjeka čitavog ovog područja, dok u dva naselja (Gojak i Maravić draga) nitko nije bio zaposlen u tercijarnim i kvartarnim djelatnostima.

U ovom području bilo je 7 malih raštrkanih naselja koja su imala iznad 25% učešće aktivnih stanovnika u zemlji izvan djelatnosti i nepoznato. Ipak većina od 35 naselja imalo je učešće manje od 25%, a 6 naselja nije imalo nikoga koji pripada ovoj skupini aktivnih stanovnika u zemlji. Najviše je osoba u ovoj skupini aktivnih stanovnika u zemlji brojčano bilo u gradskom središtu Ogulinu (645 osoba), odnosno nešto više osoba u još nekoliko naselja (Otok oštarijski 32, Puškarići 27, Desmerice 24, Donje Dubrave 21 osoba i drugi).

Na području Grada Ogulina 1991. godine je živjelo 5.530 **radnika** ili 84,18% aktivnih stanovnika u zemlji. Najviše ih je bilo u Ogulinu 3.972 radnika, a preostali u okolici (1.558 radnika), među kojima najviše u prigradskim naseljima Puškarići 130 radnika, Otok oštarijski i Zagorje modruško po 122 radnika, Gornje Zagorje 110 radnika i drugi. Od toga je broja 3.848 radnika ili čak 69,58% radilo u mjestu stanovanja, dok su preostali radnici (1.445 ili 26,13%) svakodnevno kao dnevni migranti odlazili raditi u druga naselja na ovom području (Ogulin, Jasenak, Drežnica, Trbovići) ili u susjednim područjima (prvenstveno u Josipdol, ali i u druga manja radna središta u okolici).

Najpovoljnija je bila situacija u glavnom središtu Ogulinu, gdje je čak 3.635 radnika ili 91,52% svih radnika u tom naselju radilo u mjestu stanovanja (zaposleni mještani), dok su samo 223 radnika ili 5,61% radili kao dnevni migranti izvan mjesta stanovanja. Razvijene gradske djelatnosti omogućavale su im toliku zaposlenost i nisu trebali u još većem broju tražiti posao u drugim mjestima. Još je nešto više zaposlenih mještana živjelo u naseljima koja su imala neke radne sadržaje i više radnih mjesta, kao što su Jasenak 92 radnika ili 93,88%, Drežnica 27 radnika ili 84,37%, Trbovići 19 radnika ili 70,37%, dok su iz malog naselja Mikašinovići oba radnika ili 100% bili zaposleni mještani. U 20 naselja nije bilo uopće zaposlenih mještana.

Suprotno tome, samo 3 naselja nijesu imala dnevne migrante među svojim zaposlenih radnicima, u 8 naselja oni su činili manje od 50% zaposlenih radnika, u 34 naselja 50,00% i više, a u 3 naselja (Marković

selo, Maravić draga i Janjani) su svi zaposleni radnici iz mjesta stanovanja bili dnevni migranti i svakodnevno su odlazili raditi u neka druga radna središta.

Grad Ogulin je 1991. godine imao neznatno više **radnih mjesta** (5.605) nego je bilo radnika koji su stanovali u naseljima na ovom području (5.530). Više od 2/3 radnih mjesta pokrivali su zaposleni mještani (3.848 ili 68,65%), a preostali su bili radnici - dnevni migranti (1.757 ili 31,35%), koji su svakodnevno dolazili raditi u ovo područje iz drugih područja, prvenstveno iz šire okolice. Dakle, više od dva puta je bilo radnika - zaposlenih mještana nego radnika - dnevnih migranata, koji su svakodnevno dolazili raditi u ovo područje. Ipak bilo je više tih dolazećih radnika - dnevnih migranata nego radnika - dnevnih migranata koji su svakodnevno odlazili raditi izvan ovog područja. To upućuje na činjenicu da je na području Grada Ogulina bilo dosta radnih mjesta, ali ipak nijesu bila dovoljna da zaposle sve radnike s ovog područja, a neka sigurno nisu odgovarala strukturi stanovnika ovog područja.

Ogulin je imao više radnih mjesta nego ukupno radnika među svojim stanovništvom (+1.251 radnika). Tako je u 1991. godini u glavnom središtu Ogulinu bilo 5.223 radnih mjesta. Među njima je bilo znatno više zaposlenih mještana (3.635 ili 69,60%) nego radnika - dnevnih migranata (1.588 ili 30,40%), koji su svakodnevno dolazili raditi u ovo radno središte iz drugih naselja u okolici.

U ostalim naseljima bilo je relativno malo radnih mjesta. Samo je još u 4 naselja (Jasenak 140, Drežnica 85, Trbovići 49 i Gornje Dubrave 6 radnih mjesta) bilo više radnih mjesta nego je radnika stanovalo u njima. Suprotno tome, u 25 naselja bilo je manje radnih mjesta nego radnika koji su u njima stanovali, dok u daljnjih 15 naselja nije bilo ni jednog radnog mjesta. Prema popisu iz 1991. godine 10 i više radnih mjesta još je bilo u naseljima Gornje Zagorje 14 radnih mjesta, Hreljin ogulinski i Otok oštarijski po 12 radnih mjesta te Zagorje Modruško 10 radnih mjesta.

Interesantno je istaknuti da je samo u 28 naselja bilo zaposlenih mještana, a samo u 16 naselja su svakodnevno dolazili raditi radnici - dnevni migranti iz drugih naselja. U čak 17 naselja sva radna mjesta pokrivali su zaposleni mještani, a u daljnjih 8 naselja zaposleni mještani pokrivali su većinu radnih mjesta. U 5 naselja sva radna mjesta pokrivali su radnici - dnevni migranti iz drugih naselja. Suprotno tome, u čak 19 naselja nije bilo nijednog radnika - zaposlenog mještana, odnosno u 32 naselja nije bilo radnika - dnevnih migranata, koji bi dolazili raditi u to naselje iz drugih mjesta.

Sve to pokazuje pretjeranu koncentraciju radnih mjesta, radnika, zaposlenih mještana i radnika - dnevnih migranata u glavnom središtu Grada Ogulina i nedostatak drugih radnih središta s nešto većim brojem radnika. To je posljedica disperzne naseljenosti, ali i slabije gospodarske razvijenosti, posebno neagrarnih djelatnosti.

Domaćinstva (kućanstva)

Na području Grada Ogulina prema popisu iz 1991. godine bilo je 5.449 domaćinstava, a 2001. godine 5.140 kućanstava, što znači da se smanjio broj domaćinstava (kućanstava) za -309. Indeks kretanja broja domaćinstava (kućanstava) u tom razdoblju je iznosio 94,33, što je manji pad nego je bio kod kretanja broja stanovnika (indeks 90,41).

U prosjeku je na jedno domaćinstvo (kućanstvo) 1991. godine dolazilo 3,07 članova, a 2001. godine 2,93 člana. To nije baš povoljan prosjek, ali je još uvijek zadovoljavajući u odnosu na neka druga područja. Očito dolazi do socijalnog raslojavanja obitelji.

Prema popisu iz 1991. godine gradsko središte Ogulin je imalo čak 3.552 domaćinstva, dok je još 5 tadašnjih samostalnih naselja imalo više od 100 domaćinstava (Otok Oštarijski 136, Puškarići 121, Jasenak 118, Gornje Zagorje 114 i Zagorje Modruško 111 domaćinstava), dok je 2001. godine Ogulin imao 2.981 kućanstvo, a daljnjih 7 sadašnjih većih samostalnih naselja je imalo 100 i više kućanstava (Drežnica 315, Sveti Petar 207, Hreljin Ogulinski 179, Otok oštarijski 139, Puškarići 121, Jasenak 109 i Donje Dubrave 104 kućanstva). Broj domaćinstava (kućanstava) je opao u 15 sadašnjih samostalnih naselja, porastao je u svega 3 naselja (Dujmić selo, Otok Oštarijski i Zagorje Modruško u koje je bilo uključeno i današnje samostalno prigradsko naselje Ribarići), dok su dva naselja (Marković selo i Puškarići) imala isti broj domaćinstava (kućanstava) u tom razdoblju.

Prevladavale su obitelji s 3 i 4 člana, a zatim s 2 člana, ali je bilo i onih s manjim brojem članova (ističe se pojava samačkih i staračkih domaćinstava s jednim članom) i onih sa znatno većim brojem članova (5 i više članova). Više od prosjeka Grada Ogulina imalo je 1991. godine 17 bivših samostalnih naselja, a 2001. godine 5 novih samostalnih naselja.

Najniži prosjek broja domaćinstava (kućanstava) 1991. godine imala su mala naselja Gojak 1,30 i Mikašinovići 1,70 članova, a 2001. godine novo naselje Gornje Dubrave 2,18 članova. Prema popisima 1991. i 2001. godine ni jedno naselje nije imalo prosječnu veličinu domaćinstava (kućanstava) veću od 4,0 člana. Tako su 1991. godine najveći prosjek imala naselje Donji Zatezali i Zagorje Modruško (uključeno i današnje prigradsko naselje Ribarići) po 3,84 člana, dok je 2001. godine najviši prosjek imalo naselje Gornje Zagorje 3,65. Ostala naselja su imala prosjek članova po domaćinstvu (kućanstvu) 1991. godine između 2,00 i 3,83 člana, odnosno 2001. godine između 2,32 i 3,50 članova.

U razdoblju 1991. - 2001. godine opao je prosječan broj članova domaćinstava (kućanstava) u 15 novih samostalnih naselja, a porastao je u 5 takvih naselja. Iz kretanja ovih prosjeka može se dobiti potvrda depopulacije ovog područja.

U naseljima Grada Ogulina bilo je 1991. godine 2.736 ili 50,21% domaćinstava bez poljodjelskih gospodarstava, jasno najviše u gradskom središtu Ogulinu (2.347 ili 66,07%), čime se potvrđuje njegov pravi gradski karakter i status, dok je zajedno u svim ostalim naseljima u okolici bilo svega 389 ili 20,51% takvih domaćinstava. U 10 tadašnjih samostalnih naselja nije bilo domaćinstava bez poljodjelskih gospodarstava, dok u 4 tadašnja samostalna naselja (Ogulin, Drežnica, Hreljin Ogulinski i Gojak) takvih je bilo više od 50% od ukupnog broja domaćinstava u tim naseljima. Na području okolice Ogulina većina naselja je imala status neagrarnih i neruralnih naselja, odnosno prevladavala su naselja u urbaniziranim krajolicima. Ipak su brojna domaćinstva zadržala svoja ranija poljodjelska gospodarstva (imanja), gdje dopunskim radom proizvode neke poljodjelske proizvode i njihovom prodajom ili zadržavanjem za vlastite potrebe popravljaju svoje gospodarsko stanje i svoj životni standard.

1.2.3. Središnje uslužne funkcije

Središnje uslužne funkcije su uslužne tercijarne i kvartarne djelatnosti koje služe, ne samo stanovnicima naselja u kojima se one nalaze, nego i stanovnicima bliže ili dalje okolice. Bitna je skupina **društvenih uslužnih djelatnosti** usmjerena prema njezinim korisnicima, odnosno prema podizanju standarda i kvalitete života stanovnika u utjecajnom i gravitacijskom području. Ove središnje uslužne funkcije izraz su upravno-političko-teritorijalnog i vjerskog ustrojstva i načina upravljanja na nekom području. Kvalitetom ovih funkcija podiže se obrazovna, kulturna i znanstvena razina, zdravstvena kultura i standard cjelokupnog stanovništva u gravitacijskom području ovih funkcija. One pridonose povećanju pružanje socijalne skrbi stanovništvu radi otklanjanja postojećih socijalnih problema i razlika, osiguravaju nesmetano bavljenje športskim aktivnostima i tehničkom kulturom, ostvaruju mogućnost rekreacije i odmora stanovništva te osiguravaju ostvarenje drugih mnogobrojnih dugoročnih ciljeva i potreba stanovništva (opskrba, usluge u domaćinstvima, na radnim mjestima, u prometu i drugo).

U Hrvatskoj je u prostornom planiranju i u većini prostornih planova bilo uglavnom prihvaćeno svrstavanje središnjih uslužnih funkcija u 8 temeljnih skupina djelatnosti:

1. Uprava, sudstvo (pravosuđe), društveno-političke organizacije (i vjerske zajednice),
2. Školstvo (obrazovanje),
3. Kultura, prosvjeta, umjetnost i znanost,
4. Zdravstvo i socijalna zaštita (skrb),
5. Financijske i druge slične uslužne djelatnosti,
6. Trgovina (i ugostiteljstvo),
7. Obrt i druge usluge,
8. Šport, rekreacija, zabava i odmor.

Unutar ovih djelatnosti izvršena je klasifikacija središnjih uslužnih funkcija na nekoliko stupnjeva (više, srednje i niže razine razvijenosti i značenja).

Ogulin je sjedište istoimenog Grada, ali i bivše istoimene Općine, koja se protezala na znatno širem području, uz današnje područje Grada Ogulina, obuhvaćajući i današnje općine Josipdol, Tounj, Plaški i Saborsko. Zato neke njegove središnje uslužne funkcije imaju međuopćinsko i nadlokalno značenje.

1. Uprava, sudstvo (pravosuđe), društveno - političke organizacije i vjerske zajednice

Postojeća mreža i stanje **upravnih institucija i službi** u Gradu Ogulinu definirana je državnim političko - teritorijalnim ustrojstvom i zakonima. U gradskom sjedištu Ogulinu i u nekim drugim naseljima nalaze se sljedeće upravne institucije:

Matični ured Ogulin, vodi državne matice za matično područje **dosadašnjih matičnih područja Ogulin** (17 naselja), **Drežnica** (jedno naselje) i **Gornje Dubrave** (5 naselja) na području Grada Ogulina te dosadašnjih matičnih područja Oštarije (uz ostala naselja tu je i naselje Otok oštarijski s područja Grada Ogulina), Josipdol, Tounj, Tržić tounjski, Plaški, Lička Jesenica i Saborsko. Za udaljena matična područja odredit će se uredovni dani u bivšim istoimenim mjesnim uredima.

Karlovačka županija – Ured državne uprave u Karlovačkoj županiji Ispostava u Ogulinu sa uredima za:

gospodarstvo; prosvjetu, kulturu, informacije, šport i tehničku kulturu; rad, zdravstvo i socijalnu skrb; prostorno uređenje, stambeno-komunalne poslove, graditeljstvo i zaštitu okoliša; imovinsko-pravne poslove; statistiku; opću upravu.

Gradsko vijeće Grada Ogulina

Gradonačelnik Grada Ogulina

Gradsko poglavarstvo Grada Ogulina

Upravni odjeli Grada obavljaju poslove lokalne samouprave na gradskoj razini - sve se nalazi u Ogulinu.

Mjesni odbori s vijećem mjesnog odbora, predsjednikom vijeća mjesnog odbora i mjesnim zborom građana djeluju u mjestima koja su ih osnovala (na pr. u Turkovići Ogulinski i drugi).

Porezna uprava Karlovačka - ispostava Ogulin, Ogulin

Ured za obranu Ogulin, Ogulin

Elementi službe motrenja i obavješćivanja Grada Ogulina, Ogulin

Stožer Civilne zaštite za Grad Ogulin, Ogulin

Policajska uprava Karlovačka - policijska postaja Ogulin

Vatrogasna zajednica Grada Ogulina, Ogulin

Javna vatrogasna postrojba Ogulin, Ogulin

Udruge dobrovoljnih vatrogasaca (Dobrovoljno vatrogasno društvo) u naseljima: Ogulin, "HŽ vuča vlakova" Ogulin, DVD Ogulin, Prehrambenog kombinata Sloboda Ogulin, Opće bolnice Ogulin, Jasenak, Gornje Zagorje, Turkovići Ogulinski i druge.

Hrvatska pošta d.d. poštansko središte Karlovac, poštanski uredi: Ogulin, Gornje Dubrave, Gornje Zagorje, Drežnica, Jasenak

Hrvatske telekomunikacije d.d. Zagreb- Regija III zapad, Rijeka; RSS Ogulin, RSS Gornje Dubrave, RSS Donje Dubrave, RSS Gornje Zagorje, RSS Drežnica, RSS Jasenak, RSS Ogulinski Hreljin, RSS Sabljak Selo, RSS Turković Selo, RSS Potok Musulinski, RSS Ponikve.

Turistička zajednica Grada Ogulina, Ogulin

Turističko - informativni centar, Ogulin

Hrvatske šume - **Uprava šuma Ogulin -**

Šumarija Ogulin,

Šumarija Drežnica,

Šumarija Jasenak.

Novi ustroj **pravosudnih organa** je sljedeći za šire područje (bivša općina Ogulin)- sve sa sjedištem u Ogulinu:

Općinski sud sa zemljišnoknjižnim odjelom - gruntovnicom

Prekršajni sud

Općinsko državno odvjetništvo

Javnobilježničko službeno sjedište - mjesto u Ogulinu
Odvjetnički uredi u Ogulinu.

Skupinu **udruge građana**, političke stranake i druge organizacije čine razne udruge, zajednice, stranke, sindikati, udruženja, savezi, društva, klubovi i drugo sa sjedištem pretežno u Ogulinu, ali i u nekim drugim naseljima:

Političke stranke - veći broj u Ogulinu

Savez samostalnih sindikata Hrvatske, Gradsko sindikalno povjerenstvo, Ogulin

Savez samostalnih sindikata Hrvatske, sindikalna podružnica Radio postaje Ogulin, Ogulin

Savez samostalnih sindikata Hrvatske, sindikalna podružnica Pučkog otvorenog učilišta Ogulin, Ogulin

Udruga matice umirovljenika, Ogulin

Udruga umirovljenika željezničara Hrvatskih željeznica čvorišta Ogulin, Ogulin

Udruženje obrtnika Grada Ogulina, Ogulin

Udruženje vozača i automehaničara, Ogulin

Udruga hrvatskih branitelja dragovoljaca Domovinskog rata Karlovačke županije, Ogulin

Udruga hrvatskih dragovoljaca Domovinskog rata, podružnica Ogulin, Ogulin

Udruga hrvatskih vojnih invalida Domovinskog rata Ogulin, Ogulin

Udruga udovica hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata Republike Hrvatske, Ogulin

Udruga roditelja poginulih branitelja Domovinskog rata Grada Ogulina, Ogulin

Hrvatski Crveni križ-Gradsko društvo Crvenog križa, Ogulin

Udruga antifašističkih boraca grada Ogulina, Ogulin

Udruga slijepih Ogulin, Ogulin

Klub liječenih alkoholičara, Ogulin

Organizacija civilnih invalida rata Grada Ogulina, Ogulin

Dobrotvorno podupirajuće društvo Sv.Rok, Ogulin

Dobrotvorno podupirajuće društvo "Sveti Antun", Ogulin

Udruga računovođa i financijskih djelatnika Ogulin, Ogulin

Udruga kuglaških djelatnika Ogulin, Ogulin

Zbor učitelja i trenera skijanja Ogulin, Ogulin

Udruga dioničara "Trgovačkog poduzeća Ogulin", d.d., Ogulin

Udruga malih dioničara PK "Sloboda" d.d. Ogulin, Ogulin

Gorska služba spasavanja Ogulin, Ogulin

Društvo uzgajatelja malih životinja "Ogulinac", Ogulin

Ogulinska udruga mladih, Ogulin

Udruga roditelja djece i mladeži Ogulin, Ogulin

Društvo "Naša djeca", Ogulin

Odred izviđača "Frankopan" Ogulin, Ogulin

Hrvatska bratska zajednica u Americi, odsjek 2001 "Frankopan" Ogulin, Hrvatska, Ogulin

Udruga reikista Ogulin, Ogulin

Udruga glazbenika Grada Ogulina, Ogulin

Društvo inovatora, Ogulin

Ekološko društvo Ogulin, Ogulin

Udruga uzgajivača i ljubitelja cvijeća "Runolist" Ogulin, Ogulin

Pčelarsko društvo Ogulin

Na području Grada Ogulina ističu se dvije **vjerske zajednice**. Područje Grada Ogulina nalazi se pod jurisdikcijom Riječke nadbiskupije i Gospičko - senjske biskupije, gdje djeluju Rkt dekanati i Rkt župe:

RKT Dekanat u Ogulinu,

Župa i župna crkva Svetog Križa, Ogulin, izgrađena crkva 1781. godine,

Župa blaženog Alojzija Stepinca Kučinić Selo,

Župa i župna crkva Svetog Jurja mučenika Zagorje, Gornje Zagorje, izgrađena crkva 1839. godine,

Župa i župna crkva Blažene Djevice Marije Utješiteljice, Trošmarija, izgrađena crkva 1776. godine, jednobrodna barokna građevina sa sakristijom iza svetišta, trijemom uz brod i zvonikom uz glavno pročelje,

Crkva Svetog Antuna Padovanskog Hreljin Ogulinski,

Samostan trećoredaca Svetog Franje Ogulin, Ogulin

Gotička **kapela Svetog Bernardina**, podignuta prije 1500. godine u sklopu utvrđenog starog grada s dvije visoke kule, Ogulin

Kapela Svetog Roka, izgrađena 1840. godine, Ogulin - Lamost

Srednjovjekovna **kapela Svetog Jakova** s romaničkim i gotičkim detaljima na zvoniku - Južno groblje Ogulin

Srednjovjekovna **kapela Svetog Petra** s trapezoidnim svetištem - zapadno groblje Sveti Petar ogulinski,

Kapela Majke Božje Kaševari,

Kapela Srca Isusovog Ribarići

Srpska pravoslavno crkvena opština Ogulinska u Ogulinu, pravoslavna crkva Svetog Georgija, Ogulin, podignuta 1857-1858. u duhu historicizma, **parohijska kuća** iz 19. stoljeća,

Srpska pravoslavno crkvena opština Drežnička u Drežnici, pravoslavna crkva Rođenja Bogorodice iz 1843. (srušena 1947.), Drežnica

Srpska pravoslavno crkvena opština Jasenačka u Jasenku, pravoslavna crkva Svetog Lazara iz 1751. (minirana poslije rata), Jasenak

Pravoslavna crkva Svete Petke, nastala 1730, obnovljena 1972, Gornje Dubrave

Pravoslavna crkva Preobraženja Gospodnjeg, nastala 1812. godine, Ponikve.

Pravoslavna filijalna crkva Svetog Nikole, na "otoku" u Otoku oštarijskom, nastala 1828. godine.

2. Školstvo (obrazovanje)

Ovu skupinu djelatnosti čine predškolski odgoj i naobrazba, osnovno školstvo i srednje školstvo:

Dječji vrtić "Bistrac" Ogulin, ustanova za predškolski odgoj djece.

"Prva osnovna škola" Ogulin, osnovana 1766. godine, scenska, novinarska, literarna, likovna i recitatorska sekcija, matična osnovna škola, 7 područnih osnovnih škola - razrednih odjeljenja: Turkovići Ogulinski (izgrađena školska zgrada i otvorena škola 1939. godine), Hreljin Ogulinski, Gornje Zagorje, Desmerice (izgrađena školska zgrada 1997. godine), Otok Oštarijski.

Osnovna škola Ivane Brlić - Mažuranić, Ogulin, stara školska zgrada iz 1891. godine - povijesni spomenik, izgrađena je na prijedlog književnika Ivana Mažuranića, prvog hrvatskog bana pučanina, ponovno osnovana 1956. godine, literarna, recitatorska, ritmička, novinarska, plesna sekcija, učenički list "Regoč" - izuzetni kulturno - umjetnički programi uz Dan škole, matična osnovna škola, 5 područnih osnovnih škola - razrednih odjeljenja: Kučinić selo (dio gradskog teritorija Ogulina), Potok Musulinski, Drežnica, Jasenak.

Ranije su postojale područne osnovne škole i u mjestima Krakar-Drežnica, Trošmarija, Gornje Dubrave, Vitunj i Ponikve, ali su s vremenom ukinute, jer nije bilo dovoljno djece.

Gimnazija Bernardina Frankopana, Ogulin

Obrtnička i tehnička škola Ogulin, Ogulin

Učenički dom Ogulin, Ogulin

U Ogulinu ima institucija višeg i visokog školstva i znanosti:

Vanjsko nastavno središte Tehničkog veleučilišta u Zagrebu – Prometni odjel.

3. Kultura, prosvjeta i umjetnost

U Gradu Ogulinu su registrirane ili evidentirane brojne kulturne udruge i amaterska društva, manifestacije, kinematografi, društveni domovi te ostala kulturna društva, udruge tehničke kulture i ostale slične institucije:

Pučko otvoreno učilište Ogulin, Ogulin

Kinematograf Ogulin, 469 sjedala

Narodna knjižnica i čitaonica Ogulin, Ogulin

Matica hrvatska Ogulin, Ogulin

Zavičajni muzej Ogulin, osnovan 1967. godine, smješten u prostorima Starog grada Ogulina, ima arheološku, etnografsku, alpinističku, zbirku novije povijesti i memorijalnu sobu Ivane Brlić-Mažuranić

Društvo zavičajnog muzeja Ogulin, Ogulin.

Radio Ogulin, d.o.o., Ogulin
"Ogulinski list", Ogulin

Kulturno umjetničko društvo "Klek", Ogulin
Kulturno umjetničko društvo "Sveti Juraj" Zagorje, Gornje Zagorje
Kulturno umjetničko društvo "Jasenak", Jasenak
Srpsko kulturno - umjetničko i duhovno društvo "Đurđevdan" u Drežnici,
Drežnica
Hrvatsko pjevačko društvo "Klek", Ogulin
Likovno društvo "Frankopan", Ogulin
Stalna manifestacija: Svetkovina Uzvišenja Svetog Križa - Dan Grada Ogulina, Ogulin

Radio klub, Ogulin.

4. Zdravstvo i socijalna zaštita (skrb)

Obuhvaća institucije primarne zdravstvene zaštite (ambulante opće medicine, zdravstvene zaštite dojenčadi i male djece, školske djece i mladeži, medicine rada, žena, hitna medicinska pomoć, zdravstvena zaštita i liječenje usta i zubi, patronažna djelatnost i kućna njega), ali i one više razine, koje pružaju zdravstvene usluge širem gravitacijskom području.

Opća bolnica Ogulin s p.o., Ogulin

Dom zdravlja Ogulin, s p.o. - zdravstvene ambulante u Ogulinu: opće medicine, zdravstvena zaštita dojenčadi i male djece, zdravstvena zaštita žena, zaštita i liječenje usta i zubi, medicine rada, patronažna djelatnost, kućna njega.

Zdravstvene ambulante Drežnica i Jasenak sa zdravstvenim djelatnicima opće medicine.

Ispostava Zavoda za javno zdravstvo Karlovačke županije, Ogulin
Područna služba Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje Ogulin

Ordinacije privatne prakse (1999. godine): opće medicine, kućna njega, stomatologije, zubotehnički laboratorij, ljekarna:

Ljekarne, Ogulin

Ustanova za zdravstvenu njegu bolesnika u kući Brletić, Ogulin

Arnika - centar za alternativnu medicinu, d.o.o., Ogulin

Veterinarska stanica, d.o.o., Ogulin.

Na području Grada Ogulina djeluju sljedeće institucije rada i socijalne zaštite (skrbi):

Zavod za zapošljavanje - područna služba Ogulin, Ogulin

Centar za socijalnu skrb, Ogulin

Područna služba Hrvatskog fonda mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika, Ogulin

Dom za starije i nemoćne "Biskup Srećko Badurina", Ogulin.

5. Financijske i druge slične uslužne djelatnosti

U ovoj skupini uslužnih djelatnosti nalaze se: Fina i Regos (bivši Zavod za platni promet ili SDK), ispostave poslovnih banaka, razne štedionice, štedno-kreditne zadruge, mjenjačnice, osiguravajući zavodi (društva), poslovnice Hrvatske lutrije i športskih kladionica, turističke agencije i slične financijske institucije, koje pružaju usluge stanovništvu i gospodarstvu, ali i turistima na ovom području. U Ogulinu se nalazi 10-tak ovakvih institucija.

6. Trgovina i ugostiteljstvo

U ovoj skupini se nalaze brojne **tvrtke** registrirane za obavljanje poslova trgovine na veliko i malo, za vanjsku i unutarnju trgovinu, eksport-import, trgovine - prodavaonice mješovite robe i specijalizirane trgovine - prodavaonice za prehrambene i neprehrambene proizvode, tržnica, robne kuće, diskonti, samoposluživanja, benzinske postaje, skladišta i brojne druge trgovačke tvrtke. Takvih je registrirano više u gradskom središtu Ogulina, ali i u nekim drugim naseljima na području ovog Grada.

U ovom slučaju kada se razmatraju **središnje uslužne trgovačke djelatnosti** najbitnije su one koje neposredno i svakodnevno kontaktiraju sa stanovništvom i pružaju mu odgovarajuće usluge. Tako se **prodavaonice -trgovine mješovitom robom** nalaze u sljedećim naseljima: Ogulin - u raznim dijelovima grada, Sveti Petar, Sabljak selo, Ribarići, Puškarići, Turkovići Ogulinski, Hreljin Ogulinski, Trošmarija, Gornja Dubrava, Gornje Zagorje, Otok Oštarijski, Drežnica i Jasenak, ali njihov se broj često mijenja, jedne se otvaraju, a druge zatvaraju prema potrebi.

U središtu Ogulina i u još po nekom naselju (Jasenak, Drežnica, Ribarići, Sveti Petar i drugi) nalaze se **manji ugostiteljski sadržaji** (hotel, gostionice, cafe bar i drugi).

7. Obrt i druge usluge

U ovoj skupini se nalaze klasične **obrtne uslužne tvrtke i radionice**, tvrtke koje pružaju razne usluge gospodarstvu, domaćinstvima i stanovništvu, ali i turistima i drugim tranzitnim putnicima, kao što je popravak automobila, uredskih strojeva, televizora i radio aparata, strojeva za domaćinstvo, kemijske čistionice, razni servisi i usluge, kao informatični, financijski, knjigovodstveni, pogrebni i drugi, pa osobne usluge, kao što su brijači, frizeri, postolari, krojači, urari i brojni drugi. Takvih na ovom području ima nekoliko desetaka, prvenstveno u glavnom središtu Ogulinu.

Prometne usluge se uglavnom odvijaju prijevozom putnika autobusima i njihovim zaustavljanjem prvenstveno na autobusnoj postaji u Ogulinu i nekim drugim stajalištima, na željezničkoj postaji Ogulin i nekim manjim postajama i drugo.

Komunalne usluge na području Grada Ogulina (opskrba vodom, odvodnja, opskrba električnom energijom, čistoća - skupljanje i odvoz smeća, održavanje ulica, javnih zelenih površina, groblja i drugo) obavljaju lokalne tvrtke.

Građevinske usluge pružaju pojedine tvrtke ili pojedini obrtnici u izgradnji i održavanju stambenog fonda i drugih zgrada i sadržaja na području ovog Grada, njegovog sjedišta i drugih naselja.

8. Šport, rekreacija, zabava i odmor

Ogulin je lokalno športsko središte s društvima i klubovima u raznim športovima, koji se natjeću prvenstveno na županijskoj i lokalnoj razini natjecanja. U drugim naseljima športska društva i klubovi uglavnom su lokalnog značenja, a neka društva imaju samo rekreacijsko značenja:

Zajednica športskih udruga Grada Ogulina, Ogulin

Nogometni centar Ogulin, Ogulin - stadion NK "Ogulin", Ogulin

Nogometni klub "Ogulin", Ogulin

Nogometni klub "Ogulin-veterani", Ogulin

Nogometni klub "Dobra", Sveti Petar Ogulin

Nogometni klub "Mladost" Zagorje, Gornje Zagorje

Malonogometni klub "Podvrh-Žegar", Ogulin - Žegar

Športska dvorana, Ogulin

Rukometni klub "Ogulin", Ogulin

Košarkaški klub "Ogulin", Ogulin

Ženski košarkaški klub "Ivana Brlić-Mažuranić" Ogulin, Ogulin

Gimnastički klub "Ogulinski sokol" Ogulin, Ogulin

Teniski klub "Frankopan" Ogulin, Ogulin
Teniski klub "Ogulin", Ogulin

Veslački klub "Sabljaci" Ogulin, Ogulin - Sabljaki
Rafting klub "Riječni jahači" Ogulin, Ogulin
Športsko ribolovno društvo "Ogulin", Ogulin

Tae kwon do klub "Ogulin", Ogulin
Badminton klub "Ogulin", Ogulin
Kuglaški klub "Klek", Ogulin - Žegar
Kuglaški klub "Željezničar", Ogulin
Kuglaški klub "Policajac" Ogulin, Ogulin
Kuglaški klub "Poštar", Ogulin
Kuglaški klub "UHVDR-a obrtnik" Ogulin, Ogulin

Hrvatsko planinarsko društvo "Klek" Ogulin, Ogulin - planinarski dom na Kleku, izgrađen 1958. godine, a poslije dograđivan, ima 50-tak ležajeva.

Športski penjački klub Ogulin, Ogulin
Skijaški klub "Bjelolasica" Ogulin, Ogulin
Lovačko društvo "Ogulin" Ogulin
Lovačko društvo "Klek" Ogulin, Ogulin
Lovačko društvo "Vepar" Ogulin, Ogulin
Lovačko društvo "Srnjak" Zagorje, Donje Zagorje - Ivanci
Lovačko društvo "Kuna" Drežnica, Drežnica - centar

Auto klub "Ogulin", Ogulin
Auto klub "Klek", Ogulin
Oldtimer klub Ogulin, Ogulin

Frankopanski streljari Ogulin

Društvo za športsku rekreaciju "Ogulin", Ogulin
Športsko društvo za rekreaciju "Prapuće", Ogulin - Klanci
Sportsko rekreacijska udruga za biciklizam i mini golf Ogulin, Ogulin - Brezik
Fitness klub "Bella" Ogulin, Sveti Petar Ogulin

Hrvatski olimpijski centar Bjelolasica d.o.o. za šport, ugostiteljstvo i turizam, najveće zimsko športsko središte u Hrvatskoj, športski centar od važnosti za Republiku Hrvatsku, Jasenak - Vrelo, podignuto 1986. godine, skijaška žičara od zaseoka Vrelo do planinskog hrpta, smještajni kompleks za turiste, Hotel "Vrelo" (B-kategorije)

Još nedostaje znatan broj športskih objekata (športske dvorane, športska igrališta, bazen za plivanje, bočališta, kuglane i drugo) potrebni učenicima u školama, ali i ostalim stanovnicima, koji se žele baviti športskim aktivnostima i rekreacijom u slobodno vrijeme.

1.2.4. Sustav središnjih naselja

Naselja koja razvijaju središnje uslužne funkcije i pružaju drugima usluge su **središnja naselja ili središta**. O razini, brojnosti, stupnju razvijenosti i utjecaju središnjih uslužnih funkcija zavisi značenje i kategorizacija središnjih naselja.

U Hrvatskoj su vršeni razni pokušaji kategorizacije središnjih naselja za potrebe prostornog planiranja. Može se općenito utvrditi da je kod izrade prostornih planova uglavnom bila prihvaćena sljedeća kategorizacija središnjih naselja (središta):

1. središte republike (države), 2. središte makroregije, 3. središte regije, 4. središte manje regije (subregije, mezoregije), 5. središte mikroregije (bivše općine), 6. lokalno središte, 7. pomoćno središnje naselje i 8. naselja s pojedinačnim središnjim uslužnim funkcijama.

Središnje naselje pripada nekoj kategoriji središnjih naselja ako udovoljava većini postavljenih kriterija i ako ima veći broj različitih središnjih uslužnih funkcija.

Na temelju razmještaja i razvijenosti središnjih uslužnih funkcija u naseljima i drugih kriterija (broj stanovnika naselja i skupine naselja, međusobna prostorno - prometna udaljenost između pojedinih naselja, odnosno središta i drugih naselja unutar gravitacijskog područja, konfiguracija terena, prometne mreže i drugi) može se utvrditi da za naselja u prostoru Grada Ogulina u postojećem sustavu središnjih naselja (središta) **Zagreb** obavlja funkciju **središta države i makroregije** (1. i 2. kategorije), samo djelomično **Rijeka** obavlja funkcije **središta makroregije** (2. kategorije), a **Karlovac** vrši funkciju **središta županije i regije** (3. kategorije).

Dosadašnji razmještaj i razvitak središnjih uslužnih funkcija i s tim u svezi uspostavljeni sustav središnjih naselja u prostoru Grada Ogulina uglavnom je u skladu s dostignutim stupnjem društveno - gospodarskog, kulturno - civilizacijskog, demografskog i infrastrukturnog razvitka ovog područja, odnosno s razmještajem i veličinom naselja te s promjenama upravno - administrativno - teritorijalnog ustrojstva i razvojem pojedinih procesa u tom prostoru (deagrarizacije, urbanizacije, industrijalizacije, tercijarizacije i kvartarizacije).

U središnjem dijelu ovog prostora isticalo se naselje **OGULIN**, koje je prema prvim rezultatima popisa stanovništva iz 2001. godine imalo 8.757 stanovnika (zajedno s prigradskim urbaniziranim naseljima koja su ranije s njime činila gradsko središte - Sveti Petar, Sabljak selo, Salopek selo, Ribarići - više od 10.000 stanovnika), koje se razvijalo kao **središte Grada** (4. kategorije), jedina izrazita gradska aglomeracija s odlučujućom ulogom i značenjem, s veoma razvijenom lepezom središnjih uslužnih funkcija, koje dijelom služe samom središtu, neposrednoj okolici i današnjem području Grada, ali neke još uvijek služe i za područje bivše istoimene općine, odnosno za nekoliko susjednih općina i Gradova (Josipdol, Tounj, Plaški i Saborsko, a dijelom i za Vrbovsko), a ima razvijene i neke gospodarske djelatnosti, pa zbog toga ima **međuopćinsko i nadlokalno značenje**, odnosno preuzima tako ulogu **područnog razvojnog središta**.

Obzirom na veliko prostranstvo područja Grada Ogulina i raštrkani razmještaj naselja na ovom području logično je bilo očekivati razvitak nekoliko lokalnih središta. Međutim, proces depopulacije, iseljavanja i pražnjenja velike većine naselja, utjecao je da se nijesu stvorili uvjeti za njihov razvitak, već su se neka potencijalna lokalna središta razvila samo u **pomoćna središnja naselja** (7. kategorija), kao što su: **Drežnica** (739 st.), **Jasenak** (294 st.), **Gornje Zagorje** (325 st.) i **podjeljena funkcija između Trošmarije** (129 st.) i **Gornjih Dubrava** (122 st.), koja su razvila samo neke osnovne središnje uslužne funkcije potrebne stanovništvu u bližem utjecajnom i gravitacijskom području u svakodnevnom životu (uprava, vjerske zajednice, školstvo, zdravstvo, opskrba i druge), odnosno razvijajući druge gospodarske djelatnosti preuzimali su ulogu **poticajnih razvojnih središta**.

Usporen je razvitak svih ovih pomoćnih središnjih naselja i poticajnih razvojnih središta, ali i onih nižeg reda, zbog izrazite depopulacije ovog područja. U takvim uvjetima ova središnja naselja nijesu mogla jače razviti i unaprijediti svoje središnje uslužne funkcije, nego su još kod nekih oslabile neke njihove ranije funkcije. To se osobito odnosi na naselje Drežnicu, gdje je ranije u njezinom neposrednom gravitacijskom području živjelo nekoliko puta više stanovnika nego ih je tamo bilo prema posljednjem popisu iz 2001. godine.

Među ostalim samostalnim naseljima na području Grada Ogulina još se ističu naselja koja su imala razvijene **pojedinačne uslužne funkcije** i bila **inicijalna središta razvitaka** (8. kategorije). Ove središnje uslužne funkcije su služile njihovom stanovništvu, odnosno povremeno ili stalno i stanovnicima nekih njihovih susjednih naselja unutar ovog Grada. Tu se nalaze naselja **Hreljin Ogulinski** (593 st.), **Puškarici** (389 st.), **Turkovići Ogulinski** (255 st.), **Vitunj** (140 st.), **Otok Oštarijski** (436 st.), **Dujmić selo** (126 st.), **Desmerice** (277 st.), **Ponikve** (165 st.), svi s brojem stanovnika prema popisu iz 2001. godine, ali i neki zaseoci, kao **Krakar** (114 st.), **Radojčići** (54 st.), **Trbovići** (107 st.), svi s brojem stanovnika iz 1991. godine te **Vrelo Jasenačko** (157 st. - popis 1971.godine). Ova naselja i zaseoci prate demografske trendove na području Grada Ogulina te povremeno češće gube neke središnje uslužne funkcije nego što razvijaju nove, kao i neka bivša središnja naselja u dosadašnjem njihovom razvitku.

Ostala samostalna naselja i dijelovi naselja (zaseoci) u ovoj jedinici lokalne samouprave su s malim brojem stanovnika ili bez stanovnika i bez ikakvih radnih i uslužnih funkcija, kao i bez utjecaja u prostoru i prema drugim naseljima. Ona su vezana na druga susjedna naselja - središta raznih kategorija kada trebaju koristiti pojedine usluge.

1.2.5. Gospodarstvo

Grad Ogulin bazira svoje gospodarstvo na postojećim i novim kapacitetima u privrednim i neprivrednim gospodarskim djelatnostima. Posljednji podaci o broju zaposlenih ukazuju da od ukupnog broja zaposlenih 4.200, 3.000 je zaposleno u privrednim djelatnostima, a 1.200 u neprivrednim. Trenutni broj nezaposlenih je 1.617. Glavne gospodarske djelatnosti su vezane na iskorištavanje šuma, preradu drva, iskorištavanje mineralnih sirovina – kamena, metalnu industriju, prehrambenu, obrtništvo i zanati, komunalne djelatnosti, turizam, trgovina, promet i veze. Promjena političkog ustroja, ekomonomskih okvira (tržišna orijentacija), ratne prilike izazvale su veliku recesiju u svim gospodarskim granama.

Šumarstvo

Okviri gospodarenja šumama određuju se šumskogospodarskim osnovama.

Šume na području Grada Ogulina zauzimaju 77% površine Grada, pa je značaj šumarstva kao gospodarske djelatnosti u prošlosti bio izrazit. Nalaze se pod upravom J.P.Hrvatske šume, Uprava šuma Ogulin kojom gospodare šumarija Ogulin, Drežnica i Jasenak. Unutar prostora Grada nalaze se sljedeće gospodarske jedinice:

- u šumariji Ogulin: Josipovac, Klek, Zagorska kosa, Bukovača, Krpel, Međuvode;
- u šumariji Drežnica: Čungar, Mala javornica, Bitoraj, Crni vrh;
- u šumariji Jasenak: Dumanić-Ježevitar, Jasenačka kosa; Šiljevača..

Šume se prema namjeni dijele na: gospodarske šume (Š1), zaštitne šume (Š2) i šume posebne namjene (Š3), te ostalo poljoprivredno i šumsko zemljište (PŠ).

Šumski fond čine šume listača (bukva, hrast) i šume četinjača (smreka, jela i bor). Najveći dio je u društvenom vlasništvu.

Gospodarenje šumom i njena eksploatacija moraju biti takovi da se bujicama ili na drugi način ne ugroze ljudi, vrijednosti krajobraza ili ekološka ravnoteža.

Šume i šumsko zemljište mogu mijenjati svoju namjenu samo prema odredbama Zakona o šumama.

Nekvalitetno poljoprivredno i ostalo neobradivo zemljište koje ekonomski nije opravdano koristiti u poljoprivredne svrhe može se pošumiti, naročito na području uz koridor autoceste, predjelima uz vodotoke i sl.

Uređenje zemljišta pošumljavanjem na prostoru šuma određuje se osnovama gospodarenja šumama i programom za gospodarenje šumama, te se posebno ne iskazuje ovim Planom.

Lovstvo i ribolovstvo

Na ovom području nekoliko je lovišta koja su u cjelosti ili djelomično u administrativnim granicama Grada, i to:

Državna lovišta:

- Bukovača (sjeverno od Ogulina) – ukupne površine 5.836 ha, lovozakupnik Bartol d.o.o. Ogulin;
- Krpel (istočno od Ogulina) - ukupne površine 3.071 ha, lovozakupnik Lovačko društvo Ogulin;
- Klek - ukupne površine 1.960 ha, lovozakupnik Lovačko društvo Ogulin;
- Debeli vrh (unutar naselja Musulinski Potok) - ukupne površine 11.400 ha, lovozakupnik Hrvatske šume Ogulin;
- Crni vrh - površine 5.584 ha na području Grada, lovozakupnik Trgovina Gama d.o.o. Zagreb;
- Mala Javornica - površine 3.131 ha na području Grada;
- Velika Kapela - ukupne površine 8.819 ha.

Županijska lovišta:

- Generalski Stol - površine 200 ha na području Grada,
- Međuvođe - površine 4.096 ha na području Grada,
- Zalijske - površine 1.300 ha na području Grada,
- Veljun - površine 1.463 ha na području Grada,
- Drežnica - površine 4.349 ha na području Grada.

Divljač koja prevladava u lovištima je: obični jelen, obična srna, divlja svinja, medvjed mrki, zec, divlja patka, liska, fazan, jazavac, kuna, te više vrsta ptica.

Ribolovno područje obuhvaća otvorene vode koje ima uvjete za racionalno iskorištavanje riba i drugih vodenih životinja. Područje Grada Ogulina dio je Primorsko-goranskog ribolovnog područja.

Na području Grada ribolovnim područjem gospodari Športsko ribolovno društvo «Ogulin», Ogulin.

Na području grada ima pet registriranih ribnjaka (uzgoj pastrve) čemu pogoduju salmonidne vode visoke čistoće (u Trošmariji i Vitunju).

Turizam i ugostiteljstvo

Prostor Karlovačke županije kontaktna je zona kontinetskog i gorsko-planinskog prostora. Turističko središte regionalnog značenja je grad Karlovac, a grad Ogulin je mikroregionalno središte te Hrvatski olimpijski centar (HOC) «Bjelolasica» zimski rekreacijski centar – sekundarno je središte. Ogulinska turistička mikroregija obuhvaća područje grada Ogulina i susjedne općine – Tounj i Josipdol.

Glavne atrakcije mikroregije su:

- zimsko središte Hrvatski olimpijski centar «Bjelolasica»,
- koljevka hrvatskog planinarstva Klek,
- povjesna cjelina grada Ogulina s Đulinim ponorom,
- umjetno jezero Sabljaci,
- visokogorski prostori prema Begovom razdolju, Mrkoplju, Bijelim i Samarskim stjenama.

Turizam je tradicionalno bitna grana gospodarstva Grada Ogulina i okosnica budućeg razvoja područja. Pored hotela u Ogulinu (trenutno nije u funkciji) značajni smještajni kapaciteti (apartmansko naselje) su u Jasenku. U Jasenku i uz jezero Sabljaci dvije su vikend zone. Apartmansko naselje u Jasenku (8 objekata) kapaciteta je oko 650 ležaja u 7880 m² razvijene bruto površine. Do sada izrađenim studijama i DPU-om, u Jasenku su planirani uz postojeće novi smještajni kapaciteti za 3.000 hotelskih gostiju.

Industrija i poslovni sadržaji

Na području Grada glavni nositelji industrijske proizvodnje bili su:

- DIP-stolarija u Ogulinu,
- PKS Ogulin (prehrambena industrija),
- Ventilator,
- TAL – metalna industrija,
- Izgradnja – građevinsko poduzeće,
- nekoliko pilana (u Jasenku, Puškarićima).

Industrijska proizvodnja uglavnom se bila razvila na raspoloživim prirodnim izvorima ovog područjima. Drvno industrijsko poduzeće Ogulin imalo je trećinu udjela u ukupnoj proizvodnji bivše općine. Prostor DIP- smješten je u samoj gradskoj jezgri, uz željezničku stanicu (oko 22,4 ha).

Od poslovnih sadržaja zastupljeni su sadržaji vezani na željeznički, cestovni i TK promet, trgovina, zanatstvo i komunalno-stambena djelatnost.

Poljoprivreda

Poljoprivredne obradive površine zauzimaju oko 10% površine područja Grada.

Osnovna orijentacija u prošlosti, u poljoprivredi je bila: stočarstvo, uzgoj i prerada kupusa i ostalog povrća. Uz ratarsku proizvodnju stočarska proizvodnja (meso i mlijeko) bila je značajna gospodarska grana.

Eksploatacija mineralnih sirovina

Na području Grada dozvoljena je eksploatacija mineralnih sirovina za:

- "Bijela Draga" u Jasenku – vlasništvo Hrvatske šume Ogulin- odobreno eksploataciono polje (građ. kamen, površine 1,78 ha);
- "Gavani" kod Ogulina – vlasništvo GTM – Gavan d.o.o. Ogulin – koncesija 25 g. (građ. kamen, površine 9,43 ha),
- "Kostelići" u Ogulinu - vlasništvo Branko Poljak Ogulin – koncesija 20 g. (građevni kamen, površine 9,32 ha),
- "Rasnica", vlasništvo Bechtel Int., Inc. Ogulin – koncesija 3 g.(građevni kamen, površine 35,92 ha),
- "Smuta" u Svetom Petru - vlasništvo Hrvatske šume Ogulin – koncesija 20 g. (građevni kamen, površine 4,3 ha),
- "Zrnić Poljana" u Drežnici, Vlasništvo Hrvatske šume Ogulin – odobreno eksploataciono polje (građ. kamen, površine 2,01 ha).

Korištenje voda

Na području grada najveće korištenje vodotoka je – rijeke Mrežnice – akumulacija i hidroelektrana "Gojak".

1.2.6. Infrastrukturni sustavi

Promet

Na prostoru grada u funkciji su, pored novoizgrađene autoceste Bosiljevo – Josipdol – Žuta Lokva - Sv. Rok, tri državne ceste, pet županijskih cesta i trinaest lokalnih cesta. Najlošije prometno stanje je unutar samog gradskog naselja Ogulin: slaba povezanost pojedinih dijelova grada, zakrčenost uličnih koridora u centru grada, promet u mirovanju i dr.

Pored postojeće glavne magistralne pruge MG1 Zagreb – Rijeka, planom se čuva koridor za trasu tzv. Josipdolsku prugu Karlovac – Josipdol – Drežnica – Rijeka.

U posljednjih nekoliko godina na području grada osuvremenjen je cjelokupni sustav telekomunikacija, postavljanjem svjetlovodnih magistralnih kablova, te uvođenjem digitalne tehnike u veće telefonske centrale. Za fiksnu telefoniju osiguran je dovoljan broj priključaka. Za potrebe mobine telefonije, postavljen je veći broj repetitora, čime je postignuto pokrivanje većih naselja i državnih prometnica.

Sistemi telekomunikacija vezani su prema županijskoj organizaciji telekomunikacijskih mreža, te prema tome područje grada Ogulina pripada pod nadzor i upravljanje Regije – Zapad (područje nekadašnjeg TK Centra Karlovac).

Elektroenergetika

Grad Ogulin napaja se električnom energijom iz Trafostanice 35/10 kV Ogulin. Instalirana snaga je 2x8 MVA.

Trafostanica je smještena u sjevernom dijelu grada. Sada je priključena na elektroenergetsku mrežu (hidroelektrana Gojak) dalekovodom AČ 120 mm² na čelično rešetkastom stupu. Područje grada Ogulina napaja nekoliko izlaza 10 kV iz TS 35/10 kV Ogulin:

Područje Jasenka i Drežnice napaja se iz Trafostanice 35/10 kV Jasenak, priključene dalekovodom 35 kV presjeka AČ 120 mm² iz TS 35/10 kV Ogulin.

Područje Gornjih Dubrava napaja se iz TS 35/10 kV Oštarije i Trošmarija.

Područje Ponikava napaja se iz mreže 20 kV D.P. "Elektroprimorje" Rijeka.

Vodoopskrba

Prvi vodovod izveden je 1847. od 2.000 komada jelovih cijevi, koje su kasnije zamjenjene s glinenim, a glinene 1882. sa željeznim, kada je i izmjenjena trasa. Prvi vodovod je išao preko Bukovnika, a kasnije preko Sv. Petra. Vodovod je bio 5 km dugačak, a dovodio je vodu iz Turković sela ispod Kleka do Vrela Cesarovac.

Izvor «Zdiška» u naselju Turkovići kapaciteta je 15 l/s vode koja se tlači u vodospremu Turkovići te gravitaciom dovodi do grada. Na taj sustav priključeno je 479 domaćinstava i 11 privrednih subjekata (**ukupno 490 priključaka**).

Izvor Zagorske Mrežnice, koji je lociran 5 km južno od Ogulina, s minimalnim kapacitetom od oko 1 m³/s do maksimalnih 87 m³/s, 60-tih godina je postao je glavni snabdjevač vodovoda Ogulina i Oštarije – Kamenica – Tounj. Na izvoru se zahvaća 56 l/s vode koja se putem crpne stanice tlači u vodospremu Kolići (1.000 m³, na 400 m.n.m.), a gravitacionim vodom odvodi u vodospremu «Stabarnica» (300 m³, na 372 m.n.m.), koja je parcijalno izgrađivana nakon izgradnje vodovoda «Turkovići». Drugim se krakom voda odvodi preko Oštarija i Skradnika za Tounj i Kamenicu. Dugogodišnja eksploatacija i povećanje broja priključaka vodovoda je došao u kritično stanje. Krajem osamdesetih godina izvedeno je više zahvata na povećanju kapaciteta i skraćivanju veza između krajnjih točaka sustava. Tako je kapacitet postrojenja vodozahvata povećan na 120 l/s, i izgrađena je nova vodosprema «Gavani» (1.500 m³, na 375 m.n.m.) iz koje se vodom snabdjeva Ogulin. Vodovodni sustav Ogulin proširen je na naselja koja su smještena uz prometnice Ogulin – Vrbovsko sve do granice grada. Na taj sustav priključeno je 4.988 domaćinstava i 321 privredni subjekt (**ukupno 5309 priključaka**).

Na području grada postoji još nekoliko vodovodnih sustava (Vitunj, Jasenak, Potok Musulinski) koji su lokalnog karaktera i postoje znatne prirodne barijere koje sprječavaju objedinjavanje ovih vodovodnih sustava.

Vodovod Vitunj se napaja iz izvora koji zadovoljava potrebe vodoopskrbe Vitunja i nema mogućnosti proširenja opskrbnog područja.

Vodovod Potok Musulinski se napaja iz izvora smještenog uz cestu Ogulin – Jasenak. Nedaleko ispod kaptaže se nalazi rezervoar od kojeg ide vjevodov do javnog izljeva u selu Potok Musulinski. Vodovod je u lošem stanju, veliki gubitci utječu da u sušnom periodu nema dovoljno vode podmirenje potreba. U naselju Jasenak samo se manji dio zaselka Vrelo snabdjeva s **vodovoda HOC Bjelolasica**.

Na području grada bez javne vodoopskrbne mreže su naselja i zaselci: Gornje Dubrave, Vucelići, Janjani, Višnjic brdo, Perići, Škerići, Kramari, Kaluđerovići, Šepelji, Pavići i Panići smješteni desno od autoceste, te Munjasi, Tonkovići, Lugani, Mirići, Popovo selo, Gojak i Karapandže sa lijeve strane autoceste. Jedino selo Gojak ima lokalni vodovod kojim se transportira tehnološka voda a ne pitka. U izradi su projekti vodoopskrbe tih naselja priključenjem na magistralni vodovod Malik (općina Bosiljevo) – vodosprema «Stabarnica», dužine 9405 m koji se izvodi uz trasu autoceste.

Područje naselja Drežnica pokriveno je lokalnim vodopskrbnim sustavom koji je u dosta lošem stanju. Naselja Bjelsko i Potok Musulinski nemaju također javnu vodoopskrbu nego se snabdjevaju sa dva kaptirana izvora od kojih svaki ima svoju vodoopskrbu i javni izljev.

Izvorište Turkovići trpi zagađenja usljed neizvedene kanalizacione mreže i pročištača te neregularno izvedenih septičkih jama. U cilju zaštite treba ponovo utvrditi zone zaštite izvorišta Zagorske Mrežnice i Turkovića u skladu sa Zakonom. Također treba pooštriti kontrolu izgradnje nepropusnih septičkih jama i izvršiti sanaciju postojećih do izgradnje kanalizacione mreže i pročištača.

Energetsko korištenje voda

Na području grada Ogulina postoji jedna hidroelektrana – HE Gojak. Ona koristi vodu dviju ponornica: Ogulinske Dobre i Zagorske Mrežnice, koje poniru na ogulinsko – oštarijskog kraškoj zaravni. Za potrebe dovoda vode za HE sustav, Zagorska Mrežnica je zahvaćena branom kod sela Sabljaci i tvori akumulaciju – jezero Sabljaci, a Ogulinska Dobra je zahvaćena branom kod Bukovnika i tvori akumulaciju – jezero Bukovnik. Vode Zagorske Mrežnice vode se iz jezera Sabljaci podzemnim cjevovodom – tunelom otvora 4,5 m do enegetskih postrojenja HE Gojak. Podzemni cjevovod prolazi ispod praga zatvarača brane Bukovnik. Vode Ogulinske dobre uvode se kratkim tunelom u dovodni tunel koji dolazi od Sabljaka. Ukupni instalirani protok kroz zatvoreni cjevovod iznosi 50 m³/s.

Izgradnjom hidrosustava Gojak (tj. zatvorenog odvodnog cjevovoda) osigurali su se uvjeti da se dio velikih voda iz korita rijeke Ogulinske Dobre evakuiru u nizvodni dio toka rijeke Dobre, odnosno na turbine HE Gojak. Na taj način je povećan stupanj zaštite grada Ogulina od velikih voda. Ovako formiran

hidrosustav osigurava uvjete rjeđeg plavljenja prirodnih depresija uz rijeku Dobru na širem području grada Ogulina.

Odvodnja otpadnih voda

Grad Ogulin nema na zadovoljavajući način riješeno pitanje odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda. Odvodnja otpadnih voda odvija se parcijalno tj. pojedina domaćinstva, odnosno građevine priključene na vodopskrbni sustav, u većini slučajeva zasebno prikupljaju otpadne vode, koje bez prethodnog pročišćavanja upuštaju u septičke jame (koje su zapravo crne jame) ili direktno u obližnje vrtače ili ponore, gdje se infiltriraju u podzemlje. Isto vrijedi i za odvodnju oborinskih voda.

Javna kanalizacija naselja Ogulin rađena je za prihvat oborinske vode, ali je primivši oborinske vode dobila karakter mješovite. Recipijent te kanalizacije je Ogulinska Dobra, a otpadne vode se ispuštaju u recipijent bez pročišćavanja, jer nemaju uređaj za pročišćavanje.

Krajem osamdesetih godina izrađena projektna dokumentacija kanalizacijskog sustava i uređaja za pročišćavanje. Tada je za područje grada usvojen **mješoviti način odvodnje**, tj. odvodnje kućanskih i industrijskih otpadnih voda, te oborinskih voda istim (zajedničkim) kanalima i kolektorima. Planirano je da će se otpadne vode nakon prethodnog pročišćavanja upuštati u podzemlje, i to na području Galge, sjeverno od naselja Otok Oštarijski. U tijeku je izgradnja kanalizacijskog sustava na užem području grada.

Ostala naselja Grada Ogulina nemaju javne kanalizacije.

Za pročišćavanje sanitarnih otpadnih voda izgrađeno je nekoliko uređaja za biološko pročišćavanje, od kojih su u funkciji: HOC Bjelolasica (2.000 ES), restoran Sabljaci (100 ES).

Postojeće stanje izgrađenosti kanalizacione mreže za sanitarnu odvodnju zadovoljava izgrađene kapacitete u području HOC-a Bjelolasica. Oborinska odvodnja prometnica i manipulativnih površina nije adekvatno riješena. Uređaj je prema projektnoj dokumentaciji proračunat na ukupno opterećenje od 4 do 5.000 ES.

1.2.7. Zaštita prostora

1.2.7.1. Prirodna baština

Na području Grada Ogulina, prema Zakonu o zaštiti prirode (NN. br. 30/94 i 72/94, 162/03), nalaze se slijedeći **zaštićeni dijelovi prirode**:

- Bijele i Samarske stijene – **strogi rezervat**,
- Klek – **značajni krajobraz**,
- Klek – **posebni rezervat (botanički, geomorfološki)**,
- Visibaba – **spomenik prirode (geomorfološki)**.

Osim zaštićenih dijelova prirodne baštine, Strategijom i programom prostornog uređenja RHrvatske predloženo je Mrežnica s kanjonom i dijelom obalnog pojasa i prostor Bjelolasice i dio naselja Jasenak (Vrelo) za **zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode** (koji je naznačen u kartografskom prikazu br. 3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora) a za koje bi se trebao donijeti odgovarajući akt o zaštiti, i to u rangu:

- **park prirode**

Park prirode Mrežnica obuhvaćao bi prostor na području gradova Duge Rese, Ogulina i Slunja i općina Generalski Stol, Tounj i Josipdol.

Park prirode Bjelolasica obuhvaćao bi prostor na području Grada Ogulina i Senja i Općine Mrkopalj.

Osim zaštićenih dijelova prirodne baštine, ovim su prostornim planom određeni **ostali evidentirani dijelovi prirode predloženi za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode** (koji su naznačeni u kartografskom prikazu br. 3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora), a za koje bi se trebalo donijeti odgovarajuće akte o zaštiti, i to u rangu:

- **posebni rezervat**

- Drežnica - posebni rezervat (botanički - šumska vegetacija - šume hrasta lužnjaka),
- Bjelolasica - dio - posebni rezervat (botanički - šumske vegetacije- šuma predplaninske bukve),
- Bjelolasica - posebni rezervat (zoološki - crustološki - potočni rakovi u Jasenčici),
- Vrelo - posebni rezervat (ihtiološki - pastve u Jasenačkom potoku),
- Dumanić - Ježevitar - posebni rezervat (ornitološki - rode i orlovi jugoistočno od Hajdučke pećine),
- Jasenak - posebni rezervat (cret u Jasenačkom polju),
- Jasenak - posebni rezervat (botanički - šumske vegetacije - šuma gorske smreke u Crkvenom lugu),
- Jasenak - posebni rezervat (botanički - šumske vegetacije - šuma gorske smreke Grčićka kosa),

REZERVAT ŠUMSKE VEGETACIJE

Šuma hrasta lužnjaka u Drežničkom polju – odjel 40

Navedena jednodobna šuma hrasta lužnjaka stara je preko stotinu godina, a osim lužnjaka ovdje dolazi običan grab, poljski jasen, te pokoji brijest. Ovdje su zastupljene dvije šumske zajednice, šuma hrasta lužnjaka i velike žutilovke i šuma hasta lužnjaka i običnog graba. Površina rezervata iznosi 48,37 ha. Šuma je izložena čestim poplavama, pa mlada stabla u zimskom periodu stradavaju od leda. Stručni zahvati u rezervatu bili bi u smislu očuvanja stabilnosti fitocenoze i trajne regeneracije šume.

Šuma gorske smreke – Jasenak

Ovaj rezervat je u neposrednoj blizini Jasenka podno Grčićke kose u 135 b odjelu g.j. Jasenačka kosa. Zaprema površinu od 13 ha s vrlo lijepim stablima smreke. Šume gorske smreke svojom tamno zelenom bojom čine markantnu kulisu koja se diže iza livadskih površina oko Jasenka i pejzažno djeluju vrlo atraktivno u krajoliku.

Ovu površinu treba staviti pod zaštitu od zahvata sječe zbog naročitih ljepota primjeraka stabla smreke, a rezervatom gospodariti tako da se sačuva stabilnost fitocenoze.

“Crkveni lug” u Jasenačkom polju – odjel 97 b

U jasenačkom polju uz vodotok, ovaj rezervat površine 10 ha čini šumovit otočić usred livadskih površina, što nije čest slučaj u poljima našeg krša, stoga je pejzažno vrlo markantan. Ovdje šuma gorske smreke polako prelazi u šumu jele s rebračom, uslijed sve većeg površinskog zakiseljavanja i izraženijih procesa podzolizacije tla. Rezervat je osim pejzažnih karakteristika interesantan sa znanstvenog stajališta. U blizini se nalazi hidroloških spomenik prirode Jezerce. Šumom je nekad gospodarila patrijaršija u Gomeru.

Ovo je pejzažno najmarkantnija šuma Jasenačkom polju. Rezervat je osim pejzažnih karakteristika interesantan sa znanstvenog stajališta. Ovu površinu treba staviti pod zaštitu od zahvata sječe.

- **spomenik prirode**

- Desmerica - spomenik prirode (geomorfološki - stijene),
- Djed i baba - spomenik prirode (geomorfološki - stijene),
- Đulin ponor s Medvedicom - spomenik prirode (geomorfološki),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - vrelo Šiljevača),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - Pećina Šiljevača),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - izvor Krapani),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - «Vrelca» Šiljevača),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - vrelo «Lisina-Kamenica» Šiljevača),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - vrelo «Mekuša» Jasenačka kosa),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - vrelo «Živa voda» Jasenačka kosa - Grčka kosa),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - vrelo «Živica» Jasenačka kosa - Dubine),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - vrelo «Davni studenac» Jasenačka kosa - Mašići),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - vrelo «(Jasenački) Studenac»),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - vrelo «Kava»),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - izvor Debeli lug),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - izvor «Korita»),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - jezero uz Crkveni lug),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - jezerce «Sječica» u Vrelu),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - izvor «Košarica»),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - izvor «Korana»),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - izvor «Zvjerinjak»),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - izvor i pećina «Zakosnica»),

- Jasenak - spomenik prirode (geomorfološki - speleološki «Pećina Vrelca» Šiljevača),
- Jasenak - spomenik prirode (geomorfološki - speleološki «Pećina»),
- Jasenak - spomenik prirode (geomorfološki - speleološki «Hajdučka pećina»),
- Pećnik - Bukovnik - spomenik prirode (geomorfološki - stijene),
- Vitunjčica - spomenik prirode (hidrološki - izvor),
- Zagorska pećina - spomenik prirode (geomorfološki - spilja),
- Zeleno jezero - spomenik prirode (hidrološki),

Geomorfološki spomenici prirode

- Đulin ponor i Medvednica

Đulin ponor je istovremeno hidrološki i geomorfološki spomenik u okviru značajnog krajolika rijeke Dobre. U neposrednoj blizini nalazi se pećina Medvednica (pod samim gradom Ogulinom), speleološki vrlo zanimljiv objekt. U sklopu pećine nalazi se velika podzemna dvorana (duga 100 m, široka 28 m, visoka 28 m).

- Zagorska pećina

U Zagorju 8 km južno od Ogulina nalazi se Zagorska pećina (Zagorska peć ili Krpenjača), jedna od rijetkih pećina u dolomitima. Duga je 160 m s lijepim jezerom na kraju. Pećina je hidrološki aktivna, za vrijeme jakih kiša jezero naraste za 6 metara i prelije se, pa pećina postaje jedno od izvorišta Zagorske Mrežnice.

- **značajni krajobraz**

- dio obalnog pojasa Dobre, od ulaza u Grad Ogulina (Oklinak) do Bukovnika uključivo pritoku Vitunjčicu i nizvodno od HE Gojak uključivo pritoke Bistrica i Ribnjak,
- Drežnica – Opaljanica,
- Drežnica – kod zaseoka Vukelići,

Kanjon Dobre

Evidentirani značajni krajolik predstavlja izuzetno zanimljiv geomorfološko hidrografski kompleks rijeke Dobre, sastavljen iz kanjona, ponora i spleta podzemnih pećinskih kanala. Rijeka Dobra nakon kratkog i slikovitog kanjona, gubi se u grandioznom Đulinom ponoru, da bi nakon nekoliko kilometra ponovo izašla na površinu kao Gojačka Dobra.

- **park šuma**

- Jasenak, Mašići - Medveđe drage - šuma jele i smreke,
- Drežnica, Drežničko polje – hrastov lug,

- **spomenik parkovne arhitekture;**

- Ogulin - spomenik parkovne arhitekture (park i drvored).

Park i drvored u Ogulinu

Park u Ogulinu nalazi se u središtu mjesta. Uz spomenik Kralju Tomislavu nalazi se dendrološki inventar, lipe, kesten, javori i smreke.

Uz suhu Mrežnicu nalazi se stari drvored lipa i kestena.

Smjernice za zaštitu izuzetnih prirodnih vrijednosti šireg područja Bjelolasice date su u sepratu, (Izradio: Zavod za prostorno uređenje i zaštitu okoliša Karlovačke županije, kolovoz 2003.g.)

1.2.7.2. Kulturno-povjesna baština

Područje grada Ogulina nalazi se na izuzetno bogatom i važnom prostoru u arheološkom i povijesnom smislu. Nažalost, nedovoljna istraženost onemogućava nas u iznošenju kontinuiranog vremenskog slijeda od prapovijesti do suvremenih razdoblja. Ovo područje oduvijek je bilo na kulturno-etničkoj, političkoj i administrativnoj razmeđi. Osim toga, prirodna komunikacija koja je vodila od priobalja ka unutrašnjosti, djelomično je prolazila kroz ova područja. Ta komunikacija, zasigurno korištena već od prapovijesti (dio tzv. "jantarske ceste" od Baltika do Kvarnerskog zaljeva) manje ili više prilagođena je kasnijim rimskim cestama koje su bile osnova rimskog osvajanja, održavanja pod kontrolom pokorenih plemena i raznog transporta. Također i mnoge srednjovjekovne ceste koriste postojeće prirodne, odnosno prapovijesne i antičke komunikacije.

Raznolikost i izbalansiranost prirodnih elemenata upotpunjenih antropogenim, nudi različite mogućnosti daljnjeg razvoja ako ih se pravilno valorizira i na odgovarajući način uključi u suvremene tokove života. Gospodarski i kulturni razvitak ovog prostora treba imati ishodište upravo u vrijednim prirodnim resursima i kulturno-povijesnom naslijeđu

U tom kontekstu treba istaknuti visoko valoriziran kulturni krajolik oko Sabljaka, uz Dobru, te Drežničko i Jasenačko polje. Kulturnim krajolikom nazivamo topografski definirana područja na kojima je naročito izražen kvalitetan suživot graditeljske baštine i prirodnih osobitosti njenog okruženja, a kao cjelina je iznimnih povijesnih, arheoloških umjetničkih, kulturnih, znanstvenih, socijalnih, i tehničkih vrijednosti.

Posebne mogućnosti se kriju unutar očuvanih povijesnih cjelina i pripadajućih im kultiviranih prostora, šumskom bogatstvu, te u specifičnim demografskim osobinama ovog kraja. Sve su to polazni elementi za kulturni turizam raznovrsne ponude, etnološke, edukativne, lovne, gastronomske, sportske i dr. vidova koje treba promišljeno i sustavno osmisliti unutar zajedničkog programa, te gospodarski realizirati.

Značajne mogućnosti pružaju sačuvane graditeljske cjeline, odnosno, dijelovi seoskih naselja čija bi obnova i revitalizacija te odgovarajuća prezentacija mogla pridonijeti edukativnoj, turističkoj i kulturnoj ponudi Grada. Osim dijelova naselja (Gornje Dubrave, Gornje Zagorje, Drežnice te Ogulina kao najvrijednijeg) moguće je uključiti i pojedinačna gospodarstva koja su točkasto rasuta u prostoru.

Očuvanje graditeljske baštine ovdje je nužno i neodvojivo vezano sa očuvanjem pripadajućih izuzetno vrijednih prirodnih resursa, te njihovog izbalansiranog odnosa čime bi se očuvao identitet prostora.

Povijesni razvitak prostora s obzirom na graditeljsku baštinu

Područje grada Ogulina nalazi se na izuzetno bogatom i važnom prostoru u arheološkom i povijesnom smislu. Ovo područje oduvijek je bilo na kulturno-etničkoj, političkoj i administrativnoj razmeđi. Osim toga, prirodna komunikacija koja je vodila od priobalja ka unutrašnjosti, djelomično je prolazila kroz ova područja. Ta komunikacija, zasigurno korištena već od prapovijesti (dio tzv. "jantarske ceste" od Baltika do Kvarnerskog zaljeva) manje ili više prilagođena je kasnijim rimskim cestama koje su bile osnova rimskog osvajanja, održavanja pod kontrolom pokorenih plemena i raznog transporta. Također i mnoge srednjovjekovne ceste koriste postojeće prirodne, odnosno prapovijesne i antičke komunikacije.

Razdoblje starijeg i mlađeg kamenog doba, te eneolitika (bakreno doba) na ovim prostorima u potpunosti je nepoznato, no, to je posljedica nedovoljne istraženosti. Kasnija prapovijesna razdoblja (brončano i željezno doba) predstavljena su brojnim lokalitetima i tada već možemo lučiti pojedina etnički diferencirana ilirska plemena. S jedne strane imamo Japode koji obitavaju na području Like, Pounja i Ogulinsko-plašćanske udoline, a sjeverno od njih nalaze se Kolapijani.

U mlađem željeznom dobu (5 – 1. st. pr. Kr.) kroz područja sjeverno od Ogulina prolaze Kelti, a dio njih se i trajno naseljava. Međutim, s ogulinskog područja imamo samo indirektno pokazatelje njihovog prisustva, odnosno samo pojedine nalaze kao što su novci nađeni na nepoznatoj lokaciji u Ogulinu. Takvi nalazi govore o prometnoj važnosti ovog područja.

Na povijesnu scenu ovaj prostor stupa početkom rimskih osvajanja 35-33. god. pr. Kr. kada rimske legije pod vodstvom Oktavijana (kasnije cara Augusta) kreću u osvajanje unutrašnjosti ilirskog područja, s krajnjim ciljem osvajanja Segestike-Siscije. Rimskim osvajanjem započinje novo razdoblje u povijesti ovog prostora, koje ulazi u sklop provincije Ilirik, a nakon što je 10. god. posl. Kr. došlo do podjele na dvije zasebne provincije – Panoniju i Dalmaciju – granica je prolazila ovim prostorom.

Kroz rani srednji vijek razna barbarska plemena (Huni u 4. st., Ostrogoti i Langobardi u 5. i 6. st. i dr.) pustoše ove krajeve. Nakon njih krajem 6. st. i početkom 7. st. spuštaju se i Avarsko-slavenska plemena, od kojih se Slaveni trajnije naseljavaju. U vrijeme nastanka prvih slavenskih država ovo su rubna područja Dalmatinske Hrvatske.

Srednji vijek – Modruš centar regije

Povoljni životni uvjeti na prostoru Ogulinsko-modruške udoline, koji su razlog dugotrajne naseljenosti ovih krajeva od prapovijesnih vremena, zadržali su stanovništvo na gotovo istim lokacijama i tijekom ranog i razvijenog srednjeg vijeka.

Povijesni izvori spominju ovaj prostor tek od vremena Hrvatsko-ugarske kraljevine, kao veći feudalni posjed. Današnji prostor Grada Ogulina bio je u srednjem vijeku dio moćne Modruške županije te njegovu sudbinu i razvoj možemo pratiti preko događaja vezanih uz povijest krčkih knezova, župe, županije i grada Modruša. Prvi puta se Modruš spominje kao župa u ispravama 1163. godine, zatim 1185. godine i 1193. godine kada Ugarsko-hrvatski kralj Bela III daruje čitavu Modrušku župu krčkom knezu Dujmu.

Centar regije bio je kroz čitavo razdoblje srednjeg vijeka grad Modruš, sjedište feudalnih gospodara krčkih knezova, mjesto čija je politička, društvena i kulturna uloga daleko prelazila okvire prostora kojeg danas obuhvaća Grad Ogulin. Razvio se na staroj prometnici koja je već u starom vijeku povezivala Primorsku i Panonsku hrvatsku od Siska do Senja i bio je najvažniji grad u ovom prostoru od Save do mora. Bio je administrativno sjedište srednjovjekovne Modruške županije, vojno uporište s tvrđavom Tržan na vrhu brijega te kulturno i trgovačko središte u varoši koja se razvila na zaravanku ispod brijega. U 15. stoljeću grad je na vrhuncu svoje moći i razvoja, a 1460. godine postaje sjedište Krbavske biskupije. Krčki knezovi u 15. stoljeću uzimaju prezime Frankopan.

Propast grada Modruša i njegovo brzo propadanje uzrokovalo je razorno pustošenje Turske vojske 1493. godine nakon čega se više nikada nije oporavio. Turci su popalili i opljačkali čitavu okolicu, osim same tvrđave Tržan u kojoj je još neko vrijeme boravila vojna posada. Nakon smrti bernardina Frankopana 1530. godine i Tržan je sasvim napušten, a obrambena linija je korigirana, ponovno uspostavljena nizom novih i starih utvrda.

Na prostoru današnjeg Ogulina u srednjem vijeku još nema grada niti crkvenih središta već samo veći broj ruralnih naselja koja su nastavila kontinuitet naseljenosti. Nastala su približno na istom mjestu gdje su bila gradinska naselja starog vijeka, a naseljena su i danas.

Ogulin – novo središte regije

Nakon što je 1493. godine popaljen i opljačkan Modruš i njegova okolica, Frankopani su potražili mjesto za gradnju novog utvrđenog grada kao novog središta regije koji će imati stambenu i obrambenu funkciju na liniji obrane protiv Turaka. Odabran je teren neposredno nad Đulinim ponorom na Dobri i to zbog konfiguracije tla – tada teško dostupnog za osvajača, obzirom na ratnu tehniku i način ratovanja krajem 15. stoljeća. Točan datum izgradnje grada nije poznat, ali se rekonstrukcijom povijesnih događaja može zaključiti da je to bilo između 1493. i 1500. godine kada se prvi puta spominje u pisanim izvorima.

Ogulin je od osnutka pa sve do danas jedino gradsko središte u regiji, sva ostala naselja u okolici su ruralne aglomeracije većeg ili manjeg obima. Seoska naselja u neposrednoj okolici tvrđave postepeno su asimilirana u današnji obuhvat grada kao: Sveti Jakov, Prapuće, Bošt i Lomost.

U procesu nastajanja u urbanom tkivu grada zacrtane su dvije građevinsko urbanističke cjeline, međusobno povijesno i urbanistički logično povezane, ali koje su nastajale u različito vrijeme i s različitom funkcijom: srednjovjekovna fortifikacija Stari grad s Frankopanskim kaštelom kao nukleus i iz nje izrasli današnji grad Ogulin koji je rastao i oblikovao se u skladu s funkcijama koje je u prošlosti imao u prvom redu kao vojno, a iza toga kao političko i gospodarsko središte regije.

Ogulin u 16. i 17. stoljeću

O najstarijem, izvornom izgledu tvrđave i sela oko nje te o životu njezinih stanovnika možemo fragmentarno saznati iz pisanih izvora, poglavito sudskih isprava o vlasništvu te iz izvještaja vojnih zapovjednika. Među najstarijima su izvješća pukovnika Ivana Lenkovića iz 16. stoljeća, a prve kartografske prikaze i planove tvrđave sa sistemom kanala oko tvrđave izradio je kraljevski vojni inženjer Giovanni Pierroni 1639. godine.

Nukleus iz kojeg je izrastao današnji Ogulin formirao se u 16. stoljeću unutar gradskih zidina Starog grada, a već tada su se logično, organski, oblikovala i dva glavna gradska pravca komunikacije koji su to ostali do danas. Oba pravca izvire iz zaravanka, danas glavnog gradskog trga ispred glavnog ulaza u Stari grad, zrakasto se razdvajaju u obliku slova V i vode prema jugu. Jedan pravac ide u smjeru sjever – jug i blagim zavojima prati neravni tok rijeke Dobre koja teče u suprotnom smjeru kroz kanjon prema Đulinom ponoru. Taj pravac postoji i danas i uglavnom ga pokriva trasa današnje, djelomično izravnane, Nazorove ulice.

Ispred Starog grada s južne strane bilo je već u 17. stoljeću formirano malo naselje oko dvije ceste koje se od tvrđave račvaju prema jugu i jugoistoku. Već na Pierronievom planu su s obje strane ceste ucrtane male kuće, doduše samo šematski jer su sigurno bile drvene.

Okolica Ogulina u svakom je pogledu vezana za grad i potpuno u funkciji obrambenog sustava Vojne krajine koji je u 17. stoljeću već potpuno učvršćen.

Tijekom 16. stoljeća sva su naselja izvan utvrda uništena, a stanovništvo raseljeno.

Obnova naselja počinje tek u 17. stoljeću.

Ogulin u 18. stoljeću

Nakon Karlovačkog mira prestala je neposredna ratna opasnost i u 18. stoljeću započinje novo poglavlje u razvoju grada koji počinje rasti i izvan zidina fortifikacije. Presudan događaj za čitavu Vojnu krajinu, a koji se logičnim slijedom odrazio i na Ogulin, bila je temeljita reorganizacija Vojne krajine koju je 1745. godine sprovela Marija Terezija. Tim je aktom ukinut svaki oblik krajiške samouprave, a svaki je krajišnik pretvoren u regularnog vojnika. Svu vlast preuzela je vojska, svako mjesto i svako selo dobilo je oficira i podoficira koji su preuzeli sve upravne i sudske kompetencije u prvoj instanci. Ogulin je postao centar istoimene pukovnije. 1764. godine osnovan je Generalni krajiški inspektorat sa zadatkom da regulira krajišku administraciju i da unapređuje privredni i vojni razvitak Vojne krajine.

Prestanak ratne opasnosti, navedene reforme i promjene koje su iza toga slijedile neposredno su utjecale na rast i razvitak Ogulina kojemu je tada porastao značaj u okvirima Vojne krajine kao sjedišta pukovnije. Započela je sistematizirana izgradnja i oblikovanje grada prema srednjoevropskim standardima prilagođenim potrebama vojnih vlasti u malom provincijskom mjestu. Od tog vremena pa dalje u drugoj polovici 18. stoljeća i početkom 19. stoljeća gradi se veći broj javnih, vojnih i stambenih zgrada prema gotovim, standardiziranim nacrtima vojnih inženjera koji se odlikuju profesionalnošću, a zgrade visokom kvalitetom izvedbe i skladnim oblikovanjem.

Iz 18. stoljeća datira i prva poznata karta grada izvan tvrđave, iz vremena tzv. Jozefinskog premjera rađenog između 1776. do 1780. godine. U toj su karti već upisani svi bitni elementi urbane matrice grada koji su se uglavnom sačuvali do danas.

Gotovo niti jedna kuća ucrtana na toj karti nije se sačuvala u svom izvornom obliku do danas, osim Starog grada. Možemo samo pretpostaviti da su neke od njih kasnije preoblikovane ili ugrađene u novije kuće sagrađene na istom mjestu. Zbog toga kuće podignute između 1780. i 1864. godine vremenski možemo odrediti samo prema stilskim karakteristikama i ponekim sačuvanom arhivskom podatku.

Do kraja 18. stoljeća gotovo sva naselja u današnjem obuhvatu Grada Ogulina formirala su matricu koja je sačuvana do danas. Podignute su nove crkve, 1730. godine parohijska crkva sv. Petke u Gornjim Dubravama, 1714. posvećena je nova župna crkva sv. Jurja u Gornjem Zagorju, a 1776. župna crkva Blažene Djevice Marije u Trošmariji.

U neposrednoj blizini sagrađena je do 1779. godine nova Jozefinska cesta od Karlovca do Senja, koja je zaobišla sam grad Ogulin, ali se na nju nadovezala novouređena cesta od Jasenka preko Drežničkog polja i povezala veliki broj drežničkih zaselaka s Jozefinskom cestom. Od stare ceste sačuvan je dio kamenog mosta na potoku Sušik, između Maravića i Drežnice, sagrađen oko 1790. godine.

Gradska jezgra Ogulina od kraja 18. do sredine 19. stoljeća

Najznačajnije graditeljsko razdoblje u staroj gradskoj jezgri Ogulina, izvan Starog grada, je od 1780. do 1864. godine kada su podignute gotovo sve erarske zgrade, crkva, župni dvor i dovršen najvrijedniji dio baroknog urbanog tkiva grada. Posebne zasluge za izgradnju i uređenje grada ima ogulinski pukovnik Ivan Schenkel Trebersburški koji je u razdoblju između 1835. i 1840. godine dao sagraditi gradski vodovod, planirao ulice, dao podići više erarskih zgrada, a park zasaditi drvećem.

U gradskoj jezgri s kraja 18. i prve polovice 19. stoljeća ističu se tri cjeline. Prva i najznačajnija među njima je ona koja formira glavni gradski trg ispred Starog grada i središnji gradski park s crkvom okružen reprezentativnim ansamblom baroknih jednokatnica s izrazito vrijednim objektima. u Frankopanovoj 1, 3 i 7, Nazorovoj 3 i 5, Stepinčevoj 2, te kuće na trgu ispred Starog grada, danas Kovačićeva 1 i Trg hrvatskih rodoljuba 1. Nedostaje dugačka jednokatnica na početku Frankopanove ulice, djelomično na mjestu današnje zgrade Narodnog sveučilišta, koja je srušena odmah iza Drugog svjetskog rata. Ta je zgrada svojim klasicističkim pročeljem zaokruživala barokno-klasicistički ambijent u središtu grada.

Drugu cjelinu čini Ulica Bernardina Frankopana koja se pruža sve do jugoistočnog ulaza u grad odnosno, do sjecišta s današnjom Preradovićevom ulicom.

Treća urbana mikrocjelina u najstarijem tkivu grada bila je u prvoj polovici 19. stoljeća već sasvim oblikovana na južnom kraju današnje Nazorove ulice na mjestu gdje se ona dvostruko izvija prema Šetalištu Krlenac, Ulici Sveti Jakov i Bolničkoj. To je bio južni ulaz u grad, tada također izgrađen vojnim i javnim zgradama, ali u manjem mjerilu i pomiješano s prizemnicama drugačije namjene.

Sredinom 19. stoljeća trasirana je današnja Ulica Ivane Brlić Mažuranić, vjerojatno oko 1859. godine kada je građena vojna bolnica u Frankopanovoj 14.

Do sredine 19. stoljeća reguliran je i južni dio grada Lomost i današnja Bolnička ulica, nakon što je 1840. godine sagrađena zavjetna kapela sv. Roka i sagrađena zgrada današnje bolnice.

Promjene u drugoj polovici 19. stoljeća

Od sredine 19. stoljeća osjeća se stagnacija u svim aspektima gradskog života sve do razvojačenja Vojne krajine kada su se zbili i drugi događaji presudni za gospodarski preobražaj grada, a time i za promjene u urbanom tkivu stare gradske jezgre kao i u okolnom prostoru grada.

Ukinuće Vojne krajine 1873. godine nužno je dovelo do bitnih promjena u životu grada kojeg su formirale vojne potrebe i sadržaji. Grad dobiva nove civilne sadržaje, a nužno se okreće i novim načinima privređivanja. Jača tradicionalno najznačajnija privredna grana ovog kraja, a to je šumarstvo, eksploatacija šume i prerada drveta. Sretna okolnost za grad bilo je puštanje u promet željezničke pruge Karlovac – Rijeka iste 1873. godine. Željeznica je u život građana donijela nove mogućnosti, dala je dodatni impuls za razvoj trgovine i obrta koji je do tada u Ogulinu bio slabo razvijen i zapušten.

Okolna manja naselja također su se morala okrenuti privredi pa je, uz tradicionalno stočarstvo, sagrađen veći broj mlinova i pilana kao u Puškarićima, Turkovićima, Jasenku i naseljima u Krakarskom i Drežničkom polju te Lugu.

Između 1870. i 1873. godine izrađen je Prvi katastarski premjer grada i svih okolnih naselja s numeriranim česticama i kućama čime je dokumentirano stvarno stanje izgrađenosti i naseljenosti prostora. Osim grada Ogulina prostor je podijeljen na još dvanaest katastarskih cjelina:

-Gornje Dubrave sa zaseocima Bartolovići, Lipščaki, Rebići, Mirići, Karapandže, Vucelići, Mikašinovići, Višnjiji, Selište i Zatezale

-Otok Oštarijski s aglomeracijom uz riječni otok i uz cestu između Oštarija i Ogulina

-Sveti Jakov sa zaseocima Bošt, Kućinić Selo, Gavani i Vučić Selo

-Vitunj sa zaseocima Turković i Brestovac

-Modruško Zagorje sa selima Desmerice, Ribnjak, Hertić (današnje G. Zagorje), Luketići, Donje Zagorje i Dimnjak

-Popovo Selo sa selima Maria Trost, Munjasi i Gojak

-Donje Dubrave sa zaseocima Vucelić brdo, Kukić brdo, Čardačina i Miladinovka

-Jasenak sa zaselkom Vrelo Jasenačko

-Musulinski Potok

-Drežnica sa selima Krakar, Radojčići, Tatalovići, Pražić selo, Trbović selo, Tomić selo, Zrnići, Vukelić selo, Radulović selo, Maravić selo, Njive i Vručac

-Hreljin Ogulinski sa zaseocima Kučaj i Okruglica

-Sveti Petar sa zaseocima Marković selo i Puškarić selo

Za okolicu grada značajna je izgradnja Rudolfove ceste koja preko Svetog Petra, Turkovića, Jasenka i Banskih vrata na Velikoj Kapeli povezuje Ogulin s Novim Vinodolskim. Cesta je sagrađena 1874. godine, duga je 70 kilometara i predstavlja najkraću vezu Ogulina s morem. Tom je prilikom sagrađen i novi Molinarov most preko Dobre između Svetog Petra i Turkovića te regulirano i izgrađeno novo središte Jasenka s velikom jednokatnom školom i parohijskom crkvom sv. Lazara.

70-tih godina 19. stoljeća izgrađena je nova cesta od Ogulina do Vrbovskog koja postoji i danas.

U urbanoj jezgri grada Ogulina dogodile su se značajne promjene koje je u velikoj mjeri izazvala željeznica. Pruga koja tangira staru gradsku jezgru u smjeru sjeverozapad – sjeveroistok, bila je početni razlog za prosijecanje novih ulica u smjeru istok- zapad koje su tada povezale središte grada uz Frankopanovu ulicu i dijelove grada uz kanjon Dobre sa željezničkom prugom.

Paralelno s izgradnjom pruge započelo je oživljavanje sjeveroistočnog dijela grada. Podignuto je nekoliko stambeno – poslovnih objekata s gospodarskim zgradama, skladištima, gostionicama i prenočištima. U razdoblju od 1864. do 1875. godine sagrađeno je nekoliko uzrazito kvalitetnih objekata u tada suvremenom stilu ranog historicizma.

Ovaj početni impuls građenja u sjeveroistočnom dijelu grada ubrzo je jenjao i dugo se nije širio. Taj dio grada, na starim kartama ucrtan pod nazivom Dubrava, bio je zbog neravnog terena punog vrtača, u 18. i 19. stoljeću potpuno neizgrađen, a i kasnije je sporo popunjavan malim gospodarstvima. U drugoj polovici 19. stoljeća oko vrtača su još uvijek samo vrtovi i voćnjaci i gotovo potpuno neizgrađene parcele. Na karti iz 1871. godine prvi puta je ucrtana Preradovićeve ulica i tada kao neravan i nejednak put koji je vijugao između većih i manjih parcela. Jednaki karakter, također uglavnom zbog konfiguracije tla, zadržao je velikim dijelom i sjeverni i sjeveroistočni dio oko špije Medvedice u Šenoinoj ulici te oko suhog ponora Dobre u sjevernom odvoju Kovačićeve ulice. Graditeljski interes na kraju 19. stoljeća i dalje se zadržao u starom dijelu grada i u nekoliko novoformiranih ulica u starijoj jezgri.

Na prijelazu stoljeća

U razdoblju od 1878. do 1910. godine izvedene su najznačajnije promjene u urbanizmu grada od vremena formiranja središnje barokne jezgre. Probijene su nove ulice, a kuće su počele modelirati novo lice grada s reprezentativno oblikovanim pročeljima zrelog historicizma, prema urbanističkim zahtjevima s kraja stoljeća. Dodatni impuls grad je dobio 1886. godine kada je postao sjedište Modruško – Riječke županije s ulogom administrativnog centra Hrvatskog Primorja, Gorskog Kotara i dijela karlovačke regije.

Godine 1878. sagrađen je željezni most preko Dobre koji je povezo Prapuće s gradom te nastavljeno trasiranje poprečnih gradskih ulica u smjeru istok – zapad. Nakon izgradnje željeznog mosta grad prvi puta prelazi kanjon Dobre. Na zapadnoj strani mosta, uz današnju Novu cestu, formirana je nova mikro – cjelina, a do 1908. godine bilo je, uz uličnu rub, izgrađeno šest velikih objekata visoke ambijentalne vrijednosti. Premda su se čestice tokom 20. stoljeća i dalje popunjavale, a neke od starijih zgrada su adaptirane, ta je cjelina do danas zadržala izvornu vrijednost.

U skladu s karakteristikama urbanizma na kraju 19. i početkom 20. stoljeća, uz ulične se rubove počinju graditi kuće čije su fasade trebale formirati povezani ulični niz, a na uglovima istaknute uglovnica s odrezanom uglovnom zonom, pokazujući namjeru da se daljnjom izgradnjom zatvore ulične cjeline.

Početkom 20. stoljeća regulirana je i izravnana Preradovićeve ulica, ali ni do danas nije dobila osmišljenu gradsku fizionomiju. Ostala je granica između urbaniziranog i neurbaniziranog, organski nastalog dijela grada, današnje Proce, s raštrkanim kućama i vrtovima u dnu vrtača. Na tom su terenu krajem 19. i početkom 20. stoljeća podizane kuće s karakteristikama ruralne izgradnje u Sjevernoj Lici i Gorskom Kotaru.

20. stoljeće

Početak 20. stoljeća u arhitekturi obilježava novo stilsko razdoblje, secesija.

Stara gradska jezgra nije se u prvoj polovici 20. stoljeću bitno mijenjala.

Grad se je u 20. stoljeću širio i izgrađivao oko stare gradske jezgre i to uglavnom uz već postojeće stare ceste i komunikacije te u dijelovima gdje su još početkom stoljeća bila sela sa gusto grupiranim malim, drvenim kućama, kao Lomost i Sveti Jakov, zatim Zagrad i Prapuće sa zapadne strane kanjona Dobre te Žegar i Dubrava sa sjeverne strane nasipa željezničke pruge. Iza nasipa se oblikovala industrijska zona grada, s DIP-om Ogulin, izrasla iz stare pilane i skladišta uz željezničku prugu.

Iza Drugog svjetskog rata konačno je potpuno izgrađen dio grada između Preradovićeve ulice i željezničke pruge, naselje Proce. Kraški teren s vrtačama popunjen je gusto nanizanim malim, prizemnim i jednokatnim stambenim kućama uglavnom bez ambijentalnih i oblikovnih vrijednosti, na dijelovima gdje su prije bile male drvene kuće i seoska gospodarstva. U staroj gradskoj jezgri izvedeno je 50 –tih i 60 -tih godina više interpolacija koje se uglavnom nisu uklopile u postojeću stariju strukturu.

Najznačajnije intervencije koje su se u 20. stoljeću dogodile u širem prostoru grada vezane su uz razvoj turizma kao nove privredne grane ovog područja. Izgrađen je turistički centar za zimske sportove u Vrelu Jasenačkom te uređeni skijaški tereni na Bjelolasci koji je u novije vrijeme postao Hrvatski olimpijski

cenat. Druga važna intervencija vezana je za regulaciju i iskorištavanje vodotokova. Tako je u dijelu korita Zagorske Mrežnice stvoreno umjetno jezero Sabljaci, oko kojeg se formira drugi turistički centar, te isušen dio njezinog korita oko Otoka Oštarijskog.

POJEDINAČNI SPOMENICE I CJELINE PO NASELJIMA

Spomenik	adresa/lokalitet	status	kategorija
Naselje Desmerice			
1. Poklonac *	u živoj stijeni	PR	II
2. Rospelona raskršću	(Bertovići)	E	III
3. Mlin *		E	III
4. Stambena Zgrada	Desmerice 20	E	III
5. Stambena Zgrada	Desmerice 26	E	III
6. Stambena Zgrada	Desmerice 83	E	III
7. Stambena Zgrada	Desmerice 101	E	III
8. Stambena Zgrada	Desmerice 111	E	III
Naselje Donje Dubrave			
1. Stambena i gosp. zgrade	Donji Zatezali 13	E	III
2. Stambena zgrada	Donji Zatezali 4	E	III
3. Stambena zgrada *	Donji Zatezali 7	PR	II
4. Stambena zgrada	Donji Zatezali 18	E	III
5. Stambena zgrada	Donji Zatezali 15	E	III
6. Stambena zgrada	Donji Zatezali 16	E	III
7. Stambena zgrada	Donje Dubrave 21 (Rebići)	E	III
8. Stambena zgrada *	Donje Dubrave 14 (Rebići)	PR	II
9. Stambena zgrada	Donje Dubrave 11 (Rebići)	E	III
10. Stambena zgrada *	Donje Dubrave 8 (Rebići)	PR	II
11. Stambena zgrada	Donje Dubrave 36(Mikašinovići)	E	III
12. Stambena zgrada	Gornji Zatezali 7	E	III
13. Stambena zgrada	Donje Dubrave 32	E	III
14. NOB, spomen-ploča	na želj. stanici	E	
15. Groblje *		E	III
Naselje Donje Zagorje			
1. Mlin *		PR	II
2. Stamb. i gosp. zgrada *	Donje Zagorje 96	PR	II
3. Stambena zgrada *	Donje Zagorje 101	PR	II
4. Stambena zgrada	Donje Zagorje 102	E	III
5. Stamb. i gosp. Zgrada	Donje Zagorje 85	E	III
6. Stambena zgrada	Donje Zagorje 84	E	III
7. Most ispod crkve *	Donje Zagorje 84	PR	II
Naselje Drežnica			
1. Građevinski sklop-centar naselja: *		PR	II
Pravosl. crkva, ruševine	Drežnica		
Bunar, javni	plato oko crkve, Drežnica		
NOB-spomen ploča	plato oko crkve, Drežnica		
NOB-skulptura partizana	plato oko crkve, Drežnica *	E	II
2. Stambena zgrada, ruševine	Drežnica bb	E	III
3. Gospodarska zgrada	Drežnica bb	E	III
4. Stari kameni most, izvan naselja, na sutoku potoka i rijeke Sušik *		PR	II
(P, ZKA-UP/I-034-02/98-01/65)			
5. NOB, Spomen-područje Drežnica			
P, RZG-13/128-69			
6. Stambena zgrada i česma *	Jagetići 26	E	III
7. NOB-spomen ploča *	Jagetići u naselju	E	III
8. Stambena zgrada	Trebovići 14	E	III
9. Stambena zgrada *	Pražići 39	E	III

10.	Naselje Vrujac/Vručac – mikroambijent, sačuvana matrica		E	III
11.	Stambena i gosp. zgrade	Vrujac 1	E	III
12.	Stambena i gosp. zgrade	Vrujac 2	E	III
13.	Stambena zgrada	Seočani 6	E	III
14.	Stambena zgrada	Seočani 14	E	III
15.	Stambena zgrada	Seočani 42	E	III
16.	Stambena zgrada	Seočani b.b.,na kraju naselja	E	III
17.	Zrnići-Mađari – mikrocjelina *		E	III
18.	Bunar, javni, ograđeni plato *	Zrnići	E	III
19.	Gospodarska zgrada	Zrnići 3	E	III
20.	Stambena zgrada	Zrnići 13	E	III
21.	Stambena zgrada *	Zrnići 15	PR	II
22.	Stambena zgrada *	Zrnići 19	PR	II
23.	Stambena zgrada	Zrnići 31	E	III
24.	Stambena i gosp. zgrade	Nikolići b.b. (uz gl. cestu)	E	III
25.	Bunar, javni, ograđeni plato	Nikolići - na kraju naselja *	E	III
26.	Stambena zgrada	Maravić Draga 9	E	III
27.	Stambene i gosp. zgrade	Maravić Draga 11 i 11a	E	III
28.	Stambena zgrada	Tomići 1	E	III
29.	Stambena zgrada	Tomići 6	E	III
30.	Stambena zgrada	Tomići 11	E	III
31.	Stambena zgrada	Vukelići 7	E	III
32.	Stambena zgrada	Vukelići 22	E	III
33.	Stambena i gosp. zgrade	Vukelići 30	E	III
34.	Bunar, javni, ograđeni plato	Vukelići, u centru naselja *	E	III
35.	Stambena zgrada *	Radulovići b.b.,na ulazu u nas.	E	III
36.	Stambena zgrada	Radulovići 14	E	III
37.	Groblje *	Vukelići	E	III
38.	Groblje *	Zrnići	E	III
39.	Groblje *	Radojčići	E	III
Naselje Dujmić selo				
1.	Poklonac Sv. Antuna *		PR	II
2.	Stambena zgrada	Dujmić selo 4	E	III
3.	Stambena zgrada *	Dujmić selo 14	PR	II
4.	Stambena zgrada *	Dujmić selo 24	PR	II
Naselje Gornje Dubrave				
1.	Povjesna cjelina Višnjici *		PR	II
2.	Povjesna cjelina Mikašinovići *		PR	II
3.	Povjesna cjelina Jusići *		PR	II
4.	Povjesna cjelina Janjani *		PR	II
5.	NOB-spomen kosturnica, srušena *	R, RZG-31	PR	
6.	Stambena zgrada	Kukići 15	E	III
7.	Stambena zgrada	Luketići 59	E	III
8.	Stambena zgrada	Luketići 59	E	III
9.	Pravoslavna crkva Sv. Petke *	R,UP/I 034-02/01-01/54	PR	II
10.	Bunar *		E	III
11.	Groblje između Perića i Janjana *		E	III
12.	Stambena zgrada	Vucelići 1 *	PR	II
13.	Stamb. i gosp. zgrada	Vucelići 2 *	PR	II
14.	Stambena zgrada	Vucelići 7	E	III
15.	Stambena zgrada	Vucelići 8	E	III
16.	Stambena zgrada	Vucelići 8	E	III
17.	Stambena zgrada	Vucelići 9	E	III
18.	Stambena zgrada	Vucelići 11	E	III
19.	Gospodarska zgrada	Škerići 23	E	III
20.	Stambena zgrada	Luketići 59	E	III
21.	Zgrada željezničke stanice *		E	III
Naselje Gornje Zagorje				
1.	Povijesna cjelina Gornje Zagorje *		PR	II

2.	Crkva Sv. Jurja Mučenika	*		PR	II
3.	Most *		ispred crkve	E	III
4.	Stambena zgrada *		Grdići 27	PR	II
5.	Stambena zgrada		Grdići 29	E	III
6.	Stambena zgrada		Bertovići 41	E	III
7.	Stambena zgrada		Puškarici 2	E	III
8.	Stambena zgrada		Puškarici 2b	E	III
9.	Stambena zgrada		Grdići 68	E	III
10.	Stambena zgrada		Grdići 73	E	III
11.	Stambena zgrada		Grdići 80	E	III
12.	Stambena zgrada		Klanac 37	E	III
13.	Stambena zgrada		Gojača 42	E	III
14.	Stambena zgrada		Vukovići 75	E	III
15.	Stambena zgrada		Bertovići 69	E	III
16.	Groblje*			E	III
17.	Kapela poklonac*			E	III
Naselje Hreljin Ogulinski					
1.	Stara škola u centru *		Hreljin	PR	II
2.	Stambena zgrada		Zečica 8	E	III
3.	Stambena zgrada		Zečica 9	E	II
4.	Stambena zgrada		Zečica 10	E	III
5.	Grobljanska kapela *		Okruglica	E	III
6.	Raspelo na raskršću *		Okruglica	E	III
7.	Stambena zgrada		Okruglica 6	E	III
8.	Stambena zgrada		Okruglica 8	E	III
9.	Stambena zgrada		Okruglica 9	E	III
10.	Želznička stanica *		Hreljin	PR	II
11.	Stambena zgrada		Hreljin 3	E	III
12.	Mlin-na Vitunjčici *			E	III
13.	Mlin-na Dobri *			E	III
14.	Groblje *		Okruglica	E	III
Naselje Jasenak					
1.	Pravosl. crkva sv. Lazara *, ruševina u centru			PR	II
2.	Škola *		u centru	PR	II
3.	Stambena zgrada		Jasenak 1	E	III
4.	Stambena zgrada		Jasenak 28	E	III
5.	NOB-spomenik *		u centru Jasenka	PR	II
6.	NOB-spomen ploča *		u centru Jasenka R 269 (RZG)	E	
7.	Groblje *		na rubu naselja	E	III
8.	Zgrada pilane-Jasenačko Vrelo-uz potok prema Kostićima *			E	III
9.	Stambena zgrada		Jasenačko Vrelo 112	E	III
10.	Stambena zgrada		Jasenačko Vrelo 131	E	III
11.	Stambena zgrada		Jasenačko Vrelo 134	E	III
12.	Stambena zgrada *		Jasenačko Vrelo 152	E	III
13.	Groblje *		između Kostića i Vrela	E	III
Naselje Otok Oštarijski					
1.	Pravoslavna crkva Sv. Nikole *			PR	II
2.	Most prema crkvi *			PR	II
3.	Most uz glavnu cestu *			E	II
4.	Groblje * staro			E	III
5.	Stambena zgrada *		Otok 35	PR	II
6.	Stambena zgrada *		Otok 71	PR	II
7.	Stambena zgrada		Otok 8	E	II
8.	Stambena zgrada		Otok 10	E	II
9.	Stambena zgrada		Otok 14	E	II
10.	Stambena zgrada		Otok 25	E	II
11.	Stambena zgrada		Otok 30	E	II
12.	Stambena zgrada		Otok 31	E	II
13.	Stambena zgrada		Otok 33	E	II
14.	Stambena zgrada		Otok 57	E	II

15.	Stambena zgrada	Otok 63	E	II
16.	Stambena zgrada	Otok 69	E	II
17.	Pojilo *		E	II
18.	Groblje * novo		E	
Naselje Ponikve				
1.	Prav. crkva Preobraž. Gosp. *		PR	II
2.	Popov stan-urušen *		E	III
3.	NOB spomenik *		E	
4.	Škola *		PR	II
5.	Stambena zgrada	Ponikve 5	E	III
6.	Stambena zgrada	Ponikve 20	E	III
7.	Groblje *		E	III
Naselje Potok Musulinski				
1.	Pojilo, 1938. god. * uz školu		E	III
2.	Stambena zgrada	Potok Musulinski 4	E	III
3.	Stambena zgrada	Potok Musulinski 8	E	III
4.	Stambena zgrada	Potok musulinski b.b. (uz 15)	E	III
5.	Stambena zgrada	Potok Musulinski 28	E	III
Naselje Puškarići				
1.	Mlin na Dobri)Turkovići *		E	III
2.	Mlin-Tatalovići *		E	III
Naselje Ribarići				
1.	Kapela Sv. Nedjelje *		E	III
2.	Kapela Srce Isusovo *		E	III
3.	Stambena zgrada *	Ribarići 18	PR	II
4.	Stambena zgrada	Ribarići 24	E	III
5.	Stambena zgrada	Ribarići 40	E	III
6.	Stamb.zgrada s okuć. *	Ribarići 31	PR	II
Naselje Sabljak selo				
1.	Stambena zgrada	Sabljak selo 15	E	III
2.	Stambena Zgrada	Sabljak selo 20	E	III
3.	Zgrada hidrocentrale *		E	III
Naselje Salopek selo				
1.	Kapela sv. Duha *		PR	II
2.	Raspelo *		E	III
3.	Stambena zgrada *	Salopek selo 6	PR	II
4.	Stambena zgrada	Salopek selo 9	E	III
5.	Stambena zgrada	Salopek selo 19	E	III
6.	Stambena zgrada	Salopek selo 31	E	III
7.	Stambena zgrada	Salopek selo 34	E	III
8.	Stambena zgrada	Salopek selo 72	E	III
9.	Stambena zgrada	Salopek selo 73	E	III
10.	Stambena zgrada	Salopek selo 78	E	III
11.	Stambena zgrada	Salopek selo 80	E	III
Naselje Sv. Petar				
1.	Kapela Sv. Petar *		PR	II
2.	Groblje uz kapelu(arheologija) *		PR	II
3.	Poklpnac uz prugu *		E	III
4.	Raspelo *		E	III
5.	Stambena zgrada	Sveti Petar 47	E	III
6.	Stambena zgrada	Sveti Petar 51(85)	E	III
7.	Stambena zgrada	Sveti Petar 56	E	III
8.	Molinarjev most na Dobri *		PR	II
9.	Nadvožnjak-sa glavne ceste prema naselju *		E	III
Naselje Trošmarija				
1.	Crkva Sv. Marije *	R,UP/I 612-08/02-01/588		II
2.	Poklonac MBLurdske *		PR	II
3.	Škola *		PR	II
4.	Župni dvor *		PR	II

5.	Stambena zgrada	Munjasi 1	E	III
6.	Stambena zgrada	Munjasi 3	E	III
7.	Stambena zgrada	Munjasi 6	E	III
8.	Stambena zgrada	Munjasi 7	E	III
9.	Stambena zgrada	Trošmarija 11	E	III
10.	Stamb. i gosp. zgrada *	Trošmarija 7	PR	II
11.	Gospodarska zgrad	Trošmarija 10	E	III
12.	Stambena zgrada	Lugani bb(škola)	E	III
13.	Stambena zgrada	Lugani 12	E	III
14.	Stambena zgrada	Lugani 17	E	III
15.	Stambena zgrada *	Mirići 1	PR	II
16.	Stambena zgrada *	Mirići 2	PR	II
17.	Stambena zgrada *	Bartolovići 3	PR	II
18.	Stambena zgrada *	Bartolovići 4	PR	II
19.	Gospodarska zgrada *	Bartolovići 10	PR	III
20.	Stambena zgrada	Meštrovići 28	E	III
21.	Stambena zgrada *	Lipošćaki 21	PR	III
22.	Stambena zgrada *	Lipošćaki 22	PR	II
23.	Gospodarska zgrada	Lipošćaki 23	E	III
24.	Mlin(izvan naselja)utok potoka Ribnjak uz Dobru *		E	III
25.	Mlin na potoku Ribnjak-kod Munjasa *		E	III
26.	Groblje-Trošmarija *		E	III
27.	Groblje-Munjasi *		E	
Naselje Turković Ogulinski				
1.	Raspelo *		E	III
2.	Stambena zgrada *	Turkovići 27	PR	II
6.	Stambena zgrada	Turkovići 9	E	III
Naselje Vitunj				
1.	Stari grad Vitunj *		PR	II
2.	Zgrada ribogojilišta-NOB *		R-338	
3.	Stambena zgrada	Vitunj 28	E	III
4.	Stambena zgrada	Vitunj 50	E	III
Naselje Zagorje				
1.	Pojilo *	Kolići	E	III
2.	Stambena zgrada	Kolići 41	E	III
3.	Stambena zgrada	Luketići 59	E	III
4.	Stambena zgrada	Luketići 61	E	III
5.	Stamb. i gosp. zgrada	Luketići 64	E	III
6.	Raspelo *		E	III
7.	Most preko suhog korita Mrežnice *		E	III
Grad Ogulin				
I.	Povjesna cjelina grada Ogulina *	RZG-02-1231/1-1971 R720		II
1.	Frankopanski grad *	R,UP/I 612-08/02-01/601		I
2.	Župna crkva Sv. Križa *	R,UP/I 034-02/01-01/17		II
3.	Župni dvor *	Gajeva 2	PR	II
4.	Pravoslavna crkva Sv.Georgija * B.Frankopana P,RZG	02-577/2-1975.		II
5.	Stambena zgrada *	Mažuranićeva 2 P,ZKA UP/I 034-02/93-01/163		II
6.	Stambena zgrada *	Nazorova 2 P,ZKA UP/I 034-02/96-01/76		II
7.	Stambena zgrada *	Nazorova 20 P,ZKA UP/I 034-02/93-01/90		II
8.	Kapela sv. Jakova *	na groblju P, ZKA-UP/I-034-02/95-01/25		II
9.	Kapela sv. Roka *	Lomost P, ZKA-UP/I-034-02/93-01/196		II
10.	Kapela poklonac *	Ul. sv. Jakov, raskršće	E	III
11.	Kapela poklonac	Bošt, raskršće	E	III
12.	Kapela poklonac *	Bukovnik, kraj Vučić sela	PR	II
13.	NOB-spomen obilježje	Bukovnik, kraj Vučić sela	E	III
14.	Stambena i gosp. zgrada	Zagrad 14	E	III
15.	Stambena i gosp. zgrada	Zagrad 27	E	III
16.	Stambena zgrada	Zagrad 30	E	III
17.	Stambena zgrada	Zagrad 38 i 40	E	III
18.	Stambena zgrada	Zagrad 42	E	III

19.	Stambena zgrada	Zagrad 24(stari broj)	E	III
20.	Stambena zgrada	Nova cesta 23 i 25	E	III
21.	Stambena zgrada	Nova cesta 17	E	III
22.	Stambena zgrada	Nova cesta 43	E	III
23.	Stambena i gosp. zgrada	Nova cesta 51	E	III
24.	Stambena i gosp. zgrada	Nova cesta 65	E	III
25.	Stambena zgrada	Nova cesta	E	III
26.	Stambena zgrada	Ul. Sveti Petar 26	E	III
27.	Stambena zgrada	Ul. Sveti petar 2	E	III
28.	Stambena i gosp. zgrada	Ul. Sveti Petar 4a	E	III
29.	Stambena i gosp. zgrada	Ul. Vrtače 2	E	III
30.	Stambena zgrada	Ul. Vrtače 19	E	III
31.	Stambena zgrada	Ul. Vrtače 192 (stari)	E	III
32.	Stambena zgrada	Prapučanska 23	E	II
33.	Stambena zgrada	Prapučanska 30	E	III
34.	Stambena zgrada	Prapučanska 54	E	III
35.	Stambena zgrada	Prapučanska 56	E	III
36.	Stambena i gosp. zgrada	Prapučanska 66	E	III
37.	Stambena zgrada	Prapučanska 78	E	III
38.	Stambena zgrada	Bukovnička 7	E	III
39.	Stambena zgrada	Bukovnička 39	E	III
40.	Stambena zgrada	Bukovnička 74	E	III
41.	Stambena i gosp. zgrada	Voćarska 20	E	III
42.	Stambena i gosp. zgrada	Brod 3	E	III
43.	Stambena zgrada	Stara cesta 20	E	III
44.	Stambena zgrada	Stara cesta 25	E	III
45.	Stambena zgrada	Stara cesta 34	E	III
46.	Stambena zgrada	Podvrh I, br. 19 i 21	E	III
47.	Stambena zgrada	Podvrh I, br. 9	E	III
48.	Stambena zgrada	Podvrh I, br. 11	E	III
49.	Stambena zgrada	Podvrh II, br. 7	E	III
50.	Stambena i gosp. zgrada	Podvrh V, br. 3	E	III
51.	Stambena zgrada	Podvrh VI, br. 87 (stari)	E	III
52.	Stambena zgrada	Žegar , br. 1	E	III
53.	Stambena zgrada	Žegar , br.2	E	III
54.	Stambena i gosp. zgrada	Žegar , br. 11	E	III
55.	Stambena zgrada	Žegar , br. 19	E	III
56.	Stambena zgrada	Žegar , br. 25	E	III
57.	Stambena zgrada	Žegar V, br. 1	E	III
58.	Stambena zgrada	Žegar V, br. 3	E	III
59.	Stambena zgrada	Žegar V, br. 4	E	III
60.	Stambena zgrada	Žegar V, br. 132	E	III
61.	Stambena zgrada	Žegar V, br. 134	E	III
62.	Stambena zgrada	Žegar VII, br. 7	E	III
63.	Stambena zgrada	Žegar IV, br. 45	E	III
64.	Stambena zgrada	Žegar I, br. 53	E	III
65.	Stambena zgrada	Žegar I, br. 63	E	III
66.	Stambena zgrada	Žegar I, br. 89	E	III
67.	Stambena zgrada	Proce 37	E	III
68.	Stambena zgrada	Proce 105	E	III
69.	Stambena zgrada	B. Frankopana 29	E	III
70.	Stambena zgrada	B. Frankopana 36	E	III
71.	Stambena zgrada	B. Frankopana 38	E	III
72.	Stambena zgrada	B. Frankopana 39	E	III
73.	Stambena zgrada	B. Frankopana 52	E	III
74.	Stambena zgrada	B. Frankopana 54	E	III
75.	Stambena zgrada	Lomoščanska cesta 2	E	III
76.	Stambena zgrada	Lomoščanska cesta 3	E	III
77.	Stambena zgrada	Sv. Jakov 14	E	III
78.	Stambena zgrada	Sv. Jakov 33	E	III

79.	Stambena zgrada	Sv. Jakov 47	E	III
80.	Stambena zgrada	Sv. Jakov 62	E	III
81.	Stambena zgrada	Sv. Jakov 66	E	III
82.	Stambena zgrada	Sv. Jakov 68	E	III
83.	Stambena zgrada	Sv. Jakov 72	E	III
84.	Stambena zgrada	Sv. Jakov 73	E	III
85.	Stambena zgrada	Sv. Jakov 127	E	III
86.	Stambena zgrada	Sv. Jakov 140	E	III
87.	Stambena zgrada	Sv. Jakov 196	E	III
88.	Stambena zgrada	Kalci 16	E	III
89.	Stambena zgrada	Bolnička 29	E	III
90.	Stara zgrada bolnice*	Bolnička ulica	PR	III
91.	Zgrada, NOB-spomeničko mjesto, kuća Olge Žagar		R,RZG-378	
92.	NOB, spomen kosturnica, na autobusnom kolodvoru		E	III
93.	NOB, skulptura dva borca, na autobusnom kolodvoru		E	III
94.	NOB-spomen ploča, Bjelsko-uz cestu *		E	
95.	Ostaci mosta kod Vučić sela *		PR	II
96.	Mlin kod starog mosta kod Vučić sela *		PR	II
97.	Pil s kipom Majke Božje		PR	II
98.	Most preko Đulinog ponora *		PR	
99.	Most-Lomost *		E	
100.	Groblje (Sv. Jakov) *		PR	II

POVJESNI PUTEVI

1. Cesta Ogulin - Jasenak - Novi Vinodolski
2. Cesta Drežnica - Jezerane
3. Cesta Ogulin – Gomirje - Vrbovsko

KRAJOLIK

Izuzetno vrijedan krajolik

1. Prirodni fenomen – stijene Bjelsko
2. Klek
3. Bjelolasica

Kulturni krajolik

1. Područje između Vitunja, Dobre i naselja Sv. Petar
2. Područje između Trošmarije i Gornjih Dubrava
3. Područje oko jezera Sabljaci
4. Područje oko naselja Drežnica
5. Područje oko naselja Jasenak

Legenda:

PR - prijedlog za registraciju kulturnog dobra; R – registrirano; E - evidentirano

* - građevine ili dijelovi urbane opreme koje pojedinačno mogu imati svojstva kulturnog dobra, ali i ne moraju, već su kvalitetno uklopljeni u prostor

1.2.7.3. Arheološka baština

Pregled postojećeg stanja registrirane i evidentirane kulturno-povjesne baštine na području Grada Ogulina dat je kao izvadak iz «Konzervatorske podloge» – separat, izrađene za potrebe ovog plana

(Izradili: Ljerka Metež, prof.povj.umj.; Ana Matanić, dipl.ing.arh; Domagoj Perkić, prof.arheol. 2003.g.).

ARHEOLOŠKI LOKALITETI I ZONE

R.B.	LOKALITET / ZONA	STATUS ZAŠTITE	PRIJEDLOG STATUSA ZAŠTITE	PRIJEDLOG KATEGORIJE
1.	DONJE DUBRAVE / GORNJE DUBRAVE, Donje Zatezale - Krševine	E	PZ	2
2.	DONJE DUBRAVE / GORNJE DUBRAVE, Crkvina	E	PZ	2
3.	3A. TROŠMARIJA, Trsište	E	R	1
	3B. TROŠMARIJA, (Gorička) tumul uz lokalnu cestu zapadno od "OŠ"	E	R	1
	3C. TROŠMARIJA, novi paviljon današnje "OŠ"	E	R	1
	3D. TROŠMARIJA, tumul pred grobljem	E	R	1
	3E. TROŠMARIJA, špilja nad Ribnjakom	E	R	1
4.	4A. REBINKA-prapovijesno naselje	E	R	2
	4B. REBINKA-Trše, srednjovjekovna crkva	E	R	2
5.	GORNJE DUBRAVE, Jusići, Crkvina	E	PZ	3
6.	POPOVO SELO, Gojak, Gojačka glavica	E	PZ	2
7.	PONIKVE, Čuvidinka	E	PZ	2
8.	PONIKVE, Kušići, Crkvina	E	PZ	3
9.	PONIKVE, Hajdučka špilja	E	PZ	2
10.	HRELJIN OGULINSKI, Kosanovići, Glavica	E	PZ	2
11.	HRELJIN OGULINSKI / SV. PETAR, Malo Gradišće	E	PZ	2
12.	SVETI PETAR, Veliko Gradišće (Kilavac)	E	PZ	2
13.	SVETI PETAR, današnje groblje	E	PZ	2
14.	OGULIN, Stari grad	R	-	1
15.	PUŠKARIĆI, Gračac	E	PZ	2
16.	TURKOVIĆI OGULINSKI, "kod pilane M. Turkovića"	E	ZPP	3
17.	VITUNJ, Gradina, Stari grad	E	R	1
18.	VITUNJ, Špilja pod Zimzelom	E	PZ	2
19.	GORNJE ZAGORJE, Grdići	E	PZ	2
20.	DONJE ZAGORJE, Klanac, Dimnjaci	E	PZ	2
21.	JASENAK, Grčka kosa	E	PZ	3
22.	DREŽNICA, Krakar, Veliki i Mali Samozid	E	PZ	3
23.	SALOPEK SELO, Gradišće	E	PZ	3
24.	OGULIN, nepoznata lokacija	E	ZPP	2
25.	OTOK OŠTARIJSKI, Stari grad, nepoznata lokacija	E	ZPP	2
26.	TROŠMARIJA, nepoznata lokacija	E	ZPP	2
27.	DESMERICE, nepoznata lokacija	E	ZPP	3
28.	DREŽNICA, Maravić draga, nepoznata lokacija	E	ZPP	2
29.	DREŽNICA, Krakar, nepoznata lokacija	E	ZPP	3
30.	JASENAK, nepoznata lokacija	E	ZPP	3

LEGENDA

R - registrirano kulturno dobro; PZ - preventivno zaštićeno kulturno dobro; E - evidentirano kulturno dobro; ZPP - zaštita prostornim planom

1 - nacionalni značaj; 2 - regionalni značaj; 3 - lokalni značaj

1. DONJE DUBRAVE / GORNJE DUBRAVE, Donje Zatezale – Krševine (Prapovijesni arheološki lokalitet)

Prapovijesno gradinsko naselje Krševine (Krčevine) nalazi se oko 1,5 km sjeveroistočno od Donjih Dubrava i oko 50-ak m zapadno od izvora Markovac. Po današnjoj podjeli naselja nalazi se na samoj granici između naselja Gornje i Donje Dubrave, no prostorno je znatno bliže Donjim Dubravama, a i u arheološkoj literaturi spominje se pod Zatezala, Donje Dubrave. Ovdje je riječ o tipičnom gradinskom naselju sa pogodnim strateško fortifikacijskim i naseobinskim elementima (lako branjiv položaj, preglednost nad okolinom, blizina vode, ispaše i sl.). O užoj kronološkoj determinaciji i populaciji koja je živjela na gradini teško je sa sigurnošću govoriti, no može se pretpostaviti kasno brončano i rano željezno doba (12. – 5. st. pr. Kr.), te prisustvo Japoda kao "etnika".

Koordinate položaja po Gauss-Kriegeru, a u odnosu na Greenwich su: X= 50°19' 340", Y= 55° 27' 750", Z= 190 m.

2. DONJE DUBRAVE / GORNJE DUBRAVE, Crkvina (Prapovijesni ili srednjovjekovni arheološki lokalitet).

Južno i neposredno uz arheološki lokalitet Krčevine, također na granici današnjih naselja Donje i Gornje Dubrave, nalazi se brdo za koje je kod mjesnog stanovništva uvriježen naziv Crkvina. Takav toponim posljedica je ostataka nekadašnjeg života na ovom položaju. Naime, evidentni kulturni ostaci (suhozid od naseobinskih ili fortifikacijskih elemenata, ulomci keramičkih posuda i sl.) objašnjavaju se

pretpostavljenim postojanjem crkve na tom mjestu, što rezultira lokalnom legendom o crkvi (ponekad i o zakopanom blagu i sl.) i nastajanjem toponima "Crkvina". Donedavno je većina objekata bila građena od drva, a samo su crkve bile od kamena. Stoga je logičan slijed: objekt građen od kamena – crkva. No u ovom slučaju najvjerojatnije je riječ o prapovijesnom građinskom naselju s karakterističnim preostacima kojeg možemo promatrati u jedinstvenom arheološkom kontekstu s Krčevinama (tzv. dvojne gradine). Iako, na ovakvim povišenim položajima ponekad su građene i srednjovjekovne crkve, pa ne treba isključiti i mogućnost kasnije gradnje crkve na već postojećem naselju.

Koordinate položaja po Gauss-Kriegeru, a u odnosu na Greenwich su: X= 50 19' 130; Y= 55° 27' 755"; Z= 180 m

3. TROŠMARIJA

Prapovijesna arheološka zona. Obuhvaća lokalitete: A) Trsište, B) tumul uz lokalnu cestu zapadno od "OŠ", C) novi paviljon današnje "OŠ", D) tumul pred grobljem i E) špilja nad Ribnjakom.

Današnje naselje Trošmarija smjestilo se na izuzetno važnom strateško-egzistencijalno položaju, iznad utoka potoka Ribnik u Dobru. Trošmarija u svom širem arealu predstavlja jedinstvenu arheološku zonu, pa će kao takva i ovdje biti tretirana. U više je navrata navedeno područje istraživano, nažalost, uglavnom u varijantama kada je pojedini dio nalazišta bio ugrožen i djelomično već devastiran. Dio nalaza stigao je u Arheološki muzej u Zagrebu preko muzejskih povjerenika krajem prošlog stoljeća, ali ni dio takvih nalaza nije adekvatno dokumentiran i ubiciran. Unatoč svega, ova zona predstavlja jednu od najvažnijih arheoloških zona na ovim prostorima. Najveći dio nalaza spada u prapovijesno razdoblje kasnog brončanog i željeznog doba (8. – 2. st. pr. Kr.).

Koordinate zone po Gauss-Kriegeru, a u odnosu na Greenwich su: X= 50° 19' 870 – 50° 20' 235; Y= 55° 21' 640" – 55° 22' 130"; Z= 214 - 220 m

3 A. TROŠMARIJA, Trsište (Prapovijesni arheološki lokalitet).

Nalazi se na području današnjeg groblja, istočno od crkve i ceste što vodi ka Otoku na Dobri. Obuhvaća brdo iznad lijeve obale Dobre s padinama koje na sjevernoj i istočnoj strani sežu do potoka Ribnjak i Dobre. Riječ je o prapovijesnom naselju s izrazitim nasebinskim platoom i obrambenim bedemom, građenim u tehnici suhozida. Ulaz na plato naselja bio je moguć s južne strane, a markira ga ulazni tumul većih dimenzija. Stambeni objekti bili su raspoređeni na platou, ali i izvan centralnog nasebinskog područja, na padinama brda i uz samu rijeku, o čemu svjedoče nalazi kućne keramike na samoj obali rijeke. Trsište je jedno od karakterističnih naselja iz starijeg željeznog doba i veoma važno za kronologiju i povezivanje kulturnih središta starijeg željeznog doba u sjeverozapadnoj Hrvatskoj. Manja arheološka iskopavanja vodio je Arheološki muzej u Zagrebu, a veći dio materijala danas je pohranjen u Zavičajnom muzeju u Ogulinu.

3 B. TROŠMARIJA, (Gorička) tumul uz lokalnu cestu zapadno od "OŠ" (Prapovijesni arheološki lokalitet)

Neposredno uz cestu što vodi iz Trošmarije ka Ogulinu, oko dvjestotinjak metara zapadno od osnovne škole nalazi se prapovijesni grobni humak – tumul. U narodnom nazivlju to područje se naziva Gorička. Rubni su dijelovi tumula uništeni gradnjom ceste Ogulin - Bosiljevo, a djelomično je uništen i obradom vinograda koji se tu nalazio. Istraživan je u više navrata od 1896. do 1984. godine, ali nikada do kraja. Svi nađeni ukopi pripadaju skeletnim grobovima. Dio arheoloških nalaza koji se nalazio u devastiranom (južnom) dijelu tumula krajem 19. st. zakopani su na obližnjem groblju, ali uža lokacija nije poznata. No, i pored toga može se reći da je tumul dobro očuvan i predstavlja vrijedan arheološki lokalitet. Današnja visina tumula je oko 2 m, a promjer oko 20 m.

3 C. TROŠMARIJA, novi paviljon današnje "OŠ" (Prapovijesni arheološki lokalitet)

Prilikom gradnje novog paviljona osnovne škole u Trošmariji naišlo se na ostatke prapovijesnog željeznodobnog groblja. Nažalost, arheolozi dolaze pri samom kraju radova tako da kontekst, uvjeti i odnosi među nalazima nisu poznati. Na osnovu nađenih predmeta može se zaključiti da se radilo o "ravnoj nekropoli", tj. groblju gdje su individue sahranjivane u zemlju bez zemljane humke. Riječ je o skeletnim ukopima – sahranjivanje (za razliku od spaljivanja), a datacija je uglavnom mlađe željezno doba, odnosno 2. st. pr. Kr. Na ovom primjeru potvrđeno je da su starija japodska groblja uglavnom pod tumulima, a kasnija u ravnim nekropolama.

3 D. TROŠMARIJA, tumul pred grobljem (Prapovijesni i antički arheološki lokalitet)

Nalazi se u sklopu prapovijesnog naselja, današnjeg Trsišta, na njegovom južnom dijelu. Probna iskopavanja na tumulu započeta su 1878. godine kada je u njemu pronađen ulomak tzv. *aes signatum* (u pojedinim člancima navodi se i *aes rude*), odnosno ulomak lijevane brončane poluge, s ornamentom grančice, koja je u rimskom republikanskom vremenu korištena kao sredstvo plaćanja (prva faza nakon robne zamjene). Ovisno da li se nalaz interpretira kao *aes signatum* ili *aes rude* datacija je 5. ili 4. st. pr. Kr. U vrijeme istraživanja pretpostavljalo se da je riječ o uobičajenom

grobnom tumulu, no kasnije se pokazalo da je to samo dio fortifikacije naselja, tzv. tumuloidni bedem. Ovaj dio lokaliteta nikada nije do kraja istražen.

3 E. TROŠMARIJA, špilja nad Ribnjakom.

Prapovijesni arheološki lokalitet.

Na desnoj obali potoka Ribnik nalazi se špilja koju mjesno stanovništvo zove "Pećina". Špilja ima veliki ulaz i centralnu prostoriju promjera 4-5 m. Morfološki špilja predstavlja pogodno sezonsko ili stalno stanište, a imavši u vidu okolna nalazišta, moguća je okvirna datacija u kasno brončano i rano željezno doba.

4. TROŠMARIJA, MIRIĆI, Rebinka

Prapovijesna i srednjovjekovna arheološka zona. Obuhvaća arheološke lokalitete Rebinka-prapovijesno naselje i Rebinka-Trše, srednjovjekovna crkva.

4 A. REBINKA-PRAPOVIJESNO NASELJE.

Obuhvaća današnje brdo Rebinka, nad desnom obalom Dobre, koje se nalazi oko 1,5 km jugoistočno od Trošmarije i oko 0,5 km sjeveroistočno od naselja Mirići. Riječ je o prapovijesnom gradinskom naselju razvučenog tipa, tj. naselje nije koncentrirano na jednom mjestu nego je razvučeno na širem prostoru, organizirano po manjim (najvjerojatnije obiteljskim – rodovskim) domaćinstvima. Na području cijele gradine nalaze se površinski ulomci prapovijesnih keramičkih posuda i tzv. "kućnog ljepa" (ostaci stambene arhitekture). U probnim arheološkim iskopavanjima koja su vršena na zapadnim rubovima Rebinke, u okviru zaštitnih radova prilikom izgradnje auto ceste, nisu nađeni ostaci kulturnih slojeva nego samo pojedinačni nalazi, pa se može pretpostaviti veća koncentracija naseobinskih elemenata pri vrhu i istočnim padinama. Ovaj lokalitet treba promatrati u širem arheološkom kontekstu, koji zajedno s arheološkom zonom u Trošmariji čini jedinstvenu arheološku cjelinu. Najvjerojatnije je centar bilo današnje područje Trošmarije (lokalitet Trsište), a manji dio populacije je živio i ovdje. U slučaju neke opasnosti napuštaju se periferna naselja i sklanja se u centralni, utvrđeni dio, odnosno "s Rebinke se seli u Trošmariju". Okvirna datacija ovog naselja je sam kraj brončanog doba i prva stoljeća ranog željeznog doba, tj. 8. – 7. st. pr. Kr. U etničkom smislu ovo područje spada u rubni japodski prostor.

4 B. REBINKA-TRŠE, SREDNJOVJEKOVNA CRKVA.

Iznad naselja Mirići nalazi se brdo zvano Rebinka koje u širem smislu, kao što je već navedeno, predstavlja prapovijesno gradinsko naselje. Međutim, pored toga, na položaju koje u mjestu zovu Trše (ponekad i "Groblje" ili "Podgrobljem") nalaze se ostaci srednjovjekovne crkve koja je većim dijelom istraжена u sklopu zaštitnih arheoloških istraživanja i iskopavanja prilikom gradnje auto ceste Zagreb-Split, dionica Bosiljevo-Josipdol. Na tom položaju već prije su vršena neka manja probna iskopavanja (nažalost ne od strane arheologa, bez dokumentacije i objelodanivanja rezultata) u kojima su navodno nađeni ostaci grobova. U zadnjim, zaštitnim iskopavanjima definirana je veličina i izgled crkve. Riječ je o jednobrodnoj crkvi s polukružnom apsidom. Crkva je duga 9,60 m (lađa 6,60 m, apsida 3 m), široka 6 m. Pronađeni su *in situ* (na originalnom položaju) ostaci postolja za oltarnu menzu, dijelovi originalne podnice crkve, te nekoliko ulomaka prapovijesne keramike što je samo preostatak prapovijesno naselja koje se prostiralo i na mjestu kasnije crkve. Crkva se može samo okvirno datirati u predtursko vrijeme, odnosno da je izgrađena prije 15. st., a najvjerojatnije je stradala u turskim osvajanjima ovih područja, da bi nakon toga ostala neobnovljena i zaboravljena u tišini zemlje.

Koordinate zone po Gauss-Kriegeru, a u odnosu na Greenwich su: X= 50° 19' 200 – 50° 19' 750; Y= 55° 22' 500" – 55° 22' 960"; Z= 258 - 245 m

5. GORNJE DUBRAVE, Jusići, Crkvina (Prapovijesni arheološki lokalitet)

Na području između zaselaka Kaluđerovići i Jusići, neposredno uz zapadni rub današnje ceste Tounj – Trošmarija nalazi se položaj Crkvina. Prilikom gradnje vikendice (Jusići bb) naišlo se na brojne ostatke arheoloških nalaza koji su gotovo u potpunosti devastirani. Prema podacima dobivenim od vlasnika zemljišta dubina kulturnih slojeva iznosila je preko dva metra, a nađeni su razni ulomci keramičkih posuda, kućnog ljepa (zapečena zemlja kao građevinski materijal) kamenja i sl. Petnaestak metara južnije od vikendice, gdje se danas nalazi betonski stup HEP-a, naišlo se na ostatke ljudskih kostiju. Oba položaja nikad nisu arheološki istraжена. Prema postojećim podacima može se pretpostaviti postojanje manjeg prapovijesnog naselja s pripadajućim grobljem na predmetnom položaju, a ne postojanje crkve, jer dubina kulturnih slojeva kao i nađeni predmeti isključuju takvu mogućnost. I ovo područje u prapovijesnom smislu gravitira ka području Trošmarije, pa je i datacija kraj brončanog i početak željeznog doba, odnosno 8. / 7. st. pr. Kr.

Koordinate položaja po Gauss-Kriegeru, a u odnosu na Greenwich su: X= 50° 17' 623"; Y= 55° 23' 005"; Z= 270 m

6. POPOVO SELO, Gojak, Gojačka glavica (Prapovijesni i srednjovjekovni arheološki lokalitet)

Riječ je o prapovijesnom gradinskom naselju koje je u manjoj mjeri korišteno i u srednjem vijeku kao sezonsko stanište ili mjesto zbijega. Nalazi se oko 1,5 km južno od naselja Gojak, kota 411. Na samom vrhu Gojačke glavice nalazi se plato gdje su bila organizirana nekadašnja, prije svega prapovijesna naselja, od čega su na nekim mjestima vidljivi ostaci suhozida. Anketiranjem mjesnog stanovništva dobiveni su podaci o postojanju "starih zidina na kojim su živjeli neki siromašni plemići". Na padinama brda mogu se naći ulomci prapovijesnih keramičkih posuda koji su tu dospjeli erozijom zemljišta. Manja probna arheološka iskopavanja vršena su na istočnim padinama u sklopu zaštitnih radova prilikom izgradnje auto ceste Zagreb – Split. Na osnovu postojeći nalaza kao i obližnjih lokaliteta (npr. špilja Zala) moguća je okvirna datacija u kasno brončano doba, odnosno 12. – 8. st. pr. Kr.

Koordinate položaja po Gauss-Kriegeru, a u odnosu na Greenwich su: X= 50° 15' 490"; Y= 55° 21' 475"; Z= 411 m

7. PONIKVE, Čuvidinka (Prapovijesni arheološki lokalitet)

Iznad samog naselja Ponikve, oko 400 m sjeverno od mjesne crkve nalazi se prapovijesno gradinsko naselje Čuvidinka (kota 264). Smjestilo se na blago uzdignutim, kupolastim brjegovima, s primjetnim nasebinskim terasama. Rasprostire se na širem prostoru i može se smatrati tzv. dvojnog gradinom. Ovo naselje spada u jedna od najsjevernijih japodskih naselja (nešto sjevernije poznata je samo špilja Frašće u Velikom Jadrcu s nalazima iz istog vremena). Na osnovu površinskih nalaza ulomaka keramičkih posuda, te položaju naselja u prostornom i kulturnom smislu moguća je okvirna datacija u kasno brončano i rano željezno doba, odnosno 12. – 5. st. pr. Kr. U okviru brda Čuvidinka, na zapadnim padinama prema današnjoj cesti, u šumi, nalazi se humak za koje mještani kažu da predstavlja granicu nekadašnje vojne krajine, no može se pretpostaviti i postojanje grobnog humka – tumula, što se može potvrditi samo u eventualnim istraživanjima.

Koordinate položaja po Gauss-Kriegeru, a u odnosu na Greenwich su: X= 50° 26' 095"; Y= 55° 18' 880"; Z= 264 m

8. PONIKVE, Kušići, Crkvina (Srednjovjekovni arheološki lokalitet)

Južno od centra naselja Ponikve, oko 200 m istočno od zaselka Kušići, nad zapadnim rubom ceste Ponikve – Trošmarija, nalazi se blago kupolasti brijeg koji se kod mjesnog stanovništva naziva Crkvina. Prema predaji tu se nalazila crkva prije gradnje današnje crkve u Ponikvama početkom 19. st. Pregledom terena, zaista su i uočeni ostaci arhitekture, najvjerojatnije od nekadašnje crkve. S obzirom da nema podataka u izvorima može se pretpostaviti postojanje crkve iz predturskog vremena koja je stradala i kasnije se više nije obnavljala. Takvi primjeri već su zabilježeni na širem ogulinskom području (Rebinka, Oštarije i dr.). Okvirna datacija je 14. - 15. st. posl. Kr.

Koordinate položaja po Gauss-Kriegeru, a u odnosu na Greenwich su: X= 50° 24' 265"; Y= 55° 19' 490"; Z= 235 m.

9. PONIKVE, Hajdučka špilja (Potencijalni prapovijesni i srednjovjekovni arheološki lokalitet)

Na samom rubu ogulinskog područja između brda Lisine (kota 641) i Veliki Vrh (kota 735) nalazi se Hajdučka špilja. Prema postojećim podacima riječ je o većoj špilji s prostranim ulazom koja je korištena kao zbjeg u nemirnim vremenima turskih prodiranja na ove prostore. Takve špilje, veoma često korištene su i u prapovijesnim vremenima kao stalna ili sezonska staništa pa u takvom kontekstu treba promatrati i ovu.

Koordinate položaja po Gauss-Kriegeru, a u odnosu na Greenwich su: X= 50° 23' 510"; Y= 55° 15' 645"; Z= 560 m

10. HRELJIN OGULINSKI, Kosanovići, Glavica (Prapovijesni arheološki lokalitet)

Sjeverozapadno od utoka Vitunjčice u Dobru, oko 1 km jugozapadno od Hreljina, u zaselku Kosanovići nalazi se položaj Glavica. Blago uzdignuti i kupolasti brijeg u polju predstavlja tipično manje gradinsko naselje na japodskom prostoru. Dok su gradine na višim brdima više fortifikacijskog karaktera kao osmatračnice i sezonska staništa, ovakvi manji brežuljci predstavljaju stalna staništa. Prema širem arheološkom kontekstu moguća je samo okvirna datacija u kasno brončano i rano željezno doba, odnosno 12. – 5. st. pr. Kr.

Koordinate položaja po Gauss-Kriegeru, a u odnosu na Greenwich su: X= 50° 15' 510"; Y= 55° 14' 125"; Z= 350 m

11. HRELJIN OGULINSKI / SV. PETAR, Malo Gradišće (Prapovijesni arheološki lokalitet)

Na granici između današnjih naselja Hreljin Ogulinski i Sv. Petar, južno od Hreljina i oko 3 km sjeverozapadno od Ogulina, na koti 515 (toponim Gradina), nalazi se prapovijesno gradinsko naselje s navodnim ostacima suhozidnih fortifikacija. Smjestilo se na istaknutoj uzvisini s povoljnom preglednošću nad okolnim područjem (fortifikacijsko – obrambeni element) i prirodnom komunikacijom istok-zapad. U prapovijesnim vremenima posebno je bio važan nadzor nad komunikacijama i vrlo su česta gradinska naselja upravo na takvim položajima. Kao najbliži primjer može se navesti gradina Viničica (Japodski Metulum) koja je nadzirala komunikaciju sjever-jug. S

obzirom na širi makroregionalni arheološki kontekst moguća je samo okvirna datacija u kasno brončano i rano željezno doba, odnosno 12. – 5. st. pr. Kr.

Koordinate položaja po Gauss-Kriegeru, a u odnosu na Greenwich su: X= 50° 15' 200"; Y= 55° 15' 495"; Z= 515 m

12. SVETI PETAR, Veliko Gradišće (Kilavac) (Prapovijesni arheološki lokalitet)

U istom arheološkom kontekstu kao i Malo Gradišće u Hreljinu Ogulinskom možemo promatrati i Veliko Gradišće koje se nalazi iznad zaselka Sv. Petar Ogulinski na koti 519 (toponim Kilavac), oko 1,5 km sjeverozapadno od Ogulina. Dakle, prisustvo Japoda u kasnom brončanom i željeznom dobu, osim u rijetkim površinskim nalazima (uglavnom ulomci keramičkih posuda), ogleđa se i u toponimu Gradišće koje je ostalo kao relik i stalno podsjećanje na nekadašnju naseljenost ovakvih položaja.

Koordinate položaja po Gauss-Kriegeru, a u odnosu na Greenwich su: X= 50° 14' 980"; Y= 55° 16' 485"; Z= 519 m

13. SVETI PETAR, današnje groblje (Prapovijesni arheološki lokalitet)

Na području današnjeg groblja i crkve u Sv. Petru, ispod Velikog Gradišća, nalazilo se prapovijesno gradinsko naselje. Slično kao i u odnosu Malo Gradišće – Glavica, tako i ovdje možemo gledati visinsko naselje kao fortifikacijsko, a nešto niže, bliže polju i izvoru vode kao stalno naselje. Kao ni većina drugih lokaliteta ni ovaj nije nikada istraživan, a može se pripisati Japodima, odnosno kasnom brončanom i ranom željeznom dobu.

Koordinate položaja po Gauss-Kriegeru, a u odnosu na Greenwich su: X= 50° 14' 020"; Y= 55° 16' 260"; Z= 350 m

14. OGULIN, Stari grad (Srednjovjekovni arheološki lokalitet)

Nalazi se u današnjem središtu grada Ogulina. Izgrađen je krajem 15. st. kao jedna od brojnih fortifikacija u borbi protiv Turaka. Prema povijesnim izvorima sagradio ga je Bernardin Frankopan nakon razaranja Modruša, da bi oko 1500. god. odredio i same međe grada. Položaj utvrde nije izabran nasumce, nego je pomno planiran i izabran izuzetno povoljan obrambeni položaj nad ponorom Dobre (u grad se ulazilo mostom preko provalije).

Koordinate položaja po Gauss-Kriegeru, a u odnosu na Greenwich su: X= 50° 13' 745"; Y= 55° 17' 985"; Z= 322 m

15. PUŠKARIĆI, Gračac (Prapovijesni arheološki lokalitet)

Na području Puškarića, oko 1,5 km jugozapadno od samog naselja nalazi se prapovijesno gradinsko naselje Gračac (kota 558). I u ovom slučaju toponim predstavlja relik nekadašnjeg naselja. Možemo ga promatrati u zajedničkom kontekstu s Velikim i Malim Gradišćem koji se nalaze oko 3 km sjevernije, odnosno da je i ova gradina imala funkciju nadziranja komunikacije istok – zapad. Prema tome, moguća je i zajednička datacija u kasno brončano i rano željezno doba, odnosno 12. – 5. st. pr. Kr., te etnička pripadnost japodskim plemenima.

Koordinate položaja po Gauss-Kriegeru, a u odnosu na Greenwich su: X= 50° 12' 880"; Y= 55° 14' 380"; Z= 558 m

16. TURKOVIĆI OGULINSKI, "kod pilane M. Turkovića" (Srednjovjekovni pojedinačni nalaz)

Nekadašnja pilana M. Turkovića nalazila se na potoku Vitunjčici, oko 200 m zapadno od njenog utoka u Dobru. Na tom položaju nađen je jedan primjerak bizantskog novca iz 11 st. posl. Kr. (car Romanus III Argyrus). U Dalmaciji su veoma česti nalazi ovakvog novca, no ovo je za sada najsjevernije nađeni poznati primjerak. Mjesto nalaza u ovom slučaju ne možemo smatrati i arheološkim lokalitetom, no ukazuje na postojanje aktivnog života i vjerojatno prometnog značenja ovog područja.

Koordinate položaja slučajnog nalaza po Gauss-Kriegeru, a u odnosu na Greenwich su: X= 50° 15' 270"; Y= 55° 14' 045"; Z= 328 m

17. VITUNJ, Gradina, Stari grad (Srednjovjekovni arheološki lokalitet)

Oko 1 km jugozapadno od naselja Vitunj nalazi se istoimeni Stari grad, a današnji toponim mu je Gradina. Smjestio se na visoko uzdignutom vrhu brda čije se stranice piramidalno spuštaju ka nizini. Svojom visinom i izgledom dominira nad okolnim područjem, pa je razumljiva gradnja utvrde na upravo ovakvom položaju. No, s druge strane potrebno je razumjeti i trud koji se morao uložiti da bi se tako nešto i izgradilo. U izvorima Stari grad Vitunj spominje se 1449. godine prilikom diobe dobara kada ga dobiva Stjepan Frankopan. To znači da je tada već postojao, no vrijeme njegove gradnje nije poznato. Očigledno se tu nalazio prije gradnje Starog grada u Ogulinu, no upravo zbog njegove izgradnje gubi na važnosti i ostaje pust i zapušten već 1575. godine. Dio zidina vidljiv je i danas, no potrebna su detaljnija arheološka istraživanja kako bi se utvrdilo vrijeme gradnje, razvoj "tlocrta" i sl.

Koordinate položaja po Gauss-Kriegeru, a u odnosu na Greenwich su: X= 50° 15' 310"; Y= 55° 10' 815"; Z=662 m

18. VITUNJ, Špilja pod Zimzelom (Prapovijesni arheološki lokalitet)

Na sjeverozapadnoj padini brda Gladni Vrh (kota 953) nalazi se špilja pod Zimzelom. Od Starog grada Vitunja udaljena je svega 1,5 km zračne linije prema zapadu. U špilju se ulazi kroz otvor širine 3 m i visine 2m. Nakon ulaza slijedi ulazna dvorana 14 x 8 m koja se grana u dva pravca: lijevi hodnik dug 110 m i lijevi hodnik dug 60 m. Na površini špilje su nađeni ulomci keramičkih posuda iz kasnog brončanog doba, odnosno 12. – 8. st. pr. Kr. Špilja je pogodna za stalnu naseljenost, ali i za skrivanje u nemirnim vremenima što potvrđuje i podatak da je korištena za zbjeg u 2. svjetskom ratu. Koordinate položaja po Gauss-Kriegeru, a u odnosu na Greenwich su: X= 50° 15' 380''; Y= 55° 09' 435''; Z=740 m

19. GORNJE ZAGORJE, Grdići (Srednjovjekovni arheološki lokalitet)

U zaselku Grdići (kod mjesnog stanovništva naziv Lesari) oko 1 km istočno iznad središta naselja Gornje Zagorje nalazi se veoma dobro očuvan objekt građen od kamena, debelih zidova, danas uklopljen u gospodarske objekte obližnjih kuća. Smjestio se na padinama brda Stražbenica (kota 620) s izuzetnom preglednošću nad okolnim područjem i mogućom vizualnom komunikacijom s Gradinom, odnosno Starim gradom Modrušom (kota 678). Udaljenost od Modruša je oko 4 km zračne linije. Predmetni objekt najvjerojatnije je preostatak neke manje utvrde (osmatračnica s manjim brojem vojnika) koja je bila u direktnoj vezi i fortifikacijskom kontekstu s Modrušom. Osim prirodne komunikacije od priobalja preko Male Kapele prema Josipdolu i dalje prema unutrašnjosti (koja je korištena od prapovijesti, preko antike do danas) jedan krak komunikacije išao je prema današnjem području Gornjeg i Donjeg Zagorja. Važnost nadzora nad takvom komunikacijom u nemirnim vremenima turske okupacije je neupitna, pa je i položaj manje utvrde na ovom lokalitetu neupitna. Probim arheološkim istraživanjima mogle bi se odrediti vremenske i prostorne odrednice ovog, inače dobro ušćuvanog, objekta. Okvirna datacija je oko 15. st.

Koordinate položaja po Gauss-Kriegeru, a u odnosu na Greenwich su: X= 50° 04' 245''; Y= 55° 20' 110''; Z= 485 m

20. DONJE ZAGORJE, Klanac, Dimnjaci (Srednjovjekovni arheološki lokalitet)

Prema anketiranju mjesnog stanovništva na području naselja Donje Zagorje, u Zaselku Klanac na položaju Dimnjaci, oko 2 km jugozapadno od manje utvrde u Grdićima (Gornje Zagorje) nalazila se manja utvrda iz kasnog srednjeg vijeka. Ovakvu utvrdu možemo promatrati u jedinstvenom kontekstu s već spominjanom utvrdom iz Grdića i Modruša. Nažalost, ostaci takvog objekta prekriveni su i devastirani gradnjom recentnih gospodarskih i stambenih objekata pa se samo eventualnim istraživanjima ti podaci mogu i provjeriti. Okvirna datacija s obzirom na okolne lokalitete je 15. st.

Koordinate položaja po Gauss-Kriegeru, a u odnosu na Greenwich su: X= 50° 02' 585''; Y= 55° 19' 140''; Z= 400 m

21. JASENAK, Grčka kosa (Potencijalni prapovijesni arheološki lokalitet)

Na području Jasenka, oko 2 km jugozapadno od centra naselja, neposredno iznad ceste što vodi iz Jasenka ka Drežnici nalazi se brdo Grčka kosa (kota 850). Njegov toponim upućuje na moguće postojanje prapovijesnog gradinskog naselja na ovom položaju. Inače, gotovo svi toponimi koji u sebi sadržavaju termin "Grčko" predstavljaju arheološke lokalitete. Razlog tome nalazi se u vjerovanju da su na ovim prostorima nekada davno živjeli Grci. I sve što je staro, odnosno što upućuje na nekadašnji život, pripisuje se Grcima. Osim toponima i sama konfiguracija terena kao i položaj lokaliteta u širem geografskom prostoru također upućuje na nekadašnje gradinsko naselje (uzdignuti položaj sa zaravnjenim platoom na vrhu, smještaj nad prirodnom komunikacijom, blizina vode, pašnjaka, ali i obradivih površina, lako branjiv položaj i sl.).

Koordinate položaja po Gauss-Kriegeru, a u odnosu na Greenwich su: X= 50° 08' 000''; Y= 55° 03' 000''; Z= 850 m

22. DREŽNICA, Krakar, Veliki i Mali Samozid (Potencijalni prapovijesni arheološki lokalitet)

Sjeveroistočno od doline na području Krakara nalaze se dva brda po imenu Veliki i Mali Samozid. Toponim, konfiguracija terena kao i smještaj u širem geografskom kontekstu upućuju na potencijalni arheološki lokalitet odnosno prapovijesno gradinsko naselje. S područja Krakara inače su poznati pojedinačni prapovijesni nalazi pa nije isključena mogućnost da potječu s ovog lokaliteta ili dijela koji je s njim direktno povezan (npr. nekropola stanovnika sa Samozida koja je vjerojatno bila nešto niže prema dolini).

Koordinate položaja po Gauss-Kriegeru, a u odnosu na Greenwich su: X= 50° 04' 750 – 50° 05' 300''; Y= 55° 05' 300 – 55° 06' 000''; Z= 650 - 690 m

23. SALOPEK SELO, Gradišće (Potencijalni prapovijesni arheološki lokalitet)

Neposredno iznad naselja Salopek selo, oko 500 m zapadno od zadnjih kuća nalazi se brdo s toponimom Gradišće (kota 502). Sam toponim, konfiguracija terena kao i okolni geografski kontekst upućuju na potencijalno prapovijesno gradinsko naselje. Istraživanjima treba provjeriti eventualno postojanje arheoloških kulturnih slojeva.

Koordinate položaja po Gauss-Kriegeru, a u odnosu na Greenwich su: X= 50° 10' 110'' ; Y= 55° 16' 875'' ; Z= 502 m

24. OGULIN, nepoznata lokacija (Prapovijesni i antički pojedinačni nalaz)
U Arheološkom muzeju u Zagrebu nalaze se dva primjerka srebrenog novca s područja Ogulina, ali bez pobliže lokacije nalaza. Riječ je o jednom rimskom republikanskom novcu iz vremena 2. st. pr. Kr. i jednoj keltskoj tetradrahmi (tzv. "varaždinski tip") iz vremena 2.-1. st. pr. Kr. Iako nema pobližih podataka o nalazištu, ovi primjerci predstavljaju važne nalaze s ogulinskog područja i spadaju među najstarije nalaze novca na ovom prostoru. Ne može se govoriti o prisustvu Kelta na ovim područjima, ali nalaz keltske tetradrahme nije neobičan jer su poznate veze i razmjena utjecaja i robe između Japoda (koji su obitali na ovim prostorima) i Kelta koji su bili nešto sjeverozapadnije i sjeveroistočnije od ovih prostora. Oba nalaza upućuju na važnost ogulinske zavale kao komunikacije između priobalja i unutrašnjosti u zadnjim stoljećima stare ere.
25. OTOK OŠTARIJSKI, Stari grad, nepoznata lokacija (Srednjovjekovni arheološki lokalitet)
U pojedinim izvorima spominje se postojanje frankopanskog dvora na području Otoka Oštarijskog. Danas nije poznata njegova lokacija niti su pronađeni bili kakvi tragovi. S obzirom na vremenski kontekst može se pretpostaviti gradnja manje utvrde krajem 15. st. koje je korištena u borbi protiv Turaka, kao dio lanca utvrda zajedno sa Ogulinom, Tounjem, Vitunjem, Gomirjem i dr.
26. TROŠMARIJA, nepoznata lokacija (Antički pojedinačni nalaz)
Na području Trošmarije nađena je još prije 1901. godine ostava brončanog antičkog novca. Uža lokacija nalaza nije poznata, no u svakom slučaju ukazuje na važnost ovog prostora i u antičko vrijeme. Ostava nije sačuvana u potpunosti, a bila je smještena u nekadašnjoj zbirci Jurković u Ogulinu. Sadržavala je novce rimskih careva od Gordijana III do Dioklecijana, odnosno iz vremena 3. i 4. st. posl. Kr.
27. DESMERICE, nepoznata lokacija (Antički pojedinačni nalaz)
Na širem području Desmerica nađeni su pojedinačni antički nalazi koji su smješteni u Arheološkom muzeju u Zagrebu. Uža lokacija kao ni kronološka determinacija nisu poznate.
28. DREŽNICA, Maravić draga, nepoznata lokacija (Antički arheološki lokalitet)
Sjeverno od Drežnica nalazi se Maravić draga gdje je kao slučajni nalaz otkrivena "ostava" rimskog novca koja je danas pohranjena u Arheološkom muzeju u Zagrebu. Nađen je 31 komad rimskog novca iz vremena od 1. – 4. st. posl. Kr., odnosno od vremena cara Augusta do cara Valensa. S ovog područja poznati su i slučajni nalazi novca iz kasnijeg vremena kao što su ugarski novci iz 12., 14. i 17. st. te poljski iz početka 16. st.
29. DREŽNICA, Krakar, nepoznata lokacija (Prapovijesni pojedinačni nalazi)
Na širem području Krakara nađeni su pojedinačni prapovijesni nalazi koji su smješteni u Arheološkom muzeju u Zagrebu. Uža lokacija kao ni kronološka determinacija nisu poznate
30. JASENAK, nepoznata lokacija (Srednjovjekovni pojedinačni nalazi)
Na području Jasenka još 1883. godine nađeno je više primjeraka srebrenog novca iz razdoblja ranog srednjeg vijeka koji su kasnije pohranjeni u Arheološki muzej u Zagrebu. Pretpostavlja se da je možda riječ o ostavi jer ima više primjeraka novca, no zbog nepoznatih okolnosti nalaza to nije moguće i tvrditi.

1.3. PROSTORNO RAZVOJNE I RESURSNE ZNAČAJKE

Potencijal prostora Grada Ogulina može se ocijeniti kroz nekoliko bitnih elemenata koji utječu na budući ukupni razvoj gospodarstva, društva i kulture:

- geopolitički položaj;
- prirodni resursi i ostali elementi prostora;
- demografska slika i mreža naselja;
- prometna povezanost područja Grada s prostorima unutar županije, unutar države i šire;
- opremljenost infrastrukturnim sustavima;
- stanje gospodarskih subjekata;
- stanje i mreža središnjih uslužnih funkcija;

Posebnim vrijednostima prostora smatraju se:

- zaštićena područja prirode;
- spomenici graditeljske baštine;
- resursi: prirodne šume, nezagađena tla, rezerve pitke vode, očuvani kultivirani krajobraz.

Zastupljenost prethodno navedenih prostornih vrijednosti u Gradu je razmjerno umjerenog intenziteta.

Prirodni izvori

Od svih navedenih čimbenika, prostor i okoliš predstavljaju temeljno bogatstvo i ograničen prirodni izvor te okvir u kojemu su prisutne sve pojave i odvijaju se sve ljudske djelatnosti. Obilje šuma, bogate rezerve vode, krško područje - osnovna su obilježja Grada. Korištenje voda kulminiralo je gradnjom akumulacija i hidroelektrane Gojak šezdesetih godina 20.st. Područje obiluje pijeskom i kamenom, što je omogućilo razvoj odgovarajuće industrije građevnog materijala. Gospodarske djelatnosti vezane na preradu drva bile su strateška gospodarska grana. Turizam je glavninom oslonjen na Hrvatski olimpijski centar «Bjelolasica» u Jasenku.

Poljodjelsko zemljište zauzima razmjerno male površine. Glede kakvoće i pogodnosti tla za poljodjelske kulture prevladavaju pašnjaci i oranice. Dio poljoprivrednog zemljišta dobro je iskorišten u uzgoju nekih kultura (kupus, povrće). Stočarstvo je bila osnovna orijentacija u poljoprivredi. Sačuvanost prirodnog ambijenta, sačuvanog tradicijskog kultiviranog i kulturnog krajobraza dobra su osnova za još jači razvoj turizma kontinentalnog tipa.

Prirodna bogatstva na području Grada Ogulina bitan su čimbenik njegovog daljnjeg dugoročnog gospodarskog razvoja.

Prirodna i krajobrazna baština

Planiranje i uređenje prostora mora obuhvatiti ne samo prostor i njegovo funkcionalno uređenje već i sve pojave koje se javljaju u tom prostoru. Temeljni cilj takvog planiranja prostora je postizanje održivog - trajnog i postojanog - razvoja, koji će koristiti sadašnji prostor i okoliš tako da ne dođe do njegovog nepovratnog uništenja. Jedno od osnovnih polazišta modernog pristupa prostornom uređenju jest ravnopravno vrednovanje ciljeva zaštite prostora (prirodnih i kulturnih dobara) i okoliša s ciljevima razvitka već u prvoj fazi planskog procesa.

Do danas ove komponente nisu bile dovoljno uključene u strategiju gospodarskog razvoja. Neki vrijedni predjeli nisu do sada bili niti uočeni, a time niti zaštićeni. Iz svega proizlazi potreba cjelovitog pristupa zaštiti okoliša. Unatoč destrukciji urbane i ruralne konzistentnosti i primjene općih obrazaca oblikovanja i pojednostavljivanja funkcija i oblika, dijelom su se ipak očuvale povijesne strukture, a ponegdje i atraktivni krajobrasi i vizure, kao glavna uporišta identiteta Grada.

Vrijednost nekog prostora leži i u njegovoj prometnoj povezanosti s važnijim i većim administrativnim, uslužnim i proizvodnim središtima. Tek se tada mogući prirodni i drugi izvori mogu aktivirati. Obzirom na stanje prometnica te prometnih veza Grad je izgradnjom autoceste Bosiljevo – Split postao razmjerno dobro prometno povezan.

Kulturno-povijesna baština

Značajno ishodište za daljnji gospodarski i kulturni razvitak treba imati kulturno-povijesno naslijeđe.

Unutar prostora Karlovačke županije po broju spomenika Grad Ogulin spada u sam vrh.

Za potrebe plana konzervatorskom podlog reambulirano je stanje na terenu. Povijesna jezgra grada Ogulina detaljno je obrađena u Konzervatorskoj studiji. Evidencijom na terenu ustanovljeno je da na području Grada postoji još kulturno povijesnih vrijednosti koje će se ovim Planom PREDLOŽITI za upis u registar, odnosno da se štite mjerama ovog plana.

Društvene djelatnosti

Stanje i mreža društvenih djelatnosti nije dovoljno razvijen. Postojeća mreža društvenih djelatnosti smještena je uglavnom u sklopu Gradskog središta. Izvan središta Grada u drugim naseljima smještene je vrlo malo nekih društvenih sadržaja. Postoje i određene građevne aktivnosti u obnovi i izgradnji novih društvenih i gospodarskih građevina.

Prometnice

Grad je dobro prometno povezan sa širim prostorom kako Županije tako i Države. Gradom prolazi autocesta Zagreb-Split, na koju se iz grada pristupa na čvorištu u Otoku Oštarijskom. Teritorijem grada prolaze tri državne i pet županijskih prometnica. Od posebne važnosti je svakako i trasa međunarodne

željezničke pruge Zagreb-Rijeka sa željezničkim postajama, te planirana nova transeuropska željeznička pruga velike propusne moći Zagreb-Josipdol-Drežnica-Rijeka.

Bitno poboljšani prometni uvjeti stvoriti će nove pretpostavke afirmaciji prostora Grada Ogulina, jačim razvojem gospodarskih djelatnosti (turizam, ugostiteljstvo, proizvodni kapaciteti).

1.4. PLANSKI POKAZATELJI I OBVEZE IZ DOKUMENATAT PROSTORNOG UREĐENJA ŠIREG PODRUČJA I OCJENA POSTOJEĆIH PROSTORNIH PLANOVA

1.4.1. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja

1. Program prostornog uređenja Republike Hrvatske – Narodne novine 50/1999 od 21.05.1999.

Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske na temelju postavljenih općih i posebnih ciljeva ističu se globalni prioriteti i obveze koje je potrebno ugrađivati u planove i programe prostornog razvitka na nižim razinama.

Osnovni ciljevi i usmjerenja prostornog razvoja

Ciljevima prostornog uređenja, gospodarsko-razvojni okvir određen je težnjom Hrvatske da poveća kvalitetu življenja i uravnoteži razvoj svih područja Države, da unaprijedi učinkovitost gospodarstva prilagođenog tržišnim uvjetima te se tako uključi u europske razvojne sustave i svjetsku razmjenu.

Ključnu ulogu s gledišta korištenja prostora imaju poljoprivreda, turizam i industrija, a osobito značenje promet i infrastruktura, posebice vodno gospodarstvo zbog višestrukog utjecaja na prostor.

Globalni prioriteti predviđeni Programom prostornog uređenja Hrvatske odnose se na :

- poboljšanje učinkovitosti korištenja već angažiranog prostora,
- iskorištenje raspoloživih i nedovoljno učinkovitih potencijala prvenstveno na lokacijama i kapacitetima koji mogu bez većih ulaganja dati brze i kvalitetne i višeznačne učinke,
- stvaranje kvalitativnih pretpostavki za poboljšanje uvjeta života posebno u depopulacijskim područjima (pokretanje i unapređenje gospodarstva uz osnaživanje prometnih funkcija),
- saniranje kritičnih mjesta ugrožavanja prostora i okoliša,
- otklanjanje nedostataka i poboljšavanje postojećih infrastrukturnih sustava.
- u svemu treba odrediti prioritete na lokalnoj razini i prioritete u okviru sektora - resora.

Temeljne obveze iz Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske, koje treba posebno respektirati, obuhvaćaju slijedeća tematska područja:

Stanovništvo i naselja

- Jače poticati razvoj dijela sadašnjih gradova sa 7.000-15.000 stanovnika (u brdsko-planinskim i pograničnim područjima) razvijanjem primjerenih središnjih funkcija i gospodarskih djelatnosti, kako bi oni prerasli u skupinu gradova srednjih veličina (sa 15.000-30.000 stanovnika) tj. u manja regionalna središta.
- Dio malih seoskih naselja koja će u budućnosti ostati bez stalnog stanovništva, treba koristiti u funkciji sekundarnog stanovanja te seoskog turizma i rekreacije.

Objekti javnog standarda

- Sustavno sređivanje središnjih uslužnih funkcija temeljnih skupina javnih službi treba biti u skladu s posebnim planovima razvitka i prema odgovarajućim mjerilima (standardima) za svaku pojedinu skupinu ili podskupinu, odnosno instituciju, uključujući stvarne potrebe i veličinu njihovog utjecajnog i gravitacijskog područja, te i kroz njihovo sustavno sređivanje u okviru hijerarhije naselja u Republici Hrvatskoj.
- S ciljem ostvarivanja optimalnog razvoja i strateških interesa države u područjima demografske ugroženosti, gospodarske nerazvijenosti ili prostorne izoliranosti nužno je te uprosječene norme prilagođivati stvarnim životnim uvjetima.

Infrastrukturni i vodnogospodarski sustavi

- Prometno povezivanje cjelokupnoga državnog prostora mora se prioritetno ostvariti teritorijem Republike Hrvatske. Zbog velikih troškova realizacije prometne mreže visokog ranga potrebno je prioritete gradnji planirati prvenstveno s gledišta njihovih poticajnih učinaka na sveukupni razvoj područja kroz koja prolaze pojedine dionice te brzog povezivanja s europskim prometnim mrežama.

Cestovni promet

- Poboljšanje postojeće mreže, osobito na kritičnim dionicama.
- Izgradnja obilaznica svih većih mjesta na državnim cestama i povezivanje prometno izoliranih područja Države.
- Potrebno je spriječiti daljnja proširenja građevinskog područja duž državnih i županijskih cesta kako ne bi došlo do sniženja kategorije cesta.

Željeznički promet

- Izvođenje generalnog remonta i rekonstrukcija pojedinih kritičnih dionica pruga (Lika, Dalmacija).
- Uvođenje novih tehnologija/tehnika kombiniranog prometa na izgrađenoj i rekonstruiranoj željezničkoj mreži i u postojećim koridorima,
- U skladu s mogućnostima težiti ka realizaciji prioriternih trasa: pruge visokog stupnja služnosti između Zagreba i Rijeke, drugi kolosijek od Mađarske granice preko Koprivnice, Dugog Sela i Zagreba do Karlovca, odnosno dijelove Karlovac-Oštarije, Škrljevo-Rijeka i Rijeka-Jurdani, Jurdani-Lupoglav, Moravice-Brod na Kupi-Krasica, Knin-Split, Knin-Zadar i Perković-Šibenik.

Telekomunikacijski promet

- Izgraditi preostalu mrežu odašiljača kako bi se pokrivenost teritorija Države što više približila 100% pokrivanju, a kod izgradnje primijeniti tehnologiju odašiljača bez posada kako bi zahtijevani prostor za instalaciju bio što manji (minimalno zahtijevan).
- Kod izvođenja rekonstrukcija ili zamjena postrojenja, zahvate izvoditi po najvišim tehnološkim, ekonomskim i ekološkim kriterijima te koristiti postojeće koridore, a stare mreže zamjenjivati.

Energetski sustav

- S gledišta prostornog uređenja i osiguranja uvjeta u prostoru, smjernice za uspostavu sustava malih hidroelektrana za lokalne potrebe treba ugraditi u županijske prostorne planove uz uvažavanje očuvanja prostora i krajolika te osiguranja potrebnog biološkog minimuma vode i protoka za druge svrhe.
- Proširiti plinsku mrežu u Državi, te u suradnji sa županijama osigurati na županijskoj razini vođenje pojedinih trasa energetskih sustava (osobito plinske mreže koje se predviđaju izgrađivati u plinom još neopskrbljenim područjima/ Istra, Lika, Dalmacija).

Vodnogospodarski sustav

- U planovima gospodarenja vodama i korištenja voda nužan je interdisciplinarni pristup. Opskrba vodom ima prioritetno značenje u planovima gospodarstvenih aktivnosti koje se koriste vodom i temelji se na Dugoročnim programu vodoopskrbe.

Vodoopskrba

- Razvoj vodoopskrbe polazi od potreba osiguranja dovoljne količine kvalitetne vode za stanovništvo i gospodarstvo, s ciljem da svaki stanovnik Republike Hrvatske treba u doglednoj budućnosti biti opskrbljen dovoljnim količinama kvalitetne pitke vode.
- U prostorno planskoj dokumentaciji potrebno je provoditi koncept "održivog" gospodarenja vodama, kao i upravljanja sustavom vodoopskrbe. Zaštitnim zonama izvorišta mora se posvetiti puna pozornost kako bi se očuvala kvaliteta vode.
- Kriterij racionalnog gospodarenja postojećim sustavom vodoopskrbe podrazumijeva: rješenje distribucije u okviru minimuma dopuštenih gubitaka vode, svođenje potrošnje vode na stvarne potrebe komunalnog standarda, prihvatljivi utrošak električne energije i slično. Ovo je naročito važno da postojeći vodoopskrbni sustavi koji imaju značajne gubitke vode smanje te gubitke.

Ostali oblici korištenja voda

- Mogućnosti opskrbe vodom ribnjaka uvjet je za daljnji razvoj ribnjačarstva. Raspoložive količine mogle bi se povećati akumuliranjem voda u slivu, no to iziskuje znatno veća ulaganja. Stoga je,

predviđeno povećanje ribnjaka na postojećim površinama, a u granicama raspoloživih vodnih količina uz poštivanje mjera zaštite voda. Prema utvrđenim kriterijima moguće je povećanje ribnjačkih površina u slivu Save na oko 6.100 ha. Povećanje ribnjačkih površina u slivu Drave i Dunava moguće je na cca 3100 ha. U sadašnjim uvjetima realnije je očekivati samo rekonstrukcije ribnjaka uz racionalniju potrošnju vode.

Uređenje režima voda i zaštita od bujica i erozija

- Zaštita od poplava u slivu Save ima prioritet u realizaciji planiranih rješenja za ratom oštećene objekte, odnosno objekte u sklopu sustava srednjeg Posavlja čime će se postići visoki stupanj kontrole velikih voda Save i pritoka, zaštititi do traženog stupnja bitni dijelovi riječne doline i omogućiti sigurno iskorištavanje zaobalne cjeline. To se odnosi na: izgradnju retencija i akumulacija u slivu pritoka Save i nužne regulacije dijelova riječnih tokova.
- Uređenje bujica i zaštitu od erozije treba rješavati sustavno s rješavanjem ostalih zadataka vodno gospodarske djelatnosti na temelju vodno gospodarske osnove.

Zaštita voda i mora od zagađivanja

- Očuvanje kvalitete voda i zdravlja ljudi glavni je cilj zaštite voda.
- Prvenstveno je potrebna racionalizacija potrošnje vode.
- Sačuvati vode koje su još čiste (gornji tokovi, vodotoci u brdskim predjelima, a posebno podzemne vode) kao jedine rezerve za opskrbu vodom, te sanirati ili ukloniti zagađenja uslijed kojih dolazi do ugrožavanja ili zagađivanja vode za piće na postojećim ili planiranim izvorima vode.
- Očuvati kvalitetu voda i mora tamo gdje ona zadovoljava propisane kriterije, provođenjem i održavanjem mjera zaštite, kontrolom rada izgrađenih objekata i uređaja za pročišćavanje zagađenih voda, te osigurati poboljšavanje ekoloških funkcija vode i mora tamo gdje su narušene i postizavanje propisane kvalitete za određene namjene postupnom realizacijom cjelovitih programa i mjera zaštite.
- Zaustaviti trend pogoršavanja kvalitete podzemnih i površinskih voda i voda obalnog mora tamo gdje je ona narušena i poboljšati je izgradnjom potrebnih uređaja za prethodno pročišćavanje zagađenih voda i izgradnjom barem mehaničkog dijela centralnih uređaja.

Sustavne mjere za postizanje ciljeva i provedbu općih smjernica odnose se prvenstveno na sljedeće aspekte:

- uklanjati izvore ili uzroke zagađivanja voda, sprečavati i smanjivati zagađivanje na mjestu njegova nastajanja te osigurati i ostvariti pravilno postupanje i konačnu dispoziciju otpada.
- spriječiti nastajanje zagađenja na postojećim i potencijalnim izvorima voda za opskrbu vodom, odnosno malim vodotokovima, gdje uslijed koncentracije zagađenja i ograničenog kapaciteta prijemnika, potrebne mjere zaštite prelaze tehničke ili ekonomske mogućnosti,
- definirati propisane zone sanitarne zaštite u izvorišnim područjima i uspostaviti utvrđene mjere zaštite na osnovi prijeko potrebnih hidrogeoloških i drugih istraživanja uz puno uvažavanje činjenice da velik dio Republike Hrvatske sačinjava područje krša,
- težiti izgradnji centralnih uređaja za zajedničko pročišćavanje gradskih (komunalnih) i industrijskih otpadnih voda gdje je to moguće te inicirati izgradnju individualnih uređaja za zaštitu tamo gdje nema tehničkog ili ekonomskog opravdanja za izgradnju zajedničkog sustava odvodnje s centralnim uređajima za pročišćavanje,
- planovima gospodarenja vodama osigurati povećanje malih protoka voda, odnosno povećanja kapaciteta prijemnika za prijem opterećenja, a kvalitetu površinskih i podzemnih voda i mora treba stalno kontrolirati kao i kvalitetu efluenta kojima se u vode unose zagađenja.

Zbrinjavanje otpada

- Problematika zbrinjavanja otpada obuhvaća zbrinjavanje komunalnog i posebnog (opasnog otpada i nisko i srednje radioaktivnog otpada) i ima osobitu važnost s gledišta zaštite okoliša i prirodnih resursa, ali i nedovoljno sagledano gospodarsko-razvojno značenje.

Mjere za organizirano i kontrolirano postupanje s otpadom obuhvaćaju:

- smanjenje nastanka otpada,
- mjere korištenja otpada,
- sigurno odlaganje neiskoristivog otpada sa svim prethodnim i pratećim mjerama i postupcima osiguranja od bilo koje vrste štetnog djelovanja.

Prioritet je izgradnja sanitarnih odlagališta (deponija) umjesto neorganiziranih odlagališta koja su danas u upotrebi, s primjenom propisanih mjera sigurnosti i zaštite od štetnog djelovanja na okoliš.

Prednost ostvarivanja u sustavu imat će lokacije:

- na područjima gdje postoji veći izvor otpada,
- na kojima su moguća rješenja smještaja više razina zbrinjavanja (prikupljanje, skladištenje i odlaganje) na istom prostoru,
- na području gdje se utvrde sigurni uvjeti s gledišta hidrologije i hidrogeologije te ostalih aspekata djelovanja na okoliš a posebno udaljenosti od naselja i drugih funkcija (šport, rekreacija, određene djelatnosti).

Gospodarske djelatnosti u prostoru

Šumarstvo i gospodarenje šumama i šumskim zemljištem

- Načelo o trajnosti gospodarenja šumama je definirano kao upravljanje i uporaba šuma i šumskog zemljišta na način i u takvoj mjeri da se održava u šumi biološka raznolikost, sposobnost obnavljanja, vitalnost i potencijal da bi šume ispunile bitne gospodarske, ekološke i socijalne funkcije na lokalnoj i globalnoj razini.
- Od posebnog je interesa zaštita područja šuma i obnova šuma uništenih požarom te održavanje višenamjenske funkcije šuma, kao svojevrsnog infrastrukturnog sustava.
- Svaku uništenu šumsku površinu obnoviti pošumljivanjem te utvrditi područja koja se pošumljavaju i to na temelju odnosa: poljodjelstvo-šumarstvo-izgrađeni prostor (osobito na prostoru primorske Hrvatske) i radi zaštitne funkcije šuma (osobito na kopnenom dijelu Hrvatske).

Poljodjelstvo

- Transformacija poljodjelskog sektora sastavni je dio opredjeljenja Hrvatske u razvijanju gospodarstva utemeljenog na tržišnim načelima.
- U budućnosti bi trebalo čuvati i koristiti zemljišta za poljodjelsku svrhu, usklađivanjem interesa svih korisnika prostora.
- Korištenje poljodjelskog resursa treba razvijati na razne načine korištenja tla uključivši i podršku tradicijskim obrascima »održivog« gospodarenja tlom, te zaštitu tla s ciljem očuvanja biološke raznolikosti i drugih ekološki povoljnih učinaka.
- S gledišta razvoja djelatnosti i gospodarske komponente osobito je važno: zaustaviti degradaciju malih seoskih gospodarstava i depopulaciju vrijednih agrarnih prostora, te poticati povećavanje zemljišnog posjeda.

Industrija i rudarstvo

- U prostorno razvojnoj strukturi Države i pojedinih područja industrija se smatra jednim od ključnih segmenata s težnjom prema modernizaciji, visokim tehnologijama i povezanosti s drugim segmentima gospodarstva.
- U gospodarskoj strukturi Hrvatske postupno treba smanjivati dominaciju bazične, teške industrije, zatim industrije koja traži velike količine energije, vode i brojnu nekvalificiranu radnu snagu. Prednost trebaju imati one industrije koje imaju komparativne prednosti zemlje: prirodne resurse, položaj, sposobne radnike, tržište, kapital i tradiciju i koje su vezane na ukupnu - prepoznatljivu fizionomiju područja.
- U prostornim planovima moraju se odrediti veličina i tip jedinice koja se može locirati u sklopu mješovite namjene, te one koje se mogu locirati samo u posebnoj, gospodarskoj ili drugoj zoni.
- U provedbi prostornih planova treba osigurati potrebnu infrastrukturu za gospodarske i druge jedinice a u slučaju da ista postoji provjeriti kapacitet i mogućnosti daljnjeg opterećenja.
- Za gospodarsku jedinicu u neizgrađenoj zoni (predviđenoj planom za tu namjenu) mora se osigurati izvedba infrastrukture koja zadovoljava daljnje potrebe planiranog razvoja (proširenja naselja-zone).
- Priprema i realizacija izgradnje novih te rekonstrukcije postojećih jedinica mora obuhvatiti sanaciju postojećeg stanja ugrožavanja okoliša te provedbu svih mjera za otklanjanje budućih štetnih posljedica po okoliš. Pojedini pogoni se ne mogu locirati u zonama koje su Izvješćem o stanju u prostoru i stanju okoliša određene kao opterećene zone preko granica dopustivog opterećenja.
- U planovima treba prioritetno koristiti postojeće zone, a tek po iskorištenju raspoloživog postojećeg prostora planirati nove zone.

Kako je Hrvatska bogata nemetalnim mineralnim sirovinama za proizvodnju građevinskog materijala osobito gospodarsko značenje imaju:

- građevni kamen kontinentalnog dijela u blizini velikih gradova i gradilišta velike infrastrukture radi velikih potreba građevinarstva,

Rudarenje je sastavni dio korištenja prostora s velikim utjecajem na prostor i okoliš te je nužno voditi skrb kako o tržišnim potrebama tako i o uklapanju u prostorne planove s nužnim rješenjem konflikata osobito s poljoprivredom i vodenim gospodarstvom.

Turizam

- Strateški resurs hrvatskog turizma treba ostati do sada očuvani visokovrijedni prostor, koji će dugoročno sve više dobivati na značaju.
- Ukupne turističke potencijale Hrvatske treba revalorizirati i usmjeriti njihovo korištenje prema kvaliteti i pravilnom korištenju atraktivnosti prostora, osobito prirodne i kulturne baštine.
- Unutar takvog određenja posebnu pozornost treba usmjeriti regionalnim osobitostima i prostornim vrijednostima, uključujući i tradicijske elemente načina života i djelatnosti.
- Turističke vrijednosti sadrže svi prostori Hrvatske u oblicima i dimenzijama ovisnim o resursima, stupnju razvijenosti. Interes je da se ravnopravno uz klasične oblike turističke ponude razvijaju i specifični oblici, a osobito oni vezani uz znanstvene, edukativne i slične programe sa snažnom ekološkom orijentacijom (vrijedni dijelovi prirode, neki otoci).

Hrvatska će svoj turistički ugled i razvoj usmjeravati i oblikovati na svim područjima:

- kontinentalni turizam oslonjen na prirodne uvjete: šume, jezera, vodotoci, termalni izvori, graditeljska baština, lovna područja.
 - Motiviranjem lokalne zajednice treba stvoriti uvjete za poboljšanje ukupnoga životnog ambijenta te time osigurati potreban standard i turizmu i stanovništvu.
 - Stoga će se poticati oblici ponude integrirani u ukupnu strukturu prostora-naselja (manje obiteljske jedinice), a samo iznimno formirati izdvojene komplekse.
 - Novu izgradnju kapaciteta u turizmu treba usmjeriti na izgradnju kvalitetnih dopuna postojeće ponude. Isto tako, prilikom investiranja u postojeće ili nove hotele stimulirati izgradnju samo viših i visokih kategorija.

Prioriteti razvoja s gledišta uređenja prostora su:

- dati prednost rekonstrukciji postojećih objekata na razini europske potražnje, (u svim tržišnim i turistički poželjnim oblicima opreme),
- dati prednost poboljšanju unutarnje i vanjske infrastrukture i zaštiti okoliša,
- dati prednost revitalizaciji zapuštenih objekata i čitavih naselja, stavljajući ih u turističku funkciju posebice ponude kvalitetne izvansezonske potrošnje,
- ukoliko se grade novi objekti, dati prednost gradnji na područjima gdje je potrebna sanacija terena svake vrste, a ne na atraktivnim lokacijama. Objekte treba oblikovati u skladu s lokalnim ambijentom,
- u svrhu oblikovanja kvalitetnije i bogatije turističke ponude treba izraditi program razvitka i izgradnje golf igrališta kao poseban segment obogaćenja turističke ponude,
 - Turističke zone, utvrđene u važećim prostornim planovima, u kojima su već djelomično ili u cjelini izgrađeni planirani smještajni i drugi kapaciteti, treba prioriteto kvalitativno restrukturirati i dograđivati.
 - Turističke zone, utvrđene tim planovima, ali danas još neizgrađene, treba privoditi namjeni na temelju novih prostornih planova donesenim prema važećim zakonima i propisima, a koji će biti u skladu sa Strategijom i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske. Uređenje zona treba provoditi na temelju Urbanističkih planova uređenja i detaljnih planova uređenja.

Zaštita posebnih vrijednosti prostora i okoliša

- Donošenje Zakona o proglašenju parkova prirode: »Bjelolasica-Stijene«, te izrada i donošenje prostornih planova parkova prirode.
- Prostornim planom svakoga pojedinog parka utvrditi sustav diferenciranih mjera zaštite sukladno ekološkim, estetskim, kulturnim, povijesnim, odgojno-obrazovnim i turističko-rekreacijskim vrijednostima područja, kako bi se ono zaštitilo od izrazitijeg gospodarskog iskorištavanja ili izgrađivanja i tako uklonilo opasnost da razvitak neke od djelatnosti uništi glavno dobro koje taj razvitak omogućuje.
- Proširenje zaštite na još oko dvije stotine predjela i lokaliteta u odgovarajućim kategorijama - strogi rezervat, posebni rezervat, park-šuma, zaštićeni krajolik, spomenik prirode i spomenik parkovne arhitekture - u nadležnosti županija, a uz suglasnost Državne uprave za zaštitu prirode i okoliša.

- U uređenju i obnovi zaštićenih povijesnih građevina i sklopova građevina primjenjuju se metodološki postupci uobičajeni u konzervatorskoj praksi, s težištem na obnovi povijesnih oblika ako postoji dokumentacija o izvornom/prethodnom stanju, a ako takva dokumentacija ne postoji, moguće su suvremene interpolacije uz poštivanje konzervatorskih uvjeta.
- Uređenju i obnovi povijesnih ruralnih, a osobito ratom oštećenih i razorenih naselja, treba pristupati definiranjem tipologije njihova prostornoga tradicijskog identiteta te utvrđivanjem odgovarajućih uvjeta i smjernica obnove.
- Zaštita arheoloških zona i lokaliteta u skladu s načelima arheološke struke i konzervatorske djelatnosti (sanacija, konzervacija i prezentacija vidljivih ostataka građevina važnih za povijesni i kulturni identitet prostora) te odgovarajuća obrada predmeta s onih lokaliteta, koje se, s obzirom na njihov karakter, ne može prezentirati.
- Uspostava uravnoteženog odnosa između osnovnih izvornih povijesnih oblika graditeljske baštine i suvremenih graditeljskih pojava, osobito na području povijesnih urbanih i ruralnih cjelina, radi očuvanja njihovih povijesnih vrijednosti koje svjedoče o identitetu područja i naroda kojemu pripadaju.
- U sklopu modela revitalizacije ruralnih cjelina, primjena integralnih oblika zaštite kao i poticanje osnivanja novih muzeja na otvorenom i predstavljanja narodnog stvaralaštva, radi odgojno-obrazovnih, ekoloških i turističkih učinaka, a napose stvaranja pozitivnog odnosa spram zavičajnih vrijednosti i poticanja brige za nacionalnu baštinu kod lokalnog stanovništva.

Smjernice za očuvanje i unapređenje krajobrazne raznolikosti zacrtane su za tri prirodno-geografske regije, pri čemu svaka od tih regija obuhvaća odgovarajuće osnovne krajobrazne jedinice izdvojene Strategijom prostornog uređenja:

• gorska Hrvatska: otvorene površine - polja i proplanke u Gorskom kotaru koji je pretežno pod šumom treba održavati kao krajobrazne i ambijentalne vrijednosti; svestrano ocijeniti potrebu gradnje pojedinih planiranih hidroelektrana u kupskom poriječju, a oscilacije u akumulacijama ograničiti na krajobrazno (i rekreativno) prihvatljivu dimenziju; spriječiti daljnju izgradnju na krajobrazno izloženim lokacijama (duž Mrežnice, Korane itd.); infrastrukturne koridore (ceste, dalekovode itd.) projektirati i graditi na način da što manje oštećuju krajolik; degradirane šume Kordunske zaravni i u južnoj Lici podići na višu šumsko-uzgojnu, a time i krajobraznu razinu.

- Očuvanje seoskih krajolika, razvitak sela i seoskog prostora, treba planirati na način da se osigura usklađen socio-gospodarsko-kulturno-prostorni razvoj. Uz oživljavanje seoskog gospodarstva, biopoljoprivrede, šumarstva, obrtništva, rukotvorskog vještina, turizma, te poticanje ruralnog stanovanja kao mogućnosti izbora, nužna je izgradnja društvene i tehničke infrastrukture.
- Očuvanje prostornog identiteta gradova treba temeljiti na poštivanju jedinstvenosti svakog grada, njegovoj povijesnoj slojevitosti te logici njegova rasta i preobražaja.
- Posebnu pažnju posvetiti kontaktnom području povijesnog gradskog središta i struktura suvremenih proširenja grada, kao i rubnim područjima, osobito štiteći mjerilo, zatečene vrijednosti i graditeljsku tradiciju.

Osnove i smjernice za uređenje prostora

- Racionalno korištenje i namjena prostora odnose se prvenstveno na određivanje prostora za izgradnju na način da se ne smanjuju šumske i kvalitetne poljoprivredne površine, da se omogući uređenje, korištenje i zaštita mora i voda (podzemnih i nadzemnih) te tako da se poveća zaštita osobitih vrijednosti prostora i gospodarenje resursima na održiv-štedljiv način.
- Nužno je isključivanje određenih djelatnosti na pojedinim područjima, kao i izuzimanje nekih površina od bilo kakvog građenja, osobito u nacionalnim parkovima i drugim zaštićenim dijelovima prirode, na dijelovima prirodne obale, na kvalitetnom poljoprivrednom zemljištu, u vodozaštitnim zonama, u koridorima prometnica i infrastrukture.
- Određivanje građevinskih područja treba temeljiti na stručnim argumentima i iskazu površine izgrađenog i neizgrađenog dijela građevinskog područja, uvažavajući sljedeće smjernice:
- Treba posebno obrazložiti zauzetost prostora po stanovniku ako ona prelazi 300 m²/st pri čemu se uzima u obzir izgrađena cjelina i kompaktni dijelovi naselja unutar građevinskog područja, bez poljoprivrednih, te šumskih i vodnih površina koje nisu u funkciji naselja.
- Proširivanje građevinskih područja treba primijeniti samo ako su iscrpljene mogućnosti izgradnje u važećim granicama tih područja i na temelju argumentirane razvojne potrebe (porast broja stanovnika, središnje funkcije, razvoj gospodarstva), a koju trebaju pratiti i programi izgradnje i uređenja zemljišta.

- Građenje građevina izvan građevinskog područja koje po zakonu mogu biti izvan građevinskog područja mora biti uređeno tako da se ne mogu formirati naselja, ulice i grupe građevinskih parcela, da se ne zauzima prostor područja uz obalu mora, jezera i vodotoka te tako da se ne koristi prostor uz postojeće prometnice i površine vrijednih, a posebno uređenih, poljoprivrednih zemljišta.
- Sukobe u prostoru koje izaziva bespravna izgradnja treba utvrditi sa svih aspekata, a posebno s gledišta posljedica takove gradnje na prostornim planom utvrđene ciljeve, zaštitu i namjenu prostora te uvjete uređenja prostora, a preventivnim mjerama pravodobno uočavati interese i ostvariti uvjete za zadovoljavanje potreba i gradnje uključujući i pripremu zemljišta i ponudu lokacija.
- Programi razvoja područja s posebnim problemima i ograničenjima kao što su otočno, brdsko-gorsko, te rijetko naseljena, a dijelom i ratom razorena područja, trebaju naglasiti komponente prostornog uređenja s gledišta optimalnih kapaciteta i razmještaja gospodarskih jedinica, specifičnih i fleksibilnih prostornih oblika usluga i djelatnosti, te strateških prioriteta u stvaranju uvjeta za poticanje razvoja koristeći iskustva ekonomija resursima oskudnih područja.
- Na područjima s ograničenjima u razvoju treba provesti hitne mjere zaustavljanja iseljavanja stanovništva i degradacije resursa te osiguranje nužne infrastrukture, a u prvim fazama kompleksnih programa za ta područja treba odrediti prioritete za poboljšanje stanja i istražiti mogućnosti koje pružaju prostorni uvjeti u važećim planovima.
- Revitalizacija ruralnih područja temelji se prioriteto na zaustavljanju procesa napuštanja sela. Sustavnim mjerama treba usporiti emigracije i stvarati pravno-gospodarski povoljne uvjete rada, a osobito poticati opstanak i razvoj početno malim, ali sigurnim ulaganjima u životni standard sela, uključujući kulturne i rekreacijske potrebe stanovništva. Isto tako treba promicati temeljne vrijednosti ruralnog nasljeđa, duhovnih i materijalnih dobara i tradicije te obogaćivati veze grada i sela.
- Ruralnom stanovništvu treba osigurati uvjete za izgradnju kvalitetnih stambenih objekata ali uz dužnu pozornost prema tradicijskom graditeljstvu koja se odražava u poštovanju mjerila, oblika, strukturnih značajki i graditeljskih materijala. U cjelokupnom ruralnom prostoru treba osigurati suvremeni infrastrukturni standard. Telekomunikacije i informatika osnova su za željene promjene u ruralnom prostoru pa njihov razvoj treba posebno podupirati.

2. Prostorni plan Karlovačke županije (Glasnik karlovačke županije, broj 26/01)

Karlovačka je županija formirana 1993. godine temeljem Zakona o područjima županija, gradova i općina, a današnji je teritorijalno politički ustroj uređen novim Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj te njegovim izmjenama i dopunama (NN 124/97, 68/98, 50/98 i 22/99). Površina je Županije 3.644 km², a prema popisu iz 1991. godine naseljava ju 184.577 stanovnika, što čini prosječnu gustoću od 50,65 st./km². Najgušće su naseljena područja gradova i središta općina, dok su najslabije naseljena južna područja i područja uz državnu granicu (do 20 st./km²).

Prema unutarnjem ustrojstvu bivše države, prostor Županije bio je unutar Republike Hrvatske organiziran, a time u sustavu planiranja definiran kroz pet cjelina - bivših općina (Karlovac, Ogulin, Duga Resa, Slunj, Ozalj), a na višem nivou kroz dvije zajednice općina (Karlovac i Rijeka). Prema ustroju iz 1997. godine, Županiju čini 5 gradova (Karlovac, Duga Resa, Ogulin, Ozalj i Slunj) te 16 općina (Barilović, Bosiljevo, Cetingrad, Draganić, Generalski Stol, Josipdol, Krnjak, Lasinja, Netretić, Plaški, Rakovica, Ribnik, Saborsko, Tounj, Vojnić i Žakanje).

Zemljopisni položaj na najužem središnjem dijelu državnog prostora ima za posljedicu mnoštvo prometnica koje povezuju glavne regije Hrvatske.

Područjem Županije prolazi Jadranski naftovod, a planiran je i koridor magistralnog plinovoda Rijeka – Karlovac – Zagreb sa odvojkom Karlovac – Sisak.

Sustav telekomunikacija zastupljen je s više koridora za glavne i alternativne smjerove međunarodnih i državnih magistralnih TK kablova uz državne cestovne pravce, kao i više postojećih radio-relejnih koridora. U zadnje vrijeme intenzivirana je izgradnja baznih radio relejnih stanica sustava mobilne telefonije.

Elektroenergetski sustav ima na našem području dva proizvodna objekta, HE Gojak i HE Ozalj, te jedan 400 kV, jedan 220 kV, dva 110 kV i više 35 kV dalekovoda.

Na području Županije nalaze se zaštićeni dijelovi prirodne baštine, Nacionalni park "Plitvička Jezera" i Park prirode "Žumberak - Samoborsko gorje", a za zaštitu u kategoriji parka prirode predviđena je planina "Bjelolasica" te rijeka "Mrežnica". Osim ovih najvrjednijih dijelova prirode, područje Županije obiluje i drugim vrijednim područjima zaštićenim kategorijama određenim Zakonom o zaštiti prirode te evidentiranim, od kojih neke, nakon detaljne valorizacije, treba zakonom zaštititi. Ukupan prostor Županije krajobrazno je raznolik, zbog slabe naseljenosti s velikim udjelom prirodnog krajobraza. Obiluje i dobro očuvanim ekološkim sustavima:

- rijekama, koje obiluju različitim vrstama riba i kukaca, a dolina Kupe i velikim brojem različitih ptica;
- močvarama te cretovima kao posebnom prirodnom vrijednošću specifičnom i najzastupljenijom upravo u našoj županiji, a koji su staništa nekih u Hrvatskoj vrlo rijetkih biljaka - šiljkica, rosika, cretna breza, mahovi tresetari;
- kršem i podzemljem koje je bogato endemskim vrstama, ali nažalost spada među najugroženije krške ekosustave u svijetu;
- šumama, kao staništima, između ostalog, i velikih zvijeri – vuka, medvjeda i risa;
- travnjacima, koji se u velikom dijelu Županije koriste na ekstenzivan način, a u velikoj površini se i ne koriste, pa obiluju raznolikim vrstama te oranicama, koje se najvećim dijelom obrađuju na malim zemljišnim česticama i premda su to umjetno stvoreni ekosustavi ne narušavaju značajno biološku raznolikost.

Cretovi nizinskog dijela Županije, kao i krš i podzemlje ogulinskog kraja spadaju u najugroženije ekosustave i zavrjeđuju osobitu zaštitu, a posebno područje Kleka, podzemni sustavi izvorišta i slivno područje Dobre i pritoka te Zagorske Mrežnice, Tounjčice i Rudnice.

Od značajnijih dobara graditeljske baštine ističu se urbane cjeline gradova Karlovac, Duga Resa, Ogulin, Ozalj i Slunj, te više poluurbanih i ruralnih cjelina, uz mnoštvo obrambenih, civilnih i sakralnih građevina u široj okolici Karlovca.

Najviša kota terena je 1534 mnm, vrh Kula na Bjelolasici, na granici s Primorsko-goranskom županijom.

Klima je kontinentalna, ublažena maritimnim utjecajem (na najbližem dijelu samo 14 km zračne linije do mora, pravac Novi Vinodolski – Javornica), što se očituje velikim oscilacijama godišnjih temperatura i rasporedom većeg dijela godišnjih oborina u hladnijem dijelu godine, s odstupanjima prema višoj nadmorskoj visini i položaju prema Dinarskom prostoru.

Karlovačka županija rasprostire se na području vrlo heterogenog **reljefa** od peripanonskih nizina na sjeveru, preko vrtačama prošaranog platoa središnjeg dijela do planinskih vrhunaca na jugu. Nizine na sjeveru spuštaju se do nadmorske visine od 110 mnm u dolini rijeke Kupe, a planinski vrhunci juga prelaze i 1500 mnm (Kula - Bjelolasica).

Izmjenu reljefa prati i izmjena **geološke građe**, gdje su zastupane stijene paleozojske, mezozojske i kenozojske starosti. Južno od Duge Rese do Ogulina i Slunja prostiru se karbonatne naslage s ograničenim krškim pojavama, dok se područje koje se prostire još južnije nalazi na karbonatnim stijenama s veoma razvijenim krškim pojavama.

Unutar kontinentalne **fitogeografske regije** (raspored biljnih zajednica), u kojoj se nalazi područje Karlovačke županije, uočavaju se slijedeći pojasevi:

- glavne nizinske i poplavne zone na sjeveru (područje hrasta lužnjaka);
- brdski (područje šume hrasta kitnjaka i običnog graba);
- predplaninski (područje predplaninske šume bukve);
- gorski (područje šume bukve i jele).

U **hidrogeološkom** smislu područje Županije možemo podijeliti na dvije osnovne hidrogeološke jedinice: jedinica mezozojskih karbonatnih naslaga i jedinica mlađih kenozojskih naslaga.

Osnovni pečat području Županije daje jedinica karbonatnih naslaga, koju u osnovi čine vapnenci i dolomiti mezozojske starosti. Prema dubini erozione baze, odnosno dubini do koje je doprla karstifikacija, unutar ove jedinice izdvajaju se dvije zone:

- zona visokog krša – zapadno od Ogulina, Josipdola i Plaškog,
- zona plitkog ili fluvio krša – istočno od Ogulina do pravca koji ide od Ozlja preko Karlovca do Duga Rese i Slunja.

U zoni visokog krša došlo je do razvoja krških fenomena kao što su krška polja, rijeke ponornice, škarpe, vrtače, ponikve i slično, a sva površinska voda gubi se gotovo neposredno u podzemlju stvarajući tokove

voda duboko ispod površine. To su ujedno i zone velikih podzemnih pećinskih sustava izuzetne prirodne ljepote.

Zona plitkog krša karakterizirana je manjom debljinom karbonatnih naslaga, krške pojave su relativno plitke, pa unatoč brzom poniranju voda ne dolazi do njihova gubitka iz slivova. Vodeni tokovi su uglavnom površinski, a razvodnice slijede morfologiju terena.

Prema Strategiji i Programu prostornog uređenja Republike Hrvatske, cjelokupno zapadno i jugozapadno područje Županije nalazi se na području potencijalnih rezervi podzemnih voda prve razine.

Na području Županije nalaze se zone VI, VII i VIII stupnja intenziteta potresa sa više aktivnih ili moguće aktivnih dionica rasjeda, velikih površina vodonosnih naslaga bez zaštitnog površinskog pokrivača te manje površina klizišta i nestabilnih terena.

Društvene djelatnosti središnje su uslužne funkcije naselja koje u bitnom dijelu utječu na standard i kvalitetu života stanovništva. Njihovo ostrojstvo, dimenzioniranje i dosadašnji razvoj mreže pojedinih funkcija određeni su administrativnim teritorijalnim ustrojem, zakonima o teritorijalnoj nadležnosti, odgovarajućim standardima za svaku pojedinu skupinu djelatnosti te potrebama stanovništva i gospodarskim mogućnostima zajednice. Najveća je koncentracija uslužnih sadržaja društvenih djelatnosti u gradskim naseljima, središtima bivših općina.

Prostorni plan Županije temeljni je i obvezatni dokument, zadaća kojeg je da prepozna, a potom i planski odredi prostorne cjeline jedinstvenog režima korištenja i razvojnu strategiju županijskog područja, usmjeravajući razvoj svih nižih jedinica.

Kako je više od dvije trećine Županije bilo direktno zahvaćeno ratnim djelovanjem došlo je do velikih promjena u prostoru po pitanju vrste i veličine njegova korištenja. Isto tako transformacija političkog, društvenog i vlasničkog sustava mijenja i mogućnosti korištenja prostora, pojačavajući komponentu zaštite okoliša i uvodeći kategoriju održivog razvitka. U ovom planu prvenstveno je bio naglasak na zaštiti okliša i uređenju prostora.

Županijskim panom navedeni su sljedeći ciljevi regionalnog, državnog međunarodnog značaja

- Razvijati Županijski prostor na prostornoj ravnoteži i regionalnim osobitostima prostora (načelo održivog razvitka).
- Revitalizirati gradove u cilju osiguranja primjerene kvalitete života u njima.
- Razvijati Ogulin (regionalno središte) te Duga Resu i Slunj (manja regionalna središta) kao glavne nositelje daljnje urbanizacije.
- Revitalizacija problemskih područja koja u svom zbiru pokrivaju prostor gotovo cijele Županije (pogranična, područja od posebne državne skrbi te brdsko-planinska).
- Prostorna, infrastrukturna rješenja i zaštitu prirodnih, kulturnih dobara te cjelokupnog okoliša uskladiti s razvitkom susjednih područja.
- Izgradnja započetih i novih dionica autocesta i brzih cesta te modernizacija ostalih državnih cesta.
- Vođenje infrastrukture planirati tako da se koriste postojeći koridori, po mogućnosti zajednički za više vodova.
- Prilikom određivanja namjene i korištenje prostora težiti očuvanju šumskih i kvalitetnih poljoprivrednih površina.
- Gospodarenje tlom i njegovu zaštitu provoditi usmjerenim gospodarskim utjecajem, uz sustavno praćenje, a oslanjajući se na znanstvene i stručne spoznaje, tako da posljedica tih utjecaja ne bude degradacija nego povećanje plodnosti tla.
- Postojeće površine šuma održavati pravilnim gospodarenjem temeljem šumsko gospodarskih osnova (obnavljanjem šumske vegetacije, poboljšanjem zdravstvenog stanja šuma obilježavanjem i sječom bolesnih stabala i stabala u odumiranju).
- Identificirati zalihe i izvorišta pitke vode, utvrditi uvjete zaštite i racionalnog korištenja te maksimalno smanjiti gubitke na postojećem vodoopskrbnom sistemu.
- Spriječiti nekontroliranu eksploataciju mineralnih sirovina, težiti uravnoteženom iskorištavanju, sukladno tržišnim potrebama, a primjereno specifičnoj poljoprivrednoj i vodnogospodarskoj situaciji određenog lokaliteta uz obavezu sanacije tijekom radova i nakon eksploatacije.
- Prioritetne hidroenergetske višenamjenske objekte (na tokovima Kupe, Korane i Dobre) uskladiti s drugim postojećim i potencijalnim korisnicima prostora, te zahtjevima sveukupne zaštite prostora.

- Otvarati mogućnost upotrebi ekoloških (plin) i nekonvencionalnih izvora energije (plin, energija sunca, energija vjetrova, geotermalna energija i dr.) uz racionalnu upotrebu postojećih energetskih resursa, kroz uvođenje energetski efikasnih tehnologija i smanjivanje gubitaka energije u transportu.
- Razvoj definirati na nosivim karakteristikama prostora.
- Sanirati izvore onečišćenja radi sprečavanja degradacije pojedinih ekosustava.
- Zaštititi vrijednosti prostora, prirodnih i stvorenih dobara uz očuvanje biološke raznolikosti svih tipova staništa.
- Zaustaviti trend pogoršanja kvalitete podzemnih i površinskih voda, provođenjem i održavanjem mjera zaštite, naročito onih voda koje su još čiste i zadovoljavaju propisane kriterije.
- Uklanjanje izvora ili uzroka zagađivanja voda, sprječavati i smanjivati zagađivanje na mjestu njegova nastajanja te osigurati i ostvariti pravilno postupanje i konačnu dispoziciju otpada.
- Spriječiti nastajanje zagađenja na postojećim i potencijalnim izvorima voda za opskrbu vodom, odnosno malim vodotocima, gdje uslijed koncentracije zagađenja i ograničenog kapaciteta prijemnika, potrebne mjere zaštite prelaze tehničke i ekonomske mogućnosti.
- Definirati propisane zone sanitarne zaštite u izvorišnim područjima i uspostaviti utvrđene mjere zaštite na osnovi prijeko potrebnih hidrogeoloških i drugih istraživanja uz puno uvažavanje činjenice da velik dio Republike Hrvatske sačinjava područje krša.
- Izgradnja centralnih uređaja za zajedničko pročišćavanje gradskih (komunalnih) i industrijskih otpadnih voda, a gdje je to moguće inicirati izgradnju individualnih uređaja za zaštitu tamo gdje nema tehničkog ili ekonomskog opravdanja za izgradnju zajedničkog sustava odvodnje s centralnim uređajima za pročišćavanje.
- Planovima gospodarenja vodama osigurati povećanje malih protoka voda, odnosno povećanja kapaciteta prijemnika za prijem opterećenja, a kvalitetu površinskih i podzemnih voda i mora treba stalno kontrolirati kao i kvalitetu efluenta kojima se u vode unose zagađenja.
- Zaštita osobito osjetljivih područja (područje krša, obalna područja rijeka i akumulacije većih količina podzemnih voda).
- Izraditi županijski plan intervencija u zaštiti okoliša te jasno definirati opasne djelatnosti proizašle iz opasnih tvari i procijeniti zone rizika.
- Oživotvoriti sustav gospodarenja otpadom, kako bi se prekinula praksa odlaganja otpada na nezaštićenu geološku podlogu koja rezultira zagađivanjem hidoloških resursa, a kroz:
 - smanjenje količina te sustavno zbrinjavanje otpada pri čemu izbor lokacije i tehnologije uređaja za trajno odlaganje pada u funkciji zaštite i racionalnog korištenja prostora,
 - prikupljanje i ponovno korištenje iskoristivog otpada.
- Trajno sigurno skladištenje i uništavanje štetnog i opasnog otpada.
- Još u fazi pripreme projekta, sagledati sve moguće nepovoljne utjecaje zahvata na okoliš kako bi se isti sveli na najmanju moguću mjeru.
- Sanirati ugrožena područja opterećena negativnim utjecajima prometa i industrije.
- Sanirati područja opterećenih bespravnom izgradnjom.

1.4.2. Ocjena postojećih prostornih planova

Područje grada Ogulina slabo je pokriveno planovima prostornog uređenja.

PROSTORNI PLAN (BIVŠE) OPĆINE OGULIN

Na području Grada važeći je Prostorni plan (bivše) općine Ogulin – za prostor Grada Ogulina, te općine Josipdol, Plaški, Saborsko i Tounj. Izrađivan je u razdoblju 1976. godine od strane Urbanističkog Instituta Hrvatske i objavljen je u Službenim novinama općine Ogulin broj 28/78. Slijedi više izmjena i dopuna granica građevinskog područja. Posljednje dvije izmjene i dopune plana izrađene su 1999. godine; za područje Grada Ogulina, te općina Saborsko i Tounj od strane Urbanističkog zavoda grada Zagreba i za područje Grada Ogulina, te općina Josipdol i Tounj od strane Županijskog zavoda za prostorno uređenje Karlovačke županije.

Koncepcija razvitka naselja, gospodarstva, prometne i druge infrastrukture, zaštite prirodnih i kulturnih dobara, te okoliša uopće, zasnovana je na prirodno – geografskim karakteristikama, a posebno na geoprometnom položaju.

Plan je izrađen u mjerilu 1:50 000 i ne odgovara danas važećim propisima (Pravilnik o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obvezatnim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (NN 106/98).

OSNOVE KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA (BIVŠE) OPĆINE OGULIN

Osim spomenute dokumentacije izrađene su i Osnove korištenja i zaštite prostora (bivše) općine Ogulin, temeljem Uredbe o prostornom uređenju u ratom zahvaćenim područjima Republike Hrvatske (NN 44/92, 77/92, 14/94), izrađene od strane poduzeća Urbis 72, Pula. Njihovo donošenje nikada nije dovršeno u skladu s Uredbom temeljem koje su izrađene, pa mogu služiti samo kao stručna podloga prilikom izrade novih i izmjene postojećih dokumenata prostornog uređenja, obzirom da su dale cjelovit pregled stanja u prostoru i *ukazale na nedostatke i zastarjelost prostornog plana, te dale pregled stanja razorenosti uslijed ratnih razaranja.*

Zbog bitno promijenjenih društveno-ekonomskih i političkih uvjeta važeća prostorno planska dokumentacija uglavnom ne udovoljava potrebama. Osim globalne izmjene političkog sustava i teritorijalnog ustrojstva najznačajniji problem odnosi se na promijenjene vlasničke odnose, koji imaju neposredni utjecaj na način korištenja prostora. Obzirom da su svi dosadašnji planovi izrađeni uz pretpostavku društvenog vlasništva, u uvjetima novih vlasničko-pravnih odnosa i do sada provedenih procesa denacionalizacije, u mnogim segmentima postali su teško ostvarivi ili potpuno neprovedivi.

Koncepcija dosadašnjeg prostornog razvitka temeljena je na teritorijalno političkim jedinicama prošlog sustava, te na policentričnom modelu organizacije prostora, gdje su sjedišta bivših općina bila glavni centri razvoja, a sadašnja središta novostvorenih općina planirana su kao sekundarni centri razvoja uz obnašanje nekih središnjih funkcija.

Dosadašnji, a i planirani razvitak, temeljio se prvenstveno na kvantitativnom rastu ne uvažavajući u dovoljnoj mjeri kvalitativni porast (komunalna opremljenost naselja, društvena infrastruktura, zaštita okoliša i sl.).

Prognoze demografskog rasta, koje su najčešće nerealne, nisu bile praćene dinamikom ostvarivanja. Sukladno tome, granice građevinskih područja osobito za manja naselja, često su predimenzionirana čak u odnosu na nerealne demografske prognoze, a naročito u odnosu na stvarno stanje na terenu.

Prostorni plan općine Ogulin, mada u svojim analizama konstatira da je općina u konstantnom padu broja stanovnika, planira da će se taj trend zaustaviti i svojim novim razvojnim programima, a to su prije svega šumarstvo i poljoprivreda, povećati broj stanovnika u 2000. godini na 35.800 stanovnika. Mada je u demografskom smislu plan bio nerealan što se pokazalo tijekom ovih godina, jer je broj stanovnika u 1991. godini pao na 29.095, a 1971. bio je 34.215 stanovnika, Plan je u svojim drugim elementima zaštite kulturne i prirodne baštine kao i temeljnim opredjeljenjima razvoja dao značajne smjernice kod donošenja strategije razvoja općine Ogulin.

Osnove ukazuju na trend smanjenja broja stanovnika od 1961. do 1991. godine u presjeku 0,6% godišnje. Njima se sugerira pokušaj takvog planiranja kojim bi se u budućnosti omogućilo stagniranje broja stanovnika u budućnosti. Detaljna analiza površine građevinskog područja ukazuje na podatak da je u većini naselja neizgrađeni dio veći od 50%. U sklopu smjernica za korištenje i zaštitu prostora ukazuje se na koncentraciju stanovnika u gradskim i općinskim središtima.

Preveliki obuhvati građevinskih područja uzrokuju, posebice u manjim naseljima, znatne probleme u organizaciji, izgradnji i funkcioniranju sustava komunalne infrastrukture, gdje se najbolje iskazuje nesklad između želja, potreba i stvarnih mogućnosti svake jedinice lokalne samouprave. Pored trošenja velikih površina, suvremeni je razvoj potisnuo tipološke različitosti izvornih graditeljskih utjecaja.

Postojećom je planskom dokumentacijom, temeljem varijantnih rješenja, zauzeto više infrastrukturnih koridora istovrsne infrastrukture što uzrokuje niz nepoznanica prilikom definiranja točne namjene prostora, kako onoga zauzetog infrastrukturom, tako i onoga uz njih.

Dostupni zemljovidni temeljem kojih se mogu izrađivati prostorni planovi su starijeg datuma (najčešće su izrađivani 80-tih godina, a ponekad i ranije) i ne sadrže najsvježije informacije o prostoru.

DPU SPORTSKO – REKREATIVNE ZONE HOC BJELOLASICA

Detaljni plan uređenja izradio je Urban design iz Zagreba, 1998. godine, a objavljen je u Glasniku Karlovačke županije br. 21/98. Plan rješava lokaciju Vrelo kao turističku destinaciju od šireg društvenog i

državnog značaja, zonu unutar područja planiranog parka prirode, a u neposrednoj blizini proglašanih strogih rezervata (Bijele i Samarske stijene).

Najbitnije smjernice za izradu Plana, koje su samo dijelom izmjenjene, slijede iz Prostorno programske studije HOC-a Bjelolasica, koju je izradio Zavod za prostorno planiranje Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja, 1998. godine.

Koncepcija organizacije i oblikovanja prostora zasnovana je na zatečenim, kako prirodnim tako i izgrađenim datostima odnosno ograničenjima, te na potrebama korisnika prostora.

Osnovnoj namjeni zimskog sporta i rekreacije pridruženo je niz dodatnih aktivnosti i sadržaja u smislu korištenja prostora tijekom cijele godine. Sukladno tome potrebno je osigurati smještajne kapacitete kao i prostore uslužnih djelatnosti za bitno veći broj korisnika od zatečenih, a istovremeno osigurati takvu ponudu koja će omogućiti kvalitetnog gosta i time izbjeći masovnost.

PROSTORNO – PROGRAMSKA STUDIJA UREĐENJA HOC "BJELOLASICA"

Studiju je izradio Zavod za prostorno planiranje Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja, 1998. godine. Studijom se preporuča, obzirom na zdrav okoliš i depopulacijski prostor, blizinu mora i okolnih prirodnih fenomena, tradicionalne planinarske aktivnosti, oblik turizma koji će ovo područje moći koristiti tijekom cijele godine. Dogradnjom postojećih kapaciteta, u skladu s analizom prostornih mogućnosti lokaliteta Vrelo, u sklopu HOC Bjelolasica, omogućilo bi se ravnomjernije korištenje ovog sadržaja tijekom cijele godine, posebno u ljetnom periodu.

Nova sportska i kongresne dvorane, zatvoreno i otvoreno kupalište, vanjski sportski tereni, posebno teniski centar, te osjetno povećanje smještajnih kapaciteta (hotelskih i apartmanskih jedinica), uz prateće trgovačko – uslužne, ugostiteljske i zabavne sadržaje, te daljnu dogradnju skijaške infrastrukture, otvorile bi velike potencijale Bjelolasice i omogućile intenzivno korištenje.

STUDIJA RAZVOJA KOMUNALNIH DJELATNOSTI KARLOVAČKE ŽUPANIJE

-Gospodarenje komunalnim otpadom

U Studiji gospodarenja komunalnim otpadom, koju je izradilo poduzeće "Ekonova" 1996. godine, dan je pregled podataka o postojećem stanju sakupljanja, odvoza i deponiranja otpada, smjernice za razvoj gospodarenja otpadom, a navedena je i problematika lokacije deponije.

Za grad Ogulin je navedeno da se otpad odvozi na deponiju 6 km sjeverno od Ogulina na lokaciju Sadol. Kao deponija se koristi prirodna vrtača. Kako deponija ne odgovara propisima treba je sanirati i odrediti novu lokaciju. Studijom se pretpostavlja povećanje broja stanovnika po stopi od 1,5% godišnje, te se 2015. godine pretpostavlja da bi Grad Ogulin mogao imati oko 22.600 st. što u odnos na 16.700 st. 1992. godine izgleda preveliko povećanje. Predlaže se zajednička deponija za Grad Ogulin i općine Josipdol, Tounj, Plaški i Saborsko. Prostor za deponiju se sugerira locirati između Josipdola i Ogulina, površina bi joj trebala biti oko 7 ha. U planu je označen načelni položaj, a lokacijskom dozvolom će se odrediti građevna čestica. U studiji je korišteno i Izvešće o stanju okoliša Karlovačke županije objavljeno u Glasniku Karlovačke županije 2/97.

STUDIJA ZAŠTITE PRIRODNIH I KULTURNIH VRIJEDNOSTI KARLOVAČKE ŽUPANIJE

Studiju je izradio Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije, 1996. godine.

U Studiji je naglašeno da je prirodna baština Karlovačke županije uslijed ekonomskog zapostavljanja ovih krajeva i odsutnosti znatnijeg industrijskog razvoja izuzetno sačuvana i predstavlja raritet u evropskim razmjerima.

Studijom su evidentirani spomenici prirode ovog područja, te se predlažu načini njihovog očuvanja u budućnosti. Stvorena je baza podataka, predložene su mjere zaštite, a uvode se i zakonske obveze u odnosu na zaštitu prirodnih i kulturnih vrijednosti.

U Studiji se detaljno obrađuju zemljopisne karakteristike, povijesne odrednice, prostorni sustavi i međusobni utjecaji u prostoru.

Općenito je naglašeno da prostorni sustavi definirani aktivnostima čovjeka različito djeluju na prirodne i kulturne vrijednosti prostora. Kao prirodne agresivne aktivnosti i emisije zagađenja izdvojeni su:

- naselja (naročito bespravna gradnja na obalnom pojasu rijeka)*
- poljoprivredna proizvodnja (agrotehničke mjere)*
- industrija*

-infrastruktura

-prometna – cestovna i željeznička jer presjeca životna staništa,

-komunalna (uslijed zastare mreže)

-elektromreža, telekomunikacije, naftovodi, plinovodi (mijenjaju krajobraz i stalni su potencijalni izvori zagađenja).

Osim ovoga naglašen je rat kao najveći neprijatelj čovjekova okoliša. Može se konstatirati da se i u ovom području radi o razaranjima s teškim posljedicama.

Onečišćenje zraka je zbog slabije razvijenosti ovog dijela Karlovačke županije malo.

STUDIJA POLJOPRIVREDNOG RAZVOJA ŽUPANIJE KARLOVAČKE

Studiju je izradio Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 1996. godine.

STUDIJA PROMETNOG RAZVOJA – CESTOVNI I ŽELJEZNIČKI PROMET KARLOVAČKE ŽUPANIJE

Studiju je izradio Institut građevinarstva Hrvatske, Zavod za prometnice u Zagrebu, 1996.godine.

Studijom je na prostoru Grada Ogulina, te općina općina Tounj i Saborsko valorizirana postojeća mreža uz planirane nove prometne i željezničke pravce u sklopu sveukupne prometne mreže Republike Hrvatske.

Koridor trase Bosiljevo – Ogulin – Jezerane – Otočac predložen je kao osnovni pravac autoceste. Alternativni prijedlog trase autoceste Ogulin – Plaški – Otočac neće se ubuduće razmatrati.

Postojeće magistralne i regionalne ceste zadržale su i nadalje tu kategorizaciju (državne i županijske ceste).

Studija je dala u mjerilu 1:100 000 trasu nove planirane "brdske" željezničke pruge Karlovac – Novi Zvečaj – Josipdol – Drežnica – Rijeka.

PROMETNA STUDIJA GRADA OGULINA

S ciljem kvalitetnijeg povezivanja na novoplaniranu državnu cestovnu mrežu i rješavanja drugih prometnih problema grada Ogulina, izrađena je i usvojena kao sektorski planski dokument Prometna studija grada Ogulina. Izradio ju je Urbanistički zavod grada Zagreba 1997. godine, a objavljena je u Glasniku Karlovačke županije br.15/98. Odrednice Studije u potpunosti su aplicirane u okviru izmjene i dopune Prostornog plana (bivše) općine Ogulin za područje Grada Ogulina, te općina Tounj i Saborsko (Glasnik Karlovačke županije br. 12/99). Predstavlja osnovu prometnog rješenja grada Ogulina, s mogućnošću etapne realizacije, i to izgradnjom obilaznice do 2010.-te godine s priključkom na D 42, te izgradnjom autoceste i priključka na planirani čvor Ogulin, sjeverno od pruge.

Studijom je preispitana postojeća ulična mreža uz racionalne mogućnosti njene dogradnje radi boljeg povezivanja dijelova grada, s naglaskom na budući razvoj gradskog prostora.

Težište je dano na prometno kvalitetnom premošćivanju rijeke Dobre, udaljavanju tranzitnog i lokalnog prometa od zaštićene povijesne jezgre, umanjivanju barijere željezničkog koridora za motorni promet, te povezivanju gradskog sustava prometnica na autocestu Bosiljevo – Otočac.

KONZERVATORSKA STUDIJA GRADA OGULINA

Konzervatorsku studiju izradila je Uprava za zaštitu kulturne i prirodne baštine – Konzervatorski odjel Karlovac pri Ministarstvu kulture, 1997.godine, a objavljena je u Glasniku Karlovačke županije br. 15/98. Studija je definirala granice zaštićene povijesne urbane jezgre naselja Ogulin, a što predstavlja spoznaju o spomeničkoj baštini i povijesnom identitetu Ogulina i daje smjernice zaštite iste.

STUDIJE UTJECAJA NA OKOLIŠ

Studije prate aktualne zahvate u prostoru sa ciljem da se istraži i na adekvatan način zaštiti i prilagodi prostor i da ne dođe do nepovratne devastacije istog.

STUDIJA OPSKRBE PRIRODNIM PLINOM ŽUPANIJE KARLOVAČKE – DISTRIBUTIVNO PODRUČJE OGULIN I SLUNJ

Studijom, koju je izradila tvrtka "Plin inženjering" iz Zagreba, 1997. godine, dalo se je optimalno rješenje plinifikacije svih naselja unutar navedenog područja, sagledao se je potreban plinski konzum i njegov razvoj kroz očekivani period do 2015. godine, odnosno 20 godina unaprijed, što se uklapa u strategiju razvoja Republike Hrvatske.

Studija pruža prikaz svih prednosti i nedostataka zemnog plina kao energenta; način na koji se distribuira i troši; prikaz radova i tehnološki redosljed, odnosno mogućnosti etapne izgradnje, tj. po dijelovima koji će se moći staviti u funkciju odmah nakon izgradnje.

STUDIJA UTJECAJA NA OKOLIŠ KANALIZACIJSKOG SUSTAVA OGULIN

Studiju je izradila tvrtka "IPZ Uniprojekt MCF" iz Zagreba 2001. godine.

Obzirom na nužnost izgradnje kanalizacijskog sustava Ogulina (dovodni i sabirni kolektori s uređajem za pročišćavanje) Grad Ogulin preko svog poduzeća Vodovod i kanalizacija naručio je izradu projektne dokumentacije za sabirne kolektore za centralni dio Ogulina, kao i uređaj za pročišćavanje otpadnih voda. Novom koncepcijom kanalizacijskog sustava grada Ogulina predviđena je izgradnja mreže kanala koji bi služili za prihvaćanje uglavnom kućanskih i eventualnih industrijskih otpadnih voda. Sakupljanje oborinskih voda predviđeno je samo sa onih površina (poglavito prometnih), gdje bi njihovo zadržavanje uzrokovalo poteškoće u prometu ili bi na drugi način ugrožavalo područje grada.

STUDIJA UTJECAJA NA OKOLIŠ KAMENOLOMA "GAVANI" KOD OGULINA

Studiju je izradio Institut za geološka istraživanja, Zavod za mineralne sirovine iz Zagreba, 2001. godine. Zbog povećanja proizvodnje kamenoloma Gavani, a u skladu s Uredbom o procjeni utjecaja na okoliš (NN 59/00), utvrđena je obaveza trgovačkom društvu GTM Gavan d.o.o. iz Ogulina, u čijem je vlasništvu kamenolom, da izradi Studiju o utjecaju buduće eksploatacije na okoliš. Predmetni zahvat, s obzirom da se ne nalazi u šticeinom području s bilo kojeg aspekta okoliša, te da je kamenolom već vrlo dugo u funkciji, može dobiti zeleno svjetlo, jer uz potpuno provjerenje predviđenih mjera i redovito praćenje stanja okoliša donosi više koristi, nego štete ljudima i okolišu.

PROJEKT GOSPODARSKE ZONE ZA MALO I SREDNJE PODUZETNIŠTVO OGULIN

Nositelj ovog projekta su Grad Ogulin i Hrvatska gospodarska komora, Županijska komora Karlovac. Projekt je izrađen 2002. godine, s ciljem prikaza i razrade svih elemenata potencijalne gospodarske zone u Ogulinu na prostoru sadašnjeg kampa tvrtke Bechtel. Ovaj projekt je jedan od koraka u realizaciji Dugoročnog programa poticanja razvitka malog gospodarstva na području grada Ogulina, usvojenog u lipnju 1997. godine, kroz kojeg će se nastojati osmisliti njegova struktura i identitet.

1.5. OCJENA STANJA, MOGUĆNOSTI I OGRANIČENJA RAZVOJA U ODNOSU NA DEMOGRAFSKE I GOSPODARSKE PODATKE TE PROSTORNE POKAZATELJE

1.5.1. Demografska valorizacija naselja

U posebnom metodskom postupku prilagođenom potrebama prostornog planiranja daje se demografska analiza ranijih samostalnih naselja na području Grada Ogulina prema rezultatima popisa stanovništva iz 1991. godine. U tom postupku koristi se 8 posebno izabranih i relevantnih demografskih pokazatelja, koji se različito vrednuju, ocjenjuju i rangiraju već prema obilježjima svakog demografskog pokazatelja, zatim se skupno zbrajaju i dobivene vrijednosti izražene u bodovima pomažu utvrđivanju odgovarajućih demografskih prilika i kategorizaciji svakog samostalnog naselja.

Prosječne vrijednosti analiziranih demografskih pokazatelja u ovom metodskom postupku za Grad Ogulin i Republiku Hrvatsku prema popisu iz 1991.godine su bile:

Posebno izabrani i relevantni demografski pokazatelji	GRAD OGULIN	REP. HRV.
1. Prosječna veličina naselja prema broju stanovnika	349	715
2. Kretanje broja stanovnika u razdoblju 1981-1991.-Indeks	98,47	103,97
3. Dobna struktura stanovništva - Indeks starosti	73,57	66,66
4. Stanovništvo prema migracijskim obilježjima - % stanovništva koje od rođenja stanuje u istom naselju	65,56	52,46
5. Stanovništvo prema školskoj spremi - % stanovništva starog 15 i više godina sa srednjim, višim i visokim obrazovanjem	45,38	45,31
6. Socijalni status stanovništva - % radnika u ukupnom broju stanovnika u zemlji	34,56	33,33
7. Radno intenzivna naselja - % radnika-zaposlenih mještana u ukupnom broju radnika koji stanuju u tom naselju	69,58	63,43
8. Ostala naselja - Dnevne migracije radnika - % radnika-dnevnih migranata koji iz nekog naselja svakodnevno odlaze raditi u druga naselja u ukupnom broju aktivnih stanovnika u zemlji	22,00	23,93

Gotovo sve navedene prosječne vrijednosti analiziranih demografskih pokazatelja, uzimajući naselja Grada Ogulina u cjelini, prema popisu iz 1991. godine, bile su nepovoljnije nego one iskazane za Republiku Hrvatsku. Time se pokazuje slabija društveno - gospodarska razvijenost i manja privlačnost ovog prostora, što ima za posljedicu rjeđu naseljenost, veće iseljavanje od useljavanja i brže starenje njegovog stanovništva, približno jednak stupanj obrazovanosti stanovništva, ali nešto malo veći broj radnih mjesta na području ovog Grada utjecao je na povoljniji socijalni status stanovništva i veće učešće zaposlenih mještana u ukupnom broju radnika koji su stanovali u naseljima na području Grada Ogulina.

Na području Grada Ogulina 1991. godine se nalazilo 49 samostalnih naselja, čija je prosječna veličina iznosila 349 stanovnika, a ako se uzmu u obzir sva ostala naselja (48), osim gradskog središta Ogulina, onda je ona bila samo 122 stanovnika. U vrijeme popisa stanovništva iz 1991. godine samo je glavno gradsko središte Ogulin bilo veće naselje i imalo 10.857 stanovnika, što je činilo 64,89% stanovnika ovog Grada. Ostala su naselja bila relativno mala prema broju stanovnika, odnosno 28 naselja je imalo manje od 100 stanovnika (od toga 5 naselja manje od 20 stanovnika), 9 naselja je imalo između 100 i 200 stanovnika, a 10 naselja između 200 i 500 stanovnika. Ranije samostalno naselje Brezno drežničko bilo je bez stanovnika.

Sva naselja zajedno u Gradu Ogulinu smanjila su se prema broju stanovnika u međupopisnom razdoblju 1981.-1991., što nije bio slučaj za Republiku Hrvatsku u cjelini. Među njima porast je zabilježilo samo 7 naselja, a čak 42 samostalnih naselja je imalo pad broja stanovnika.

Dobna struktura pokazuje obilježja starenja stanovništva i bila je nepovoljnija od državnog prosjeka. Zbog malog nataliteta i nedostatka mladog stanovništva ne dolazi do prirodne reprodukcije stanovništva u ovom području (prisutan prirodni pad stanovništva) i ukazuje na znakove duboke ili izrazito duboke starosti stanovništva naselja. Većina naselja ima više starog nego mladog stanovništva, odnosno 4 naselja uopće nemaju mladog stanovništva.

Još je veći dio stanovništva Grada Ogulina od rođenja stanovao u istom naselju nego je to bilo kod stanovništva Republike Hrvatske u cjelini, kao posljedica manjeg useljavanja novog stanovništva i lokalnih migracija. Kod 8 naselja manje je od polovice stanovnika od rođenja stanovao u istom naselju, a kod daljnjih 4 malih naselja nitko nije od rođenja stanovao u tim naseljima. Kod ostalih je 36 naselja utvrđeno da je 50% i više stanovnika od rođenja stanovao u istom naselju. a od toga u 22 naselja ih je bilo više od prosjeka za ovo područje.

Podjednak je prosječan stupanj obrazovanosti bio u Gradu Ogulinu i u Republici Hrvatskoj, što ukazuje na zadovoljavajuću društveno - gospodarsku i kulturno - obrazovnu razvijenost ovog Grada. Samo u

glavnom gradskom središtu Ogulinu i relativno malom prigradskom naselju Mirić selo bilo je više od 50% stanovnika starijih od 15 godina sa srednjim, višim i visokim obrazovanjem, a u još 6 naselja (Donje Dubrave, Drežnica, Hreljin ogulinski, Brestovac Ogulinski, Otok Oštarijski i Zečica) bilo ih je više od 40%. Ovaj je prostor imao dosta radnih mjesta, ali uglavnom koncentriranih u gradskom središtu Ogulinu, pa je dolazilo do izrazitije prisiljenosti svakodnevne selidbe radnika iz mjesta stanovanja u ovom području prema mjestima rada u Gradu Ogulinu ili izvan njega prema drugim radnim središtima. U 5 naselja, i to prvenstveno u gradskom središtu Ogulinu i malim razvojnim središtima Drežnica, Trbovići, Jasenak i Gornje Dubrave bilo je više radnih mjesta nego radnika koji su u njima živjeli, odnosno u više naselja je bilo više od 50% radnika - zaposlenih mještana nego radnika - dnevnih migranata iz drugih naselja.

Na temelju primjene ovog metodskog pristupa tj. unosa podataka i ocjene (vrednovanja) pojedinih izabranih demografskih pokazatelja prema popisu iz 1991. godine izvršena je **demografska valorizacija** svih tadašnjih **49 samostalnih naselja** u Gradu Ogulinu te je predstavljena kategorizacijom svakog pojedinog naselja s naznačenim demografskim prilikama i dobivenim vrijednostima kroz ukupan broj bodova za svako samostalno naselje:

GRAD OGULIN

NASELJA RANGIRANA PREMA KATEGORIJAMA DEMOGRAFSKE VALORIZACIJE NASELJA 1991. GODINE

Kategorija naselja	Demografske prilike	Broj bodova	Samostalno naselje	Broj stanovnika	%
I.	Veoma povoljne	36-42	-	-	-
II.	Povoljne	32	OGULIN	10.857	
		29-35	Svega (1 naselje)	10.857	64,89
III.	Zadovolja-Vajuće	26	Puškarici	411	
		25	Dujmić selo	129	
		25	Otok oštarijski	471	
		25	Mirić selo	23	
		24	Drežnica	78	
		23	Hreljin ogulinski	213	
		22-28	Svega (6 naselja)	1.325	7,92
I - III.	POZITIVNE	22-42	UKUPNO (7 naselja)	12.182	72,81
IV.	Nezadovoljavajuće	21	Turkovići ogulinski	281	
		20	Gornje Dubrave	19	
		20	Okruglica	158	
		20	Marković selo	69	
		19	Brestovac ogulinski	142	
		19	Zagorje (modruško)	427	
		18	Donje Dubrave	209	
		18	Kučaj	75	
		18	Jasenak	331	
		18	Potok musulinski	145	
		18	Gornje Zagorje	415	
		17	Donji Zatezali	96	
		17	Desmerice	310	
		17	Donje Zagorje	279	
		16	Podbitoraj	75	
		16-21	Svega (15 naselja)	3.031	18,11

Kategorija naselja	Demografske prilike	Broj bodova	Samostalno naselje	Broj stanovnika	%
V.	Nepovoljne	15	Radojčići	54	
		15	Trbovići	107	
		15	Višnjić brdo	51	
		15	Vitunj	149	
		14	Nikolići	69	
		14	Krakar	114	
		14	Vucelići	28	
		14	Zečica	35	
		13	Perići	16	
		13	Popovo selo	50	
		12	Seočani	136	
		12	Mikašinovići	29	
		12	Oklinak	25	
		11	Gornji Zatezali	37	
		11	Vukelići	34	
		11	Ponikve	179	
		11	Trošmarija	53	
		10	Vrućac	62	
		10	Zrnići	80	
		10	Tomići	64	
10	Mirići	25			
		10-15	Svega (21 naselje)	1.397	8,35
VI.	Veoma nepovoljne	9	Maravić draga	18	
		9	Bartolovići	66	
		8	Munjasi	21	
		4	Gojak	13	
		4- 9	Svega (4 naselja)	118	0,71
VII.	Izrazito nepovoljne - nepopravljive - naselja u izumiranju	0	Janjani	4	
		0 - 3	Svega (1 naselje)	4	0,02
IV - VIII.	NEGATIVNE	0-21	UKUPNO (41 naselje)	4.550	27,19
VIII.	Izumrlo naselje- bez stanovnika /		Brezno Drežničko	-	-
I - VIII	GRAD OGULIN	0-42	SVEUKUPNO (49 NASELJA)	16.732	100,00

Na temelju ovako izvršene demografske valorizacije svih samostalnih naselja na području Grada Ogulina prema popisu iz 1991. godine i identifikacije problema mogu se izvući sljedeći **bitni zaključci**:

- Na području Grada Ogulina uočljivo je da je bila prisutna izvjesna polarizacija među naseljima prema demografskim prilikama. Naime, demografske prilike u naseljima su se kretale od povoljnih (Ogulin) do izrazito nepovoljnih, odnosno do naselja u izumiranju (Janjani) ili već izumrlih i bez stanovnika (Brezno drežničko).

Samo je 7 naselja imalo **pozitivno** ocjenjene **demografske prilike**, od kojih je jedno imalo povoljne, a 6 zadovoljavajuće demografske prilike. U okviru tako pozitivno ocjenjenih demografskih prilika nešto su **povoljnije** bile one u gradskom središtu **Ogulin**, a **zadovoljavajuće** u pet njegovih prigradskih urbaniziranih naselja (**Puškarici, Dujmić selo, Otok Oštarijski, Mirić selo i Hreljin Ogulinski**) i malom razvojnom središtu **Drežnica**. Prema tome, ova naselja su imala pozitivne demografske prilike, obilježja i tijekove s pozitivnim dinamičkim i vitalnim obilježjima te s nešto višim obrazovnim stupnjem i razvijenijom društveno - gospodarskom strukturom. Očito je da su imala povoljnije uvjete za razvitak funkcija.

- Suprotno tome, **negativne demografske prilike** imala je većina, odnosno 41 naselje, među kojima su kod 15 naselja bile **nezadovoljavajuće**, kod 21 naselje **nepovoljne**, dok su 4 naselja (**Maravić draga, Bartolovići, Munjasi i Gojak**) imala **veoma nepovoljne** demografske prilike, a jedno malo naselje (**Janjani**) imalo je **izrazito nepovoljne - nepopravljive** demografske prilike i bilo **naselje u izumiranju**. To su naselja koja su imala negativne demografske prilike, obilježja i tijekove s negativnim dinamičkim i vitalnim obilježjima te s nižim stupnjem kulturne i društveno-gospodarske razvijenosti. Kod ovih naselja bio je prisutan ubrzani proces iseljavanja stanovništva, stalno prisutan prirodni pad stanovništva, pa je logično da je u njima živjelo i manje stanovnika, da je bilo veoma malo mladog stanovništva, a niži je bio i njihov stupanj obrazovno - kulturno - civilizacijske i društveno - gospodarske razvijenosti. Naselje Brezno drežničko smješteno u izoliranom brdovitom području već je bilo izumrlo i ostalo potpuno bez stanovnika.

- Demografska valorizacija prema popisu iz 1981. godine pokazivala je nešto povoljnije demografske prilike nego su bile 1991. godine. Tada su bila dva naselja s povoljnim demografskim prilikama (gradsko središte Ogulin i prigradsko naselje Puškarici), više naselja sa zadovoljavajućim (11) i nezadovoljavajućim (16) demografskim prilikama, ali više naselja i s veoma nepovoljnim (17) i izrazito nepovoljnim - nepopravljivim (3) demografskim prilikama.

- Sve to ukazuje da se demografske prilike kod većine naselja mogu lakše pogoršati nego popraviti, zavisno o političkim, društvenim, gospodarskim, demografskim i prostornim prilikama i procesima. To su već pokazali prvi rezultati popisa stanovništva iz 2001. godine, što će se moći točno utvrditi nakon njihove detaljnije obrade. Naime, prema ovom najnovijem popisu mnoga su se naselja smanjila prema broju stanovnika, a upravnim aktom znatno je smanjen i ukupan broj samostalnih naselja na području Grada Ogulina, pa je umjesto 49 naselja, koliko ih je bilo 1991. godine, njihov broj sveden na svega 24 naselja prema popisu iz 2001. godine.

- Da bi neko naselje pokazivalo pozitivnu demografsku sliku i moglo pozitivno razvijati svoje demografske prilike mora imati određenu koncentraciju i rast broja stanovnika, kao posljedicu, ne samo prirodnog priraštaja, nego i privlačenja novog mlađeg i za rad i za reprodukciju sposobnog stanovništva, kod njih mora biti sporije starenje stanovništva, viši stupanj obrazovanosti i puna aktivnost stanovništva s više radnih mjesta i zaposlenih mještana.

Na području Grada Ogulina nisu ostvareni ti uvjeti pa je zato znatno više naselja s negativnim nego s pozitivnim demografskim prilikama. Posebno nedostaju manja radna središta - pokretači života, takve veličine koji odgovaraju razmještaju naselja i stanovništva unutar ovog područja, što treba doprinijeti poboljšanju demografskih prilika, ne samo u tim manjim radnim središtima, nego na čitavom njihovom gravitacijskom području.

- U tom smislu, može se zaključiti da ako se poprave društveno - gospodarske prilike na ovom području, može se očekivati i popravljivanje demografskih prilika, posebno u naseljima III. i IV. kategorije i ponekom naselju V. kategorije, u kojima su bile zadovoljavajuće, nezadovoljavajuće ili nepovoljne demografske prilike, posebno u onima koja imaju bolji geografski položaj. S tim u svezi, povoljniji su uvjeti u naseljima smještenim u središnjem dijelu Grada Ogulina, odnosno u prigradskom urbaniziranom području oko gradskog središta Ogulina. Znatno su nepovoljnije prilike u rubnim brdskim i zaravnjenim krškim područjima u ovom prostoru, gdje je skromnija prirodna osnova, naselja su slabije prometno povezana i infrastrukturno opskrbljena, nedostaje razvitak brojnih funkcija, uključujući i one uslužne funkcije koje služe stanovništvu u svakodnevnom životu. Zato će brojna naselja najvjerojatnije nastaviti demografski propadati i postepeno izumirati. To se posebno odnosi na ona najmanja naselja, na naselja koja su znatnim dijelom ili gotovo potpuno ispražnjena, kao i na naselja koja imaju nepovoljan geografski položaj i slabije su prometno povezana.

- Već samo ovo nekoliko napomena i zaključaka upućuje u kojem pravcu bi trebalo dugoročno i prioritarno usmjeravati pažnju državnih, županijskih i lokalnih vlasti i društva u prostoru Grada Ogulina. Bez ulaganja u gospodarski razvitak i otvaranje novih radnih mjesta, teško će se moći postizati pozitivne

demografske promjene. Uz odgovarajuću gospodarsku, socijalnu, populacijsku i druge politike potrebno je poticati pozitivne demografske procese, odnosno moguće je popraviti demografske prilike u pojedinim naseljima na području Grada Ogulina. Samo na taj način na ovom području neka naselja bi se mogla oporaviti i dalje uspješno demografski razvijati.

1.5.2. Suvremeni procesi preobrazbe naselja

Proces **urbanizacije** složeni je proces mijenjanja jednog prostora, koji bitno utječe na promjenu strukture naselja. Najprije u prostoru nastupaju procesi **deagrarizacije i industrijalizacije**, a u najnovije vrijeme procesi **tercijarizacije i kvartarizacije** (među kojima se osobito ističe niz novih poticaja vezanih za pružanje raznih usluga), koji razbijaju izoliranost pojedinih naselja i krajeva. Ta preobrazba prostora sadrži izmjene njegove društvene i gospodarske strukture, funkcija i fizionomije. Prostor poprima gradska obilježja i način života, te u njemu dolazi do odgovarajućih vidljivih vanjskih promjena u krajoliku.

Pod utjecajem općeg globalnog razvitka i tih suvremenih procesa u prostoru Republike Hrvatske, a osobito pod snažnim djelovanjem deagrarizacije i urbanizacije, industrijalizacije, **razvitka prometa, turizma i drugih usluga**, šire se gradska naselja i jača preobrazba njihovih okolica, u kojima se počinju razvijati nove gospodarske i središnje uslužne funkcije i jače razvijaju njezina gradska i prigradska naselja te središta rada. Rezultat toga je da se postepeno sve više urbaniziraju naselja u tom prostoru.

Stalni razvitak samog grada Ogulina, najvećeg grada u Gorskom kotaru, ranije središta općine i kotara, a sada središta istoimenog Grada, zbog razvitka neagrarne djelatnosti u tom gradskom središtu (industrije, koja se počela razvijati već u drugoj polovici XIX. stoljeća, kao i tercijarnih i kvartarnih djelatnosti, koje se još nijesu optimalno razvile), posebno utječe na društveno - gospodarsku i fizionomsko - prostornu preobrazbu šireg ogulinskog kraja.

Ta je preobrazba, među ostalim, izražena prisutnom osovinom urbanizacije na jadranskom pravcu, koja se pruža od Zagreba preko Jastrebarskog, Karlovca i Duge Rese te dalje nastavlja prema Ogulinu. Ona se spontano razvijala, kao i neke druge, kao pozitivna novija tendencija. Veoma je uska, nejednako urbanizirana, a ponegdje malo i isprekidana. Još nije u cjelosti dovršena i međusobno povezana.

Ova osovina, u ovom svom krajnjem jugozapadnom dijelu, obuhvaća prostor gradskog naselja Ogulin i njegovih prigradskih naselja, a na njih se odmah nastavlja urbanizirano područje nekih susjednih najbližih naselja i područja, kao što je područje općina Josipdol, Tounj i nekih drugih, koje su samo političko - teritorijalno odvojene od ovog grada i predstavljaju druge samostalne jedinice lokalne samouprave.

Širenjem procesa urbanizacije prema okolici gradova dolazi do postupne društveno - gospodarske preobrazbe prostora i pojedinih naselja, koja poprimaju neka gradska obilježja, ali se još u nekima, više ili manje, miješaju osobine gradskog i seoskog načina života. Najprije se mijenjaju strukture stanovništva i domaćinstava (kućanstava), što se zatim odražava na osnovni izgled i strukturu njihovih kuća, a time se uvjetuje fizionomska i funkcionalna preobrazba naselja. Tako se između gradskih središta i seoskih naselja razlikuju **prijelazna urbanizirana naselja**.

Područje Grada Ogulina bilo je tipično ruralno područje. Naselja su bila i ostala relativno mala i raštrkana, a po svojoj su strukturi bila prevladavajuće agrarna i ruralna, gospodarski nerazvijena i infrastrukturno neopremljena. Tek kada se počela razvijati industrija u relativno bliskim gradskim središtima (Ogulin i drugi), ali i u nekim naseljima u dijelovima ove jedinice lokalne samouprave, sve se to počelo odražavati i na društveni i gospodarski razvitak ovog Grada i dolazilo je do postepene deruralizacije i preobrazbe naselja u ovom području.

Naselja u području Grada Ogulina postepeno su se preobražavala od ruralnih prema slabije i jače urbaniziranim naseljima. Tako se 1981. godine na ovom području isticalo tada općinsko i gradsko središte Ogulin (10.174 st.), te još 6 jače urbaniziranih naselja, četiri u njegovoj neposrednoj blizini (Puškarići 387 st., Marković selo 77 st., Hreljin ogulinski 204 st. i Zečica 41 st.) i dva izdvojena manja razvojna središta u zapadnom brdovitom području (Drežnica 95 st. i Jasenak 382 st.), dok je na čitavom području ove današnje gradske jedinice lokalne samouprave još bilo 18 slabije urbaniziranih naselja, ali i 24 ruralna naselja.

Već se prema popisu iz 1991. godine ovaj proces preobrazbe proširio na čitavo područje ovog Grada (i znatan dio susjednih općina), zahvatio čak 46 naselja i fizički se povezao s urbaniziranim područjem gradskog središta Ogulina (10.857 st. - uključena i prigradska, a danas samostalna naselja Sveti Petar, Sabljak selo, Salopek selo i dio naselja Ribarići). Naime, na području Grada Ogulina bilo je **37 jače urbaniziranih naselja**, koja su zajednički imala 5.185 stanovnika, što je činilo 30,99% svih stanovnika ovog Grada. Ona su se nalazila u svim dijelovima ovog područja i uglavnom su bila međusobno povezana.

Na istom tom području, oko jače urbaniziranih naselja ili između njih, nalazila se većina drugih slabije urbaniziranih naselja, koja su se tek počela preobražavati. Ukupno je bilo 8 **slabije urbaniziranih naselja** sa 648 stanovnika, što je činilo svega 3,87% stanovnika Grada Ogulina.

Tako je 1991. godine na području Grada Ogulina bilo ukupno 45 jače i slabije urbaniziranih naselja, koja su zajedno imala 5.833 stanovnika, što je predstavljalo 34,86% svih stanovnika, a s gradskim središtem Ogulinom obuhvaćala su 46 naselja sa sveukupno 16.690 stanovnika ili čak 99,75% svih stanovnika ovog Grada. Ovako preobražena okolica grada Ogulina, a unutar nje gotovo sva naselja na području Grada Ogulina, razvijala su se sa svim svojim specifičnim obilježjima i značajkama, uključujući i društveno - gospodarsku, demografsku i prostornu preobrazbu. Ona se je tada nalazila u još ranoj fazi razvoja, u stadiju urbanizacije i gospodarskog razvoja s tendencijom polarizacije, kada dominira središte tog prostora (Ogulin).

Na području Grada Ogulina, još su samo dva mala naselja u sjevernom krškom zaravnjenom području imala prevladavajuća agrarna obilježja i prema većini kriterija pripadaju skupini **ruralnih naselja**. U njima su 1991. godine živjela samo 42 stanovnika ili 0,25% svih stanovnika ovog područja, dok je ranije samostalno naselje Brezno drežničko te godine već bilo bez stanovnika.

Tek predstoji potpuni društveno - gospodarski preobražaj prigradskih urbaniziranih naselja i ostale njezine okolice. Nažalost, ratna zbivanja, tranzicijsko razdoblje i depopulacijske tendencije usporile su te tijekove. Daljnja preobrazba treba biti vidljiva ne samo novim izgledom kuća i naselja, njihovim opremanjem potrebnom komunalnom infrastrukturom, nego i rastom broja stanovnika i njegovim strukturnim promjenama, među kojima treba prevladavati njegova neagrarna komponenta. S druge pak strane, neka naselja i zaseoci, u kojima je već danas veoma malo stanovnika, očekuje se da će potpuno ostati bez stalno prisutnih stanovnika i tako će potpuno izumrijeti ili će neka od njih dobiti novu funkciju povremeno naseljenih naselja i zaselaka rekreacijskog tipa (kao kuće i naselja za odmor), ako za to budu imali uvjete.

1.5.3. Ocjena stanja kulturno-povijesnih vrijednosti

Unutar granica Grada Ogulina obuhvaćeno je 23 naselja ruralnog karaktera te urbana cjelina grada Ogulina. Do sada je na ovom području provedena pravna zaštita na relativno malom broju objekata i cjelina. Status registriranog kulturnog dobra do sada ima povijesna cjelina grada Ogulina i pet pojedinačnih objekata, deset je preventivno zaštićenih i dvadeset i jedan evidentirani objekt bez pravne zaštite. Značajan je broj objekata i spomen obilježja iz NOB-e koji će biti zasebno kategorizirani i zaštićeni. Nije zaštićena niti jedna sačuvana ruralna cjelina niti arheološki nalaz.

Zaštita je, dakle, provedena na razmjerno malom broju objekata kulturno-povijesnog nasljeđa i prema današnjim kriterijima zaštite manjkavo. Stoga je u sklopu izrade konzervatorske podloge za potrebe ovog plana predviđen detaljan obilazak terena, te inventarizacija i valorizacija svih elemenata baštine. Na ovaj način se evidentiraju brojni elementi baštine, a neki ranije evidentirani pojedinačni objekti će se naći unutar povijesnih cjelina ukoliko iste čine ruralni ambijent određene vrijednosti. Povijesne cjeline su uspjele očuvati prepoznatljivost kroz poteze očuvanih parcela sa pripadajućim građevinama koje čine mikroambijente i niz pojedinačnih primjera tradicijskih stambenih i gospodarskih objekata, te javne plastike.

Popisivanje je provedeno po važećoj konzervatorskoj metodologiji koja podrazumijeva, sagledavanje svih vrijednosti i kulturne baštine prema razrađenoj tipologiji, vrednovanje prostornih i ambijentalnih obilježja, vrednovanje kulturnih vrijednosti unutar njihovog prirodnog okoliša od kojeg su neodvojivi.

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

Prostornim uređenjem osigurava se racionalno i svrsishodno gospodarenje, zaštita i upravljanje prostorom Grada, kao osobito vrijednim i ograničenim nacionalnim dobrom. Prostornim planom uređenja Grada potrebno je definirati ciljeve prostornog uređenja kroz značaj i posebnosti prostora, mogućnosti i ograničenja razvoja prostorno-gospodarske strukture Grada i njegovih dijelova, te utvrditi koncepciju budućeg prostornog uređenja.

Opći prostorno-razvojni ciljevi su osnaživanje prostorno razvojne strukture, povećanje vrijednosti prostora i okoliša, te integracija u evropske razvojne sustave.

Gospodarsko-razvojni okvir određen je težnjom da se unaprijedi učinkovitost gospodarstva prilagođenog tržišnim uvjetima.

Karakteristike polaznog momenta, nasljeđene teškoće i neizvjesnost uvjeta privređivanja, nameću definiranje osnovnih pravaca razvoja i strategije razvoja.

Posebni ciljevi prostornog razvoja su:

- povećati kvalitetu življenja i uravnotežiti razvoj svih područja
- razvojne ciljeve prilagoditi značajkama prostora
- racionalno koristiti i zaštititi nacionalna dobra
- uvažiti zajednička obilježja i osobitosti područja u planiranju razvoja
- osigurati učinkovitost sustava prostornog uređenja
- razvijati infrastrukturne sustave

Prioritetna područja djelatnosti:

- smanjivanje razlika razvijenosti područja, zaustavljanje negativnih demografskih kretanja, korištenje nedovoljno valoriziranih potencijala nekih područja i resursa,
- funkcionalno osposobljavanje infrastrukturnih mreža (poglavito prometnih) kao osnove za usmjeravanje razvoja i zaštite okoliša i to ravnomjernim pokrivanjem cijelog prostora (uz primjenu prostoru prilagođenih oblika),
- funkcionalno osposobljavanje i status gradova primjeren ulozi razvojnih i kulturnih središta područja,
- prilagođavanje gospodarstva uvjetima i osobitostima prostora a naročito s gledišta fleksibilnosti, integriranosti u strukture naselja i krajobraza, energetskih ograničenja, zaštite okoliša i stvaranja prihoda iz domicilnih resursa,
- uspostava intervencijskih mjera za određeni oblik gospodarskih djelatnosti u područjima s ograničenjima u razvoju (trenutno neprofitabilne ali ukupno gledano važne djelatnosti, osobit kvalitetan proizvod, ruralne sociogospodarske strukture).

Cilj je ovog plana prostorno usklađivanje svih aktivnosti i procesa, te održavanje i razvijanje povoljnih uvjeta za život i rad ljudi na prostoru Grada, raspored i razvoj naselja, prometa i djelatnosti, uz usvajanje svih specifičnosti (fizičkih, bioloških, demografskih, ekoloških, socioloških itd.) razvoja koji su značajni za čovjeka i zajednicu.

Građevine od važnosti za Državu na području Grada Ogulina su:

1. Prometne građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:

- autocesta, ostale državne ceste s pripadajućim objektima i uređajima
 - autocesta Zagreb - Karlovac - Split - Dubrovnik,
 - državne ceste:
 - D23 Generalski Stol – Kapela,
 - D32 Jasenak – Nikolići,
 - D42 Hreljin – Ogulin – Josipdol – Kuselj.
- nova transeuropska željeznička pruga velike propusne moći Zagreb-Karlovac-Josipdol-Rijeka s odvojkom Drežnica-Gospić-Knin,

- magistralna željeznička pruga Zagreb-Rijeka s kolodvorom - MG Zagreb – Ogulin - Rijeka,
- 2. Energetske građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:
 - hidroelektrana HE Gojak (48 MW),
 - dalekovod napona 220 kV i 110 kV,
 - magistralni plinovod Vrbovsko - Ogulin - Slunj - BIH,
- 3. Građevine za eksploataciju mineralnih sirovina,
- 4. Građevine posebne namjene,
- 5. Športske građevine:
 - športski i rekreacijski centar HOC "Bjelolasica",
 - turistička destinacija "Mašnik" –športski tereni (golf igralište),
- 6. Ugostiteljske i turističke građevine:
 - športski i rekreacijski centar HOC "Bjelolasica" – turističko naselje,
- 7. Ostale građevine:
 - gospodarska zona «čvor» autoceste
- 8. Građevine na zaštićenom području PP "Bjelolasica" za koje se izdaje građevina dozvola prema posebnom zakonu, osim obiteljske kuće

2.1. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA

Demografski razvoj

- Ublažavati i ispraviti negativne tendencije demografske slike te stalno poboljšavati strukturu stanovništva.
- Spriječiti depopulaciju i izumiranje niskonatalitetnih područja, a dugoročno djelovati na poboljšanje demografskih procesa – zaustavljanje negativne stope prirodnog prirasta, a povećanje stope nataliteta koja se kreće u rasponu od 5 ‰ – 10 ‰ na barem 15 ‰ što je prema demografskoj teoriji granična niska stopa nataliteta.
- Postići optimalan razmještaj stanovništva.
- Revitalizirati najugroženija i strateški značajna područja: pogranično, brdsko-planinsko, a naročito ratom opustošeno južno i jugoistočno područje Županije.
- Povratak prognanika i hrvatskog stanovništva iz drugih zemalja posebice u demografski najugroženija područja.
- Ostanak mlađeg stanovništva naročito stručnih kadrova kako bi se spriječio njihov odlazak na rad u inozemstvo i trajno iseljenje iz Hrvatske.
- Osigurati uvjete za pozitivne učinke širenja urbanizacije, kako bi se i u najugroženijim područjima osigurali kvalitetni uvjeti stanovanja i zapošljavanja.
- Usporavati rast gradskog stanovništva prvenstveno u Karlovcu, a poticati brži rast u manjim razvojim središtima, s ciljem ujednačenog policentričnog razvoja
- Obnavljati ruralne sredine gdje je to moguće i gdje postoji potreba obzirom da jedan dio brdsko-planinskih i izoliranih naselja neće biti moguće revitalizirati, pa će se djelomična revitalizacija postići tek u naseljima uz prometnice s lokalnim funkcionalnim sadržajima te u područnim središtima koja bi trebala biti nositelj revitalizacije ruralnih područja Županije.

Odabir prostorne i gospodarske strukture

- Sanacija i razvoj strateških djelatnosti Županije (poljoprivreda, promet, industrija, turizam).
- Iskorištenje potencijala koji bez većih ulaganja mogu dati brze i kvalitetne učinke (postojeće radne zone, središnja naselja i turistički kompleksi).
- Gospodarski razvitak nedovoljno razvijenih područja poticanjem obrtništva, privatnog poduzetništva i razvitkom obiteljskih gospodarstava.
- Omogućiti bolji razmještaj gospodarskih djelatnosti na cijelom području Županije što će osigurati stvaranje manjih gospodarskih zona za zapošljavanje viška radne snage iz poljoprivrede.
- Osiguranje profita proizvođaču provođenjem transformacije poljoprivrednog sektora, poticanjem učinkovitije proizvodnje i organizacijom marketinga poljoprivrednih proizvoda, uz razvitak poljoprivrede na tržišnim načelima i osiguravanje konkurentnosti na tržištu specifičnim proizvodima proizvedenim na ekološki način, čime bi se doprinijelo porastu ukupnog gospodarstva, a sve uz nužnu zaštitu prirodnih resursa.

- *Obzirom da na području većeg dijela naše županije nije moguće stvarati velike ratarske komplekse (procijenjeno je da je za uspješnu čistu ratarsku proizvodnju potrebno barem 50 ha zemlje, povrtlarsku 10-15, a voćarsku i vinogradarsku manje), stočarstvo treba postati osnovna proizvodna djelatnost.*
- Razvoj i rast obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva kao osnovne proizvodno ekonomske jedinice sa strukturom i obujmom poljodjelske proizvodnje te veličinom posjeda koja će omogućiti minimum samostalne reprodukcije, rentabilnog poslovanja čiji je rezultat profit te potpuno upošljavanje svih članova obitelji kroz prosječno tri generacije i njihov opstanak na selu.
- Stvaranje obiteljskih gospodarstava – farmi (do sada nepriznatog oblika poljoprivrednog gospodarstva i zbog toga nedefiniranog u okviru postojećih zakonskih propisa), uz analizu pojedinih tipova ovisno o vrsti, količini i intenzitetu poljoprivredne proizvodnje.
- Okrupnjavanje posjeda i povećanje prosječne veličine parcele (komasacija) što istovremeno znači i novelaciju vlasničkih odnosa, gdje se paralelnim provođenjem melioracija, dobiva se zemljište u potpunosti sposobno za intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju.
- Poticanje rješavanja sudbine velikih poljoprivrednih kompleksa u “društvenom” vlasništvu, čime bi se dobila jasna zemljišna osnova na kojoj bi se temeljio razvoj poljoprivrede.
- Usmjeravanje izgradnje poljoprivrednih gospodarstava prema naseljima kojima prijeti izumiranje, obzirom da su ona barem djelomično infrastrukturno opremljena.
- Razvoj slatkovodnog ribarstva (uzgoj pastrve u južnijim – gorskim dijelovima županije te šarana u nizinskim vodama).
- Gospodarske zone primarno vezati za infrastrukturno opremljena područja i centre izvan Karlovca.
- Razvoj poljoprivredne i šumsko - drvene proizvodnje zasnovan na racionalnom korištenju dobara uz poštivanje kriterija očuvanja okoliša.
- Unapređenje eksploatacije mineralnih sirovina i drvene mase, uz razvoj pratećih proizvodnih sadržaja.
- Povećanje poljoprivrednih površina na područjima melioracija i uređenje vodotoka.
- Na odgovarajući način aktivirati što je moguće veći dio turistički atraktivnih područja i znamenitosti Županije.
- Sustav ponude i turistički proizvod graditi podjednako na smještajnim i izletničkim turističkim značajkama Županije
- Turističku infrastrukturu proširiti na više uporišta kroz pojačanu realizaciju manjih projekata, s time da turizam treba unapređivati samo onoliko koliko donosi željeni dobitak stanovništvu određenog područja, posebice u obliku dohotka i radnih mjesta te ako je taj dobitak trajne naravi i ne narušava životne prilike stanovništva.
- Održivi razvitak turizma temeljiti na zaštiti okoliša kao osnovnom kriteriju, obzirom da se radi o sadržaju koji koristi prirodnu i kulturnu baštinu s ciljem povećanja broja posjetilaca i profita.
- Maksimalno angažirati postojeće zone i objekte turističke namjene, a gdje je potrebno odrediti nove poštujući načelo održivog razvitka.
- Razvitak kontaktnog područja Nacionalnog parka “Plitvička Jezera” s naglaskom na tranzitni turizam, koji bi uz primjerenu ponudu smještajnih kapaciteta i ugostiteljskih objekata bio komplementaran postojećim turističkim potencijalima Parka.
- Razvitak turizma gradskih urbanih središta.

Razvoj naselja, društvene, prometne i ostale infrastrukture

Naselja

- Policentrični razvitak ostvarivati kroz sustavno jačanje postojeće mreže centralnih naselja, njihovim upotpunjavanjem odgovarajućim funkcijama te prerastanje pojedinih naselja u višu kategoriju centraliteta.
- Smanjivati urbanu koncentraciju (primarno u Karlovcu) i prostornu demografsku polarizaciju (selo – grad), vraćanjem ruralnom području osnovnih funkcija prvenstveno kroz oživljavanje prostoru svojstvenih djelatnosti, ali na višoj tehnološkoj razini.
- Urbanu mrežu dopunjavati manjim gradovima kako bi oni postali nositelji razvitka svojih gravitacijskih područja – bitne sastavnice života (stanovanje, rad, društveni život i odmor) moraju biti dostupne na malim udaljenostima.
- Revitalizirati gradska naselja kao mjesta tradicijskog graditeljskog identiteta s posebnim regionalnim obilježjima, obzirom da povijesne jezgre predstavljaju osnovu identiteta gradova.
- Integrirati ruralnu i urbanu ekonomiju razvijanjem dviju paralelnih ekonomija :
- lokalna za zadovoljavanje osnovnih životnih potreba organizirana na osnovi malih, samostalnih prostornih jedinica,

- izvozno orijentirana ekonomija.
- Uskladiti u gradovima funkcije rada i stanovanja kroz analizu intenziteta migracija i gravitacijskog područja (ojačati manja središta kao centre rada i buduća okupljališta manjih područnih cjelina) te boljom povezanošću otvoriti obrnutu dnevnu migraciju i time širiti zonu prigradske urbanizacije.
- Povećati broj naselja s minimalno 500 stanovnika, a u općinskim središtima povećati broj stanovnika na minimalno 1.000.
- Izdvojiti prostorne cjeline prema dostupnosti centralnim naseljima i zadovoljavanju osnovnih potreba stanovništva.

Društvene djelatnosti

- Sistematizirati svojstvene središnje uslužne funkcije temeljnih skupina društvenih djelatnosti, u skladu s posebnim planovima razvitka, odgovarajućim standardima za svaku pojedinu skupinu i usklađenu s novim teritorijalnim ustrojem.
- Djelovati na kvalitetu pruženih usluga i njihovo obogaćivanje respektirajući kriterije funkcionalnosti i ekonomičnosti (stvarne veličine i potrebe gravitacijskog područja), obzirom da je postojeća mreža uslužnih funkcija pojedinih skupina djelatnosti prilično razgranata.

Infrastruktura

- Razviti prometni sustav u urbanim i drugim naseljenim prostorima vezano na postojeće planirane pravce od državnog i županijskog značaja, kako bi se postigla veća povezanost i opskrbljenost županijskog prostora.
- Osloboditi gradove i ostala naselja tranzitnog prometa.
- Osigurati vodoopskrbu čitavog područja Županije (najveće potrebe su u sjevernom dijelu Županije, dok su najveće zalihe u južnom) dovoljnim količinama kvalitetne pitke vode uz minimalne gubitke u vodoopskrbnoj mreži.
- Intenzivirati gradnju kanalizacijskog sustava.
- Razraditi cjelokupnu prometnu mrežu dajući prednost javnom prometu i željeznici.
- Poticati razvoj onih vrsta robnog prometa koje štede energiju, površine i vode računa o okolišu.

Zaštita krajobraznih vrijednosti

- Osnovni cilj je očuvanje izvornog krajolika sa što većom uravnoteženošću elemenata koji ga tvore, uz istovremeno očuvanje i naglašavanje identiteta pojedinih područja.
- Studijska analiza prirodnog i kultiviranog krajolika te naseljskih struktura koji ga tvore uz određivanje značajki krajobraznih jedinica propisivanjem najznačajnijih elemenata (geomorfoloških, botaničkih, naseljskih, povijesno-kulturnih i drugo).
- Kvalitetna nadgradnja krajolika i obnova devastiranih područja
- Zaštita voda kao krajobraznih elemenata.
- Izgradnja van naselja ne smije narušavati krajobraz, a ukoliko je potrebna sanacija treba ju vršiti autohtonim biljnim vrstama.
- Obnova postojećih naseljskih struktura s ciljem očuvanja graditeljskog identiteta povijesnih središta, temeljena na određenim tipovima naselja i regionalnim obilježjima.

Zaštita prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina

- Permanentno praćenje, istraživanje i evidentiranje stanja u prostoru te sustavno vrednovanje graditeljske baštine (uključujući djela suvremene arhitekture i urbanizma) te stvaranje dokumentacijske baze kao podloge za stručne analize.
- Stvaranje (GIS) baze podataka za sagledavanje problematike, temeljenu na objedinjavanju raspršenih podataka iz više institucija i nivoa, čime bi se odgovorilo zahtjevima djelotvorne brige o baštini kakva odgovara današnjem stanju u prostoru.
- Poticati istraživanja, analitičke radove, studije i projekte na područjima izrazitih krajobraznih i kulturno – povijesnih vrijednosti, napose na područjima s arheološkim nalazima i područjima povijesnih cjelina, čiji je intenzivniji razvoj planski zacrtan te utvrditi negativne i pozitivne čimbenike razvoja.
- Novelacija dokumenata prostornog uređenja (posebno u novoosnovanim jedinicama lokalne samouprave) uz definiranje i razvijanje jedinstvene metodologije planiranja u zaštićenim područjima.
- Operacionalizacija stručnih opredjeljenja zaštite kulturne baštine, ugradbom smjernica i parametara u prostorno plansku i razvojnu dokumentaciju, s ciljem usmjeravanja i uključivanja kulturne i prirodne

baštine u razvojne programe (investicijski programi u turizmu, zaštiti okoliša, obrazovanju i drugim područjima).

- Očuvanje uravnoteženog odnosa izvornih povijesnih oblika i suvremenih graditeljskih pojava radi očuvanja vrijednosti koje svjedoče o identitetu područja i naroda kojemu pripadaju.
- Sveobuhvatna obnova i sanacija tijekom Domovinskog rata razorene i oštećene graditeljske baštine, a prema Rezoluciji o obnovi hrvatske kulturne baštine.
- Poticanje razvoja svijesti kod lokalnih zajednica o vrijednosti i potrebi očuvanja kulturne i prirodne baštine kao nacionalnog bogatstva područja i o potrebi njihova očuvanja, a uspostavom dijaloga osigurati sudjelovanje zajednice u planiranju i upravljanju.
- Proširenje postojećeg sustava zaštićenih zona prirodne baštine određivanjem novih područja zaštite i razvijanjem planiranja u područjima koja su već zaštićena.

Građevine od važnosti za županiju određene su prema značenju u razvoju pojedinog dijela Županije. Određivanje prostora i građevina ovim se planom utvrđuje planski i usmjeravajući uvjet. Ovim planom utvrđuju se slijedeći zahvati u prostoru od važnosti za županiju koji su preuzeti iz plana višeg reda:

1. Prometne građevine:

- ostale državne ceste:
 - obilaznica naselja Otok Oštarijski, Ogulin i Sveti Petar,
- županijske ceste s pripadajućim objektima i uređajima,
- zrakoplovne građevine:
 - helidrom,

2. Energetske građevine:

- 35 kV elektroenergetska mreža s pripadajućim postrojenjima,
- županijska plinska mreža (opskrbni sustav Ogulin),
- magistralni TK kabel II razine,
- bazne stanice mobilne telefonije,

3. Vodne građevine:

- vodozahvati i regionalni vodovodni sustavi,
- retencija Ogulin,
- sustavi za odvodnju s uređajem za pročišćavanje kapaciteta do 25000ES,
- MAHE od 5 -10 MW,

4. Građevine za postupanje s otpadom:

- Ogulinsko odlagalište otpada I i II kategorije,

5. Građevine društvenih djelatnosti

- srednje škole: Gimnazija Bernardina Frankopana u Ogulinu; Obrtnička i tehnička škola Ogulin u Ogulinu,
- vanjsko nastavno središte Tehničkog veleučilišta u Zagrebu – Prometni odjel,
- građevine zdravstvene zaštite: Opća bolnica Ogulin u Ogulinu.

2.1.1. Razvoj grada i naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava

Razvoj grada i naselja posebnih funkcija

- Policentrični razvitak ostvarivati kroz sustavno jačanje postojeće mreže centralnih naselja, njihovim upotpunjavanjem odgovarajućim funkcijama, te prerastanje pojedinih naselja u višu kategoriju centraliteta.
- Smanjivati urbanu koncentraciju i prostornu demografsku polarizaciju (selo – grad), vraćanjem ruralnom području osnovnih funkcija prvenstveno kroz oživljavanje prostoru svojstvenih djelatnosti, ali na višoj tehnološkoj razini.
- Urbanu mrežu dopunjavati manjim gradovima kako bi oni postali nositelji razvitka svojih gravitacijskih područja – bitne sastavnice života (stanovanje, rad, društveni život i odmor) moraju biti dostupne na malim udaljenostima.
- Revitalizirati gradska naselja kao mjesta tradicijskog graditeljskog identiteta s posebnim regionalnim obilježjima, obzirom da povijesne jezgre predstavljaju osnovu identiteta gradova
- Integrirati ruralnu i urbanu ekonomiju razvijanjem dviju paralelnih ekonomija:

-lokalna za zadovoljavanje osnovnih životnih potreba organizirana na osnovi malih, samostalnih prostornih jedinica,

-izvozno orijentirana ekonomija

- Uskladiti u gradovima funkcije rada i stanovanja kroz analizu intenziteta migracija i gravitacijskog područja (ojačati manja središta kao centre rada i buduća okupljališta manjih područnih cjelina), te boljom povezanošću otvoriti obrnutu dnevnu migraciju i time širiti zonu prigradske urbanizacije.
- Povećati broj naselja s minimalno 500 stanovnika.
- Ojačati manja područna inicijalna razvojna središta kako bi se zadržalo okolno stanovništvo.
- Izdvojiti prostorne cjeline prema dostupnosti centralnim naseljima i zadovoljavanju osnovnih potreba stanovništva.
- Sistematizirati svojstvene središnje uslužne funkcije temeljnih skupina društvenih djelatnosti, u skladu s posebnim planovima razvitka, odgovarajućim standardima za svaku pojedinu skupinu i usklađenu s novim teritorijalnim ustrojstvom.
- Djelovati na kvalitetu pruženih usluga i njihovo obogaćivanje respektirajući kriterije funkcionalnosti i ekonomičnosti (stvarne veličine i potrebe gravitacijskog područja), obzirom da je postojeća mreža uslužnih funkcija pojedinih skupina djelatnosti prilično razgranata.

Infrastrukturni sustav

- Razviti prometni sustav u urbanim i drugim naseljenim prostorima vezano na postojeće planirane pravce od državnog i županijskog značaja, kako bi se postigla veća povezanost i opskrbljenost županijskog prostora.
- Osloboditi gradove i ostala naselja tranzitnog prometa.
- Osigurati vodoopskrbu čitavog područja Županije (najveće potrebe su u sjevernom dijelu Županije, dok su najveće zalihe u južnom dijelu) dovoljnim količinama kvalitetne pitke vode uz minimalne gubitke u vodoopskrbnoj mreži.
- Intenzivirati gradnju kanalizacijskog sustava.
- Razraditi cjelokupnu prometnu mrežu dajući prednost javnom prometu i željeznici.
- Poticati razvoj onih vrsta robnog prometa koje štede energiju, površine i vode računa o okolišu.

2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora

- Prilikom određivanja namjene i korištenje prostora težiti očuvanju šumskih i kvalitetnih poljoprivrednih površina.
- Gospodarenje tлом i njegovu zaštitu provoditi usmjerenim gospodarskim utjecajem, uz sustavno praćenje, a oslanjajući se znanstvene i stručne spoznaje, tako da posljedica tih utjecaja ne bude degradacija nego povećanje plodnosti tla.
- Postojeće površine šuma održavati pravilnim gospodarenjem, temeljem šumsko gospodarskih osnova (obnavljanjem šumske vegetacije, poboljšanjem zdravstvenog stanja šuma obilježavanjem i sječom bolesnih stabala i stabala u odumiranju).
- Identificirati zalihe i izvorišta pitke vode, utvrditi uvjete zaštite i racionalnog korištenja, te maksimalno smanjiti gubitke na postojećem vodoopskrbnom sistemu.
- Spriječiti nekontroliranu eksploataciju mineralnih sirovina, težiti uravnoteženom iskorištavanju, sukladno tržišnim potrebama, a primjereno specifičnoj poljoprivrednoj i vodnogospodarskoj situaciji određenog lokaliteta uz obavezu sanacije tijekom radova i nakon eksploatacije.
- Prioritetne hidroenergetske višenamjenske objekte uskladiti s drugim postojećim i potencijalnim korisnicima prostora, te zahtjevima sveukupne zaštite prostora.
- Otvarati mogućnost upotrebi ekoloških (plin) i nekonvencionalnih izvora energije (plin, energija sunca, energija vjetra, geotermalna energija i dr.) uz racionalnu upotrebu postojećih energetske resursa, kroz uvođenje energetske efikasne tehnologije i smanjivanje gubitaka energije u transportu.

2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

- Razvoj definirati na nosivim karakteristikama prostora.
- Sanirati izvore onečišćenja radi sprečavanja degradacije pojedinih ekosustava.
- Zaštititi vrijednosti prostora, prirodnih i stvorenih dobara uz očuvanje biološke raznolikosti svih tipova staništa.

- Zaustaviti trend pogoršanja kvalitete podzemnih i površinskih voda, provođenjem i održavanjem mjera zaštite, naročito onih voda koje su još čiste i zadovoljavaju propisane kriterije.
- Uklanjati izvore ili uzroke zagađivanja voda, spriječavati i smanjivati zagađivanje na mjestu njegova nastajanja, te osigurati i ostvariti pravilno postupanje i konačnu dispoziciju otpada.
- Spriječiti nastajanje zagađenja na postojećim i potencijalnim izvorima voda za opskrbu vodom, odnosno malim vodotocima, gdje uslijed koncentracije zagađenja i ograničenog kapaciteta prijemnika, potrebne mjere zaštite prelaze tehničke i ekonomske mogućnosti.
- Definirati propisane zone sanitarne zaštite u izvorišnim područjima i uspostaviti utvrđene mjere zaštite na osnovi prijeko potrebnih hidrogeoloških i drugih istraživanja.
- Izgradnja centralnih uređaja za zajedničko pročišćavanje gradskih (komunalnih) i industrijskih otpadnih voda, a gdje je to moguće inicirati izgradnju individualnih uređaja za zaštitu tamo gdje nema tehničkog ili ekonomskog opravdanja za izgradnju zajedničkog sustava odvodnje s centralnim uređajima za pročišćavanje.
- Planovima gospodarenja vodama osigurati povećanje malih protoka voda, odnosno povećanja kapaciteta prijemnika za prijem opterećenja, a kvalitetu površinskih i podzemnih voda treba stalno kontrolirati kao i kvalitetu efluenta kojima se u vode unose zagađenja.
- Zaštita osobito osjetljivih područja (područje krša, obalna područja rijeka i akumulacije većih količina podzemnih voda).
- Oživotvoriti sustav gospodarenja otpadom, kako bi se prekinula praksa odlaganja otpadom na nezaštićenu geološku podlogu koja rezultira zagađivanjem hidroloških resursa, a kroz:
 - smanjenje količina, te sustavno zbrinjavanje otpada pri čemu izbor lokacije i tehnologije uređaja za trajno odlaganje pada u funkciji zaštite i racionalnog korištenja prostora.
- Prikupljanje i ponovno korištenje iskoristivog otpada.
- Trajno sigurno skladištenje i uništavanje štetnog i opasnog otpada.
- Još u fazi pripreme projekta, sagledati sve moguće nepovoljne utjecaje zahvata na okoliš kako bi se isti sveli na najmanju moguću mjeru.
- Sanirati ugrožena područja opterećena negativnim utjecajima prometa i industrije.
- Sanirati područja opterećena bespravnom izgradnjom.

2.2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA GRADSKOG ZNAČAJA

2.2.1. Demografski razvoj

Ciljevi demografskog razvoja

Ciljevi prostornog razvitka i uređenja gradskog značenja za područje Grada Ogulina moraju biti utemeljeni na Strategiji i Programu prostornog uređenja Republike Hrvatske i Prostornom planu Karlovačke županije, a trebaju biti tako usmjereni da se racionalno i funkcionalno gospodari prostorom te da se uspostavi ekološka i razvojna ravnoteža u prostoru.

Da bi se demografski razvoj, a time isto tako prostorni razvoj i uređenje područja Grada Ogulina, usmjerio u tom pravcu, utvrđeni su sljedeći **ciljevi**:

- kvalitetno integrirati demografsku razvojnu sastavnicu u kontekst politike budućeg cjelokupnog prostornog i društveno - gospodarskog razvitka ovog Grada,

- mjerama na razini zapošljavanja i socijalne skrbi ublažavati i popravljati negativne demografske tendencije u razmještanju, gustoći naseljenosti, kretanju broja stanovnika, prirodnom kretanju, migracijama, te strukturnih i ostalih obilježja stanovništva i domaćinstava (kućanstava) na cijelom području Grada Ogulina, odnosno nastojati ostvariti u dugoročnom procesu nužnu demografsku obnovu i revitalizirati demografski ugrožena naselja, ako je to u funkciji razvitaka ovog kraja,

- gospodarskim i socijalnim mjerama smanjiti interes, a u krajnjoj liniji i zaustaviti, osobito kod mlađeg i zrelog radno sposobnog i fertilnog stanovništva, trajno iseljenje u inozemstvo i u druga područja Hrvatske, te poticati vraćanje lokalnog domicilnog stanovništva iz drugih krajeva u domovini i iz drugih država u ovaj njihov zavičaj,

- planski razmještavati i organizirano usmjeravati doseljavanje stanovništva, kako bi se naseljavanje uskladilo s razmještajem gospodarskih i društvenih sadržaja i mogućim otvaranjem novih radnih mjesta u radnim središtima u ovom području,
- potrebno je otvarati nova radna mjesta u svim komparativnim gospodarskim i društvenim djelatnostima (poljodjelstvo, industrija, turizam, malo poduzetništvo, usluge i drugo), težiti uspostaviti ravnomjerniji razvitak svih dijelova teritorija Grada i razvijati policentrični sustav glavnog te manjih lokalnih središta u Gradu Ogulinu,
 - nastojati demografski obnavljati te i dalje stvarno poboljšavati standard i kvalitetu življenja stanovništva i domaćinstava (kućanstava), osobito jače ili slabije urbaniziranih naselja, odnosno glavnog gradskog i manjih lokalnih središta, gdje za to postoje objektivne potrebe i mogućnosti,
- kao i u drugim hrvatskim krajevima, potrebno je sprovesti korjenitu preobrazbu društva, izvršiti kvalitetne strukturne promjene (pretvorba, privatizacija i drugo), kako bi se i ovaj kraj mogao kvalitetno integrirati u šire hrvatske sustave.

Budući demografski razvitak

Stanovništvo je značajan čimbenik dugoročnog društveno - gospodarskog razvitka i korištenja prostora. Ono u stabilnim prilikama postupno mijenja svoje vitalne značajke, pa odatle određena sporost demografskih tijekova. Na obilježja i razvitak stanovništva djeluju biološki, društveno - gospodarski, kulturno - obrazovni, zdravstveno - socijalni, psihološki, ali i politički i drugi čimbenici. Samo njihovim pozitivnim mijenjanjem moguće je utjecati na zaustavljanje negativnih demografskih tijekova i ostvariti uvjete za postizavanje pozitivnih promjena i rezultata u razvitku stanovništva.

Pod utjecajem veoma složene, teške i dugotrajne društvene i gospodarske krize u zemlji, koja je bila prisutna i u prošlom društvenom sustavu, što potvrđuje znatan broj stanovnika koji je iselio iz ovog područja ili je privremeno boravio u inozemstvu, posljedice Domovinskog rata, zbog posebnih tranzicijskih potreba i potrebne korjenite preobrazbe društva, nije jednostavno predvidjeti na duži rok demografske promjene za pojedine jedinice lokalne samouprave, njihova središta i ostala samostalna naselja.

Prvi rezultati popisa stanovništva iz 2001. godine i druge realne činjenice ukazuju da se ne može očekivati sljedećih godina brži oporavak, odnosno jači rast broja stanovnika u Gradu Ogulinu, ako se ne osiguraju potrebni uvjeti, kao što su gospodarski razvitak i mogućnost zapošljavanja - nova radna mjesta unutar Grada Ogulina, ali i u njegovoj blizini. Ako se ne osiguraju potrebni uvjeti nastaviti će se stagnacija i depopulacija ovog Grada, posebno nekih njegovih područja i naselja (brdovita i krška područja). Potrebni uvjeti moći će se ostvariti jedino zajedničkim naporima i pristupom države, županije i Grada, ali i privatnog poduzetništva, da se stimulativnim mjerama privuče novo mlađe za rad i reprodukciju sposobno stanovništvo, da postupno dođe do porasta nataliteta i do prirodnog priraštaja, što zajednički treba doprinijeti rastu broja stanovnika.

Što se tiče promjena na duže vrijeme i u većem vremenskom razdoblju potrebno je istaknuti da se svaka od mogućih prognoza mora zasnivati na mogućim i vjerojatnim promjenama i tijekovima koji imaju dugoročne posljedice i tek se trebaju u budućnosti pokazati opravdanim i točnim. U svakom slučaju upućuje se i ukazuje na određene demografske probleme i na moguće posljedice.

Nemaju više dovoljno uporišnih spoznaja i nisu više realne do sada izrađene prognoze stanovništva za područje Grada Ogulina, odnosno bivše općine Ogulin i za njezina manja područja i pojedina naselja, koje su date u raznim prostornim planovima izrađenim za ovo područje u posljednjih 20-tak godina (prognoze za 2000. i 2015. godinu su se kretale od 17.000 do 22.000 stanovnika za današnje područje Grada Ogulina).

Prema sadašnjem stanju demografskih prilika u Hrvatskoj i moguće sagledivoj budućnosti trebat će kod izrade prostornoplanskih dokumenata davati prognozu samo za stalne prisutne stanovnike u zemlji, što je već vidljivo i iz prvih rezultata popisa stanovništva iz 2001. godine, a sve stanovnike koji žive u inozemstvu duže vrijeme uključiti u dijasporu odakle bi se postepeno ti stanovnici po svojoj želji mogli vraćali u zemlju, gdje bi mogli stalno živjeti, stanovati, raditi i ulagati.

U skladu s onim kako se kretao broj stanovnika između 1991. i 2001. godine te obzirom na sve promjene koje su se dogodile u tom razdoblju, **buduće demografske promjene** u području Grada Ogulina u

znatnoj mjeri zavisit će o budućem društveno - gospodarskom razvitku i nastavku suvremenih procesa preobrazbe u prostoru Grada Ogulina, ali i u širem okruženju. Ima naznaka da će se zadržati još neko vrijeme negativno prirodno kretanje stanovništva. Preostala deagrarizacija u ovom prostoru ne mora imati za posljedicu daljnje iseljavanje stanovništva iz većeg broja naselja, ako se postepeno osigura zapošljavanje viška dotadašnjeg agrarnog stanovništva u novim neagrarnim djelatnostima u ovom području. Uz to treba očekivati mogućnost daljnjeg manjeg useljavanja novog i mlađeg stanovništva iz drugih područja, uključujući među njih trajne ili privremene iseljenike u inozemstvo, koji će se vratiti u svoj zavičaj, a neki i u svoje ranije domove.

Prema tome, dugoročno gledano, može se pretpostaviti da će se nastaviti sa stagnacijom ili blagim rastom broja stanovnika u ovom ogulinskom i širem području, pa se zato prognozira da bi **2015. godine na području Grada Ogulina moglo stalno živjeti 14.000 - 16.000 stalno prisutnih stanovnika.**

Smatra se da bi od toga broja u **gradskom središtu Ogulinu** stalno živjelo **9.000 - 10.000 stanovnika**, dok bi u **okolici** (u oko 20-tak nastanjenih samostalnih naselja) u isto vrijeme stalno živjelo **5.000 - 6.000 stanovnika**. Unutrašnji razmještaj tog stanovništva treba slijediti današnje odnose, dakle više u središnjem prigradskom urbaniziranom području nego u rubnim izoliranijim, brdskim i krškim područjima, uzimajući u obzir moguće promjene u društvenom i gospodarskom razvitku u skladu s njihovim lokalnim komparativnim prednostima i mogućnostima.

Pretpostavke o promjenama demografskih struktura temelje se na postojećim trendovima, ali i na mogućim pozitivnim učincima aktivne populacijske politike i pozitivnog gospodarskog razvitka. Ako do toga dođe može se očekivati postupni prijelaz iz prirodnog pada u prirodni priraštaj, popravljavanje odnosa među dobnim skupinama stanovništva u korist mlađih i zrelih skupina, povoljnija obrazovna struktura stanovništva, zadovoljavajuću aktivnost stanovništva te sve veće zapošljavanje u tercijarnim i kvartarnim djelatnostima.

Očekivane promjene u domaćinstvima (kućanstvima) trebaju biti slične kao i kod budućeg kretanja broja stanovnika. Tako se procjenjuje da bi do **2015. godine moglo biti na području Grada Ogulina oko 5.000 - 5.800 stalno prisutnih domaćinstava - kućanstava, pa bi prosječna njihova veličina bila 2,75 - 3,00 člana.** Od toga se predviđa da bi u gradskom središtu Ogulin bilo oko 3.000 - 3.400 stalno prisutnih domaćinstava (kućanstava), a u ostalim naseljima u okolici oko 2.000 - 2.400 stalno prisutnih domaćinstava (kućanstava).

Samo primjenom dugoročne aktivne populacijske politike i uz dužan gospodarski društveni razvitak, moguće je u dužem vremenskom razdoblju očekivati popravljavanje kretanje broja stanovnika i intenziteta migracija, većine dosadašnjih demografskih trendova i procesa u naseljima na području Grada Ogulina. Buduća nastojanja u demografskim tijekovima trebaju više biti usmjerena prema kvalitativnim nego prema kvantitativnim promjenama. To znači ostvariti pozitivne promjene u demografskim strukturama. Svrha svega je uravnotežiti odnose između muškog i ženskog stanovništva, ostvariti i održati mlađom dobnu strukturu i prihvatljiv indeks starosti stanovništva, podignuti obrazovnu razinu stanovništva, zadržati visok udjel aktivnosti stanovništva i njegovu stopu zaposlenosti s posebnim naglaskom na povećanje broja radnih mjesta i zaposlenih mještana na području ovog Grada. Time će se podizati kvalitet i standard življenja stanovništva i domaćinstava - kućanstava, što se mora odraziti kod načina stanovanja, razvijanja pojedinih djelatnosti, komunalnoj opremljenosti i ekološkim prilikama u ovom krajoliku.

Zato je potrebno da ovaj prostorni plan predvidi nešto uređenog građevinskog zemljišta za novu stambenu i drugu izgradnju, prvenstveno u gradskom središtu Ogulinu, u manjim lokalnim središtima i prigradskim urbaniziranim naseljima, vodeći računa o ekološkoj ravnoteži i zaštiti postojećeg krajolika. Neka dosadašnja samostalna naselja i zaselci su već bitno smanjeni ili gotovo ostali bez stalnih stanovnika, a neki će uskoro izumrijeti i ostati bez stanovnika, pa će u nekima od njih, ako nijesu potpuno porušeni, uglavnom samo povremeno boraviti ljudi u svojim kućama za odmor.

2.2.2. Odabir prostorno razvojne strukture

Okolina, svi prirodni i radom stvoreni obnovljivi i neobnovljivi resursi znače osnovnu kvalitetu življenja, stoga se ne može nekontrolirano dopustiti rasipanje neobnovljivih i uništavanje obnovljivih resursa. Prostor je relevantan resurs kojim u polaznom momentu budućeg razvoja raspolaže Grad Ogulin.

Osnovnom namjenom prostora određuju se i osiguravaju prostori (površine) za daljnji razvoj stanovništva, naselja, gospodarskih djelatnosti, infrastrukturnih sustava, tako da se očuvaju prirodne datosti.

Namjena prostora ima izrazito naglašen zaštitni karakter. Prema prirodnoj osnovi određena je tako da se uz respektiranje potreba koje donosi razvoj maksimalno očuvaju postojeće vrijednosti prirodne osnove.

Zahvati u prostoru usmjeravaju se prema slijedećim relevantnim načelima:

- tehnološka i organizacijska poboljšanja (gospodarstvo, infrastruktura),
- korištenje rezervi postojećih struktura za djelatnosti i stanovanje (naselja),
- prilagođavanje uslužnih i društvenih djelatnosti prostornim ograničenjima (mobilni, dispergirani oblici, planirane dnevne migracije),
- sanacija područja i mjesta izrazite ugroženosti okoliša
- usmjeravanje izgradnje u zone s dovoljnim kapacitetima postojeće infrastrukture,
- rezervacija i ograničeno korištenje prostora potencijalnog razvoja koji se ne može realizirati u predvidivom razdoblju i za koje ne postoji dovoljan stupanj istraženosti.

Karakteristike polaznog momenta, nasliedene teškoće i neizvjesnost uvjeta privređivanja, nameću definiranje osnovnih pravaca razvoja i strategije razvoja. Ciljevi su razvoja u prostoru u funkciji ostvarivanja trajnih ciljeva dugoročnog razvoja i to:

- optimalno korištenje prostora uz puno vrednovanje svih dijelova prostora
- jačanje osnovnih subjekata razvoja kao izvora inicijative
- promjena odnosa prema prirodnim resursima koja treba rezultirati racionalnim korištenjem obnovljivih i neobnovljivih prirodnih resursa neophodnih za razvoj sadašnjih i budućih generacija
- osiguranje prostornih uvjeta za ravnomjerniji gospodarski razvoj i razmještaj stanovništva u prostoru Grada
- osiguranje prostornih uvjeta za optimalni razvoj prometnog, vodnogospodarskog i energetskog sustava u skladu s potrebama gospodarstva i stanovništva, a prema materijalnim mogućnostima države
- zaštita i oplemenjivanje okoline uz očuvanje prirodne i ekološke ravnoteže.

U odabiru prostorno-razvojne strukture, obzirom na prirodne resurse područja, te nasliedeno stanje u prostoru, ključnu ulogu s gledišta korištenja prostora imaju i turizam, poljoprivreda, šumarstvo i industrija.

Kapaciteti i način na koji se razmještau djelatnosti u područjima ovisi o strukturnim obilježjima, krajobraznim značajkama, dosadašnjem opterećenju prostora i okoliša. Izuzimaju se zaštićene cjeline na kojima ne vrijede opći kriteriji lociranja nego se primjenjuju posebni uvjeti korištenja i zaštite prostora.

Turizam

Potrebno je istražiti veličinu, strukturu, specifična obilježja, kvalitetu i kapacitete moguće turističke ponude značajne za razvitak Grada obzirom na raspoloživi prostor, njegovu kvalitetu, odnos prema drugim korisnicima prostora, njegovu ulogu inicijatora i jednog od temeljnih pokretača gospodarskog i društvenog razvitka, vezano na turističku potrošnju. Ogulin u kontinentalnom turističkom području predstavlja mikroregionalno turističko središte, te Hrvatski olimpijski centar (HOC) «Bjelolasica» zimski rekreacijski centar – sekundarno je središte.

- Vode, šume, područja pod specijalnim režimima zaštite, ruralna područja, okosnica su budućeg stacionarnog turizma.
- Naselja, povjesna cjelina grada Ogulina s Đulinim ponorom, nužno je revalorizirati u kontekstu nadolazećeg trenda tzv. "turizma gradova", dok globalnu geoprometnu poziciju valja dugoročno valorizirati kroz intenzivniji razvoj tranzitnog i izletničkog turizma.
- U zimskom središtu Hrvatski olimpijski centar «Bjelolasica» treba kompletirati sve planirane sadržaje za cjelogodišnju turističku destinaciju.
- Razvoj turizma integrirati s revitalizacijom kulturnog identiteta.
- Turistički aktivirati područja pod posebnom namjenom (vrijedni dijelovi prirodne baštine).
- U okviru načela održivog razvitka konvertirati prirodna i kulturna dobra u gospodarska dobra odnosno

- Afirmirati lovstvo i ribolovstvo, te ostale športske aktivnosti u sklopu turističke ponude (vodeni športovi i kupališta).
- Snažnije afirmirati razvitak seoskog turizma.
- Razvoj turizma prilagoditi zaštiti prirodne i kulturne baštine. Utvrditi kapacitete turističke ponude do određenog limita, vodeći računa da povećani razvitak turizma ne ugrožava okoliš, već te djelatnosti treba u razvoju uskladiti.

Poljodjelstvo

Potrebno je proučiti i predložiti potrebne mjere i zahvate koji će omogućiti i osigurati poboljšanje uvjeta zaštite i racionalnijeg korištenja poljodjelskog zemljišta, osobito na najboljim kategorijama tala, te osigurati bolje rezultate u poljodjelstvu i pored nastavljanja procesa deagrarizacije.

- Transformaciju poljodjelskog sektora utemeljiti na tržišnim načelima.
- Osnovni cilj politike u poljodjelstvu je razvijanje suvremenog, djelotvornog, konkurentnog i ekološki čistog poljodjelstva, te učinkovitija proizvodnja poljodjelskih proizvoda na način da se u najvećoj mjeri zaštite prirodni potencijali zemlje.
- Obzirom da bi poljodjelstvo trebalo biti jedna od pratećih gospodarskih grana Grada, te zbog rastuće potražnje za zemljištem valja štiti vrijedna obradiva zemljišta od moguće nekontrolirane izgradnje i širenja građevinskog područja. Stoga treba u najvećoj mogućoj mjeri čuvati i koristiti zemljišta za poljodjelsku svrhu, a trenutačno neobrađene i zapuštene poljodjelske površine privesti njihovoj svrsi.
- Obzirom na mogućnosti prirodne osnove (vode) područja potrebno je razvijati i intenzivirati rječno ribarstvo i uzgoj ribe.

Šumarstvo

- Znatan potencijal šuma i šumskih površina na području Grada, pruža osnovni temelj razvoju, koji još nije do kraja iskorišten. Poboljšano gospodarenje šumama može povećati proizvodnju dobara i usluga, pomažući na taj način stvaranje dodatnih radnih mjesta i dohodaka, te dodatnih vrijednosti. Šumskim dobrima, budući da su djelomično obnovljivi resursi moguće je gospodariti na održiv način u skladu s načelima očuvanja okoliša. Implikacije korištenja šumskih dobara u korist drugih šumskih vrednota potrebno je u potpunosti uzeti u obzir kada je riječ o razvoju politike gospodarenja šumama. Vrijednost šuma moguće je povećati i putem njihova neškodljiva korištenja kao što je npr. ekološki turizam.
- Održati postojeće šume putem očuvanja i pravilnog gospodarenja, te održati i povećati pošumljena područja i šumski pokrov u određenim područjima, putem očuvanja prirodnih šuma, njihove zaštite, rehabilitacije i regeneracije, te akcije pošumljavanja novih i već pošumljenih područja, kao i sadnju drveća u cilju održavanja ili pak vraćanja ekološke ravnoteže.
- Povećati zaštitu šuma od zagađivača, požara, nametnika i bolesti te drugih negativnih čovjekovih utjecaja na njih.
- Na području Grada valja u najvećoj mjeri koristiti ekološku i socijalnu funkciju šuma.

Industrija

Mogućnosti razvitka industrije treba ocjeniti s obzirom na raspoloživo zemljište, njegovu veličinu i kvalitetu, mogućnosti prometnog povezivanja, odnos prema prirodnim i energetskim izvorima, te prema potrošačkim središtima i izvorima radne snage, odnos prema drugim korisnicima prostora, obavezu osiguranja zaštite i unapređivanja čovjekove okoline itd.

- Prednost u razvijanju trebaju imati one industrije koje koriste komparativne prednosti zemlje: položaj, prirodne resurse (sirovine), sposobne radnike, tržište, kapital, tradiciju, znanje i drugo, sve vezano na ukupnu prepoznatljivu fizionomiju područja.
- Prostorni razmještaj proizvodnih kapaciteta temeljiti na uspostavljanju široke mreže manjih i raznovidnih proizvodnih jedinica i daljnjem razvoju već formiranih i planiranih većih i složenih gospodarskih cjelina u Ogulinu, Otoku Oštarijskom i ostalim naseljima, a koje su od posebnog značenja za područje cijele županije.
- Locirati i odrediti tip i veličinu proizvodnih kapaciteta u sklopu zona mješovitih namjena (pretežito poslovnih) u naseljima.

- Provedba organizacijskih i strukturnih promjena koje obuhvaćaju nabavku modernih tehnologija, uvođenje učinkovite organizacije i rukovođenja, te osvajanje novih tržišta.

Rudarstvo

- Rudarenje je sastavni dio korištenja prostora s velikim utjecajem na prostor i okoliš. Nužno je s prostornog aspekta voditi računa o rješenju konflikta osobito s poljoprivredom i vodnogospodarstvom.
- Za eksploatacije koje se pojavljuju na dijelu koje je osjetljivo obzirom na krajobrazne vrijednosti, nužno je najstrožim mjerama spriječiti nekontroliranu daljnju eksploataciju odnosno pristupiti za to potrebnim istraživanjima, a postojeća polja sanirati.
- Za svaku daljnju eksploataciju potrebno je prethodno izraditi studiju utjecaja na okoliš.
- Svaki plan-projekt eksploatacije mora sadržavati komponentu sanacije tijekom radova, a osobito uređenja prostora nakon završetka eksploatacije.

Prilikom odabira prostorno-razvojne strukture potrebno je prostor Grada adekvatno i smišljeno uklopiti i povezivati s ostalim dijelovima Županije, ali i širim prostornim cjelinama.

Treba ravnomjerno i usklađeno razvijati čitav teritorij Grada Ogulina, uspostaviti odgovarajući policentrični razvitak, razvijati i unapređivati urbanizirana i ruralna područja, gradsko i seoska naselja, kako bi se smanjile postojeće razlike i zaustavila negativna kretanja i osigurao približno isti standard života stanovništva u svim dijelovima Grada Ogulina.

Primarno u uređenju ovog područja je usklađivanje želja i potreba ovog područja s mogućnostima koje pruža prostor i gospodarska snaga.

Potrebno je iskoristiti brojne komparativne vrijednosti i prednosti prostora područja Grada i njegovih manjih dijelova, te pojedinih gospodarskih djelatnosti, koje imaju uvjete razvijati se na ovom prostoru, ali i predložiti rješenja kako svladati pojedine pragove ograničenja koji se javljaju u razvitku, polazeći od vrijednosti geografskog položaja, prirodnih osobina i uvjeta razvitka.

U tom smislu poželjno je i pripremiti prijedlog novih i daljnjih istraživanja na prostoru Grada Ogulina radi njegovog boljeg upoznavanja i bržeg ostvarivanja postavljenih ciljeva razvitka.

2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture

2.2.3.1. Razvoj društvene infrastrukture (središnjih uslužnih funkcija)

Razvoj društvene infrastrukture ili središnjih uslužnih funkcija, koje čine društvene i gospodarske uslužne djelatnosti, izuzetno je važan odsječak sadržaja društvenog života i u funkciji je općeg razvoja nekog prostora. One su u neposrednom međudjelovanju s ostalim oblicima života u nekom prostoru, pa ne može doći u pitanje potreba njihovog razvoja. Iskazano potvrđivanje značenja upravnih, pravosudnih, vjerskih, obrazovnih i kulturnih institucija, zdravstva i socijalne skrbi, uslužnih gospodarskih djelatnosti, sportske i tehničke kulture te još po neke središnje uslužne funkcije, potpomoći će opći smjer razvoja. Društvene i gospodarske uslužne djelatnosti imaju tržišnu važnost, ali kako je ipak ograničen njihov utjecaj, ne mogu se smatrati kao čista potrošnja i u tome je njihovo posebno značenje. Za neke središnje uslužne funkcije, osobito one nižeg reda i lokalnog značenja, djelomičnu brigu oko osnivanja i njihovog djelovanja snose organi lokalne samouprave, lokalno gospodarstvo i poduzetništvo, ali i lokalno stanovništvo.

Grad Ogulin nema još takav sustav društvenih i gospodarskih uslužnih djelatnosti, koji svojom mrežom po naseljima pokriva cijeli prostor te odgovara razmještaju i potrebama stanovništva, što trebaju biti u funkciji njegovog općeg društvenog razvoja. One trebaju biti sastavni dio skupine središnjih uslužnih funkcija, koje služe stanovnicima ovog prostora u svakodnevnom životu. Prostori za smještaj, izgradnju i razvitak društvene i gospodarske uslužne infrastrukture svode se na određena naseljena mjesta i zato ulaze u planski zasnovan sustav središnjih uslužnih funkcija i središnjih naselja, koji je generalno utvrđen Prostornim planom Karlovačke županije, a detaljnije se razrađuje ovim prostornim planom.

Društvene i gospodarske uslužne djelatnosti, odnosno središnje uslužne funkcije, usmjerene su prema njezinim korisnicima, odnosno prema podizanju kvalitete života stanovnika i pojedinih samostalnih naselja

u njihovom utjecajnom i gravitacijskom području. One su izraz upravno - političko - teritorijalnog i vjerskog ustrojstva i načina upravljanja na ovom području. Kvalitetom ovih funkcija podiže se obrazovna i kulturna razina, zdravstvena kultura i standard cjelokupnog stanovništva u gravitacijskom području ovih funkcija. One pridonose povećanju pružene socijalne skrbi stanovništvu radi otklanjanja postojećih socijalnih problema i razlika, osiguravaju nesmetano bavljenje športskim aktivnostima i tehničkom kulturom, ostvaruju mogućnost rekreacije i odmora stanovništva te osiguravaju ostvarenje drugih mnogobrojnih dugoročnih ciljeva u ovom prostoru.

Opći ciljevi i smjerovi u razvoju društvenih i gospodarskih uslužnih djelatnosti su:

- Jačati društveno integrativne funkcije naselja radi zadovoljavanja osnovnih potreba lokalnog stanovništva (odgoj i obrazovanje, zdravstvo, socijalna skrb, kultura, religija, šport i drugo).
- Uskladiti razvitak i razmještaj uslužnih funkcija državne uprave i samouprave (na pr. matični ured, porezna služba, policijska postaja, poštanski uredi i drugo) u budućnosti s potrebama Grada Ogulina, odnosno s demografskim razvitkom ovog područja.
- Omogućiti normalno djelovanje vjerskih zajednica u skladu s potrebama stanovništva i u tu svrhu osigurati prostore za izgradnju novih vjerskih objekata.
- Osigurati prostor u pojedinim naseljima za djelovanje raznih udruga građana u skladu s potrebama stanovništva i interesnih skupina.
- Funkcionalno ustrojiti sadržaj i mrežu objekata predškolskog odgoja i naobrazbe kao djelatnosti da potiče opće poboljšanje života (socijalizacija, proizvodnost rada, lakši nastavak školovanja i dr.) i da predvidi povećanje obuhvata djece u dječjim vrtićima u skladu s demografskim kretanjima u ovom području.
- Uspostaviti demografski i prostorno planerski utemeljenu moguću mrežu osnovnih škola na području ovog Grada na temeljima nove reforme osnovnog obrazovanja i zakonskih postavki. Nakon reforme srednjeg obrazovanja moguće je razvijati niže i više oblike srednjeg školstva za potrebe šire okolice.
- Brinuti se za zaštitu kulturne i prirodne baštine, okoliša i krajolika na cijelom području Grada Ogulina.
- Nastojati ravnomjerno razvijati kulturnu aktivnost i u doglednoj budućnosti osnivati potrebne kulturne institucije te čuvati i njegovati tradicijsku izvornu kulturu u pojedinim naseljima i među stanovništvom ove jedinice lokalne samouprave, koja odražava njezinu prepoznatljivost u okvirima nacionalnog identiteta.
- Uskladiti razvoj djelatnosti zdravstva i socijalne skrbi te njihov prostorni razmještaj s prihvaćenim standardima, ali i u skladu s potrebama ovog područja.
- Poticati razvitak financijskih institucija, malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva, te omogućiti modernizaciju objekata za odvijanje trgovačke djelatnosti, kako bi se podigla razina trgovinske i druge ponude prema domicilnom stanovništvu.
- Koristiti komparativne prednosti ovog prostora u razvijanju turističkih i ugostiteljskih aktivnosti i sadržaja, kao sastavni dio turističke ponude područja Gorske Hrvatske, odnosno Grada Ogulina, parka prirode Bjelolasica, ali i drugih brdskih predjela i krških polja (brdo Klek, područje Drežnice i drugih atraktivnih ili zaštićenih prirodnih cjelina), rijeke Dobre, umjetnih jezera Bukovnika i Sabljaci, zaštićene gradske jezgre Ogulina i drugih zaštićenih i registriranih profanih i sakralnih objekata i sadržaja.
- Prihvatiti socijalizirani i organizirani pristup problemu korištenja slobodnog vremena (baviti se nekim korisnim i zdravim aktivnostima u slobodnom vremenu), među ostalim i zbog borbe protiv raznih oblika ovisnosti i asocijalnog ponašanja (maloljetnička delikvencija, pušenje, alkoholizam, droga, kriminal).
- Poticati i ubrzati izgradnju potrebnih športskih i školskih igrališta, dvorana, bazena, kuglana, bočališta, skijaških sadržaja i objekata i drugih športskih objekata i sadržaja s ciljem širenja športskih aktivnosti i rekreacije među svim stanovnicima i u svim dijelovima područja Grada Ogulina

- Omogućiti stanovništvu Grada Ogulina siguran i brži pristup korištenju središnjih uslužnih funkcija u drugim središtima, osobito srednjeg, višeg i visokog reda, ako se one ne nalaze i ne razvijaju na području Grada Ogulina.

2.2.3.2. Razvoj naselja

Područje Grada Ogulina je prostor slabe naseljenosti i velike raštrkanosti malih naselja u jugozapadnim rubnim dijelovima Karlovačke županije. Njezin sustav središta služi za smještaj i razvitak središnjih uslužnih funkcija (društvenih i gospodarskih tercijarnih i kvartarnih uslužnih djelatnosti) i drugih nositelja cjelokupnog gospodarskog razvitka ovog područja, ali i kao svojevrsna mreža za privlačenje novih stanovnika i osiguranje zadovoljavajuće kvalitete života postojećem i novodoseljenom stanovništvu. Da bi se to moglo ostvariti potrebna je izuzetno kvalitetna povezanost s drugim dijelovima Karlovačke županije te susjednih Primorsko - goranske i Ličko - senjske županije te integracija u hrvatski nacionalni prostor.

Prostorno - planskom dokumentacijom razlikuju se tipovi naselja: gradska, prijelazna urbanizirana i seoska, s time da se u analizama naselja težište stavlja na gradska naselja, proces urbanizacije i na radna središta.

Gradovi kao čvorišne točke prostora sa svojom funkcijom upravljaju i djeluju na svoje socio-gospodarske gravitacijske okolice. To su najvažnija i najveća radna središta u prostoru.

Prijelazna jače ili slabije urbanizirana naselja su ona koja su doživjela određeni stupanj sociogospodarske i druge preobrazbe, te postepeno poprimaju gradska obilježja. Razvijaju se najčešće u prigradskim, međugradskim i samostalnim urbaniziranim područjima. Neka od njih postaju manja lokalna radna središta veoma važna u zapošljavanju lokalnog radno aktivnog stanovništva.

Seoska – ruralna naselja već su doživjela određenu preobrazbu, pa je realno očekivati da će se u svim tim naseljima nastaviti preobrazba i to u pravcu njihove urbanizacije uz adekvatnu modernizaciju rada i života.

Ovakva kretanja poželjno je planski poticati i usmjeravati, posebno iz razloga što je u neposrednoj blizini radnih središta još uvijek u praksi prisutna nekontrolirana i stihijska izgradnja, što otežava njihov razvitak i kvira kvalitet i standard života.

Osnovni ciljevi razvoja naselja

- Razvijati prostorni oblik urbanizacije primjeren društvenoj i gospodarskoj razvijenosti ovog područja.
- Razvijati sustav središnjih naselja te poticati razvoj većih naselja i manjih lokalnih središta kao žarišta i polova razvitka - radnih središta na načelima policentričnog i ravnomjernijeg uravnoteženog razvitka u prostoru.
- Stalno razvijati stambene, radne, uslužne i rekreacijske funkcije u naseljima, a posebno u važnijem gradskom i manjim lokalnim radnim i uslužnim središtima, a njihovom opremljenošću prometnom i komunalnom infrastrukturom povoljno utjecati na daljnje pozitivne demografske prilike i tijekove i na cjelokupni razvitak ovog područja.
- Odabrano i postupno revitalizirati samostalna naselja, kroz aktivnu politiku uređenja pojedinih naselja, podizanjem stambenog i komunalnog standarda, boljim prometnim povezivanjem sa središtima te omogućavanjem suvremenijeg razvitka preostale agrarne i drugih djelatnosti. Unutar naselja i u njihovoj neposrednoj blizini važno je očuvati karakteristične prirodne vrijednosti i krajolike, strukturu građenja, tradicionalne građevne materijale i oblike.
- Korisno je obnavljati i zapuštena naselja i domaćinstva (kućanstva) i kad je to s aspekta infrastrukture neracionalno, s ciljem zaštite prostora i krajolika te postizanja drugih probitaka u temeljnom usmjerenju prostornog uređenja ovog područja. Takva obnova treba obvezno uvažavati staru strukturu naselja i kućanstava, građevinske materijale i oblike, uz osiguranje prometne dostupnosti i telekomunikacijskih veza.

- Što se pak tiče komunalne infrastrukture, svako naselje i kućanstvo mora imati osiguranu pitku vodu, prikladan sustav odvodnje i odvoza otpadnih tvari, električnu struju, mogućnost telefonske linije, osigurane televizijske i radio prijenose te priključak na lokalnu prometnu mrežu, a kada se stvore uvjeti i na plin.

- Prostorni razvoj i uređenje ovog područja treba regulirati Prostornim planom uređenja Grada Ogulina, gradskog središta Ogulin urbanističkim planom uređenja, a ostalih naselja smjernicama za uređenje naselja ili urbanističkim planom uređenja.

2.2.3.3. Razvoj prometne i komunalne infrastrukture

Prometna infrastruktura

Mrežu prometne infrastrukture potrebno je redefinirati na razini u jedinici lokalne samouprave kroz prostorne planove i studije vodeći računa o hijerarhiji mreže na državnoj razini.

Potrebno je istražiti mogućnosti razvitka pojedinih vrsta prometa i predložiti racionalnu, ekonomičnu i funkcionalnu prometnu mrežu, koja će biti u skladu s cjelokupnim prostornim i društveno-gospodarskim razvitkom Grada, a zadovoljit će funkcionalne potrebe u prostoru i osigurati dobre veze s drugim krajevima.

Prometna infrastruktura biti će i generator razvoja predmetnog područja, odnosno unapređivanje i proširivanje prometne infrastrukture odrazit će se na bolje korištenje prirodnih resursa, na gospodarski razvitak, rast i razvoj naselja i poboljšanje demografskih prilika.

Naglašava se veliko značenje *cestovnog prometa* u neposrednoj blizini Grada zbog prostorne razvedenosti mreže i najprikladnijeg približavanja korisnicima.

Potrebno je:

- štiti koridore planiranih prometnica svih razina;
- gledano kratkoročno problem razvoja cestovne mreže treba usmjeriti na obnovu pojedinih dionica državnih i županijskih cesta;
- u odnosu na prometno značenje i u skladu s prometnim opterećenjima potrebno je izvršiti rekonstrukciju lokalnih cesta i uklopiti ih u prometnu mrežu županije;
- osigurati i omogućiti alternativno povezivanje naselja radi veće fleksibilnosti i sigurnosti funkcioniranja prometa.

Telekomunikacije

Program razvoja telekomunikacijske mreže temelji se na unapređenju već postignutog, relativno visokog stupnja razvijenosti.

Treba osigurati kontinuitet dosadašnjih programa i mjera te će se i dalje primjenjivati i pratiti nove tehnologije komuniciranja.

Prioriteti se odnose na izgradnju mreža i priključenje još nepriključenih mjesta odnosno povećanje i modernizaciju postojećih kapaciteta;

- Izgradnju kabela mreža u koridoru cestovnih/željezničkih koridora.
- Igraditi preostalu mrežu odašiljača
- Kod izvođenja rekonstrukcija ili zamjena postrojenja, zahvate izvoditi po najvišim tehnološkim, ekonomskim i ekološkim kriterijima te koristiti postojeće koridore, a stare mreže zamjenjivati.
- Sustav veza i prijenosa informacija bez sumnje je danas, u 21. stoljeću, imperativ učinkovitog razvitka države, pa je nužno ubrzano uspostavljati i razvijati suvremenu telekomunikacijsku mrežu u cijelom prostoru Republike Hrvatske i povezati se sa svijetom.
- Potrebno je omogućiti i poticati svim sredstvima još snažniji razvitak telekomunikacija, TV, radio difuzije i informatičkog sustava, a pošto su potrebe tog sustava za korištenjem prostora relativno skromne, njegova izgradnja i osuvremenjivanje ne treba predstavljati značajniji problem u prostoru. Radi očuvanja prostora poželjno je instalacije objedinjavati u zajedničke infrastrukturne koridore.
- Na prostoru Grada Ogulina potrebno je sukladno postavljenim temeljnim ciljevima razvitka ovog sustava, nastaviti sa zamjenom zastarjelih i uvođenjem suvremenih digitalnih kapaciteta proširenjem

prijenosnih sustava i mreža, s ciljem pokrivenosti prostora i potrebnog broja priključaka u svim područjima.

Ostala komunalna infrastruktura

Elektroenergetika

Potrebno je predložiti ekonomičnu mrežu opskrbe električnom i drugom energijom koja će se uklopiti u cjeloviti energetske sustav šireg područja.

U prvoj fazi treba iznaći optimalan način za povećanje proizvodnje kroz poboljšanje djelovanja postojećeg sustava. U tom cilju treba utvrditi mogućnosti korištenja najpovoljnijeg i dostupnog energenta s gospodarskog i ekološkog gledišta kao i pokrivanje potreba na kritičnim dijelovima sustava.

Za nove objekte treba izvršiti sustavnu pripremu u svim fazama (izbor lokacija, energenata i tehnologija, uz potrebna daljnja istraživanja).

Prednost u lociranju imaju devastirani prostori i prostori bez drugih djelatnosti koji bi se izgradnjom sanirali.

Intervencije na postojećim energetske prijenosnim postrojenjima treba provoditi tako da se zadrže postojeće građevine i sustavi u već izgrađenim koridorima, a kod izvođenja rekonstrukcija ili zamjena postrojenja, zahvate izvoditi po najvišim tehnološkim, ekonomskim i ekološkim kriterijima (npr. zamjena vodiča boljih svojstava kako ne bi treba proširivati koridor i drugo).

Opskrba plinom

U planovima opskrbe plinom, cilj je dovođenje plina do potrošača na području Grada, te omogućavanje korištenja plina kao energenta. Potrebno je postupno mijenjati ložišta koja koriste tekuća i kruta goriva, ložišta koja koriste UNP, čime se stvaraju preduvjeti za prihvat prirodnog plina, a ujedno i povećavaju mjere zaštite okoliša.

Vodnogospodarstvo

U planovima gospodarenja vodama i korištenja voda nužan je interdisciplinarni pristup. Opskrba vodom ima prioritetno značenje u planovima gospodarstvenih aktivnosti koje se koriste vodom i temelji se na Dugoročnom programu vodoopskrbe.

Obaveza i nužnost zaštite voda definirana je Zakonom o vodama i pratećim propisima, a ciljevi i mjere zaštite utvrđeni su Republičkim planom za zaštitu voda i obalnog mora od zagađivanja, koji čine osnovu za brže i smišljenije provođenje potrebnih mjera zaštite.

Prioriteti:

- proučiti sve hidrotehničke zahvate koji mogu doprinjeti boljem korištenju poljodjelskog zemljišta, zaustaviti erozivne procese,
 1. vodoopskrbom zadovoljiti potrebe svih korisnika,
 2. kod rješavanja odvodnje voditi računa o zaštiti okoliša.

2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povjesnih cjelina

- Osnovni cilj je očuvanje izvornog krajolika sa što većom uravnoteženošću elemenata koji ga tvore, uz istovremeno očuvanje i naglašavanje identiteta pojedinih područja.
- Studijska analiza prirodnog i kultiviranog krajolika, te naseljskih struktura koje ga tvore uz određivanje značajki krajobraznih jedinica popisivanjem najznačajnijih elemenata (geomorfoloških, botaničkih, naseljskih, povijesno – kulturnih i drugo).
- Kvalitetna nadgradnja krajolika i obnova devastiranih područja.
- Zaštita voda kao krajobraznih elemenata.

- Izgradnja van naselja ne smije narušavati krajobraz, a ukoliko je potrebna sanacija treba ju vršiti autohtonim biljnim vrstama.
- Obnova postojećih naseljskih struktura s ciljem očuvanja graditeljskog identiteta povijesnih središta, temeljena na određenim tipovima naselja i regionalnim obilježjima.
- Permanentno praćenje, istraživanje i evidentiranje stanja u prostoru, te sustavno vrednovanje graditeljske baštine (uključujući djela suvremene arhitekture i urbanizma), te stvaranje dokumentacijske baze kao podloge za stručne analize.
- Stvaranje (GIS) baze podataka za sagledavanje problematike, temeljenu na objedinjavanju raspršenih podataka iz više institucija i nivoa, čime bi se odgovorilo zahtjevima djelotvorne brige o baštini kakva odgovara današnjem stanju u prostoru.
- Poticati istraživanja, analitičke radove, studije i projekte na područjima izrazito krajobraznih i kulturno – povijesnih vrijednosti, napose na područjima s arheološkim nalazima i područjima povijesnih cjelina, čiji je intenzivniji razvoj planski zacrtan, te utvrditi negativne i pozitivne čimbenike razvoja.
- Novelacija dokumenata prostornog uređenja uz definiranje i razvijanje jedinstvene metodologije planiranja u zaštićenim područjima.
- Operacionalizacija stručnih opredjeljenja zaštite kulturne baštine, ugradbom smjernica i parametara u prostorno plansku i razvojnu dokumentaciju, s ciljem usmjeravanja i uključivanja kulturne i prirodne baštine u razvojne programe (investicijski programi u turizmu, zaštiti okoliša, obrazovanju i drugim područjima).
- Očuvanje uravnoteženog odnosa izvornih povijesnih oblika i suvremenih graditeljskih pojava radi očuvanja vrijednosti koje svjedoče o identitetu područja i naroda kojem pripadaju.
- Poticanje razvoja svijesti kod lokalnih zajednica o vrijednosti i potrebi očuvanja kulturne i prirodne baštine kao nacionalnog bogatstva područja i o potrebi njihova očuvanja, a uspostavom dijaloga osigurati sudjelovanje zajednice u planiranju i upravljanju.
- Proširenje postojećeg sustava zaštićenih zona prirodne baštine obređivanjem novih područja zaštite i razvijanjem planiranja u područjima koja su već zaštićena.

Ciljevi zaštite kulturnih dobara

Suvremeni principi vrednovanja i zaštite kulturne baštine počivaju na činjenici da je arhitektonski spomenik bilo koje vrste i značenja nedjeljivo povezan s neposrednom okolinom, a samim tim i širim prostorom. Takav pristup podrazumijeva integralnu zaštitu kulturno-povijesnih i prirodnih vrijednosti u svim bitnim elementima koji prostor čine prepoznatljivim i kao takvi su nositelji identiteta svakog prostora pa i prostora Grada Ogulina. Raniji konzervatorski pristup je svoj interes usmjeravao isključivo na pojedinačne spomenike, odnosno njegove stilske faze kroz koje je prolazio, dok suvremeni principi zaštite u vrijednost spomenika uključuju i vrijednost njegovog izvornog okruženja koja mu daje prostornu vrijednost i cjelovito značenje. Osim toga zaštita kulturne baštine se uglavnom ograničavala na kulturna dobra posebne vrijednosti dok su ona manje vrijedna bila zanemarivana iako i ona oplemenjuju sveukupnu kulturnu baštinu i nenadomjestiva su kao i ona posebne vrijednosti. Ravnopravno je u kulturnu baštinu uključeno i tradicijsko graditeljstvo kao i vrijedne ruralne cjeline uključujući i njihovo krajobrazno okruženje. Uveden je pojam kulturnog krajolika, koji podrazumijeva cjelovit pristup vrednovanju kulturne i prirodne baštine, tj. prostorne baštine. Suvremena teorija očuvanja prirodnih, krajobraznih i kulturno povijesnih vrijednosti temelji se na sveobuhvatnoj (integralnoj) zaštiti.

U okviru suvremenih europskih nastojanja na zaštiti i unapređenju kvalitete životnog okruženja stanovništva, krajolik je definiran kao dio područja čiji je izgled određen djelovanjem i međudjelovanjem prirodnih i antropogenih čimbenika. Potrebno je, dakle, očuvati vrijedne krajolike sa svim elementima identiteta, a istovremeno omogućiti razvitak naselja pri čemu je potrebno očuvati sliku naselja i kultiviranog krajolika, a građevna područja odrediti na način da se očuvaju oblikovne (morfološke) i strukturne značajke povijesnog naselja, povijesna matrica, oblik i organizacija parcele i druge pojedinačne osobnosti.

Povijesne cjeline i ambijenti, kao i pojedinačne građevine sa svojstvima kulturnog dobra, zajedno sa svojim okolišem moraju biti na odgovarajući način, sukladno njihovim prostornim, arhitektonskim, etnološkim i povijesnim značajkama, uključeni u budući razvitak. U cilju očuvanja, zaštite i unapređenja kulturne i prirodne baštine navodimo načela koja bi trebala biti polazna osnova budućeg razvitka sa gledišta zaštite kulturne baštine:

Prirodni krajolik je neponovljiv, a svako novo širenje građevnih područja u vrijedne krajobrazne prostore znači osiromašenje krajolika i nepovratan gubitak

Kulturna i prirodna baština predstavljaju temelj identiteta i čine sadržaj cjelokupnog našeg duhovnog života i neprekinutog slijeda razvitka sredine, pa ih je potrebno štiti od svakog daljnjeg oštećenja i uništavanja njihovih temeljnih vrijednosti

Osim pojedinačnih građevina kulturnu baštinu čini i prostorna baština – kultivirani krajolik, nastao antropogenim djelovanjem

Osim visoko vrednovanih povijesnih građevina (crkvi, kapela, dvoraca, kurija) kulturnu baštinu čine i skromna ostvarenja tradicijske stambene arhitekture i gospodarske građevine, mlinovi, vodenice, štagljevi – kozolci

Povijesna seoska naselja, po tipu i morfologiji čine element identiteta krajolika, i treba ih obnavljati i širiti u skladu s njihovim prostornim i morfološkim obilježjima

Zaštita kulturne i prirodne baštine postavlja se kao važan proces na kom Grad Ogulin treba graditi svoj identitet.

2.3. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA NASELJA NA PODRUČJU GRADA

2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora

- Građevinska područja formirati kao koncentraciju izgradnje uz zatečene strukture naselja, kako bi se poticalo optimalno korištenje postojećih građevinskih područja i zaustavilo njihovo neopravdano širenje.
- Oblik i veličinu građevinskog područja temeljiti na obrazloženim i dokazanim potrebama uz iskaz gustoće naseljenosti, te zauzetosti prostora po stanovniku, pri čemu se uzimaju u obzir površine koje su u funkciji naselja (brutto građevinsko područje naselja).
- Uređenje prostora naselja na temelju utvrđenih prostornih mogućnosti i optimalnog iskorištenja prostora uz osiguranje prostora za određene djelatnosti kroz oblikovanje funkcionalne mreže sadržaja i namjene zona.
- Obnoviti proizvodnju u postojećim neiskorištenim industrijskim objektima, a izgradnju novih industrijskih kapaciteta temeljiti na manjim objektima koji mogu bez većih inicijalnih sredstava postati nosioci gospodarskog razvitka vezani na lokalne resurse.
- Građenje van građevinskog područja omogućiti na način da se spriječi formiranje naselja već isto treba biti namjenski vezano uz poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo.
- Ispitati mogućnost pošumljavanja poljoprivrednih površina niske proizvodnosti, čime bi se unaprijedio sastav tala, a šumski pokrov tih površina pridonio bi zaštiti i stabilnosti rezervi podzemnih voda, koje su na tom prostoru predviđene kao rezerve podzemnih voda najvišeg stupnja kvalitete.
- Povećati ulaganje u šumsko – uzgojne zahvate, zaštitu šuma, pošumljavanje, izgradnju šumskih prometnica.
- Povećati u šumama udio bjelogorice, otpornije na ekološke promjene.
- Naročitu pažnju posvetiti značajnim ekološkim sustavima i krajolicima.
- Iskorištavanje hidropotencijala za lokalne potrebe.

2.3.2. Valorizacija kulturne baštine

U obuhvatu istraživanog prostora izdvaja se povijesno građevinska cjelina grada Ogulina sa Starim gradom knezova Frankopana i starom gradskom jezgrom vojnog Ogulina visoko valorizirani kao kulturna dobra nacionalne i regionalne vrijednosti. Najveći broj objekata kulturne baštine u širem prostoru grada su objekti i građevine regionalne i lokalne vrijednosti. Uglovnom su to objekti ruralne stambene arhitekture, sakralni objekti druge i treće kategorije te mlinovi i mostovi. Arheološka baština zahtijeva detaljnija arheološka istraživanja.

U širem prostoru grada ističe se visoko valorizirani kulturni krajolik kao izrazita vrijednost ovog kraja, a podrazumijeva sve elemente prostora, kako kapelsko gorje i kraška polja s vodotocima kao prirodnu konstantu, tako i sve antropogene elemente od pretpovijesti do danas. Ovo područje kao krajobrazna jedinica pripada podkapelskom prostoru uključujući izuzetan krajolik gorja, izuzetan po svojim prirodnim (pejzažnim i biološkim) karakteristikama, očuvanoj tradicionalnoj organizaciji i načina korištenja prostora te tipologiji naselja. U dijelovima gdje su antropogeni faktori prisutni ima vrijednost kulturnog krajolika. Ova prostorna kategorija kulturnog krajolika podrazumijeva složeni identitet prostora u kom je

jednako važno sačuvati sve njegove elemente. Svaki prostor ima određene pejzažne vrijednosti i kao takav utječe na kvalitetu života, a dominantni elementi krajolika utječu na identitet prostora i organizaciju života unutar njega. Uravnoteženost antropogenih i prirodnih elemenata, također, utječe na vrijednost krajolika i kvalitetu cjelokupnog življenja na određenom prostoru. Naselja su važan produkt kontinuiranog djelovanja čovjeka u prostoru i bitan element za njegovo vrednovanje. Posebna je uloga ovih povijesnih cjelina u ukupnom vrednovanju krajolika obzirom da predstavljaju dominantne antropogene elemente stoga je njihova valorizacija i očuvanje važan činilac daljnjeg razvoja ovog prostora.

Tipologija i stanje povijesnih cjelina i tradicijskog graditeljstva

Pod pojmom povijesne i tradicijske cjeline podrazumijeva se svaka grupa građevina i prostora gradskog ili seoskog obilježja čiji međusobni odnos i sveukupna vrijednost s povijesnog, arhitektonskog, arheološkog, sociokulturnog stajališta ima značenje određenog nivoa. Valorizacija svakog naselja izvršena je nakon analize njegovih strukturalnih elemenata: smještaja u prostoru, volumena, prostorne organizacije, građevne strukture i opreme naselja, a temelji se na integralnom sagledavanju svih ostvarenih antropogenih vrijednosti skupa sa pripadajućim prirodnim okvirom.

Naselja grada Ogulina su tipološki raznolika kao i prirodno geografski faktori. Najveća koncentracija naselja je u neposrednoj blizini Ogulina, danas manje više spojena s njim. Tu se posebno ističu Sv. Petar i Otok Oštarijski. Naselje Sv. Petar je smješteno u neposrednoj blizini crkve Sv. Petar i groblja na uzvisini SI od glavne ceste. Osim crkve i groblja koje se nalazi na izuzetnoj poziciji vidljivoj sa više strana, naselje je smješteno oko vrtača.

Otok Oštarijski je nizinsko naselje smješteno uz crkvu tj. otok koji čine rukavci Zagorske Mrežnice oko nje te uz glavnu cestu Oštarije-Ogulin. Dio naselja uz glavnu cestu organiziran je izrazito linijski, a u dijelu uz crkvu nalaze se potpuno slobodno smješteni objekti u prostoru.

Hreljin Ogulinski je linijsko naselje sa jedne strane omeđen rijekom Dobrom, a s druge strane brežuljcima na kojima su male aglomeracije kojima se prilazi zasebnim odvojcima s glavne ceste.

Turković Ogulinski i Vitunj su izrazito nizinska naselja, organske matrice. Iznad naselja Vitunj izdiže se brdo Vitunj, čiji neobično geometrijski čist oblik stožca plijeni pogled u prilaznim vizurama. Puškarić je naselje na brežuljku nasuprot naselju Sveti Petar. U centru naselja je raskrižje od kojeg zvjezdasto vodi nekoliko odvojaka.

Velika koncentracija naselja je i uz jezero Sabljake, koja su sva po tipu slična. Danas su gotovo sva naselja međusobno spojena. To su naselja Salopek Selo, Sabljak Selo, Dujmić Selo, Ribarići, Zagorje i Desmerice. Naselja uz obalu jezera Sabljaci su linijska, a od te ceste uz jezero vode odvojci u više brežuljkaste dijelove. Odvojci su uvjetovani terenom.

Naselje Gornje Zagorje nalazi se na maloj uzvisini na kojoj dominira crkva Sv. Jurja Mučenika i groblje. Cijelo naselje je organizirano uz glavnu cestu gdje sa stambenim objektima smještenim dužom osi uz glavnu cestu, a gospodarskim u dubini parcele paralelno sa stambenim ili okomito na njega. Osim središnjeg dijela naselja uz crkvu još je nekoliko zaselaka u višim dijelovima, čiji pristup je uvjetovan isključivo terenom.

Trošmarija je naselje koje se nalazi na uzvisini iznad rijeke Dobre, na kojoj dominira crkva Sv. Marije i groblje. Uz crkvu su još značajni u prilaznoj vizuri stara škola, župni dvor te poklonac s pećinom MB Lurdske iza kojih se nastavlja naselje organizirano oko nekoliko vrtača. Na prostoru oko Trošmarije gusto je razmješteno više zaselaka sa po cca 10-ak kuća slobodno smještenih u prostoru.

Centar Gornjih Dubrava obilježen je pravoslavnom crkvom Sv. Petke oko koje je uređen i prostor za okupljanje s bunarom na ograđenom platou i školom. Ostali zaseoci smješteni su na velikom području unutar administrativnih granica naselja. To su naselja koja su smještena uz odvojke uz glavnu cestu, sa objektima slobodno smještenim u prostoru.

Ponikve su linijsko naselje sa nekoliko odvojaka sa glavne ceste. Centar je oblikovan uz glavnu cestu, a čine ga crkva, popov stan, škola te NOB spomenik kvalitetnog oblikovanja.

Jasenak je linijsko, većinom nizinsko naselje, sa odvojcima oko glavne ceste uvjetovane blagim nepravilnostima terena. U centru naselja nalazi se srušena pravoslavna crkva Sv. Lazara i stara pučka škola. Glavno raskrižje, koje vodi prema Vrelu s jedne strane, a prema Drežnici i Novom Vinodolskom s druge strane, akcentira NOB spomenik sa skulpturom Vanje Radauša.

Naselje Drežnica obuhvaća veliko područje s velikim brojem zaselaka od kojih su neki smješteni uz glavnu cestu, a neki su odmaknuti od ceste i do njih vode zasebni odvojeci. Sama Drežnica nalazi se na malo povišenom terenu sa artikuliranim centrom na kojem se nalazi crkva, bunar s ograđenim platoom i NOB-spomenik, skulptur K. A. Radovanija. Iz samog centra pruža se nekoliko odvojaka uvjetovanih nepravilnostima terena.

Iz gore navedenog vidljivo je da su najznačajnija ona naselja koja imaju dugi kontinuitet nastanka, a samim tim i urbanistički su osmišljenija kao što su Trošmarija, Gornje Zagorje i Sveti Petar.

Tradicijska organizacija parcela je najkarakterističnija u brdskim predjelima, a čine ih stambeni i gospodarski objekti na pravokutnim i kvadratičnim parcelama. Spoj između njih izveden je drvenom ogradom od dasaka s ulaznom kapijom. Takva organizacija parcela tako zatvorene strukture karakteristične su za područje Vojne krajine (Lipoščaki, Donje Dubrave).

U većem dijelu područja Grada Ogulina objekti na parcelama su smješteni slobodno u prostoru (Mikašinovići, Janjani, Vrujac, Zrnići). Ako je naselje uz glavnu cestu stambena građevina je smještena dužom osi paralelno sa osi ceste, dok su gospodarski smješteni okomito na os ceste ili paralelno u dubini ceste (Jusići, Gornje Zagorje).

Tradicijske stambene građevine su najčešće prizemnice pravokutnog izduženog tlocrta sa dvostrešnim krovom pokrivenim crijepom, drvene ili zidane kamene s centralnim ulazom te simetrično postavljenim jednim ili dva prozora sa svake strane.

Samo na području Donjih Dubrava i Trošmarije imamo nekoliko kuća sa drvenim gankom po cijeloj dužini pročelja. Sve su to troprostorne građevine s kuhinjom u sredini i sa dvije sobe svaka s jedne strane. Gospodarske građevine su jednostavne kamene ili drvene te kombinirano u slučaju kad imaju dvije etaže. Karakteristični detalj naselja su bunari s platoom za okupljanje koji upotpunjuju sliku naselja. Mlinice na Dobri, Mrežnici i potocima dopunjuju ionako izuzetan krajolik.

U povijesnoj jezgri grada Ogulina ističe se kameni srednjovjekovni Stari grad, a urbanu strukturu karakteriziraju prizemne i jednokatne zgrade solidno zidane od kamena i malo opeke. U najvećem su broju građene za javne i stambene potrebe vojnih vlasti, a najvrijednije su zgrade iz razdoblja baroka i baroknog klasicizma, nastale u vremenskom razdoblju od sredine 18. do sredine 19. stoljeća. Karakterizira ih visoka kvaliteta građenja i skladno oblikovanje. Većinom su soliterne zgrade sa visokim četveroslivnim ili dvoslivnim krovom pokrivenim biber crijepom. Prizemlja su gotovo uvijek svodena baroknim bačvastim ili češkim svodovima, a kasnije pruskim svodovima širokog raspona. Imaju jednostavno oblikovana pročelja, glatko žbukana s glatkim razdjelnim trakama i oko prozora. Zgrade druge polovine 19. i početka stoljeća su također zidane od kamena i opeke, a imaju oblikovne karakteristike ranog i zrelog historicizma. Izgradnju 20. stoljeća karakteriziraju slobodnostojeće obiteljske stambene prizemnice i jednokatnice, zidane od opeke.

2.3.3. Utvrđivanje građevinskih područja naselja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina

Građevinska područja naselja utvrđivana su u skladu s obvezama iz planova šireg područja i ciljevima prostornog razvoja i uređenja ovog prostora, a u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja pojedinog naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina.

Analizom dosadašnjih demografskih kretanja i prognoza uočena je tendencija sve većeg smanjenja broja članova po domaćinstvu. Stoga će biti puno veći broj domaćinstava obzirom na ukupni broj stanovnika. Prema tome, za očekivati je i smanjenje gustoće stanovnika u građevinskim područjima, odnosno zauzimanja većih površina s manjim brojem stanovnika. Građevinska područja su utvrđena prema gustoći stanovanja od 10-20 st/ha ovisno o tipu naselja (gradsko, prigradsko i seosko).

Također je izvršena i analiza izgrađenosti i iskorištenosti dosadašnjih građevinskih područja, te je zaključeno da su građevinska područja utvrđena dosadašnjim prostornim planom imala veliku prostornu pričuvu za potencijalno povećanje broja stanovnika. Ovom analizom je utvrđeno da u naseljima Grada Ogulina ima prostorne pričuve u građevinskom području za najmanje 9.200 stanovnika odnosno 3.070 domaćinstava, što je prema demografskoj prognozi i ovim planom sagledavano razdoblje, prevelika rezerva. Obzirom na navedeno utvrđeno je da građevinska područja u načelu nije potrebno proširivati, već je potrebna racionalizacija istih, tj smanjenje.

Međutim, analizom dosadašnjih demografskih kretanja uočena je i tendencija sve većeg smanjenja broja članova po domaćinstvu odnosno tendencija *smanjenja gustoće stanovanja u građevinskim područjima naselja*, odnosno zauzimanja većih površina s manjim brojem stanovnika.

U izgrađenoj tradicionalnoj strukturi većine naselja, uočeno je da građevne čestice svojom dimenzijom, osobito širinom, ne zadovoljavaju današnjim uvjetima za stanovanje i rad. Uz predviđenu pojačanu gospodarsku aktivnost (mala privreda, poljoprivreda, uslužne djelatnosti) javlja se potreba za izmještanjem takvih sadržaja iz pretežito stambenih zona i oformljivanjem zona isključivo za navedene sadržaje ili pak objedinjavanje stanovanja i rada na jednoj parceli prikladnije veličine.

Građevinska područja utvrđena ovim Planom uvažavaju prethodno navedeno. Iz navedenih se razloga nisu drastično umanjivala zatečena građevinska područja naselja, odnosno prostorna pričuva građevinskih područja naselja, a koja je na osnovu prethodno izvršenih analiza (demografskih i prostornih pokazatelja) procijenjena kao predimenzionirana.

Utvrđivanje granica građevinskog područja diktirano je *interesom za pojedina područja* i to uglavnom kroz smanjivanje postojećeg građ. područja za dijelove koji se ne privode svrsi, te izvjesnim povećanjima (odnosno većinom zadržavanje u postojećim okvirima) za dijelove na kojima postoji interes za izgradnju (individualnu ili kao utvrđena potreba za formiranje zona mješovite namjene za malo i srednje poduzetništvo).

Određene korekcije (smanjenja) dosad važećih građevinskih područja odnose se i na *očuvanje vrijednosti i posebnosti krajobraza* i prirodnih cjelina (poljoprivredno zemljište, šume i dr.).

Pri utvrđivanju građevinska su područja usmjerena na područja koja nisu zaštićena temeljem nekih drugih osnova ili su ocijenjena kao resurs (poljoprivredne površine, objekti prirodne i kulturne baštine i sl, područje uz vodotoke) niti bi bila potrebna njihova zaštita u budućnosti.

Ciljevima je zacrtana smjernica prostornog razvoja područja Grada Ogulina, da se predvidi rast gradskog središta Ogulina, odnosno da se ograniči na oko 9.000 - 10.000 stanovnika, a da se potiče razvoj okolnih prigradskih naselja, kako onih unutar područja Grada Ogulina, tako i onih van njega. Stoga je utvrđeno da nema potrebe širiti građevinsko područje Ogulina. Prostorni razvoj Ogulina ionako ima prostorna ograničenja, a koja se odnose na postojeće jake infrastrukturne koridore (prometnice) koji ga opasuju, te šume u neposrednoj blizini. Uslijed toga utvrđeno je da treba jačati okolna naselja koja će preuzeti značajni dio novog stanovništva, te potrebe za stvaranjem manjih radnih zona u tim naseljima.

Prilikom utvrđivanja građevinskih područja osnovna intencija je bila omogućiti izgradnju po dubini građevinskog područja, tako da se zaokruži i koncentrira građevinsko područje naselja, te time smanje troškovi komunalnog opremanja. Ujedno, ovakav način izgradnje omogućuje i očuvanje vrijednog poljoprivrednog zemljišta.

Zatečena raspršena izgradnja kod većine naselja, nastala je u posljednjih pedesetak godina. Popraćena je izgradnjom infrastrukture (elektrifikacija, vodoopskrba, TK). U nekim naseljima (npr. Otok Oštarijski, Popovo selo, Trošmarija, i dr.) utvrđena su nešto veća građevinska područja nego što bi se prema odredbama PPŽ trebala planirati, iz razloga da se povežu već izgrađene cjeline, a ne da se formiraju «atomizirana» građevinska područja naselja od 2 –3 kuće u već i tako raspršenoj tipologiji naselja.

U nastavku je dana tablica analiziranih građevinskih područja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja i izgrađenost naselja.

Prema popisu stanovništva iz 2001.godine, na području Grada Ogulina živjelo je 15.070 stanovnika. Demografska prognoza za 2015.godinu, predviđa maksimalno 14.000 do 16.000 stanovnika.

Iz minimalne gustoće stanovanja koja iznosi 10 stanovnika/hektaru, proizlazi da najveća veličina građevinskog područja svih naselja na području Grada Ogulina, može se dobiti iz omjera predviđenog broja stanovnika i određene minimalne gustoće stanovanja, iznosi 1.600 ha.

Površina već izgrađenog građevinskog područja svih naselja na području Grada Ogulina iznosi
1.198,10 ha.

U odnosu na ukupnu površinu građevinskih područja naselja od **2.157, 22** ha utvrđenu Prostornim planom (bivše) općine Ogulin (Službene novine općine Ogulin 27/78, 61/87, 14/89, Glasnik karlovačke županije 26/99), zauzetost građevinskih područja iznosi **55,54 %**.

PPUG-om Grada Ogulina građevinsko područje je smanjeno za 571,22 ha (26,48 %) u odnosu na PPUO (bivše) općine Ogulin u dijelu Grada Ogulina.

Uvažavajući navede kriterije, temelj za dimenzioniranje građevinskog područja naselja je **površina izgrađenog dijela** građevinskog područja Grada, koja iznosi **1.198,90 ha**, a detaljni izračun za pojedino naselje prikazan je u tablici 3. u nastavku (3.2.2. Osnovna namjena i korištenje površina).

Građevinska područja naselja na području Grada Ogulina, utvrđena PPUG-om iznose:

- ukupna površina građevinskog područja naselja:	1.586,00 ha,
- površina izgrađenog dijela građevinskog područja:	1.198,10 ha,
- površina neizgrađenog dijela građevinskog područja naselja	387,90 ha.

2.4. UNAPREĐENJE UREĐENJA NASELJA I KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

Uređenje naselja

- Nastojati riješiti problem disperzne izgradnje formirajući naselja kao više odvojenih skupina građevina, a u nizinskom dijelu kao koncentrirana naselja izbjegavajući linearno širenje uz prometnice od državnog i županijskog značaja, te širenje na kvalitetno poljoprivredno zemljište, šumske i poplavne površine.
- Ponovna upotreba i vrednovanje postojećeg graditeljskog fonda s ciljem smanjenja troškova opremanja (društvena i komunalna infrastruktura).
- Očuvanje identiteta naselja kroz analizu tradicijskog načina gradnje pojedinog područja, te oblikovanja i organizaciju građevinskih čestica, ali ne s namjerom konzervacije postojećih oblika već uz kreaciju nove arhitekture koja će slijediti povijesne elemente gradnje.
- Očuvanje kontinuiteta tradicijskih oblika kroz unapređivanje starinskih obrta, stimulaciju starih seoskih običaja i razvijanje turističke aktivnosti uz pomoć sredstava javne komunikacije.
- Pripremanje i komunalno opremanje zemljišta za izgradnju.
- Sređivanje imovinsko pravnih odnosa i provođenje komasacije zemljišnih površina radi postizanja većih zemljišnih jedinica.
- Osigurati niz sadržaja za potrebe stanovništva gravitacijskog područja pri čemu u obnovi naselja broj stanovnika ne bi trebao biti presudan kriterij već kriterij dostupnosti.

Komunalna infrastruktura

- Modernizacija i izgradnja svih potrebnih sustava infrastrukture (naročito rješenje kritičnih prometnih tokova) prema najvišim tehnološkim, ekonomskim i ekološkim kriterijima, uz što veću moguću upotrebu postojećih koridora.
- Dobra prometna povezanost kvalitetnim prometnicama s razvojnim centrima.
- Osiguranje dovoljnih količina kvalitetne pitke vode uz racionalizaciju potrošnje, rekonstrukciju postojeće infrastrukture, te izgradnju novih segmenata mreže, a temeljeno na integralnim planovima razvitka vodoopskrbe i zaštite izvorišta vode.
- Težiti izgradnji zatvorenog sustava odvodnje u naseljima, a u prvoj fazi inzistirati na izvođenju septičkih jama uz njihovo redovito održavanje.
- Svi gospodarski pogoni moraju imati izveden kvalitetan sustav odvodnje otpadnih voda, a po mogućnosti i njihovo pročišćavanje, te koristiti tehnologiju koja će spriječavati nepoželjne utjecaje na okoliš.

- Sustavno rješavanje problematike zbrinjavanja otpada adekvatno broju stanovnika i strukturi naselja, te procjeni količine otpada.
- Rekonstrukcija elektroenergetskog sustava.

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. PRIKAZ PROSTORNOG RAZVOJA NA PODRUČJU OPĆINE ILI GRADA U ODNOSU NA PROSTORNU I GOSPODARSKU STRUKTURU ŽUPANIJE

Prostorno – plansku cjelinu Karlovačke županije čine tri regije: Karlovačko-dugoreška, Ogulinska i Slunjska regija.

Ogulinska regija sa središtem u gradu Ogulinu obuhvaća Grad Ogulin, te općine Tounj, Josipdol, Plaški i Saborsko. Obzirom na veličinu grada Ogulina i njihov značaj regionalnog središta, te položaj unutar izdužene Ogulinsko-plašćanske zavale, za očekivati je da će se izgradnjom kvalitetnih prometnih veza utjecaj ove regije proširiti i na rubne prostore susjedne Primorsko-goranske županije.

Programom prostornog uređenja RH cjelokupno područje Grada Ogulina spada u brdsko – planinsko područje (prostori iznad 300 m).

Većina negativnih procesa koji su se odvijali na brdsko – planinskom području dobrim su dijelom uvjetovani nepovoljnim prirodnim uvjetima. Osnovna su obilježja tog prostora:

- višegodišnji depopulacijski procesi osobito potencirani u područjima zahvaćenim ratnim događanjima (prirodni pad stanovništva, starost populacije, izumiranje, poremećaj osnovnih struktura stanovništva, veliki udio iseljenog stanovništva, demografska propast ruralnog područja);
- mali broj, a ponegdje i nepostojanje naselja koja je moguće klasificirati kao žarišta razvitka;
- rijetka naseljenost;
- mala, izolirana i raspršena naselja koja će biti gotovo nemoguće revitalizirati, a često nisu niti atraktivna za naseljavanje;
- napuštena sela;
- teški uvjeti života, rada i privređivanja izrazito nepovoljniji od državnog prosjeka;
- gospodarsko stanje sa suženim mogućnostima rješavanja teških socijalnih prilika stanovništva;
- zapušteno poljodjelstvo i stočarstvo s otežanom mogućnošću organizacije proizvodnje;
- nedostatak prometnih veza, osobito prema središnjim naseljima opremljenim objektima društvenog standarda;
- nerazvijenost i nedostatak komunalne infrastrukture.

To je područje većim dijelom ruralni prostor, te tradicionalno poljoprivredno područje sa velikim udjelom poljoprivrednog stanovništva, koje bi u budućnosti trebalo postati područje potencijalne planinske poljoprivrede – primarno stočarstvo.

Zbog nepovoljnih prirodnih uvjeta (klima, konfiguracija reljefa, kamenitost, stjenovitost, efektivna dubina tla) poljoprivrednu proizvodnju, koja je pored šumarstva jedna od osnovnih grana gospodarstva tog područja, teško je organizirati na konvencionalnim principima, budući da su poljoprivredne površine većeg dijela ovog područja marginalno pogodne ili nepovoljne za intenzivnu poljodjelsku proizvodnju. Samo je mali dio (npr. krška polja, riječne doline) srednje pogodan, ali uz veća ograničenja.

Potencijali tog područja vezani su uz:

- razvitak poljoprivrede i srodnih djelatnosti (stočarstvo, ekološka proizvodnja hrane, prerada mlijeka i mesa, lovni i ribolovni turizam, razvoj obrta i usluga);
- razvitak djelatnosti vezanih uz šume i njihovo iskorištavanje;
- proizvodnju električne energije.

Osnovni je interes da se sveukupni razvitak područja utemelji na način da se u konačnici osim demografskog, kulturološkog, povijesnog i drugih interesa uključi i gospodarska racionalnost. U ukupnom nedostatku demografskog potencijala, koncepciju demografske revitalizacije treba temeljiti na obiteljskom oživljavanju i iskorištavanju površinom velikih praznih područja. Koncentracijom nekoliko obiteljskih gospodarstava u neposrednoj blizini područnog centra s osnovnim funkcijama zadovoljavanja potreba stanovništva, te stimuliranjem poljoprivrednih djelatnosti i objektivnim vrednovanjem proizvoda i usluga koje je moguće ponuditi, prostor može zadržati svoju funkciju.

3.2. ORGANIZACIJA PROSTORA I OSNOVNA NAMJENA I KORIŠTENJE POVRŠINA

Namjena prostora u najvećoj je mjeri određena postojećim prirodnim resursima i zatečenim izgrađenim strukturama pa se tako osnovna prostorna organizacija i podjela zasniva na modalitetu njegova korištenja.

Prirodna područja su ona u kojima se prirodni resursi koriste za potrebe obavljanja gospodarskih i drugih djelatnosti što pretpostavlja samo ograničene zahvate u prostoru, odnosno, uz određene iznimke, zahvate koji se mogu izvoditi, a s osnovnim ciljem racionalnog gospodarenja i zaštite vrijednosti prostora:

- poljoprivredne površine (P);
- šumske površine (Š);
- ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište (PŠ);
- vodne površine.

Poljoprivredne površine se na područje Grada Ogulina dijele na:

- područje plodnih krških polja u kojem su zastupljene poljoprivredne površine viših razreda kvalitete za intenzivan uzgoj povrća, ratarstvo i stočarstvo; ove površine je potrebno strogo zaštititi od prenamjene;
- površine poljoprivrednih tala niskih razreda kvalitete; sposobne su samo za ekstenzivnu poljodjelsku proizvodnju, te stočarstvo, prvenstveno uzgoj sitne stoke, a za potrebe uzgoja krmnih kultura, tla s nepovoljnim kemijskim karakteristikama moguće je mjerama kalcifikacije i meliorativne gnojidbe pretvoriti u tla višeg razreda pogodnosti ;
- tla na strmim nagibima, stjenovita, kamenita i plitka tla, te tla nepovoljne ekspozicije koja se nalaze u brdskim predjelima; ne mogu se prevesti u više bonitetne razrede, ali se mogu koristiti kao pašnjačke površine u ekstenzivnom uzgoju stoke, za uzgoj ljekovitog bilja ili za pošumljavanje.

Prostorni raspored poljoprivrednih tala isključivo osnovne namjene (P) prema namjenskoj vrijednosti

Površine namjenjene za poljoprivrednu proizvodnju definirane su prema namjenskoj pogodnosti u dvije kategorije i imaju usmjeravajuće razvojni karakter globalnog značaja:

- Vrijedna obradiva tla (P2) - rigolano tlo njiva (rasprostranjeno u ogulinsko-plašćanskoj zavali);
- Ostala obradiva tla isključivo osnovne namjene (P3)

Tla klase P1 nisu zastupljena u prostoru Grada. Moguće je za očekivati, nakon detaljnijeg razgraničenja, da se unutar područja P2 mogu naći i tla P1 kategorije.

Šumske površine isključivo osnovne namjene (Š) u prostorno planskom smislu prema užoj namjeni dijele se.

- Gospodarske (proizvodne) šume (Š1) – preporuča se protežirati ih na tlima prosječne i iznad prosječne pogodnosti , gdje se uz mjere naprednog gospodarenja, te održavanje općekorisnih funkcija osigurava i postojanost ekosustava, a prilikom neophodnog prenamjenjivanja, treba osigurati zamjenske površine za pošumljavanje;
- Zaštitne šume (Š2) (s konzervacijskom funkcijom) – hidrološke i protuerozijske – treba ih podržavati na terenima jako podložnim eroziji, strogo ih štiti od svake prenamjene, a u slučaju neizbježnih građevinskih zahvata poduzeti rigorozne mjere konzervacije;
- Šume posebne namjene (Š3) (zaštitne šume klime, imisijske) – potrebno ih je podržavati na područjima s većim kapacitetom za antropogena optereženja; takve se šume mogu transformirati u turističko – rekreacijske, socijalne ili višestruke namjene;
- U kategoriju ostalog poljoprivrednog tla, šuma i šumskog zemljišta (PŠ) ubrajaju se sve ostale kategorije poljoprivrednog zemljišta, te neobraslo šumsko zemljište, pri čemu je taj mozaik poljoprivrednog i šumskog zemljišta niske proizvodnosti potrebno pošumljavati zbog ostalih općekorisnih funkcija šuma.

Vodne površine koje imaju multifunkcionalnu ulogu, odnosno uz osnovnu namjenu mogu se koristiti za dopunske namjene su: rijeke, jezera, akumulacije i ribnjaci. Pri tome je nosioc koncesije osnovne namjene dužan prilagoditi se dopunskim namjenama, s ciljem kvalitetnijeg iskorištavanja jedinstvenog prirodnog resursa, koji predstavlja zajedničko dobro svih građana.

Podzemne vode su od neprocjenjive važnosti za budućnost lokalne zajednice. U cilju njihove maksimalne zaštite, sve ostale namjene na tome području mogu okupirati prostor na način da ne ugrožavaju ovaj prirodni resurs. To pretpostavlja ekstenzivnan način poljoprivredne proizvodnje, pošumljavanje nekvalitetnih poljoprivrednih površina, sustavno rješavanje problema odlaganja komunalnog otpada,

odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda naselja i drugih sadržaja koji nepovoljno utječu na okoliš. Pri tome je potrebno dosljedno raditi na zaštićivanju svih postojećih vodocrpilišta.

Područja građenja ili uređenja prostora, područja su stvorenih vrijednosti i planiranih zahvata određene namjene, ovisno o načinu korištenja:

-**građevinska područja** naselja sa pratećim funkcijama;

-**površine izvan naselja** gospodarske namjene (proizvodne, poslovne, ugostiteljsko turističke, iskorištavanje mineralnih sirovina), sportsko rekreacijske, područja posebne namjene; područja infrastrukturnih sustava.

Osnovnom namjenom prostora određuju se cjeline pretežitih namjena. Prilikom lociranja sadržaja u prostoru nužno je voditi računa o osnovnoj namjeni prostora, te sve djelatnosti i zahvate koncipirati na način da se ne dovodi u pitanje kvalitetno funkcioniranje i dimenzioniranje sadržaja osnovne namjene, zaštita okoliša, te očuvanje ostalih prirodnih i stvorenih vrijednosti koje čine specifične lokalne uvjete. Sve ostale djelatnosti, koje se po bilo kojem kriteriju pogodnosti mogu locirati unutar područja pretežitih namjena, treba odrediti općim i posebnim uvjetima smještaja za tu vrstu djelatnosti.

Pri tome taj pristup treba dosljedno provoditi u urbanim područjima, sa kompleksnom strukturom, a ruralna područja uređivati sukladno tradicionalnoj izgradnji, oblikovanjem mozaika poljoprivrednih površina, šumaraka i zona izgradnje, poštujući načelo racionalnosti vođenja komunalne infrastrukture.

3.2.1. Osnovna organizacija prostora

Naselja koja razvijaju središnje funkcije i pružaju drugima usluge su središnja naselja. O stupnju razvijenosti, utjecaju i brojnosti središnjih uslužnih funkcija zavisi značenje i kategorizacija središnjih naselja.

Dosadašnji razmještaj i razvitak središnjih funkcija i s tim u svezi uspostavljeni sustav središnjih naselja u prostoru Grada Ogulina uglavnom je u skladu s dostignutim stupnjem društveno - gospodarskog i kulturnog razvitka ovog područja.

Razvitak središnjih naselja i njihova hijerarhijska diferencijacija nisu statički već izrazito dinamički proces podložan stalnim promjenama i pod utjecajem društvenog, gospodarskog, političkog, demografskog, prometnog i prostornog razvitka.

Budući razvitak središnjih funkcija i sustav središnjih naselja temelje se na zahtjevima novog društvenog uređenja i političko - teritorijalnog ustrojstva Republike Hrvatske, na postavljenim ciljevima razvitka u prostoru, na politici izbjegavanja prevelikih koncentracija stanovništva i težnjom za boljom disperzijom stanovništva u prostoru, odnosno spriječavanja negativnih demografskih trendova, ravnomjernijeg regionalnog razvitka i razvitka policentričnog urbanog sustava te na težnji za podizanjem kvalitete života lokalnog stanovništva. Kod svega toga treba predviđati ekonomičniji, racionalniji i funkcionalniji razvitak, razmještaj i strukturu središnjih uslužnih funkcija.

Prema tome, izvjesne prostorno - planske tendencije i pretpostavke (demografske prognoze, nastavak procesa urbanizacije, razvitak nekih gospodarskih djelatnosti, suvremenije planirana prometna mreža, ekonomičnija mreža središnjih uslužnih funkcija, rast središnjih naselja) utječu na koncipiranje takvog sustava središnjih naselja koji će najviše odgovarati potrebama stanovništva i drugim korisnicima na području Grada Ogulina i u pojedinim njegovim dijelovima te će se tako na najbolji mogući način uklopiti u cjelokupnu koncepciju prostornog razvitka i uređenja ovog Grada, ali i cjelokupne Karlovačke županije.

Dosadašnji razmještaj i razvitak središnjih uslužnih funkcija i s tim u svezi uspostavljeni sustav središnjih naselja u prostoru Grada Ogulina uglavnom je u skladu s dostignutim stupnjem društveno - gospodarskog, kulturno - civilizacijskog, demografskog i infrastrukturnog razvitka ovog područja, odnosno s razmještajem i veličinom naselja te s promjenama upravno - administrativno - teritorijalnog ustrojstva i razvojem pojedinih procesa u tom prostoru (deagrarizacije, urbanizacije, industrijalizacije, tercijarizacije i kvartarizacije).

3.2.2. Osnovna namjena i korištenje prostora

Prostornim planom uređenja Grada Ogulina evidentiraju se, štite i čuvaju temeljna obilježja i vrijednosti prostora, a pretpostavke za nesmetan i uravnotežen razvitak u prostoru osiguravaju se namjenom površina za pojedine kategorije korištenja prostora.

Osnovna namjena i korištenje prostora temelji se na podjeli prostora na slijedeće osnovne kategorije:

Razvoj i uređenje prostora naselja:

1. Građevinska područja naselja
2. Površine izvan naselja za izdvojene namjene

Razvoj i uređenje prostora izvan naselja:

3. Infrastruktura
4. Građevine u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti, iskorištavanje i gospodarenje prirodnim resursima
5. Sportsko-rekreacijski sadržaji i zdravstvene građevine

3.2.2.1. Građevinsko područje naselja

Unutar građevinskog područja naselja odnosno u njegovoj neposrednoj blizini ne mogu se graditi građevine koje bi svojim postojanjem ili uporabom, posredno ili neposredno, ugrožavale život i rad ljudi u naselju, odnosno vrijednosti postojećeg okoliša naselja.

Građevinsko područje se sastoji iz izgrađenog i neizgrađenog dijela. Razgraničenje izgrađenog dijela obavlja se rubom izgrađenih i uređenih građevnih parcela.

Izgrađenim područjem smatra se uređeno građevinsko zemljište na kojem su izgrađene građevinske parcele, izgrađene infrastrukturne građevine i površine, te privedene namjeni ostale površine (parkovi, igrališta i sl.).

U slobodni prostor izgrađenog dijela građevinskog područja naselja prioritetno treba planirati građevine ili površine društvenih djelatnosti i infrastrukturu.

Neizgrađeni dio građevinskog područja je prostor predviđen za proširenje izgrađenog dijela, odnosno formiranje novog građevinskog područja. Neizgrađeni dio građevinskog područja može biti neuređen i uređen.

Koristiti se može samo uređeno građevinsko područje.

U građevinskom području naselja predviđena je izgradnja novih građevina, te obnova, rekonstrukcija i dogradnja postojećih građevina namijenjenih za:

- stanovanje i prateće pomoćne i gospodarske funkcije;
- rad bez štetnih utjecaja na okoliš;
- javne i prateće sadržaje;
- društvene djelatnosti;
- trgovačke i uslužne sadržaje;
- turističke i ugostiteljske sadržaje;
- vjerske sadržaje;
- prometnu i komunalnu infrastrukturu;
- šport i rekreaciju, te odmor i dječja igrališta,
- groblja i mrtvačnice.

Unutar građevinskog područja naselja moguće je uređenje zelenih površina (park, park šume, zaštitne zelene površine) kao i drugih građevina i površina koje služe za normalno funkcioniranje naselja.

Na jednoj građevnoj čestici, mogu se graditi stambene, poslovne, stambeno - poslovne, te uz njih gospodarske i pomoćne građevine koje čine stambenu i gospodarsku cjelinu.

Zone stanovanja mogu sadržavati i sekundarno stanovanje.

Stambenim građevinama smatraju se obiteljske kuće, višestambene zgrade (građevine s 3 ili više stambenih jedinica) i zgrade sekundarnog stanovanja (vikendice).

Poslovnim građevinama smatraju se: građevine za zanatske, uslužne, trgovačke, proizvodne, ugostiteljske i slične djelatnosti.

Ako je zona za izgradnju poslovnih građevina veća od 0,60 ha treba biti izdvojena kao zona gospodarskih djelatnosti.

Gospodarskim građevinama smatraju se:

- bez izvora zagađenja: šupe, kolnice, sjenici, spremišta poljoprivrednih strojeva i proizvoda, sušare i sl.
- s potencijalnim izvorima zagađenja: staje, svinjci, kokošinjci, kuničnjaci, ljetne kuhinje, pušnice, sušare, nadstrešnice i obori za stoku, gnojište i sl.

Pomoćnim građevinama smatraju se garaže, drvarnice, spremišta i sl.

Višestambene građevine mogu imati garaže, te poslovne sadržaje u prizemlju i na etažama.

Svaka stambena jedinica mora imati osigurano 1,0 parkirališno ili garažno mjesto po stanu u sklopu građevne čestice, odnosno prema normativu za eventualno predviđenu drugu namjenu.

Građevna čestica mora imati rješen kolni pristup na javnu cestu, nerazvrstanu cestu ili drugu javnu prometnu površinu

Ako na dijelu građevinskog područja postoji vodovodna mreža i ako za to postoje tehnički uvjeti, stambena zgrada se obvezatno mora priključiti na vodovod, a u drugim slučajevima opskrba pitkom vodom se rješava na higijenski način prema mjesnim prilikama i sanitarno - tehničkim uvjetima.

Otpadne vode iz domaćinstva moraju se upuštati u javni kanalizacijski sustav ili na drugi način, u skladu s Odlukom o odvodnji Grada Ogulina.

Priključivanje građevina na elektro mrežu obavlja se na način propisan od nadležne elektroprivredne organizacije (HEP DP "Elektra" Pogon Ogulin).

tablica 3. Iskaz površina građevinskih područja naselja

redni broj	samostalno naselje	broj stanovnika		gradevinska područja naselja (ha)									
		popis 2001.	prognoza 2015.	površina naselja	gustoća stanovnika (st/ha)	PPO* ukupno	PPUG smanjenje (-)	PPUG proširenje (+)	PPUG	PPUG izgrađeni dio	PPUG neizgrađeni dio		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.		
1.	DESMERICE	277		1.479,90	0,19	77,14	30,56	5,95	52,53	41,10	11,43		
2.	DONJE DUBRAVE	243		2.124,40	0,11	115,27	45,39	1,70	71,58	57,34	14,24		
3.	DONJE ZAGORJE	255		2.179,70	0,12	64,42	25,53	5,38	44,27	33,88	10,38		
4.	DREŽNICA	739		13.753,90	0,05	129,02	35,57	16,62	110,07	104,02	6,05		
5.	DUJMIĆ SELO	126		241,50	0,52	35,33	19,33	1,18	17,17	15,13	2,05		
6.	GORNJE DUBRAVE	122		2.259,90	0,05	85,70	26,19	2,89	62,40	45,78	16,62		
7.	GORNJE ZAGORJE	325		616,10	0,53	58,44	10,39	3,23	51,28	43,99	7,29		
8.	HRELJIN OGULINSKI	593		1.544,20	0,38	90,26	40,73	15,93	65,46	56,48	8,98		
9.	JASENAK	294		8.664,70	0,03	162,52	71,36	7,82	98,98	79,98	19,00		
10.	MARKOVIĆ SELO	59		52,20	1,13	0,00	0,00	4,63	4,63	4,63	0,00		
11.	OGULIN	8.757	9.000-10.000	3.748,80	2,34	664,29	181,51	54,08	536,86	370,09	166,77		
12.	OTOK OŠTARIJSKI	436		830,00	0,53	79,07	18,42	7,25	67,90	43,61	24,29		
13.	PONIKVE	165		2.135,70	0,08	60,34	19,23	3,48	44,59	31,72	12,87		
14.	POPOVO SELO	63		1.876,80	0,03	56,64	23,75	0,08	32,97	18,64	14,32		
15.	POTOK MUSULINSKI	126		6.452,00	0,02	66,42	34,12	1,33	33,63	29,88	3,75		
16.	PUŠKARIĆI	389		644,70	0,60	41,54	9,84	1,61	33,31	28,43	4,88		
17.	RIBARIĆI	312		285,40	1,09	69,54	19,09	1,49	51,95	48,04	3,91		
18.	SABLJAK SELO	239		120,30	1,99	28,94	4,58	3,84	28,19	20,31	7,88		
19.	SALOPEK SELO	278		1.190,40	0,23	33,42	7,33	0,84	26,92	24,88	2,05		
20.	SVETI PETAR	626		615,30	1,02	60,07	26,37	2,38	36,08	28,96	7,12		
21.	TROŠMARUJA	129		987,80	0,13	72,51	29,29	0,21	43,43	22,59	20,84		
22.	TURKOVIĆI OGULINSKI	255		368,70	0,69	31,30	8,31	0,14	23,13	16,56	6,57		
23.	VITUNJ	140		1.268,20	0,11	33,08	18,26	0,84	15,66	10,96	4,69		
24.	ZAGORJE	122		232,90	0,52	41,96	15,09	6,15	33,02	21,10	11,92		
	UKUPNO	15.070	14.000 - 16.000	53.673,50	0,28	2.157,22	740,26	149,04	1586,00	1198,10	387,90		

* PPO je Prostorni plan (bivše) općine Ogulin

3.2.2.2. Površine izvan naselja za izdvojene namjene

Prostornim planom određena su građevinska područja za:

- gospodarske namjene – proizvodna (I1);
- gospodarske namjene – poslovna (K);
- iskorištavanje mineralnih resursa – kamenolom (E3);
- površine uzgajališta (H);
- ugostiteljsko-turističku namjenu - turističko naslje, kamp, eko-turizam (T);
- sportsko-rekreacijska namjena - golf igralište, centar za zimske sportove, centar za vodene sportove, rekreacija (R);
- površine infrastrukturnih sustava (IS)
- posebna namjena (PN)
- groblja.

Na području zona za **gospodarske – proizvodne namjene (I)** smještaju se sadržaji sa proizvodnim djelatnostima koje obuhvaćaju industrijske, obrtničke, gospodarske pogone svih vrsta, prateće skladišne prostore.

Uz osnovnu djelatnost moguće je na površinama proizvodne namjene smjestiti i poslovne, upravne, uredske i trgovačke zgrade, ugostiteljske građevine, komunalne građevine i uređaje, prometne građevine, sportske površine, škole vezano uz gospodarske djelatnosti i ostale djelatnosti koje upotpunjuju osnovnu namjenu.

Na površinama **gospodarske - poslovne namjene (K)** smještaju se sadržaji s poslovnim namjenama – pretežito trgovački, pretežito uslužni, komunalno servisni, manjim proizvodnim djelatnostima - obrtništvo, prema potrebi i prateći skladišni prostori. U zonama pretežito uslužne (K1) namjene mogu se još smjestiti ugostiteljski (moteli i sl.), prometni (benzinske pumpe) sadržaji. U zonama komunalno servisne namjene (K3) smjestiti će se veće komunalne građevine (pročistač, stočno sajmište i sl.)

Uz osnovnu djelatnost moguće je na površinama poslovne namjene smjestiti i upravne, uredske i ugostiteljske građevine, prometne građevine – benzinske pumpe i ostale djelatnosti koje upotpunjuju osnovnu namjenu.

Kod planiranja, projektiranja i izgradnje novih građevina nužno je osigurati propisane mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka) na građevnoj čestici i susjednim česticama.

Rudarstvo i eksploatacija **mineralnih sirovina - (E3)** vezana je na iskorištenje prirodnih resursa i te se djelatnosti smještavaju uz ležišta sirovina.

Postojeće eksploatacijsko polje moguće je koristiti (proširivati) uz uvjete propisane zakonom, a dijelove i cjeline koji se napuštaju i zatvaraju potrebno je sanirati, revitalizirati ili prenamjeniti u skladu s izrađenom dokumentacijom na načelima zaštite okoliša.

Na površine **uzgajališta (H)** smještaju se ribogojilišta koja obuhvaćaju građevine(bazeni) za ugoj ribe. Uz osnovnu djelatnost moguće je na na površinama uzgajališta smjestiti i upravne, uredske i ugostiteljske građevine, prema potrebi i prateći skladišni prostor.

Na površinama **ugostiteljsko-turističke namjene (T)** smještaju se sadržaji hoteli, moteli, pansioni, kampovi, izletišta, ugostiteljske građevine, vikend naselje, turističko naslje, eko-turizam i slično.

Površina ugostiteljsko-turističke namjene određene ovim Planom obuhvaćaju:

- turističko naselje (T2),
- kamp (T3),
- eko turizam (T4).

Uz osnovnu djelatnost moguće je na površinama osnovne namjene smjestiti i upravne, uredske i ostale djelatnosti koje upotpunjuju osnovnu namjenu.

Na površinama **sportsko-rekreacijske namjene (R)** smještaju se sadržaji namjenjeni sportskim i rekreacijskim aktivnostima.

Površina sportsko-rekreacijske namjene određene ovim Planom obuhvaćaju:

- golf igralište (R1);
- centar za zimske sportove – skijalište (R3);
- centar za vodene sportove (R5);
- rekreacija (R6).

Na područjima sportsko-rekreacijske namjene moguća je izgradnja otvorenih i zatvorenih natjecateljskih, rekreacijskih, sportskih građevina sa ili bez gledališta te drugi prostori koji služe osnovnoj djelatnosti koja se obavlja na tim površinama i u građevinama.

Prostornim planom određene **površine infrastrukturne namjene (IS)** u koje se smještaju različite infrastrukturne građevine (hidroelektrana, COKP, mjerno redukcijska plinska stanica).

Područja **posebne namjene (PN)** zbog dobre prometne povezanosti i infrastrukturne opremljenosti pogodne su za razvitak gospodarskih djelatnosti (poslovnih sadržaja). U slučaju napuštanja dosadašnje namjene zona poprima namjenu gospodarskih djelatnosti, a uređenje prostora može se vršiti samo temeljem Detaljnog plana uređenja.

Na lokacijama planiranima za **groblja** mogu se graditi, pored prostora za ukapanje umrlih prateće građevine koje služe osnovnoj funkciji groblja (oproštajni, prateći i pogonski dio, prometne površine, parkirališta i ostale usluge).

Uređenje svih groblja, gradnja pratećih građevina te oblikovanje opreme što se na groblju postavlja, mora biti primjereno oblikovanju, uređenosti i tradiciji takvih prostora.

Prostore groblja ambijentalno će se oblikovati kao zelene parkovne površine. Uređenje groblja uskladiti s Zakonom o grobljima, Pravilnikom i ostalim propisima.

tablica 4. Iskaz površina građevinskih područja izvan naselja za izdvojene namjene

1.2. GRAĐEVINSKA PODRUČJA ZA IZVOJENE NAMJENE						
GRAD OGULIN		Oznaka	Izgrađeni dio (ha)	Neizgrađeni dio (ha)	Površina ukupno (ha)	% od ukupne površine Grada
1.2.1.	GOSPODARSKA NAMJENA - PROIZVODNA	I				
1.2.1.1.	Pretežito industrijska	I1				
	Otok Oštarijski	I1-1	2,38	81,41	83,80	0,156
	Ogulin	I1-2	2,25		2,25	0,004
	Zagorje	I1-3		7,45	7,45	0,014
	Jasenak	I1-4	2,15	1,27	3,42	0,006
	Ogulin	I1-5	18,58	3,75	22,32	0,042
	Pretežito industrijska	I1	25,36	93,89	119,25	0,222
1.2.1.	GOSPODARSKA NAMJENA - PROIZVODNA	I1	25,36	93,89	119,25	0,222
1.2.2.	POVRŠINE ZA ISKORIŠTAVANJE MINERALNIH SIROVINA	E				
1.2.2.1.	Kamenolom	E3				
	Otok Oštarijski	E3-1	35,91		35,91	0,067
	Ogulin	E3-2	5,03		5,03	0,009
	Ogulin	E3-3	9,16		9,16	0,017
	Puškarici	E3-4	4,19		4,19	0,008
	Jasenak	E3-5	1,74		1,74	0,003
	Kamenolom	E3	56,03	0,00	56,03	0,104
1.2.2.	POVRŠINE ZA ISKORIŠTAVANJE MINERALNIH SIROVINA	E	56,03	0,00	56,03	0,104
1.2.3.	POVRŠINE UZGAJALIŠTA	H				
	Hreljin Ogulinski	H	0,56		0,56	0,001
1.2.3.	POVRŠINE UZGAJALIŠTA	H	0,56	0,00	0,56	0,001
1.2.4.	POSLOVNA NAMJENA	K				
1.2.4.1.	Pretežito uslužna	K1				
	Gornje Dubrave	K1	7,53		7,53	0,014
	Pretežito uslužna	K1	7,53	0,00	7,53	0,014
1.2.4.2.	Komunalno servisna	K3				
	Ogulin	K3		1,68	1,68	0,003
	Komunalno servisna	K3	0,00	1,68	1,68	0,003
1.2.4.	POSLOVNA NAMJENA	K	7,53	1,68	9,21	0,017
1.2.5.	UGOSTITELJSKO - TURISTIČKA NAMJENA	T				
1.2.5.1.	Turističko naselje	T2				
	Donje Dubrave	T2-1		88,81	88,81	0,165
	Jasenak	T2-2	12,15	4,67	16,82	0,031
	Turističko naselje	T2	12,15	93,48	105,63	0,197

GRAD OGULIN		Oznaka	Izgrađeni dio (ha)	Neizgrađeni dio (ha)	Površina ukupno (ha)	% od ukupne površine Grada
1.2.5.2.	Kampovi	T3				
	Vitunj	T3-1		2,02	2,02	0,004
	Dujmić Selo	T3-2		7,88	7,88	0,015
	Sveti Petar	T3-3		1,92	1,92	0,004
	Potok Musulinski	T3-4		2,39	2,39	0,004
	Puškarici	T3-5		1,89	1,89	0,004
	Hreljin Ogulinski	T3-6		3,37	3,37	0,006
	Turkovići Ogulinski	T3-7		2,40	2,40	0,004
	Donje Zagorje	T3-8		2,11	2,11	0,004
	Jasenak	T3-9		2,58	2,58	0,005
	Trošmarija	T3-10		1,45	1,45	0,003
	Drežnica	T3-11		2,22	2,22	0,004
Kampovi		T3	0,00	30,24	30,24	0,056
1.2.5.3.	Eko turizam	T4				
	Ogulin	T4		0,90	0,90	0,002
Eko turizam		T4	0,00	0,90	0,90	0,002
1.2.5.	UGOSTITELJSKO - TURISTIČKA NAMJENA	T	12,15	1124,62	136,78	0,255
1.2.6.	SPORTSKO - REKREACIJSKA NAMJENA	R				
1.2.6.1.	Golf igralište	R1				
	Donje Dubrave	R1		128,33	128,33	0,239
Golf igralište		R1	0,00	128,33	128,33	0,239
1.2.6.2.	Centar za zimske sportove	R3				
	Jasenak	R3-1	88,37	521,93	610,30	1,137
	Jasenak	R3-2		36,34	36,34	0,068
	Ogulin	R3-3		29,23	29,23	0,054
Centar za zimske sportove		R3	88,37	587,50	675,87	1,259
1.2.6.3.	Centar za sportoe na vodi	R5				
	Dujmić Selo	R5		83,41	83,41	0,155
Sportovi na vodi		R5	0,00	83,41	83,41	0,155
1.2.6.4.	Rekreacija	R6				
	Sabljak Selo	R6-1	1,21	0,89	2,10	0,004
	Sveti Petar	R6-2	0,74	2,06	2,80	0,005
	Jasenak	R6-3	0,43	0,29	0,72	0,001
Rekreacija		R6	2,38	3,24	5,62	0,010
SPORTSKO - REKREACIJSKA NAMJENA		R	90,75	780,66	871,41	1,624
1.2.7.	POSEBNA NAMJENA	PN				
	Sveti Petar	PN-1	12,09		12,09	0,023
	Ogulin	PN-2	0,46		0,46	0,001
POSEBNA NAMJENA		PN	12,55	0,00	12,55	0,023
1.2.8.	POVRŠINE INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA	IS				
	Popovo Selo	IS-1	2,35	2,07	4,42	0,008
	Popovo Selo	IS-2		1,57	1,57	0,003
	Ogulin	IS-3		2,25	2,25	0,004
	Otok Oštarijski	IS-4		1,02	1,02	0,002
POVRŠINE INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA		IS	2,35	6,91	9,27	0,017

GRAD OGULIN		Oznaka	Izgrađeni dio (ha)	Neizgrađeni dio (ha)	Površina ukupno (ha)	% od ukupne površine Grada
1.2.9.	GROBLJA	G				
	Donje Dubrave	G-1	0,28	0,47	0,75	0,001
	Gornje Dubrave	G-2	0,29	0,17	0,46	0,001
	Gornje Dubrave	G-3	0,12	0,11	0,24	0,000
	Trošmarija	G-4	0,24	0,33	0,57	0,001
	Trošmarija	G-5	0,04	0,10	0,14	0,000
	Popovo Selo	G-6	0,12	0,11	0,23	0,000
	Ponikve	G-7	0,12	0,00	0,12	0,000
	Ponikve	G-8	0,26	0,00	0,26	0,000
	Ponikve	G-9	0,15	0,15	0,30	0,001
	Hreljin Ogulinski	G-10	0,13	0,35	0,47	0,001
	Hreljin Ogulinski	G-11	0,52	0,30	0,83	0,002
	Vitunj	G-12	0,20	0,19	0,39	0,001
	Sveti Petar	G-13	0,87	0,69	1,56	0,003
	Ogulin	G-14	3,02	1,06	4,08	0,008
	Otok Oštarijski	G-15	0,45	0,16	0,61	0,001
	Potok Musulinski	G-16	0,15	0,00	0,15	0,000
	Donje Zagorje	G-17	1,08	1,13	2,21	0,004
	Jasenak	G-18	0,49	0,00	0,49	0,001
	Jasenak	G-19	0,10	0,04	0,14	0,000
	Jasenak	G-20	0,36	0,00	0,36	0,001
	Drežnica	G-21	0,21	0,12	0,34	0,001
	Drežnica	G-22	0,28	0,00	0,28	0,001
	Drežnica	G-23	0,42	0,38	0,80	0,001
	Drežnica	G-24	0,25	1,15	1,40	0,003
	Drežnica	G-25	0,20	0,00	0,20	0,000
	Drežnica	G-26	0,07	0,00	0,07	0,000
	Drežnica	G-27	0,22	0,00	0,22	0,000
	Drežnica	G-28	0,18	0,09	0,27	0,001
	Drežnica	G-29	0,40	0,00	0,40	0,001
GROBLJA		G	11,24	7,11	18,34	0,034
GRAĐEVINSKA PODRUČJA IZVAN NASELJA ZA IZDVOJENE NAMJENE		UKUPNO	218,52	1.036,69	1.255,20	2,339

3.2.2.3. Izgradnja izvan građevinskih područja naselja

Građevine, što se u skladu s člankom 42. Zakona o prostornom uređenju mogu ili moraju graditi izvan građevinskog područja, moraju se projektirati, graditi i koristiti na način da ne ometaju poljoprivrednu i šumsku proizvodnju, korištenje drugih objekata, te da ne ugrožavaju vrijednosti čovjekovog okoliša i krajolika.

Izvan građevinskog područja, na području Grada Ogulina može se odobravati izgradnja građevina koje po svojoj namjeni zahtijevaju izgradnju izvan građevinskog područja, kao što su:

- stambene za potrebe stanovanja vlasnika/korisnika farme i članova njegove obitelji i drugih djelatnika koji na njoj rade;
- građevine za uzgoj životinja (tovilišta);
- građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti:
- spremišta voća u voćnjacima, vinogradima, sušare;
- ostave za alat, oruđe, kultivatore i sl.;
- plastenici, staklenici;
- ribnjaci i druge građevine na vodi;
- sportske, rekreacijske, turističke građevine, za potrebe pružanje turističkih usluga u okviru seljačkog domaćinstva (sobe, apartmani, kampovi, kušaone vina i dr.) i zdravstvene građevine;
- građevine za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina;
- građevine u funkciji iskorištavanja i zaštite šuma;
- spremišta drva u šumama;
- pilane;
- planinarski i lovački domovi te izletnička skloništa;
- infrastrukturne građevine (prometne i ostale komunalne infrastrukture, sa pratećim sadržajima – benzinske postaje, servisi, ugostiteljstvo i sl.);
- vojne i druge građevine od interesa za obranu zemlje i zaštitu od elementarnih nepogoda.

Predviđena izgradnja izvan građevinskog područja može se odobravati samo u slučaju da se ne formiraju naselja, ulice i grupe građevinskih čestica.

Pod građevinama u smislu navedenog ne smatraju se građevine povremenog stanovanja ("vikendice").

Pod građevinama infrastrukture podrazumijevaju se vodovi i građevine u funkciji prometnog sustava, sustava veza, sustava vodoopskrbe i odvodnje i sustava energetike, smješteni u infrastrukturne koridore, te komunalne građevine kao što su odlagališta otpada, groblja i sl.

Iznimno, izvan građevinskog područja može se odobravati adaptacija, sanacija i rekonstrukcija postojećih stambenih i gospodarskih građevina koje su izgrađene na temelju građevinske dozvole, posebnog rješenja ili prije 15.02.1968., a PPUG-om Ogulina smatraju se postojećom izgradnjom izvan građevinskog područja.

Kriteriji planiranja izgradnje izvan građevinskog područja odnose se na gradnju ili uređenje pojedinačnih građevina i zahvata. Pojedinačne građevine ne mogu biti mješovite namjene, a određene su jednom građevinskom parcelom.

Kriterij kojima se određuje vrsta, veličina i namjena građevine i zahvata u prostoru su:

- građevina mora biti u funkciji korištenja prostora (poljoprivredna, planinarska, itd.);
- građevina mora imati vlastitu vodoopskrbu (cisternom), odvodnju (pročišćavanje otpadnih voda) i energetske sustav (plinski spremnik, električni agregat, ili drugo);
- građevine treba graditi sukladno kriterijima zaštite prostora, vrednovanja krajobraznih vrijednosti i autohtonog graditeljstva.

GRAĐEVINE U FUNKCIJI OBAVLJANJA POLJOPRIVREDNE DJELATNOSTI

Stambeno - gospodarski sklopovi (farme)

Farmom za uzgoj stoke i peradi smatra se funkcionalno povezana grupa zgrada sa pripadajućim poljoprivrednim zemljištem, koja se u pravilu izgrađuje izvan građevinskog područja. Farme se mogu graditi na poljoprivrednoj čestici s najmanje površine 2.000 m². Čestica na kojoj se izgrađuje farma mora imati osiguran pristup s javne prometne površine ili puta s pravom služnosti.

Minimalni broj uvjetnih grla temeljem kojeg se može dozvoliti izgradnja građevina (farme) za uzgoj stoke iznosi 10 uvjetnih grla.

Uvjetnim grlom podrazumijeva se grlo težine 500 kg i obilježava koeficijentom 1.

Građevine koje se mogu graditi u sklopu farme su:

- stambeno - gospodarski sklopovi
- pomoćne građevine (garaže, spremišta poljoprivrednih strojeva, alata i sl.)
- stambene građevine za potrebe stanovanja vlasnika i uposlenih djelatnika,
- gospodarske građevine za potrebe biljne i stočarske proizvodnje,
- poslovno turističke građevine za potrebe seoskog turizma (NN22/96, 38/96, 47/97),
- industrijske građevine za potrebe prerade i pakiranja poljoprivrednih proizvoda koji su u cijelosti ili pretežno proizvedeni na farmi.

Minimalna veličina zemljišta na kojem se planira zasnovati poljoprivredno gospodarstvo, odnosno gradnja građevina, ovisno o vrsti poljoprivredne djelatnosti preporuča se u slijedećim površinama:

za intenzivnu ratarsku stočarsku djelatnost - 10 ha;

za intenzivno bilinogojstvo - voćarstvo i vinogradarstvo - 2 ha;

za sjemenarstvo, rasadničarstvo, cvjećarstvo, povrtlarstvo te stakleničko - plasteničku proizvodnju - 1 ha, za uzgoj malih životinja - 2 ha.

Gospodarske građevine za uzgoj životinja (tovilišta)

Izvan građevinskog područja može se dozvoliti gradnja gospodarskih građevina za uzgoj životinja (stoke i peradi).

Površina građevne čestice za građevine ne može biti manja od 2.000 m², s najvećom izgrađenošću do 40%.

Ostale poljoprivredne gospodarske građevine

Poljoprivredne gospodarske građevine mogu se graditi samo na poljoprivrednim česticama čija površina nije manja od 2.000 m².

Na poljoprivrednim površinama mogu se graditi staklenici za uzgoj povrća, voća i cvijeća, te plastenici.

Plastenima se smatraju montažne građevine od plastične folije na drvenom ili metalnom roštilju.

Ribnjaci i druge građevine na vodi

Na rijekama, potocima i stajaćim vodama smiju se graditi ribnjaci (maksimalne površine 0,75 ha), dok se na rijekama i potocima smiju još graditi i građevine za potrebe mini elektrana (MAHE) i mlinova .

Gradnja ribnjaka (za komercijalne i osobne potrebe) i građevina za potrebe uzgoja ribe (spremišta za hranu, vozila, uređaji i sprave) te stanovanje djelatnika, dozvoljena je na poljoprivrednom zemljištu katastarske kulture močvara, trstik, bara, na tlima trajno nepogodnim za obradu te na neplodnom tlu, napuštenim iskopima i riječnim rukavcima.

Uvjet za izgradnju ribnjaka je nepropusno tlo, dovoljne količine vode i nepostojanje opasnosti od poplave, a prilikom izgradnje iskopani materijal potrebno je deponirati i koristiti za uređenje okoliša, kako bi se u slučaju napuštanja eksploatacije područje moglo vratiti u prijašnje stanje.

U brdskim predjelima na visinskim vodama mogu se graditi ribnjaci na mjestima gdje ima dovoljno čiste i hladne vode koja sadrži mnogo kisika.

Isplativost izgradnje ribnjaka dokazuje se programom o namjeravanim ulaganjima.

ŠPORTSKE, REKREACIJSKE, UGOSTITELJSKO-TURISTIČKE GRAĐEVINE, ZDRAVSTVENE

Površina kompleksa do 1,0 ha može biti i u zoni zelenila, a površina veća od 1,0 ha u pravilu je izdvojena zona. Površina izgrađenosti čestice ne smije prelaziti 20% pod objektima, do 50 % površine mogu biti športski tereni, a 30 % površine mora biti zelenilo. Na građevnoj čestici potrebno je osigurati potreban broj parkirališnih mjesta prema normativima u odnosu na zastupljene sadržaje.

Dokumentima prostornog uređenja treba odrediti osnovne programske parametre, detaljni plan namjene prostora, prometnu mrežu, te način opskrbe komunalnom infrastrukturom.

Građevine ne smiju se graditi na oranicama, voćnjacima I i II. razred kvalitete zemljišta.

Pod zdravstvenim i rekreacijskim građevinama podrazumijevaju se građevine u kojima se odvijaju djelatnosti koje su funkcionalno vezane za specifična prirodna područja kao što su za:

- zdravstvene djelatnosti – posebni klimatski uvjeti, kakvoća zraka, itd.
- rekreaciju – konfiguracija terena, prirodni resursi, ljepota krajobraza, itd.

Izvan građevinskih područja mogu se graditi stambene i gospodarske građevine koje su za vlastite potrebe i za potrebe seoskog turizma, odnosno u funkciji obavljanja poljoprivredne, šumarske i vodnogospodarske djelatnosti.

GRAĐEVINE ZA ISTRAŽIVANJE I ISKORIŠTAVANJE MINERALNIH SIROVINA

Rudarstvo i eksploatacija mineralnih sirovina vezana je na iskorištenje prirodnih resursa i te se djelatnosti smještavaju uz ležišta sirovina.

Postojeća eksploatacijska polja moguće je koristiti (proširivati) uz uvjete propisane zakonom, a dijelove i cjeline koji se napuštaju i zatvaraju potrebno je sanirati, revitalizirati ili prenamjeniti u skladu s izrađenom dokumentacijom na načelima zaštite okoliša.

U zonama vremenski ograničenog korištenja prostora (eksploatacija prirodnih dobara, iskop i prerada šljunka) mogu se graditi samo građevine koje služe za vrijeme obavljanja tih djelatnosti.

Nakon završene eksploatacije mineralnih sirovina ili trajnog obustavljanja radova rudarska organizacija je dužna izvršiti sanacijske radove u konačnu namjenu.

Kriteriji za određivanje lokacije za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina su:

- Istraživanje mineralnih sirovina ne može se obavljati na mjestima i na način koji ugrožava podzemne vode;
- Lokacija za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina mora biti na sigurnoj udaljenosti od naselja, ugostiteljsko-turističkih, sportsko-rekreativnih i zaštićenih područja;
- Nije dopuštena eksploatacija šljunka uz jezera i vodotokove;
- Ne smiju se ugrožavati krajobrazne vrijednosti;
- Transport sirovine predvidjeti izvan područja naselja.

GRAĐEVINE U FUNKCIJI ISKORIŠTAVANJA I ZAŠTITE ŠUMA

Na površinama pod šumom i šumskom zemljištu mogu se graditi građevine koje su u funkciji zaštite ovog prostora ili u funkciji eksploatacije drvne mase, šumske, lovačke, lugarske i slične građevine, u skladu s posebnim uvjetima koje utvrđuje nadležno tijelo za gospodarenje šumama.

Na šumskim površinama, minimalne površine 2000 m² izvan građevinskog područja naselja mogu se graditi spremišta za drva u vidu nadstrešnica pod uvjetom da nadkrivena površina nije veća od 30 m². Ova se površina može povećati za 20 m² za svakih daljnjih 2000 m² zemljišta.

U funkciji eksploatacije drvne mase mogu se graditi građevine (pilane) na površinama građevne čestice do 0,6 ha. Postojeće pilane mogu se rekonstruirati i dograđivati na površinama građevne čestice do 0,6 ha.

3.2.2.4. Poljoprivredne površine (P)

Poljoprivredno tlo osnovne namjene štiti se od svake izgradnje koja nije u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti, a dijeli se na vrijedno obradivo tlo (P2) i ostala obradiva tla (P3).

Bonitetnim vrednovanjem tla utvrđeno je da se na području Grada Ogulina najbolja tla svrstavaju u P2 i P3 kategoriju ili u PŠ (ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište), pošto je to prostor krških uvjeta.

Tla klase P1 nisu zastupljena u prostoru Grada. Moguće je za očekivati, nakon detaljnijeg razgraničenja, da se unutar područja P2 mogu naći i tla P1 kategorije.

Poljoprivredne se površine moraju sačuvati na način da se osigura njihova osnovna namjena, a ne da se dopušta nekontrolirano pošumljavanje i devastacije.

3.2.2.5. Šumske površine (Š)

Šumske površine na području Grada Ogulina podjeljene su na gospodarske (Š1), zaštitne (Š2), i šume posebne namjene (Š3).

Gospodarske šume služe za proizvodnju drva i drugih šumskih proizvoda, te osim gospodarske vrijednosti imaju i općekorisnu funkciju. U njima se dozvoljava uzgoj, njega, čišćenje i prorjeđivanje radi poboljšanja strukture.

Zaštitne šume prvenstveno služe za zaštitu zemljišta, zaštitu od erozije. U njima cilj gospodarenja je osiguranje trajnosti ekosustava, te održavanje i poboljšanje općekorisnih funkcija šuma. Od propisanih radova u zaštitnim šumama moguća je sanitarna sječa.

Šume posebne namjene mogu biti:

- šume unutar zaštićenih dijelova prirode ili dijelova prirode predloženih za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode,
- šume i dijelovi šuma registrirani kao objekti za proizvodnju šumskog sjemena,
- šume koje predstavljaju posebne rijetkosti, ljepote, ili su od posebnog znanstvenog ili povijesnog značenja,
- šume namjenjene znanstvenim istraživanjima, nastavi i drugim potrebama utvrđenim posebnim propisima.

3.2.2.6. Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište (PŠ)

Prostori koji su činili poljoprivredna tla pod livadama, pašnjacima ili oranicama, sve više zarastaju u šume, stoga su izdvojeni u kategoriju ostalog poljoprivrednog tla, šuma i šumskog zemljišta.

3.2.2.7. Vodne površine

Vodne površine i vodno dobro treba uređivati na način da se osigura propisani vodni režim, kvaliteta i zaštita voda.

Vodne površine mogu se namjeniti za sport i rekreaciju, energetske iskoristavati, za uzgoj ribe i sl.

Korita vodotoka treba uređivati na način koji je izgledom blizak prirodnom obliku.

Zabranjeno je ograđivanje prirodnih izvora u javnoj upotrebi.

Inundacijski pojas na vodotocima i drugim ležištima voda štiti se u svrhu tehničkog i gospodarskog održavanja vodotoka i drugih voda, djelotvornog provođenja obrane od poplava i drugih oblika zaštite od štetnog djelovanja voda.

tablica 5. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina

1.	2.	3.	4.	5.
Redni broj	Grad Ogulin	Oznaka	Ukupno ha	% od površine Grada
1.0.	ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA			
1.1.	Građevinska područja ukupno	GP	1.586,00	2,95
	Izgrađeni dio GP ukupno		1.198,10	2,23
1.2.	Izgrađene strukture van građevinskog područja ukupno		1.215,06	2,26
		I	119,25	0,22
		E	56,03	0,10
		H	0,56	0,00
		K	9,21	0,02
		T	136,78	0,25
		R	893,23	1,66
1.3.	Poljoprivredne površine obradive ukupno	P	5.750,01	10,71
		P1		0,00
		P2	1.333,91	2,49
		P3	4.416,10	8,23
1.4.	Šumske površine ukupno	Š	42.062,97	78,37
	- gospodarske	Š1	40.764,13	75,95
	- zaštitne	Š2	1.015,22	1,89
	- posebne namjene	Š3	283,62	0,53
1.5.	Ostale poljoprivredne i šumske površine ukupno	PŠ	2.746,36	5,12
1.6.	Vodne površine ukupno	V	272,94	0,51
	- vodotoci		135,81	0,25
	- jezera / akumulacije		137,13	0,26
1.7.	Ostale površine ukupno		40,16	0,07
		PN	12,55	0,02
		IS	9,27	0,02
		G	18,34	0,03
	Grad Ogulin ukupno		53.673,50	100,00
2.0.	ZAŠTIĆENE CJELINE			
2.1.	Zaštićena prirodna baština ukupno		9.189,89	
	- park prirode	PP	2.829,09	
	- ostali zaštićeni dijelovi prirode		6.360,81	
2.2.	Zaštićena graditeljska baština		104,61	
	- povijesne graditeljske cjeline		104,61	
	Grad Ogulin ukupno		9.294,51	17,32

3.3. PRIKAZ GOSPODARSKIH I DRUŠTVENIH DJELANOSTI

3.3.1. Gospodarske djelatnosti

U Ogulinu danas djeluje oko 480 poslovnih subjekata, 318 fizičkih osoba iz različitih grana obrta i 162 pravne osobe. Najveći broj poduzetnika dolazi iz oblasti trgovine i ugostiteljstva, zatim industrije, graditeljstva, poljoprivrede i turizma. Veliko značenje u gospodarskoj strukturi Grada imaju i javna poduzeća iz prometa, telekomunikacija, upravljanja šumama, proizvodnja i distribucija energije i dr.

Najveći broj zaposlenih je u nekoliko gospodarskih subjekata: građevinarstvo (1.036), prijevoz (749), trgovina (693), šumarstvo (492), ugostiteljstvo (348), opskrba električnom energijom (157), pošta i telekomunikacije (98), proizvodnja hrane i pića (86) i prerada drveta (80). Veliki broj zaposlenih u graditeljstvu direktna je posljedica gradnje autoceste.

Dugoročnim programom poticanja razvitka malog gospodarstva na području grada Ogulina iz lipnja 1997.g., utvrđeni su sljedeći temeljni pravci razvoja te mjere poticanja rasta malih i srednjih poduzeća koja su identificirana kao najvažniji nositelji zapošljavanja i gospodarskih aktivnosti u budućnosti, sa željom da se pomogne prelasku i rastu tih tvrtki u klub velikih poduzeća, te da time postanu lokomotiva razvoja gospodarstva na ovom području.

Mogućnosti širenja broja subjekata i zapošljavanja radnika prepoznate su najprije u područjima industrijske prerade i poljoprivrede, gdje su najveći siroviniski resursi i kapaciteti. Imajući navedeno u vidu, u definiranju koncepcije i strategije gospodarskog razvoja Grada pošlo se od sljedećih ciljeva:

- bolje i racionalnije korištenje lokalnih prirodnih i gospodarskih resursa (šume, geoprometni položaj, izgrađenost kapaciteta i ljudski resursi);
- razvoj novih vlasničkih odnosa putem privatizacije, povećane poduzetničke inicijative i sve šireg uključivanja lokalnog gospodarstva u međunarodno tržište;
- intenzivnije prometno povezivanje Grada s užim i širim okruženjem, te veće ulaganje u krupnu infrastrukturu, koja je preduvjet povećanja broja subjekata i širenja njihove djelatnosti,
- u razvojnoj strategiji stimulirati razvoj djelatnosti koje preferiraju komparativne prednosti šire ogulinske regije: šumarstvo s preradom drva u malim fleksibilnim industrijskim pogonima i obrtničkim radionicama, poljoprivreda osobito stočarstvo, proizvodnja hrane i prerada prehrambenih proizvoda, turizam, graditeljstvo te uslužne djelatnosti s trgovinom i ugostiteljstvom.

Ostvarenje navedenih ciljeva podržavat će se pomoću poticanja bržeg razvitka malih i srednjih poduzeća, popravljanjem njihove poslovne efikasnosti i poticanjem na nova ulaganja. Pri tome se mora voditi posebna pozornost zaštiti okoliša, te da svako novo ulaganje zadovoljava energetske i ekološke kriterije.

Većina razvojnih planova može se realizirati u okviru malih i srednjih poduzeća, stimuliranjem poduzetništva i u privatiziranom ambijentu.

Povoljne mogućnosti razvoja prepoznate su u sljedećim gospodarski djelatnostima: prerađivačka industrija, poljoprivredna proizvodnja, proizvodni i uslužni obrti, trgovina, turizam i ugostiteljstvo.

Mjere poticanja rasta i razvoja malih i srednjih poduzeća, menadžmenta i poduzetništva u širem smislu, obuhvatit će sustav koordiniranih mjera na razini države, županije i grada, kojima je cilj pospješiti dinamiku gospodarskog rasta i popraviti gospodarsku strukturu grada putem većeg zapošljavanja, investicijskih ulaganja, proizvodnje industrijskih proizvoda i više kvalitete usluga.

Ovdje će se u potpunosti preuzimati i provoditi mjere regionalnog razvoja na razini države, osobito u razvoju malih i srednjih poduzeća pomoću dugoročnih mjera ekonomske politike i gospodarskog sustava, tj. carinskog i poreznog sustava, sustava odnosa s inozemstvom i dohodovnog sustava.

Na razini Grada neposredno će se poduzimati sljedeće poticajne mjere:

- mjere aktivne porezne i razvojne politike, politike ulaganja i zapošljavanja uz pomoć selektivne politike gradskih poreza i komunalnih naknada za djelatnosti kojima je grad deficitaran;
- pružanje financijske pomoći kreditiranjem, subvencioniranjem kamata i davanja potrebnih garancija na teret proračuna grada;
- održavanje seminara i izdavanje publikacija;

- preferiranje razvitka radno intenzivnih grana i djelatnosti kojima se potpunije valoriziraju lokalni siroviniski resursi i ostvaruju temeljni ciljevi strategije gospodarskog razvitka grada;
- potiču ulaganja u prometnu i energetska infrastrukturu i razvoj tercijalnih djelatnosti, koje doprinose potpunijem i bržem razvitku gospodarskih subjekata;
- osnivanje poslovnih zona i inkubatora za djelatnosti, koje kao prioritetne obuhvaćene Dugoročnim programom razvitka grada;
- stručna pomoć pri korištenju povoljnih kreditnih linija, izradi poslovnih planova, planova razvoja o restrukturiranju velikih gospodarskih subjekata;
- ostvarivanje kontakata i intenzivna suradnja s poslovnim udruženjima, gospodarskim i obrtničkim komorama, strukovnim udruženjima, te ministarstvima pri uključanju poduzetnika u šire programe razvitka na razini regije i države;
- sustavno predstavljanje i promicanje programa poduzetnika na širem regionalnom tržištu;
- pomoć poduzetnicima pri školovanju, izobrazbi i stručnom usavršavanju kadrova iz deficitarnih zanimanja;
- pripomoć pri zatvaranju bilanci osnovnih materijalnih inputa na razini grada, odnosa s najvećim poslovnim partnerima, poslovnim bankama i javnim poduzećima.

Poljoprivreda

Prirodni uvjeti i razvoj industrijalizacije dao je velike mogućnosti razvoju poljoprivrede. Na obradivim poljoprivrednim površinama orijentacija je na preradi kupusa, krumpira i ostalog povrća.

Uz ratarsku proizvodnju postoje idealni uvjeti za stočarsku proizvodnju (proizvodnju mesa i mlijeka).

Djelatnost poljoprivrede također je prepoznata kao nositelj razvoja u koj se mogu očekivati veća ulaganja i zapošljavanje određenog broja djelatnika. Struktura zemljišnih površina i povoljni klimatski uvjeti, osobito uzgoj određenih kultura, pružaju solidnu osnovu za proizvodnju ekološki zdrave hrane na malim pojedinačnim površinama i u okviru obiteljskih gospodarstava.

Za postizanje učinkovite proizvodnje u poljoprivredi, potrebno je prije svega prići okrupnjavanju poljoprivrednih površina, što je jedan od glavnih ograničavajućih činitelja većoj proizvodnji. Dugogodišnji utjecaj rascjepkanosti poljoprivrednih površina prouzročio je sljedeće negativne učinke:

- mali broj aktivnih članova poljoprivrednika po gospodarstvu;
- nepovoljna dobna struktura aktivnih članova poljoprivrednih domaćinstava;
- nizak stupanj mehaniziranosti, te mali broj domaćinstava koja mogu živjeti isključivo od prihoda iz poljoprivrede;
- većina domaćinstava svoje proizvode ne plasira na tržište (nisu robni proizvođači) nego ih proizvodi isključivo za vlastite potrebe.

U poljoprivredi ovdje je tradicionalno prisutno zasijavanje povrtnarskih kultura, osobito krumpira i kupusa a u zadnje vrijeme, zbog bolje prometne povezanosti s primorjem i potrošačkim centrima, i drugim povrćem koje se sve više nalazi na tržnicama primorskih gradova, osobito za vrijeme turističke sezone u ljetnim mjesecima.

U posljednje vrijeme realizirana su relativno velika ulaganja u kapacitete za preradu kupusa i registrirano je više poslovnih subjekata koji se poljoprivredom bave na komercijalni način. Sve je više robnih proizvođača i sve veći broj obiteljskih gospodarstava uključen u sustav poticanja ratarskih kultura na državnoj razini. Što je najvažnije, sve se veći broj proizvođača međusobno povezuje i kooperira na jedinstvenom programu proizvodnje i plasmana poljoprivrednih proizvoda u izvozu i na domaćem tržištu.

Razvoj poljoprivrede razvijat će se na sljedećim programima:

- uzgoj i prerada krumpira, sjemenskog i merkantilnog;
- uzgoj i kiselenje kupusa, repe i drugih povrtnih kultura;
- stočarstvo, proizvodnja i prerada mesa i mlijeka te proizvodnja mlječnih proizvoda;
- uzgoj slatkovodne ribe;
- proizvodnja meda i proizvoda od meda;
- uzgoj i prerada ostalog povrća;
- proizvodnja stočne hrane;
- uzgoj i prerada aromatičnog i ljekovitog bilja;
- proizvodnja ekološki zdrave hrane;
- ostali programi koji su tržišno i ekološki prihvatljivi.

Šumarstvo

Na području Grada Ogulina šumama gospodari uprava šuma Ogulin, koja donosi planove gospodarenja i za privatne šume. Šumama se gospodari temeljem šumskogospodarske osnove, prema načelu trajnosti, kojim se godišnji etat treba osiguravati obilježavanjem i sječom suhih i bolesnih stabala za ogrjevno drvo, čime se poboljšava iskoristivost tehničkog drveta, zdravstveno stanje šuma i omogućava obnovljivost šumskog fonda.

Njihova eksploatacija je u prvom razdoblju bila usmjerena na sječu i primarnu preradu drva, dok se u kasnijim razdobljima prišlo finalizaciji proizvoda od drveta (stolarija, celuloza, montažne kuće i dr.)

Lovstvo

Lovstvo kao komercijalno-rekreativna djelatnost razvijeno je u cijelom području Grada Ogulina. Na području Grada postoje šest državnih i pet županijskih lovišta. Lovačka društva i zakupci i dalje će održavati lovnogospodarske i lovnotehničke građevine, provoditi mjere zaštite i brinuti se o razvoju turizma, sve u okvirima lovnogospodarske osnove.

Iskorištavanje mineralnih sirovina

Na području grada aktivno je pet kamenoloma s dugoročnim koncesijama za vađenje mineralnih sirovina, i jedna koja bi se zatvorila poslije dovršenja autoceste.

To je na neki način već tradicionalna djelatnost. Prostori kamenoloma poslije zatvaranja se moraju sanirati i rekultivirati.

Proizvodne i poslovne djelatnosti

Gospodarski razvitak Ogulina sve više će se bazirati narazvoju malih i srednjih poduzeća u privatnom vlasništvu. Posljednjih godina osobito je porastao broj malih poduzeća drvne industrije, koja svoj razvoj sve više vežu uz kooperaciju s proizvođačima iz Italije, Slovenije i Austrije.

Za razvoj **industrije** postoje značajni kapaciteti, prvenstveno proizvodni i skladišni prostor, s izgrađenom energetskom i drugom infrastrukturom te tradicijom, osobito u programu prerade drva i proizvodnje metalnih i prehrambenih proizvoda. Prerada drva u budućnosti će se sve više razvijati u malim, proizvodno fleksibilnim i racionalno organiziranim kapacitetima, tehnološki modernim pogonima i radionicama s manjim brojem zaposlenih (između 5 i 10 radnika). Samo će se razvoj finalne proizvodnje temeljiti na većim ulaganjima u energetiku i tehnologiju za završnu obradu drva.

Poticajnim mjerama podržavati će se razvoj sljedećih djelatnosti industrije:

- primarna i finalna prerada drva, osobito proizvodnja građevinske stolarije, proizvodnja pokućstva, prerada oblovene i proizvodnja drvenih višenamjenskih objekata;
- metaloprerađivačka industrija i strojogradnja, te obrtničke radionice koje će kooperirati s većim tvrtkama i poslovnim sustavima izvan Ogulina;
- prehrambena industrija, osobito prerada primarnih poljoprivrednih proizvoda lokalnog tržišta (mlijeko, meso, kupus, krumpir i druge povrtlarske kulture);
- proizvodnja ostalih (propulzivnih) proizvoda, sukladno trendovima novog tehnološkog razvitka namjenjenih širem izvoznom tržištu.

Razvoj **obrtništva** kretati će se u dva osnovna pravca: kroz tradicionalno, poluindustrijske pogone malih serija i kapacitete za potrebe lokalnog tržišta, te proizvodnje proizvoda u kooperaciji s velikim proizvođačima izvan tržišta Hrvatske.

Razvoj obrtništva obuhvatit će poticanje proizvodnje u manjim proizvodnim pogonima, obrtničkim radionicama zanatskog i poluindustrijskog tipa s manjim proizvodnim pogonima, obrtničkim radionicama zanatskog i poluindustrijskog tipa s manjim brojem zaposlenih i s potpuno privatiziranom vlasničkom strukturom. Preferirati će se djelatnosti u kojima je grad na ovom stupnju razvitka deficitaran i koje imaju opravdanje putem zapošljavanja i korištenja lokalnih resursa:

- razne radionice za obradu drva, izradu tekstilne konfekcije i kožne galanterije;
- dimnjačarski, keramičarski, parketarski i tesarski obrti;
- limarske i krojačke radionice, te proizvodnja papirne ambalaže;

- programi metalne industrije i strojogradnje;
- ostali proizvodi obrtništva, koji se proizvode u manjim serijama i za koje nisu neophodna velika početna ulaganja.

Uslužni obrti činit će sve značajniji segment gospodrske strukture i ponude u razvoju Ogulina. Ovdje će se preferirati prije svega ulaganja i u uslužne programe kojima je grad deficitaran, zatim u programe turizma, trgovine, prometa i rekreacije sa sportom.

Daljnji sveobuhvatni razvoj grada u trećem tisućljeću, ne može se temeljiti samo na tradicionalnim i prevladanim zanimanjima jer dinamika života i potrebe suvremenog čovjeka u urbanim sredinama značajno mijenja njegove navike, koje je potrebno pratiti, adekvatnim programima korištenja slobodnog vremena.

Osmišljenom politikom poticanja ulaganja na razini grada, stimulirati će se sljedeći programi iz uslužne djelatnosti:

- poduzetničke i druge agencije;
- uslužni programi kojima je grad deficitaran i koji služe zadovoljavanju potreba lokalnog stanovništva, te čine dopunu gospodarske strukture grada;
- centri za dopunske edukacije (menadžerski tečajevi, tečajevi za učenje stranih jezika i dr.)
- djelatnosti ekonomsko-financijskog konzaltinga, računalni programi i programi za poslovnu organizaciju;
- razni športsko-rekreativni i poslovni programi.

Razvoj **trgovine** u budućnosti će težiti sve većoj specijalizaciji odnosno podjeli rada po programima i načinima prodaje. Može se očekivati sve veća konkurencija ali i određeni porast potražnje i s njom povezane potrošnje zbog rasta standarda i kupovne moći stanovništva. Trgovina treba sve više pratiti stil i navike potrošača što će uvjetovati dopunska ulaganja bez kojih se neće moći pratiti širi trendovi razvoja trgovine.

U oblasti trgovine i prometa podržavati će se ulaganja u sljedeće programe:

- prodavaonice robe kojima je grad deficitaran, za koje postoji potražnja lokalnog stanovništva i gospodarstva;
- prodavaonice dijetalne hrane sa savjetovalištem;
- prodajni saloni po sistemu «uradi sam»;
- prodavaonice «domaćih» prehrambenih proizvoda;
- saloni računalne opreme i znanja;
- razne komisione prodavaonice i predstavništva stranih tvrtki;
- prijevoznike agencije za pronalaženje tereta i prijevoznika;
- specijalizirane uvozno-izvozne kuće i agencije za poslovne informacije;
- djelatnosti veleprodaje, osobito za proizvode iz programa lokalnih poduzetnika.

Planom je pored postojećih gospodarskih – proizvodnih zona, u kojoj se po veličini ističe zona DIP-a u Ogulinu, planirana nova zona uz čvor autoceste u Otoku Oštarijskom, te manje zone u Jasenku i Zagorju.

Turizam i ugostiteljstvo

Turizam i ugostiteljstvo, nakon izgradnje planiranih prometnica i bolje povezanosti s razvijenim centrima i primorskim pojasom, imat će znatno veće mogućnosti od dosadašnjih. Budući razvoj u oblasti turizma temeljiti će se na oživljavanju smještajnih kapaciteta zimskog turizma te ulaganjima u lokalnu mrežu privatiziranih kapaciteta ugostiteljstva, kojima se upotpunjuje turistička usluga grada.

Za očekivati je da će razvoj turizma u budućnosti rasti bržim stopama a mjerama gospodarske politike poticati će se ulaganja u sljedeće programe:

- kapaciteti u seoskom, zdravstvenom i rekreativnom turizmu;
- osnivanje centara za zdravstvenu rekreaciju;
- gradnja smještajnih kapaciteta i adaptacija kuća za odmor;
- ostali programi s manjim ulaganjima kojima se upotpunjuje turistička ponuda grada.

Turizam kao gospodarska grana, na području grada Ogulina već ima duboke korjene. HOC Bjelolasica i turistički vlak «Karlek» dobro su plasirani turistički produkti.

- HOC «Bjelolasica» - centar za zimske sportove

Turistički dobrim dijelom definiran prostor, na području grada Ogulina je HOC «Bjelolasica». Prostor ima status građevina od državnog značaja. Osim dovršenja infrastrukturnog opremanja i dopune ponude zabavnim sadržajima, što je definirano PPŽ Karlovačke, ovim plan se predviđa proširenje zone rekreacije (skijališta, sanjkališta) i na najniže obronke. Planirano je proširenje smještajnih kapaciteta u sadašnjem turističkom naselju, dopunskim vidovima rekreacije: bazen, jahanje, biciklizam, otvoreni sportski tereni.

- «Mašnik» - turistička eko destinacija

PPŽ Karlovačke definirao je destinaciju kao prostor za golf terene i turističko naselje.

- «Jezero Sabljaci» – vikend naselje, kampovi, sportovi i rekreacija na vodi

Od ostalih vidova turističke ponude, područje grada Ogulina planirano je za razvoj urbanog turizma, tradicijski planinarstva, rafting, kajakaštvo, izletnički turizam, speleologija, eko-turizam, lov i ribolov.

U prostoru Grada planirano je nekoliko izdvojenih zona za kampove uz važnije prometnice, rijeke, jezero i atraktivne destinacije: uz Dobru u Trošmariji; u Drežnici, u Jasenku, u Donjem Zagorju i Dujmić selu uz jezero Sabljaci, uz Vitunjčicu u Vitunju, uz Dobru u Puškarićima, Svetom Petru, Hreljinu Ogulinskom, Turkovićima, ispod Kleka u Potoku Musulinskom.

3.3.2. Društvene djelatnosti (središnje uslužne funkcije)

Velike i nove političke i društvene promjene u Hrvatskoj, prije, tijekom i nakon ostvarenja državne neovisnosti i Domovinskog rata, a zatim potrebe za promjenama zbog prihvaćanja nekih novih društvenih vrijednosti i zahtjeva, slijedeći rast svjetskog i europskog standarda i širenja ekološke svijesti, uzajamnog razvijanja i međusobnog povezivanja, utjecalo je da se nešto mora mijenjati i nadopunjavati i kod klasifikacije središnjih uslužnih funkcija, a onda i kod kategorizacije središnjih naselja.

Na temelju analize postojeće mreže središnjih uslužnih funkcija, razmatranja nekih teoretskih postavki te standarda i normativa koji proizlaze iz zakonske regulative i dokumenata prostornog uređenja, dakle zbog svih tih promjena u razvijanju središnjih uslužnih funkcija, smatra se da središnje uslužne funkcije treba klasificirati u veći broj temeljnih skupina, a njih opet u više stupnjeva prema značenju i utjecaju u prostoru. U skladu s tim postavkama predložena je sljedeća nova klasifikacija središnjih uslužnih funkcija u Hrvatskoj, pa time i u Karlovačkoj županiji i Gradu Ogulinu:

1. Uprava
2. Pravosuđe
3. Udruge građana, političke stranke i druge organizacije
4. Vjerske zajednice
5. Prosvjeta (obrazovanje, školstvo)
6. Visoko školstvo i znanost
7. Kultura, umjetnost i tehnička kultura
8. Šport, rekreacija, zabava i odmor
9. Zdravstvo
10. Socijalna skrb
11. Financijske i druge slične uslužne djelatnosti
12. Prometne usluge
13. Trgovina i ugostiteljstvo
14. Obrt, komunalne i druge usluge.

Neke se središnje uslužne funkcije javljaju u većem, a neke u manjem broju stupnjeva, dok su neke iz različitih temeljnih skupina međusobno povezane i javljaju se veoma često zajedno u pojedinim naseljima. Ima i takvih središnjih uslužnih funkcija koje se povezuju jednom s višim, a drugi put s nižim stupnjem središnje uslužne funkcije druge temeljne skupine.

U prostoru Grada Ogulina nalaze se i razvijaju stupnjevi središnjih uslužnih funkcija i kategorije središta od gradske razine na niže, koje njegovom stanovništvu trebaju služiti povremeno i u svakodnevnom

životu. Neke od njih će moći koristiti i stanovnici nekih bližih naselja iz susjednih jedinica lokalne samouprave (na pr. Josipdol, Tounj, Plaški, Saborsko, pa i Vrbovsko i drugi). Sve ostale središnje uslužne funkcije srednje, više i visoke razine stanovništvo Grada Ogulina će i dalje trebati povremeno koristiti prvenstveno u gradovima Karlovcu, Rijeci i Zagrebu, već prema tome o kojoj se funkciji i razini radi.

PLANIRANA KLASIFIKACIJA SREDIŠNJIH FUNKCIJA I KATEGORIZACIJA SREDIŠNJIH NASELJA

Temeljne Skupine Središnjih Funkcija (djelatnosti)	Središte županije (regionalno i više nadlokarno središte)	Središte grada (međupćinsko i nadlokarno središte)	Središte grada/općine (važnije lokalno središte)	Manje lokalno središte (pomoćno središnje naselje)	Naselje s pojedinim središnjim funkcijama
1. UPRAVA	<p>župan. skupšt. župan. poglav. župan uprav. odj. žup. županij. uredi (podr.jed.min.) matični ured župan. služba motrenja i obavješćivanja policij. uprava (uključujući specij.policiju prometnu polic. graničnu polic.) žup. postrojbe i stožer civilne zaštite žup.vatrog.zajed. profes.vatr.postr. žup.područ.ured porezne uprave carinarnica</p> <p>postaja fin.policije ispost.drž.revizije lučka kapetanija reg.zav.za zašt. spom.kult. i prir. dopisništvo HINA sinopt.hidromet. postaja</p>	<p>Gradsko vijeće gradsko poglav. gradonačelnik uprav.odj.grada gradski uredi (ispos.žup.ured.) matični ured grad. služba motrenja i obavješćivanja policijska postaja</p> <p>grad. postrojbe i stožer civilne zaštite grad.vatrog.zajed. (prof.vatr.postr.) ispostava porezne uprave carin. ispostava ili carin. referati (postaj.fin. polic.) (isp.drž.revizije) lučka ispostava reg.zav.za zašt. spom.kult. i prir. (dopisništ. HINA) (sinopt.hidromet. postaja)</p>	<p>grad./opć. vijeće gr./opć.poglav. gradonač/načelnik uprav. odj. gr/opć. (ispos.žup.ured.) (isp.grad.ureda) matični ured grad./opć. služba motrenja i obavješćivanja (policijska postaja)</p> <p>gr./općin.postroj. i stožer civilne zaštite gr./opć.vatrog.zaj. udrug.dobr.vatr. (ispostava porezne uprave) (carinski referati)</p> <p>(lučka ispostava) (ured za spom. kult. i prir.) (dopisništ. HINA) (klimatol.meteor. postaja)</p>	<p>mjesni odbor (vjeće mj.odb.) (mj.zbor građ.) gradski kotar (tijela grad.kot.) (isp.opć.ureda)</p> <p>(policijska postaja)</p> <p>udrug.dobr.vatr. (carin. referati)</p> <p>(lučka ispostav.) (kišomjerna meteor.postaja)</p>	<p>(mj. odbor) (vj. mj.odb.) (mj.zb.građ.)</p> <p>(gran.pol.)</p> <p>(ud.dob.vat.) (carin. refer.) (lučka isp.)</p>
2. PRAVO - SUĐE	<p>županijski sud s okružn. zatvorom (trgovački sud) župan.drž.odvjetn. drž. pravobr. žup. više odvjet. ureda više javnobiljež. mjesto-ureda</p>	<p>općinski sud s gruntnovnicom prekršajni sud opć. drž. odvjetn.</p> <p>više odvjet. ureda javnobilježničko mjesto-ured</p>	<p>(općinski sud s gruntnovnicom) (prekršajni sud) (opć. drž. odv.)</p> <p>(odvjetnik) (javni bilježnik)</p>		
3. UDRUGE GRAĐANA, POLITIČKE STRANKE I DRUGE ORGANIZ.	<p>HGK - županijska regionaln. komora HOK - područna obrtnička komora</p> <p>žup.turist.zajedn. žup.razina raznih udr., klub., liga, sekc.i dr.udr.građ. županijska razina političkih stranaka i sindikalnih org. žup.razin. zaklada i fundacija žup. razina organ. crvenog križa HAK - više autoklubova više auto škola strana dipl. Pred.</p>	<p>(područna obrtnička komora) udruženje obrtn. grad.turist.zajedn. grad.razina raznih udr., klub., liga, sekc.i dr.udr.građ. gradska razina političkihstranaka i sindikalnih org. (gradska razina zaklada i fundac.) grad. razina org. crvenog križa HAK - autoklub</p> <p>auto škola</p>	<p>(udruženje obrtn.) gr./opć.turist.zaj. grad./opć.razina udr., klub., liga, sekc.i dr.udr.građ. grad/općin. razina političkih stranaka i sindikalnih org.</p> <p>gr/opć. razina org. crvenog križa (HAK - autoklub)</p> <p>(auto škola)</p>	<p>turist. društvo pojedinačne udr. građana-ispost. političke stranke i sindikalnih org. -osnov. jedinice</p>	<p>(tur. društvo) (pojed. udr. građana - ispostava) (polit.stranke -osn.jedin.)</p>

Temeljne skupine središnjih funkcija (djelatnosti)	Središte županije (regionalno i više nadlokalno središte)	Središte grada (međupćinsko i nadlokalno središte)	Središte grada/općine (važnije lokalno središte)	Manje lokalno središte (pomoćno središnje naselje)	Naselje s pojedinačnim središnjim funkcijama
4. VJERSKE ZAJEDNICE	župan. komis. za odn. s vjer. zajed. (RK biskupija) više muških i žen. samostana ostale vjerske zaj.	grad. komis. za odn. s vjer. zajed. (RK dekanat) samostan (ostale vjer. zaj.)	grad./opć.komis. za odn. s vjer. zaj. RK župa - župni ured i crkva (samostan) (ostale vjer. zaj.)	RK župa - kapel. - ured i crkva (samostan) (ostale vjer. zaj.)	(RK crkva)
5. PRO-SVJETA - ŠKOLSTVO-OBRAZOV.	žup.raz.društvene brige o djeci predškolske dobi (vježbaonica nastavn. ili više učiteljske škole) srednja umjetnič. škola-glazba,ples više srednjih i strukovnih škola srednjoškolsko obrazov. odraslih muški i ženski učenički domovi	dječje vrtić osnovno školovanje odraslih osnovna umjetnič. škola-glazba,ples srednje škole i strukovne škole (srednjoškolsko obrazov. odraslih) (učenički dom)	dječji vrtić matična osnovna škola (osnovna umjetn. škola-glazba,ples) (strukovna škola ili odj. sred.škole)	(dječji vrtić) područn. razred. odjeli osnovne škole	(podr. razr. odjeli osnov. škole)
6. VISOKO ŠKOLSTVO I ZNANOST	pojedina visoka učilišta: fakulteti, umjet. akademije, veleučilišta, visoke škole znanstvenoistraž. instituti (centri) (interuniverzitetski studij sveučilišta) (znan. biblioteka) Hrvat. studentski zbor - podružnica (student. centar)	(pojedinačne znanstv. instituc.) (pojedini stručni zavodi)			
7.KULTURA, UMJETN. I TEHNIČKA KULTURA	javne ustanove u kulturi kojima su osnivači ili vlasnici županije festivali galerije i izložbe specijaliz. muzeji drž.arhiv - regionalni arhiv javno kazalište HRT-lokalni studio i postaja lokalni radio i tv. lokal. tjed. novine folklorni ansambl simfonij. orkestar pjevački zbor klape manji glazb.sast. više KUD sa sekc. otvoreno pučko učilište više kinematogr. umjetničke organ. i zaj. samost.umj. ogran. Matice hrv. zaj.i sav.tehn.kult.	javne ustanove u kulturi kojima su osnivači ili vlasnici gradovi dom kulture galerija muzej gradska knjižnica amater. kazalište lokalna postaja dvotjedne novine (gradski orkestar) (pjevački zbor) klape grad.limen. glazb. KUD sa sekcij. otvoreno pučko učilište 1-2 kinematogr. samostalni umjetnici ogran. Matice hrv. zaj.sav.udr.tehn.k.	javne ustanove u kulturi kojima su osnivači ili vlasnici gradovi/općine dom kulture (muzej) općinska knjižnica i čitaonica (amater. kazališt.) amater.radio post. (klape) (limena glazba) KUD (otvoreno pučko učilište) (kinematograf) (samostalni umjetnici) (ogr. Matice hrv.) (udruge tehn.kult.)	dvorana za kult. i druge potrebe čitaonica (KUD)	(čitaonica)

Temeljne skupine središnjih funkcija (djelatnosti)	Središte županije (regionalno i više nadlokalno središte)	Središte grada (međupćinsko i nadlokalno središte)	Središte grada/općine (važnije lokalno središte)	Manje lokalno središte (pomoćno središnje naselje)	Naselje s pojedinačnim središnjim funkcijama
8. ŠPORT, rekreacija, ZABAVA I ODMOR	županij. športski savezi i županij. zajedn. športskih udruga i saveza veći broj športskih društava i klubova raznih raz.natjec.-drž.,žup.,grad./op.drž. i žup. šport.natjecanja i međunar. priredb. otvoreni športski objekti: stadion s nogometnim igral. i atletsk. stazom, stadioni za male športove, tenis, boćanje itd. zatvoreni športski objekti: dvorane, bazen, kuglana, streljana, hangar veći broj objekata za rekreaciju, zabavu i odmor: rekreacijski centri, zabavišta i dr.	zajednice športskih udruga športska društva i klubovi - predstavnici raznih športova drž., žup. i grad.natjec. i priredbe otvoreni športski objekti: športska igrališta za razne vrste športova s izgrađenim gledalištem zatvoreni športski objekti: dvorana, bazen i dr. pojedinačni objekti za rekreaciju, zabavu i odmor	(zajednice športskih udruga) športska društva i klubovi županijska i grad./opć. šport.natjec. i priredbe otvoreni športski objekti: športska igrališta za nogomet i po koji mali šport s gledalištem (zatvoreni športski objekti: školska dvorana) (pojedinačni objekti za rekreaciju, zabavu i odmor)	pojedini športski klubovi općin. natjec. jedno ili više otvorenih športskih igrališta (školska dvorana)	(pojedini športski klubovi) (opć. natjec.) (športsko igralište)
9. ZDRAVSTVO	zdravstv.djelat. na sekundar. razini: opća bolnica specijalistička konzilijarna zdravstvena zaštita više ljekarni usluž. zdrav. djel. na tercijar. razini: zavod za javno zdravstvo županij. bolnič. postaja za transfuzij. medic. područ. zav. hrv. fonda zdrav. osig.	zdravstv.djelat. na sekundar. razini: manja reg. opća bolnica ili rodilište dom zdravlja-spec higije-epidem.dj., hitna med.sluzba, laborat.,radiolog.. i druga diagnost. ljekarna ustanov. za zdrav. njegu u kući (područ. zav. hrv. fonda zdr. osig.) veterinar. stanica	primarna zdravst. zaštita: zdravstv. stanica (opća medicina, zaštita zuba, patronaža) (ljekarna ili depo ljekova) (veterin. stanica)	(povrem.primar. zdravst.zaštita:) (zdravst. ambul. s ili bez stalne liječničke službe-patronaž. medic.sestra)	
10. SOCIJALNA SKRB	cent.za rad. terap. osoba s ošteć. u duš.ili tjeles. razv. dom za djecu dom umirovljen. dom za zašt.odr. star. i nemoć os. cent. za socij.skrb ust. za usl. pom. i njege u kući podr.sl.za zapoš. podr.sl.hrv.fonda mir.i inv.osig.rad.	(dom za djecu) dom umirovljen. ili dom starih i nemoćnih objekti soc. skrbi (ust. za usl. pom. i njege u kući) (podr.sl.za zap.) (podr.sl.hrv.fonda mir.i inv.osig.rad.)	(dom umirovljen. ili dom starih i nemoćnih) (objekti soc. skrbi)		

Temeljne skupine središnjih funkcija (djelatnosti)	Središte županije (regionalno i više nadlokalno središte)	Središte grada (međuopćinsko i nadlokalno središte)	Središte grada/općine (važnije lokalno središte)	Manje lokalno središte (pomoćno središnje naselje)	Naselje s pojedinačnim središnjim funkcijama
11. FINANC. I DRUGE SLIČNE USLUŽNE DJELATN.	zavod za platni promet veći broj poslovnih banaka, štedion. i mjenjač (sjedište ili ispost.) sjedište ili ispost. osigurav. zavoda ispost. hrv. lutrije turist. agencija - sjedište ili ispost. intelekt. usluge, knjigovod. usl. projektan. usl.	(zavod za platni promet) nekoliko ispostav. poslov. banaka, štedion. i mjenjač. ispost. osig. zav. poslov. hrv. lutrije poslovn. tur. agen. pojedine uslužne poslovne tvrtke	poslovna banka ili mjenjačnica zastup. osig. zav. prod. mj. hrv. lutr. (poslov. tur. agen.) (pojedine uslužne poslovne tvrtke)	(mjenjačnica) (zast. osig. zav.) (pr. mj. hrv. lutr.) (usl. posl. tvrtka)	(mjenjačn.)
12. PROMETNE USLUGE	(zračna luka - aerodrom) - terminal zračne luke veća luka veći željez. kolod. veći autob. kolod. rent-a-car taxi služba transp. šped. pod. putn. autob. pod. glavni pošt. ured- glavna telef. centr.	(manja zračna luka - aerodrom) terminal zračne luke manja luka manji želj. kolod. manji autob. kol. (rent-a-car) (taxi služba) (tran. šped. pod.) (put. autob. pod.) veći pošt. ured- čvorna telef. centr.	manja putn. luka željezn. stanica autobusna stanica poštanski ured- izvršna telef. cen.	luka-pristanište (željezn. postaja) (autobus. stan.) pom. pošt. ured (aut. telef. cen.)	manje prist. (pom. pošt. ur. -tel. gov.)
13. TRGOVINA I UGOSTIT.	razna trgovinska predstav. i zastup. inozemnih firmi veći broj specij. veletrg. i trg. tvrtki više robnih kuća specij. skladišta, stovarišta, veća hladnjača tržnica hoteli restaur.-kavana zabav. disko klub.	nekoliko trg. tvrtki na vel. i mal, ex-im robna kuća skladišta, spec. trgovine manja hladnjača manja tržnica hotel-prenočište restaur.-kavana disko klub	trgovina na veliko i malo, exp.-imp. specij. trgovine (hotel-prenočište) gostion-snack bar	trg. mješ. robom gostionica	(trg. mj. rob.) krčma
14. OBRT I DRUGE USLUGE	veći broj usl. cent. (remont. cent. za mot. voz. i dr.) tiskara i knjigov. veći br. spec. obrt.- tehničkih usluga spec. serv. za poprav. i održav. kuć. i ured. stroj.	automehaničar. radionica manja tiskara neki spec. tehn. servisi veći broj obrt. radionica	(automehaničar. radionica) više obrt. radion. i uslužnih radnji	obrt. radionice i usluge	(pojedinačni obrti)

NEKI DEMOGRAFSKI I GEOGRAFSKI POKAZATELJ	Središte županije (regionalno i više nadlokalno središte)	Središte grada (međupćinsko i nadlokalno središte)	Središte grada/općine (važnije lokalno središte)	Manje lokalno središte (pomoćno središnje naselje)	Naselje s pojedinačnim središnjim funkcijama
Broj stanovnika u utjecajnom i gravitacijsk. području	više od 100.000	više od 8.000	više od 1.000	više od 300	
Broj stanov. sred.naselja	više od 15.000	više od 2.000	više od 500	više od 200	
Broj zaposl. u usl. djel.	više od 10.000	više od 1.000	više od 200	više od 100	
Radius utjecaja sred. naselja u km	50 - 120	20 - 50	10 - 30	manje od 10	

(Napomena: U ovom prijedlogu je sadržan izbor važnijih središnjih uslužnih funkcija, što znači da se mogu razvijati i druge koje se tu ne navode, kao što se mnoge od ovih koje se navode neće razvijati u pojedinim središtima. Tako je sigurno da se u središtima Grada Ogulina neće razvijati središnje uslužne funkcije vezane za fenomene mora i slično jer nisu relevantni za ovo područje).

Mreža institucija **uprave i pravosuđa** temelji se na standardima i normativima iz zakonske regulative, na nekim usmjerenjima iz dokumenata prostornog uređenja, a uvažavano je i postojeće stanje mreže. U gradskom središtu Ogulinu trebaju se razvijati institucije lokalne samouprave gradske razine, ali i one županijske razine, koje trebaju biti bliže svojim korisnicima. U nekim naseljima (manja lokalna središta Drežnica, Jasenak, Hreljin ogulinski, Gornje Zagorje, Trošmarija ili Gornje Dubrave, a može i u drugim) trebaju se uspostaviti mjesni lokalni samoupravni organi.

Potrebno je naglasiti da su sadržaji raznih **udruga** odraz interesa svake pojedine lokalne zajednice, odnosno posebnih strukovnih organiziranja ili raznih humanitarnih nastojanja. Zbog specifičnog karaktera ovih sadržaja javnih funkcija, smatra se da se ti sadržaji ne mogu planirati i uvrštavati kao obveza u dokumente prostornog uređenja, iako za njih treba osigurati odgovarajući prostor u lokalnim središtima.

Planiranje vjerskih sadržaja i objekata pravo je vjerskih zajednica (na području Grada Ogulina uglavnom rimokatoličke i pravoslavne crkve), koje se pojavljuju na ovom prostoru. Sukladno tomu očekuje se njihovo sustavno uključivanje u procese planiranja prostora na lokalnim razinama, kod određivanja prostornih i demografskih kriterija za osiguranje lokacija za vjerske objekte (crkve, samostane, župne urede, vjeronaučne dvorane i drugo).

Mreža institucija i ustanova **prosvjetne djelatnosti (školstvo, obrazovanje)** dijeli se na tri odvojene razine:

Predškolske ustanove trebaju biti zastupljene samo dječjim vrtićem u glavnom središtu Ogulinu, a moguće su i njegove ispostave u manjim lokalnim središtima, ako je to potrebno, a mogu se nalaziti zajedno s osnovnom školom. Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe, definirat će minimalni broj dječjih skupina u dječjim vrtićima, kao i broj potrebnih djelatnika za rad s djecom, kao i druge standarde i normative.

Na području Grada Ogulina trebalo bi zadržati postojeće dvije **samostalne matične osnovne škole** u gradskom središtu Ogulinu. Ako to bude zahtijevao demografski razvitak i broj djece moguće je osnovati još neku matičnu osnovnu školu za dio ovog gradskog područja. **Područni razredni odjeli osnovne škole** osnivaju se sukladno potrebama lokalne zajednice na teritoriju jedinica lokalne samouprave u manjim lokalnim središtima i gušće naseljenim gradskim ili prigradskim urbaniziranim naseljima, što će prvenstveno zavisiti o potrebama i broju djece u pojedinim lokalnim cjelinama i naseljima.

Predloženu sliku mreže osnovnih škola potrebno je dimenzionirati na temelju sljedećih standarda i normativa: za potpunu samostalnu osnovnu školu potrebno je u načelu imati 240 - 960 učenika (po 1 - 4 razredna odjela od 1. do 8. razreda), s 30 - 34 učenika u redovitim razrednim odjelima, dok kombinirani razredni odjeli broje maksimalno 16 - 20 učenika. Ovaj potonji kriterij se primjenjuje u planinskim područjima te za nastavu na jezicima narodnosti. Iz opravdanih razloga moguća su manja odstupanja.

U Gradu Ogulinu moguće je predvidjeti daljnje razvijanje djelatnosti **srednjeg školstva** tek nakon završene i prihvaćene nove reforme školstva u Hrvatskoj, ako se za to pokaže potreba i to u glavnom središtu Ogulinu. Tako bi se, pored **Gimnazije te Obrtničke i tehničke škole** mogla razviti još po neka školska institucija niže ili više srednje razine. Potrebno je zadržati instituciju **učeničkog doma**.

Ne očekuje se razvijanje **djelatnosti višeg i visokog školstva**, kao ni **znanstvenoistraživačkih djelatnosti** na području Grada Ogulina.

Mreža **kulturnih institucija** mora biti prisutna u sjedištu Grada, dok se u svim manjim lokalnim sjedištima, pa i u drugim naseljima, mogu nalaziti inicijalni sadržaji kulture.

U gradskom središtu potrebni su **športski objekti** (igrališta, dvorana, bazen, kuglana, bočalište i drugo) za redovito vježbanje i održavanje natjecanja i drugih priredbi u okviru razvijanja **športskih aktivnosti**. Lociranje manjih športskih igrališta i školsko-športskih dvorana direktno je povezano uz lokacije osnovnih i srednjih škola.

Zdravstveni sadržaji tercijarne zdravstvene zaštite trebaju biti organizirani u gradskom središtu Ogulinu, dok se u nekim manjim lokalnim središtima, osobito u daljim rubnim dijelovima Grada, treba organizirati primarna zdravstvena zaštita ili osigurati prostor za povremene posjete medicinskih timova i osoblja te deponij za lijekove (ispostava ljekarne).

U gradskom središtu Ogulinu očekuje se osnivanje i daljnje razvijanje ustanova **socijalne skrbi** potrebnih stanovništvu tog područja. U nekim drugim naseljima mogu se po potrebi otvarati pojedini sadržaji socijalne skrbi i služiti stanovništvu šireg područja u ovom dijelu Hrvatske.

Sve glavne **središnje gospodarske uslužne funkcije** lokalnog značenja (**financijske, obrtničke, prometne, trgovačke, ugostiteljske, komunalne i druge usluge**) trebaju biti organizirane u gradskom središtu Ogulinu, a neke i u drugim manjim lokalnim središtima i naseljima s pojedinačnim središnjim uslužnim funkcijama. Neke od njih mogu služiti i stanovnicima bližih naselja susjednih jedinica lokalne samouprave, ali i za znatno šire područje (na pr. Turističko - rekreacijsko - športsko središte Bjelolasica državnog je značenja).

3.3.3. Sustav središnjih naselja

Razvitak središnjih naselja i njihova hijerarhijska diferencijacija nisu statički već izrazito dinamički proces podložan stalnim promjenama i pod utjecajem društvenog, gospodarskog, političkog, demografskog, prometnog i prostornog razvitka.

Na temelju uspostavljene nove političko - teritorijalne podjele u Republici Hrvatskoj, demografskih obilježja u prostoru zemlje, gospodarske razvijenosti i razmještaja brojnih uslužnih djelatnosti svrstanih u 14 svojstvenih temeljnih skupina središnjih uslužnih funkcija dolazi se do prijedloga planiranog **sustava središnjih naselja** i uspostavljanja sljedećih hijerarhijskih odnosa između pojedinih stupnjeva (kategorija) središnjih naselja:

- I. Središte države (važnije europsko središte)
- II. Središte makroregije (manje europsko središte)
- III. Središte županije (regionalno i više nadlokalno središte)
- IV. Središte grada (međupćinsko i nadlokalno središte)
- V. Središte grada/općine (važnije lokalno središte ili lokalno središte)
- VI. Manje lokalno središte (pomoćno središnje naselje, pomoćno središte)
- VII. Naselje s pojedinačnim središnjim uslužnim funkcijama.

Središnje naselje pripada nekoj kategoriji u sustavu središnjih naselja ako udovoljava većini postavljenih kriterija i ako ima veći broj različitih središnjih uslužnih funkcija, koje se odnose na tu kategoriju. U tom smislu treba razlikovati barem tri podvrste unutar svake kategorije središnjih naselja, zavisno da li u prosjeku ispunjava postavljene kriterije, odnosno da li su razvijeni iznad ili ispod tog prosjeka, a nisu ili ne trebaju preći u drugu višu ili nižu kategoriju središnjih naselja. Isto tako i dalje će trebati uzeti u obzir utjecaj drugih različitih čimbenika (reljef, gustoća naseljenosti, raspored i veličina naselja, prometna pristupačnost, razvitak novih procesa u prostoru, utjecaji iz udaljenijih područja i drugi), koji na različite načine djeluju na razmještaj i razvitak pojedinih središnjih naselja i uspostavljanje sustava središnjih naselja u nekom prostoru.

Budući razvitak središnjih uslužnih funkcija i sustav središnjih naselja temelje se na zahtjevima novog društvenog uređenja i političko - teritorijalnog ustrojstva Republike Hrvatske, na postavljenim ciljevima razvitka u prostoru, na politici izbjegavanja prevelikih koncentracija stanovništva u velikim gradovima i težnjom za boljom disperzijom stanovništva u prostoru, odnosno spriječavanja negativnih demografskih trendova, ravnomjernijeg regionalnog razvitka i razvitka policentričnog sustava te na težnji za podizanjem kvalitete života lokalnog stanovništva. Kod svega toga treba predviđati ekonomičniji, racionalniji i funkcionalniji razvitak, razmještaj i strukturu središnjih uslužnih funkcija.

Izvjesne prostorno - planske tendencije i pretpostavke (demografske prognoze, nastavak procesa urbanizacije, razvitak nekih gospodarskih djelatnosti, suvremenije planirana prometna mreža, ekonomičnija mreža središnjih uslužnih funkcija, rast središnjih naselja) utječu na koncipiranje takvog sustava središnjih naselja koji će najviše odgovarati potrebama stanovništva i drugim korisnicima na području Grada Ogulina, ali i u pojedinim njegovim dijelovima te će se tako na najbolji mogući način uklopiti u cjelokupnu koncepciju prostornog razvitka i uređenja Grada Ogulina, cjelokupne Karlovačke županije i Republike Hrvatske.

U skladu s tako planiranim razmještajem stanovništva, njihovim potrebama, gospodarskim mogućnostima i prethodno postavljenim kriterijima predviđa se do 2015 godine na sljedeći način razvijanje **novog sustava središnjih naselja u Gradu Ogulinu:**

Središte županije (regionalno više nadlokalno središte)	Središte Grada (među-općinsko i nadlokalno središte)	Središte Grada/ općine (važnije lokalno središte)	Manje lokalno središte (pomoćno središte)	Naselja s pojedinačnim redišnjim uslužnim funkcijama
3.kategorija	4.kategorija	5.kategorija	6.kategorija	7.kategorija

KARLOVAC

OGULIN

	<i>Kučinići</i>
	Salopek selo
	Otok oštarijski
	Sveti Petar
	Puškarici
	Turkovići og.
Hreljin ogulin.	Vitunj
Gornje Zagorje	D. Zagorje
	Desmerice
	Ribarići
Trošmarija	D. Dubrave
	G. Dubrave
	Ponikve
Drežnica	<i>Krakar</i>
	<i>Trbovići</i>
	<i>Nikolići</i>
Jasenak	<i>Vrelo</i>
	Potok musulinski

JOSIPDOL
TOUNJ
PLAŠKI
SABORSKO
(VRBOVSKO)

Ovako ustrojeni sustav središnjih naselja na teritoriju Grada Ogulina zahtjevat će bolju prometnu povezanost između pojedinih lokalnih cjelina, samostalnih naselja i njihovih manjih lokalnih središta na ovom području Grada, a naročito bitno poboljšanje prometnih veza prema gradskom središtu Ogulinu, ali i s naseljima u susjednim jedinicama lokalne samouprave, a zatim prema Karlovcu, Zagrebu i Rijeci. Da bi se u tome uspjelo potrebno je da država, županija, gradovi i općine, svaki na svoj način i iz svoje nadležnosti, stimuliraju naseljavanje i gospodarski razvitak ovog područja i njegovih pojedinih dijelova.

Sve funkcije u **gradskom središtu OGULIN** treba razvijati i dimenzionirati u skladu s razvitkom ovog grada i kraja između Karlovca i Rijeke, Gorskog kotara i Like, povezano s njegovim brojem stanovnika, koji mu gravitira i koristi njegove usluge, uključujući i turiste i putnike - posjetitelje, koji povremeno gravitiraju i posjećuju ovaj kraj i njegova središta.

Razmještaj i razvitak središnjih uslužnih funkcija na ostalom području Grada Ogulina treba biti u pojedinim središtima prema izvršenoj klasifikaciji središnjih uslužnih funkcija za pojedine kategorije središnjih naselja. Tu se predviđa daljnje razvijanje središnjih uslužnih funkcija unutar pojedinih središnjih naselja, koja će se razvijati kao **manja lokalna središta** ili kao **naselja s pojedinačnim središnjim uslužnim funkcijama**.

Naselja **Hreljin ogulinski** i **Gornje Zagorje**, unutar središnjeg prigradskog urbaniziranog područja Ogulina, moguće je razvijati u **manja lokalna središta**, ako razviju većinu središnjih uslužnih funkcija za tu kategoriju središnjih naselja, ako dalje razvijaju neke specifične gospodarske djelatnosti i privuku novo stanovništvo u ta naselja i u taj širi središnji dio gradskog područja, tako da njihovo gravitacijsko područje ima bar oko 1.000 stanovnika.

Ostala nešto udaljenija središnja naselja od gradskog središta Ogulina **Trošmarija, Drežnica i Jasenak** trebaju ostvariti najbitnije središnje uslužne funkcije za **manje lokalno središte**. Njihovo gravitacijsko područje najvjerojatnije će imati manje od 1.000 stanovnika, ali s tranzitnim putnicima, turistima i privremeno prisutnim izletnicima, bitno će se povećati broj korisnika njihovih središnjih uslužnih funkcija. Da se održi viši standard i kvaliteta života tamošnjeg stanovništva i njihovih gostiju tu će trebati pomoć države, posebno jer se radi o brdskim, ruralnim, depopulacijskim i slabije razvijenim područjima.

Naselja ili *dijelovi naselja (zaselci) Kućinići, Salopek selo, Otok Oštarijski, Sveti Petar, Puškarići i Turkovići ogulinski* u neposrednoj blizini gradskog središta Ogulina, Vitunj u sjeverozapadnom dijelu ovog područja, Donje Zagorje, Desmerice i Ribarići u južnom središnjem zagorskom krajoliku oko jezera Sabljaci, Donje Dubrave, Gornje Dubrave i Ponikve u sjevernom zaravnjenom krškom području, *Krakar, Trbovići i Nikolići*, ranije samostalna naselja, a sada zaselci u sastavu prostranog brdovitog područja Drežnice te zaselak *Vrelo* i naselje Potok musulinski u širem brdovitom području Jasenka i planinskog masiva Bjelolasice trebala bi razvijati **pojedinačne središnje uslužne funkcije** i neke gospodarske funkcije za potrebe stanovnika tih i nekih bližih naselja, ali i privremenih posjetitelja ovog područja.

Ostala samostalna naselja (Marković selo, Sabljak selo, Dujmić selo, Zagorje modruško i Popovo selo) i brojni izdvojeni dijelovi naselja (zaselci) i dalje bi ostala bez središnjih uslužnih funkcija.

Ovakav sustav središnjih naselja na ovom prostoru na racionalan način približava središnje uslužne funkcije i neke druge funkcije stanovništvu i drugim korisnicima, osobito one koje su im potrebne u svakodnevnom životu, pružajući im približno jednake ili slične uvjete života, pa tako pomaže zadržavanju njihovog stanovništva, porastu kvalitete i standarda njihova života. To je put kojim treba pomoći utjecati na demografsku stabilizaciju i cjelokupni razvitak ovog područja.

GRAD OGULIN NASELJA PREMA STUPNJU URBANIZACIJE 1991. GODINE

Stupanj urbanizacije	Samostalno naselje	Broj stanovnika	%
1. GRADSKO NASELJE	OGULIN	10.857	64,89
2. JAČE URBANIZIRANA NASELJA			
	Donje Dubrave	209	
	Donji Zatezali	96	
	Gornji Zatezali	37	
	Drežnica	78	
	Nikolići	69	
	Podbitoraj	75	
	Seočani	136	
	Vručac	62	
	Zrnići	80	
	Krakar	114	
	Radojčići	54	
	Trbovići	107	
	Tomići	64	
	Vukelići	34	
	Bartolovići	66	
	Janjani	4	
	Višnjić brdo	51	
	Vucelići	28	
	Hreljin ogulinski	213	
	Kučaj	75	
	Okruglica	158	
	Zečica	35	
	Jasenak	331	
	Dujmić selo	129	
	Marković selo	69	
	Puškarici	411	
	Ponikve	179	
	Popovo selo	50	
	Potok Musulinski	145	
	Vitunj	149	
	Brestovac ogulinski	142	
	Mirić selo	23	
	Turkovići ogulinski	281	
	Zagorje (Modruško)	427	
	Desmerice	310	
	Donje Zagorje	279	
	Gornje Zagorje	415	
	Svega (37 naselje)	5.185	30,99

Stupanj urbanizacije	Samostalno naselje	Broj stanovnika	%
3. SLABIJE URBANIZIRANA NASELJA			
	Maravić draga	18	
	Gornje Dubrave	19	
	Mirići	25	
	Perići	16	
	Otok oštarijski	471	
	Munjasi	21	
	Trošmarija	53	
	Oklinak	25	
	Svega (8 naselja)	648	3,87
2-3 URBANIZIRANA NASELJA	UKUPNO (45 NASELJA)	5.833	34,86
4. RURALNA NASELJA			
	Mikašinovići	29	
	Gojak	13	
	UKUPNO (2 NASELJA)	42	0,25
5. NENASELJENO NASELJE - BEZ STANOVNIKA	Brezno drežničko	-	-
GRAD OGULIN	SVEUKUPNO (49 NASELJA)	16.732	100,00

3.4. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA

3.4.1. Uvjeti korištenja i uređenja prostora

Uvjeti korištenja određuju se na način korištenja prostora određenog namjenom, koja je navedena u točki 3.2. Organizacija prostora i osnovna namjena korištenja.

I. UVJETI KORIŠTENJA GRAĐEVINSKIH PODRUČJA

I.1. Građevinska područja naselja

Prostornim planom uređenja utvrđena su građevinska područja za sva (24) statistička naselja na području Grada Ogulina.

U građevinskom području naselja predviđena je izgradnja novih građevina, te obnova, rekonstrukcija i dogradnja postojećih građevina namijenjenih za:

- stanovanje i prateće pomoćne i gospodarske funkcije;
- rad bez štetnih utjecaja na okoliš;
- javne i prateće sadržaje;
- društvene djelatnosti;
- trgovačke i uslužne sadržaje;
- turističke i ugostiteljske sadržaje;
- vjerske sadržaje;
- prometnu i komunalnu infrastrukturu;
- šport i rekreaciju, te odmor i dječja igrališta,
- groblja i mrtvačnice.

Obavezna je izrada Urbanističkog plana uređenja određena je za sljedeća naselja, odnosno dijelove naselja:

- UPU 1 - Ogulin (obuhvat 681,15 ha), zajedno s grobljem (G-14), zonama (IS3) i (I1-5) – izgrađeno 397,77 ha;
- UPU 2 - Jasenak (obuhvat 299,52 ha), zajedno s zonama tri groblja (G-18, G-19 i G-20) i zonama (T2-2), (T3-9), (R6-3), (I1-4) – izgrađeno 94,04 ha;
- UPU 3 - Trošmarija (obuhvat 24,56 ha), zajedno s grobljem (G-4) i zonom (T3-10) – izgrađeno 8,32 ha;
- UPU 4 - Gornje Zagorje (obuhvat 34,74 ha, zajedno s grobljem (G-17) - izgrađeno 24,24 ha;
- UPU 5 - Drežnica (obuhvat 42,41 ha), zajedno s grobljem (G-23) – izgrađeno 29,79 ha.

Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske iz 1999.g predloženo je donošenje GUP-a za Ogulin. Obavezu izrade GUP-a treba Zakonom regulirati.

Granice obuhvata Urbanističkih planova uređenja prikazane su na kartografskim prikazima br. 3. «Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina» mj. 1 : 25.000, te br. 4 «Građevinska područja», mj. 1 : 5.000.

I.2. Površine izvan naselja za izdvojene namjene

Površine izvan naselja za izdvojene namjene svojom su strukturom i načinom korištenja razlikuju od naselja, a nova izgradnja moguća je temeljem urbanističkog, odnosno detaljnog plana uređenja, što je određeno ovim planom.

Obavezna je izrada Urbanističkog plana uređenja određena je za:

- zone proizvodne namjene:
UPU 6 - Otok Oštarijski (obuhvat 91,03 ha) – zona (I1-1) i (IS-4) – izgrađeno 2,39 ha;
- zone sportsko – rekreacijske i turističke namjene:
UPU 7 - Donje Dubrave (obuhvat 217,14 ha) – zona (R1) i (T2-1) - neizgrađeno,

UPU 8 - Sabljaci (obuhvat 189,8 ha) – zona (R6-1), (R5), (T3-2) – izgrađeno 6,28 ha, vodna površina 121,41 ha;

UPU 9 - Jasenak (obuhvat 772,22 ha – zona (R3-1) i (R3-2) – izgrađeno 88,37 ha;

Obavezna je izrada Detaljnog plana uređenja određena je za pojedinačne zahvate u prostoru i izdvojene namjene:

- DPU 1 - Ogulin (obuhvat 2,25 ha) – zona (I1-2) - izgrađena;
- DPU 2 - Zagorje (obuhvat 7,45) – zona (I1-3) - neizgrađena;
- DPU 3 - Vitunj i Hreljin Ogulinski (obuhvat 3,62) – zona (T3-1) i (H) – izgrađeno 0,56 ha;
- DPU 4 - Ogulin (obuhvat 1,68) – zona (K3) – neizgrađena;
- DPU 5 - Ogulin (obuhvat 7,4) – zona (R3-3) – neizgrađena;
- DPU 6 - Sveti Petar (obuhvat 4,73) – zona (T3-3) i (R6-2) – izgrađeno 0,74 ha;
- DPU 7 - Potok Musulinski (obuhvat 2,39) – zona (T3-4) – neizgrađena;
- DPU 8 - Ogulin (obuhvat 0,9) – zona (T4) – neizgrađena;
- DPU 9 - Puškarići (obuhvat 2,61) – zona (T3-5) – neizgrađena;
- DPU 10- Hreljin Ogulinski (obuhvat 3,36) – zona (T3-6) – neizgrađena;
- DPU 11 - Turkovići Ogulinski (obuhvat 2,4) – zona (T3-7) – neizgrađena;
- DPU 12 - Donje Zagorje (obuhvat 2,11) – zona (T3-8) – neizgrađena;
- DPU 13 - Drežnica (obuhvat 2,22 ha) – zona (T3-11) – neizgrađena;
- DPU 14 - Jasenak (obuhvat 23,33 ha) – zona (T2-2)- izgrađeno 14,58;

- neizgrađene dijelove građevinskog područja naselja i na površinama za izdvojene namjene obuhvaćenih UPU-om, površine 2 ha i više preporuča se izrada DPU-a.

Do izrade urbanističkih planova uređenja mogući su sljedeći zahvati u prostoru:

1. Do donošenja Urbanističkih planova naselja Ogulin, Jasenak, Trošmarija, Gornje Zagorje, Drežnica (UPU 1; UPU 2; UPU 3; UPU 4; UPU 5) dopuštena je :

- rekonstrukcija građevina stambene, poslovne, ugostiteljsko-turističke, javne i društvene namjene prema uvjetima ovog Plana za izgradnju novih građevina;
- izgradnja pomoćnih građevina uz postojeće građevine osnovne namjene prema uvjetima iz ovog Plana;
- interpolacija unutar izgrađenog dijela građevinskog područja naselja;
- izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture,
- izgradnja novih građevina unutar UPU-a 2 za naselje Jasenak i prema uvjetima DPU-a 14 unutar obuhvata DPU-a 14.

2. Do donošenja Urbanističkog plana uređenja za zonu proizvodne namjene Otok Oštarijski (UPU 6) dopuštena je:

- izgradnja novih građevina unutar izgrađenog dijela građevinskog područja za izdvojene namjene;
- izgradnja novih građevina na gradskom zemljištu (ukupne površine do 5,0 ha) i to na nekim od nabrojanih katastarskih čestica (k.č. broj): dio 68, dio 69, dio 70, dio 71 dio 72, dio 86, dio 87, dio 88, dio 90, dio 506, dio 507, dio 508, dio 510, dio 511, dio, 512, 513, 514, dio 515, dio 516, dio 518/1, dio 518/2, 519, dio 522/1, dio 526, dio 527, dio 530/1, dio 531, dio 533/1, dio 535/1, dio 537, dio 539/2, dio 540, dio 541/1, dio 543/1, dio 545/1, dio 545/2, dio 545/3, dio 545/4, dio 550/1, dio 551/1, dio 556/1, dio 556/2, dio 556/3, , dio 561/1, dio 564/3, dio 564/4, dio 564/5, dio 564/6, dio 567/1, dio 567/4, dio 575/1, dio 575/2, dio 1233 K.O. Otok Oštarijski, prema uvjetima ovog plana i idejnom rješenju za lokacijsku dozvolu;
- izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture prema uvjetima ovog plana.

3. Do donošenja Urbanističkih planova uređenja športsko-rekreacijske i turističke namjene u Donjim Dubravama (UPU 7), nije dopuštena izgradnja građevina niti uređenje površina unutar navedene zone, a u Sabljacima i Jasenak (UPU 8 i UPU 9) dopuštena je:

- rekonstrukcija građevina športsko-rekreacijske i turističke namjene prema uvjetima ovog Plana za izgradnju novih građevina;
- izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture.

4. Do donošenja Urbanističkih planova uređenja i Detaljnih planova uređenja športsko-rekreacijske, turističke, proizvodne i poslovne namjene u Ogulinu, Zagorju, Vitunju i Hreljin Ogulinski, Svetom Petru,

Potoku Musulinskom, Hreljinu Ogulinskom, Turkovićima Ogulinskim, Donjem Zagorju (DPU 1, DPU 2; DPU 3, DPU 4, DPU 5, DPU 6, DPU 7, DPU 8, DPU 9, DPU 10, DPU 11, DPU 12, DPU 13) nije dopuštena izgradnja građevina niti uređenje površina unutar navedenih zona osih unutar DPU-a 3, DPU-a 4, DPU-a 5 i DPU-a 6, gdje je dopuštena:

- rekonstrukcija građevina proizvodne, poslovne, športsko-rekreacijske i turističke namjene prema uvjetima ovog Plana za izgradnju novih građevina;
- izgradnja skijaške staze i vučnice u zoni R3-3 unutar DPU-a 5, prema idejnom rješenju za lokacisku dozvolu i usvojenoj SUO;
- izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture.

5. Za prostore kod kojih je obvezatna izrada Urbanističkog plana uređenja, odnosno Detaljnog plana uređenja, unutar neizgrađenih dijelova građevinskog područja, moguća je izgradnja do donošenja navedenih planova uz uvjet da površina neizgrađenog dijela građevinskog područja ne prelazi veličinu od dva hektara. U tom slučaju građevinska čestica formira se samo na komunalno opremljenom zemljištu, a to je namanje mogućnost spoja na pristupni put, priključak električne energije, vodoopskrba i odvodnja sukladno lokalnim prilikama.

II. Uvjeti korištenja površina izvan građevinskih područja

Površine izvan građevinskog područja obuhvaćaju poljoprivredne i šumske površine, ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište.

Na poljoprivrednim površinama treba razvijati ekološku poljoprivredu, tj. proizvodnju bez pesticida i drugih kemikalija. Okrupnjavanje zemljišnih posjeda, obiteljska gospodarstva i tradicionalne poljoprivredne grane osnova su budućeg razvoja poljoprivrede.

Korištenje šuma i šumskih zemljišta osnova je gospodarstva ovih prostora.

Gospodarsko korištenje gospodarskih šuma (Š1) podrazumjeva i održavanje biološke raznolikosti, obnovu vitalnosti i potencijala šuma. Svi zahvati trebaju se izvoditi u korist autohtonih vrsta drveća. Gospodarske šume koristiti će se i dalje za proizvodnju biomase uz sve važnije sporedne funkcije šuma.

U zaštitnim šumama (Š2) dozvoljena je samo sanitarna sječa.

Korištenje šuma posebne namjene (Š3) mora biti u skladu s Zakonom o šumama i Zakonom o zaštiti prirode.

Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište na području grada koristi se za izgradnju naselja i infrastrukture.

Vodne površine koriste se u energetske svrhe, gospodarske (ribolov) i turističke aktivnosti.

3.4.2. Uvjeti zaštite prostora

3.4.2.1. Zaštita prirodne baštine

Prostornim su planom utvrđena osobito vrijedna područja, i određene mjere njihove zaštite.

Na području Grada Ogulina, prema Zakonu o zaštiti prirode (NN. br. 30/94 i 72/94, 162/03), nalaze se slijedeći **zaštićeni dijelovi prirode**:

- Bijele i Samarske stijene – **strogi rezervat**,
- Klek – **značajni krajobraz**,
- Klek – **posebni rezervat (botanički, geomorfološki)**,
- Visibaba – **spomenik prirode (geomorfološki)**;

STROGI REZERVAT - Bijele stijene

Bijele stijene predložene su u kategoriji Strogog rezervata i dio su kompleksa Bijele i Samarske stijene (ukupna površina oko 700 ha). Bijele stijene zapremaju površinu 191 ha u zoni od 1100 do 1335 mnm. Odlikuju se geomorfološkim, vegetacijskim, florističkim i faunističkim osobitostima. Glavna karakteristika rezervata je sistem nazubljenih okomitih snježno bijelih stijena do oko stotinjak metara visine, te vrtače i provalije. Dominiraju dvije šumske zajednice, pretplaninska šuma smreke i šuma jele s milavom. Rezervat je okružen prostranim šumama bukve i jele, te predplaninskim šumama u višim i izloženijim položajima. Ovdje rastu rijetke i zaštićene biljne vrste, kao runolist. Životinjski svijet je također vrlo bogat (medvjed, kuna, divlja mačka).

U strogom rezervatu zabranjuje se svaka djelatnost i obavljanje bilo kakvih radova koji bi mogli narušiti djelovanje prirode (zabrana kakvog oblika sječe, izgradnja, lov, branje bilja).

BOTANIČKI REZERVAT - Klek

Stijene Klek (Veliki Klek), Mali Klek (Klečica) i Pečnik su botanički rezervati. To je bogato nalazište terciarne flore, koja se ovdje značajno očuvala. Tu nalazimo: Kitajbelovac jaglac, dlakavi sleč, malijevo devasije, hrvatska bresina, srčanik, kluzijeva sirišta, alpski ranjenik, kranjski ljiljan, crveni zlatan, zvjezdasti ljiljan, alpsku ružu, alpsku pavitinu i druge. Sve su ove biljke Zakonom zaštićene i zabranjeno je njihovo trganje i uništavanje.

GEOMORFOLOŠKI REZERVATI - Klek

Impozantna stijena Kleka je nekoliko stotina metara visoka litica koja dominira cijelim ogulinskim krajolikom (aps. Visina 1182 m). Dimenzijama i polukružnim oblikom se izdvaja među planinama Hrvatske.

ZNAČAJNI KRAJBRAZ - Klek

Zaštićeni značajni krajolik obuhvaća 583 ha šumskih površina (sjemenjače 412 ha, panjače 171 ha). Uglavnom su predstavljene bukove šume. Na istočnim padinama na dolomitu obitava šumska zajednica bukve s kukurijekom. Na zapadnom dijelu na vapnencu raste brdska šuma bukve. U vršnoj zoni pojavljuje se termofilna zajednica crnog graba s crnjušom. Pri vrhu dolazi smomina. Sam vrh predstavlja botanički rezervat. Klek je jedan od najpoznatijih vrhova Hrvatske, lako dostupan izletnicima i planinarima, a u dijelu predstavlja interesantan alpinistički objekt. U zoni zaštićenog krajolika nalaze se ruševine gradine Vitunj.

SPOMENICI PRIRODE - Geomorfološki - Visibaba

Zaštićeni geološki spomenik Visibaba nalazi se uz cestu Ogulin – Jasenak, kod mjesta Bjelsko. Bizarna kamena skulptura visine je od 7 metara.

Osim zaštićenih dijelova prirodne baštine, Strategijom i programom prostornog uređenja RHrvatske predloženo je Mrežnica s kanjonom i dijelom obalnog pojasa i prostor Bjelolasice i dio naselja Jasenak (Vrelo) za **zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode** (koji je naznačen u kartografskom prikazu br. 3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora) a za koje bi se trebao donijeti odgovarajući akt o zaštiti, i to u rangu:

- **park prirode**

Park prirode Mrežnica obuhvaćao bi prostor na području gradova Duge Rese, Ogulina i Slunja i općina Generalski Stol, Tounj i Josipdol.

Tok rijeke Mrežnice s kanjonom predložen je u kategoriji Parka prirode. To podrazumijeva da njen cijeli tok s pritocima.

Očuvati vodu od zagađenja, jer je to osnova za život i stvaranje sedrenih barijera. Izgradnju i korištenje rijeke treba strogo kontrolirati.

Park prirode Bjelolasica obuhvaćao bi prostor na području Grada Ogulina i Senja i Općine Mrkopalj.

Predloženi prostor Parka prirode Bjelolasica obuhvaća vršnu zonu masiva Bjelolasice površine 123 ha. Ovdje dominira pretplaninska šuma bukve, a u višem dijelu klekovina bukve, klekovina bora krivulja i planinske rudine. Sama vršna zona bora krivulja i planinskih rudina je područje botaničkog rezervata.

U području Parka prirode šumsku vegetaciju treba očuvati u izvornom obliku. Izgradnju treba strogo kontrolirati.

Zaštita, uređenje, unapređenje i korištenje parka prirode utvrđuje se prostornim planom. Prostorni plan donosi Sabor (članak 180. Zakona).

Do proglašenja ranga zaštite prirodne baštine iz ovog članka, uređenje i način korištenja na predmetnom području jednak je onome određenom za područja osobito vrijednih predjela značajnog krajobraza.

Za predloženo području šticećenog područja, izraditi prostorni plan područja posebnih obilježja. Do donošenja spomenutog Plana, mjere provedbe za građevinska područja naselja i za građenje izvan građevinskih područja propisane su ovim Planom.

Osim zaštićenih dijelova prirodne baštine, ovim su prostornim planom određeni **ostali evidentirani dijelovi prirode predloženi za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode** (koji su naznačeni u kartografskom prikazu br. 3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora), i nabrojani u točki 1.2.7. Zaštita prostora, a za koje bi se trebalo donijeti odgovarajuće akte o zaštiti, i to u rangu:

- **posebni rezervat**
- **spomenik prirode**
- **značajni krajobraz**
- **park šuma**
- **spomenik parkovne arhitekture;**

Za reguliranje statusa zaštićenih dijelova prirode iz ovog članka potrebno je izraditi stručno obrazloženje koje treba dostaviti na suglasnost Ministarstvu zaštite okoliša i prostornog uređenja, Upravi za zaštitu prirode. Nakon pribavljene suglasnosti Ministarstva zaštitu proglašava Karlovačka županija.

Za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara koja se nalaze na području zaštićenih prirodnih vrijednosti primjenjuju se propisi o zaštiti i očuvanje kulturnih dobara.

Do proglašenja zaštite prirodne baštine iz stavka 2. ovog članka za zahvate u prostoru na navedenim područjima obvezatno je ishoditi posebne uvjete zaštite prirode od nadležnog tijela državne uprave.

U **parku prirode** su dopuštene gospodarske i druge djelatnosti i radnje kojima se ne ugrožavaju njegove bitne značajke i uloga.

U **posebnom rezervatu** nisu dopuštene radnje i djelatnosti koje mogu narušiti svojstva zbog kojih je proglašen rezervatom (branje i uništavanje biljaka, uznemiravanje, hvatanje i ubijanje životinja, uvođenje novih bioloških svojti, melioracijski zahvati, razni oblici gospodarskog i ostalog korištenja i slično).

U **značajnom krajobrazu** nisu dopuštene radnje koje narušavaju obilježja zbog kojih je proglašen.

Na **spomeniku prirode** i prostoru u njegovoj neposrednoj blizini koji čini sastavni dio zaštićenog područja nisu dopuštene radnje koje ugrožavaju njegova obilježja i vrijednosti. Potrebno je spriječiti svaku novu izgradnju u neposrednoj blizini spomenika prirode.

U **park-šumi** su dopuštene samo oni zahvati i radnje čija je svrha njeno održavanje ili uređenje.

Na **spomeniku parkovne arhitekture** i prostoru u njegovoj neposrednoj blizini koji čini sastavni dio zaštićenog područja nisu dopušteni zahvati ni radnje kojima bi se mogle promijeniti ili narušiti vrijednosti zbog kojih je zaštićen.

Za zahvate u prostoru na područjima zaštićenih dijelova prirodne baštine obvezatno je ishođenje posebnih uvjeta nadležnih tijela za zaštitu prirodne baštine.

Osim zaštićenih i evidentiranih dijelova prirodne baštine ovim su prostornim planom određena i područja **značajnih krajobrazna - osobito vrijednih prirodnih ili kulturni predjela** koji su naznačeni u kartografskom prikazu br. 3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora.

Navedena područja su područja s posebnim ograničenjima u korištenju na kojima su dopuštene samo one radnje koje ne oštećuju i ne mijenjaju obilježja na predmetnim područjima.

Ovim su prostornim planom određena i područja - **točke značajne za panoramske vrijednosti krajobrazna** koje su naznačene u kartografskom prikazu br. 3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora.

Za navedena područja dopuštene su minimalne radnje uređivanja predmetnih lokaliteta radi privođenja namjeni izletišta.

3.4.2.2. Zaštita kulturno povijesne vrijednosti

Očuvanost pejzažno bioloških raznolikosti ovog prostora, tipološki raznolikih naselja, skladna je i slikovita slika ovog prostora. Zasad nema značajnijih konfliktnih situacija u prostoru kao što je pretjerano širenje naselja, ali nova izgradnja na rubovima naselja neprimjerenih volumena i sadržaja je evidentirana. Naselja kao i njihovi pojedinačni dijelovi su ujednačenih volumena i zatvorenih obrisa u kojima dominiraju tornjevi sakralnih građevina među krovnim ploham pokrivenim crijepom. Arhitektonska i etnološka vrijednost prevladavajuće pojedinačne građevne strukture unutar naselja je mala, budući da se radi o skromnoj gradnji. Iznimnost i rijetkost ovog tipa krajolika, bez obzira na nižu arhitektonsku vrijednost dominirajuće stambene arhitekture, daje prostoru relativno visoku kategoriju. Tipologija naselja, njihov smještaj u prostoru, specifičnost i rijetkost tradicijske arhitekture, sakralne građevine, brojni arheološki nalazi koji potvrđuju povijesni nasebinski kontinuitet, te izuzetan prirodni okoliš daju kulturnom krajoliku visoku vrijednost. Vizure u kojima se nižu karakteristične slike prostora koje se smjenjuju od nizinskog do izrazito planinskog krajolika bitan su činitelj identiteta prostora. Nizinski dijelovi prostora Grada Ogulina dominantni su sa antropogenim elementima dok u gorskim dijelovima preteže netaknuta priroda.

U svrhu očuvanja i unapređenja krajobrazne raznolikosti u Programu prostornoga uređenja Republike Hrvatske propisuje se sljedeće:

- Izbjegavati pravocrtnu regulacije vodotoka, a duž postojećih regulacija i agromeliorativnih zahvata omogućiti postanak i mjestimičnu obnovu bujnih vlažnih biotopa i ambijenata.
- Duž međa vratiti živicu u svrhu biološke i krajobrazne raznolikosti.
- Otvarati proplanke u šumovitim predjelima, osobito oko mogućih vidikovaca.
- Spriječiti daljnju neplansku izgradnju ladanjskih zgrada i drugih građevina na krajobrazno izloženim mjestima.
- Očuvati seoske krajolike i omogućiti razvitak sela uz oživljavanje seoskoga gospodarstva, biopoljodjelstva, šumarstva, obrtništva, rukotvorskkih vještina, turizma, te poticanja seoskoga stanovanja kao mogućnosti izbora. Pri tom je potrebno očuvati sliku naselja i kultiviranoga krajolika, a građevna područja odrediti na način da se očuvaju oblikovne (morfološke) i ustrojbene (strukturne) značajke graditeljske baštine, poglavito oblik parcela, smještaj građevina i tradicijski obiteljski vrt.

Povijesne cjeline i ambijenti, kao i pojedinačne građevine sa spomeničkim obilježjima, zajedno sa svojim okolišem moraju biti na vrstan način (tj. u skladu s njihovim prostornim, arhitektonskim, etnološkim i povijesnim označnicama) uključeni u budući razvitak. To prije svega podrazumijeva sljedeće:

- Zadržavanja povijesnih oblika komunikacija – starih cesta, pješačkih putova i planinarskih staza, često praćenih pokloncima;
- Očuvanje povijesnoga nasebinskoga ustroja, parcelacije i tradicijske građevne tvorevine;
- Oživljavanje starih zaselaka i osamljenih gospodarstava, koji su danas katkada gotovo bez stanovnika, prometno su odijeljeni i teško pristupačni, a izuzetne su etnološke, arhitektonske i ambijentalne vrijednosti;
- Očuvanje i obnovu tradicijskih drvenih zgrada (stambenih i gospodarskih), klijeti, mlinova i svih ostalih povijesnih građevina spomeničkih svojstava kao nositelja prepoznatljivosti prostora;
- Očuvanje povijesnih slika krajolika i prepoznatljivih vidika;

- Očuvanje i njegovanje izvornih i tradicijskih uporaba građevina i sadržaja, poljodjelskih kultura i tradicijskoga načina obrade zemlje;
- Zadržavanje i očuvanje prepoznatljivih toponima, naziv sela, zaselaka, brijegova i potoka – od kojih neki imaju simbolično, ali i povijesno značenje.
- Očuvanje i obnovu svih građevina i sklopova sa spomeničkim obilježjima;
- Istraživanje i izlaganje arheoloških nalaza i mjesta.

U cilju očuvanja zaštite i unapeđenja kulturne i prirodne baštine, što znači očuvanje prepoznatljivosti prostora, dajemo sustav mjera zaštite i očuvanja koja bi trebala biti polazna osnova budućega razvitka:

Sustav mjera zaštite i očuvanja kulturnih dobara

Cilj mjera je da se popisana i valorizirana kulturna dobra, adekvatno njihovoj vrijednosti, zaštite, obnove i u budućnosti koriste. Krajolik, malobrojne povijesne cjeline kao i pojedinačne građevine označene kao kulturno dobro treba primjereno njihovim prostornim, arhitektonskim, povijesnim, etnološkim i estetskim vrijednostima zaštititi i uključiti u život i dalji razvoj prostora. Da bi se osigurala zaštita kulturne baštine koja je neodvojiv segment sveukupnog čovjekovog življenja u prirodnom okruženju polazišta za njeno ostvarivanje moraju se osigurati već na nivou prostornog planiranja.

U prostoru čiju osnovu čine prirodni elementi cjelovita slika prostora je dopunjena antropogenim oblicima stoga očuvanje graditeljskog nasljeđa mora biti u skladu sa cjelokupnim prostorom koji ga okružuje. S obzirom na stupanj očuvanosti prirodnih i krajobraznih vrijednosti te oblika gradnje i naseljavanja područja Grada Ogulina, potrebno je usmjeriti razvoj koji će se temeljiti na uvažavanju i racionalnom iskorištavanju temeljnih vrijednosti područja. To prije svega znači očuvati ravnotežu i harmoničan odnos izgrađenog i kultiviranog krajolika i prirodnog krajolika, tj. integralnih vrijednosti prostora. Osobito je važno da se gospodarske zone smještaju na neeksplozirane pozicije, pažljivo dimenzioniraju kako ne bi automatski postajali likovni i prostorni konflikti jer svojom arhitekturom nisu primjereni prostoru u kom nastaju.

Integralni prostor, njegovu kulturnu i prirodnu baštinu moguće je štititi kroz zoniranje prostora, a zaštitu pojedinačnih vrijednosti kulturne baštine metodom režima zaštite. Stoga su na kartografskom prikazu Razmještaja kulturne baštine na području Grada prikazani lokaliteti prema klasifikaciji kulturnih dobara. Za sve zone zaštite kulturne i prostorne baštine, naselja i pojedinačna kulturna dobra potrebno je izraditi detaljnu konzervatorsku dokumentaciju koja bi sadržavala analizu povijesne građe, i dokumentacije, analizu postojećeg stanjanja, te konzervatorske propozicije i smjernice za moguće i potrebne zahvate kojima bi se očuvale, zaštitile i unaprijedile prepoznate vrijednosti a umanjio utjecaj negativnih intervencija u prostoru. Stoga se ovom podlogom određuju osnovne smjernice i uvjeti zaštite za povijesne cjeline, pojedinačna zaštićena kulturna dobra, arheološka nalazišta i kulturni krajolik.

Opća načela zaštite

Povijesne naseobinske i graditeljske cjeline, prirodni i kultivirani krajolici, kao i pojedinačne građevine spomeničkih obilježja sa pripadajućim parcelama, te fizičkim i vizualnim okolišem, moraju biti na stručno prihvatljiv i vrstan način uključeni u buduću razvitak grada i županije.

Zaštita kulturno-povijesnih i prirodnih vrijednosti podrazumijeva ponajprije slijedeće:

- Očuvanje i zaštitu prirodnoga i kultiviranog krajolika kao temeljne vrijednosti prostora što odražava kvalitetan suživot arhitektonske baštine i prirodnih osobitosti pripadajuće sredine nastao kao rezultat njihove funkcionalne povezanosti
- Poticanje i unapređivanje održavanja i obnove zapuštenih poljodjelskih zemljišta, zadržavajući njihov tradicijski i prirodni ustroj
- Zadržavanje povijesnih trasa putova (starih cesta, pješačkih staza, proštenjarskih putova često popraćenih raspelima i pokloncima, poljskih putova i šumskih prosjeka)
- Očuvanje povijesnih naseobinskih cjelina (sela, zaselaka i izdvojenih sklopova) u njihovom izvornom okruženju, s povijesnim graditeljskim ustrojem i naslijeđenom parcelacijom
- Oživljavanje starih zaselaka i osamljenih gospodarstava etnološke, arhitektonske i ambijentalne vrijednosti
- Očuvanje i obnovu tradicijskoga graditeljstva (osobito starih drvenih kuća) ali i svih drugih povijesnih građevina spomeničkih svojstava kao nositelja prepoznatljivosti prostora
- Očuvanje povijesne slike, volumena (gabarita) i obrisa naselja, naslijeđenih vrijednosti krajolika i slikovitih pogleda (vizura)

- Očuvanje i njegovanje izvornih i tradicijskih sadržaja, poljodjelskih kultura i tradicijskoga načina obrade zemlje
- Zadržavanje i očuvanje prepoznatljivih toponima, naziva sela, zaselaka, brda i potoka, od kojih neki imaju simbolična i povijesna značenja
- Očuvanje prirodnih značajki dodirnih predjela uz zaštićene cjeline i vrijednosti nezaštićenih predjela kao što su obale vodotoka, prirodne šume, bare, rukavci vodotoka, kultivirani krajolik - budući da pripadaju ukupnoj prirodnoj i stvorenoj baštini

Opće odredbe

Odredbe za uspostavu i provođenje mjera zaštite i obnove kulturne baštine proizlaze iz Zakona i Uputa koji se na nju odnose (uključujući i sve naknadne izmjene i dopune):

- Zakon o zaštiti kulturnih dobara (NN 69/99)
- Zakon o gradnji (NN 52/99)
- Zakon o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98)
- Obvezatna uputa o zoniranju zaštićenih povijesnih cjelina gradova i ostalih naselja (Ministarstvo kulture - Uprava za zaštitu kulturne baštine, 1995, 1998).

Propisanim mjerama utvrđuju se obvezatni upravni postupci te način i oblici graditeljskih i drugih zahvata na: pojedinačnim spomeničkim građevinama, građevnim sklopovima, arheološkim lokalitetima, parcelama na kojima se spomeničke građevine nalaze te predjelima (zonama) zaštite naselja i kultiviranog krajolika ili drugim predjelima s utvrđenim spomeničkim svojstvima.

Posebom konzervatorskom postupku osobito podliježu slijedeći zahvati na zaštićenim građevinama, sklopovima, predjelima i lokalitetima: popravak i održavanje postojećih građevina, nadogradnje, prigradnje, preoblikovanja i građevne prilagodbe (adaptacije), rušenja i uklanjanja građevina ili njihovih dijelova, novogradnje na zaštićenim parcelama ili unutar zaštićenih predjela, funkcionalne prenamjene postojećih građevina, izvođenje radova na arheološkim lokalitetima

U skladu s navedenim zakonima za sve nabrojene zahvate na građevinama, građevnim sklopovima, predjelima (zonama) i lokalitetima, za koje je ovim Prostornim planom utvrđena obveza zaštite, kod nadležne ustanove za zaštitu spomenika (Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine - Konzervatorski odjel u Karlovcu) potrebno je ishoditi zakonom propisane suglasnosti:

Posebne uvjete (u postupku izdavanja lokacijske dozvole)

Prethodno odobrenje (u postupku izdavanja građevne dozvole) i

Nadzor u svim fazama radova, provodi nadležna Uprava za zaštitu kulturne baštine

- Zaštićenim građevinama, kod kojih su utvrđena spomenička svojstva i na koje se obvezatno primjenjuju sve navedene (spomeničke) odredbe, smatraju se sve građevine koje su u ovom Prostornom planu popisane kao: *registrirani (R)* spomenici i oni **predloženi za registraciju (PR)**
- Za građevine označene kao **evidentirana baština (E)** najčešće lokalne važnosti, opisani postupak nije obavezan, ali je preporučljiv ukoliko organi lokalne uprave u provedbi ovoga Prostornog plana nađu interes i potrebu za savjetodavnim sudjelovanjem Službe zaštite. Mišljenje se može zatražiti i za građevine izvan predjela zaštite, osobito u dijelu koji graniči sa zaštićenim predjelom, ako se građevine nalaze na osobito vidljivim mjestima važnim za sliku naselja ili krajolika.
- Temeljem inventarizacije provedene prilikom izrade ovoga Prostornoga plana, uz ranije *registrirane (R)* spomenike, Uprava za zaštitu kulturne baštine - Konzervatorski odjel u Karlovcu po službenoj će dužnosti pokrenuti postupak dokumentiranja te donošenja rješenja o zaštiti za sve vrednije građevine, predjele (zone) i lokalitete koji su na kartama i tablicama označeni oznakom PR. Do donošenja odgovarajućega rješenja treba primijenjivati iste mjere i propisane postupke kao i za trajno zaštićene zgrade

Uvjeti i smjernice zaštite k r a j o l i k a

Veliki dio prostora Grada Ogulina nalazi se unutar zone **kulturnog krajolika** koji obuhvaća gorje Veliku Kapelu, kraških polja u podkapelskom pojasu te dio Ogulinsko-Modruške udoline gdje se stoljećima prepliću prirodni i antropogeni elementi u skladnom odnosu. Stoga je potrebno očuvati sve identificirane vrijednosti koje utječu na njegovu ukupnu vrijednost. Očuvanje primarne prirodne topografije prostora, svih prirodnih elemenata je primarni zadatak, kom se danas posvećuje velika pažnja u svijetu, a osobito očuvanje ovakvih prirodnih oaza kakav je Klek, Bjelolasica sa dolinama između gorskih predjela.

Sve antropogene elemente koji svojim prisustvom obogaćuju krajolik dajući mu nove vrijednosti potrebno je sačuvati kroz izvorno stanje njihovog užeg okruženja kako s ne bi umanjio njihov značaj. Sve repere u

prostoru održavati kako bi na ovom nizinskom terenu bili korisni i u funkciji. To se osobito odnosi na crkve koji su najjači reperi u prostoru, obavještavaju nas o blizini naselja.

Unutar prostora obuhvata Grada nije prihvatljivo širenje građevinskih područja sela i zaselaka kako ne bi došlo do njihovog međusobnog spajanja. Osobito nije prihvatljiva suvremena gradnja na rubovima naselja koja u potpunosti mijenja predodžbu o naselju. Početak i kraj naselja markiran je raspelom što je, također, razlog da naselja ne izlaze iz svojih povijesnih okvira. Svi do sada izgrađeni ovakvi objekti smatraju se konfliktima u prostoru. Ovaj prostor upravo svojim izraženim identitetom pruža mogućnosti za kvalitetne programe seoskog, edukativnog, sportskog (posebno planinarskog) te eko turizma, Stoga je sve što bi utjecalo na izmjene identiteta prostora neprihvatljivo. Odgovarajući gospodarski programi sukladni turističkim, i drugim programima prihvatljivim za prostor jer ga neće mijenjati, mogli bi ovo područje učiniti gospodarski vrijednim jednako kao i individualni programi koji idu u tom smjeru.

Formiranje radnih zona svesti na minimalnu mjeru pažljivo birajući lokaciju koja nije vizualno izložena. Osobito je konfliktan silos na smom ulazu u grad Ogulin, te dvokatna građevina na ulazu u Vrelo (naselje Jasenak).

Dijelovi kulturnog krajolika nalaze se uz jezero Sabljaci, potez od naselja Sveti Petar do arheološkog lokaliteta Vitunj, potez od Trošmarije do Gornjih Dubrava, te dio Jasenačkog polja i Drežničko polje. To su izuzetni krajolici u kojima su antropogeni faktori u skladnom odnosu sa prirodom. Poseban naglasak dajemo na očuvanje vizura prema Trošmariji, Gornjem Zagorju i Svetom Petru, te na očuvanju cijelog prostora označenog kao kulturnu krajolik od gradnje građevina velikih volumena. U tim područjima sugerira se gradnja manjih turističkih objekata (osim ako nisu u zaštićenim zonama povjesnih cjelina), te malih kampova.

Uvjeti i smjernice za zaštitu unutar zona zaštite povijesnih cjelina

Povijesne cjeline seoskih obilježja: Gornje Dubrave (Višnjići, Janjani Mikašinovići, Jusići), Gornje Zagorje, Drežnica (Vrujac, Zrnići) prikazane su na grafičkom prilogu 1:25000, (a granice njihovih zona zaštite na kartama 1:5000 pojedinačno u Konzervatorskoj podlozi). U zoni zaštite propisuje se zaštita osnovnih elemenata naselja: povijesne matrice naselja, način korištenja površina, karakteristični potezi i grupe građevina, građevna linija, mjerilo i sve drugo što na bilo koji način sudjeluje u sveukupnoj ambijentalnoj vrijednosti cjeline. Kontaktna zona podrazumijeva kontrolu stanja u dijelu naselja koje svojim strukturalnim elementima ne zadovoljava kriterije za zaštitu, ali sudjeluje u ukupnoj slici naselja stoga se matrica naselja, građevna linija, gabariti, oblikovanje ili neizgrađenost ako se radi o kultiviranom prostoru. Unutar ovih zona zaštite najčešće su stambene i gospodarske građevine, neke veoma zapuštene pa osim zaštite najčešće trebaju i revitalizaciju koja bi trajno očuvala njihove ukupne vrijednosti. To podrazumijeva intervencije tipa održavanja, sanacije, rekonstrukcije, ili prenamjene dok se u slučaju lošeg građevinskog stanja može dopustiti izgradnja zamjenske građevine podražavajući gabarit postojeće ponavljajući oblikovne elemente i materijale izvana, a prema suglasnosti i posebnim (konzervatorskim) uvjetima građenja. Tradicijske građevine je moguće prilagoditi suvremenim zahtjevima stanovanja ili neke druge funkcije, a da one zadrže svoj vanjski izgled i ne utječu na promjenu ambijenta čiji su dio. Moguće je u cilju poboljšanja stanja i neke nove građevine preoblikovati ili preseliti stare građevine kako bi se upotpunio ambijent. Potrebno je očuvati karakteristike i tip naselja i izbjegavati širenje građevinske zone duž prometnica ili na račun vrijednog prirodnog krajolika. Novu gradnju predvidjeti u neposrednoj blizini postojeće građevne strukture naselja tako da slijedi propozicije gradnje tradicijskog graditeljstva koje je već definiralo mjerila ambijenta u kom se nalazi. Stoga prilikom izdavanja lokacijske dozvole za novu gradnju u ovim zonama treba od nadležne ustanove, u ovom slučaju to je Uprava za zaštitu kulturne baštine, nadležni Konzervatorski odjel, ishoditi posebne uvjete građenja. Ukoliko nisu ishođeni ovi uvjeti nije moguće izdati građevinsku dozvolu za bilo kakve građevinske zahvate unutar navedenih zaštićenih cjelina (rekonstrukcija, sanacija, dogradnja, prenamjena i sl.). Kod naselja čiji je broj stanovnika trajno u padu nema potrebe širiti građevinsko područje već probati očuvati cjelinu sa svim njenim vrijednostima.

Odredbe za provođenje zaštite povijesnih g r a đ e v i n a

Zaštita kulturno-povijesnih, ambijentalnih i drugih prostornih cjelina određena je zonom zaštite, dok je za pojedinačna kulturna dobra nivo zaštite vezan za provedenu kategorizaciju istih. Na kartografskom prilogu označene su sve kulturno-povijesne cjeline i pojedinačne građevine koje u skladu sa Zakonom o zaštiti spomenika kulture imaju svojstvo kulturnog dobra i podliježu ovim mjerama. Na istom kartografskom prilogu označena su i lokalna dobra koja su ovom prilikom evidentirana, a imaju svoju ulogu u cjelokupnoj slici prostora.

Na kartografskom prilogu sva kulturna dobra su označena prema klasifikaciji i tipologiji. Unutar njihove zone stroge zaštite, tj neposrednom pripadajućem okruženju mogući su zahvati održavanja,

rekonstrukcije i sanacije dok se u kontaktnim zonama njihove ekspozicije ili šireg pejzažnog okruženja isključuje svaka mogućnost izgradnje. To se osobito odnosi na stari grad, na crkve, župne dvorove, škole, i dr. na koje se pružaju vrijedne ulične vizure unutar naselja ili u neizgrađenoj zoni izvan naselja. Za sve intervencije na pojedinačno nabrojanim prostornim cjelinama i pojedinačnim kulturnim dobrima u popisu kulturne baštine, 2. dijelu ove studije, potrebno je prema navedenim zakonima kod nadležne ustanove za zaštitu kulturne baštine ishoditi propisane suglasnosti, odnosno posebne uvjete ili prethodnu dozvolu unutar obvezatnih upravnih postupaka. Postupak izdavanja stručnog mišljenja, posebnih uvjeta (u sklopu ishoda lokacijske dozvole), prethodne dozvole (u sklopu izdavanja građevne dozvole) i li konzervatorskog nadzora za građevine koje su registrirane (r) ili preventivno zaštićene (P) ili su predviđene za zaštitu (PR) provodi nadležna služba zaštite (Državna uprava za zaštitu kulturne baštine – Konzervatorski odjel u Karlovcu).

Pojedinačna gazdinstva sa očuvanom stambenom građevinom i okućnicom kao i parcele sa očuvanim gospodarskim građevinama koje nisu unutar zona zaštite povijesnih cjelina dati su u popisu pojedinačnih kulturnih dobara dok na karti Razmještaj kulturne baštine 1:25000, nisu označeni jer predstavljaju dobra lokalne vrijednosti, a evidentirano ih je veliki broj što bi kartu učinilo nečitkom. Sačuvano je dosta objekata koji su već prava rijetkost i izvan granica Grada, osobito onih koji su još u funkciji i u dobrom stanju kakvih je i na području regije malo očuvano. Zbog njihove tipološke vrijednosti, a i drugih potencijalnih vrijednosti koje pruža ovo područje potrebno ih je zaštititi od daljeg propadanja jer su uglavnom zapušteni i u lošem stanju. Potrebna je obnova i eventualno uključivanje u suvremeni život parcele, u turističke, edukativne ili neke druge svrhe. Osobito bi trebalo sačuvati one objekte koji su u tipološki vrijedni i u dobrom stanju, a nalaze se uz put i izloženi su uličnim vizurama stimulirajući vlasnike od strane Grada i županije da ih održe.

Pojedinačni primjeri javne plastike naznačeni su na karti Razmještaja kulturnih dobara jer su neizostavni dijelovi krajolika. Ova kao i druga evidentirana dobra lokalnog značenja koja su na bilo koji način značajna za identitet prostora označena su na karti svjetlijom bojom. Mjere zaštite se u skladu sa općim preporukama provode na razini lokalnih, općinskih i županijskih službi te nije neophodno ishoditi mišljenja, uvjete i dozvole službe zaštite. Mišljenje Konzervatorskog odjela može se zatražiti ako lokalne službe ocijene da bi bilo potrebno.

Za sam Grad Ogulin napravljena je **Konzervatorska studija za detaljni plan centra Ogulina, izrađena od strane Konzervatorskog odjela u Karlovcu** kojim su valorizirani svi objekti te dane smjernice za intervenciju po kojima se treba postupati.

Parkovi i drvoredi –park ispred župne crkve u Ogulinu

Ovi dijelovi prirode uređeni rukom čovjeka vrijedni su primjeri hortikulturnog uređenja prostora i svakako ih unutar pripadajućih parcela treba dovesti u izvorni oblik i takve održavati. Kako bi se njihova zaštita provodila na odgovarajući način potrebno je, osim ishoda suglasnosti nadležnog Konzervatorskog odjela uključiti i stručnjake koji se bave zaštitom prirodne baštine.

U organski nastalu staru gradsku jezgru Ogulina sretno se uklopila barokna koncepcija centralnog parka, danas Trg kralja Tomislava. Nastao je kao prirodni nastavak i ljevasto proširenje od prostora središnjeg graskog trga između ulica koje se zrakasto šire prema jugu. Stara gradska jezgra dobila je time urbanističko središte visokih ambijentalnih i estetskih kvaliteta. Barokni, uglavnom soliterni, objekti koji ga okružuju dobili su potreban prostor kako bi njihovi volumeni i pročelja bili sagledljivi iz potrebne udaljenosti. Visoko, podivljalo drveće u parku obezvrijedilo je visoke oblikovne i urbanističke kvalitete ovog središnjeg gradskog ambijenta.

Potrebno je izvršiti rekonstrukciju parka, vraćanjem izvorne tlocrtne organizacije sa dijagonalnim stazama. Glavna aleja treba zadržati dominantno značenje unutar parka. Novonastaloj poprečnoj stazi treba se primjerenim oblikovanjem umanjiti značenje. Hortikulturno rješenje treba odgovarati vremenu nastanka parka. Moguće je uklanjanje kompletnog postojećeg raslinja i drvoreda, te sadnja novog.

Frankopanski Stari grad grad Ogulin

Označen je na karti Razmještaj kulturnih dobara 1:25000, a njegova zaštita podrazumijeva osim daljih arheoloških istraživanja samog grada i okolnog područja građevinsku sanaciju i konzervaciju te kontinuirano održavanje ove gradnje. Sve radove potrebno je publicirati, a ove vrijedne primjere kulturne baštine uvrstiti u turističke i kulturne programe.

Stari grad treba prezentirati kao jedinstvenu povijesnu cjelinu. Poželjna je revitalizacija izvornih sadržaja gdje je to moguće, odnosno uvođenje primjerenih kulturnih, animacijskih ili turističkih sadržaja. Stoga je potrebno izraditi zaseban program obnove, revitalizacije te prezentacije starog grada kao cjeline. Smjernice za nužne zahvate koji bi usmjerili izradu takvog programa nalaze se u prilogu konzervatorske

studije za detaljni plan grada Ogulina "Obnova i rehabilitacija najznačajnijih dijelova povijesne jezgre Ogulina", izrađen od strane Konzervatorskog odjela u Karlovcu.

Napominjemo da je dio parcele broj 2059, koja se nalazi u privatnom vlasništvu, i neposredno graniči sa Starim gradom, za realizaciju navedenog programa tereba otkupiti. U vrijeme izrade studije, navedena parcela je ponuđena za prodaju.

Kapela.Sv.Bernardina

Složenu problematiku istraživanja i primjerene prezentacije kapele, kojoj treba vratiti sakralnu funkciju, treba uključiti u program cjelovite obnove i revitalizacije sadržaja starog grada. Nakon detaljnog istraživanja postojećih građevinskih sklopova te arhivske građe, potrebno je utvrditi mogućnosti povrata pojedinih djelova građevine u izvorni oblik.

Građevina do tad treba zadržati postojeće oblikovne karakteristike konzervacijom sačuvane povijesne strukture, odnosno sanacijom građevinskih sklopova prema postojećem stanju. Rekonstrukcija ili zamjena pojedinih elemenata, isključivo prema izvorniku, moguća je u slučaju njihova uništenja, u slučaju da oni ne odgovaraju stilskim i oblikovnim značajkama građevine, te na osnovu dodatnih istraživanja i arhivske građe.

Kaštel

Obnovu kaštela i njegovog sadržaja treba uključiti u program cjelovite obnove i revitalizacije starog ogulinskog grada. Kaštel treba zadržati postojeći sadržaj. Potrebno je izraditi program novog muzejskog postava sa svim pratećim sadržajima i službama koje prate djelatnost suvremene muzejske ustanove. Građevina treba zadržati postojeće oblikovne karakteristike konzervacijom sačuvane povijesne strukture, odnosno sanacijom građevinskih sklopova prema postojećem stanju. Rekonstrukcija ili zamjena pojedinih elemenata, isključivo prema izvorniku, moguća je u slučaju njihova uništenja, u slučaju da oni ne odgovaraju stilskim i oblikovnim značajkama građevine, te na osnovu dodatnih istraživanja i arhivske građe.

Molinarov most na Dobri - Sveti Petar

Obzirom da je gornji dio mosta srušen i djelimično devastiran, potrebno ga je vratiti u izvorno (ostaci se nalaze na dnu rijeke Dobre) stanje, prema dostupnim podacima.

Most preko suhog korita potoka Sušak-Drežnica

Potrebno ga je sanirati te na kvalitetniji način prezentirati .

3.4.2.3. Zaštita arheološke baštine

Na području grada Ogulin ukupno je ubicirano 35 arheoloških lokaliteta, od kojih su neki unutar dvije arheološke zone (Trošmarija i Rebinka). Svi navedeni, osim Starog grada Ogulin, nemaju pravni status zaštite u smislu Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Rješenja o preventivnoj zaštiti ili registraciji kulturnog dobra). To je rezultat, prije svega, slabe istraženosti, a ne važnosti i brojnosti pojedinih arheoloških lokaliteta. U svakom slučaju arheološki lokaliteti, istraženi i potencijalni, predstavljaju važan element kulturne baštine, značajan za povijesni i kulturni identitet naroda i prostora u mikro i makroregionalnom smislu. Veoma rijetko su istraživani što je uglavnom odraz loše financijske situacije društva, ali i pristupa takvim kulturnim dobrima. Izvjestan pomak, odnosno intenzivnija istraživanja i pregledi terena uslijedili su infrastrukturnim razvojem, gdje se prije svega misli na prolazak auto ceste kroz predmetno područje. Nažalost, takva istraživanja ograničena su samo na uski pojas buduće auto ceste.

Grad Ogulin u arheološkom smislu može se izdvojiti po velikom broju slučajnih ali veoma vrijednih arheoloških nalaza koji su nalaženi na ovom prostoru. Vrijedni i kulturno svjesni ljudi ovog kraja već više od 120 godina usrećuju arheologe i obogaćuju znanstvenu literaturu pregrštom novih spoznaja o bogatom životu ovog kraja kroz vrijeme. Arheološka istraživanja i iskopavanja, te njihova prezentacija u turističke svrhe danas mogu biti veoma pogodan oblik promocije ali i financijske iskoristivosti za zajednicu. Stoga su promišljanja u tom smislu potrebna na sveopće zadovoljstvo.

Arheološka iskopavanja, uglavnom zaštitnog karaktera, vršena su samo na manjem broju lokaliteta kao što su:

TROŠMARIJA, Trsište

TROŠMARIJA, (Gorička) tumul uz lokalnu cestu zapadno od "OŠ"

TROŠMARIJA, novi paviljon današnje "OŠ"

TROŠMARIJA, tumul pred grobljem

REBINKA-Trše, srednjovjekovna crkva

Osim navedenih lokaliteta, prilikom gradnje autoceste vršena su i probna arheološka istraživanja i iskopavanja na nizu lokaliteta ovog područja. Obzirom da rezultati takvih istraživanja nisu upućivala na postojanje kulturnih slojeva nije se nastavilo s daljnjim iskopavanjima. Arheološka vrijednost i bogatstvo šireg područja Trošmarije prepoznata je još krajem 19. st. kada su započeta prva istraživanja koja su nastavljena i kasnije. Sva istraživanja vodio je Arheološki muzej u Zagrebu. Nažalost, uglavnom je to bila riječ o istraživanjima manjeg opsega.

Upravo zbog stupnja neistraženosti arheološki se lokaliteti svrstavaju u grupu ugroženih i najmanje zaštićenih kulturnih dobara. Većina lokaliteta indicirana je na temelju pregleda terena, prijašnjih slučajnih nalaza, no jedan broj čini skupina potencijalnih nalazišta, pretpostavljenih na temelju indikativnih toponima, geomorfološkog položaja, povijesnih podataka, kontinuiteta naseljavanja i sl.

Mjere zaštite podrazumijevaju:

Provođenje probnih arheološka istraživanja, za sve arheološke lokalitete utvrđene ovim planom, kako bi se odredile granice zaštite lokaliteta i njihovo detaljno kartiranje i dokumentiranje.

Navedena istraživanja potrebno je provesti prije vršenja građevinskih i drugih radova na arheološkim lokalitetima, u tijeku ishođenja lokacijske dozvole, odnosno prije ishođenja prethodnog odobrenja. U slučaju izmjene važećih zakona (npr. ukidanje lokacijske dozvole) probna arheološka istraživanja potrebno je provesti prije izdavanja prethodnog odobrenja (građevinske dozvole).

Prethodno odobrenje potrebno je ishoditi i za radove za koje se ne izdaje građevinska dozvola. Na osnovu rezultata istraživanja utvrdit će se daljnji postupak u zaštiti predmetnog lokaliteta.

Prioritetna istraživanja potrebno je provoditi na područjima koja se namjenjuju intenzivnom razvoju infrastrukturnih sustava.

Ako se pri izvođenju građevinskih ili bilo kojih drugih radova koji se obavljaju na površini ili ispod površine tla te u vodi, naiđe na arheološko nalazište ili nalaze, osoba koja izvodi radove dužna je prekinuti radove i o nalazu bez odgađanja obavijestiti nadležnu upravu za zaštitu kulturne baštine.

Smjernice za istraživanje i obradu

Vrednovanje kulturnog bogatstva u arheološkom smislu prilično je nezahvalno zbog velike neistraženosti, no ovdje bi posebno trebalo izdvojiti šire područje Trošmarije gdje su dosadašnja iskopavanja ukazala na ogromni arheološki potencijal ovog kraja. Buduća iskopavanja potrebno je nastaviti na postojeća, kako bi nove spoznaje upotpunile sliku života na ovim prostorima, ali i ponudile brojne odgovore za pitanja iz prapovijesti i antike u širem makroregionalnom arheološkom kontekstu.

Osim Trošmarije, posebnu pažnju potrebno je usmjeriti i na brojne speleološke objekte koji su se u razne svrhe koristile od najranijih prapovijesnih razdoblja do danas. Važnost špilja i jama ogleda se i u mogućem povezivanju kulturnog bogatstva sa turističkim sadržajima ovog kraja.

Najslabije istraženo područje Jasenka, Desmerica i Drežnica, zbog svoje konfiguracije terena i prirodnih bogatstava, ujedno je i najperspektivnije područje u arheološkom smislu. Ovdje je potrebno prvo provesti detaljne reambulacije terena, te ovisno o njihovim rezultatima daljnja iskopavanja i istraživanja.

Ovakve smjernice i ciljeve moguće je ostvariti i putem manjih ali cjelovitih istraživanja/projekata i nakon toga njihovim osmišljavanjem u marketinškom pogledu, prezentirati ih javnosti na zadovoljstvo kulturnog, znanstvenog, ali i svakog drugog segmenta društva.

3.4.2.4. Iskaz površina za posebno vrijedna i/ili osjetljiva područja i prostorne cjeline

tablica 6. Zaštićene cjeline

1.	2.	3.	4.	5.
Redni broj	Grad Ogulin	Oznaka	Ukupno ha	% od površine Grada
1.0.	ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA			
2.0.	ZAŠTIĆENE CJELINE			
2.1.	Zaštićena prirodna baština ukupno		9.189,89	
	- park prirode	PP	2.829,09	
	- ostali zaštićeni dijelovi prirode		6.360,81	
2.2.	Zaštićena graditeljska baština		104,61	
	- povijesne graditeljske cjeline		104,61	
	Grad Ogulin ukupno		9.294,51	17,32

3.5. RAZVOJ INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

Planom namjene površina osigurane su površine infrastrukturnih sustava, i to za:

- prometnu infrastrukturu (kopneni i zračni promet),
- infrastrukturu telekomunikacija i pošta,
- infrastrukturu vodoopskrbe i odvodnje,
- energetska infrastrukturu (elektroopskrba, plinoopskrba).

Koridori i površine infrastrukturnih sustava prikazani su na kartografskim prikazima, br. 1. «Korištenje i namjena površina» i br. 2. «Infrastrukturni sustavi», mj. 1 : 25.000.

3.5.1. Prometni infrastrukturni sustav

Prometni sustav Grada Ogulina čini kopneni (cestovni, željeznički i pješački), zračni promet, te sustav telekomunikacija i pošte.

3.5.1.1. Cestovni promet

Prostornim planom utvrđene su osnove prometnog sustava Grada kao integralnog dijela Karlovačke županije i Republike Hrvatske. Postojeći i planirani sustavi osiguravaju kvalitetno odvijanje djelatnosti u prostoru (stanovanje, rad rekreacija i ostale djelatnosti).

Izgradnjom autoceste Bosiljevo – Josipdol – Žuta Lokva - Sv. Rok, Ogulin će biti na najbolji mogući način prometno povezan sa širim prostorom regije i države.

Na prostoru grada u funkciji su tri državne ceste:

- D23 D.Resa (D3) – Josipdol – Žuta Lokva – Senj (D8)
- D32 GP Prezid (gr.R.Slov.) – Delnice – Mrkopalj – Jezerane (D23)
- D42 Vrbovsko (D3) – Ogulin – Plaški – Poljanak (D1)

Na mrežu državnih cesta nadovezuje se postojeća mreža županijskih cesta:

- Ž3175 Vukova Gorica (D3) – Bosiljevo – Ogulin (D42)
- Ž3218 Ogulin (D42) – Gornje Zagorje
- Ž3219 Salopek Selo (Ž3218) – Desmerice
- Ž3254 Jasenak (D32) – Puškarići (D42)
- Ž5094 gr.žup. – Stalak – Jasenak (D23)

Lokalne ceste na području Grada Ogulina su:

-L34098	Vitunj – Puškarići (Ž3254)
-L34099	L34098 – Brestovac – Hreljin (D42)
-L34100	Drenovac – D42 – Bukovnik
-L34101	D42 – B. Frankopana – D42
-L34104	Trošmarija (Ž3175) – Višnjić Brdo – Tounj (Ž3220)
-L34128	Vrelo – Jasenak (Ž3254)
-L34129	Krakar – Radojčići (D32)
-L34130	Tomići – Trbovići (D32)
-L34131	Drežnica (D23) – Podbitoraj
-L34132	Potok Musulinski – Bjelsko (Ž3254)
-L34133	Zagorje Modruško (Ž3218) – Oštarije (D42)
-L58036	gr.žup. – Kučaj – Okruglica
-L58040	gr.žup. – Ponikve – Malik

Unutar gradskog prostora Ogulin već više godina ima prometne probleme koji u pojedinim razdobljima tokom godine onemogućavaju normalno funkcioniranje grada. Kritične točke unutar gradskog sustava su sljedeće:

- rijeka Dobra svojim se tokom duboko usijeca u tkivo gradskog centra gdje i ponire, te na taj način dijeli grad na dva odvojena prostora,
- jedan most preko Dobre i jedna lokana cesta L 34100 Drenovac – Bukovnik jedine su veze prostora s lijeve i desne strane rijeke,
- više puta godišnje poplavljena državna cesta D 42 Vrbovsko – Ogulin – Josipdol, visokim vodama rijeke Dobre, stvara prekide svih prometnih veza istočnog i zapadnog dijela grada, kao i tranzitnu povezanost na državne ceste D3 (E 65) Karlovac – Vrbovsko – Rijeka i Karlovac – Jezerane – Senj,
- Prostorna organizacija grada, uvjetovana geomorfologijom prostora i tradicionalnim vezama između naselja formirana je kao zrakasta prometna mreža s više radialnih pravaca prema centru. Ta mreža može biti i povoljna uz dopunu s određenim brojem poprečnih veza koje danas nedostaju.
- Željeznička pruga Zagreb – Rijeka prolazi kroz Ogulin i dijeli grad na dva dijela. Nedovoljan broj i kvaliteta prijelaza željezničke pruge čine probleme u međusobnom povezivanju gradskih dijelova, posebno radne zone i gradskog centra.

Izgradnjom čvora Ogulin na autocesti, južno od pruge Rijeka – Ogulin – Zagreb / Split, ostao je otvoren problem kvalitetnog povezivanja županijske i gradske mreže cesta, postojećih i planiranih. Prometnom studijom grada planirana je jaka sjeverna obilaznica grada, koja bi se prvenstveno trebala kvalitetno vezati na čvor Ogulin (autocesta) i na županijsku cestu Ž 3254 Puškarići – Jasenak. PPUŽ Karlovačke, niti jednu od tih dviju spojnih točaka nije kvalitetno riješio. Predlaže se dopunom prometne studije, iznaći najpovoljniju trasu za paralelnu cestu (obilaznicu) sa D 42 Ogulin – Josipdol (spoj na čvor autoceste) i tako zaobići izgrađenu strukturu naselja Otok Oštarijski, te spoj obilaznice i Ž 3254 u području Podvrh – Puškarići.

Naročitu brigu treba posvetiti rekonstrukciji i proširenju na pojedinim dijelovima trase ili u cjelosti postojećih lokalnih i nerazvrstanih cesta.

U cilju povezivanja pojedinih gradskih sadržaja potrebno je predvidjeti izgradnju biciklističkih staza i tokao: samostalnih ili kao dio kolnika.

Planovima užih područja utvrditi će se način opremanja i uređenja pješačkih staza.

Prostornim planom utvrđuje se emještaj potrebnog broja parkirališnih i garažnih mjesta na građevinskoj čestici građevine, osim iznimno u području povjesne jezgre Ogulina, gdje to nije moguće.

Potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta, ovisno o vrsti i namjeni građevina određuje se prema sljedećim normativima:

namjena građevine	broj mjesta na:	potreban broj mjesta PGM
1. INDUSTRIJA I SKLADIŠTA	1 zaposlenik	0,5 PGM
2. UREDSKI PROSTORI	1000 m ² korisnog prostor	20 PGM
	10 zaposlenih	7 PGM
3. TRGOVINA	50 -100 m ² korisnog prostor	7 PGM
	1000 m ² korisnog prostor	40 PGM
4. BANKA, POŠTA, USLUGE	1000 m ² korisnog prostor	40 PGM
5. UGOSTITELJSTVO	30 - 50m ² korisnog prostora	7 PGM
	50 do 100 m ² korisnog prostora	9 PGM
	1000 m ² korisnog prostora	10 PGM
6. VIŠENAMJENSKE DVORANE	1 gledatelj	0,2 PGM
7. ŠPORTSKE GRAĐEVINE	1 gledatelj	0,3 PGM
8. ŠKOLE	1 zaposleni	2 PGM

Na javnim parkirališnim površinama za automobile invalida potrebno je osigurati najmanje 5 % parkirališnih (garažnih) od ukupnog broja, odnosno najmanje 1 parkirališno mjesto na parkiralištima s manje od 20 mjesta.

3.5.1.2. Željeznice

Pored postojeće glavne magistralne pruge MG1 Zagreb – Rijeka, planom se čuva koridor za trasu tzv. Josipdolsku prugu Karlovac – Josipdol – Drežnica – Rijeka.

Paralelno sa prugom Ogulin – Oštarije planira se novi industrijski kolosjek prema čvoru autocete, tj industrijskoj zoni.

3.5.1.3. Zračni promet

Planira površina za javni helidrom određena je unutar naselja Ogulin i Jasenak.

Uvjeti smještaja sadržaja i uređenje površine helidroma odrediti će se u sklopu izrade Urbanističkih planova za predmetna naselja ili u Ogulinu na alternativnoj lokaciji.

3.5.1.4. Javne telekomunikacije

U posljednjih nekoliko godina na području grada osuvremenjen je cjelokupni sustav, postavljanjem svjetlovodnih magistralnih kablova, te uvođenjem digitalne tehnike u veće telefonske centrale. Za fiksnu telefoniju osiguran je dovoljan broj priključaka. Za potrebe mobine telefonije, postavljen je veći broj repetitora, čime je postignuto pokrivanje većih naselja i državnih prometnica.

Sistemi telekomunikacija vezani su prema županijskoj organizaciji telekomunikacijskih mreža, te prema tome područje grada Ogulina pripada pod nadzor i upravljanje Regije – Zapad (područje nekadašnjeg TK Centra Karlovac).

Telekomunikacijska mreža u gradu Ogulin pokriva područja pristupnih TK mreža RSS-a Ogulin, Sabljaki, Gornje Zagorje, Turkovići, Hreljin Ogulinski, Jasenak, Drežnica, Gornje Dubrave, Donje Dubrave, RSM-a Potok Musulinski, FMUX-a Ponikve, te dio pristupne TK mreže RSS-a Oštarije (naselje Otok Oštarijski).

Sve pristupne mreže imaju nivo lokalnog TK objekta i vezane su prema matičnom čvoru Duga Resa.

Pristupne TK mreže međusobno su povezane optičkim kabelom (županijski prsten).

TK objekt	Kapacitet priključka	Uključeni pretplatnici
Ponikve	90	65
Donje Dubrave	128	111
Gornje Dubrave	256	162

Hreljin Ogulinski	256	148
Turkovići	384	293
Ogulin	3456	3394
Jasenak	256	157
Sabljaki	640	584
Gornje Zagorje	384	355
Drežnica	384	336
Potok Musulinski	60	54
Oštarije 512/439	256	122
UKUPNO	6702	5781

Kako postojeća mreža TK objekata zadovoljava potrebe nije u planu izgradnja novih već samo modernizacija – rekonstrukcija postojećih telekomunikacijskih objekata u skladu sa novim tehnologijama, uslugama i koncepcijama na području telekomunikacija.

Zaseoci Popovo Selo i Gojak nemaju izgrađenu TK mrežu. Trenutno nekoliko pretplatnika u Popovom Selu koristi fiksni GSM priključak.

U užem dijelu grada Ogulina dijelomično je izgrađena distributivna telefonska kanalizacija.

Također, na području grada Ogulin postavljeno je 12 baznih stanica za potrebe mobilne mreže: sedam HT Cronet postaja (grad Ogulin, Rasnica, Jasenak, Donje Dubrave, Drežnica Hreljin i Klek) i pet VIPnet postaja (Camp Bechtel u Otoku Oštarijskom, Kukići u Gornjim Dubravama, Rasnica, Vrelo u Jasenku i Hreljin).

3.5.2. Energetski sustavi

3.5.2.1. Elektroenergetika

Grad Ogulin napaja se električnom energijom iz Trafostanice 35/10 kV Ogulin. Instalirana snaga je 2x8 MVA.

Trafostanica je smještena u sjevernom dijelu grada. Sada je priključena na elektroenergetsku mrežu (hidroelektrana Gojak) dalekovodom AČ 120 mm² na čelično rešetkastom stupu. Za istu svrhu planiran je kabel presjeka 185 kV s optičkim kabelom. Izgradnjom trafostanice 110/35 kV Oštarije napajanje će se obavljati kabelom 35 kV presjeka 185 mm² do TS 35/10 (20) kV Oštarije.

Zbog napuštanja rasklopišta 35 kV u HE Gojak se sva infrastruktura 35 kV seli iz nje, pa je stoga u tijeku realizacija kabelskog voda 35 kV od HE Gojak do TS 35/10 kV Ogulin.

Područje grada Ogulina napajaju sljedeći izlazi 10 kV iz TS 35/10 kV Ogulin:

- izlaz 10 kV Ventilator,
- izlaz 10 kV DIP I,
- izlaz 10 kV Grad I,
- izlaz 10 kV Grad II,
- izlaz 10 kV Bjelsko,
- izlaz 10 kV Dip II.

Područje Jasenka i Drežnice napaja se iz Trafostanice 35/10 kV Jasenak priključene dalekovodom 35 kV presjeka AČ 120 mm² iz TS 35/10 kV Ogulin.

Područje Gornjih Dubrava napaja se iz TS 35/10 kV Oštarije i Trošmarija.

Područje Ponikava napaja se iz mreže 20 kV D.P. "Elektroprimorje" Rijeka.

Energetska situacija magistralnih VN 20kV vodova u potpunosti zadovoljava sadašnja i perspektivna očekivanja potrošačkog konzuma.

Energetska situacija NN naponskih raspleta ne zadovoljava u potpunosti, pa će se u narednom petogodišnjem razdoblju prići rekonstrukciji sa eventualnom izgradnjom novih trafostanica i pripadajućih kraćih VN priključaka za trafostanice. Lošije NN mreže su u zaseocima Vignjevići, Ivkovići i Međari.

KONZUM

Prema raspoloživim poznatim podacima o potrošnji električne energije za razdoblje od 1966. godine do 2001. godine potrošnja TS 35/10 kV Ogulin iznosila je:

4.607,2 KVA.

U to treba pribrojati i cca 0,6 MVA koliko je opterećenje TS 35/10 kV Jasenak.

Omjer potrošnje gospodarstva i opće potrošnje je prema izračunima za sadašnje stanje :

1:1,114

RAZVOJ KONZUMA

S obzirom na demografske prognoze na području grada Ogulina očekuje se sljedeći razvoj konzuma uz porast gospodarske aktivnosti cca godišnje:

- Opća potrošnja (stanovi, komunalna infrastruktura nižeg konzuma električne energije):
 - P = 2,73 KW
 - Q = 1,90 KVAr
- Potrošnja gospodarstva (industrija, veći obrt, energetski zahtjevnija komunalna infrastruktura te ostalo):
 - P = 1,90 KW
 - Q = 0,75 KVAr

To čini **porast od cca 7,2%** za razdoblje do 2015.

RAZVOJ MREŽE 35 Kv

S obzirom da je transformacija u trafostanicama TS 35/10 kV Ogulin (2 x 8 MVA) i TS 35/10 kV Jasenak (2,5 MVA i 1,6 MVA) zadovoljavajuća ne predviđa se bitno ulaganje u proširenje elektroenergetskih kapaciteta obzirom na očekivani porast potrošnje.

Izgradnjom TS 35/10 kV Oštarije bitno se mijenja izgled i konfiguracija mreže 35 kV. Izmjene konfiguracije su u tijeku. Konačno stanje treba biti kako slijedi:

- napajanje TS 35/10 kV iz TS 110/35 kV Oštarije kabelom presjeka 185 mm²,
- TS 35/10 kV Jasenak će se ubuduće napajati izravno iz TS 110/35 kV Oštarije preko budućeg kabla koji povezuje: TS Oštarije 110/35 kV – TS Oštarije 35/10/20 kV i dalekovodima do TS 35/10 kV Ogulin i TS 35/10 kV Oštarije koji će u prostoru TS 35/10 kV Ogulin biti kabelski premošten.

RAZVOJ MREŽE 10 kV

S obzirom na očekivani porast standarda, obrta i gospodarskih aktivnosti predviđa se određeni broj trafostanica 10/0,4 kV. Više iz razloga popravljivanja napona i smanjenja trajanja beznaponskog stanja, a manje zbog nedostatne transformacije snage na promatranom područjima.

Predviđa se postojeći dalekovod 35 kV HE Gojak – TS 35/10 kV Ogulin pustiti pod napon 10 kV te njim iz TS 35/10 kV napajati područje sela Gojak.

Također se predviđa povezivanje petlje i napona 10 kV iz TS 35/10 kV Oštarije do mreže 10 kV TS 35/10 kV Ogulin.

Osim navedenih zahvata u prostoru predviđaju se rekonstrukcije elektroenergetskih objekata, zamjena dotrajalih ili izvođenje izmaknutih trasa zbog razvoja u prostoru o čemu se u ovom trenutku ne mogu iskazati pouzdani podaci.

3.5.2.2.. Opskrba plinom

Područjem grada planirana je trasa magistralnog plinovoda za dobavu prirodnog plina za potrebe BiH, koji bi se vezao na postojeći magistralni plinovod na području grada Vrbovskog, a preko Ogulina i Slunja prolazio prema BiH.

Opskrbu prirodnim plinom područja Grada Ogulina planirana je priključak na magistralni plinovod iz MRS, srednjetačnom plinskom mrežom.

3.5.3. Vodnogospodarski sustav

3.5.3.1. Korištenje voda

VODOPSKRBA

Cilj razvoja vodoopskrbnog sustava je njegova izgrađenost do stupnja da su svi stanovnici priključeni na sustav te da nema poteškoća u stalnoj i kvalitetnoj javnoj vodoopskrbi.

Orijentacija ogulinskog područja na turističku privredu zahtjeva i odgovarajući razvoj infrastrukturnih sustava.

U tom smislu potrebno je postojeće objekte kvalitetno održavati, te graditi nove na područjima gdje je neophodno.

Izvor «Zdiška» u naselju Turkovići kapaciteta je 15 l/s vode koja se tlači u vodospremu Turkovići te gravitaciom dovodi do grada. Na taj sustav priključeno je 479 domaćinstava i 11 privrednih subjekata (**ukupno 490 priključaka**). Ostati će u funkciji do izgradnje magistralnog vodovoda Ogulin – Jasenak.

Izvor Zagorske Mrežnice, koji je lociran 5 km južno od Ogulina, s minimalnim kapacitetom od oko 1 m³/s do maksimalnih 87 m³/s, 60-tih godina je postao je glavni snabdjevač vodovoda Ogulina i Oštarije – Kamenica – Tounj. Na izvoru se zahvaća 56 l/s vode koja se putem crpne stanice tlači u vodospremu Kolići (1.000 m³, na 400 m.n.m.), a gravitacionim vodom odvodi u vodospremu «Stabarnica» (300 m³, na 372 m.n.m.), koja je parcijalno izgrađivana nakon izgradnje vodovoda «Turkovići». Drugim se krakom voda odvodi preko Oštarija i Skradnika za Tounj i Kamenicu. Dugogodišnja eksploatacija i povećanje broja priključaka vododod je došao u kritično stanje. Krajem osamdesetih godina izvedeno je više zahvata na povećanju kapaciteta i skraćivanju veza između krajnjih točaka sustava. Tako je kapacitet postrojenja vodozahvata povećan na 120 l/s, i izgrađena je nova vodosprema «Gavani» (1.500 m³, na 375 m.n.m.) iz koje se vodom snabdjeva Ogulin. Vodovodni sustav Ogulin proširen je na naselja koja su smještena uz prometnice Ogulin – Vrbovsko sve do granice grada. Na taj sustav priključeno je 4988 domaćinstava i 321 privredni subjekt (**ukupno 5309 priključaka**).

Na području grada postoji još nekoliko vodovodnih sustava (Vitunj, Jasenak, Potok Musulinski) koji su lokalnog karaktera. Ostati će u funkciji do izgradnje magistralnog vodovoda Ogulin – Jasenak.

U naselju Jasenak samo se manji dio zaselka Vrelo smabdjeva s vodovoda HOC Bjelolasica.

Za trajno kvalitetno rješenje vodoopskrbe HOC-a Bjelolasica, Vrela i Jasenka planiran je **magistralni cjevovod koji se spaja na vodoopskrbni sustav Ogulin** u vodospremi «Gavani». Od vodospreme «Gavani» planira se gravitacioni vod do nove vodospreme i crpne stanice «Brozi» u naselju Puškarići. Od vodospreme «Brozi» planiran je jedan tlačni vod do vodospreme «Turkovići» (zamjena izvora «Zdiška»). Drugi vod, tlačnogravitacioni planiran je preko Bjelskog do vodospreme «Tisovac» uz županijsku cestu (Ž 3254). Služio bi za snabdjevanje naselja Bjelsko i Musulinski Potok. Od vodospreme «Tisovac» planiran je gravitacioni cjevovod do postojeće vodospreme u Vrelu. Prema potrebi može se izvesti crpna stanica na ulazu u Jasenak. U Vrelu bi se izvela dodatna vodosprema (podmirenje satnih varijacija) u blizini postojeće vodospreme.

Alternativno se može istražiti trasa (izvor Zagorske Mrežnice – Jasenak) preko Brezno Drežničkog.

Na području grada bez javne vodoopskrbne mreže su naselja i zaselci: Gornje Dubrave, Vucelići, Janjani, Višnjić brdo, Perići, Škerići, Kramari, Kaluđerovići, Šepelji, Pavići i Panići smješteni desno od autoceste, te Munjasi, Tonkovići, Lugani, Mirići, Popovo selo, Gojak i Karapandže sa lijeve strane autoceste. Jedino selo Gojak ima lokalni vodovod kojim se transportira tehnološka voda a ne pitka. U izradi su projekti vodoopskrbe tih naselja priključenjem na magistralni vodovod Malik (općina Bosiljevo) – vodosprema «Stabarnica», dužine 9405 m koji se izvodi uz trasu autoceste.

Područje naselja Drežnica pokriveno je lokalnim vodopskrbnim sustavom koji je u dosta lošem stanju i zahtjeva sanaciju.

KORIŠTENJE VODA

Energetsko

Na području grada Ogulina postoji jedna hidroelektrana – HE Gojak. Ona koristi vodu dviju ponornica: Ogulinske Dobre i Zagorske Mrežnice, koje poniru na ogulinsko – oštarijskog kraškoj zaravni. Za potrebe dovoda vode za HE sustav, Zagorska Mrežnica je zahvaćena branom kod sela Sabljaci i tvori akumulaciju – jezero Sabljaci, a Ogulinska Dobra je zahvaćena branom kod Bukovnika i tvori akumulaciju – jezero Bukovnik. Vode Zagorske Mrežnice vode se iz jezera Sabljaci podzemnim cjevovodom – tunelom otvora 4,5 m do enegetskih postrojenja HE Gojak. Podzemni cjevovod prolazi ispod praga zatvarača brane Bukovnik. Vode Ogulinske dobre uvode se kratkim tunelom u dovodni tunel koji dolazi od Sabljaka. Ukupni instalirani protok kroz zatvoreni cjevovod iznosi 50 m³/s.

Izgradnjom hidrosustava Gojak (tj. zatvorenog odvodnog cjevovoda) osigurali su se uvjeti da sedio velikih voda iz korita rijeke Ogulinske Dobre evakuira u nizvodni dio toka rijeke Dobre, odnosno na turbine HE Gojak. Na taj način je povećan stupanj zaštite grada Ogulina od velikih voda. Ovako formiran hidrosustav osigurava uvjete rjeđeg plavljenja prirodnih depresija uz rijeku Dobru na širem području grada Ogulina.

Planirana HE Lešće na Dobri je problematična, iz aspekta zaštite prirode i korištenja Dobre za turizam na rijeci (rafting).

Ribnjaci:

- Obrt za uzgoj slatkovodne ribe "Riba - Ogulin", Trošmarija
- Obrt za uzgoj ribljeg mlađa "Pastrva", Vitunj
- Obrt za uzgoj ribe i ugostiteljstvo "Ribnjak", Trošmarija
- Obrt za uzgoj mlađa i konzumne pastrve, Vitunj

3.5.3.2. Odvodnja otpadnih voda

Prema državnom planu za zaštitu voda s vodama se upravlja prema načelu jedinstvenog vodnog sustava i načelu održivog razvitka polazeći od načela prevencije. Preventivne mjere su mjere sprječavanja i ograničenja u ispuštanju opasnih i drugih tvari, koje bi mogle uzrokovati onečišćenje ili zagađenje voda. Navedenim planom građenje sustava javne odvodnje preporuča se završiti do 2010. godine za objekte 2.000 i 15.000 ES. Gradnji sustava za pročišćavanje otpadnih voda može se pristupiti, ako je završeno građenje najmanje 70% ukupnog kapaciteta sustava javne odvodnje.

Grad Ogulin nema na zadovoljavajući način riješeno pitanje odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda. Odvodnja otpadnih voda odvija se parcijalno tj. pojedina domaćinstva, odnosno građevine priključene na vodopskrbni sustav, u većini slučajeva zasebno prikupljaju otpadne vode, koje bez prethodnog pročišćavanja upuštaju u septičke jame (koje su zapravo crne jame) ili direktno u obližnje vrtače ili ponore, gdje se infiltriraju u podzemlje. Isto vrijedi i za odvodnju oborinskih voda. Kako se sve više povećavaju asfaltirane ili sl. učvršćene površine, znatno su se povećale otjecajne količine oborinskih voda, ali znatno jače zagađenje. Stoga su, kod jačih oborina, česta zagušenja i pojave lokalnih poplavljenja. Prostor Ogulinsko-plašćanske udoline građen je pretežito od izduženih zona vrlo propusnih i okršenih naslaga vapnenca i dolomita s velikim brojem vrtača uz iznimku dijela nepropusnih trijasnih naslaga u Ogulinskom zagorju. Za krško područje karakteristični su speleološki objekti velike dužine kao što je speleološki sustav Đulin ponor – špilja Medvednica i dr. Ovo područje spada u osjetljiva područja jer lokalna zagađenja mogu imati vrlo širok utjecaj sa teškim posljedicama.

Tako je krajem osamdesetih godina izrađena projektna dokumentacija kanalizacijskog sustava i uređaja za pročišćavanje. Tada je za područje grada usvojen **mješoviti način odvodnje**, tj. odvodnje kućanskih i industrijskih otpadnih voda, te oborinskih voda istim (zajedničkim) kanalima i kolektorima. Planirano je da će se otpadne vode nakon prethodnog pročišćavanja upuštati u podzemlje, i to na području Galge, sjeverno od naselja Otok Oštarijski.

Koncepcija kanalizacijskog sustava predviđa izgradnju mreže kanala koji bi služili za prihvaćanje uglavnom kućanskih i eventualnih industrijskih otpadnih voda. Sakupljanje oborinskih predviđeno je

samo sa onih površina (prometnih), gdje bi njihovo zadržavanje uzrokovalo poteškoće u prometu ili bi na drugi način ugrožavalo područje grada. Projektirani kanalizacijski sustav grada Ogulina spada u shemu razgranate, te zonirane kanalizacije, uvjetovano razvijenim reljefom i formiranim novim prigradskim neseljima. Sustav je podjeljen u nekoliko zona. («A», «B», «C» i «D»). Zbog postojećih topografskih prilika i prevođenja otpadnih voda preko postojeće željezničke pruge Zagreb – Rijeka planirano je 6 crpnih stanica.

Uređaj za pročišćavanje veličine (u završnoj fazi) 15.000 ES, s 3. stupnjem pročišćavanja i tehnološki postupak s aktivnim muljem. Hidrauličko opterećenje (mehanički i biološki dio uređaja) Qsušno = 60 l/s, Qkišno = 120 l/s. Potreban prostor za uređaj je 6.900 m². Za prijemnik otpadnih voda predviđeno je upuštanje u podzemlje u vrtaču «Ponor», jugozapadno od uređaja.

U tijeku je izgradnja kanalizacijskog sustava na užem području grada.

Za pročišćavanje sanitarnih otpadnih voda izgrađeno je nekoliko uređaja za biološko pročišćavanje, od kojih su u funkciji: HOC Bjelolasica (2.000 ES), restoran Sabljaci (100 ES).

Postojeće stanje izgrađenosti kanalizacione mreže za sanitarnu odvodnju zadovoljava izgrađene kapacitete u području HOC-a Bjelolasica. Oborinska odvodnja prometnica i manipulativnih površina nije adekvatno riješena. Uređaj je prema projektnoj dokumentaciji proračunat na ukupno opterećenje od 4 do 5.000 ES. Izgradnjom novih objekata, a uz njih prometnih i parkirališnih površina nametnula se potreba kontroliranog prikupljanja i odvođenja oborinskih voda. Kao recipijent za prihvrat oborinskih voda koristit će se korito potoka Jasenak Onečišćene oborinske vode (uljima i mastima) moraju se prije upuštanja u kanalizaciju pročititi adekvatnim separatorima.

3.5.3.3. Uređenje vodotoka i voda

ZAŠTITA OD POPLAVA

Grad Ogulin, odnosno njegova urbana jezgra, trebala bi biti zaštićena od velikih voda povratnog perioda 100 godina, tj. trebala bi imati 99%-tni stupanj sigurnosti.

Vodni režim zavisi o režimu rada zahvata vode za HE Gojak kod Bukovnika i o aktualnom propusnom kapacitetu Đulinog ponora, odnosno špiljskog sustava Đula – Medvedica. Smanjenje propusne moći Đulinog ponora zbog začepljenja podzemnih kanala posljedica je i neizgrađenog sustava za odvodnju otpadnih voda.

Jedno od mogućih rješenja zaštite grada Ogulina je izgradnja pregrade i formiranje retencije vršnih protoka velikih voda. Kao najprihvatljivija lokacija za razvoj retencije je prostor doline Dobre i Vitunjčice uzvodno od naselja Turkovići. Maksimalna kota u retenciji bila bi \cong 339 m.n.m. Visina brane bila bi do 5,0 m; dužina 495 m. Uz željezničku prugu izradio bi se zaštitni nasip dužine 1600 m, a uz ribnjak na obali Vitunjčice nasip dužine 200 m.

3.5.3.4. Melioracijska odvodnja

Na području grada Ogulina planirane hidromelioracijske površine su Drežničko polje, Lug polje i Krakar površine 1.090 ha.

3.6. POSTUPANJE S OTPADOM

Otpad se po mjestu nastanka dijeli na:

- komunalni otpad - otpad iz kućanstva, od čišćenja javnih površina i otpad sličan kućnom otpadu iz kućanstva, koji nastaje u gospodarstvu, ustanovama i uslužnim djelatnostima;
- tehnološki otpad je otpad koji nastaje u proizvodnim procesima u gospodarstvu, ustanovama i uslužnim djelatnostima, a po količinama, svojstvu i sastavu razlikuje se od komunalnog otpada. Tehnološki se otpad po svostvima dijeli na opasni i neopasni otpad.

Prostornim planom Karlovačke županije predviđeno je da za potrebe trajnog odlaganja komunalnog otpada, planirano Ogulinsko odlagalište bude za potrebe grada Ogulina te općina Josipdol, Tounj, Plaški i Saborsko (površine 7 ha). Potencijalna lokacija je između Ogulina i Oštarija. U blizini deponije komunalnog otpada smjestila bi se građevina za skladištenje opasnog otpada.

Grad Ogulin otpad odvozi na lokaciju Sodol. Deponiju treba sanirati pošto predstavlja najopasniju deponiju u županiji.

Kod groblja Sv. Petar još je jedna deponija – velikog glomaznog otpada.

Također, obavezno je prvo evidentirati, a zatim sanirati postojeća divlja odlagališta.

Trajno odlaganje komunalnog otpada za područje Grada Ogulina predviđa se na lokaciji:

- Galge – na području Grada Ogulina.

Odabiru lokacije odlagališta komunalnog otpada treba prethoditi postupak procjene utjecaja na okoliš, odnosno izrada Studije utjecaja na okoliš, koja će obraditi lokaciju i područje njenog utjecaja.

Na lokaciji odlagališta otpada mogu se predvidjeti slijedeći sadržaji:

- odlaganje neiskoristivog dijela komunalnog otpada
- odlaganje neopasnog tehnološkog otpada, ovisno o sastavu eluata
- građevina za obradu otpada
- građevine za obradu i skladištenje opasnog otpada
- pomoćne građevine

U slučaju više sile kao što je elementarna nepogoda ili ratna opasnost za potrebe Grada Ogulina aktiviralo bi se rezervno odlagalište koje bi bilo privremenog karaktera, na saniranoj lokaciji Sodol.

3.7. SPRJEČAVANJE NEPOVOLJNOG UTJECAJA NA OKOLIŠ

Korištenje prostora, gospodarenje prostorom, razvoj u prostoru, zaštita i očuvanje prostora, sastavnice su procesa koji se artikulira dokumentom prostornog uređenja.

Sprječavanje nepovoljnog utjecaja na okoliš sadržano je u svim dijelovima Plana, pa je dokument prostornog uređenja u cjelini prožet brigom o okolišu i smanjivanjem (otklanjanjem) postojećih, odnosno sprječavanjem budućih nepovoljnih utjecaja na okoliš.

Sve značajnije ljudske aktivnosti uglavnom se događaju na onim prostorima koji sadrže najpovoljnije pretpostavke za određene djelatnosti, a to su često i najranjiviji dijelovi prostora ili su već na takovom stupnju ugroženosti da ih je potrebno sanirati.

Da bi se moglo kontinuirano i kvalitetno pratiti stanje okoliša i poduzimati pravovremene mjere za unapređivanje stanja nužno je :

1. Inventarizirati i ustanoviti postojeće stanje okoliša i prirodne baštine s obzirom na klasifikaciju, kvalitetu i kvantitetu poremećaja, te analizirati do sada poduzete aktivnosti za zaštitu i unapređenje okoliša;
2. Izraditi potrebne dokumente u svrhu zaštite i unapređenja okoliša (program);
3. Uspostaviti učinkoviti sustav ostvarivanja te zaštite (katastar emisija u okoliš, organizacija, provedba, nadzor).
4. Utvrditi politiku (potpora) i gospodarske elemente zaštite (financiranje).

3.7.1. Zaštita voda

Rezervat podzemne pitke vode od strateškog je interesa za Državu, Županiju i Grad, a nalazi se na prostoru cijelog, te najpodložniji negativnim utjecajima. Vodonosniku je nužno osigurati maksimalnu zaštitu pa je u tom cilju potrebno poduzimati slijedeće mjere i aktivnosti:

- radi smanjenja prevelike količine nitrata u pitkoj vodi, poljoprivrednu proizvodnju treba prilagoditi uvjetima zaštite i to na način da se uvede kontrola upotrebe količine i vrsta zaštitnih sredstava, što je ujedno jedan od preduvjeta za orijentaciju na proizvodnju zdrave hrane (prioritetno unutar zaštitnih zona vodocrpilišta).

- zaštita voda od otpadnih voda u industriji - izgradnjom sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda za svaku industrijsku zonu posebno, a moguće je i priključivanje na mjesne sustave odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda, uz prethodni tretman u krugu tvornice, sukladno tehnološkom procesu;

- zaštita voda od zagađenja otpadnim vodama domaćinstva - izgradnjom sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda u većim naseljima ili naseljima sa koncentriranom izgradnjom, odnosno izgradnja trodjelnih septičkih jama s kontroliranim upuštanjem u tlo;

- za zaštitu vodotoka potrebno je uspostaviti odnosno unaprijediti sustav praćenja kvalitete voda kako bi se postigla propisana kvaliteta voda i uvesti nadzor nad onečišivačima.

Zaštitnim mjerama štite se podzemne i površinske vode, na dva načina:

- mjerama zabrane i ograničenja izgradnje na osjetljivim područjima, a prema određenim zonama sanitarne zaštite,
- mjerama sprječavanja i smanjivanja onečišćenja prilikom korištenja građevina (izgradnjom sustava za odvodnju i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda).

Obradu i zbrinjavanje mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda treba rješavati u sklopu sustava za pročišćavanje otpadnih voda.

3.7.2. Zaštita tla

Zaštita tla od onečišćavanja mora se provoditi u funkciji zaštite poljoprivrednog zemljišta i proizvodnje zdrave hrane, te zaštite zdravlja ljudi, životinjskog i biljnog svijeta. Šume i šumska zemljišta pokrivaju 77% ukupne površine Grada. Pravilnim održavanjem i gospodarenjem treba očuvati šume.

Tlo se onečišćuje i neriješenom odvodnjom i neprimjerenim odlaganjem otpada, te u tom smislu važe mjere zaštite kao za vodonosnik.

Zakon zabranjuje prenamjenu vrijednog obradivog zemljišta u nepoljoprivredne, a posebice građevinske svrhe.

Preporuča se poljoprivredne površine u nizinskom dijelu privesti poljoprivrednoj proizvodnji, dok ih se u brežnom dijelu preporuča pošumiti.

Obzirom na kvalitetu i korištenje, poljoprivredno tlo na području Grada podjeljeno je u dvije kategorije zaštite.

Na području Grada nisu utvrđena i izdvojena osobito vrijedna obradiva tla P1. kategorije. Vrijedna obradiva tla P2 kategorije nalaze se najvećim dijelom na prostoru od oko Ogulina. Zahtjev za zaštitu se odnosi na smanjenje potrošnje za gradnju. Zemljište P3 kategorije, ostala obradiva tla, ima manje zahtjeve za zaštitu pa se mogu koristiti i za izgradnju. Ostala tla nemaju ograničenja za bilo kakvu upotrebu izvan poljoprivrede.

3.7.3. Zaštita zraka

Zagađenja zraka na području najvećim dijelom nastaju od :

- tranzitnog prometa tijekom cijele godine;
- spaljivanjem fosilnih goriva tijekom sezone grijanja.

Međutim kakvoća zraka nije značajnije ugrožene, tj. ne uzrokuju se zagađenja zraka iznad granica propisanih zakonom. Mjerenja kvalitete zraka nisu vršena na području grada. Uredbom o preporučenim i graničnim vrijednostima (PV) kakvoće zraka (NN 2/97) definirane su granične vrijednosti. S ciljem poboljšanja kvalitete zraka potrebno je izgraditi sustav vođenja tranzitnog prometa izvan središta grada. Kao značajna mjera zaštite zraka planira se uvođenje plinske mreže na područje. Uvođenjem plina kao industrijskog energenta i industrijska zagađenja zraka svela bi se na najmanju moguću mjeru.

Vlasnici-korisnici stacionarnih izvora dužni su:

- prijaviti izvor onečišćavanja zraka, te svaku rekonstrukciju nadležnom tijelu uprave i lokalne samouprave,
- osigurati redovno praćenje emisije iz izvora i o tome voditi očevidnik te redovito dostavljati podatke u katastar onečišćavanja okoliša,
- uređivanjem zelenih površina unutar građevne čestice i onih zajedničkih izvan građevne čestice ostvariti povoljne uvjete za prirodno provjetranje, cirkulaciju i regeneraciju zraka.

3.7.4. Zaštita od prekomjerne buke

Područje Grada Ogulina ugroženo je bukom čiji je stalni izvor promet, a povremeni industrijski pogoni i gospodarstvene zone.

Za područje Ogulina, kao i prometne koridore autoceste (uz koje se nalaze nastanjena područja) potrebno je odgovarajućom dokumentacijom utvrditi razine buke koje se ne smiju prekoračiti sukladno posebnim propisima. Na osnovi rezultata snimanja i odredbi Zakona o zaštiti treba donjeti Odluku o zaštiti od buke kojom se regulirala dozvoljeni nivo buke, ovisno o namjeni prostora.

3.7.5. Zaštita biljnog i životinjskog svijeta

U cilju unapređenja zaštite biljnog i životinjskog svijeta bilo bi svrhovito pokrenuti posebne programe i akcije.

Zaštitu i očuvanje postojećih prirodnih močvara i drugih voda (obnavljanje degradiranih močvara, te unapređenje umjetnih močvarnih biotopa) unaprijediti prikladnim mjerama, kako bi zadržale prirodne značajke.

Održati postojeće stanje šumskih ekosustava te ga dalje unapređivati:

- gospodarenje šumama na načelu prirodnog sustava i prirodne obnove šumske biocenoze;
- sprječavanje smanjenja šumskih površina zabranom promjene namjene šumskog zemljišta;
- uspostaviti promatračku mrežu radi uočavanja negativnih procesa, a naročitu pažnju posvetiti prorjeđenim vrstama (pitomi kesten, pojedine vrste vočki, grabežljive ptice i dr.).

Biološku i krajobraznu raznolikost biljnih i životinjskih vrsta na travnjacima i oranicama očuvati poticanjem integralnih mjera u poljoprivrednoj proizvodnji.

3.7.6. Zaštita graditeljske baštine

Za buduće oblikovanje naselja trebalo bi unaprijediti svijest o vrijednosti postojećih lokaliteta, te pažljivo i odmjereno planirati novu izgradnju (s novim i suvremenim materijalima, značajkama i idejama) tako da bude uravnotežena s postojećom kvalitetnom izgradnjom.

Sustav obnove i revitalizacije kulturno povijesne baštine treba razraditi i materijalno ga poduprijeti da bude učinkovit.

3.7.7. Zaštita prirodne baštine

Za racionalno korištenje i upravljanje zaštićenim dijelovima prirode bilo bi potrebno uspostaviti sustav gospodarenja i aktivne zaštite kroz instituciju javne ustanove.

Županijskom planu Karlovačke županije, prethodila je izrada niza studija, među kojima je i "Studija zaštite prirodnih i kulturnih vrijednosti", gdje su obrađene mjere zaštite prirodnih i kulturnih vrijednosti koje treba poštivati na području Grada Ogulina. Konzervatorskom podlogom – separat plana detaljnije su razrađene mjere zaštite na nivou PPUG-a. Povijesna jezgra grada obrađena je zasebnom studijom.

Mjere racionalnog korištenja prostora, zaštite okoliša i zaštite prirodne i graditeljske baštine postižu operativnu učinkovitost dosljednom provedbom prostornih planova jedinica lokalne samouprave. Značajna unapređenja mogu se postići malim zahvatima i pomacima, mjerama bolje organiziranosti subjekata unutar lokalnih zajednica. Takve mjere, ako se sustavno provode i podupiru imaju strategijsko značenje i dugoročne učinke.

II. Odredbe za provođenje

1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENA POVRŠINA NA PODRUČJU GRADA

Članak 1.

Prostornim planom uređenja Grada Ogulina (u daljnjem tekstu PPUG Ogulina) određene su slijedeće osnovne namjene površina:

a) GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA	
b) POVRŠINE I GRAĐEVINE IZVAN NASELJA	
• Gospodarska namjena	
- proizvodna namjena	(I)
- poslovna namjena	(K)
- ugostiteljsko turistička namjena	(T)
- površine za iskorištavanje mineralnih sirovina	(E)
- uzgajališta	(H)
• Športsko-rekreacijska namjena	(R)
• Groblja	
• Infrastrukturni sustavi	(IS)
• Posebna namjena	(N)
kultivirani predjeli:	
c) POLJOPRIVREDNE POVRŠINE	
• Vrijedno obradivo tlo	(P2)
• Ostala obradiva tla	(P3)
prirodni predjeli:	
d) ŠUMSKE POVRŠINE	
• Gospodarska šuma	(Š1)
• Zaštitna šuma	(Š2)
• Šuma posebne namjene	(Š3)
e) OSTALE POLJOPRIVREDNE I ŠUMSKE POVRŠINE	(PŠ)
f) VODNE POVRŠINE	

Površine za razvoj i uređenje prostora smještaju se unutar:

- građevinskog područja naselja:

- površine naselja,
- površine izvan naselja za izdvojene namjene,

- područja i građevine izvan građevinskog područja .

Članak 2.

Osnovna namjena i korištenje površina iz članka 1. prikazano je na kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjena površina" u mjerilu 1 : 25.000.

Granice građevinskih područja naselja detaljno su određene na kartografskim prikazima broj 4.1. – 4.34. "Građevinska područja naselja" na katastarskim kartama u mjerilu 1 : 5.000 sa granicama katastarskih čestica.

Za navedene zone izdvojene (gospodarska namjena, športsko-rekreacijska i groblja) određena su zasebna građevinska područja koja su prikazana na kartografskim prikazima navedenima u prethodnom stavku.

Korištenje i namjena prostora uvjetovani su osnovnim obilježjima prostora i podjelom na izgrađena (i namijenjena gradnji), kultivirana i prirodna područja.

Kultivirani predjeli (ruralni, poljodjelski) su ona područja u kojima se ljudske aktivnosti odvijaju bez značajnijih i/ili trajnijih promjena stanja prirodnog okruženja kroz djelatnosti kao što su poljoprivreda, voćarstvo i stočarstvo.

Prirodni predjeli su područja u kojima se ljudske aktivnosti odvijaju isključivo u funkciji zaštite i očuvanja relativno stabilnih ekosustava ili u funkciji ograničenog i kontroliranog gospodarskog iskorištavanja prirodnih resursa kao što je šumarstvo, vodno gospodarstvo, lovstvo, rekreacija i turizam.

Prirodni tokovi razgraničavaju se granicom inundacijskog pojasa definiranog temeljem odredbi Zakona o vodama (NN 107/95).

Planirane linijske infrastrukturne površine (planirani koridori ili trase) određene su aproksimativno u prostoru, obzirom da će se točna trasa odrediti idejnim rješenjem (projektom) za pojedini namjeravani zahvat u prostoru.

Izvan građevinskog područja, osim infrastrukture mogu se graditi pojedinačne građevine, za koje se ne određuju građevinska područja kao što su:

- građevine u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti, iskorištavanje i gospodarenje prirodnim resursima,
- sportsko-rekreacijski sadržaji i zdravstvene građevine.

2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA

2.1. Građevine od važnosti za Državu i Županiju

Članak 3.

Građevine od važnosti za državu određene su Uredbom o određivanju građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku (*Narodne Novine, br. 90/95*), Programom prostornog uređenja države i uredbom Vlade Republike Hrvatske (NN 06/00 i 68/03), za koje lokacijsku dozvolu izdaje Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja.

Određivanje prostora i građevina ovim se planom utvrđuje planski i usmjeravajući uvjet.

Ovim planom utvrđuju se slijedeći zahvati u prostoru od važnosti za državu koji su preuzeti kao obveza iz planova višeg reda:

1. Prometne građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:
 - autocesta, ostale državne ceste s pripadajućim objektima i uređajima
 - autocesta Zagreb - Karlovac - Split - Dubrovnik,
 - državne ceste:
 - D23 Generalski Stol – Kapela,
 - D32 Jasenak – Nikolići,
 - D42 Hreljin – Ogulin – Josipdol – Kuselj.
 - nova transeuropska željeznička pruga velike propusne moći Zagreb-Karlovac-Josipdol-Rijeka s odvojkom Drežnica-Gospić-Knin,
 - magistralna željeznička pruga Zagreb-Rijeka s kolodvorom - MG Zagreb – Ogulin - Rijeka,
2. Energetske građevine s pripadajućim objektima, uređajima i instalacijama:
 - hidroelektrana HE Gojak (48 MW),
 - dalekovod napona 220 kV i 110 kV,
 - magistralni plinovod Vrbovsko - Ogulin - Slunj - BiH,
3. Građevine za eksploataciju mineralnih sirovina,
4. Građevine posebne namjene,
5. Športske građevine:
 - športski i rekreacijski centar HOC "Bjelolasica",
 - turistička destinacija "Mašnik" – športski tereni (golf igralište),
6. Ugostiteljske i turističke građevine:
 - športski i rekreacijski centar HOC "Bjelolasica" – turističko naselje,
7. Ostale građevine:
 - gospodarska zona «čvor» autoceste
8. Građevine na zaštićenom području PP "Bjelolasica" za koje se izdaje građevina dozvola prema posebnom zakonu, osim obiteljske kuće.

Građevine za koje je u postupku izdavanja lokacijske dozvole potrebno pribaviti suglasnost Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja su :

- energetske građevine (dalekovod, transformatorsko i rasklopno postrojenje napona 110 kV, građevine eksploatacije mineralnih sirovina);
- vodne građevine (za zaštitu državnih cesta i magistralnih željezničkih pruga);
- športske građevine (športski i rekreacijski centar površine 5 ha i više);
- skijalište sa žičarom;
- ugostiteljske i turističke građevine površine 5 ha i više;
- građevine na zaštićenom području (građevina u parku prirode);
- ostale građevine (slobodna zona; trgovački centar površine 5 ha i više).

Članak 4.

Građevine od važnosti za županiju određene su prema značenju u razvoju pojedinog dijela Županije. Određivanje prostora i građevina ovim se planom utvrđuje planski i usmjeravajući uvjet. Ovim planom utvrđuju se slijedeći zahvati u prostoru od važnosti za županiju koji su preuzeti iz plana višeg reda:

1. Prometne građevine:

- ostale državne ceste:
 - obilaznica naselja Otok Oštarijski, Ogulin i Sveti Petar,
- županijske ceste s pripadajućim objektima i uređajima,
- zrakoplovne građevine:
 - helidrom,

2. Energetske građevine:

- 35 kV elektroenergetska mreža s pripadajućim postrojenjima,
- županijska plinska mreža (opskrbni sustav Ogulin),
- magistralni TK kabel II razine,
- bazne stanice mobilne telefonije,

3. Vodne građevine:

- vodozahvati i regionalni vodovodni sustavi,
- retencija Ogulin,
- sustavi za odvodnju s uređajem za pročišćavanje kapaciteta do 25.000 ES,
- MAHE od 5 -10 MW,

4. Građevine za postupanje s otpadom:

- Ogulinsko odlagalište otpada I i II kategorije,

5. Građevine društvenih djelatnosti

- srednje škole: Gimnazija Bernardina Frankopana u Ogulinu; Obrtnička i tehnička škola Ogulin u Ogulinu,
- vanjsko nastavno središte Tehničkog veleučilišta u Zagrebu – Prometni odjel,
- građevine zdravstvene zaštite: Opća bolnica Ogulin u Ogulinu.

2.2. Građevinska područja naselja

Članak 5.

Građevinsko područje naselja je onaj dio područja obuhvata PPUG Ogulina koji je predviđen za izgradnju naselja i izdvojenih namjena.

Građevinsko područje se sastoji od izgrađenog dijela i neizgrađenog dijela predviđenog za daljnji razvoj naselja.

Unutar građevinskog područja naselja odnosno u njegovoj neposrednoj blizini ne mogu se graditi građevine koje bi svojim postojanjem ili uporabom, posredno ili neposredno, ugrožavale život i rad ljudi u naselju, odnosno vrijednosti postojećeg okoliša naselja.

Parcelacija građevinskog zemljišta u svrhu osnivanja građevne čestice provodi se u skladu s lokacijskom dozvolom ili Detaljnim planom uređenja ako se na čestici predviđaju zahvati u prostoru, odnosno u skladu s odredbama PPUG-a Ogulina.

Sve poljoprivredno zemljište u građevinskom području naselja, koje je ovim Prostornim planom određeno za drugu namjenu, može se do prenamjene i dalje koristiti na dosadašnji način.

Članak 6.

U građevinskom području naselja predviđena je izgradnja novih građevina, te obnova, rekonstrukcija i dogradnja postojećih građevina namijenjenih za:

- stanovanje i prateće pomoćne i gospodarske funkcije;
- rad bez štetnih utjecaja na okoliš;
- javne i prateće sadržaje;
- društvene djelatnosti;
- trgovačke i uslužne sadržaje;
- turističke i ugostiteljske sadržaje;
- vjerske sadržaje;
- prometnu i komunalnu infrastrukturu;
- šport i rekreaciju, te odmor i dječja igrališta,
- groblja i mrtvačnice.

Unutar građevinskog područja naselja moguće je uređenje zelenih površina (park, park šume, zaštitne zelene površine) kao i drugih građevina i površina koje služe za normalno funkcioniranje naselja.

2.2.1. Građevine stambene namjene

Članak 7.

Na jednoj građevnoj čestici, mogu se graditi stambene, poslovne, stambeno - poslovne, te uz njih gospodarske i pomoćne građevine koje čine stambenu i gospodarsku cjelinu.

Za obavljanje djelatnosti iz prethodnog stavka mogu se koristiti i prostori ili građevine koji ranije nisu bili namijenjeni za tu djelatnost u cijelom ili dijelu stambenog, pomoćnog, gospodarskog prostora (prenamjena prostora).

Stambene, poslovne i stambeno-poslovne građevine se, u pravilu, postavljaju prema ulici, a pomoćne, gospodarske i dvorišne poslovne građevine po dubini čestice, iza tih građevina.

Iznimno se može dozvoliti i drugačiji smještaj građevina na građevnoj čestici, ukoliko konfiguracija terena i oblik čestice, te tradicijska organizacija građevne čestice ne dozvoljavaju način izgradnje određen u prethodnom stavku ovog članka.

Zone stanovanja mogu sadržavati i sekundarno stanovanje.

Članak 8.

Stambenim građevinama smatraju se obiteljske kuće, višestambene zgrade (građevine s 3 ili više stambenih jedinica) i zgrade za povremeno stanovanje (vikendice).

Članak 9.

Poslovnim građevinama smatraju se:

građevine za zanatske, uslužne, trgovačke, proizvodne, ugostiteljske i slične djelatnosti.

- za tihe i čiste djelatnosti:

- prostori za obavljanje intelektualnih usluga (različite kancelarije, uredi, biroi i druge slične djelatnosti), mali proizvodni pogoni, trgovački i ugostiteljski sadržaji, krojačke, frizerske, postolarske, fotografske i slične uslužne radnje i slične djelatnosti bez opasnosti od požara i eksplozije, bez onečišćenja vode ili tla, sa bukom manjom od 30 dB noću i 40 dB danju u boravišnim stambenim prostorijama, odnosno u javnim građevinama;

- za bučne i potencijalno opasne djelatnosti:

- mali bučni proizvodni pogoni, automehaničarske i proizvodne radionice, limarije, lakirnice, bravarije, kovačnice, stolarije, klaonice, ugostiteljske građevine s glazbom na otvorenom i

slično; odnosno sve one djelatnosti svojim radom uzrokuju vanjsku buku, čija razina prelazi dopuštene vrijednosti.

Tihe i čiste djelatnosti mogu se obavljati i u sklopu stambene građevine, ukoliko za to postoje tehnički uvjeti i ukoliko je to dozvoljeno posebnim propisima.

U pretežito stambenoj zoni poslovni prostori s bučnim i potencijalno opasnim djelatnostima mogu se graditi samo iznimno, ukoliko tehnološko rješenje, veličina građevne čestice i njen položaj u naselju i predviđene mjere zaštite okoliša i života stanovnika to omogućavaju.

Cilj zaštite od buke je održavanje buke u dopuštenim granicama propisanim "Pravilnikom o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini kojoj ljudi rade i borave" (NN 37/90).

Ako je zona za izgradnju poslovnih građevina veća od 1,0 ha treba biti izdvojena kao zona gospodarskih djelatnosti.

Članak 10.

U slučaju kada se utvrđuju prostorni elementi za novu izgradnju ili rekonstrukciju poslovnih građevina bez izrađenog i donešenog urbanističkog odnosno detaljnog plana uređenja, na području na kojem nije definirana prometna mreža i ostala komunalna infrastruktura, u sklopu idejnog rješenja za izdavanje lokacijske dozvole, potrebno je izraditi idejno urbanističko-arhitektonsko rješenje s određenim pristupnim putevima i utvrđenim odnosom prema susjednim građevnim česticama.

Idejnim rješenjem ili idejnim projektom, za izdavanje lokacijske dozvole, biti će naročito obrađeno:

- veličina građevne čestice i koeficijent izgrađenosti čestice;
- položaj građevne čestice u naselju;
- položaj građevne čestice u odnosu na dominantne smjerove vjetra;
- tehnološko rješenje i kapaciteti;
- način smještavanja pojedinih sadržaja na građevnu česticu;
- prometno rješenje;
- mogućnosti komunalnog opremanja građevne čestice;
- način tretiranja otpadnih voda;
- potencijalni utjecaj na okoliš;
- mjere za sprječavanje nepovoljnog utjecaja na okoliš.

Članak 11.

Gospodarskim građevinama smatraju se:

- bez izvora zagađenja:
 - šupe, kolnice, sjenici, spremišta poljoprivrednih strojeva i proizvoda, sušare i sl.
- s potencijalnim izvorima zagađenja:
 - staje, svinjci, kokošinjci, kuničnjaci, ljetne kuhinje, pušnice, sušare, nadstrešnice i obori za stoku, gnojište i sl.

Članak 12.

1. Gospodarske građevine s izvorima zagađenja mogu se graditi u građevinskom području naselja za uobičajeni uzgoj i tov stoke i peradi, kojim se smatra broj komada od :

- odraslih goveda	do	10
- tovnih teladi i junadi	do	10
- konja	do	5
- odraslih svinja, krmača	do	5
- tov svinja	do	10
- peradi	do	200
- sitnih glodavaca	do	75

2. Izgradnja građevina omogućena je za istovremeni uzgoj najviše tri različite vrsta uzgoja. Za samo jednu od vrsta uzgoja određenih u stavki 1. dozvoljeni broj komada se udvostručuje.

3. Izgradnja građevina iz stavka 1. ovog članka nije dozvoljena unutar građevinskog područja naselja Ogulina, te u područjima posebnog režima zaštite (graditeljske i prirodne baštine), odnosno sukladno Odluci o komunalnom redu na području Grada Ogulina.

4. Izuzetno, može se dozvoliti samo jedna od vrsta uzgoja određenih u stavku 1. ovog članka, i to pod uvjetom:

- da je građevinska parcela udaljena najmanje 200 m od središnjih i javnih sadržaja i od područja središta naselja, kada to nije u suprotnosti s drugim odredbama PPUG-a, Odlukom o komunalnom redu na području Grada Ogulina i drugim propisima.

Članak 13.

Pomoćnim građevinama smatraju se garaže, drvarnice, spremišta i sl.

Članak 14.

Poslovni prostori s bučnim i potencijalno opasnim djelatnostima i gospodarske građevine s potencijalnim izvorima zagađenja mogu se graditi samo ukoliko tehnološko rješenje, veličina parcele i njen položaj u naselju i predviđene mjere zaštite, to omogućavaju.

Članak 15.

Ovim prostornim planom u sklopu građevinskih područja naselja predviđeno je uređenje parkovnih i zaštitnih zelenih površina u svrhu uređenja i zaštite okoliša.

U sklopu površina iz stavka 1. ovoga članka omogućeno je uređenje i izgradnja:

- kolnih i pješačkih puteva;
- biciklističkih staza;
- športsko - rekreacijskih površina i igrališta;
- manjih objekata prateće namjene (ugostiteljskih, trgovačkih, uslužnih i sl).

Površina građevina iz alineje 4. prethodnog stavka ovog članka ne smije prelaziti 20% zelene površine, te oblikovanjem, a naročito visinom, koja ne prelazi P+potkrovlje, trebaju biti u skladu s uređenjem prostora u kome se grade.

2.2.1.1. OBLIK I VELIČINA GRAĐEVNE ČESTICE

Članak 16.

Građevna čestica nalazi se u građevinskom području naselja i mora imati površinu i oblik koji omogućava njeno racionalno korištenje i izgradnju u skladu s odredbama ovog plana.

Članak 17.

Minimalne veličine građevinskih čestica obiteljskih stambenih zgrada određuju se za:

način gradnje	najmanja širina građ. čestice	najmanja dubina građ. čestice	najveći koeficijent izgrađenost građ. čestice, k_{ig}
a) za gradnju građevine na samostojeći način :			
- prizemne	14 m	22 m	0,30
- jednokatne	16 m	30 m	0,30
b) za gradnju građevine na poluugrađeni način:			
- prizemne	11 m	25 m	0,40
- jednokatne	14 m	35 m	0,40
c) za gradnju građevina u nizu :			
- prizemne	8 m	25 m	0,50
- jednokatne	6 m	20 m	0,50

Građevinama koje se izgrađuju na samostojeći način u smislu ovog članka smatraju se građevine koje se niti jednom svojom stranom ne prislanjaju na granice susjednih građevinskih čestica ili susjednih građevina.

Građevinama koje se izgrađuju na poluugrađeni način (dvojne građevine) u smislu ovog članka smatraju se građevine koje se jednom svojom stranom prislanjaju na granicu susjedne građevinske čestice, odnosno uz susjednu građevinu.

Građevinama koje se izgrađuju u nizu u smislu ovog članka smatraju se građevine koje se dvijema svojim stranama prislanjaju na granice susjednih građevinskih čestica ili uz susjedne građevine.

Koeficijent izgrađenosti građevinske čestice (k_{ig}) je odnos izgrađene površine zemljišta pod građevinom i ukupne površine građevinske čestice. Zemljište pod građevinom je vertikalna projekcija svih zatvorenih,

otvorenim i natkrivenih konstruktivnih dijelova građevine osim balkona, na građevnu česticu, uključivši i terase u prizemlju građevine kada se iste konstruktivni dio podzemne etaže.

Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti (k_{is}) jest:

- za gradnju na slobodnostojeći način 0,8
- za gradnju na poluugrađeni način 0,8
- za gradnju u nizu 1,0

Koeficijent iskorištenosti građevne čestice (k_{is}) je odnos ukupne građevinske (bruto) površine građevina i površine građevne čestice.

Maksimalna površina građevne čestice iznosi unutar zahvata UPU-a Ogulina:

1. za gradnju na slobodnostojeći način 1.350 m²
2. za gradnju na poluugrađeni način 1.000 m²
3. za gradnju u nizu 700 m².

na ostalim površinama:

1. za gradnju na slobodnostojeći način 1.800 m²
2. za gradnju na poluugrađeni način 1.350 m²
3. za gradnju u nizu 900 m²

Iznimno građevna čestica može biti max 3.000 m², uz najveću izgrađenost 30 %, kada se uz objekte za stanovanje izgrađuju objekti za poljoprivrednu ili neku drugu gospodarstvenu djelatnost koja zahtijeva veću površinu.

Iznimno od stavka 1. ovog članka kod zamjene postojeće građevine novom, odnosno u slučaju interpolacije u već izgrađenim dijelovima naselja, nova se građevina može graditi i na postojećoj građevnoj čestici manje veličine od propisane ukoliko se pri tome poštuje postojeća matrica naselja (parcelacija), ali pod uvjetom da je veličina te građevine i njena lokacija u skladu sa svim odrednicama koje se odnose na bruto izgrađenost, te minimalne udaljenosti od javne prometne površine, susjedne međe i drugih građevina.

Dokumentom prostornog uređenja užih područja (UPU, DPU) mogu se u pogledu gradnje interpolacija i rekonstrukcija u pojedinim područjima (povjesna jezgra i sl.) propisati i drugačije minimalne veličine građevnih čestica, kao i urbanističko - tehnički uvjeti gradnje i smještaja građevine na građevnoj čestici.

Izuzetno od stavaka 1. i 2. ovog članka, za čestice na kojima će se uz stambenu građevinu izgraditi i gospodarske građevine za potrebe poljoprivredne proizvodnje, osim tovilišta iz Čl. 12., širina novoformirane građevne čestice ne može biti manja od 25 m, a dubina ne manja od 40 m.

Veličina građevnih čestica za gradnju građevina za povremeno stanovanje ("vikendice") određuju se na sljedeći način:

- za izgradnju na slobodnostojeći način namanje 12 m širine i 18 m dubine,
- za izgradnju na poluugrađeni način namanje širine 10 m i 18 m dubine,
- za izgradnju u nizu namanje 5 m širine i 18 m dubine.

Bruto izgrađenost čestice kao i urbanističko - tehnički uvjeti gradnje i smještaja određuju se na isti način kao i za ostale stambene građevine.

Članak 18.

Iznimno od prethodnog članka, najmanja površina građevinskih čestica obiteljskih stambenih zgrada unutar građevinskog područja naselja Ogulin, za postojeće građevne čestice i za područja pod zaštitom, utvrđuje se:

a) za izgradnju građevine na slobodnostojeći način	240 m ²
b) za izgradnju građevine na poluotvoreni način	180 m ²
c) za izgradnju građevina u nizu	120 m ²

Članak 19.

U postupku mogućeg objedinjavanja građevinskih čestica objedinjava se i površina za gradnju građevine, tako da se zadržavaju samo propisane udaljenosti (Čl.22) prema susjednim građevinskim česticama. Dužina pojedinog pročelja na objedinjenoj građevnoj čestici ne smije biti veća od 50,0 m.

Članak 20.

Koeficijent izgrađenosti građevnih čestica (k_{ig}) za izgradnju višestambenih građevina te poslovnih i stambeno - poslovnih građevina ne može biti veći od:

- 0,60 za gradnju na slobodnostojeći i poluugrađeni način
- 0,80 za gradnju u nizu

Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti (k_{is}) za izgradnju novih višestambenih građevina iznosi 1,6.

Iznimno, ukoliko se radi o zahvatu na građevini neophodnom za funkcioniranje postojeće građevine kao cjeline, može se predvidjeti i veća izgrađenost od maksimalne propisane u 1. stavku ovog članka.

Članak 21.

Površina građevne čestice višestambene, te poslovne i stambeno-poslovne građevine utvrđuje se shodno potrebama tih građevina i u pravilu obuhvaća zemljište ispod građevine i zemljište potrebno za redovitu uporabu građevine.

Višestambene građevine mogu imati garaže, te poslovne sadržaje u prizemlju i na etažama. Poslovnim sadržajima smatraju se tihe djelatnosti bez opasnosti od požara i eksplozije: krojačke, frizerske, postolarske, fotografske radionice, prodavaonice mješovite robe, kao i ugostiteljski sadržaji koji ne proizvode buku veću od 30 dB danju i 40 dB noću u boravišnim stambenim prostorijama, koji ne zagađuju zrak i koji svojim oblikovanjem ili na drugi način ne narušavaju izgled i uvjete stanovanja.

Površina građevne čestice iz prethodnog stavka određuje se za svaku pojedinačnu građevinu.

Svaka stambena jedinica mora imati osigurano 1,0 parkirališno ili garažno mjesto po stanu u sklopu građevne čestice, odnosno prema normativu za eventualno predviđenu drugu namjenu. Iznimno, Detaljnim planom uređenja moguće je utvrditi rješavanje parkirališnih mjesta izvan građevne čestice na javnoj površini.

2.2.1.2. SMJEŠTAJ GRAĐEVINE NA GRAĐEVNOJ ČESTICI*Udaljenost građevina od ruba građevne čestice***Članak 22.**

Građevine koje se izgrađuju na slobodnostojeći način ne mogu se graditi na udaljenosti manjoj od 3,0 m od susjedne međe, ako na tu stranu imaju orijentirane otvore.

Iznimno, udaljenost građevine od susjedne međe može biti i manja, ali ne manja od 1,0 m, i to u slučaju da smještaj građevine na susjednoj građevnoj čestici omogućava postizanje propisanog razmaka između građevina od 5,0 m za P; 8,0 m za P+1; 10,0 m za P+2.

Na dijelu građevine koja je izgrađena na udaljenosti manjoj od 3 m od susjedne međe, ne mogu se projektirati niti izvoditi otvori, osim kad je susjedna građevna čestica s javnom namjenom (zelenilo, prometnica i vodno dobro).

Otvorima se u smislu stavaka 1. i 3. ovoga članka ne smatraju fiksna ustakljenja neprozirnim staklom maksimalne veličine 60 x 60 cm, dijelovi zida od staklene opeke, ventilacijski otvori najvišeg promjera, odnosno stranice 15 cm, a kroz koje se ventilacija odvija prirodnim putem i kroz koji nije moguće ostvariti vizuelni kontakt.

Članak 23.

Građevine koje se izgrađuju na poluugrađeni način (dvojne građevine) jednom svojom stranom se prislanjaju na granicu susjedne građevne čestice, odnosno uz susjednu građevinu. Zid između dvije građevine mora se izvesti kao protupožarni.

Udaljenost ostalih dijelova građevine koji se smatraju dijelom građevine (balkoni, prohodne terase i otvorena stubišta) od granice građevne čestice ne može biti manja od 3,0 m.

Zid između dvije građevine mora se izvesti kao protupožarni, vatrootpornosti od najmanje 2 sata, a ukoliko se izvodi goriva krovna konstrukcija, protupožarni zid mora presjecati čitavo krovništvo.

Na građevinama iz stavka 1. ovog članka krovništvo moraju biti izvedena s nagibom u vlastito zemljište.

Članak 24.

Građevine koje se izgrađuju u nizu dvjema svojim stranama se prislanjaju na granice susjednih građevinskih čestica i uz susjedne građevine. Zid između dvije građevine mora se izvesti kao vatrootporni. Na izgradnju završnih čestica u nizu, primjenjuju se odredbe članka 23. koje se odnose na izgradnju na poluugrađen način.

Članak 25.

Udaljenost gospodarskih građevina s izvorima zagađenja, mora iznositi najmanje 3 m od susjedne međe.

Izuzetno, udaljenost gospodarskih građevina s izvorima zagađenja i gnojišta od susjedne međe može biti i manja, ali ne manje od 1,0 m, pod uvjetom da se na toj dubini susjedne građevne čestice određuju uvjeti ili već postoji gnojište, odnosno građevina s izvorima zagađenja ili ukoliko se radi o rekonstrukciji postojeće gospodarske građevine ili izgradnji zamjenske.

Udaljenost gnojišta, gnojišnih i sabirnih jama te gospodarskih građevina u kojima se sprema sijeno i slama ili su izrađeni od drveta mora iznositi najmanje 5,0 m od susjednih građevina.

Trodjelnu septičku jamu ili sabirnu jamu bez mogućih ispuštanja u okoliš locirati prema ulici, minimalno udaljenju 3,0 m od međe susjeda.

Udaljenost pčelinjaka od susjedne međe ne može biti manja od 5,0 m, ako su letišta okrenuta prema međi, a 3,0 m ako su okrenuta u suprotnom pravcu.

Članak 26.

Kao dvojne ili u nizu mogu se na zajedničkoj međi graditi i gospodarske građevine pod uvjetom da su izgrađene od vatrootpornog materijala i da su izvedeni vatrootporni zidovi.

Članak 27.

Uz stambene ili stambeno-poslovne građevine, na građevnoj čestici se mogu graditi manje poslovne, pomoćne građevine i gospodarske građevine bez izvora zagađenja i to:

- prislonjene uz stambene građevine na istoj građevnoj čestici na poluugrađeni način,
- odvojeno od stambene građevine na istoj građevnoj čestici,
- na međi, uz uvjet da je zid prema susjednoj čestici, uz uvjet:
 - da se prema susjednoj čestici izgradi vatrootporni zid,
 - da se zid prema susjedu izvede bez otvora i istaka,
 - da se odvod krovne vode i snijega s pomoćne građevine riješi na pripadajuću česticu.

Udaljenost građevina od regulacijske linije

Članak 28.

Najmanja udaljenost regulacijske linije (linija ulične ograde) od ruba kolnika mora biti takva da omogućuje izgradnju nogostupa/pločnika minimalne širine 1,6 m uz nerazvrstane ceste i 2,0 m uz javne ceste.

Ako se predviđa izgradnja biciklističke staze ili biciklističke trake, mora se uzeti u obzir i širina te izgradnje (0,9 m za jednosmjerni, odnosno 1,8 m za dvosmjerni biciklistički promet).

Određuje se udaljenost građevine od regulacijske linije najmanje:

- za stambene građevine	5,0 m
- za garaže	10,0 m
- za pomoćne građevine na čestici	10,0 m
- za gospodarske građevine s potencijalnim izvorom zagađenja	20,0 m
- za pčelinjake	15,0 m

Iznimno od stavka 3. ovog članka na regulacijskom pravcu može se izgraditi garaža za osobni automobil pod uvjetom da je građevna čestica strma, nagiba većeg od 12 % i pod uvjetom da je preglednost na tom dijelu takva da korištenje garaže ne ugrožava javni promet i ambijentalne vrijednosti.

Određbe navedene u ovom članku ne odnose se na postojeće izgrađene građevne čestice i interpolacije građevina.

Članak 29.

Ako građevna čestica graniči s vodnim dobrom, udaljenost regulacijske linije građevne čestice od granice vodnog dobra ne može biti manja od 10 m, odnosno prema vodopravnim uvjetima.

Građevna čestica ne može se osnivati na način koji bi onemogućavao uređenje korita i oblikovanje inundacije potrebne za maksimalni protok vode ili pristup vodotoku.

Međusobna udaljenost između građevina

Članak 30.

Međusobni razmak građevina mora biti veći od visine više građevine, odnosno ne manji od 5,0 m za prizemne objekte, udaljenost između jednokatnih objekata iznosi min. 8,0 m, dok udaljenost između dvokatnih objekata iznosi min. 10,0 m.

Visina građevine iz stavka 1. ovog članka mjeri se na zabatnoj strani od sljemena do završne kote uređenog terena, a na ostalim stranama od visine vijenca do završne kote uređenog terena.

Iznimno, kad se radi o zamjeni postojeće građevine novom, može se zadržati i postojeći razmak građevina i ako je on manji od propisanog u stavku 1. ovog članka.

Međusobni razmak građevina može biti i manji od propisanoga ovim člankom:

- ako je tehničkom dokumentacijom dokazano;
- da konstrukcija građevine ima povećani stupanj otpornosti na rušenje u slučaju elementarnih nepogoda;
- da u slučaju potresa ili ratnih razaranja rušenje građevine neće u većem opsegu ugroziti živote ljudi, niti izazvati oštećenje na drugim građevinama.

Članak 31.

Međusobni razmak građevina iznimno može biti i manji od propisanoga prethodnim člankom, sukladno odredbama čl.22. i čl.25. ovih odredbi.

Članak 32.

Pomoćne građevine bez izvora zagađenja (osim kotlovnica) mogu se izgraditi jednim svojim dijelom i na granici sa susjednom česticom, uz uvjet:

- da se prema susjednoj građevnoj čestici izgradi vatrootporni zid,
- da se u zidu prema susjedu ne grade otvori,
- da se odvod krovne vode i snijega s pomoćne građevine riješi na pripadajuću građevnu česticu.

Članak 33.

Udaljenost gospodarskih građevina s potencijalnim izvorom zagađenja od stambenih i poslovnih građevina ne može biti manja od 12,0 m, a u postojećim dvorištima gdje se to ne može postići dopušta se najmanja udaljenost od 8,0 m.

Udaljenost gnojišta, gnojišnih jama od stambenih i poslovnih građevina ne može biti manja od 15,0 m, a od građevina za snabdijevanje vodom (bunari, izvori, cisterne i sl.) i ulične ograde ne manja od 20,0 m.

Udaljenost pčelinjaka od stambenih, poslovnih i gospodarskih građevina u kojima boravi stoka ne može biti manja od 10,0 m.

2.2.1.3. VISINA I OBLIKOVANJE GRAĐEVINA

Članak 34.

Za izgradnju na području Grada Ogulina, najveća visina stambenih ili poslovnih građevina jest prizemlje i dva kata, uz mogućnost izgradnje podruma i potkrovlja ili mansarde ($\max P_o + P_r + 2 + P_{\text{potk}}$ ili $P_o + P_r + 2 + M$), odnosno visina vijenca građevine ne smije prelaziti visinu 10,5 m od kote uređenog terena.

Iznimno od stavka 1. ovog članka, unutar građevinskog područja naselja Ogulin, dozvoljena je izgradnja višestambenih zgrada maksimalne visine prizemlje + 4 kata i potkrovlje, odnosno u mješovitoj stambeno-poslovnoj zoni maksimalno jednu etažu više (izuzevši prizemne objekte) od okolnih. U višestambenim objektima može se koristiti podrum, prizemlje i potkrovlje za manje poslovne - uslužne i javne namjene. Visina građevina određuje se pretežitom visinom okolnih građevina.

Iznimno od stavki 1. i 2. ovog članka, omogućuje se i gradnja građevina viših od propisanih (npr. vodotornjevi, silosi, sušare, crkveni i vatrogasni tornjevi i sl.), ali samo kada je to nužno zbog djelatnosti koja se u njima obavljaju i to isključujući prostor zaštićenih povijesnih jezgri naselja, te kontaktna područja spomenika kulturne i prirodne baštine.

Vrsta i nagib krova nisu ograničeni.

Visina dvorišne gospodarske, pomoćne i poslovne građevine uz stambenu ne smije biti viša od visine stambene ili stambeno - poslovne građevine s kojom se nalazi na istoj građevinskoj čestici i čini funkcionalnu cjelinu.

Članak 35.

Visina poslovne, gospodarske ili pomoćne građevine mora biti usklađena sa stambenom građevinom s kojom se nalazi na istoj građevnoj čestici i čini funkcionalnu cjelinu.

Članak 36.

Potkrovljem se smatra dio građevine ispod krovne konstrukcije, a iznad vijenca posljednje etaže građevine. Krovna konstrukcija može biti ravna ili kosa.

Prozori potkrovlja mogu biti izvedeni u kosini krova ili na zabatnom zidu ili kao vertikalni otvori u kosini krova, sa svojom krovnom konstrukcijom.

Potkrovlje ili mansarda uređeni za stanovanje ili poslovnu namjenu kojima je visina nadozida veća od 110 cm za jednokatne, odnosno 150 cm za prizemne zgrade, smatraju se etažom, mjenom u ravnini pročelja građevine i nagibom krova od 35 stupnjeva, mjenom u visini nadozida.

Izvan navedenih gabarita mogu se izvoditi pojedini elementi kao dimnjaci, požarni zidovi i slično.

Članak 37.

Postojeći tavanski prostori mogu se prenamjeniti u prostore stambene ili druge namjene i u slučajevima kada ukupna izgrađena površina prelazi maksimalnu bruto razvijenu površinu građevine, ukoliko se prenamjena može izvršiti u postojećim gabaritima sukladno odredbama koje se odnose na izgradnju novih građevina

Izvedena ravna krovništa koja zbog loše izvedbe ne odgovaraju svrsi, smiju se preurediti u kosa. Rekonstrukcija će se izvršiti u skladu s regulacijskim uvjetima (visina nadozida, nagib krova, sljeme) propisanim u prethodnom članku.

Rekonstrukcijom dobiveni tavanski prostori iz prethodnog stavka ovog članka smiju se privoditi stambenoj ili poslovnoj namjeni.

Potkrovlje ili mansarda uređeni za stanovanje i poslovnu namjenu kojima je visina nadozida veća od navedene u članku 36. smatraju se etažom.

Članak 38.

Ispod građevine, po potrebi, se može graditi podrum. Podrumom se smatra dio građevine, koji je najmanje polovicom svog volumena ukopan u uređeni teren.

Članak 39.

Horizontalni i vertikalni gabariti građevina, oblikovanje pročelja i krovništva, te upotrebljeni građevinski materijali moraju biti usklađeni s okolnim građevinama, krajolikom i tradicionalnim načinom izgradnje u starim dijelovima naselja s vrijednom autohtonom arhitekturom.

Građevine koje se izgrađuju na poluugrađeni način ili u nizu moraju s građevinom na koji su prislonjeni činiti arhitektonsku cjelinu.

Postojeće lođe na višestambenim zgradama moguće je zatvoriti, ali isključivo na način da se na pojedinom tipu zgrade primjeni samo jedan oblikovni model zatvaranja lođe ili prema projektu preoblikovanja pročelja cijele građevine.

2.2.1.4. OGRADE I PARTERNO UREĐENJE**Članak 40.**

Ulična ograda podiže se iza regulacijske linije u odnosu na prometne površine, a odrediti će se prema posebnim uvjetima nadležne uprave za ceste, te ukoliko to dopuštaju lokalni uvjeti na udaljenosti od osi ceste, najmanje:

- 10,0 m kod državne ceste,
- 6,0 m kod županijske ceste,
- 5,0 m kod lokalne ceste,
- 3,5 m kod nerazvrstanih cesta i ostalih cesta.

Ograda se može podizati prema ulici najveće visine 1,50 m.

Iznimno, ograde mogu biti više od 1,50 m, kada je to nužno radi zaštite građevine ili načina njenog korištenja.

Visina ograda između građevinskih čestica ne može biti veća od 2,0 m, mjerena od kote konačno zaravnatog terena više čestice.

Kameno ili betonsko podnožje ulične ograde ne može biti više od 50 cm. Dio ulične ograde iznad punog podnožja mora biti prozračno, izvedeno od drveta, pocinčane žice ili drugog materijala sličnih karakteristika ili izvedeno kao zeleni nasad (živica).

Kolna ulazna vrata na uličnoj ogradi moraju se otvarati prema unutrašnjoj strani (na građevnu česticu), tako da ne ugrožavaju promet na javnoj površini.

Članak 41.

Dio seoske građevne čestice organiziran kao gospodarsko dvorište na kojem slobodno borave domaće životinje mora se ograditi ogradom koja onemogućava izlaz stoke i peradi.

Susjedski dio ograde iz stavka 1. ovog članka izgrađuje vlasnik, odnosno korisnik građevne čestice u cijelosti, ako takva ograda nije izgrađena ranije, odnosno ako se ne gradi istovremeno sa susjedom.

Ograda iz stavka 1. ovog članka mora se tako postaviti da leži na zemljištu vlasnika, a da je glatka strana okrenuta ulici, odnosno prema susjedu, te da niti jednim svojim dijelom ne prelazi zamišljenu vertikalnu ravninu, položenu na među između susjednih građevnih čestica.

Članak 42.

Nije dozvoljeno postavljanje žičanih, zidanih, kamenih, živih i drugih ograda i potpornih zidova kojima bi se spriječavao slobodan prolaz uz vodotoke, te koji bi smanjili protočnost vodotoka ili na drugi način ugrozili vodotok i područje uz vodotok.

Članak 43.

Teren oko građevine, potporne zidove, terase i sl. treba izvesti na način da se ne narušava izgled naselja, te da se ne promijeni prirodno otjecanje vode na štetu susjednog zemljišta, odnosno susjednih građevina.

Najveća visina potpornog zida ne može biti veća od 2,0 m. U slučaju da je potrebno izgraditi potporni zid veće visine, tada je isti potrebno izvesti u terasama, s horizontalnom udaljenošću zidova od min 1,5 m, a teren svake terase ozeleniti.

Članak 44.

Prilazne stubbe, terase u razini terena ili do najviše 60 cm iznad razine terena, potporni zidovi i sl. mogu se graditi i izvan površine za razvoj tlocrta građevine, ali na način da se na jednoj strani građevne čestice osigura nesmetan prilaz na stražnji dio građevne čestice minimalne širine 3,0 m.

2.2.1.5. PRIKLJUČAK NA PROMETNU INFRASTRUKTURU**Članak 45.**

Građevna čestica mora imati rješen kolni pristup na javnu cestu, nerazvrstanu cestu ili drugu javnu prometnu površinu.

Javne ceste su državne, županijske i lokalne (u daljnjem tekstu: prometne površine).

U postupku izdavanja lokacijske dozvole za prilaz na prometnu površinu, potrebno je ishoditi posebne uvjete priključenja od strane tijela koja tim cestama upravljaju.

U slučaju kada se građevna čestica nalazi uz spoj cesta različitog značaja, prilaz s te građevne čestice na cestu, u pravilu, se ostvaruje preko ceste nižeg značaja.

Pristup sa građevne čestice na javnu prometnu površinu i priključenje na komunalnu infrastrukturu mogu biti direktni ili iznimno preko tuđeg zemljišta uz suglasnost vlasnika tog zemljišta,

Članak 46.

Na državnu cestu nije dozvoljen direktan pristup sa građevnih čestica neizgrađenog dijela građevinskog područja, ukoliko su spojevi na cestu s malim međusobnim razmakom.

Za neizgrađeni dio građevinskog područja, grupu čestica ili veću građevnu česticu, iz stavka 1. ovog članka potrebno je izraditi idejno rješenje za izdavanje lokacijske dozvole kojim će se jedinstveno riješiti organizacija građevnih čestica i parcelacija te pristup na javnu cestu.

2.2.1.6. KOMUNALNO OPREMANJE GRAĐEVINA**Članak 47.**

Stambene građevine u higijenskom i tehničkom smislu moraju zadovoljiti važeće standarde vezano na površinu, vrste i veličine prostorija, a naročito uvjete u pogledu sanitarnog čvora.

Građevine povremenog stanovanja ("vikendice") moraju zadovoljavati sve uvjete iz stavke 1. ovog članka.

Članak 48.

Ako na dijelu građevinskog područja postoji vodovodna mreža i ako za to postoje tehnički uvjeti, stambena zgrada se obvezatno mora priključiti na vodovod, a u drugim slučajevima opskrba pitkom vodom se rješava na higijenski način prema mjesnim prilikama i sanitarno - tehničkim uvjetima.

Otpadne vode iz domaćinstva moraju se upuštati u javni kanalizacijski sustav ili na drugi način, u skladu s Odlukom o odvodnji Grada Ogulina.

Priključivanje građevina na elektro mrežu obavlja se na način propisan od nadležne elektroprivredne organizacije (HEP DP "Elektra" Pogon Ogulin).

2.2.2. Građevine društvene namjene**Članak 49.**

Unutar građevinskog područja naselja, pored postojećih građevina koje se po potrebi mogu adaptirati, rekonstruirati i dograđivati u cilju poboljšanja standarda i uvjeta korištenja, mogu se graditi i nove građevine prema važećim standardima i ukazanim potrebama.

Detaljni uvjeti smještaja i gradnje razrađeni su u poglavlju 4. (Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti) Odredaba PPUG-a. Ako je zona za izgradnju veća od 1,0 ha ili je građevina mješovite namjene obvezna je izrada Detaljnog plana uređenja.

2.2.3. Građevine gospodarske namjene

Članak 50.

Unutar izgrađenog dijela građevinskog područja naselja, mogu se graditi i nove građevine (proizvodne i poslovne). Postojeće građevine po potrebi se mogu adaptirati, rekonstruirati i dograđivati radi poboljšanja uvjeta korištenja i osiguranja ekoloških standarda odnosno osiguranja propisanih mjera zaštite okoliša.

Kod planiranja, projektiranja i izgradnje novih građevina nužno je osigurati propisane mjere zaštite okoliša (zrak, tlo, voda, buka) na građevnoj čestici i susjednim česticama.

Detaljni uvjeti smještaja i gradnje razrađeni su u poglavlju 3. (Uvjeti smještaja gospodarskih djelatnosti) Odredaba PPUG-a. Ako je zona za izgradnju poslovnih građevina veća od 1,0 ha treba biti izdvojena kao zona gospodarskih djelatnosti i obvezna je izrada Detaljnog plana uređenja. U slučaju prenamjene postojeće gospodarske zone, preparcelacije postojećih gospodarskih kompleksa kao i izdvajanja pojedinih građevina iz cjeline, može se vršiti samo temeljem Detaljnog plana uređenja.

Članak 51.

U sklopu zona gospodarskih djelatnosti izgradnja treba biti tako koncipirana da:

- najveći koeficijent izgrađenosti (K_{ig}) građevne čestice iznosi 0,7;
- najmanje 20 % od ukupne površine parcele mora biti ozelenjeno;
- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti (K_{is}) građevne čestice je 1,5.
- najveći dopušteni broj etaža građevine iznosi 3 etaže, odnosno 12,0 m mjereno od terena do vijenca građevine;
- udaljenost građevine od regulacijskog pravca iznosi najmanje 6,0 m;
- ograde ne mogu biti više od 2,0 m, osim kada je to iznimno nužno radi zaštite građevine.

Građevine u zoni gospodarskih djelatnosti moraju biti udaljene najmanje 12,0 m, od građevinskih čestica stambenih i javnih građevina u zonama mješovite izgradnje. Građevne čestice gospodarskih djelatnosti moraju biti odijeljene, od građevinskih čestica stambene, javne i društvene djelatnosti, zelenim pojasom ili javnom prometnom površinom, zaštitnim infrastrukturnim koridorom i sl.

2.2.4. Građevine ugostiteljsko-turističke namjene

Članak 52.

Unutar izgrađenog dijela građevinskog područja naselja, mogu se graditi nove građevine i adaptirati, rekonstruirati i dograđivati postojeće građevine

Detaljni uvjeti smještaja i gradnje razrađeni su u poglavlju 3. Odredaba PPUG-a. Ako je zona za izgradnju veća od 1,0 ha ili je građevina mješovite namjene obvezna je izrada Detaljnog plana uređenja.

Građevinam ugostiteljsko-turističke namjene smatraju se: hoteli, moteli, pansioni, izletišta, ugostiteljske građevine i slično.

Za izgradnju građevina ugostiteljsko-turističke namjene izgradnja treba biti tako koncipirana da:

- najveći koeficijent izgrađenosti (K_{ig}) građevne čestice iznosi 0,40;
- najmanje 30 % od ukupne površine parcele mora biti ozelenjeno;
- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti (K_{is}) građevne čestice je 1.
- najveći dopušteni broj etaža građevine iznosi podrum, prizemlje + 2 kata i potkrovlje;
- udaljenost građevine od regulacijskog pravca iznosi najmanje 6,0 m.

U sklopu građevne čestice mogu se predvidjeti sportski tereni, bazeni, terase i sl.

2.2.5. Građevine infrastrukturne i komunalne namjene

Članak 53.

Građevine infrastrukturne i komunalne namjene su prometnice, komunalni i infrastrukturni uređaji i građevine koje se grade prema uvjetima nadležnih poduzećai ili pravnih osoba koje obavljaju komunalne djelatnosti.

2.3. Izgrađene strukture van naselja

Članak 54.

Izgrađene strukture izvan građevinskih područja naselja su:

- građevinska područja izvan naselja za izdvojene namjene,
- građevine izvan građevinskog područja.

2.3.1. Građevinska područja izvan naselja za izdvojene namjene

Članak 55.

Prostornim planom određena su građevinska područja za:

- gospodarske namjene - proizvodne (I);
- gospodarske namjene - poslovne (K);
- gospodarske namjene - iskorištavanje mineralnih sirovina (E);
- uzgajališta (H)
- ugostiteljsko-turističku namjenu - turističko naselje, kamp, eko turizam (T);
- sportsko-rekreacijska namjena - golf igralište, centar za zimske sportove, centar za vodene sportove, rekreacija (R);
- površine infrastrukturnih sustava (IS)
- groblja (G).

Članak 56.

Na području Grada Ogulina predviđeno je građevinsko zemljište za **gospodarske – proizvodne namjene – pretežito industrijske (I1)** gdje se smještaju sadržaji sa proizvodnim djelatnostima koje obuhvaćaju industrijske, obrtničke, gospodarske pogone svih vrsta, prateće skladišne prostore.

Uz osnovnu djelatnost moguće je na površinama proizvodne namjene smjestiti i poslovne, upravne, uredske i trgovačke zgrade, ugostiteljske građevine, komunalne građevine i uređaje, prometne građevine, sportske površine, škole vezano uz gospodarske djelatnosti i ostale djelatnosti koje upotpunjuju osnovnu namjenu.

Članak 57.

Ovim prostornim planom određene su sljedeće zone proizvodne namjene:

- Otok Oštarijski (I1-1) – površine 83,8 ha, izgrađeno 2,38 ha;
- Ogulin (I1-2) – površine 2,25 ha izgrađena;
- Zagorje (I1-3) – površine 7,45 ha, neizgrađena;
- Jasenak (I1-4) – površine 3,42 ha, izgrađeno 2,15 ha;
- Ogulin (I1-5) – površine 22,32 ha, izgrađeno 18,58 ha;

Do donošenja Urbanističkog plana uređenja za zonu proizvodne namjene Otok Oštarijski (UPU 6) dopuštena je:

- izgradnja novih građevina unutar izgrađenog dijela građevinskog područja izdvojene namjene;
- izgradnja novih građevina na gradskom zemljištu (ukupne površine do 5,0 ha) i to na nekim od nabrojanih katastarskih čestica (k.č. broj): dio 68, dio 69, dio 70, dio 71 dio 72, dio 86, dio 87, dio 88, dio 90, dio 506, dio 507, dio 508, dio 510, dio 511, dio, 512, 513, 514, dio 515, dio 516, dio 518/1, dio 518/2, 519, dio 522/1, dio 526, dio 527, dio 530/1, dio 531, dio 533/1, dio 535/1, dio 537, dio 539/2, dio 540, dio 541/1, dio 543//1, dio 545/1, dio 545/2, dio 545/3, dio 545/4, dio 550/1, dio 551/1, dio 556/1, dio 556/2, dio 556/3, , dio 561/1, dio 564/3, dio 564/4, dio 564/5, dio 564/6, dio 567/1, dio 567/4, dio 575/1, dio 575/2, dio 1233 K.O. Otok Oštarijski, prema uvjetima ovog plana i idejnom rješenju za lokacijsku dozvolu;

- izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture prema uvjetima ovog plana.

Do donošenja Detaljnih planova uređenja zona proizvodne namjene u Ogulinu i Zagorju, (DPU 1, DPU 2) nije dopuštena izgradnja građevina niti uređenje površina unutar neizgrađenog dijela zone (I1-3) osih unutar DPU-a 1, gdje je dopuštena:

- rekonstrukcija građevina proizvodne namjene prema uvjetima ovog Plana za izgradnju novih građevina;
- izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture.

Zone (I1-4) i (I1-5) nalaze se unutar UPU-a naselja Jasenak i Ogulin, UPU-a 2 i UPU-a 1. Do donošenja navedenih planova dozvoljena je:

- rekonstrukcija građevina proizvodne namjene prema uvjetima ovog Plana za izgradnju novih građevina;
- izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture.

Članak 58.

Na površinama **gospodarske – poslovne namjene (K)** smještaju se sadržaji s poslovnim namjenama – pretežito trgovački, pretežito uslužni, komunalno servisni, manjim proizvodnim djelatnostima - obrtništvo, prema potrebi i prateći skladišni prostori. U zonama pretežito uslužne (K1) namjene mogu se još smjestiti ugostiteljski (moteli i sl.), prometni (benzinske pumpe) sadržaji. U zonama komunalno servisne namjene (K3) smjestiti će se veće komunalne građevine (pročistač, stočno sajmište i sl.)

Uz osnovnu djelatnost moguće je na površinama poslovne namjene smjestiti i upravne, uredske i ugostiteljske građevine, prometne građevine – benzinske pumpe i ostale djelatnosti koje upotpunjuju osnovnu namjenu.

Članak 59.

Ovim prostornim planom predviđena je sljedeća zona uslužne namjene:

- Gornje Dubrave (K1) – površine 7,53 ha, izgrađena.

Za zonu uslužne namjene (K1) koja je potpuno izgrađena ne propisuje se obvezna izrada plana užeg područja. U slučaju prenamjene ili preparcelacije iste, obvezna je izrada Detaljnog plana uređenja.

Članak 60.

Ovim prostornim planom predviđena je sljedeća zona komunalno servisne namjene:

- Ogulin (K3) – površine 1,68 ha, neizgrađena.

Za navedenu zonu (K3) propisana je obvezna izrada Detaljnog plana uređenja (DPU 4). Uvjeti uređenja površina i smještaja građevina utvrditi će se izradom navedenog plana. Do donošenja navedenog plana dopušta se:

- izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture.

Članak 61.

U sklopu zona gospodarskih djelatnosti (I) i (K) izgradnja treba biti tako koncipirana da:

- najveći koeficijent izgrađenosti (K_{ig}) građevne čestice iznosi 0,7;
- najmanje 20 % od ukupne površine parcele mora biti ozelenjeno;
- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti (K_{is}) građevne čestice je 1,5.
- najveći dopušteni broj etaža građevine inosi 3 etaže;
- udaljenost građevine od regulacijskog pravca iznosi najmanje 6,0 m.

Ograde građevnih čestica grade se od kamena, betona, opeke, metala, drveta ili «živice», najveće dopuštene visine 2,0 m.

Građevine u zoni gospodarskih djelatnosti moraju biti udaljene najmanje 12,0 m od građevinskih čestica stambenih i javnih građevina u zonama mješovite izgradnje. Građevne čestice gospodarskih

djelatnosti moraju biti odijeljene, od građevinskih čestica stambene, javne i društvene djelatnosti, zelenim pojasom ili javnom prometnom površinom, zaštitnim infrastrukturnim koridorom i sl.

Preparcelacija postojećih industrijskih kompleksa, zona gospodarskih djelatnosti, kao i izdvajanje pojedinih građevina iz cjeline, može se vršiti samo temeljem planova užeg područja ili idejnog (urbanističko-arhitektonskog) rješenja za izdavanje lokacijske dozvole čitavog kompleksa, cjeline ili zone.

Članak 62.

Rudarstvo i eksploatacija **mineralnih sirovina – kamenolom (E3)** vezana je na iskorištenje prirodnih resursa i te se djelatnosti smještavaju uz ležišta sirovina.

Postojeće eksploatacijsko polje moguće je koristiti (proširivati) uz uvjete propisane zakonom, a dijelove i cjeline koji se napuštaju i zatvaraju potrebno je sanirati, revitalizirati ili prenamjeniti u skladu s izrađenom dokumentacijom na načelima zaštite okoliša.

Članak 63.

Na području Grada Ogulina predviđeno je građevinsko zemljište za **površine uzgajališta (H)** gdje se smještaju sadržaji ribnjaka (za komercijalne potrebe) i prateći skladišni ostali potrebni prostori.

Članak 64.

Ovim prostornim planom predviđena je sljedeća zona uzgajališta:

- Hreljin Ogulinski (H) – površine 0,56 ha, izgrađena.

Za navedenu zonu (H) propisana je obvezna izrada Detaljnih planova uređenja (DPU 3). Do donošenja navedenog plana dopušta se:

- rekonstrukcija građevina proizvodne namjene prema uvjetima ovog Plana za izgradnju novih građevina;
- izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture.

Članak 65.

Na površinama **ugostiteljsko-turističke namjene (T)** smještaju se sadržaji turistička naselja, vikend naselja, hoteli, moteli, pansioni, kampovi, izletišta, ugostiteljske građevine i slično.

Uz osnovnu djelatnost moguće je na površinama osnovne namjene smjestiti i upravne, uredske i ostale djelatnosti koje upotpunjuju osnovnu namjenu.

Izgradnja novih građevina stambene namjene nije dopuštena. Postojeće stambene građevine u zonama ugostiteljsko-turističke namjene iznimno se mogu zadržati samo na temelju planova užih područja.

Površina ugostiteljsko-turističke namjene određene ovim Planom obuhvaćaju:

- turističko naselje (T2),
- kamp (T3),
- eko turizam (T4).

Članak 66.

Prostornim planom određene su površine ugostiteljsko-turističke namjene za **turističko naselje (T2)**.

Na području Grada Ogulina predviđeno je sljedeće građevinsko područje za turističko naselje (T2):

- Donje Dubrave «Mašnik» (T2-1) - površine 88,81 ha, neizgrađena.
- Jasenak (T2-2) - površine 16,82 ha, izgrađeno 12,15 ha.

Za zonu (T2-1) propisana je obvezna izrada Urbanističkog plana uređenja (UPU 7). Do donošenja navedenog plana dopušta se:

- rekonstrukcija građevina turističke namjene prema uvjetima ovog Plana za izgradnju novih građevina;
- interpolacija unutar izgrađenog dijela građevinskog područja izdvojene namjene;
- izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture.

Zona (T2-2) nalazi se unutar Urbanističkog plana uređenja naselja Jasenak (UPU 2). Do donošenja navedenog plana dopušta je gradnja prema odredbama DPU-a 14 unutar obuhvata DPU-a 14.

Članak 67.

U sklopu zone ugostiteljsko-turističke namjene - turističko naselje izgradnja treba biti tako koncipirana da:

- najveći koeficijent izgrađenosti (K_{ig}) građevne čestice iznosi 0,50;
- najmanje 30 % od ukupne površine parcele mora biti ozelenjeno;
- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti (K_{is}) građevne čestice je 1;
- najveći dopušteni broj etaža građevine iznosi podrum, prizemlje + 2 kata i potkrovlje;
- udaljenost građevine od regulacijskog pravca iznosi najmanje 6,0m.

U sklopu građevne čestice mogu se predvidjeti otvoreni sportski tereni, bazeni, terase i sl. Navedeni sadržaji ne ulaze u izgrađenost građevne čestice. Za ostale sadržaje, unutar zone utvrđuju se uvjeti sukladno odredbama ovog plana.

Članak 68.

Prostornim planom određene su površine ugostiteljsko-turističke namjene za **kampove (T3)**.

Na području Grada Ogulina predviđena su sljedeća građevinska područja za kampove (T3):

- Vitunj (T3-1) - površine 2,02 ha, neizgrađena;
- Dujmić Selo (T3-2) - površine 7,88 ha, neizgrađena;
- Sveti Petar (T3-3) - površine 1,92 ha, neizgrađena;
- Potok Musulinski (T3-4) - površine 2,39 ha, neizgrađena;
- Puškarići (T3-5) - površine 1,89 ha, neizgrađena;
- Hreljin Ogulinski (T3-6) - površine 3,37 ha, neizgrađena;
- Turovići Ogulinski (T3-7) - površine 2,40 ha, neizgrađena;
- Donje Zagorje (T3-8) - površine 2,11 ha, neizgrađena;
- Jasenak (T3-9) - površine 2,58 ha, neizgrađena;
- Trošmarija (T3-10) - površine 1,45 ha, neizgrađena;
- Drežnica (T3-11) - površine 2,22 ha, neizgrađena.

Za navedene zone (T3-1), (T3-3), (T3-4), (T3-5), (T3-6), (T3-7), (T3-8), (T3-11) propisana je obvezna izrada Detaljnih planova uređenja (DPU 3, DPU 6, DPU 7, DPU 9, DPU 10, DPU 11, DPU 12 i DPU 13).

Zone (T3-2) i (T3-9) nalaze se unutar naselja Dujmić Selo - UPU 8 i Jasenak - UPU 2, a zona (T3-10) unutar naselja Trošmarija - UPU 3.

Do donošenja navedenih planova ne dopušta se gradnja novih građevina niti uređenje površina osim unutar DPU-a 3 i DPU-a 6, gdje je dopuštena:

- rekonstrukcija građevina turističke namjene prema uvjetima ovog Plana za izgradnju novih građevina;
- izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture.

Članak 69.

U sklopu građevne čestice mogu se predvidjeti prateći sadržaji prema uvjetima koji će se odrediti planovima užeg područja, u skladu s predviđenom kategorijom kampa. U sklopu kampa mogu se urediti i kupališta, odnosno sportske aktivnosti na vodi koje treba obuhvatiti planovima uređenja užih područja.

Članak 70.

Prostornim planom određene su površine ugostiteljsko-turističke namjene za **eko turizam (T4)**.

Na području Grada Ogulina predviđeno je sljedeće građevinsko područje za eko turizam (T4):

- Ogulin (T4) - površine 0,9 ha, neizgrađena.

Za navedenu zonu (T4) propisana je obvezna izrada Detaljnih planova uređenja (DPU 8).

Do donošenja navedenog plana ne dopušta se gradnja novih građevina niti uređenje površina. Svi sadržaji i građevine unutar zone moraju biti uređeni prema strogim ekološkim principima.

Članak 71.

Na površinama **sportsko-rekreacijske namjene (R)** smještaju se sadržaji namjenjeni sportskim i rekreacijskim aktivnostima.

Površina sportsko-rekreacijske namjene određene ovim Planom obuhvaćaju:

- golf igralište (R1);
- centar za zimske sportove – skijalište (R3);
- centar za vodene sportove (R5);
- rekreacija (R6).

Na područjima sportsko-rekreacijske namjene moguća je izgradnja otvorenih i zatvorenih natjecateljskih, rekreacijskih, sportskih građevina sa ili bez gledališta te drugi prostori koji služe osnovnoj djelatnosti koja se obavlja na tim površinama i u građevinama.

Najmanje 50% građevne čestice mora biti uređena zelena površina. Ukupna BRP zatvorenih građevina može iznositi do 100 m²/ha cjelovite uređene sportsko-rekreacijske površine - građevne čestice. Najveća visina zatvorenih i poluotvorenih građevina je prizemlje s podrumom i potkrovljem.

Članak 72.

Na području Grada Ogulina predviđena su sljedeća građevinska područja sportsko-rekreacijske namjene za golf igralište (R1):

- golf igralište "Mašnik" Donje Dubrave (R1) – površine 128,33 ha, neizgrađena.

Uvjeti uređenja površina i smještaja građevina utvrditi će se izradom Urbanističkih planova uređenja (UPU 7). Do donošenja navedenog plana ne dopušta se gradnja novih građevina niti uređenje površina.

Članak 73.

Na području Grada Ogulina predviđena su sljedeće zone sportsko-rekreacijske namjene za centar za zimske sportove - **skijališta (R3):**

- skijalište Bjelolasica 1. u Jasenku (R3-1) – površine 36,34 ha, neizgrađena;
- skijalište Bjelolasica 2. u Jasenku (R3-2) – površine 610,30 ha, izgrađeno 88,37 ha;
- skijalište u Ogulinu (R3-3) – površine 29,23 ha, neizgrađeno.

Za zone (R3-1) i (R3-2) uvjeti uređenja površina i smještaja građevina utvrditi će se izradom Urbanističkog plana uređenja (UPU 9), za zonu (R3-3) Detaljnim planom uređenja DPU 5. Do donošenja navedenog plana dopušta se:

- rekonstrukcija građevina sportsko-rekreacijske namjene prema uvjetima ovog Plana za izgradnju novih građevina;
- interpolacija unutar izgrađenog dijela građevinskog područja izdvojene namjene;
- izgradnja skijaške staze i vučnice u zoni R3-3 unutar DPU-a 5 prema idejnom rješenju za lokaciju dozvolu i usvojenj SUO;
- izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture.

Članak 74.

Prostornim planom određene su površine sportsko-rekreacijske namjene za sadržaje **centar za vodene sportove (R5):**

- sportovi na vodi u Dujmić Selu i jezeru Sabljaci (R5) – površine 83,41 ha, neizgrađena.

Uvjeti uređenja površina i smještaja građevina utvrditi će se izradom Urbanističkog plana uređenja (UPU 8). Do donošenja navedenog plana ne dopušta se gradnja novih građevina niti uređenje površina.

Članak 75.

Prostornim planom određene su površine sportsko-rekreacijske namjene za **rekreaciju - otvorene sadržaje (R6):**

- Sabljak Selo (R6-1) - površine 2,09 ha, izgrađeno 1,21 ha;
- Sveti Petar (R6-2) - površine 2,8 ha, izgrađeno 0,74 ha;
- Jasenak (R6-3) – površine 0,72 ha, izgrađeno 0,43 ha.

Uvjeti uređenja površina i smještaja građevina utvrditi će se za (R6-1) izradom Urbanističkog plana uređenja (UPU 8); za (R6-2) izradom Detaljnog plana uređenja (DPU 6); za (R6-3) izradom Urbanističkog plana uređenja (UPU 2). Do donošenja navedenog plana ne dopušta se gradnja novih građevina niti uređenje površina.

Članak 76.

U sklopu zona sportsko-rekreacijske namjene (R) mogu se predvidjeti prateći sadržaji prema uvjetima koji će se razraditi planovima užeg područja.

Članak 77.

Prostornim planom određene su sljedeće **površine infrastrukturne namjene (IS)**:

- Popovo Selo - hidroelektrana (IS-1), površina 4,42 ha, izgrađeno 2,35 ha;
- Popovo Selo – COKP (IS-2), površina 1,57 ha, izgrađena,
- Ogulin - mjerno redukcijaska plinska stanica (IS-3), površina 2,25 ha, neizgrađena,
- Otok Oštarijski - COK (IS-4), površina 1,02 ha, neizgrađena.

Zona (IS-3) obuhvaćena je UPU-om naselja Ogulin (UPU-1), a zona (IS-4) UPU-om radne zone (UPU-6).

Članak 78.

Površine za **groblja** izvan građevinskog područja naselja na području Grada Ogulina su:

- Donje Dubrave (G-1) – površine 0,75 ha, izgrađeno 0,28 ha,
- Gornje Dubrave (G-2) – površine 0,46 ha, izgrađeno 0,29 ha,
- Gornje Dubrave (G-3) – površine 0,24 ha, izgrađeno 0,12 ha,
- Trošmarija (G-4) – površine 0,57 ha, izgrađeno 0,24 ha,
- Trošmarija (G-5) – površine 0,14 ha, izgrađeno 0,04 ha,
- Popovo Selo (G-6) – površine 0,23 ha, izgrađeno 0,12 ha,
- Ponikve (G-7) – površine 0,12 ha, izgrađeno,
- Ponikve (G-8) – površine 0,26 ha, izgrađeno,
- Ponikve (G-9) – površine 0,3 ha, izgrađeno 0,15 ha,
- Hreljin Ogulinski (G-10)– površine 0,47 ha, izgrađeno 0,13 ha,
- Hreljin Ogulinski (G-11)– površine 0,83 ha, izgrađeno 0,52 ha,
- Vitunj (G-12) – površine 0,39 ha, izgrađeno 0,2 ha,
- Sveti Petar (G-13) – površine 1,56 ha, izgrađeno 0,87 ha,
- Ogulin (G-14) – površine 4,08 ha, izgrađeno 3,02 ha,
- Otok Oštarijski (G-15) - površine 0,61 ha, izgrađeno 0,45 ha,
- Potok Musulinski (G-16) – površine 0,15 ha, izgrađeno,
- Donje Zagorje (G-17)– površine 2,21 ha, izgrađeno 1,08 ha,
- Jasenak (G-18) – površine 0,49 ha, izgrađeno,
- Jasenak (G-19) – površine 0,14 ha, izgrađeno 0,1 ha,
- Jasenak (G-20) – površine 0,49 ha, izgrađeno,
- Drežnica (G-21) – površine 0,34 ha, izgrađeno 0,21 ha,
- Drežnica (G-22) – površine 0,28 ha, izgrađeno,
- Drežnica (G-23) – površine 0,8 ha, izgrađeno 0,42 ha,
- Drežnica (G-24) – površine 1,4 ha, izgrađeno 0,25 ha,
- Drežnica (G-25) – površine 0,2 ha, izgrađeno,
- Drežnica (G-26) – površine 0,07 ha, izgrađeno,
- Drežnica (G-27) – površine 0,22 ha, izgrađeno,
- Drežnica (G-28) – površine 0,27 ha, izgrađeno 0,18 ha,
- Drežnica (G-29) – površine 0,4 ha, izgrađeno.

Članak 79.

Na lokacijama planiranima za **groblja** mogu se graditi, pored prostora za ukapanje umrlih prateće građevine koje služe osnovnoj funkciji groblja (oproštajni, prateći i pogonski dio, prometne površine, parkirališta i ostale usluge).

Uređenje svih groblja, gradnja pratećih građevina te oblikovanje opreme što se na groblju postavlja, mora biti primjereno oblikovanju, uređenosti i tradiciji takvih prostora.

Postojeće zelenilo treba sačuvati u najvećoj mogućoj mjeri na površinama predviđenim za proširenje.

Prostore groblja ambijentalno će se oblikovati kao zelene parkovne površine. Uređenje groblja uskladiti s Zakonom o grobljima, Pravilnikom i ostalim propisima.

Izvan građevinskog područja mogu se graditi kapelice, križevi, pilovi i slične građevine.

Groblja: u Ogulinu (G-14) obraditi će se u UPU-u naselja Ogulin (UPU 1), u Jasenku (G-18, G-19, G-20) u UPU-u naselja Jasenak (UPU 2), u Trošmariji (G-4) u UPU-u naselja Trošmarije (UPU 3), u Gornjem Zagorju (G-17) u UPU-u naselja Gornje Zagorje (UPU 4), u Drežnici (G-23) u UPU-u naselja Drežnica (UPU 5). Do donošenja navedenih planova ne dopušta se gradnja novih građevina u neizgrađenom dijelu.

2.3.2. Građevine izvan građevinskog područja

Članak 80.

Građevine, što se u skladu s člankom 42. Zakona o prostornom uređenju mogu ili moraju graditi izvan građevinskog područja, moraju se projektirati, graditi i koristiti na način da ne ometaju poljoprivrednu i šumsku proizvodnju, korištenje drugih objekata, te da ne ugrožavaju vrijednosti čovjekovog okoliša i krajolika.

Izvan građevinskog područja, na području Grada Ogulina može se odobravati izgradnja građevina koje po svojoj namjeni zahtijevaju izgradnju izvan građevinskog područja, kao što su:

- stambene za potrebe stanovanja vlasnika/korisnika farme (plantaže) i članova njegove obitelji i drugih djelatnika koji na njoj rade;
- građevine za uzgoj životinja (tovilišta);
- građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti;
- spremišta voća u voćnjacima, sušare;
- ostave za alat, oruđe, kultivatore i sl.;
- plastenici, staklenici;
- ribnjaci i druge građevine na vodi;
- sportske, rekreacijske, turističke građevine, za potrebe pružanje turističkih usluga u okviru seljačkog domaćinstva (sobe, apartmani, kampovi, kušaone vina i dr.) i zdravstvene građevine;
- građevine za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina;
- pilane;
- građevine u funkciji iskorištavanja i zaštite šuma;
- spremišta drva u šumama;
- planinarski i lovački domovi te izletnička skloništa;
- infrastrukturne građevine (prometne i ostale komunalne infrastrukture, sa pratećim sadržajima - benzinske postaje, servisi, ugostiteljstvo i sl.);
- vojne i druge građevine od interesa za obranu zemlje i zaštitu od elementarnih nepogoda.

Predviđena izgradnja izvan građevinskog područja može se odobravati samo u slučaju da se ne formiraju naselja, ulice i grupe građevinskih čestica.

Pod građevinama u smislu stavka 2. alineje 1. ovog članka ne smatraju se građevine povremenog stanovanja ("vikendice").

Iznimno, izvan građevinskog područja može se odobravati adaptacija, sanacija i rekonstrukcija postojećih stambenih i gospodarskih građevina koje su izgrađene na temelju građevinske dozvole, posebnog rješenja ili prije 15.02.1968., a PPUG-om Ogulina smatraju se postojećom izgradnjom izvan građevinskog područja.

2.3.2.1. GRAĐEVINE U FUNKCIJI OBAVLJANJA POLJOPRIVREDNE DJELATNOSTI

*Stambeno - gospodarski sklopovi (farme)***Članak 81.**

Farmom za uzgoj stoke i peradi smatra se funkcionalno povezana grupa zgrada sa pripadajućim poljoprivrednim zemljištem, koja se u pravilu izgrađuje izvan građevinskog područja. Farme se mogu graditi na poljoprivrednoj čestici s najmanje površine 2.000 m². Čestica na kojoj se izgrađuje farma mora imati osiguran pristup s javne prometne površine ili puta s pravom služnosti.

Članak 82.

Minimalni broj uvjetnih grla temeljem kojeg se može dozvoliti izgradnja građevina (farme) za uzgoj stoke iznosi 10 uvjetnih grla.

Uvjetnim grlom podrazumijeva se grlo težine 500 kg i obilježava koeficijentom 1.

Sve vrste stoke svode se na uvjetna grla primjenom slijedećih koeficijenata:

<i>Vrsta stoke i peradi</i>	<i>Koeficijenti</i>	<i>Broj grla</i>
- krava, steona junica	1,00	10
- bik	1,50	7
- vol	1,20	8
- junad 1-2 god.	0,70	14
- junad 6-12 mjeseci	0,50	20
- telad	0,25	40
- krmača +prasad	0,055	181
- tovne svinjedo 6 mjeseci	0,25	40
- mlade svinje 2-6 mjeseci	0,13	77
- teški konji	1,20	8
- srednje teški konji	1,00	10
- laki konji	0,80	13
- ždrebad	0,75	13
- ovce, koze i jarci	0,10	100
- janjad i jarad	0,05	200
- nojevi	0,30	33
- tovana perad	0,00055	18.000
- konzumne nesilice	0,002	5.000
- rasplodne nesilice	0,0033	3.000

- za druge životinjske vrste (krznaši, kunići i sl.) minimalni broj uvjetnih grla utvrđuje se Programom o namjeravanim ulaganjima.

Građevine koje se mogu graditi u sklopu farme su:

- stambeno - gospodarski sklopovi
- pomoćne građevine (garaže, spremišta poljoprivrednih strojeva, alata i sl.)
- stambene građevine za potrebe stanovanja vlasnika i uposlenih djelatnika,
- gospodarske građevine za potrebe biljne i stočarske proizvodnje,
- poslovno turističke građevine za potrebe seoskog turizma (NN22/96, 38/96, 47/97),
- industrijske građevine za potrebe prerade i pakiranja poljoprivrednih proizvoda koji su u cijelosti ili pretežno proizvedeni na farmi.

Površina i raspored građevina iz prethodnog stavka utvrđuju se lokacijskom dozvolom u skladu s potrebama tehnologije pojedine vrste poljoprivredne djelatnosti.

Odredbe za visinu izgradnje, najveću bruto izgrađenost čestice, minimalne udaljenosti od drugih građevina primjenjuju se kao i za izgradnju u sklopu građevinskih područja.

Izuzetno, visina gospodarskih građevina primarne dorade ili prerade (klaonice, hladnjače, mješaonica stočne hrane i slično), te drugih gospodarskih i pomoćnih građevina, može biti i veća od 18,0 m, ukoliko to tehnološki proces zahtijeva.

Članak 83.

Programom o namjeravanim ulaganjima, te idejnim rješenjem, temeljem kojeg se može planirati izgradnja, potrebno je minimalno prikazati:

- veličina čestice i površina poljoprivrednog zemljišta predviđena za korištenje,
- vrste poljoprivredne proizvodnje koje će se na njemu organizirati,
- tehnološko rješenje i kapaciteti, broj i veličina potrebnih gospodarskih i industrijskih građevina ovisno o vrsti namjeravane poljoprivredne proizvodnje,
- područje namjeravane izgradnje građevina na farmi sa predviđenim razmještajem građevina i ostalih sadržaja,
- pristup na prometnu površinu, izravno ili pristupom sa pravom služnosti,
- mogućnosti opremanja građevne čestice komunalnom infrastrukturom (naročito: opskrba vodom, način odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, odlaganje otpada i sl.),
- ozelenjavanje građevne čestice i sadnja zaštitnog drveća,
- potencijalni utjecaj na okoliš i mjere za zaštitu okoliša.

Kod izgradnje prioritetno graditi stambene, gospodarske i poslovne građevine, a nakon toga građevine ugostiteljstva, turizma i rekreacije.

Poljoprivredno zemljište koje je služilo kao osnova za izdavanje lokacijske dozvole za izgradnju gospodarske građevine za uzgoj životinja ne može se parcelirati na manje dijelove.

Članak 84.

Minimalna veličina zemljišta na kojem se planira zasnovati poljoprivredno gospodarstvo, odnosno gradnja građevina, ovisno o vrsti poljoprivredne djelatnosti preporuča se u slijedećim površinama:

- za intenzivnu ratarsko stočarsku djelatnost - 10 ha;
- za intenzivno bilinogojstvo - voćarstvo i vinogradarstvo - 2 ha;
- za sjemenarstvo, rasadničarstvo, cvjećarstvo, povrtlarstvo te stakleničko - plasteničku proizvodnju - 1 ha,
- za uzgoj malih životinja - 2 ha.

Najveća površina građevnih čestica namijenjenih za izgradnju građevina poljoprivrednog gospodarstva određuje se u odnosu na ukupnu površinu zemljišta koje služi potrebama farme:

- 5% površine poljoprivrednog zemljišta farme za intenzivnu ratarsko-stočarsku djelatnost;
- 25% površine poljoprivrednog zemljišta farme za intenzivno bilinogojstvo- voćarstvo i vinogradarstvo;
- 25% poljoprivrednog zemljišta farme za uzgoj malih životinja;
- 50% površine poljoprivrednog zemljišta farme za sjemenarstvo, rasadničarstvo, cvjećarstvo, povrtlarstvo te stakleničko-plasteničku proizvodnju.

Građevna čestica farme mora biti izgrađena minimalno 20%, a može se izgrađivati do maksimalno 40%.

*Gospodarske građevine za uzgoj životinja (tovilišta)***Članak 85.**

Izvan građevinskog područja može se dozvoliti gradnja gospodarskih građevina za uzgoj životinja (stoke i peradi).

Površina građevne čestice za građevine iz stavka 1. ovog članka ne može biti manja od 2.000 m², s najvećom izgrađenošću do 40%.

Gospodarske građevine za uzgoj životinja mogu se graditi na slijedećim minimalnim udaljenostima od:

kapacitet tovilišta broj uvjetnih grla	minimalna udaljenost (u metrima)		
	od građevinskog područja	od državne ceste	od županijske i lokalne ceste
10 - 15	100	100	50
16 - 100	150	100	50
101 - 300	300	200	100
301 - 800 i više	500	200	100

Izuzetno, udaljenost točilišta od stambene građevine na usamljenoj izgrađenoj građevinskoj parceli može biti i manja ukoliko je o tome suglasan vlasnik građevine na navedenom građevinskom području, pod uvjetom da je točilište propisno udaljeno od drugih građevinskih područja.

Za gospodarske građevine za uzgoj životinja, što će se graditi na parceli zatečenog gospodarstva, udaljenost od stambene zgrade tog gospodarstva, odnosno od zdenca ne smije biti manja od 30 m, uz uvjet da su propisno udaljene od ostalih lokaliteta utvrđenih u tablici iz stavka 3. ovoga članka.

Ostale poljoprivredne gospodarske građevine

Članak 86.

Poljoprivredne gospodarske građevine, osim u Parku prirode Bjelolasica mogu se graditi samo na poljoprivrednim česticama čija površina nije manja od 2.000 m².

Poljoprivredno zemljište koje je služilo kao osnova za izdavanje lokacijske dozvole za izgradnju poljoprivredne gospodarske građevine ne može se parcelirati na manje dijelove.

Poljoprivredno zemljište na kojem postoji pojedinačna gospodarska građevina, čija je veličina i vrsta takva da to zemljište u smislu ovih odredbi ne bi bilo dovoljno veliko za izgradnju dvaju gospodarskih objekata, ne može se parcelirati na manje dijelove, bez obzira u koje je vrijeme i po kojoj osnovi je ta građevina podignuta.

Članak 87.

Etažna visina pojedinačnih gospodarskih građevina je prizemnica s mogućnošću izvedbe podruma, maksimalne visine 7 metara, mjereno od najniže kote uređenog terena do vijenca građevine. To se ne odnosi na građevine kod kojih tehnološki proces zahtijeva veću visinu (npr. sušare, silosi i sl.).

Oblikovanje pojedinačnih gospodarskih građevina mora biti u skladu s lokalnom graditeljskom tradicijom i to naročito:

- tlocrt građevine izdužen, s preporučenim omjerom stranica od približno 1:1,5, a sljeme krova mora pratiti smjer dužeg dijela građevine;
- temelj prizemlja, odnosno kota gornjeg ruba stropne konstrukcije podruma ne smije biti viši od 60 cm od završne kote uređenog terena uz građevinu na višem dijelu terena;
- krov mora biti dvostrešan, sa zabatnim krovnim trokutima, nagiba do 45⁰.

Članak 88.

Za spremišta u voćnjacima razvijena netto površina podruma i prizemlja ne može biti veća od 50 m² kada se gradi u voćnjaku minimalne površine od 2.000 m².

Razvijena površina iz stavka 1. ovog članka može se uvećati za 20 m² za svakih daljnjih 2000 m² voćnjaka, ali max. do 80 m².

Ako se podiže novi voćnjak izgradnja spremišta se može odobriti najranije 5 godina po podizanju novih nasada.

Spremišta se ne mogu izgrađivati u voćnjacima koji su PPUG Ogulin ili dokumentima prostornog uređenja određeni za posebni režim korištenja koji ne dozvoljava izgradnju spremišta.

Članak 89.

Kada se spremište voća locira u blizini sjeverne međe do susjednog voćnjaka, udaljenost građevine od te međe ne može biti manja od srednje visine vijenca u odnosu na završnu kotu uređenog terena, a nikako manja od 3,0 m.

Udaljenost spremišta voća, od ostalih međa ne može biti manja od 1,0 m.

Međusobna udaljenost spremišta voća, koja su izgrađena na susjednim česticama ne može biti manja od 6,0 m.

Izuzetno kad susjedi sporazumno zatraže izdavanje lokacijske dozvole za gradnju spremišta voća na poluugrađen način, građevina se može graditi na susjednoj međi.

Članak.90.

Gospodarske građevine iz članaka 88. 89. priključuju se na prometnu i komunalnu infrastrukturu po potrebi.

Članak 91.

Na poljoprivrednim površinama, osim u Parku prirode mogu se graditi staklenici za uzgoj povrća, voća i cvijeća, te plastenici.

Staklenicima odnosno plastenicima se smatraju montažne građevine sa staklenom ispunom, odnosno montažne građevine čija je konstrukcija obložena PVC folijom ili drugim prozirnim materijalom.

Udaljenost građevina iz stavka 1. ovog članka od susjednih čestica je najmanje 3,0 m.

Za postavljanje građevina iz stavka 1. ovog članka nije potrebno formiranje građevne čestice.

Članak 92.

Na rijekama, potocima i stajaćim vodama, osim u Parku prirode smiju se graditi ribnjaci (maksimalne površine 0,75 ha), dok se na rijekama i potocima smiju još graditi i građevine za potrebe mini elektrana (MAHE) i mlinova (Dobra).

Gradnja ribnjaka (za komercijalne i osobne potrebe) i građevina za potrebe uzgoja ribe (spremišta za hranu, vozila, uređaji i sprave) te stanovanje djelatnika, dozvoljena je na poljoprivrednom zemljištu katastarske kulture močvara, trstik, bara, na tlima trajno nepogodnim za obradu te na neplodnom tlu, napuštenim iskopima i riječnim rukavcima.

Uvjet za izgradnju ribnjaka je nepropusno tlo, dovoljne količine vode i nepostojanje opasnosti od poplave, a prilikom izgradnje iskopani materijal potrebno je deponirati i koristiti za uređenje okoliša, kako bi se u slučaju napuštanja eksploatacije područje moglo vratiti u prijašnje stanje.

U brdskim predjelima na visinskim vodama mogu se graditi ribnjaci na mjestima gdje ima dovoljno čiste i hladne vode koja sadrži mnogo kisika.

Isplativost izgradnje ribnjaka dokazuje se programom o namjeravanim ulaganjima.

Maksimalna dozvoljena dubina nizinskih ribnjaka iznosi 6,0 m.

2.3.2.2. ŠPORTSKE, REKREACIJSKE, UGOSTITELJSKO-TURISTIČKE GRAĐEVINE**Članak 93.**

Športse i rekreacijske građevine, izvan građevinskog područja, u skladu s PPUG-om Ogulina mogu se graditi prema odredbama iz ovog plana.

Površina kompleksa do 1,0 ha može biti i u zoni zelenila, a površina veća od 1,0 ha u pravilu je izdvojena zona. Površina izgrađenosti čestice ne smije prelaziti 20% pod objektima, do 50 % površine mogu biti športski tereni, a 30 % površine mora biti zelenilo. Na građevnoj čestici potrebno je osigurati potreban broj parkirališnih mjesta prema normativima u odnosu na zastupljene sadržaje.

Dokumente prostornog uređenja iz stavka 1. ovog članka izraditi će pravna osoba registrirana za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja.

Građevine iz stavka 1. ovog članka ne smiju se graditi na oranicama, voćnjacima I i II. razred kvalitete zemljišta, na prostorima oko naselja Otok Oštarijski, Ribarići, Jasenak, Drežnica, Dubrave i južno od Ogulina (grafički prikaz br.1), osim u zonama definiranim ovim planom.

Građevine u izdvojenim zonama turističko-ugostiteljske namjene određenih na grafičkom prikazu br.1. „Korištenje i namjena prostora“, mogu imati katnost Po+P+2. Izgrađenost građevne čestice može biti najviše 40%, a 30% površine mora biti zelenilo.

2.3.2.3. GRAĐEVINE ZA ISTRAŽIVANJE I ISKORIŠTAVANJE MINERALNIH SIROVINA**Članak 94.**

Rudarstvo i eksploatacija mineralnih sirovina vezana je na iskorištenje prirodnih resursa i te se djelatnosti smještavaju uz ležišta sirovina.

Nove lokacije koje se mogu utvrditi za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina, određuju se u skladu s kriterijima:

- istraživanje mineralnih sirovina ne može se obavljati na mjestima i na način koji ugrožava podzemne vode (I., II. i III zona zaštite voda),
- lokacija za istraživanje i iskorištavanje mora biti na udaljenosti od građevinskog područja naselja, ugostiteljsko-turističkog, sportsko-rekreacijskog i područja vrijedne prirodne i kulturne baštine, većoj od 1000 m,
- da u radijusu od 10 km ne postoji drugo, aktivno ili nesansirano eksploataciono polje istovrsne sirovine,
- najveća odobrena površina može biti 2 ha.

Članak 95.

U zonama vremenski ograničenog korištenja prostora (eksploatacija prirodnih dobara, iskop i prerada šljunka) mogu se graditi samo građevine koje služe za vrijeme obavljanja tih djelatnosti.

Članak 96.

Nakon završene eksploatacije mineralnih sirovina ili trajnog obustavljanja radova rudarska organizacija je dužna izvršiti sanacijske radove u konačnu namjenu.

2.3.2.4. GRAĐEVINE U FUNKCIJI ISKORIŠTAVANJA I ZAŠTITE ŠUMA

Članak 97.

Na površinama pod šumom i šumskom zemljištu mogu se graditi građevine koje su u funkciji zaštite ovog prostora ili u funkciji eksploatacije drvene mase, šumske, lovačke, lugarske i slične građevine, u skladu s posebnim uvjetima (gospodarska osnova) koje utvrđuje nadležno tijelo za gospodarenje šumama.

U funkciji eksploatacije drvene mase mogu se graditi građevine (pilane) na površinama građevne čestice do 0,6 ha. Postojeće pilane mogu se rekonstruirati i dograđivati na površinama građevne čestice do 0,6 ha.

Građevina ili sklop se gradi maksimalne tlocrtno površine od 70 m², maksimalne visine prizemlje + kat. Obavezan je pristupni put, minimalno pješački.

Oblikovanje građevine mora biti usklađeno s prirodnim okolišem bez narušavanja prirodnih uvjeta.

Članak 98.

Na šumskim površinama, minimalne površine 2000 m² izvan građevinskog područja naselja mogu se graditi spremišta za drva u vidu nadstrešnica pod uvjetom da nadkrivena površina nije veća od 30 m². Ova se površina može povećati za 20 m² za svakih daljnjih 2000 m² zemljišta.

2.3.2.5. GRAĐEVINE I POVRŠINE INFRASTRUKTURNE NAMJENE

Članak 99.

Izvan građevinskog područja mogu se graditi nove i rekonstruirati postojeće infrastrukturne građevine: prometnog sustava, sustava vodoopskrbe i odvodnje, sustava veza, sustava energegetike.

Veličina građevne parcele i gabarit građevine određeni su tehnološkim projektima.

2.3.2.6. POSTOJEĆA IZGRADNJA IZVAN GRAĐEVINSKOG PODRUČJA

Članak 100.

Pojedinačne stambene ili stambeno poslovne građevine sa pripadajućim pomoćnim i gospodarskim građevinama, što se nalaze izvan građevinskog područja, a izgrađene su na temelju građevne dozvole, posebnog rješenja ili prije 15. 02. 1968. godine, tretiraju se kao postojeća izgradnja izvan građevinskog područja i mogu se zamjenjivati novim, rekonstruirati i adaptirati u smislu poboljšanja uvjeta života i rada.

Članak 101.

Poboljšanjem uvjeta života i rada u smislu članka 100. ovih odredbi smatra se:

- sanacija postojeće stambene ili stambeno-poslovne građevine ili izgradnja nove u istim gabaritima;
- dogradnja stambene građevine ili uređenje stambenog potkrovlja ako postojeća građevina svojom veličinom ne zadovoljava uvjete stanovanja postojećeg domaćinstva, ali najviše do 150 m² bruto površine;
- prenamjena postojeće stambene ili pomoćne građevine u poslovni prostor, ako preostali dio stambenog ili pomoćnog prostora zadovoljava uvjete stanovanja postojećeg domaćinstva;
- izgradnja nove prizemne pomoćne građevine (garaže, spremišta i sl.) tako da sa postojećom pomoćnom građevinom iznosi najviše 50 % bruto površine stambene odnosno stambeno - poslovne građevine.

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI**Članak 102.**

Pod gospodarskim djelatnostima podrazumijevaju se poslovne građevine i proizvodni pogoni industrije, servisne i zanatske djelatnosti, turističke, turističko-ugostiteljske, skladišta i servisi, te ostale slične djelatnosti koje svojim postojanjem i radom ne otežavaju i ugrožavaju ostale funkcije i okoliš u naselju.

Potrebno je prvenstveno težiti boljem iskorištenju i popunjavanju postojećih gospodarstvenih zona namijenjenih ovim djelatnostima, s ciljem da se potpunije iskoristi prostor i infrastruktura i spriječi neopravdano zauzimanje novih površina.

Poželjno je poticati disperziju ovih djelatnosti u lokalne centre (Drežnica, Jasenak, Gornje Zagorje, Trošmarija, Hreljin Ogulinski), s ciljem aktiviranja neiskorištenih potencijala i jačanja policentrične strukture naselja.

Planiranje novih radnih sadržaja treba temeljiti na realnom programu i analizi isplativosti u odnosu na troškove pripreme, opremanja i uređenja zemljišta.

Članak 103.

Drvnoprerađivačka industrija, obzirom na prirodne potencijale šuma i postojeća osnovna sredstva trebala bi biti i dalje potencijal za razvoj kako osnovnih djelatnosti tako i pratećih (obrt).

Kvalitetne prometne veze (željeznica, autocesta) otvaraju daljnje mogućnosti za lociranje različitih grana prerađivačke industrije.

Članak 104.

Poljoprivreda kao važna gospodarska djelatnost ima značenje u ovom prostoru radi očuvanja pojačane zaštite vrijednog obradivog zemljišta kojem u nekim dijelovima prijete obrastanje šumskom vegetacijom.

Razvoj poljoprivrede treba se temeljiti na obiteljskom gospodarstvu sa specijaliziranim proizvodnim ekološkim programima (farme). Treba poticati objedinjavanje čestica poljoprivrednog zemljišta u funkcionalnu cjelinu odgovarajuće veličine da bi se na njemu mogla zasnovati rentabilna, tržišna proizvodnja.

Stočarstvo, peradarstvo, pčelarstvo, povrtlarstvo, voćarstvo i u nekim dijelovima vinogradarstvo tradicijske su grane poljoprivrede koje treba dalje razvijati.

Članak 105.

Šumarstvo kao gospodarska djelatnost ima posebno značenje radi očuvanja i pojačane zaštite šumskog fonda te ga je potrebno temeljiti na načelu održivog gospodarenja.

Gospodarenje šumama (naročito privatnim) s gledišta korištenja i zaštite prostora treba unaprijediti prema stručnim kriterijima i principima šumarske struke u cilju naglašavanja općekorisnih funkcija šuma i održanja ekološke ravnoteže u prostoru.

Gospodarenje šumama unutar zaštićenih i posebno vrijednih područja vršiti će se temeljem Zakona o zaštiti prirode.

Članak 106.

Lovstvo kao djelatnost kojoj je osnovna zadaća zaštita divljači u okvirima lovnogospodarske osnove, održavanje postojećih lovnogospodarskih i lovnotehničkih građevina, važan je segment razvoja specifičnog oblika turizma.

Članak 107.

Razvoj turizma na području Grada Ogulina temeljen je na posebnim dokumentima "Studija razvoja turizma Karlovačke županije" i " Strateškom marketinškom planu turizma Karlovačke Županije", a s gledišta korištenja prostora i planiranja sadržaja u prostoru vezan je prvenstveno uz:

- a) Bjelolasica - HOC (centar za zimske sportove);
- b) Mašnik - eko destinacija i golf igralište;
- c) Ogulin - povijesni grad sa svojom fortifikacijskom urbanom jezgrom i prirodnim atrakcijama - urbani turizam;
- d) Sabljaci - vodeni sportovi;
- e) Klek - planinarstvo;
- f) kulturno povijesni lokaliteti na području čitavog Grada Ogulina;
- g) tokovi rijeka čine ujedno i glavnu prirodnu atrakciju ovog kraja, za sportove i rekreaciju na vodi;
- h) lovna područja;
- i) speleološki lokaliteti;
- j) seoski turizam: ruralna područja prema interesu privatnih poduzetnika;
- k) cijeli niz atraktivnih šumskih, brdskih i planinskih predjela, voda tekućica i akumulacija pogodnih za šport i rekreaciju zbog privlačnosti za šetnje, planinarenje, odmorišta, vidikovci, lov i ribolov;
- l) tranzitni turizam kao izraz specifične potrebe turističke potrošnje putnika koji koriste razne prateće sadržaje, i to uglavnom na prometnicama međunarodnog značaja ili državnim prometnicama na kojima se odvija značajniji promet na dulje relacije;

Uređenje i izgradnju odgovarajućih sadržaja potrebno je planirati i provoditi tako da se maksimalno očuva izvorna vrijednost prirodnog i kulturno-povijesnog okruženja poštujući gradnju datog područja, tj. lokalnog ambijenta.

Članak 108.

Priključak građevina na komunalnu infrastrukturu utvrđuje se na osnovi posebnih uvjeta komunalnih i javnih poduzeća.

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

Članak 109.

Sustav i mreža društvenih djelatnosti vezani su na naselja, a hijerarhijsko ustrojstvo u uskoj je svezi s daljnjim razvitkom sustava središnjih naselja planiranim u PPUG-u.

Pod društvenim djelatnostima podrazumijevaju se građevine za:

- uprave i pravosuđa,
- odgoj i obrazovanje,
- zdravstvo i socijalnu skrb,
- kulturne i društvene organizacije,
- javne i prateće sadržaje (banka, pošta i sl.),
- športa i rekreacije;
- vjerske sadržaje.

Članak 110.

Za izgradnju građevina iz članka 109. koriste se slijedeći orijentacijski normativi:

- za primarnu zdravstvenu zaštitu	0,10 m ² po stanovniku
- za djelatnost društvenih i kulturnih organizacija	0,20 m ² po stanovniku
- za javne djelatnosti (pošte, banke i sl.)	0,10 m ² po stanovniku
- za odgoj i obrazovanje	prema posebnim propisima

Navedeni normativi određuju minimalne potrebe kvalitetnog opremanja naselja pratećim sadržajima, no ukoliko postoji interes pojedinih investitora za izgradnjom, površina pratećih sadržaja može premašiti navedene normative.

Članak 111.

Površina građevne čestice građevina društvenih djelatnosti utvrđuje se shodno potrebama te građevine i u pravilu obuhvaća zemljište ispod građevine i zemljište potrebno za redovitu uporabu građevine.

Površina građevne čestice iz prethodnog stavka određuje se za svaku građevinu pojedinačno.

Najmanje 20% građevne čestice mora biti ozelenjeno.

Članak 112.

Priključak građevina na komunalnu infrastrukturu utvrđuje se na osnovi posebnih uvjeta komunalnih i javnih poduzeća.

Članak 113.

Koeficijent izgrađenosti građevinskih čestica za izgradnju građevina iz članka 109. građenih na, osim za škole i predškolske ustanove:

- slobodnostojeći način ne može biti veća od 0,6
- ugrađenih građevina ne može biti veća od 0,8.

Koeficijent izgrađenosti građevne čestice na kojoj će se graditi škola ili predškolska ustanova iznosi najviše 0,3 u kojeg se ne uračunavaju površine športskih terena i prostora za odmor i rekreaciju učenika, odnosno djece.

Članak 114.

Visina građevina iz članka 109. ne može biti viša od P + 2 kata, odnosno 12 metara do vijenca građevine.

Iznimno, visine dijelova građevina (zvonici, dimnjaci i dr.) mogu biti i veće od 12,0 m.

Iznimno se može se dozvoliti i veća visina za pojedine građevine, unutar obuhvata UPU-a Ogulina, koja će se definirati UPU-om na osnovu posebnih kriterija definiranih istim planom.

Članak 115.

Udaljenost građevina iz članka 109. mora iznositi najmanje 3,0 m od susjedne međe. Ako se dječji vrtić, jaslice ili osnovna škola grade sjeverno od postojeće građevine, njihova udaljenost od te građevine mora iznositi najmanje tri njegove visine, odnosno ako se ispred navedenih javnih sadržaja gradi nova građevina, njena udaljenost prema jugu od navedenih javnih sadržaja ne može biti manja od tri visine.

5. UVJETI ZA UTVRĐIVANJE KORIDORA/TRASA I POVRŠINA ZA PROMETNE I KOMUNALNE INFRASTRUKTURNE SUSTAVE

Članak 116.

PPUG-om Ogulina je predviđeno opremanje područja Grada Ogulina slijedećim vidovima prometa i komunalnom infrastrukturom:

vidovi prometa:

- cestovni,
- željeznički,
- zračni.

U cestovnom prometu predviđa se izgradnja prometnih razina:

- autocesta,
- državnih cesta,
- županijskih cesta,
- lokalnih cesta,
- nerazvrstanih cesta,
- javnih prometnih površina;

U željezničkom prometu predviđa se izgradnja :

- državnih pruga,
- industrijskog kolosijeka;

U zračnom prometu predviđa se izgradnja:

- helidroma;

ostala komunalna infrastruktura:

- mreža telekomunikacija;
- elektroopskrba;
- plinoopskrba;
- vodnogospodarski sustav (korištenje voda, vodoopskrba, odvodnja otpadnih voda, uređenje vodotoka i voda).

Planirani koridori za infrastrukturne vodove smatraju se rezervatom, i u njihovoj širini i po čitavoj trasi nije dozvoljena nikakva gradnja sve do izdavanja lokacijske dozvole na temelju idejnog rješenja, kojim se utvrđuje stvarna trasa i zaštitni pojas.

Na području Grada Ogulina potrebno je radi što racionalnijeg iskorištenja prostora, a kada to prostorni uvjeti omogućavaju, grupirati koridore za infrastrukturne vodove i voditi više infrastrukturnih pravaca u jedinstvenom infrastrukturnom koridoru.

Članak 117.

Detaljno određivanje trasa prometnica, komunalne i energetske infrastrukture, unutar koridora koji su određeni PPUG-om Ogulina, utvrđuje se lokacijskom dozvolom na temelju idejnog rješenja ili stručne podloge za izdavanje lokacijske dozvole, odnosno dokumentima prostornog uređenja užih područja, vodeći računa o konfiguraciji tla, zaštiti okoliša, posebnim uvjetima i drugim okolnostima.

Unutar Planom utvrđenih koridora komunalne infrastrukture, za sve gradnje i intervencije potrebna je ishodište odobrenja i suglasnosti nadležnih organa i javnih poduzeća.

Pri projektiranju i izvođenju pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture potrebno se pridržavati važećih propisa, kao i propisanih udaljenosti od ostalih infrastrukturnih objekata i uređaja, te pribaviti suglasnost ostalih korisnika infrastrukturnih koridora.

Prilikom izdavanja lokacijske dozvole može se utvrditi izvedba objekata i uređaja komunalne infrastrukture i kvalitetnijim materijalima nego što je to predviđeno dokumentima prostornog uređenja iz prethodnog stavka.

Članak 118.

Područjem Grada Ogulina prolazi mreža državnih i županijskih prometnica odnosno željezničkih pruga čiji su koridori definirani na kartografskom prikazu, br. 2.1. "Prometni sustav".

Izmjena Odluke o razvrstavanju javnih cesta u državne, županijske i lokalne ceste, odnosno promjena kategorije i nivoa opremljenosti cesta ne smatra se izmjenom PPUG-a Ogulina.

Rekonstrukcija dionice ispravkom loših tehničkih karakteristika ceste ne smatra se promjenom trase.

PPUG-om Ogulina određuju se sljedeće širine planiranih koridora cestovnih prometnica:

- za autocestu: 200 m ili 100 m u slučaju da postoji idejni projekt u mjerilu 1:5.000;
- za ostale državne ceste: 100 m ili 75 m ako postoji idejni projekt u mjerilu 1:5.000;
- za županijske ceste: 75 m ili 40 m ako postoji idejni projekt u mjerilu 1:5.000.

U dijelovima prolaska kroz izgrađene dijelove naselja, koridori se mogu planirati u širinama manjim od određenih, ali ne manjima od širina određenih za slučaj kada postoji idejni projekt u mjerilu 1:5.000.

U sklopu cestovnih koridora, unutar kao i izvan građevinskih područja, a u skladu s posebnim uvjetima nadležne uprave za ceste, moguća je izgradnja pratećih objekata (moteli, benzinske crpke s pratećim sadržajima i sl.).

Članak 119.

Sve javne prometne površine unutar građevinskog područja na koje postoji neposredan pristup s građevinskih parcela ili su uvjet za formiranje građevne čestice, moraju se projektirati, graditi i uređivati na način da se omogućuje vođenje komunalne infrastrukture, te moraju biti vezane na sustav javnih prometnica.

Članak 120.

Ulicom se smatra svaka cesta ili javni put unutar građevinskog područja uz kojega se izgrađuju ili postoje stambene ili druge građevine, te na koji te građevine imaju izravan pristup.

Ulice u naselju s funkcijom državne, županijske, lokalne ceste ili nerazvrstane ceste smatraju se tom vrstom ceste (javna cesta).

Ulica iz stavka 1. ovog članka mora imati najmanju širinu 5,5 m (za dvije vozne trake), odnosno 3,0 m (za jednu voznu traku).

Samo jedna vozna traka može se izgraditi izuzetno i to:

- na preglednom dijelu ulice, pod uvjetom da se na svakih 250 m uredi ugibalište,
- u slijepim ulicama čija dužina ne prelazi 100 m na preglednom dijelu, odnosno 50 m na nepreglednom dijelu.

Za potrebe nove izgradnje na neizgrađenom dijelu građevinskog područja koje se širi uz državnu cestu treba osnivati zajedničku sabirnu ulicu preko koje će se ostvariti pristup na javnu prometnu površinu, a sve u skladu s posebnim uvjetima tijela nadležnih za upravljanje prometnicom na koju se priključuje.

Članak 121.

Najmanja udaljenost regulacijske linije od ruba kolnika treba osigurati mogućnost izgradnje odvodnog jarka, usjeka nasipa, bankine i nogostupa, a ne može biti manja od one određene zakonskim propisima.

Izuzetno uz kolnik slijepe ulice može se osigurati izgradnja nogostupa samo uz jednu njenu stranu.

Ne dozvoljava se izgradnja građevina, zidova i ograda, te podizanje nasada koji zatvaraju vidno polje vozača i time ometaju promet.

Članak 122.

Sve prometne površine trebaju biti izvedene bez arhitektonskih barijera tako da na njima nema zapreka za kretanje niti jedne kategorije stanovništva.

Članak 123.

Idejnim rješenjem za izdavanje lokacijske dozvole, za izgradnju građevina javne, proizvodno-servisne ili športsko-rekreativne namjene potrebno je utvrditi potrebu osiguranja parkirališnih mjesta za osobna ili teretna vozila.

Okvir za dimenzioniranje broja parkirališno-garažnih mjesta za građevine iz prethodnog stavka su normativi iz slijedeće tablice:

namjena građevine	broj mjesta na:	potreban broj mjesta PGM
1. INDUSTRIJA I SKLADIŠTA	1 zaposlenik	0,5 PGM
2. UREDSKI PROSTORI	1000 m ² korisnog prostor	20 PGM
	10 zaposlenih	7 PGM
3. TRGOVINA	50 -100 m ² korisnog prostor	7 PGM
	1000 m ² korisnog prostor	40 PGM

4. BANKA, POŠTA, USLUGE	1000 m ² korisnog prostor	40 PGM
5. UGOSTITELJSTVO	30 - 50m ² korisnog prostora	7 PGM
	50 do 100 m ² korisnog prostora	9 PGM
	1000 m ² korisnog prostora	10 PGM
6. VIŠENAMJENSKE DVORANE	1 gledatelj	0,2 PGM
7. ŠPORTSKE GRAĐEVINE	1 gledatelj	0,3 PGM
8. ŠKOLE	1 zaposleni	2 PGM

Smještaj potrebnog broja parkirališnih mjesta (proporcionalno navedenom) je potrebno predvidjeti na parceli ili u sklopu zelenog pojasa ispred parcele, na javnim površinama, uz suglasnost tijela uprave nadležnog za promet.

Članak 124.

Na javnim parkirališnim površinama za automobile invalida potrebno je osigurati najmanje 5 % parkirališnih (garažnih) od ukupnog broja, odnosno najmanje 1 parkirališno mjesto na parkiralištima s manje od 20 mjesta.

Članak 125.

PPUG Ogulina predviđa korištenje državnih, županijskih, lokalnih i nerazvrstanih prometnica te željezničkih pruga za javni gradski prijevoz. Na stajalištima javnog gradskog prijevoza potrebno je predvidjeti proširenja za stajališta s nadstrešnicama za putnike.

Članak 126.

PPUG Ogulina uz prometnice predviđa uređenje nogostupa za kretanje pješaka, u širini koja ovisi o pretpostavljenom broju korisnika, ali ne manjoj od 1,0 m.

Članak 127.

Uz razvrstane ceste, na mjestima gdje za to postoje prostorni i tehnički uvjeti predviđa se gradnja i uređenje biciklističkih staza minimalne širine 1,10 m za jedan smjer, odnosno 2,5 m za dvosmjerni promet.

Članak 128.

Pri izdavanju lokacijskih dozvola za zahvate u prostoru unutar zaštitnog pružnog pojasa **željezničke pruge** MG1: Botovo (državna granica) – Koprivnica – Dugo Selo - Zagreb - Karlovac – Oštarije – Rijeka, obvezatno uzeti u obzir potrebe dogradnje drugog kolosijeka kako bi se dobila pruga s velikom propusnom moći za velike brzine (do 160 km/sat).

Za postavu dogradnje drugog kolosijeka uz postojeći iz stavka 1. ovog članka rezervira se koridor u širini od 100 m, koji se u prolasku kroz izgrađene dijelove naselja smanjuje na širinu od 50 m.

Posebne uvjete u smislu stavka 2. ovoga članka odredit će javno poduzeće nadležno za održavanje pruge i pružnih postrojenja i sigurnosti prometa na pruzi.

Članak 129.

Na istočnom i južnom dijelu područja Grada Ogulina planirana je rezervacija koridora za istraživanje mogućnosti postave nove transeuropske željezničke pruge velike propusne moći Zagreb - Karlovac – Josipdol – Rijeka s odvojkom Drežnica – Gospić - Knin.

Planirani koridor brze željezničke pruge iz stavka 1. ovog članka rezervira se u širini od 200 m, a u prolasku kroz izgrađene dijelove naselja u širini od 100 m.

Članak 130.

Nakon izgradnje, odnosno rekonstrukcije željezničke pruge MG1 za koji su u prethodna dva članka rezervirana dva jednakovrijedna koridora, koridor koji nije iskorišten ukida se, a prostor se vraća u prvobitnu namjenu (poljoprivredno i šumsko zemljište te kod građevina koje se smatraju postojećim sukladno zakonskim propisima – građevinsko područje).

Članak 131.

PPUG-om Ogulina planirana je denivelacija svih prijelaza željezničke pruge MG 1 s cestama državne i županijske razine, te osiguranje i izvođenje moderne signalizacije ostalih željezničko - cestovnih prijelaza na području Grada Ogulina.

Članak 132.

Ovim prostornim planom planirana je izgradnja novog industrijskog kolosjeka od Ogulina do novoplanirane industrijske zone kod čvora autoceste, postavljenim u koridoru postojeće željezničke pruge.

Članak 133.

Ovim prostornim planom predviđeno je povećanje kapaciteta **telekomunikacijske mreže**, tako da se osigura dovoljan broj telefonskih priključaka svim kategorijama korisnika kao i najveći mogući broj spojnih veza.

Sve mjesne i međumjesne telekomunikacijske veze (mrežni kabeli, svjetlovodni i koaksijalni kabeli) u pravilu se trebaju polagati u koridorima postojećih, odnosno planiranih prometnica.

Članak 134.

Građevine baznih stanica pokretne telekomunikacijske mreže temeljem članka 11. Pravilnika o javnim telekomunikacijama u pokretnoj mreži ulaze u građevine od važnosti za državu. Tim je Pravilnikom određeno da područje pokrivanja mreže mora sadržavati sva županijska središta, gradove i naselja, kao i važnije cestovne i željezničke prometnice.

Postava baznih stanica mobilne telefonije ne može se vršiti na:

- osobito vrijednim poljoprivrednim površinama označenim kao P1 i P2
- području unutar prostora predloženog za zaštitu Parka prirode "Bjelolasica" - do donošenja Prostornog plana područja posebne namjene;
- prostoru zaštićene povijesne sredine Ogulina - do donošenja mjera zaštite;
- prostoru ostalih zaštićenih dijelova prirode ili predloženih za zaštitu, do donošenja mjera zaštite;
- vrijednim točkama značajnim za panoramske vrijednosti krajobraza;
- vodozaštitnim područjima vodocrpilišta (I. i II. zona);
- u arheološkim područjima i lokalitetima te u povjesnim graditeljskim cjelinama - do donošenja mjera zaštite;
- unutar građevinskog područja naselja s manje od 1.000 stanovnika
- na udaljenosti manjoj od 1.000 m od već izgrađene bazne stanice postavljene na samostojećem stupu.

Prilikom izgradnje baznih stanica potrebno je poštivati odredbe Zakona o građenju, Zakona o zaštiti od ionizirajućeg zračenja, kao i ostale propisane uvjete za takvu vrstu građevina.

Članak 135.

Uređaji i građevine za potrebe radio i TV sustava veza trebaju biti u skladu s važećim propisima o dopuštenoj snazi radio i TV signala.

Izgradnja novih građevina iz stavka 1. ovog članka će se vršiti u skladu sa propisanim uvjetima građenja za takve vrste građevina, pri čemu je potrebno osigurati prostor s nesmetanim kolnim pristupom, te voditi računa o uklapanju u okolinu (naselja ili prirodnog prostora).

Članak 136.

Posebnom studijom i plansko-projektom dokumentacijom na razini idejnih prostornih rješenja za pojedine zahvate, trebala bi se dovršiti izgradnja **elektroenergetskog sustava**.

Glavna planska i razvojna određenja su:

- zadržavanje svih postojećih i potencijalnih lokacija za energetske objekte (elektrane, dalekovodi, transformatorska postrojenja i dr.);
- podizanje kvalitete energetskih postrojenja uz smanjenje razine ekoloških utjecaja;
- stvoriti uvjete za korištenje dopunskih izvora energije (male hidroelektrane, sunčeva energija, bioenergija, energija vjetra i dr.);
- Za daljnji razvoj elektroenergetske mreže potrebno je osigurati odgovarajući prostor za hidroenergetske objekte te za objekte prijenosa i distribucije električne energije (npr. napajanje TS 35/10 kV Ogulin iz TS 110/35 kV Oštarije).
- Razvoj mreže 20kV potrebno je razraditi Urbanističkim planom uređenja ili Detaljnim planom uređenja. Mreža će izvan naselja i u manjim naseljima, do 500 stanovnika, biti u principu zračna, a u većim naseljima obvezno kabelska.

- Lokacije novih TS 20/0,4 kV treba tako odabrati da osiguravaju kvalitetno napajanje. Udaljenost građevine od međe treba biti 3-5 m odnosno 1-3 m ako građevina nema otvora, iznimno i manje ili se prema specifičnom zahtjevu mogu planirati u sklopu građevine.
- Prostor potreban za izgradnju hidroenergetskih objekata preciznije će se definirati studijama utjecaja na okoliš i odgovarajućom tehničkom dokumentacijom.
- Za planiranu mrežu elektroopskrbe 20 kV, na temelju analize dosadašnjeg razvoja može se predvidjeti rast vršnog opterećenja. Daljnje širenje 10(20) kV mreže odvijat će se sukladno
- potrebama konzuma i mogućnostima HEP-a da osigura potrebna sredstva za poboljšanje kvalitete mreže. Nova 20 kV mreža gradit će se u principu zračno Al/Če vodičima, osim u naseljenim mjestima, gdje se preporuča izvoditi kabelski, naročito na dijelu gdje bi uzrokovala smetnju širenju naselja.
- PPUG-om Ogulina određuju se sljedeće širine koridora elektroenergetskih prienosnih građevina:

- za dalekovod 110 kV :	40 m
- za dalekovod 35 kV :	20 m.

Članak 137.

Posebnom studijom i plansko-projektnom dokumentacijom na razini idejnih prostornih rješenja za pojedine zahvate, trebala bi se vršiti izgradnja **pliniskog sustava** na području Grada Ogulina.

Glavna planska i razvojna određenja su:

- unapređenje opskrbe plinom povezivanjem na budući međunarodni, magistralni plinovod ADRIA-LNG (Pula - Karlovac - Zagreb), Vrbovsko - Ogulin - Slunj - BIH čija će trasa biti detaljnije utvrđena Studijom utjecaja na okoliš;
- mjerno redukcijska stanica (MRS Ogulin) locirana je uz grad Ogulin, izvan građevinskog područja, a tražena minimalna udaljenost od najbliže građevine je 15 m. Kod izgradnje MRS kapaciteta do 30.000 m³/h minimalne udaljenosti su:
 - od državne ceste 20 m
 - od županijske ceste 10 m
 - od ostalog 6 m, a za šetališta i parkove 10 m.
- Plinifikacija naselja na području Grada razvijati će se temeljem osnovnih postavki ovog Plana te odgovarajućom stručnom dokumentacijom;
- Polaganje plinske distributivne mreže obavezno je u sustavu izgradnje novih i rekonstrukciji postojećih prometnica obuhvaćenih ovim Planom, kao i planovima nižeg ranga;
- Unutar koridora magistralnog plinovoda, od 60 m (30 m sa svake strane plinovoda) zabranjeno je graditi zgrade namjenjene stanovanju ili boravku ljudi. Iznimno je moguća izgradnja u pojasu užem od 30 m sa svake strane ako je gradnja bila predviđena planom prije projektiranja plinovoda.
- Minimalni koridori trasa su:
 - za promjer plinovoda do 125 mm – koridor od 10 m sa svake strane,
 - za promjer plinovoda do 125 – 300 mm – koridor od 15 m sa svake strane,
 - za promjer plinovoda do 300 - 500 mm – koridor od 20 m sa svake strane,
 - za promjer plinovoda veći od 500 mm – koridor od 30 m sa svake strane.
- Ako se plinovod (razvodna plinska mreža) postavlja izvan javnih površina, potrebno ga je zaštitnim pojasom zaštititi od vanjskih utjecaja. U zaštitnom pojasu zabranjena je gradnja i drugi zahvati, koji bi mogli ugroziti ili otežati djelovanje plinovoda. Širinu zaštitnog pojasa određuje distributer, ovisno o promjeru cijevi i načinu rada, nadzora i održavanja plinovoda. Na javnim prometnim površinama (cestama, trotoarima) gdje nije moguće postići širinu zaštitnog pojasa, treba u suglasnosti s distributerom osigurati minimalnu potrebnu širinu zaštitnog pojasa.
- Priključke do građevina treba graditi podzemno s mogućnošću spajanja svakog korisnika na instalaciju prirodnog plina.

Članak 138.

Vodnogospodarski sustav

Predviđeno proširenje vodovodne mreže u cilju jednoličnije opskrbe cijelog područja temeljeno je na dosadašnjoj koncepciji vodoopskrbe i to u svim područjima i za dijelove naselja koji do sada nisu obuhvaćeni vodoopskrbom.

Najmanji profili cjevovoda na koji se priključuje hidrant treba iznositi \varnothing 100 mm, a sekundarna mreža može biti do \varnothing 50 mm. Na svim čvorovima vodovodne mreže predviđeni su zaporni uređaji smješteni u betonska zasunska okna.

Vrsta materijala za izvedbu magistralne vodovodne mreže i naselja je predviđena cijevima koje trebaju podnijeti radni tlak od NP 10 bara.

U sklopu vodoopskrbnog sustava Grada Ogulina planirana je izgradnja:

- rekonstrukcija starih, dotrajalih cijevnih vodova, kako bi se smanjili gubici vode,
- vodoopskrbnih cjevovoda za naselja Gornje Dubrave i ostala naselja i turističko-rekreativnu zonu, smještena desno od autoceste, te Popovo selo i druga naselja smještena lijevo od autoceste, priključenjem na magistralni vodovod Malik (općina Bosiljevo) – vodosprema „Stabarnica“, dužine oko 9 km, smješten uz trasu autoceste,
- vodosprema „Stabarnica“.
- magistralnog vodoopskrbnog cjevovoda Ogulin – Jasenak, koji se spaja na vodoopskrbni sustav Ogulin u vodospremi «Gavani» (Od vodospreme «Gavani» planira se gravitacioni vod do nove vodospreme i crpne stanice «Brozi» u naselju Puškarići. Od vodospreme «Brozi» planiran je jedan tlačni vod do vodospreme «Turkovići» - zamjena izvora «Zdiška». Drugi vod, tlačno-gravitacioni planiran je preko Bjelskog do vodospreme «Tisovac» uz županijsku cestu (Ž 3254). Služio bi za snabdjevanje naselja Bjelsko i Musulinski Potok. Od vodospreme «Tisovac» planiran je gravitacioni cjevovod do postojeće vodospreme u Vrelu. Prema potrebi može se izvesti crpna stanica na ulazu u Jasenak. U Vrelu bi se izvela dodatna vodosprema (podmirenje satnih varijacija) u blizini postojeće vodospreme.).

Alternativno se može istražiti trasa (izvor Zagorske Mrežnice – Jasenak) preko Brezno Drežničkog.

Točna trasa i lokacija planiranih vodoopskrbnih građevina i cjevovoda bit će utvrđena projektima u daljnoj razradi. Moguća su manja odstupanja od trase i lokacija uređaja.

Planirano je također povezivanje vodovodnih sustava na području Županije kako bi se u slučaju havarije mogle zadovoljiti minimalne potrebe, te automatizacija vodovodnih sustava.

Članak 139.

Pravilno rješenje odvodnje oborinskih i otpadnih voda preduvjet je zdravog urbanog razvoja. Sve otpadne vode treba prije ispuštanja u recipijent tretirati tako da se uklone sve štetne posljedice za okolinu, prirodu i recipijent.

Rješenje odvodnje manjih naselja predviđa se, u promatranom razdoblju, na dobro izvedenim, nepropusnim, trokomornim trulišnicama s djelomičnim biološkim pročišćavanjem i njihovom urednom čišćenju i održavanju ili biodisk uređajima.

Pročišćavanje otpadnih voda naselja veličine 50 do 500 ES, u skladu sa Prostornim planom Karlovačke županije (SG 26/01), planira se gradnjom separativnih sustava kanalizacije, primjenom postupka s aktivnim muljem u potopljenom biofilteru prokapaniku ili u aeriranom potopljenom prokapaniku.

Za pročišćavanje otpadnih voda pojedinačnih objekata i malih raspršenih naselja (do 50 ES) predlaže se primjenom nepropusnih, trokomornih trulišnica s djelomičnim biološkim pročišćavanjem ili biodisk uređajima.

Oborinska odvodnja manjih naselja predviđa se otvorenim kanalima i cestovnim jarcima do recipijenta. Ukoliko se u okviru manjih naselja izgrade gospodarski pogoni ili mini farme nužno je otpadnu vodu tretirati do potrebne razine prije ispuštanja u recipijent.

Treba predvidjeti takav sustav odvodnje kojim će se, prema kategorizaciji, vodotoke zadržati na razini zahtijevane kategorije, a to se odnosi i na sve potoke koji se koriste za odvodnju.

Na području Grada, naselje Vrelo u Jasenku (HOC Bjelolasicca) uz naselje urbanog tipa (Ogulin) imaju djelomično izgrađen sustav odvodnje. Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda su u funkciji u Jasenku, u Ogulinu (bolnica) i na jezeru Sabljaci. Planiran je uređajem za pročišćavanje otpadnih voda grada Ogulina. Uz uređaj treba izgraditi prihvatnu stanicu za sadržaj sabirnih jama. Usvojeni sustav odvodnje je s odvajanjem fekalnih od oborinskih voda, razdjelni sustav odvodnje. U prvim fazama izgradnje moguće je koristiti i kombinirani sustav odvodnje, tj. dok se ne izgradi cjelokupna mreža i preljevi moguće je koristiti paralelno razdjelni i mješoviti sustav.

Sanitarne i tehnološke otpadne vode s izdvojenog građevinskog područja gospodarske, turističke, ugostiteljske i sl. namjene skupljaju se i dovode do lokalnog uređaja za pročišćavanje čija će se lokacija odrediti UPU-om ili DPU-om.

Članak 140.

Svi eventualni industrijski pogoni, pogoni male privrede kao i gospodarske građevine za uzgoj životinja (tovilišta) trebaju imati svoje predtretmane otpadnih voda prije upuštanja u javnu kanalizaciju, što se odnosi i na separaciju ulja i masti.

Članak 141.

Vodne površine i vodno dobro treba uređivati na način da se osigura propisani vodni režim, kvaliteta i zaštita voda.

Korita vodotoka treba uređivati na način koji je izgledom blizak prirodnom obliku. Zabranjemo je ograđivanje prirodnih izvora u javnoj upotrebi.

Članak 142.

Na području Grada Ogulina za obranu od poplava uz ostale objekte (brana, zaštitni nasip) predviđena je retencije (dolina Dobre i Vitunjčice uzvodno od naselja Turkovići). Na području retencije moguća je izgradnja linijskih infrastrukturnih sustava (ceste, cjevovodi i sl.), uz uvjet da se omogući nesmetano plavljenje cijelog područja retencije visokim vodama.

Do izgradnje retencije i ostalih objekata za obranu od poplava naselja Ogulin, u poplavnoj zoni naznačenoj na grafičkom prikazu br. 3. (Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora), nadležna ispostava Hrvatskih voda utvrđuje posebne uvjete gradnje i zaštite. UPU-om naselja Ogulin potrebno je detaljnije razraditi posebne uvjete gradnje i zaštite u poplavnoj zoni.

Članak 143.

Na području naselja Jasenak za obranu od poplava planirana je izvedba nasipa, regulacija potoka i predviđena je retencija.

Do izgradnje objekata za obranu od poplava naselja Jasenak, u poplavnoj zoni naznačenoj na grafičkom prikazu br. 3. (Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora), nadležna ispostava Hrvatskih voda utvrđuje posebne uvjete gradnje i zaštite. UPU-om naselja Jasenak potrebno je detaljnije razraditi posebne uvjete gradnje i zaštite objekata u poplavnoj zoni.

Članak 144.

Vodne površine i vodno dobro treba uređivati na način da se osigura propisani vodni režim, kvaliteta i zaštita voda.

Korita vodotoka treba uređivati na način koji je izgledom blizak prirodnom obliku.

Zabranjemo je ograđivanje prirodnih izvora u javnoj upotrebi.

Članak 145.

Inundacijski pojas na vodotocima i drugim ležištima voda štiti se u svrhu tehničkog i gospodarskog održavanja vodotoka i drugih voda, djelotvornog provođenja obrane od poplava i drugih oblika zaštite od štetnog djelovanja voda.

Sve zemljišne čestice u inundacijskom pojasu, od vanjske granice pojasa do korita vodotoka, imaju svojstvo vodnog dobra. Vodno dobro je od interesa za Republiku Hrvatsku, koje ima njezinu osobitu zaštitu i koristi se na način i pod uvjetima propisanim Zakonom o vodama.

Obzirom na postojanje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina razlikuje se uređeni i neuređeni inundacijski pojas.

U inundacijskom pojasu zabranjeno je obavljati radnje kojima se može pogoršati vodni režim i povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja voda.

Ukoliko nije drugačije određeno, izgradnja i uređivanje zemljišta uz vodotoke u pojasu širine 20,0 m treba se izvoditi u skladu s režimom propisanim Zakonom o vodama.

6. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO - POVIJESNIH CJELINA

6.1. Prirodna baština

Članak 146.

Na području Grada Ogulina, prema Zakonu o zaštiti prirode (NN. br. 30/94 i 72/94), nalaze se slijedeći **zaštićeni dijelovi prirode**:

- Klek – **zaštićeni krajobraz**,
- Klek – **posebni rezervat (botanički, geomorfološki)**,
- Visibaba – **spomenik prirode (geomorfološki)**,
- Bijele i Samarske stijene – **strogi rezervat**;

Članak 147.

Osim zaštićenih dijelova prirodne baštine iz prethodnog članka, Strategijom i programom prostornog uređenja RHrvatske predloženo je Mrežnica s kanjonom i dijelom obalnog pojasa i prostor Bjelolasice i dio naselja Jasenak (Vrelo) za **zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode** (koji je naznačen u kartografskom prikazu br. 3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora) a za koje bi se trebao donijeti odgovarajući akt o zaštiti, i to u rangu:

- **park prirode**

Park prirode Mrežnica obuhvaćao bi prostor na području gradova Duge Rese, Ogulina i Slunja i općina Generalski Stol, Tounj i Josipdol.

Park prirode Bjelolasica obuhvaćao bi prostor na području Grada Ogulina i Senja i Općine Mrkopalj.

Zaštita, uređenje, unapređenje i korištenje parka prirode utvrđuje se prostornim planom. Prostorni plan donosi Sabor (članak 180. Zakona).

Do proglašenja ranga zaštite prirodne baštine iz ovog članka, uređenje i način korištenja na predmetnom području jednak je onome određenom za područja osobito vrijednih predjela značajnog krajobraza iz točke 151.

Granice obuhvata dokumenta prostornog uređenja parka prirode Mrežnica konačno će se odrediti po dovršenju postupka zaštite i donošenju posebnog Zakona o proglašenju Parka prirode "Mrežnica".

Za predloženo područje štice područja, izraditi prostorni plan područja posebnih obilježja. Do donošenja spomenutog Plana, mjere provedbe za građevinska područja naselja i za građenje izvan građevinskih područja propisane su ovim Planom.

Članak 148.

Osim zaštićenih dijelova prirodne baštine iz prethodnog članka, ovim su prostornim planom određeni **ostali evidentirani dijelovi prirode predloženi za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode** (koji su naznačeni u kartografskom prikazu br. 3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora), a za koje bi se trebalo donijeti odgovarajuće akte o zaštiti, i to u rangu:

- **posebni rezervat**

- Drežnica - posebni rezervat (botanički - šumska vegetacija - šume hrasta lužnjaka),
- Bjelolasica - dio - posebni rezervat (botanički - šumske vegetacije- šuma predplaninske bukve),
- Bjelolasica - posebni rezervat (zoološki - crustološki - potočni rakovi u Jasenčici),
- Vrelo - posebni rezervat (ihtiološki - pastve u Jasenačkom potoku),
- Dumanić - Ježevitar - posebni rezervat (ornitološki - rode i orlovi jugoistočno od Hajdučke pećine),
- Jasenak - posebni rezervat (cret u Jasenačkom polju),
- Jasenak - posebni rezervat (botanički - šumske vegetacije - šuma gorske smreke u Crkvenom lugu),
- Jasenak - posebni rezervat (botanički - šumske vegetacije - šuma gorske smreke Grčićka kosa),

- **spomenik prirode**

- Desmerica - spomenik prirode (geomorfološki - stijene),
- Djed i baba - spomenik prirode (geomorfološki - stijene),

- Đulin ponor s Medvedicom - spomenik prirode (geomorfološki),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - vrelo Šiljevača),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - Pećina Šiljevača),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - izvor Krapani),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - «Vrelca» Šiljevača),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - vrelo «Lisina-Kamenica» Šiljevača),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - vrelo «Mekuša» Jasenačka kosa),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - vrelo «Živa voda» Jasenačka kosa - Grčka kosa),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - vrelo «Živica» Jasenačka kosa - Dubine),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - vrelo «Davni studenac» Jasenačka kosa - Mašići),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - vrelo «(Jasenački) Studenac»),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - vrelo «Kava»),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - izvor Debeli lug),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - izvor «Korita»),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - jezero uz Crkveni lug),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - jezercu «Sječica» u Vrelu),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - izvor «Košarica»),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - izvor «Korana»),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - izvor «Zvjerinjak»),
- Jasenak - spomenik prirode (hidrološki - izvor i pećina «Zakosnica»),
- Jasenak - spomenik prirode (geomorfološki - speleološki «Pećina Vrelca» Šiljevača),
- Jasenak - spomenik prirode (geomorfološki - speleološki «Pećina»),
- Jasenak - spomenik prirode (geomorfološki - speleološki «Hajdučka pećina»),
- Pećnik - Bukovnik - spomenik prirode (geomorfološki - stijene),
- Vitunjčica - spomenik prirode (hidrološki - izvor),
- Zagorska peć - spomenik prirode (geomorfološki - spilja),
- Zeleno jezero - spomenik prirode (hidrološki),

- **značajni krajobraz**

- dio obalnog pojasa Dobre, od ulaza u Grad Ogulina (Oklinak) do Bukovnika uključivo pritoku Vitunjčicu i nizvodno od HE Gojak uključivo pritoke Bistrica i Ribnjak,
- Drežnica – Opaljanica,
- Drežnica – kod zaseoka Vukelići,

- **park šuma**

- Jasenak, Mašići - Medveđe drage - šuma jele i smreke,
- Drežnica, Drežničko polje – hrastov lug,

- **spomenik parkovne arhitekture;**

- Ogulin - spomenik parkovne arhitekture (park i drvored).

Za reguliranje statusa zaštićenih dijelova prirode iz ovog članka potrebno je izraditi stručno obrazloženje koje treba dostaviti na suglasnost Ministarstvu zaštite okoliša i prostornog uređenja, Upravi za zaštitu prirode. Nakon pribavljene suglasnosti Ministarstva zaštitu proglašava Karlovačka županija.

Za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara koja se nalaze na području zaštićenih prirodnih vrijednosti primjenjuju se propisi o zaštiti i očuvanje kulturnih dobara.

Do proglašenja zaštite prirodne baštine iz stavka 2. ovog članka za zahvate u prostoru na navedenim područjima obvezatno je ishoditi posebne uvjete zaštite prirode od nadležnog tijela državne uprave.

Članak 149.

U **parku prirode** su dopuštene gospodarske i druge djelatnosti i radnje kojima se ne ugrožavaju njegove bitne značajke i uloga.

U **posebnom rezervatu** nisu dopuštene radnje i djelatnosti koje mogu narušiti svojstva zbog kojih je proglašen rezervatom (branje i uništavanje biljaka, uznemiravanje, hvatanje i ubijanje životinja, uvođenje novih bioloških svojti, melioracijski zahvati, razni oblici gospodarskog i ostalog korištenja i slično).

U **značajnom krajobrazu** nisu dopuštene radnje koje narušavaju obilježja zbog kojih je proglašen.

Na **spomeniku prirode** i prostoru u njegovoj neposrednoj blizini koji čini sastavni dio zaštićenog područja nisu dopuštene radnje koje ugrožavaju njegova obilježja i vrijednosti. Potrebno je spriječiti svaku novu izgradnju u neposrednoj blizini spomenika prirode.

U **park-šumi** su dopuštene samo oni zahvati i radnje čija je svrha njeno održavanje ili uređenje.

Na **spomeniku parkovne arhitekture** i prostoru u njegovoj neposrednoj blizini koji čini sastavni dio zaštićenog područja nisu dopušteni zahvati ni radnje kojima bi se mogle promijeniti ili narušiti vrijednosti zbog kojih je zaštićen.

Članak 150.

Za zahvate u prostoru na područjima navedenim u člancima 146., 147., 18. obvezatno je ishođenje posebnih uvjeta nadležnih tijela za zaštitu prirodne baštine.

Članak 151.

Osim zaštićenih i evidentiranih dijelova prirodne baštine iz članka 146., 147., 148. ovim su prostornim planom određena i područja **značajnih krajobraza - osobito vrijednih prirodnih ili kulturnih predjela** koji su naznačeni u kartografskom prikazu br. 3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora.

Područja iz stavka 1. stavka ovog članka su:

1. područje između Vitunja, Dobre i naselja Sv. Petar,
2. područje između Trošmarije i Gornjih Dubrava,
3. područje oko jezera Sabljaci,
4. područje oko naselja Jasenak

Navedena područja iz 2. stavka ovoga članka, su područja s posebnim ograničenjima u korištenju na kojima su dopuštene samo one radnje koje ne oštećuju i ne mijenjaju obilježja na predmetnim područjima.

Članak 152.

Ovim su prostornim planom određena i područja - **točke značajne za panoramske vrijednosti krajobraza** koje su naznačene u kartografskom prikazu br. 3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora i to:

- vidikovci:

Trošmarija (Lugani)

Vitunj Gradina)

Vitunj

Sveti Petar

Puškarici (Brozi)

Potok Musulinski (Bjelsko, Klek)

Sabljak Selo (jezero Sabljaci)

Gornje Zagorje

Jasenak (Kovačevića brijeg)

Drežnica (Sušik)

Drežnica (Koševine)

Za područja iz stavka 2 ovog članka dopuštene su minimalne radnje uređivanja predmetnih lokaliteta radi privođenja namjeni izletišta.

6.2. Kulturna dobra

Članak 153.

Na području Grada Ogulina prema Zakonu o zaštiti spomenika kulture nalaze se slijedeća *registrirana, predložena za registraciju i evidentirana** kulturna dobra:

* *dalje u tekstu korištene oznake za kategoriju zaštite: registrirano (RZG/R) , predloženo za registraciju (PR) i evidentirano (E) **

- **Povijesne urbanističke cjeline ***

- Drežnica, zaselak Vručac - mikroambijent, sačuvana matrica - E
- Drežnica, zaselci: Zrnići-Madžari - mikro cjelina - E
- Gornje Dubrave, zaselak Višnjici - povijesna cjelina - PR
- Gornje Dubrave, zaselak Mikašinići - povijesna cjelina - PR
- Gornje Dubrave, zaselak Jusići - povijesna cjelina - PR
- Gornje Dubrave, zaselak Janjani - povijesna cjelina - PR
- Gornje Zagorje - povijesna cjelina - PR
- Ogulin - povijesna cjelina grada - RZG-02-1231/1-1971 R720

**zaštićene cjeline naselja uključuju i sve pojedinačne spomenike kulturne baštine (povijesne sklopove i građevine, memorijalne objekte)*

- **Povijesni sklopovi i građevine**

Sakralne građevine (crkve, kapele i poklonci)

- Desmerice - poklonac, u živoj stijeni - PR
- Dujmić selo - poklonac Sv. Antuna - PR
- Gornje Dubrave - pravoslavna crkva Sv. Petke - R,UP/I 034-02/01-01/54 - PR
- Gornje Zagorje - crkva Sv. Jurja Mučenika - PR
- Gornje Zagorje - kapela poklonac - E
- Hreljin Ogulinski - grobljanska kapela, Okruglica - E
- Jasenak - pravoslavna crkva Sv. Lazara, u centru - PR
- Otok Oštarijski - pravoslavna crkva Sv. Nikole - PR
- Ponikve - pravoslavna crkva Preobraž. Gosp. - PR
- Ribarići - kapela Sv. Nedjelje - E
- Ribarići - kapela Srce Isusovo - E
- Salopek selo - kapela Sv. Duha - PR
- Sveti Petar - kapela - PR
- Sveti Petar - poklonac uz prugu - E
- Trošmarija - crkva Sv. Marije - R,UP/I 612-08/02-01/588
- Trošmarija - poklonac MB Lurdske - PR
- Ogulin - župna crkva Sv. Križa - R,UP/I 034-02/01-01/17
- Ogulin - pravoslavna crkva Sv. Georgija, B. Frankopana - P, RZG 02-577/2-1975.
- Ogulin - kapela Sv. Jakova, na groblju - P, ZKA-UP/I-034-02/95-01/25
- Ogulin - kapela Sv. Roka, Lomost - P, ZKA-UP/I-034-02/93-01/196
- Ogulin - kapela poklonac, Ul. sv. Jakov, raskršće - E
- Ogulin - kapela poklonac, Bošt, raskršće - E
- Ogulin - kapela poklonac, Bukovnik, kraj Vučić sela - PR

Građevine javne namjene

- Gornje Dubrave - zgrada željezničke stanice - E
- Hreljin Ogulinski - stara škola u centru - PR
- Hreljin Ogulinski - željeznička stanica - PR
- Jasenak - škola u centru - PR
- Ponikve - škola - PR
- Trošmarija - škola - PR
- Ogulin - stara zgrada bolnice, Bolnička ulica - PR

Građevinski sklop

- Drežnica - centar naselja: pravosl. Crkva, bunar, spomen ploča, skulptura – PR
- Drežnica - Zrnići 15 - PR

Stari gradovi

- Ogulin - Frankopanski grad - R,UP/I 612-08/02-01/601

Stambene građevine

- Desmerice - stambene zgrade, Desmerice 20, 26, 83, 101, 111 - E
- Donje Dubrave - stambena i gospodarske zgrade, Donji Zatezali 13 - E
- Donje Dubrave - stambene zgrade, Donji Zatezali 4, 18, 15, 16 - E
- Donje Dubrave - stambena zgrada, Donji Zatezali 7 - PR
- Donje Dubrave - stambene zgrade, Donje Dubrave 21, 11 (Rebići) - E

Donje Dubrave - stambene zgrade, Donje Dubrave 14, 8 (Rebići) - PR
Donje Dubrave - stambena zgrada, Donje Dubrave 36 (Mikašinovići) - E
Donje Dubrave - stambena zgrada, Gornji Zatezali 7 - E
Donje Dubrave - stambene zgrade, Donje Dubrave 32 - E
Donje Zagorje - stambena i gospodarska zgrada, Donje Zagorje 96, 85 - PR
Donje Zagorje - stambena zgrada, Donje Zagorje 101 - PR
Donje Zagorje - stambene zgrade, Donje Zagorje 102, 84 - E
Drežnica - stambena zgrada, Drežnica bb - E
Drežnica - stambena zgrada i česma, Jagetići 26 - E
Drežnica - stambena zgrada, Trbovići 14 - E
Drežnica - stambena zgrada, Pražići 39 - E
Drežnica - stambena i gospodarske zgrade, Vrujac 1, 2 - E
Drežnica - stambene zgrade, Seočani 6, 14, 42, bb (na kraju naselja) - E
Drežnica - stambene zgrade, Zrnići 13, 31 - E
Drežnica - stambena zgrada, Zrnići 19 - PR
Drežnica - stambena i gospodarske zgrade, Nikolići bb - E
Drežnica - stambena zgrada, Maravić Draga 9 - E
Drežnica - stambena i gospodarske zgrade, Maravić Draga 11, 11a - E
Drežnica - stambene zgrade, Tomići 1, 6, 11 - E
Drežnica - stambene zgrade, Vukelići 7, 22 - E
Drežnica - stambena i gospodarske zgrade, Vukelići 30 - E
Drežnica - stambene zgrade, Radulovići bb, 14 - E
Dujmić selo - stambena zgrada, Dujmić selo 4 - E
Dujmić selo - stambene zgrade, Dujmić selo 14, 24 - PR
Gornje Dubrave - stambena zgrada, Kukići 15 - E
Gornje Dubrave - stambene zgrade, Luketići 59, 59, 59 - E
Gornje Dubrave - stambena zgrada, Vucelići 1 - E
Gornje Dubrave - stambena i gospodarska zgrada, Vucelići 2 - E
Gornje Dubrave - stambene zgrade, Vucelići 7, 8, 8, 9 11 - E
Gornje Zagorje - stambena zgrada, Grdići 27 - PR
Gornje Zagorje - stambene zgrade, Grdići 29, 68, 73, 80 - E
Gornje Zagorje - stambene zgrade, Bertovići 41, 69 - E
Gornje Zagorje - stambene zgrade, Puškarići 2, 2b - E
Gornje Zagorje - stambena zgrada, Klanac 37 - E
Gornje Zagorje - stambena zgrada, Gojača 42 - E
Gornje Zagorje - stambena zgrada, Vukovići 75 - E
Hreljin Ogulinski - stambene zgrade, Zečica 8, 9, 10 - E
Hreljin Ogulinski - stambene zgrade, Okruglica 6, 8, 9 - E
Hreljin Ogulinski - stambena zgrada, Hreljin 3 - E
Jasenak - stambene zgrade, Jasenak 1, 28 - E
Jasenak - stambene zgrade, Jasenačko Vrelo 112, 131, 134, 152 - E
Otok Oštarijski - stambene zgrade, Otok 35, 71 - PR
Otok Oštarijski - stambene zgrade, Otok 8, 10, 14, 25, 30, 31, 33, 57, 63, 69 - E
Ponikve - popov stan - E
Ponikve - stambene zgrade, Ponikve 5, 20 - E
Potok Musulinski - stambene zgrade, Potok Musulinski 4, 8, bb (uz 15), 28 - E
Ribarići - stambena zgrada, Ribarići 18 - PR
Ribarići - stambene zgrade, Ribarići 24, 40 - E
Ribarići - stambena zgrada s okućnicom, Ribarići 31 - PR
Sabljak selo - stambena zgrada, Sabljak selo 15, 20 - E
Salopek selo - stambena zgrada, Salopek selo 6 - PR
Salopek selo - stambene zgrade, Salopek selo 9, 19, 31, 34, 72, 73, 78, 80 - E
Sveti Petar - stambene zgrade, Sveti Petar 47, 51 (85), 56 - E
Trošmarija - župni dvor - PR
Trošmarija - stambene zgrade, Munjasi 1, 3, 6, 7 - E
Trošmarija - stambena zgrada, Trošmarija 11 - E
Trošmarija - stambena i gospodarska zgrada, Trošmarija 7 - PR
Trošmarija - stambene zgrade, Lugani bb, 12, 17 - E
Trošmarija - stambene zgrade, Mirići 1, 2 - E
Trošmarija - stambene zgrade, Bartolovići 3, 4, 10 - PR
Trošmarija - stambena zgrada, Meštirovići 28 - E
Trošmarija - stambena zgrada, Lipoščaki 21, 22 - PR

Trošmarija - stambena zgrada, Lipoščaki 23 - E
 Turkovići Ogulinski - stambena zgrada, Turkovići 27 - PR
 Turkovići Ogulinski - stambena zgrada, Turkovići 9 - E
 Vitunj - stambene zgrade, Vitunj 28, 50 - E
 Zagorje - stambena zgrada, Kolići 41 - E
 Zagorje - stambene zgrade, Luketići 59, 61 - E
 Zagorje - stambena i gospodarska zgrada, Luketići 64 - E
 Ogulin - župni dvor, Gajeva 2 - PR
 Ogulin - stambena zgrada, Mažuranićeva 2 - P,ZKA UP/I 034-02/93-01/163
 Ogulin - stambena zgrada, Nazorova 2 - P,ZKA UP/I 034-02/96-01/76
 Ogulin - stambena zgrada, Nazorova 20 - P,ZKA UP/I 034-02/93-01/90
 Ogulin - stambene i gospodarske zgrade, Zagrad 14, 27 - E
 Ogulin - stambene zgrade, Zagrad 30, 38, 40, 42, 24 (stari broj) - E
 Ogulin - stambene zgrade, Nova cesta 23, 25, 17, 43, bb - E
 Ogulin - stambene i gospodarske zgrade, Nova cesta 51, 65 - E
 Ogulin - stambene zgrade, Ulica Sv. Petar 26, 2 - E
 Ogulin - stambena i gospodarska zgrada, Ulica Sv. Petar 4a - E
 Ogulin - stambena i gospodarska zgrada, Ulica Vrtače 2 - E
 Ogulin - stambene zgrade, Ulica Vrtače 19, 192 (stari) - E
 Ogulin - stambene zgrade, Prapučanska 23, 30, 54, 56, 78 - E
 Ogulin - stambena i gospodarska zgrada, Prapučanska 66 - E
 Ogulin - stambene zgrade, Bukovačka 7, 39, 74 - E
 Ogulin - stambena i gospodarska zgrada, Voćarska 20 - E
 Ogulin - stambena i gospodarska zgrada, Brod 3 - E
 Ogulin - stambene zgrade, Stara cesta 20, 25, 34 - E
 Ogulin - stambene zgrade, Podvrh I., 19, 21, 9, 11 - E
 Ogulin - stambena zgrada, Podvrh II., 7 - E
 Ogulin - stambena i gospodarska zgrada, Podvrh V, 3 - E
 Ogulin - stambena zgrada, Podvrh VI., 87 (stari) - E
 Ogulin - stambene zgrade, Žegar 1, 2, 19, 25 - E
 Ogulin - stambena i gospodarska zgrada, Žegar, 11 - E
 Ogulin - stambene zgrade, Žegar V., 1, 3, 4, 132, 134 - E
 Ogulin - stambena zgrada, Žegar VII., 7 - E
 Ogulin - stambena zgrada, Žegar IV., 45 - E
 Ogulin - stambene zgrade, Žegar I., 53, 63, 89 - E
 Ogulin - stambene zgrade, Proce 37, 105 - E
 Ogulin - stambene zgrade, Bernardina Frankopana 29, 36, 38, 39, 52, 54 - E
 Ogulin - stambene zgrade, Lomoščanska 2, 3 - E
 Ogulin - stambene zgrade, Sv. Jakov 14, 33, 47, 62, 66, 68, 72, 73, 127 - E
 Ogulin - stambene zgrade, Sv. Jakov 140, 196 - E
 Ogulin - stambena zgrada, Kalci 16 - E
 Ogulin - stambena zgrada, Bolnička 29 - E

Gospodarske građevine

Desmerice - mlin - E
 Donje Zagorje - mlin - PR
 Drežnica - gospodarska zgrada, Drežnica bb - E
 Drežnica - gospodarska zgrada, Zrnići 3 - E
 Gornje Dubrave - gospodarska zgrada, Škerići 23 - E
 Hreljin Ogulinski - mlin na Vitunjčici - E
 Hreljin Ogulinski - mlin na Dobri - E
 Jasenak - zgrada Pilane u Vrelu uz potok prema Kostićima - E
 Puškarići - mlin na Dobri u Turkovićima - E
 Puškarići - mlin u Tatalovićima - E
 Sabljak selo - zgrada hidrocentrale - E
 Trošmarija gospodarska zgrada, Trošmarija 10 - E
 Trošmarija - gospodarska zgrada, Bartolovići 10 - PR
 Trošmarija - gospodarska zgrada, Lipoščaki 23 - PR
 Trošmarija - mlin na utoku potoka Ribnjak u Dobru - E
 Trošmarija - mlin na potoka Ribnjak kod Munjasa - E
 Vitunj - zgrada ribogojilišta, NOB - R 338
 Ogulin - mlin kod starog mosta u Vučić selu - PR

Javna plastika i urbana oprema

Desmerice - raspelo, na raskršću (Bertovići) - E
 Donje Dubrave - NOB, spomen ploča, na željezničkoj stanici - E
 Donje Zagorje - most ispod crkve - PR
 Drežnica - bunar, javni, plato oko crkve, Drežnica
 Drežnica - NOB, spomen ploča, plato oko crkve, Drežnica
 Drežnica - NOB, skulptura partizana, plato oko crkve, Drežnica - PR
 Drežnica - stari kameni most na sutoku potoka i rijeke Sušik - (P, ZKA-UP/I-034-02/98-01/65) - PR
 Drežnica - NOB, spomen područje Drežnica
 Drežnica - NOB, spomen ploča, Jagetići - E
 Drežnica - bunar, javni, ograđeni plato, Zrnići - E
 Drežnica - bunar, javni, ograđeni plato, Nikolići - E
 Drežnica - bunar, javni, ograđeni plato, Vukelići - E
 Gornje Dubrave - NOB, spomen kosturnica - R,RZG-331 - PR
 Gornje Dubrave - bunar - E
 Gornje Zagorje - most ispred crkve - E
 Hreljin Ogulinski - raspelo na raskršću, Okruglica - E
 Jasenak - NOB, spomenik u centru - PR
 Jasenak - NOB, spomen ploča - R 269 (RZG) - E
 Otok Oštarijski - most prema crkvi - PR
 Otok Oštarijski - most uz glavnu cestu - E
 Otok Oštarijski - pojilo - E
 Ponikve - NOB spomenik - E
 Potok Musulinski - pojilo uz školu - E
 Salopek selo - raspelo - E
 Sveti Petar - raspelo - E
 Sveti Petar - Molinarijev most na Dobri - PR
 Sveti Petar - nadvožnjak sa glavne ceste prema naselju - E
 Turkovići Ogulinski - raspelo - E
 Zagorje - pojilo, Kolići - E
 Zagorje - raspelo - E
 Zagorje - most preko suhog korita Mrežnice - E
 Ogulin - NOB, spomen obilježje, Bukovnik, Vučić selo - E
 Ogulin - NOB, spomeničko mjesto, kuća Olge Žagar - R, RZG-378
 Ogulin - NOB, skulptura, na autobusnom kolodvoru - E
 Ogulin - NOB, spomen ploča, Bjelsko - uz cestu - E
 Ogulin - ostaci mosta kod Vučić sela - PR
 Ogulin - pil s kipom Majka Božje - PR
 Ogulin - most preko Đulinog ponora - PR
 Ogulin - most, Lomost - PR

Povjesni putevi

Cesta Ogulin - Jasenak - Novi Vinodolski,
 Cesta Drežnica - Jezerane,
 Cesta Ogulin - Gomirje - Vrbovsko.

- **Memorijalna baština**

Spomen/memorijalni objekti

Donje Dubrave - groblje - E
 Drežnica - spomen područje - P, RZG-13/128-69
 Drežnica - groblje Vukelići - E
 Drežnica - groblje Zrnići - E
 Drežnica - groblje Radojčići - E
 Gornje Dubrave - groblje između Perića i Janjana - E
 Gornje Zagorje - groblje - E
 Hreljin Ogulinski - groblje Okruglica - E
 Jasenak - groblje na rubu naselja - E
 Jasenak - groblje između Kostelića I Vrela - E
 Otok Oštarijski - groblje, staro - E
 Otok Oštarijski - groblje, novo - E
 Ponikve - groblje - E

Sveti Petar - groblje uz kapelu - E
 Trošmarija - groblje - E
 Trošmarija - groblje Munjasi - E
 Ogulin - groblje Sv. Jakov – PR

• **Arheološka baština**

1. Donje Dubrave / Gornje Dubrave, Donje Zatezale - Krševine - PR
2. Donje Dubrave / Gornje Dubrave, Crkvina - PR
3. Trošmarija
- 3A. Trošmarija, Trsište -PR
- 3B. Trošmarija, (Gorička) tumul uz lokalnu cestu zapadno od "OŠ" - PR
- 3C. Trošmarija, novi paviljon današnje "OŠ"- PR
- 3E. Trošmarija, špilja nad Ribnjakom - PR
- 4A. Rebinka-prapovijesno naselje - PR
- 4B. Rebinka-Trše, srednjovjekovna crkva - PR
5. Gornje Dubrave Jusići, Crkvina - PR
6. Popovo Selo, Gojak, Gojačka glavica - PR
7. Ponikve, Čuvidinka - PR
8. Ponikve, Kušići, Crkvina - PR
9. Ponikve, Hajdučka špilja - PR
10. Hreljin Ogulinski, Kosanovići, Glavica - PR
11. Hreljin Ogulinski / Sv. Petar, Malo Gradišće - PR
12. Sveti Petar, Veliko Gradišće (Kilavac) - PR
13. Sveti Petar, današnje groblje - PR
14. Ogulin, Stari grad -P R
15. Puškarići, Gračac - PR
16. Turkovići Ogulinski, "kod pilane M. Turkovića" - E
17. Vitunj, Gradina, Stari grad - PR
18. Vitunj, Špilja pod Zimzelom - PR
19. Gornje Zagorje, Grdići - PR
20. Donje Zagorje, Klanac, Dimnjaci - PR
21. Jasenak, Grčka kosa - PR
22. Drežnica, Krakar, Veliki i Mali Samozid - PR
23. Salopek selo, Gradišće - PR
24. Ogulin, nepoznata lokacija - E
25. Otok Oštarijski, Stari grad, nepoznata lokacija - E
26. Trošmarija, nepoznata lokacija - E
27. Desmerice, nepoznata lokacija - E
28. Drežnica, Maravić draga, nepoznata lokacija - E
29. Drežnica, Krakar, nepoznata lokacija - E
30. Jasenak, nepoznata lokacija - E

Članak 154.

Za sve zahvate u prostoru na zaštićenim i preventivno zaštićenim kulturnim dobrima iz prethodnog članka i u njihovoj neposrednoj blizini potrebno je od nadležnih državnih institucija ishoditi posebnim zakonima propisane uvjete i odobrenja.

Za građevine označene kao **evidentirana baština (E)** najčešće lokalne važnosti, opisani postupak iz prethodnog stavka nije obavezan, ali je preporučljiv ukoliko organi lokalne uprave u provedbi ovoga Prostornog plana nađu interes i potrebu za savjetodavnim sudjelovanjem Službe zaštite. Mišljenje se može zatražiti i za građevine izvan predjela zaštite, osobito u dijelu koji graniči sa zaštićenim predjelom, ako se građevine nalaze na osobito vidljivim mjestima važnim za sliku naselja ili krajolika.

Temeljem inventarizacije provedene prilikom izrade ovoga Prostornoga plana, uz ranije *registrirane (R)* spomenike, Uprava za zaštitu kulturne baštine - Konzervatorski odjel u Karlovcu po službenoj će dužnosti pokrenuti postupak dokumentiranja te donošenja rješenja o zaštiti za sve vrednije građevine, predjele (zone) i lokalitete koji su na kartama i tablicama označeni oznakom PR. Do donošenja odgovarajućega rješenja treba primijenjivati iste mjere i propisane postupke kao i za trajno zaštićene zgrade

Članak 155.

Osnovni oblik zaštite kulturnih dobara provesti njihovom identifikacijom i dokumentacijom; stručnim i znanstvenim procesom utvrđivanja spomeničkih vrijednosti pojedinačnih građevina i cjelina u određenom povijesnom prostoru i organiziranim bilježenjem njihovih osobina na najprimjereniji način. Identifikacija rezultira izradom inventara graditeljske baštine, a dokumentacija arhivom podataka o toj baštini.

Za potrebe ovog plana (sastavni dio plana) izrađena je **konzervatorska podloga**, a kroz koju je provedena intenzivna inventarizacija, ponovno vrednovanje i kategorizacija dobara graditeljske baštine, te mjere i režime zaštite kulturnih dobara na području obuhvata Plana, što uključuje potrebu revizije zaštićenih cjelina obzirom na stupanj očuvanosti.

U područjima koja se namjenjuju intenzivnom razvoju infrastrukture ili određenih djelatnosti obvezatna su prethodna istraživanja graditeljske baštine, a osobito mogućih arheoloških zona ili lokaliteta.

Za povijesnu urbanističku cjelinu grada Ogulina izrađena je Konzervatorska studija, kojom su valorizirani svi objekti te dane smjernice za intervenciju po kojima se treba postupati, temeljem koje se utvrđuju posebni uvjeti zaštite.

Članak 156.

Zaštitu arheoloških lokaliteta provoditi u skladu i s načelima arheološke struke i konzervatorske djelatnosti, sanacijom, konzervacijom i prezentacijom vidljivih ostataka građevina, važnih za povijesni i kulturni identitet prostora, odnosno odgovarajućom obradom, dokumentiranjem i pohranom u muzejske ustanove predmeta s onih lokaliteta, koje se obzirom na njihov karakter ne može prezentirati.

Ukoliko se pri izvođenju graditeljskih zahvata naiđe na predmete ili nalaze arheološkog i povijesnog značaja, potrebno je radove odmah obustaviti i obavijestiti o tome Ministarstvo kulture - Upravu za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Karlovcu.

7. POSTUPANJE S OTPADOM**Članak 157.**

Trajno odlaganje komunalnog otpada za područje Grada Ogulina predviđa se na lokaciji:

- Galge – na području Grada Ogulina.

Odabiru lokacije odlagališta komunalnog otpada treba prethoditi postupak procjene utjecaja na okoliš, odnosno izrada Studije utjecaja na okoliš, koja će obraditi lokaciju i područje njenog utjecaja.

Na lokaciji odlagališta otpada mogu se predvidjeti slijedeći sadržaji:

- odlaganje neiskoristivog dijela komunalnog otpada
- odlaganje neopasnog tehnološkog otpada, ovisno o sastavu eluata
- građevina za obradu otpada
- građevine za obradu i skladištenje opasnog otpada
- pomoćne građevine

Članak 158.

Sva dosadašnja odlagališta i divlje deponije moraju se sanirati, u skladu s važećim propisima.

U gravitacijskom području, području sakupljanja otpada uspostavljaju se lokalna sabirališta iskoristivog otpada, za naselja s više od 500 stanovnika, koji se posebno sakuplja i odvozi na centralno sabiralište iskoristivog otpada.

Komunalni otpad u naselju potrebno je prikupljati u tipizirane posude za otpad ili veće metalne kontejnere s poklopcem.

Iskoristivi dio komunalnog otpada treba selektivno sakupljati u posebne kontejnere (stari papir, staklo, limenke i sl.), a na nekoliko lokacija u gradu urediti tzv. "reciklažna dvorišta" na kojima bi bilo omogućeno odlaganje ostalih vrsta komunalnog otpada (krupni otpad, metalni otpad, ulja, kiseline i sl.).

Za postavljanje posuda i kontejnera iz stavaka 2., 3. i 4. ovog članka potrebno je osigurati odgovarajući prostor kojime se neće ometati kolni i pješački promet, te koji će biti ograđen tamponom zelenila, ogradom ili sl.

Na građevinskom području može se spaljivati samo drvo i lignocelulozni otpad.

Sva dosadašnja neuređena odlagališta i divlje deponije na području Grada Ogulina potrebno je sanirati u skladu s važećim propisima i na način da postanu neopasne za zrak, vode i tlo, a površine im treba ili vratiti u prvobitnu namjenu ili ih ozeleniti.

Postojeću deponiju Sodol treba sanirati u skladu sa: "Studijom utjecaja na okoliš, napuštanja, rekultiviranja, sanacije i korištenja lokacije postojećeg deponija komunalnog otpada Sodol".

U slučaju više sile kao što je elementarna nepogoda ili ratna opasnost za potrebe Grada Ogulina aktiviralo bi se rezervno odlagalište koje bi bilo privremenog karaktera, na saniranoj lokaciji Sodol.

8. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

Članak 159.

Mjere sanacije, očuvanja i unapređenja okoliša i njegovih ugroženih dijelova provodit će se u skladu s važećim zakonima, odlukama i propisima koji su relevantni za ovu problematiku.

Izvešće o stanju okoliša Grada Ogulina, uz zakonom propisani sadržaj, s većim naglaskom treba obraditi područje vodonosnika, vodotoke, šume, tlo i krajolik, kao osobito vrijedne resurse Grada za koje je PPUG dao osnovna usmjerenja u pogledu zaštite resursa.

Programom zaštite okoliša potrebno je detaljnije i konkretnije utvrditi uvjete, smjernice i mjere zaštite okoliša za osobito vrijedne resurse: vode (pitka voda i odvodnja), šume, tlo i krajolik.

Članak 160.

Unutar građevinskog područja naselja, odnosno u njegovoj neposrednoj blizini, kao ni na području zahvata PPUG - a Ogulina, ne mogu se graditi građevine koje bi svojim postojanjem ili uporabom, neposredno ili potencijalno, ugrožavale život i rad ljudi, odnosno vrijednosti, iznad dozvoljenih granica utvrđenih posebnim propisima zaštite čovjekova okoliša.

Članak 161.

U cilju zaštite okoliša treba sanirati razne deponije otpadaka iz domaćinstva i industrije, prvenstveno Sodol, neuređena gnojišta u seoskim gospodarstvima, groblja održavati, hortikulturno urediti i sl.

Zaštita površinskih voda sastoji se u raznim mjerama kojima treba smanjiti pogoršanje kvalitete vode u vodotocima i planiranim akumulacijama. To znači da se u vodotoke ne smiju ispuštati nepročišćene otpadne vode iz domaćinstava, a pogotovo iz radionica i industrije.

Članak 162.

Otpadne vode iz domaćinstva moraju se prije upuštanja u okoliš pročistiti metodom autopurifikacije, izgradnjom trodjelnih septičkih jama s kontroliranim upuštanjem u tlo.

Podovi u stajama i svinjcima moraju biti nepropusni za tekućinu i imati rigole za odvodnju osoke u gnojišnu jamu. Dno i stijenke gnojišta do visine od 50 cm iznad terena moraju biti izvedeni od nepropusnog materijala.

Sva tekućina iz staja, svinjaca i gnojišta mora se odvesti u jame gnojovke ili silose za osoku i ne smije se razlijevati po okolnom terenu. Jame i silosi za osoku moraju imati siguran i nepropustan pokrov, te otvore za čišćenje i zračenje.

Članak 163.

Izgradnja i uređivanje zemljišta uz vodotoke treba se izvoditi u skladu s posebnim vodoprivrednim uvjetima.

U vodotoke se ne smije ispuštati osoka, otopine umjetnih gnojiva, kao i druge štetne tvari, posebno iz gospodarskih i proizvodnih objekata.

Otpadne vode koje ne odgovaraju propisima o sastavu i kvaliteti voda, prije upuštanja u javni odvodni sustav moraju se pročistiti predtretmanom do tog stupnja da ne budu štetne po odvodni sustav i recipijente u koje se upuštaju.

Članak 164.

Radi očuvanja i poboljšanja kakvoće te zaštite podzemnih i površinskih voda postojećih i potencijalnih resursa vode za piće, Planom su predviđene mjere zaštite.

Zone sanitarne zaštite izvorišta određene su "Odlukom o sanitarnoj zaštiti vode za piće" ("Službene novine br 29/90) a prikazane su na kartografskom prikazu br. 3. "Uvjeti korištenja i zaštite prostora".

Mjere zaštite određene su Odlukom navedenom u stavku (2) ovog članka.

Na području Grada Ogulina je, zbog dominacije izrazito krškog reljefa, potrebno je nastaviti sa hidrogeološkim i hidrološkim istrživanjima u svrhu izrade što točnijeg kartografskog prikaza i prateće Odluke, a u skladu s Zakonom o vodama (NN br.107/95).

Članak 165.

U cilju zaštite grada Ogulina, zaobalnih površina od štetnog djelovanja voda potrebno je izgraditi sustav obrane od poplava na rijeci Gornjoj Dobri uzvodno od Đulinog ponora.

Članak 166.

U cilju zaštite od prekomjerne buke na području Grada Ogulina potrebno je:

- identificirati potencijalne izvore buke, te
- kontinuirano vršiti mjerenja buke u najugroženijim gradskim područjima.

Najviše moguće dopuštene razine buke na vanjskim prostorima u sklopu građevinskih područja iznose:

zona	namjena prostora	najviše dopuštene razine vanjske buke u dBA	
		dan	noć
1.	Bolničke zone, oporavilišta, zone odmora i rekreacije, kulturno - povijesni lokaliteti i veliki parkovi	50	40
2.	Stambena gradska područja, ostala naselja, turističke zone, kampovi i zone odgojno - obrazovnih institucija, znanstveno - istraživački instituti	55	45
3.	Poslovno - stambena zona s građevinama javne namjene izvan gradskog središta, dječja igrališta	60	50
4.	Poslovno - stambena zona s građ. javne namjene unutar gradskog središta, zone duž autoputeva i glavnih gradskih prometnica	65	50
5.	Industrijska, skladišna i servisna područja, te područja transportnih terminala, bez stanova	unutar ovih zona - u skladu s propisima o zaštiti na radu na granici ovih zona - buka ne smije prelaziti dopuštene razine u zoni s kojom graniči	

Sve gospodarske građevine moraju imati tehnologiju koja sprječava nedozvoljenu količinu buke i emisiju prašine iznad dozvoljene količine i sastava.

Članak 167.

Gospodarenje šumom i njena eksploatacija moraju biti takovi da se bujicama ili na drugi način ne ugroze ljudi, vrijednosti krajobraza ili ekološka ravnoteža.

Šume i šumsko zemljište mogu mijenjati svoju namjenu samo prema odredbama Zakona o šumama.

Izuzetno od stavka 2. ovog članka, šuma se može krčiti samo za potrebe infrastrukturnih linijskih građevina predviđenih ovim planom i planovima višeg reda.

Na šumskom zemljištu mogu se graditi:

- građevine za potrebe gospodarenja šumom,
- građevine od interesa za obranu zemlje i zaštitu od elementarnih nepogoda,
- športske, rekreacijske, turističke i zdravstvene građevine (ako nisu u suprotnosti s funkcijom šume).

Nekvalitetno poljoprivredno i ostalo neobrađivo zemljište koje ekonomski nije opravdano koristiti u poljoprivredne svrhe može se pošumiti, naročito na području uz koridor autoceste, predjelima uz vodotoke i sl.

Uređenje zemljišta pošumljavanjem na prostoru šuma određuje se osnovama gospodarenja šumama i programom za gospodarenje šumama, te se posebno ne iskazuje ovim Planom.

Članak 168.

Cjelokupno područje Grada Ogulina i Karlovačke županije karakterizira mala debljina površinskog pokrova, velike debljine vodonosnih horizonata sa slobodnim vodnim licem, visoka propusnost tla, vrela i ponori. Naime, postoje značajni resursi podzemnih voda dobre kvalitete, koji s vodoprivrednog aspekta nadilaze gradski značaj.

Stoga, pri eksploataciji površinskog sloja valja voditi računa o zaštiti vodonosnog sloja.

Članak 169.

Grad Ogulin dužan je u okviru samoupravnog djelokruga, pratiti kakvoću zraka na svome području (područna mreža za praćenje kakvoće zraka), sukladno utvrđenom programu mjerenja kakvoće zraka, te osigurati uvjete njegove provedbe, a sve u skladu s odredbama Zakona o zaštiti zraka (NN 48/95).

Temeljna mjera za postizanje zaštite zraka jest smanjenje emisije onečišćujućih tvari u zrak.

Potencijalnim zagađivačima zraka smatraju se urđaji za pročišćavanje otpadnih voda, odlagalište otpada, stočne farme, promet autocestom Zagreb – Split za koju je potrebno uspostaviti monitoring onečišćenja zraka na području Grada Ogulina.

Članak 170.

Sa ciljem zaštite tla, u slučaju predvidivih opasnosti za važne funkcije tla prednost treba dati zaštiti istih ispred korisničkih interesa.

Mjere koje se poduzimaju pri korištenju tla trebaju biti primjerene danom staništu, uz smanjenje uporabe površina, izbjegavanje erozije i nepovoljne promjene strukture tla, kao i uz smanjenje unošenja tvari.

U svrhu zaštite od erozije i štetnog zbijanja tla potrebno je primjenjivati odgovarajuće poljoprivredne i šumarske postupke specifične za pojedina područja ("Pravila dobre poljoprivredne i šumarske prakse").

Površine koje se više ne koriste (kao npr. rudne jalovine, klizišta, odlagališta otpada) poželjno je rekultivirati (ponovno obrađivati).

Članak 171.

Na temelju do sada izrađenih geomehaničkih istražnih radova za pojedine značajnije građevine na području naselja Ogulin, dobiveni podaci ukazuju da prevladavaju tla s tipičnim krškim morfološkim značajkama. Teren izgrađuju uzvisine između vrtača dubine 1,0 do 5,0 metara. Teren je većinom pokriven glinovitim pokrivačem osim na uzvisinama vrtača gdje se ističu stijene. U površinskoj zoni, dubine oko 0,5 m nalazi se nasip, humus glina i prah. Sloj sa glinom i prahom u izmjeni, uglavnom je ujednačen do dubine 1,5 m. Sredinu čine glinovito šljunkovite zone. Stijenska masa kao osnovni sloj javlja se u jako rastrošnom materijalu u površinskom dijelu, a na dubini od 1,5-3,0 m.

Detaljno geotehničko zoniranje građevinskih područja neophodno je izvršiti za urbanističke i detaljne planove uređenja na temelju topografske podloge mjerila 1:5000. Spomenuto zoniranje uključuje i terenska istraživanja. Na temelju tako dobivenih rezultata biti će moguće precizno i sa sigurnošću odrediti položaje građevina, te odrediti zonne koje su nepogodne za građenje.

9. MJERE PROVEDBE PLANA

9.1. Obveza izrade prostornih planova

Članak 172.

Prostorni plan područja posebnih obilježja donijet će se za:

- PPPPO 1. – Park prirode Bjelolasica,
- PPPPO 2. – Park prirode Mrežnica.

Granica obuhvata plana na području Grada Ogulina prikazana je na kartografskom prikazu br. 3 "Uvjeti korištenja i zaštite prostora" mj. 1 : 25 000, a konačno će se odrediti donošenjem Zakona o proglašenju Parka prirode.

Do donošenja PPPPO-a za zaštićeno područje prirodne baštine za građevinska područja naselja primjenjuju se Odredbe ovog Plana.

Članak 173.

Obveza izrade Urbanističkog plana uređenja nalaže se za naselje Ogulin, obzirom na njegov značaj kao središte Grada, područno razvojno središte, međuopćinsko, nadlokalno, sa više od 10.000 stanovnika s prigradskim naseljima (8.757 stanovnika 2001. godine), novo teritorijalno ustrojstvo, te promjene koje su uslijedile donošenjem Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske.

Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske iz 1999.g predloženo je donošenje GUP-a za Ogulin. Obavezu izrade GUP-a treba Zakonom regulirati.

Ovim planom utvrđuju se nove granice građevinskog područja Ogulina i granica obuhvata «UPU-a 1» za najveći dio naselja zajedno s grobljem (G-14), zonama (IS-3) i (I1-5), površine P = 681,15 ha.

Obveza izrade i obuhvat Detaljnih planova uređenja unutar granice obuhvata UPU-a utvrdit će se Urbanističkim planom uređenja Ogulina i Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru Grada Ogulina.

Članak 174.

Izrada Urbanističkog plana uređenja obvezatna je za dijelove građevinskog područja naselja:

- UPU 2 - Jasenak (obuhvat 299,52 ha), zajedno s zonama dva groblja (G-18, G-19 i G-20) i zonama (T2-2), (T3-9), (R6-3), (I1-4) ;
- UPU 3 - Trošmarija (obuhvat 24,56 ha), zajedno s grobljem (G-4) i zonom (T3-10);
- UPU 4 - Gornje Zagorje (obuhvat 34,74 ha, zajedno s grobljem (G-17);
- UPU 5 - Drežnica (obuhvat 42,41 ha), zajedno s grobljem (G-23).

Obveza izrade i obuhvat Detaljnih planova uređenja unutar granice obuhvata UPU-a utvrdit će se Urbanističkim planovima uređenja i Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru Grada Ogulina.

Članak 175.

Izrada Urbanističkog plana uređenja ili Detaljnog plana uređenja obvezatna je za površine izvan naselja za izdvojene namjene:

- proizvodne namjene:
 - UPU 6 - Otok Oštarijski (obuhvat 91,03 ha) – zona (I1-1) i (IS-4);
 - DPU 1- Ogulin (obuhvat 2,25 ha) – zona (I1-2);
 - DPU 2- Zagorje (obuhvat 7,45 ha) – zona (I1-3);
- poslovne zone:
 - DPU 4 - Ogulin (obuhvat 1,68) – zona (K3);

- zone sportsko – rekreacijske, turističke namjene i uzgajalište:

- UPU 7 - Donje Dubrave (obuhvat 217,14 ha) – zona (R1) i (T2-1),
- UPU 8 - Sabljaci (obuhvat 189,8 ha) – zona (R6-1), (R5), (T3-2);
- UPU 9 - Jasenak (obuhvat 772,22 ha – zona (R3-1 i R3-2);
- DPU 3 - Vitunj i Hreljin Ogulinski (obuhvat 3,62) – zona (T3-1) i (H);
- DPU 5 - Ogulin (obuhvat 29,23) – zona (R3-3);
- DPU 6 - Sveti Petar (obuhvat 4,73) – zona (T3-3) i (R6-2);
- DPU 7 - Potok Musulinski (obuhvat 2,39) – zona (T3-4);
- DPU 8 - Ogulin (obuhvat 0,9) – zona (T4);
- DPU 9 - Puškarići (obuhvat 2,61) – zona (T3-5);
- DPU 10 - Hreljin Ogulinski (obuhvat 3,36) – zona (T3-6);
- DPU 11 - Turkovići Ogulinski (obuhvat 2,4) – zona (T3-7);
- DPU 12- Donje Zagorje (obuhvat 2,11) – zona (T3-8);
- DPU 13 – Drežnica (obuhvat 2,22 ha) – zona (T3-11);
- DPU 14 – Jasenak (obuhvat 23,33 ha) – zona (T2-2);

- za neizgrađene dijelove građevinskog područja naselja i na površinama za izdvojene namjene obuhvaćenim UPU-om, površine 2 ha i više preporuča se izrada DPU-a.

Obveza izrade Urbanističkog plana uređenja ili Detaljnog plana uređenja utvrdit će se i Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru Grada Ogulina.

Članak 176.

Područja obuhvata prostornih planova iz članka 174. i 175. određena su grafički u kartografskom prikazu br. 3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora i na grafičkim prikazima br. 4. Građeva područja.

Članak 177.

Stupanjem na snagu ovoga Prostornog plana dosadašnji dokumenti prostornog uređenja na području Grada Ogulina koji su u skladu s ovim planom ostaju na snazi do izrade novih prostornih planova.

Članak 178.

Prioritet izrade dokumenata prostornog uređenja, te komunalnog opremanja i uređivanja prostora na području obuhvata ovog prostornog plana određuje se "Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru Grada Ogulina".

Članak 179.

Do donošenja novih propisa o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti potrebno je kod planova nižeg reda u suradnji sa nadležnim državnim tijelom primjenjivati Pravilnik o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (NN br. 29.783,36/85 i 42/86), te osobito uvažavati činjenicu da se Grad Ogulin nalazi u zoni VII° seizmičnosti prema MCS skali (što se isčitava i iz kartografskog prikaza 3. "Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora").

Članak 180.

Do donošenja Zakona o civilnoj zaštiti kojim će se detaljnije riješiti problematika zaštite i sklanjanja ljudi i materijalnih dobara potrebno je primijeniti slijedeće mjere:

- a) Za sklanjanje ljudi i materijalnih dobara potrebno je osigurati skloništa po opsegu zaštite:
 - dopunske zaštite otpornosti 50 kPa,
 - osnovne zaštite otpornosti 100 do 300 kPa.
- b) Sva skloništa moraju biti projektirana i izvedena u skladu s Pravilnikom o tehničkim normativima za skloništa:
 - skloništa planirati ispod građevina, kao najniže etaže,
 - osigurati potreban opseg zaštite (50 do 300 kPa),
 - osigurati rezervne izlaze iz skloništa,
 - osigurati lokacije za javna skloništa.
- c) Kao rezervna deponija komunalnog otpada koristiti će se Sodol.

Članak 181.

Sva skloništa osnovne zaštite moraju biti dvonamjenska i trebaju se koristiti u mirnodopske svrhe u suglasnosti s ministarstvom unutarnjih poslova, a u slučaju ratnih opasnosti trebaju se u roku od 24 sata osposobiti za potrebe sklanjanja.

Broj sklonišnih mjesta u skloništim određiti prema :

- porodična skloništa za najmanje tri osobe,
- za kućna skloništa i skloništa za stambeni blok prema veličini zgrade odnosno skupine zgrada, računajući da se na 50 m² razvijene građevinske (brutto) površine zgrade osigura sklonišni prostor najmanje za jednog stanovnika,
- za skloništa pravnih osoba za dvije trećine broja djelatnika u najvećoj smjeni u vrijeme rada,
- za javna skloništa prema procijenjenom broju stanovnika koji se mogu zateći na javnom mjestu i broju stanovnika za koje nije osigurano kućno sklonište za stambeni blok u polumjeru gravitacije tog skloništa (250 m).

9.2. Primjena posebnih razvojnih i drugih mjera**Članak 182.**

Zaštita vodonosnika, kao najvažnijeg prirodnog resursa, zahtijeva primjenu slijedećih mjera:

- osmišljavanje i usmjeravanje poljoprivredne proizvodnje na način primjeren zaštiti vodonosnika i tla (ograničena i kontrolirana upotreba zaštitnih sredstava), uz obvezno unapređenje stočarske i peradarske proizvodnje rješavanjem zbrinjavanja otpada i otpadnih voda na farmama,
- sustavno rješavanje problema zbrinjavanja otpada i odvodnje otpadnih voda prioritarno za naselja i infrastrukturu koja se nalazi u vodonosniku.

Članak 183.

Rubna i manje razvijena naselja/zaselci su Trošmarija, Maravić Draga, Gornje Dubrave, Mirići, Perići, Munjasi, Oklinik, Mikašinovići, Gojak, sa veoma malim brojem stanovnika ili Brezno drežničko bez stanovnika te je na ovim prostorima potrebno:

- revitalizacija naselja, gospodarstva i poljodjelstva na realnim osnovama s ciljem smanjivanja razlika u razvoju u odnosu na druga područja,
- provedba stimulativnih mjera (sufinanciranje, kreditiranje, porezne olakšice i sl.) za ostanak stanovništva u područjima u kojima je moguće stvoriti realne perspektive za razvoj i ulaganja u one djelatnosti koje će osigurati primjerene uvjete za život.

Članak 184.

Potrebno je ostvarivati poticajne mjere populacijske politike provođenjem "Nacionalnog programa demografskog razvitka Republike Hrvatske".

Poticajnim mjerama potrebno je:

- poticati naseljavanje u Ogulin, koje je kao gradsko središte i središte šire okolice glavni razvojni pokretač ovoga područja,
- revitalizirati ostala značajnija (vitalna) naselja koja su ovim planom određena kao manja lokalna (poticajno razvojna) središta kako bi dosegli onu razinu na kojoj postaju stvarna žarišta vlastitog razvitka i razvitka okolnog područja.

**9.3. Rekonstrukcija građevina
čija je namjena protivna planiranoj namjeni****Članak 185.**

Postojeći objekti stambene izgradnje, poslovni ili stambeno-poslovni objekti te objekti druge namjene koji se nalaze na površinama predviđenim PPUG-om za drugu namjenu ili su odgovarajuće namjene, ali se nalaze na području za koje je po zakonu obavezno donošenje detaljnog plana uređenja, mogu se iznimno rekonstruirati u opsegu neophodnom za poboljšanje uvjeta života i rada, uz uvjet da Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru nisu predviđeni za rušenje. Može se odobriti rekonstrukcija postojećih građevina i to za:

- I. stambene, odnosno stambeno-poslovne građevine:
 1. obnova, sanacija i zamjena oštećenih i dotrajalih konstruktivnih i drugih dijelova građevina u postojećim gabaritima;
 2. priključak na građevine i uređaje komunalne infrastrukture, te rekonstrukcija svih vrsta instalacija;
 3. dogradnja sanitarnih prostorija (WC, kupaonica) uz postojeće stambene građevine koje nemaju iste izgrađene u svom sastavu ili na postojećoj građevnoj čestici, i to u najvećoj površini od 10 m² brutto po stanu ili poslovnom prostoru;
 4. dogradnja, odnosno nadogradnja stambenih ili pomoćnih prostora, tako da s postojećim ne prelazi ukupno 75 m² brutto građevinske površine svih etaža, s time da se ne poveća broj stanova;
 5. adaptacija tavanog ili drugog prostora unutar postojećeg gabarita u stambeni prostor;
 6. postava novog krovišta, bez nadozida kod objekata s dotrajalim ravnim krovom ili s nadozidom ako se radi o povećanju stambenog prostora iz točke I. broj 4. ovoga stavka;
 7. sanacija postojećih ograda i potpornih zidova radi sanacije terena (klizišta).
 8. prenamjena dijela stambene građevine u poslovni prostor unutar postojećih gabarita

- II. građevine druge namjene (građevine za rad, javne, komunalne, prometne građevine):
 1. obnova i sanacija oštećenih i dotrajalih konstruktivnih dijelova građevina i krovišta;
 2. dogradnja sanitarija, garderoba, manjih spremišta i sl. do najviše 16 m² izgrađenosti za građevine do 100 m² brutto izgrađene površine, odnosno do 5% ukupne brutto izgrađene površine za veće građevine;
 3. prenamjena i funkcionalna preinaka građevina samo unutar postojećih gabarita građevine, pod uvjetom da novoplanirana namjena ne pogoršava stanje okoliša i svojim korištenjem ne utječe na zdravlje ljudi u okolnim stambenim prostorima;
 4. dogradnja i zamjena dotrajalih instalacija;
 5. priključak na građevine i uređaje komunalne infrastrukture;
 6. dogradnja i zamjena građevina i uređaja komunalne infrastrukture i rekonstrukcija javnih prometnih površina;
 7. sanacija postojećih ograda i potpornih zidova radi sanacije terena (klizišta).

9.4. Ostale odredbe

Članak 186.

Područja posebne namjene (postojeće vojarnе), izvan UPU-a, zbog dobre prometne povezanosti i infrastrukturne opremljenosti pogodne su za razvitak gospodarskih djelatnosti (poslovnih sadržaja). U slučaju napuštanja dosadašnje namjene zona poprima namjenu gospodarskih djelatnosti, a uređenje prostora može se vršiti samo temeljem Detaljnog plana uređenja.

Za vojarnu «Sveti Petar» definirane su tri zone uvjeta i načina korištenja prostora (prikazane u grafičkom prikazu broj 3. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostor):

- zona posebne namjene (PN);
- zona zabranjene gradnje (ZZG);
- zona ograničene gradnje (ZOG).

Unutar zone posebne namjene – zone zabranjene gradnje, zabrana je bilo kakve gradnje, osim objekata za potrebe obrane.

Zona ograničene gradnje (ZOG) definirana je:

- a) Zabrana izgradnje industrijskih i energetskih objekata, dalekovoda, antena, skladišta metalnih konstrukcija, elektronskih uređaja i drugih objekata, koji emitiranjem elektromagnetskih valovaili na drugi način mogu ometati rad vojnih uređaja.
- b) Zabrana izgradnje objekata koji svojom visinom nadvisuju vojni kompleks (objekti viši od P+1), i time predstavljaju fizičku zapreku koja bi ometala rad vojnih uređaja. Zabrana izgradnje skladišta goriva i opasnih tvari, te ostalih sličnih objekata koji bi mogli negativno utjecati na sigurnost vojnog kompleksa.
- c) Uz kompleks osigurati nesmetani prolaz min. 10,0 metara koji će se regulirati Urbanističkim planom uređenja, detaljnim planovima ili projektima za lokacijsku dozvolu.
- d) Postojeće stambene zgrade mogu se rekonstruirati i adaptirati ako namjena objekata nije protivna toč. a) i b) definicije ove zaštitne zone. Ne dozvoljava se izgradnja novih zgrada bez suglasnosti MORH-a.

- e) Za izgradnju bilo koje vrste objekata potrebno je prethodno pribaviti suglasnost MORH-a ako prostornim planom nižeg reda nije drugačije određeno.

10. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 187.

Do izrade urbanističkih planova uređenja mogući su sljedeći zahvati u prostoru:

1. Do donošenja Urbanističkih planova naselja Ogulin, Jasenak, Trošmarija, Gornje Zagorje, Drežnica (UPU 1; UPU 2; UPU 3; UPU 4; UPU 5) dopuštena je :

- rekonstrukcija građevina stambene, poslovne, ugostiteljsko-turističke, javne i društvene namjene prema uvjetima ovog Plana za izgradnju novih građevina;
- izgradnja pomoćnih građevina uz postojeće građevine osnovne namjene prema uvjetima iz ovog Plana;
- interpolacija unutar izgrađenog dijela građevinskog područja naselja;
- izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture,
- izgradnja novih građevina unutar UPU-a 2 za naselje Jasenak prema uvjetima DPU-a 14 unutar obuhvata DPU-a 14.

2. Do donošenja Urbanističkog plana uređenja za zonu proizvodne namjene Otok Oštarijski (UPU 6) dopuštena je:

- izgradnja novih građevina unutar izgrađenog dijela građevinskog područja za izdvojene namjene;
- izgradnja novih građevina na gradskom zemljištu (ukupne površine do 5,0 ha) i to na nekim od nabrojanih katastarskih čestica (k.č. broj): dio 68, dio 69, dio 70, dio 71 dio 72, dio 86, dio 87, dio 88, dio 90, dio 506, dio 507, dio 508, dio 510, dio 511, dio, 512, 513, 514, dio 515, dio 516, dio 518/1, dio 518/2, 519, dio 522/1, dio 526, dio 527, dio 530/1, dio 531, dio 533/1, dio 535/1, dio 537, dio 539/2, dio 540, dio 541/1, dio 543//1, dio 545/1, dio 545/2, dio 545/3, dio 545/4, dio 550/1, dio 551/1, dio 556/1, dio 556/2, dio 556/3, , dio 561/1, dio 564/3, dio 564/4, dio 564/5, dio 564/6, dio 567/1, dio 567/4, dio 575/1, dio 575/2, dio 1233 K.O. Otok Oštarijski, prema uvjetima ovog plana i idejnom rješenju za lokacijsku dozvolu;
- izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture prema uvjetima ovog plana.

3. Do donošenja Urbanističkih planova uređenja športsko-rekreacijske i turističke namjene u Donjim Dubravama (UPU 7), nije dopuštena izgradnja građevina niti uređenje površina unutar navedene zone, a u Sabljacima i Jasenku (UPU 8 i UPU 9) dopuštena je:

- rekonstrukcija građevina športsko-rekreacijske i turističke namjene prema uvjetima ovog Plana za izgradnju novih građevina;
- interpolacija unutar izgrađenog dijela građevinskog područja za izdvojene namjene;
- izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture.

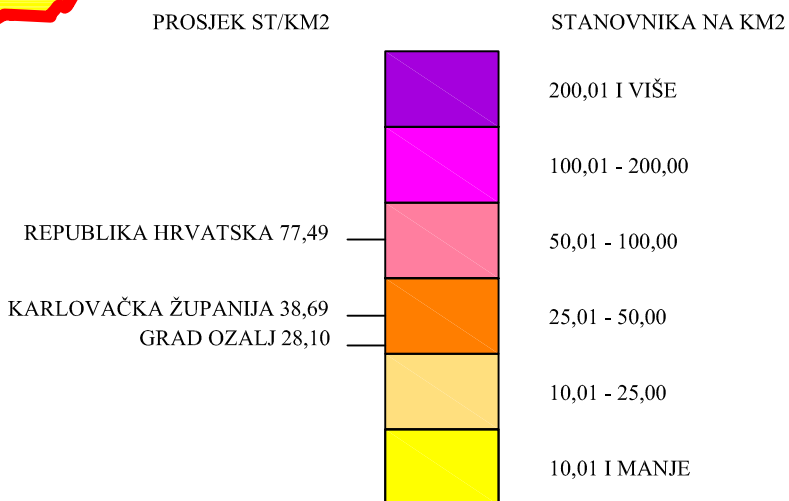
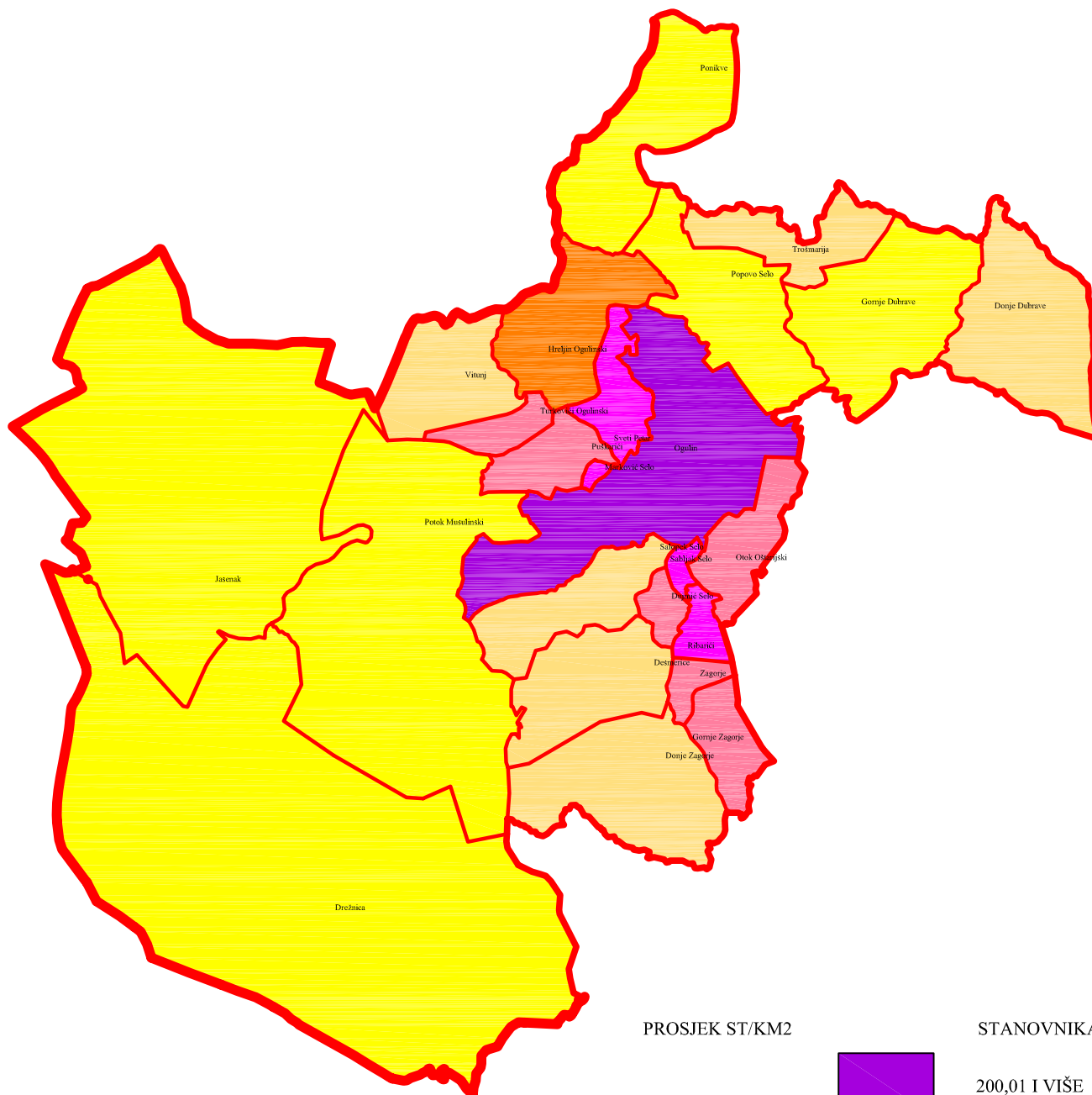
4. Do donošenja Detaljnih planova uređenja športsko-rekreacijske, turističke i poslovne namjene u Ogulinu, Zagorju, Vitunju i Hreljinu Ogulinskom, Svetom Petru, Potoku Musulinskom, Hreljinu Ogulinskom, Turkovićima Ogulinskim, Donjem Zagorju (DPU 1, DPU 2; DPU 3, DPU 4, DPU 5, DPU 6, DPU 7, DPU 8, DPU 9, DPU 10, DPU 11, DPU 12, DPU 13) nije dopuštena izgradnja građevina niti uređenje površina unutar navedenih zona osih unutar DPU-a 3, DPU-a 4, DPU-a 5 i DPU-a 6, gdje je dopuštena:

- rekonstrukcija građevina proizvodne, poslovne, športsko-rekreacijske i turističke namjene prema uvjetima ovog Plana za izgradnju novih građevina;
- izgradnja skijaške staze i vučnice u zoni R3-3 unutar DPU-a 5, prema idejnom rješenju za lokacijsku dozvolu i usvojenoj SUO;
- izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture.

5. Za prostore kod kojih je obvezatna izrada Urbanističkog plana uređenja, odnosno Detaljnog plana uređenja, unutar neizgrađenih dijelova građevinskog područja, moguća je izgradnja do donošenja navedenih planova uz uvjet da površina pojedinog neizgrađenog dijela građevinskog područja ne prelazi veličinu od dva hektara. U tom slučaju građevinska čestica formira se samo na komunalno opremljenom zemljištu, a to je najmanje mogućnost spoja na pristupni put, priključak električne energije, vodoopskrba i odvodnja sukladno lokalnim prilikama.

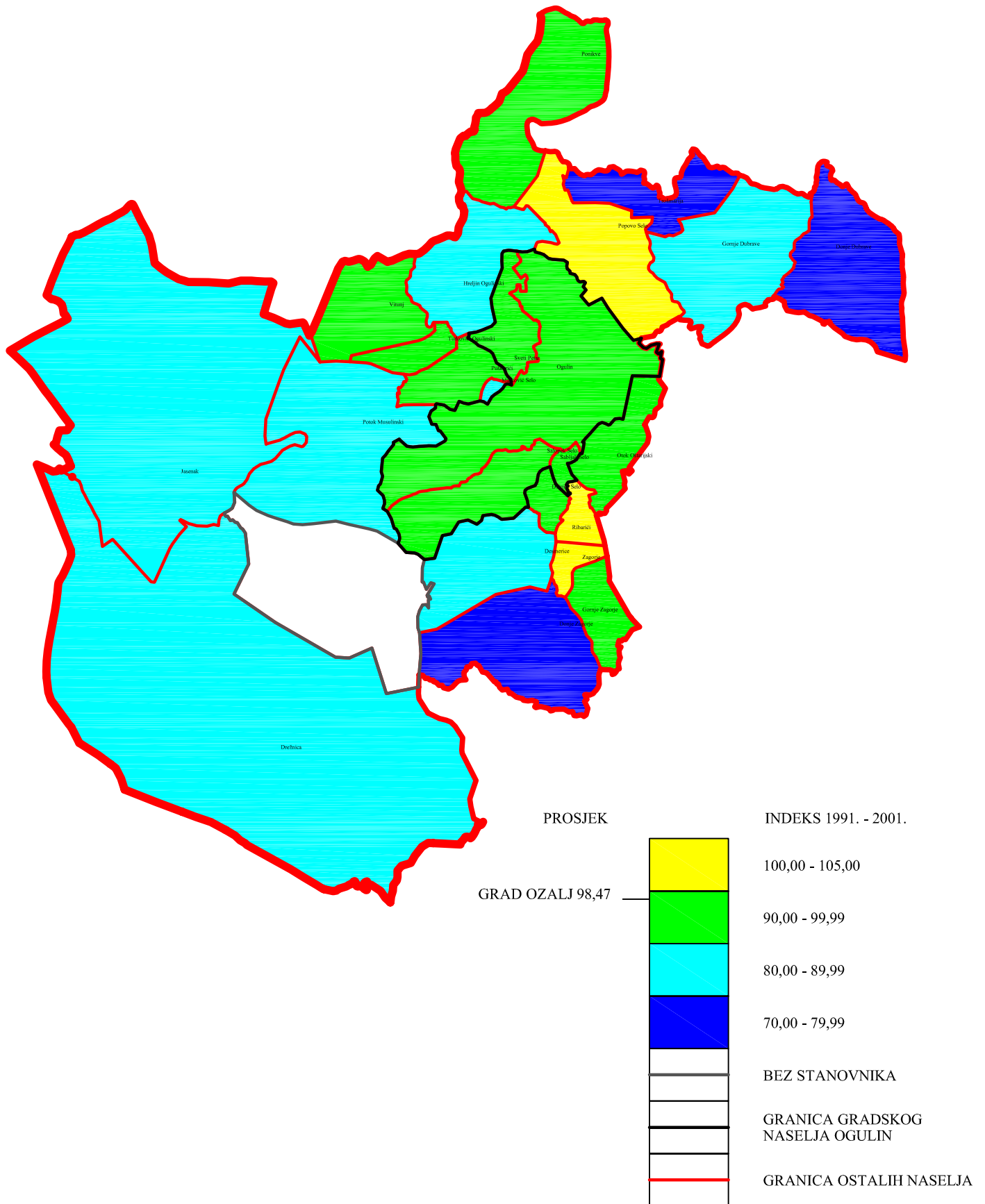
GRAD OGULIN

GUSTOĆA NASELJENOSTI PO NASELJIMA 2001. GODINE

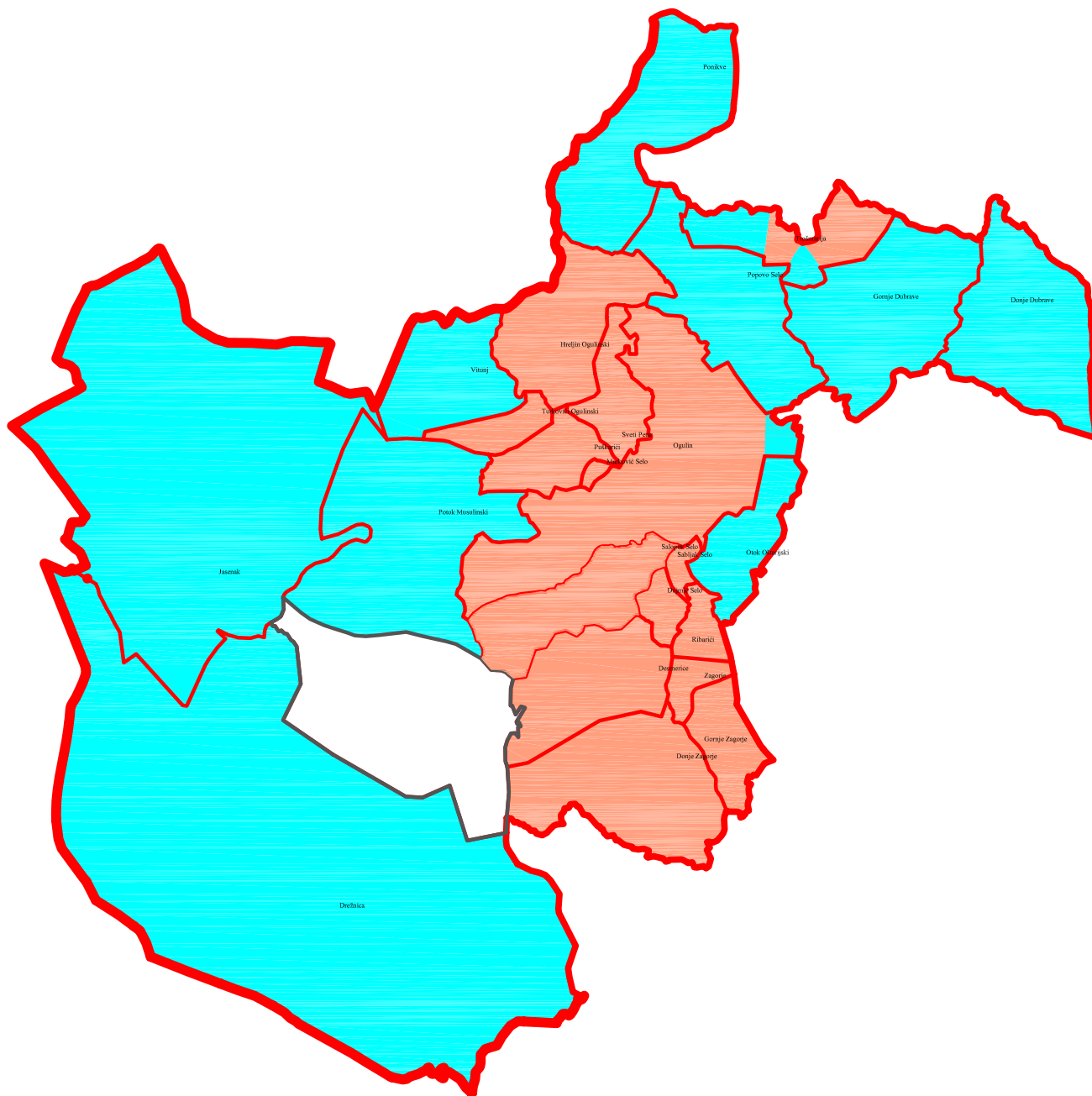
GRAD OGULIN

INDEKS KRETANJA BROJA STANOVNIKA PO NASELJIMA U RAZDOBLJU 1991. - 2001. GODINE

GRAD OGULIN

NARODNOSNA STRUKTURA STANOVNIŠTVA PO NASELJIMA 1991. GODINE

15 NASELJA

33 NASELJA

STANOVNIŠTVO PO NARIDNOSTI
VIŠE OD 50 % PO NASELJIMA

HRVATI

SRBI

BEZ STANOVNIKA

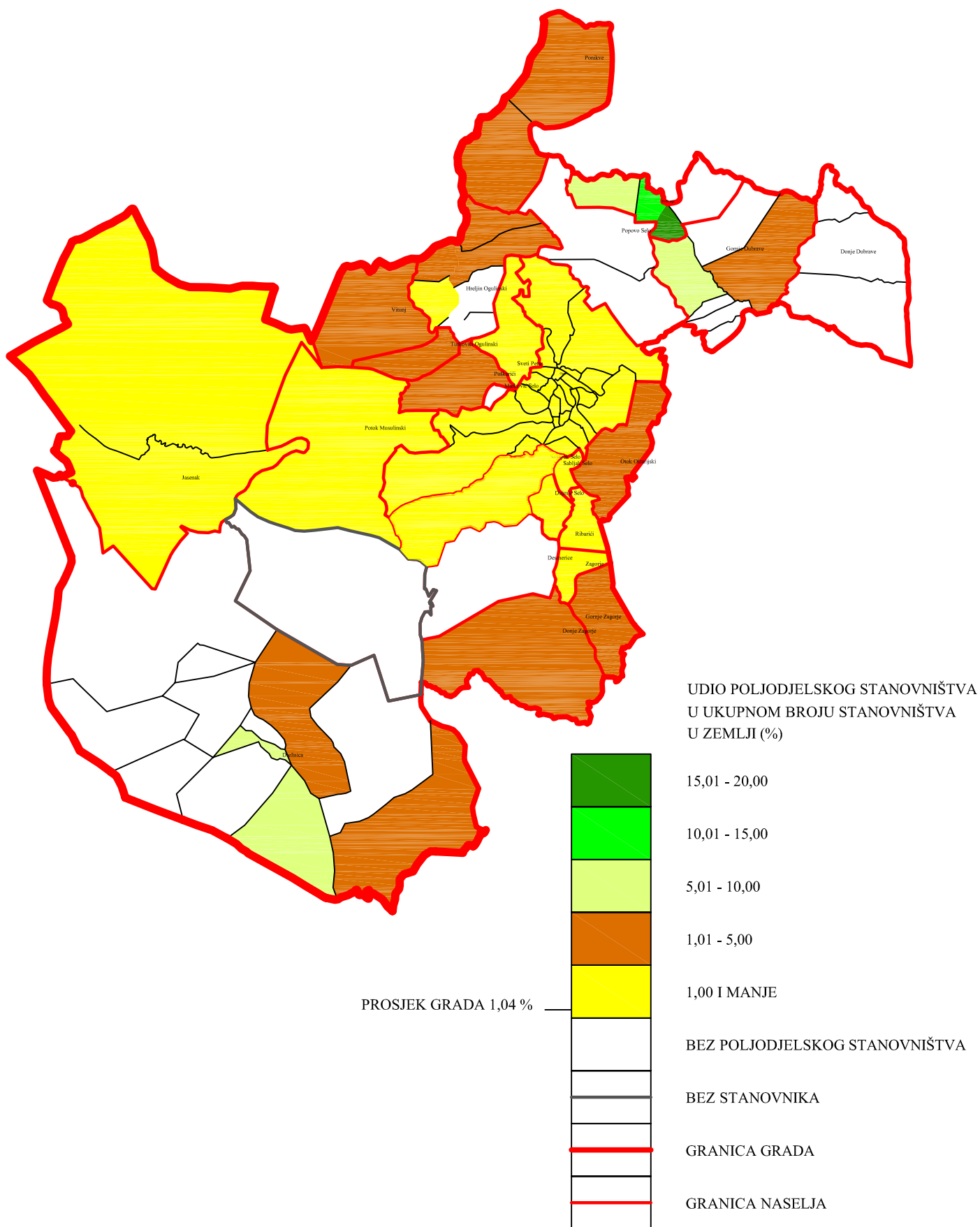
UDIO U UKUPNOM BROJU
STANOVNIKA U GRADU (%)

68,58

25,87

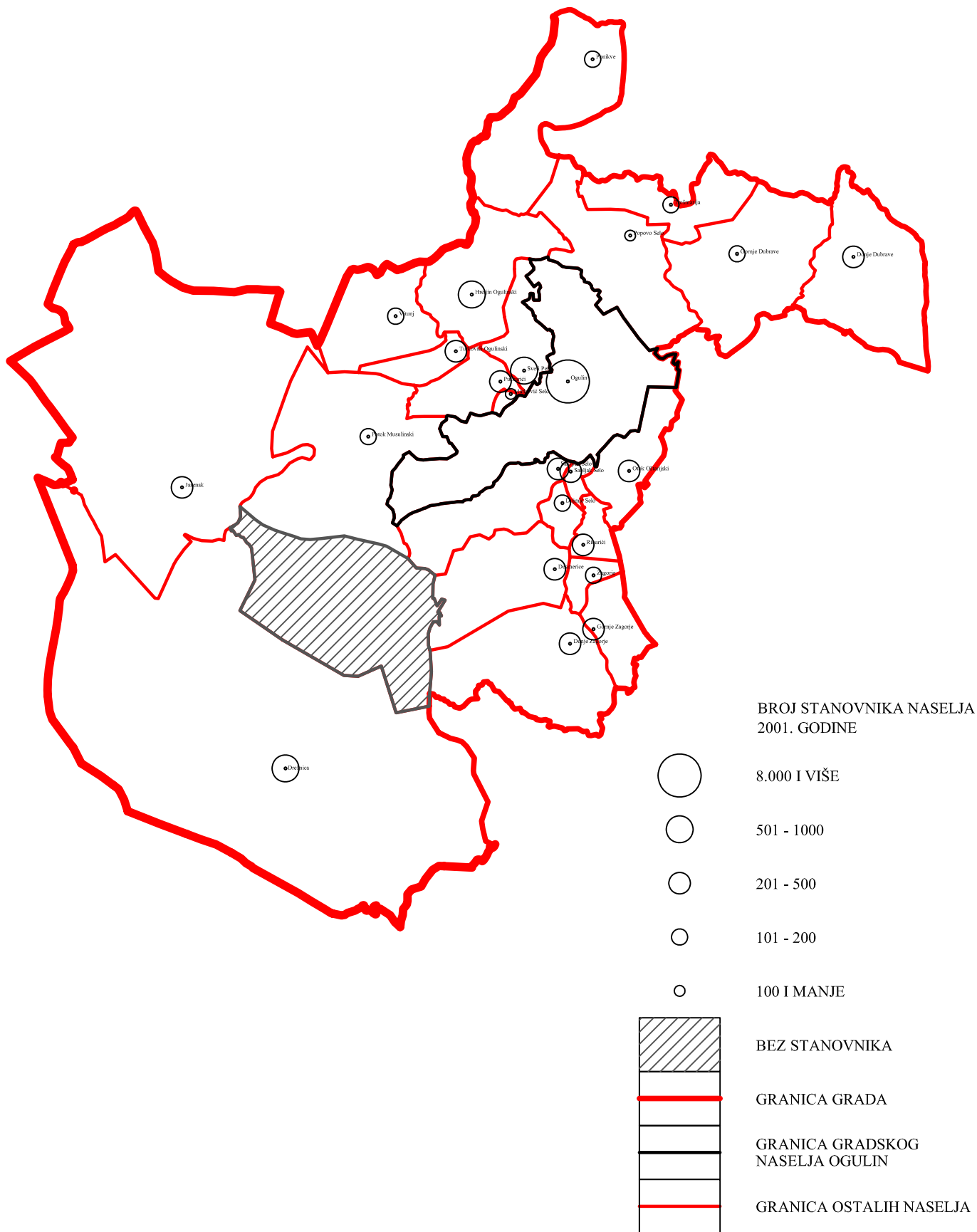
GRAD OGULIN

RAZMJEŠTAJ POLJODJELSKOG STANOVNIŠTVA PO NASELJIMA 1991. GODINE

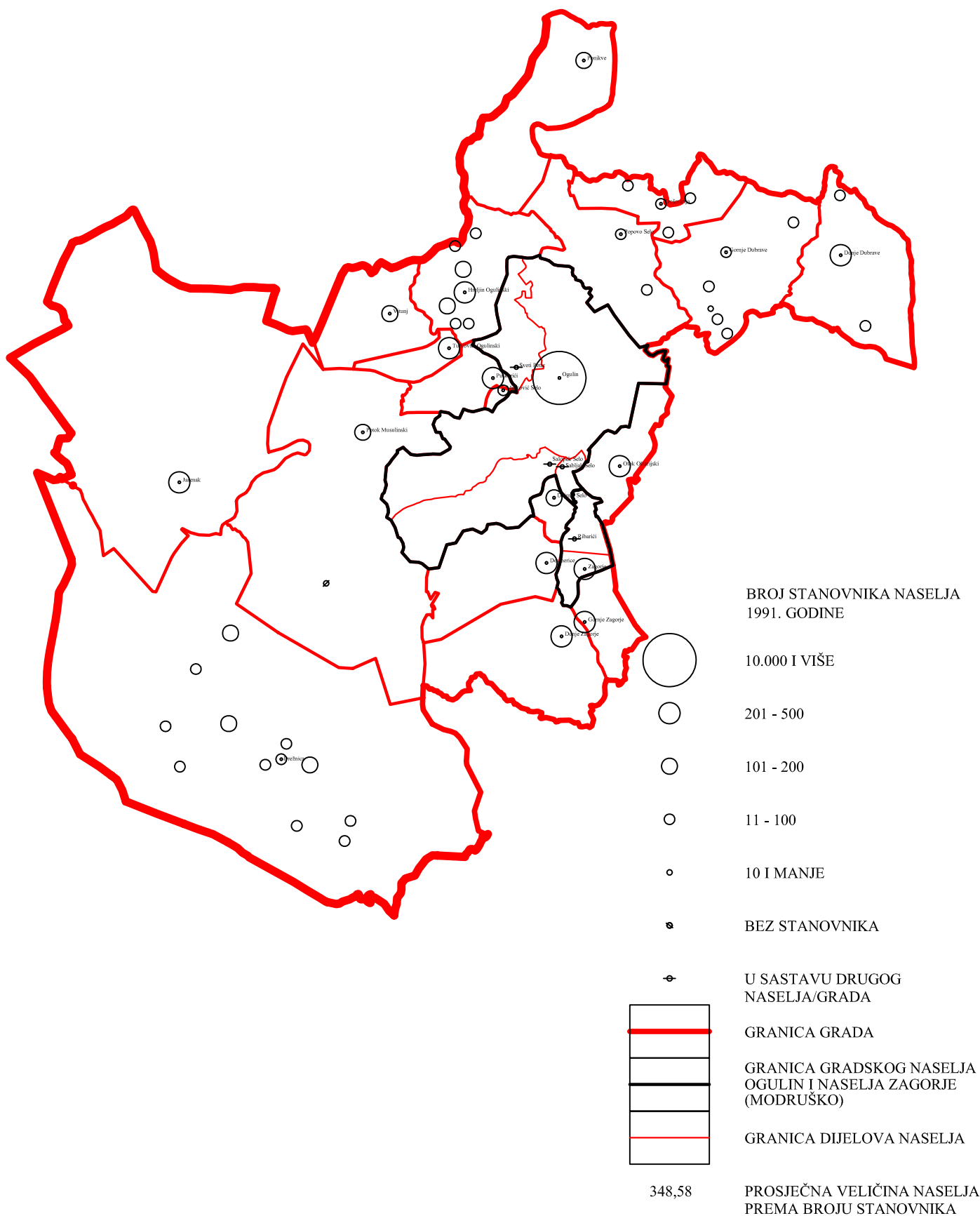
GRAD OGULIN

RAZMJEŠTAJ STANOVNIKA I VELIČINA NASELJA 2001. GODINE

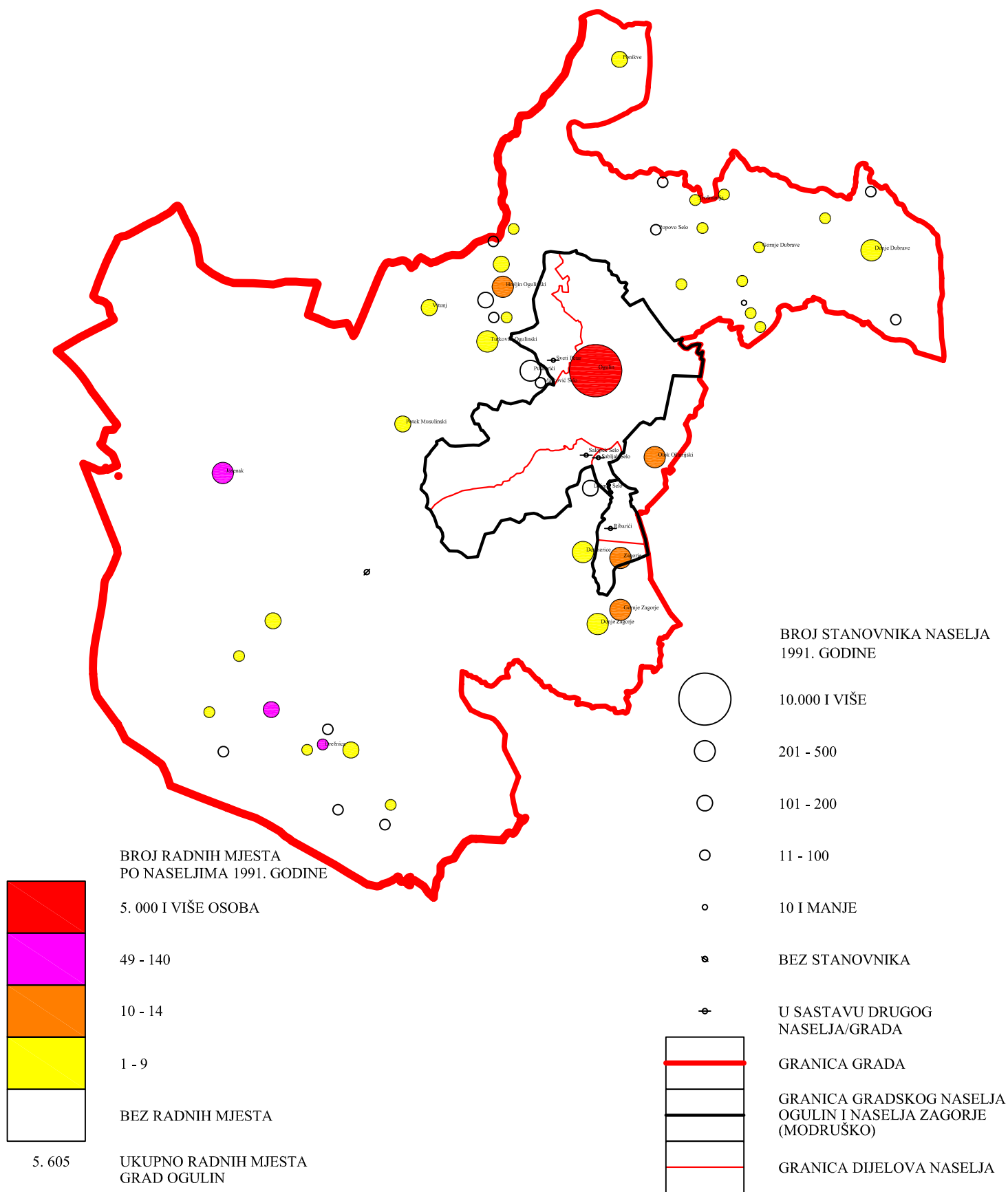
GRAD OGULIN

RAZMJEŠTAJ STANOVNIKA I VELIČINA NASELJA 1991. GODINE

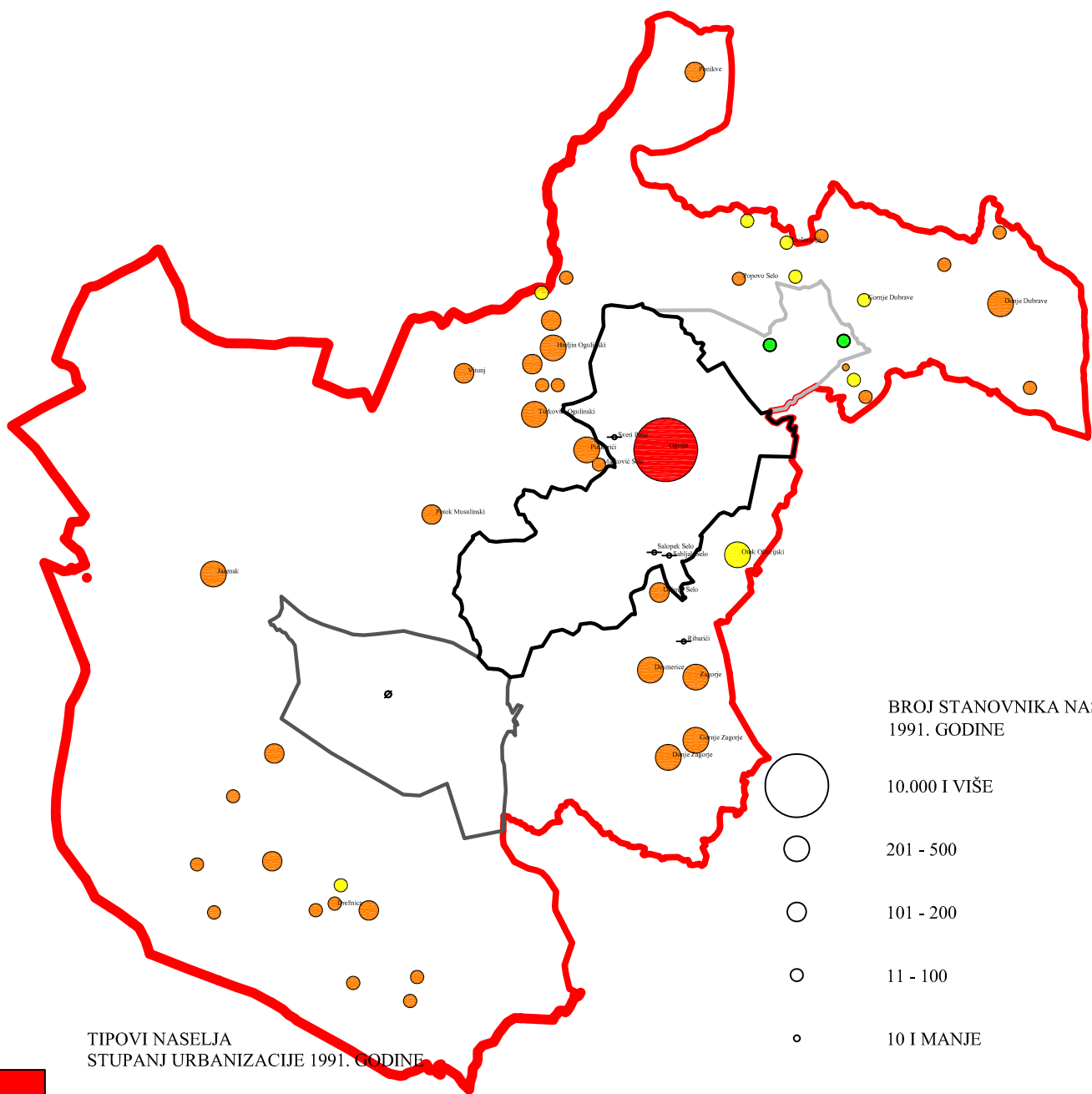
GRAD OGULIN

RAZMJEŠTAJ RADNIH MJESTA PO NASELJIMA 1991. GODINE

GRAD OGULIN

NASELJA PREMA STUPNJU URBANIZACIJE 1991. GODINE

BROJ STANOVNIKA NASELJA
1991. GODINE

10.000 I VIŠE

201 - 500

101 - 200

11 - 100

10 I MANJE

BEZ STANOVNIKA

U SASTAVU DRUGOG
NASELJA/GRADA

GRANICA GRADA

GRANICA GRADSKOG
NASELJA OGULIN

GRANICA RURALNIH NASELJA

GRANICA IZUMRLOG NASELJA -
BEZ STANOVNIKA

TIPOVI NASELJA
STUPANJ URBANIZACIJE 1991. GODINE

GRADSKO NASELJE

JAČE URBANIZIRANO NASELJE

SLABIJE URBANIZIRANO NASELJE

RURALNO NASELJE

IZUMRLO NASELJE -
BEZ STANOVNIKA

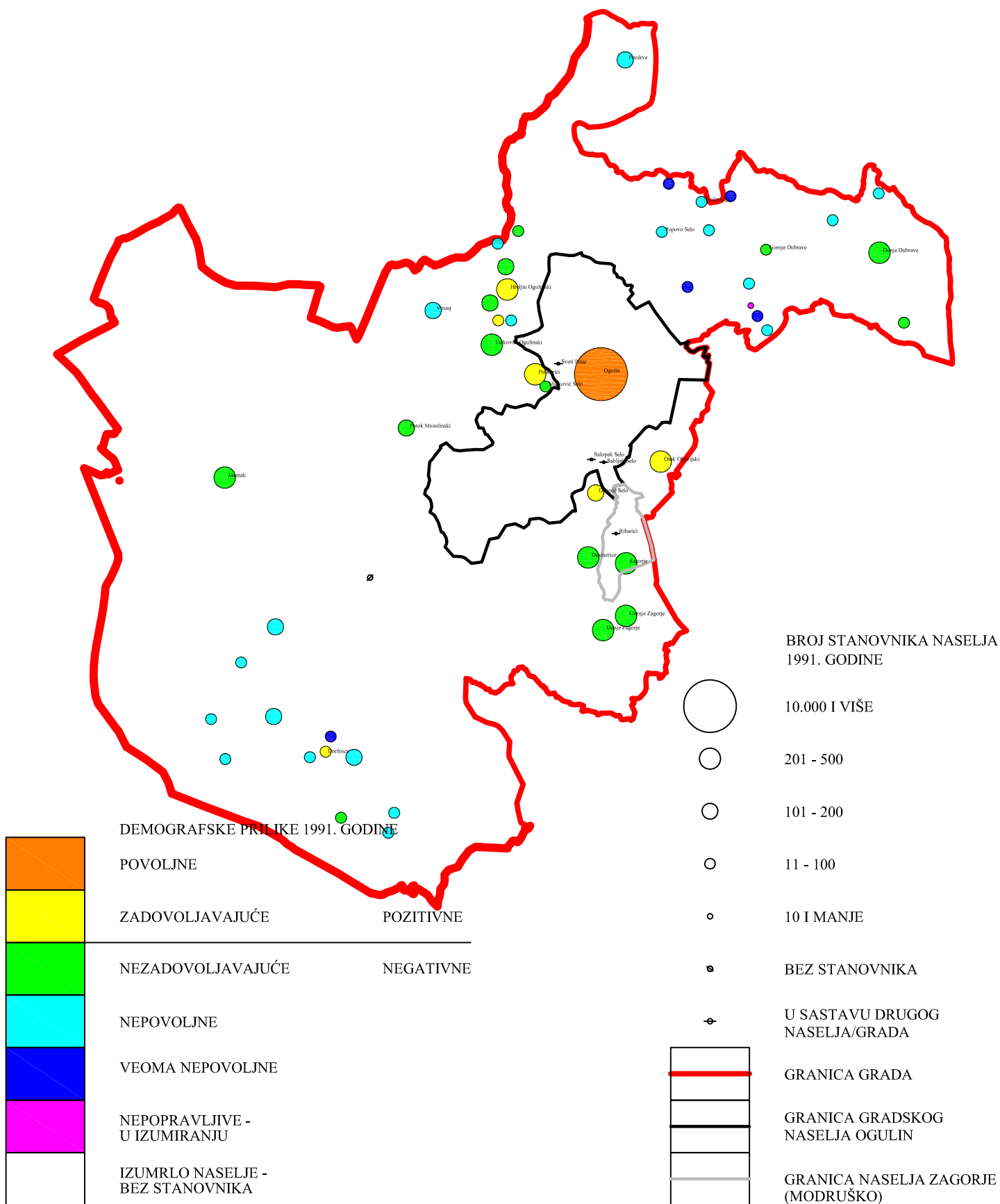
UKUPNO RADNIH MJESTA
GRAD OGULIN

5. 605

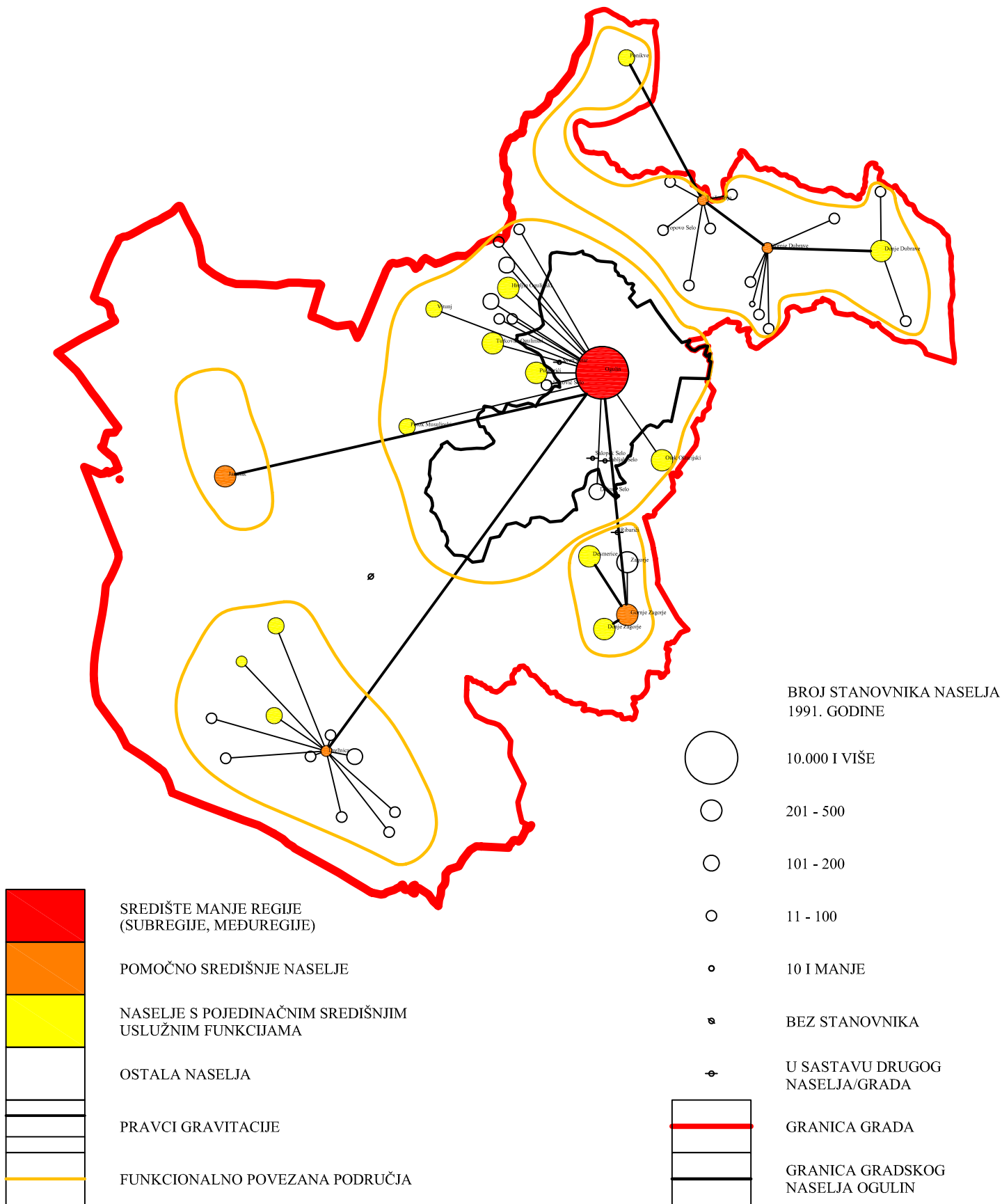
GRAD OGULIN

NASELJA RANGIRANA PREMA KRITERIJIMA DEMOGRAFSKE VALORIZACIJE NASELJA 1991. GODINE

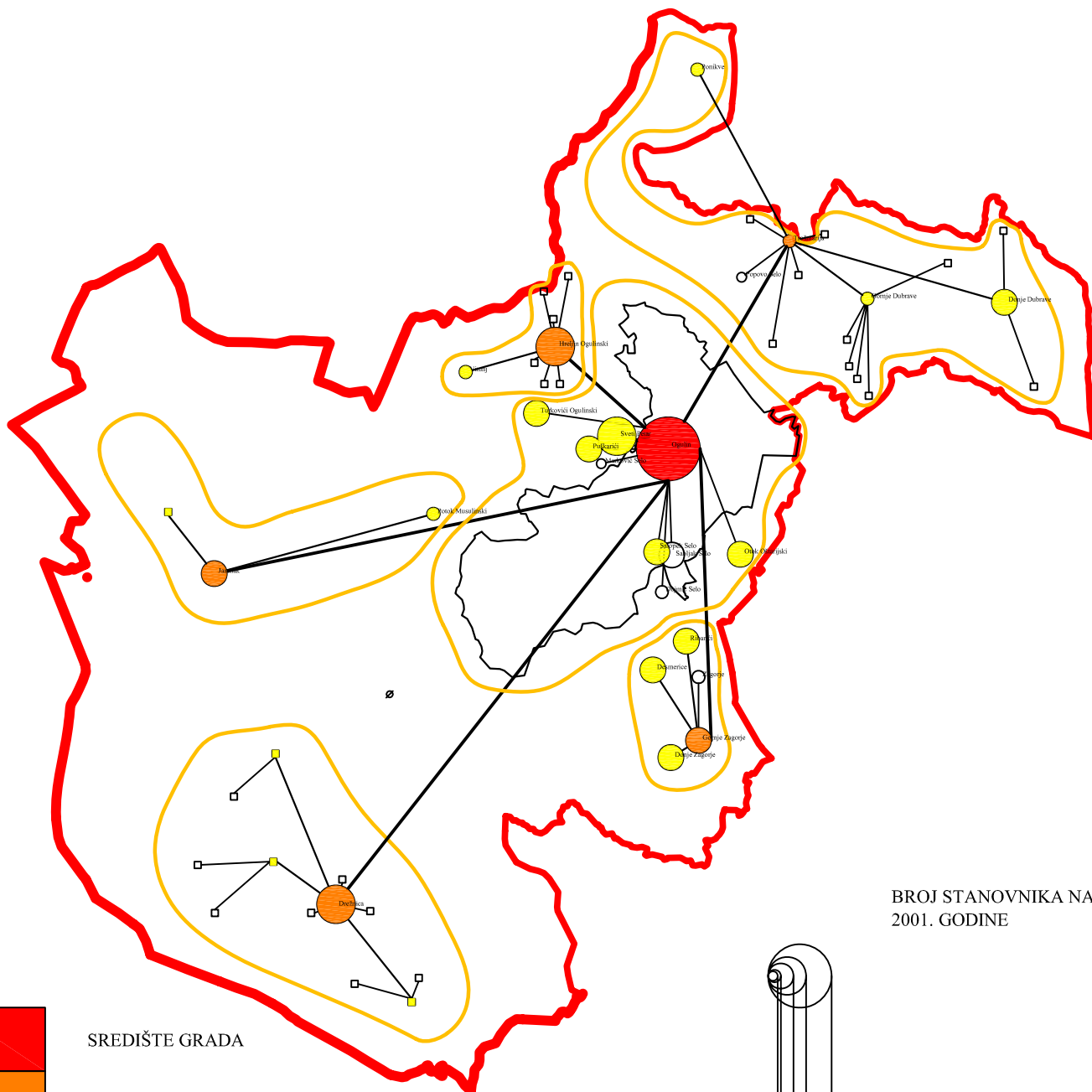
GRAD OGULIN

DOSADAŠNJI SUSTAV SREDIŠNJIH NASELJA

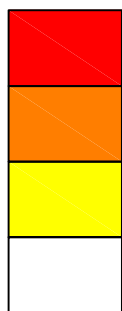

GRAD OGULIN

PLANIRANI SUSTAV SREDIŠNJIH NASELJA

BROJ STANOVNIKA NASELJA
2001. GODINE

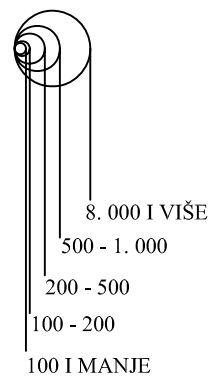

- SREDIŠTE GRADA
- MANJE LOKALNO SREDIŠTE
- NASELJE S POJEDINAČNIM SREDIŠNJI
USLUŽNIM FUNKCIJAMA
- OSTALA NASELJA

ZASELCI

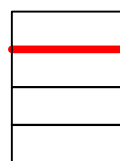

- PRAVCI GRAVITACIJE
- FUNKCIONALNO POVEZANA PODRUČJA

- 8. 000 I VIŠE
- 500 - 1. 000
- 200 - 500
- 100 - 200
- 100 I MANJE

BEZ STANOVNIKA

- GRANICA GRADA
- GRANICA GRADSKOG
NASELJA OGULIN

GRAD OGULIN
 INDEKS KRETANJA BROJA STANOVNIKA PO NASELJIMA PREMA RAZDOBLJIMA 1890 - 2001.

SAMOSTALNA NASELJA	INDEKS KRETANJA BROJA STANOVNIKA PREMA RAZDOBLJIM							
	1890.- 1991./2001.	1890.- 1931.	1931.- 1991./2001.	1931.- 1948.	1948.- 1991./2001.	1981.- 1991.	1991.- 2001.	
DONJE DUBRAVE	41,06	129,86	31,62	57,19	55,29	87,08		
DONJI ZATEZALI	55,17	79,31	69,57	102,17	68,09	83,48		
GORNJI ZATEZALI	18,97	51,79	36,63	119,80	30,58	58,73		
1. SVEGA DONJE DUBRAVE	27,68	102,51	27,00	71,11	37,97	81,82		71,05
DREŽNICA	54,93	102,82	53,42	65,75	81,25	82,11		
MARAVI? DRAGA	12,77				31,58	62,07		
NIKOLI?	22,19	124,76	17,78	39,43	45 10	93,24		
PODBITORAJ	19,13	122,19	15,66	30,90	50,68	87,21		
SEO?ANI	33,92	115,50	24,60	56,87	45,48	77,27		
VRU?AC	23,41	93,87	14,45	67,83	21,31	71,26		
ZRNI?	23,49	126,12	21,80	60,72	36,70	67,80		
KRAKAR	13,89	94,03	14,77	47,02	31,40	77,55		
RADOJ?I?	90,00	185,00	48,65	97,30	50,00	91,53		
TRBOVI?I	31,56	110,03	28,69	80,43	35,67	81,06		
TOMI?	24,33	120,45	16,81	60,89	27,61	88,89		
VUKELI?	15,38					66,67		
2. SVEGA DREŽNICA	19,25	111,33	17,29	55,87	30,95	79,13		82,94
GORNJE DUBRAVE	8,41	203,98	4,12	6,72	61,29	126,67		
JANJANI	10,81	62,13	26,20	110,16	18,18	44,44		
MIKAŠINOVI?I	14,72				19,21	50,00		
PERI?	23,88				48,48	76,19		
VIŠNJI? BRDO	35,17	82,07	42,86	59,66	71,83	71,83		
VUCELI?I	14,00	24,50	57,14	248,98	22,95	75,68		
3. SVEGA GORNJE DUBRAVE	13,99	93,58	14,95	52,70	28,37	69,67		82,99
HRELJIN OGULINSKI	89,87	104,22	86,23	89,88	95,95	104,41		
BRESTOVAC OGULINSKI	83,04	105,26	78,89	84,44	93,42	94,67		
KU?AJ	104,17	105,56	98,68			91,46		
MIRI? SELO	53,49	93,02	57,50	75,00	76,67	127,78		
OKLINAK	43 10	106,90	40,32	74,19	54,35	80,65		
OKRUGLICA	124,41	93,70	132,77	128,72	92,83	91,86		
ZE?ICA	120,69	106,90	112,90	106,45	106,06	85,37		
4. SVEGA HRELJIN OGULINSKI	80,46	102,44	78,54	97,22	80,79	96,13		88,38
5. JASENAK	30,79	117,70	26,16	52,67	49,66	86,65		88,82
6. OGULIN	202,38				147,23			
7. SABLJAK SELO	173,19				143,11			
8. SALOPEK SELO	68,64				59,28			
9. SVETI PETAR OGULINSKI	134,33	104,08	129,07	109,90	117,45			
SVEGA OGULIN	185,44	130,08	142,56	102,54	139,03	106,71		91,14

GRAD OGULIN
 INDEKS KRETANJA BROJA STANOVNIKA PO NASELJIMA PREMA RAZDOBLJIMA 1890 - 2001.

SAMOSTALNA NASELJA	INDEKS KRETANJA BROJA STANOVNIKA PREMA RAZDOBLJIMA							
	1890.- 1991./2001.	1890.- 1931.	1931.- 1991./2001.	1931.- 1948.	1948.- 1991./2001.	1981- 1991.	1991- 2001.	
10. DUJMI? SELO			95,16	112,90	128,57	107,50	97,67	
11. MARKOVI? SELO	101,16	104,18	97 10	81,07	84,29	89,61	85,51	
12. OTOK OŠTARIJSKI	18,11	87,71	20,65	86,98	119,78	110,05	92,57	
13. PONIKE	25,38	105,58	24,04	91,35	23,74	61,30	92,18	
POPOVO SELO	5,37	103,72	5,18	77,29	26,32	58,82		
GOJAK					6,70	29,55		
14. SVEGA POPOVO SELO	14,35	104,56	13,73	83,66	16,41	48,84	100	
POTOK MUSULINSKI	36,63	126,74	28,90	61,93	46,67	83,33		
BREZNO DREŽNI?KO	00,00	197,27	00,00	51,84	00,00	00,00		
15. SVEGA POTOK MUSULINSKI	22,34	154,26	14,48	56,90	25,45	82,39	86,90	
16. PUŠKARI?I	134,14	115,52	116,12	85,97	135,07	106,20	94,65	
TROŠMARIJA	79,63	86,42	92,14	107,86	85,43	74,65		
BARTOLOVI?I	33,33	91,41	36,46	105,52	34,55	52,80		
MIRI?I	20,16	91,94	21,93	85,96	25,51	83,33		
MUNJASI	20,19	67,31	30,00	102,86	29,17	58,33		
17. SVEGA TROŠMARIJA	21,94	85,88	25,54	101,39	25,20	62,98	78,18	
18. TURKOVI?I OGULINSKI	106,25	105,00	101,19	106,35	95,15	95,90	90,75	
19. VITUNJ	36,65	59,16	61,95	98,67	62,78	93,12	93,96	
20. ZAGORJE (MODRUŠKO)	49,19	97,18	50,62	140,66	35,99			
21. RIBARI?I	238,17	123,66	192,59	127,16	151,46			
SVEGA ZAGORJE (MODRUŠKO)	114,51	106,33	107,69	135,24	79,63	94,89	101,64	
22. DESMERICE	63,39	120,82	52,46	56,44	92,95	91,18	89,35	
23. DONJE ZAGORJE	52,69	96,28	54,72	148,93	36,74	65,65	91,40	
24. GORNJE ZAGORJE	73,70	97,51	75,58	151,63	49,85	89,44	78,31	
SVEUKUPNO								
GRAD OGULIN	83,52	113,38	73,66	85,06	86,60	98,47	90,41	

GRAD OGULIN
KRETANJE BROJA STANOVNIKA PO NASELJIMA PREMA POPISIMA U RAZDOBLJU 1857 - 2001.

SAMOSTALNA NASELJA	BROJ STANOVNIKA PREMA GODINI POPISA													
	1857.	1869.	1880.	1890.	1900.	1910.	1921.	1931.	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.
DONJE DUBRAVE	G. DUBRAVE	812	509	476	569	584	661	378	330	299	285	240	209	
DONJI ZATEZALI	G. DUBRAVE	D. DUB.	174	185	196	187	138	141	145	130	124	115	96	
GORNJI ZATEZALI	G. DUBRAVE	D. DUB.	195	185	93	86	101	121	157	121	89	63	37	
1. SVEGA DONJE DUBRAVE	G. DUBRAVE	812	878	848	858	857	900	640	632	550	498	418	342	243
DREŽNICA	1 269	1 789	2 034	142	141	151	140	96	94	134	99	95	78	
MARAVI? DRAGA	D R E Ž N I C A		141	193	S E O ? A N I			57	65	58	38	29	18	
NIKOLI?	D R E Ž N I C A		311	343	365	350	388	153	151	135	92	74	69	
PODBITORAJ	D R E Ž N I C A		392	480	485	462	479	140	156	140	115	86	75	
SEO?ANI	D R E Ž N I C A		401	471	715	646	626	299	327	290	227	176	136	
VRU?AC	D R E Ž N I C A		457	539	582	414	429	291	260	214	138	87	62	
ZRNI?	D R E Ž N I C A		291	363	383	359	367	218	217	186	138	118	80	
KRAKAR	766	990	1 122	821	911	955	886	772	371	297	171	147	114	
RADOJ?I?	K R A K A R		60	67	91	108	111	108	102	92	67	59	54	
TRBOVI?	K R A K A R		339	373	398	362	373	300	293	280	167	132	107	
TOMI?	423	447	453	263	282	553	523	355	208	197	110	72	64	
VUKELI?	T O M I ? I		221	207	T O M I ? I				138	121	88	51	34	
2. SVEGA DREŽNICA	2 458	3 226	3 609	3 839	4 370	4 678	4 250	4 274	2 388	2 144	1 450	1 126	891	739
GORNJE DUBRAVE	G. D U B R A V E		226	243	415	334	461	31	41	25	18	15	19	
JANJANI	G. D U B R A V E		37	51	191	173	187	22	15	14	13	9	4	
MIKAŠINOVI?	G. D U B R A V E		197	172	J A N J A N I			151	148	114	87	58	29	
PERI?	G. D U B R A V E		67	63	J A N J A N I			33	29	30	22	21	16	
VIŠNJI? BRDO	G. D U B R A V E		145	136	130	128	119	71	82	89	94	71	51	
VUCELI?	G. D U B R A V E		200	187	50	52	49	122	117	77	53	37	28	
3. SVEGA GORNJE DUBRAVE	1 766	1 907	1 145	872	852	786	687	816	430	349	287	211	147	122
HRELJIN OGULINSKI	307	296	405	237	221	231	192	247	222	223	218	204	213	
BRESTOVAC OGULINSKI	V I T U N J		171	181	164	159	180	152	150	156	163	150	142	
KU?AJ	HRELJIN OGULINSKI		72	74	62	64	76	OKRUG.	41	75	73	82	75	
MIRI? SELO	V I T U N J		43	38	39	30	40	30	25	21	40	18	23	
OKLINAK	V I T U N J		58	55	66	54	62	46	51	43	34	31	25	
OKRUGLICA	HRELJIN OGULINSKI		127	142	131	119	119	251	183	167	187	172	158	
ZE?ICA	HRELJIN OGULINSKI		29	33	36	44	31	33	42	32	42	41	35	
4. SVEGA HRELJIN OGULINSKI	737	744	729	662	755	662	755	734	705	717	757	698	671	593
5. JASENAK	383	542	741	955	1 028	1 130	1 022	1 124	592	643	590	453	331	294
6. OGULIN	3 265	3 543	4 173	4 327	4 822	5 362	5 412	6 456	5 948	6 707	7 842	8 641	8 757	
7. SABLJAK SELO	O G U L I N		138	64	O G U L I N			167	166	192	199	O G U L I N	239	
8. SALOPEK SELO	O G U L I N		405	433	O G U L I N			469	435	454	453	O G U L I N	278	
9. SVETI PETAR OGULINSKI	501	622	656	466	482	477	446	485	533	621	631	O G U L I N	626	
SVEGA O G U L I N	3 766	4 165	4 829	5 336	5 801	5 839	5 858	6 941	7 117	9 109	9 924	10 174	10 857	9 895

GRAD OGULIN
KRETANJE BROJA STANOVNIKA PO NASELJIMA PREMA POPISIMA U RAZDOBLJU 1857 - 2001.

SAMOSTALNA NASELJA	BROJ STANOVNIKA PREMA GODINI POPISA														
	1857.	1869.	1880.	1890.	1900.	1910.	1921.	1931.	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.
10. DUJMI? SELO	-	-	-	-	-	-	-	-	98	151	122	119	120	129	126
11. MARKOVI? SELO	-	-	-	-	-	-	-	62	70	79	79	79	77	69	59
12. OTOK OŠTARIJSKI	467	536	407	431	431	417	395	449	364	353	345	456	428	471	436
13. PONIKVE	758	909	946	911	795	832	760	799	695	648	483	406	292	179	165
POPOVO SELO				197	203	356	290	208	190	188	146	102	85	50	
GOJAK				242	251	240	212	251	194	174	131	80	44	13	
14. SVEGA POPOVO SELO	478	680	657	439	454	596	502	459	384	362	277	182	129	63	63
POTOK MUSULINSKI				344	382	380	391	436	270	265	251	217	174	145	
BREZNO DREŽNI?KO				220	275	289	317	434	225	219	211	15	2	-	
15. SVEGA POTOK MUSULINSKI				564	657	669	708	870	495	484	462	232	176	145	126
16. PUSKARI?I	115	SV. PETAR O.		290	303	357	341	335	288	334	341	364	387	411	389
TROŠMARIJA	132	POPOVO SELO		162	143	POPOVO SELO		140	151	140	113	97	71	53	
BARTOLOVI?I	187	POPOVO SELO		198	193	151	132	181	191	186	163	140	125	66	
MIRI?I		GORNJE DUBRAVE		124	103	95	109	114	98	92	66	20	30	25	
MUNJASI		POPOVO SELO		104	100	68	61	70	72	74	65	42	36	21	
17. SVEGA TROŠMARIJA				588	539			505	512	492	407	299	262	165	129
18. TURKOVI?I OGULINSKI		V I T U N J		240	243	235	224	252	268	249	261	303	293	281	255
19. VITUNJ	588	860	779	382	277	250	219	226	223	208	197	178	160	149	140
20. ZAGORJE (MODRUŠKO)	284	ZAGORJE (M.)		248	227	252	230	241	339	286	265	344	ZAGORJE (M.)		122
21. RIBARI?I	134	ZAGORJE (M.)		131	132	156	122	162	206	203	207	146	ZAGORJE (M.)		312
SVEGA ZAGORJE (MODRUŠKO)	418	661	722	379	359	408	352	403	545	489	472	490	450	427	434
22. DESMERICE	336	ZAGORJE (M.)		437	482	495	482	528	298	531	481	413	340	310	277
23. DONJE ZAGORJE	465	426	451	484	517	548	500	466	694	535	487	427	425	279	255
24. GORNJE ZAGORJE	303	386	406	441	475	456	419	430	652	525	442	421	464	415	325
naknadno popisani															12
SVEUKUPNO															
GRAD OGULIN	12 927	14 594	16 154	18 203	19 172	19 597	18 540	20 594	17 487	18 090	18 315	17 737	17 012	16 732	15 082

GRAD OGULIN
STANOVNIŠTVO PREMA MIGRACIJSKIM OBILJEŽJIMA PO NASELJIMA 1991. GODINE

SAMOSTALNA NASELJA	UKUP. STAL. STAN.	OD ROĐENJA STANUJE U ISTOM MJESTU		DOSELJENO U NASELJE STALNOG STANOVANJA			GODINE DOSELJENJA								
		BROJ	%	SVEGA	IZ ISTE BIVŠE OP?INE	IZ DR. BIVŠE OP?INE	SVEGA	IZ INOZEMSTVA	OD TOGA S PODRU?. bivše SFRJ	1940.	1941.- 1945.	1946.- 1960.	1961.- 1970.	1971.- 1980.	1981.- 1991.
										I PRIJE	1945.	1960.	1970.	1980.	1991.
DONJE DUBRAVE	209	140	66,99	69	33	32	4	3	10	2	12	13	10	21	
DONJI ZATEZALI	96	64	66,67	32	12	15	5	5	6	-	4	7	6	7	
GORNJI ZATEZALI	37	18	48,65	19	16	3	-	-	4	-	10	2	-	1	
DREŽNICA	78	27	34,62	51	23	14	14	14	3	-	8	7	13	20	
MARAVI? DRAGA	18	13	72,22	5	5	-	-	-	1	-	3	-	1	-	
NIKOLI?I	69	44	63,77	25	15	6	4	4	5	-	8	3	5	3	
PODBITORAJ	75	48	64,00	27	15	3	8	8	5	1	5	9	3	4	
SEO?ANI	136	92	67,65	44	31	4	9	9	10	1	13	8	8	3	
VRU?AC	62	42	67,74	20	15	5	-	-	3	2	11	1	2	-	
ZRNI?I	80	58	72,50	22	15	3	4	4	5	1	5	2	2	2	
KRAKAR	114	79	69,30	35	23	6	4	3	6	2	9	5	7	5	
RADOJ?I?	54	36	66,67	18	13	5	-	-	2	-	6	4	3	1	
TRBOVI?I	107	57	53,27	50	38	8	4	4	10	1	19	7	4	6	
TOMI?I	64	47	73,44	17	11	4	2	2	3	-	9	-	3	2	
VUKELI?I	34	20	58,82	14	13	1	-	-	4	1	5	-	1	1	
GORNJE DUBRAVE	19	9	47,37	10	7	3	-	-	3	-	2	4	-	1	
JANJANI	4	1	25,00	3	2	1	-	-	1	-	-	2	-	-	
MIKAŠINOVI?I	29	15	51,72	14	14	-	-	-	5	1	6	1	1	-	
PERI?I	16	4	25,00	12	6	6	-	-	1	-	4	3	2	2	
VIŠNJI? BRDO	51	20	39,22	31	26	5	-	-	1	-	15	8	3	2	
VUCELI?I	28	17	60,71	11	9	1	1	1	1	1	5	-	1	2	
HRELJIN OGULINSKI	213	158	74,18	55	32	11	11	10	4	1	14	8	8	15	
BRESTOVAC OGULINSKI	142	106	74,65	36	20	14	2	2	1	2	11	8	8	5	
KU?AJ	75	-	-	75	68	4	3	3	-	-	2	3	2	4	
MIRI? SELO	23	14	60,87	9	5	4	-	-	2	-	3	2	-	2	
OKLINAK	25	-	-	25	22	2	1	-	3	-	-	3	2	-	
OKRUGLICA	158	-	-	158	137	17	4	4	-	1	5	6	11	7	
ZE?ICA	35	-	-	35	33	2	-	-	1	-	1	3	2	1	
JASENAK	331	248	74,92	83	44	18	21	21	7	1	29	14	11	20	
OGULIN															
SABLJAK SELO															
SALOPEK SELO															
SVETI PETAR OGULINSKI															
SVEGA O GULIN	10 857	7 259	66,86	3 598	1 659	1 562	356	327	118	110	892	729	789	808	

GRAD OGULIN
STANOVNIŠTVO PREMA MIGRACIJSKIM OBILJEŽJIMA PO NASELJIMA 1991. GODINE

SAMOSTALNA NASELJA	UKUP. STAL. STAN.		OD ROĐENJA STANUJE U ISTOM MJESTU		DOSELJENO U NASELJE STALNOG STANOVANJA						GODINE DOSELJENJA				
	BROJ	%	BROJ	%	SVEGA	IZ ISTE BIVŠE OP?INE	IZ DR. BIVŠE OP?INE	SVEGA IZ INOZEMSTVA	OD TOGA S PODRU?. bivše SFRJ	1940. I PRIJE	1941.- 1945.	1946.- 1960.	1961.- 1970.	1971.- 1980.	1981.- 1991.
DUJMI? SELO	129	74	57,36	55	43	11	1	4	1	9	5	15	18		
MARKOVI? SELO	69	44	63,77	25	23	2	-	2	1	8	3	7	4		
OTOK OŠTARIJSKI	471	202	42,89	269	226	31	11	10	1	36	84	38	53		
PONIKVE	179	144	80,45	35	20	12	3	3	2	8	5	5	6		
POPOVO SELO	50	30	60,00	20	15	5	-	3	-	3	9	3	1		
GOJAK	13	8	61,54	5	4	1	-	3	-	2	-	-	-		
POTOK MUSULINSKI	145	72	49,66	73	55	10	7	7	-	18	6	9	21		
BREZNO DREŽNI?KO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
PUŠKARI?I	411	248	60,34	163	122	27	14	13	5	29	21	44	56		
TROŠMARIJA	53	38	71,70	15	3	11	1	1	1	6	2	1	1		
BARTOLOVI?I	66	43	65,15	23	11	12	-	-	4	5	2	3	-		
MIRI?I	25	17	68,00	8	8	-	-	-	4	3	-	-	1		
MUNJASI	21	13	61,90	8	6	1	1	1	1	3	-	1	1		
TURKOVI?I OGULINSKI	281	186	66,19	95	67	19	9	8	4	9	12	18	29		
VITUNJ	149	102	68,46	47	30	15	2	1	3	11	6	8	10		
ZAGORJE (MODRUŠKO)	ZAGORJE														
ZAGORJE (MODRUŠKO)	ZAGORJE														
RIBARI?I	427	355	83,14	72	47	16	9	4	5	9	8	11	20		
SVEGA ZAGORJE (MODR.)	310	247	79,68	63	48	12	3	3	6	10	8	12	18		
DESMERICE	279	228	81,72	51	44	4	2	2	7	6	6	7	15		
DONJE ZAGORJE	415	283	68,19	132	99	14	7	4	8	16	16	16	28		
GORNJE ZAGORJE															
SVEUKUPNO	16 732	10 970	65,56	5 762	3 233	1 962	527	481	304	1 307	1 055	1 106	1 227		
GRAD OGULIN															

GRAD OGULIN
DEMOGRAFSKA VALORIZACIJA NASELJA 1991. GODINE

SAMOSTALNA NASELJA	STUP. URB. NAS.	VELI?INA NASELJA		KRE?ANJE BR. STAN.		DOBNA STRUKTURA STANOVN.		STAN. prema MIGRACIJSKIM OBILJEŽJIMA		STAN. prema ŠKOLSKOJ SPREMI		SOCIJALNI STATUS STANOVN.		RADNO INTENZIVNO NASELJE 1991.		DNEVNE MIGRACIJE RADNIKA 1991.		UK. BR. BOD.	KAT. NAS.
		broj stalin. stan. 1991.	broj bod. 1991.	indeks za razd. izme?u 2 poslj. popisa stanov. 1981-1991	broj bod.	tipovi starosti odnos udj. star. l ml. st. 1991. g.	broj stanuje u ist. nas. % od uk. br. stan. 1991. g.	od ro?. % od uk. br. stan. 1991. g.	broj bod.	% stan. starog 15 l više g. sa sred. viš. l vis. obrazov.	broj bod.	% radnika u ukup. br. stanov. u zemlji 1991. god.	broj bod.	% rad. zap. mješt. u uk. br. rad. koji stanuju u tom naselju 1991. god.	broj bod.	% rad. dn. migr. u uk. br. akt. st. u zemlji			
DONJE DUBRAVE	2	209	3	87,08	1	134,88	1	66,99	2	41,17	4	30,29	4	6,35	-	64,63	3	18	IV.
DONJI ZATEZALI	2	96	1	83,48	1	122,22	1	66,67	2	35,00	3	34,78	4	nema zap. mj.	-	88,57	5	17	IV.
GORNJI ZATEZALI	2	37	1	58,73	1	nema ml.	0	48,65	4	10,82	1	13,51	2	nema zap. mj.	-	33,33	2	11	V.
1. svega D. DUBRAVE																			
DREŽNICA	2	78	1	82,11	1	63,64	2	34,62	5	42,63	4	41,03	6	84,37	5	14,29	-	24	III.
MARAVI? DRAGA	3	18	1	62,07	1	400,00	1	72,22	2	16,66	1	5,56	1	nema zap. mj.	-	50,00	2	9	VI.
NIKOLI?I	2	69	1	93,24	2	161,54	1	63,77	3	25,42	2	21,74	3	nema zap. mj.	-	60,00	2	14	V.
PODBITORAJ	2	75	1	87,21	1	288,89	1	64,00	3	20,59	2	21,33	3	nema zap. mj.	-	82,35	5	16	IV.
SEO?ANI	2	136	2	77,27	1	442,86	1	67,65	2	13,38	1	18,38	2	16,00	-	68,97	3	12	V.
VRU?AC	2	62	1	71,26	1	933,33	0	67,74	2	21,31	2	19,35	2	8,33	-	35,71	2	10	V.
ZRNI?I	2	80	1	67,80	1	537,50	0	72,50	2	25,33	2	18,18	2	7,14	-	46,67	2	10	V.
KRAKAR	2	114	2	77,55	1	114,81	1	69,30	2	21,50	2	21,82	3	12,50	-	60,71	3	14	V.
RADOJ?I	2	54	1	91,53	2	170,00	1	66,67	2	29,79	2	24,53	3	nema zap. mj.	-	73,33	4	15	V.
TRBOVI?I	2	107	2	81,06	1	361,54	1	53,27	3	15,31	1	26,21	3	70,37	4	18,75	-	15	V.
TOMI?I	2	64	1	88,89	1	350,00	1	73,44	2	10,91	1	12,50	2	nema zap. mj.	-	50,00	2	10	V.
VUKELI?I	2	34	1	66,67	1	210,00	1	58,82	3	15,15	1	14,71	2	nema zap. mj.	-	50,00	2	11	V.
2. svega DREŽNICA																			
GORNJE DUBRAVE	3	19	1	126,67	6	166,67	1	47,37	4	38,89	3	26,67	3	nema zap. mj.	-	50,00	2	20	IV.
JANJANI	2	4	0	44,44	0	nema ml.	0	25,00	5	25,00	2	25,00	3	nema zap. mj.	-	100,00	6	16	(IV.)
MIKAŠINOVI?I	4	29	1	50,00	0	2000,00	0	51,72	3	10,34	1	6,90	1	100,00	6	nema dn. m.	-	12	V.
PERI?I	3	16	1	76,19	1	300,00	1	25,00	5	7,14	1	12,50	2	50,00	-	33,33	2	13	V.
VIŠNJI? BRDO	2	51	1	71,83	1	275,00	1	39,22	4	26,67	2	18,00	2	66,67	4	30,00	-	15	V.
VUCELI?I	2	28	1	75,68	1	233,33	1	60,71	3	26,92	2	32,14	4	22,22	-	55,56	2	14	V.
3. svega G. DUBRAVE																			
HRELJIN OGULINSKI	2	213	3	104,41	4	93,02	2	74,18	2	47,19	4	33,33	4	11,29	-	72,00	4	23	III.
BRESTOVAC OGULINSKI	2	142	2	94,67	1	109,09	1	74,65	2	40,00	3	30,28	4	nema zap. mj.	-	82,00	5	19	IV.
KU?AJ	2	75	1	91,46	2	50,00	3	-	18,33	1	37,33	5	3,57	-	-	93,10	6	18	IV.
MIRI? SELO	2	23	1	127,78	6	83,33	2	60,87	3	61,11	6	26,09	3	nema zap. mj.	-	71,43	4	25	III.
OKLINAK	3	25	1	80,65	1	nema ml.	0	-	6	28,00	2	8,00	1	nema zap. mj.	-	25,00	1	12	V.
OKRUGLICA	2	158	2	91,86	2	71,05	2	37,98	3	37,98	3	35,71	5	4,00	-	94,12	6	20	IV.
ZE?ICA	2	35	1	85,37	1	112,50	1	-	46,67	4	28,57	3	10,00	-	-	75,00	4	14	V.
4. svega HRELJIN OGUL.																			
5. JASENAK	2	331	3	86,65	1	131,88	1	74,92	2	23,91	2	29,88	3	93,88	6	1,83	-	18	IV.
6. OGULIN																			
7. SABLJAK SELO																			
8. SALOPEK SELO																			
9. SVETI PETAR OGUL.																			
SVEGA OGULIN	1	10 857	6	106,71	5	54,67	3	66,86	2	54,87	5	38,09	5	91,52	6	0,05	-	32	II.

GRAD OGULIN
DEMOGRAFSKA VALORIZACIJA NASELJA 1991. GODINE

SAMOSTALNA NASELJA	STUP. URB. NAS.	VELI?INA NASELJA		KRETANJE BR. STAN.		DOBNA STRUKTURA STANOVN.		STAN. prema MIGRACIJSKIM OBILJEŽJIMA		STAN. prema ŠKOLSKOJ SPREMI		SOCIJALNI STATUS STANOVN.		RADNO INTENZIVNO NASELJE 1991.		DNEVNE MIGRACIJE RADNIKA 1991.		UK. BR. BOD.	KAT. NAS.	
		broj stalin. stan. 1991.	broj bod. 1991.	indeks za razd. izme?u 2 poslj. popisa stanov. 1981-1991	broj bod.	tipovi starosti odnos udj. star. l ml. st. 1991. g.	broj stanuje u ist. nas. % od uk. br. stan. 1991. g.	broj bod.	% stan. starog 15 l više g. sa sred. viš. l vis. obrazov.	broj bod.	% radnika u ukup. br. stanov. u zemlji 1991. god.	% rad. zap. mješt. u uk. br. rad. koji stanuju u tom naselju 1991. god.	broj bod.	% rad. dn. migr. u uk. br. akt. st. u zemlji						
10. DUJMI? SELO	2	129	2	107,50	5	54,29	3	57,36	3	36,19	3	36,52	5	nema z. mj.	-	80,00	4	25	III.	
11. MARKOVI? SELO	2	69	1	89,61	1	72,22	2	63,77	3	32,07	3	31,82	4	nema z. mj.	-	95,45	6	20	IV.	
12. OTOK OŠTARIJSKI	3	471	3	110,05	6	72,03	2	42,89	4	43,12	4	26,46	3	8,20	-	60,98	3	25	III.	
13. PONIKVE	2	179	2	61,30	1	488,89	1	80,45	1	12,57	1	18,99	2	nema z. mj.	-	69,76	3	11	V.	
POPOVO SELO	2	50	1	58,82	1	400,00	1	60,00	3	17,39	1	26,00	3	nema zap. mj.	-	66,67	3	13	V.	
GOJAK	4	13	1	29,55	0	nema ml.	0	61,54	3	-	0	nema rad.	0	nema zap. mj.	-	nema dn. m.	0	4	VI.	
14. svega POPOVO SELO																				
POTOK MUSULINSKI	2	145	2	83,33	1	244,44	1	49,66	4	22,31	2	24,14	3	2,86	-	80,49	5	18	IV.	
BREZNO DREŽNI?KO	4	bez stanovnika																		
15. svega POTOK MUS.																				
16. PUŠKARI?I	2	411	3	106,20	5	38,93	4	60,34	3	35,24	3	32,66	4	nema zap. mj.	-	75,15	4	26	III.	
TROŠMARIJA	3	53	1	74,65	1	300,00	1	71,70	2	20,00	1	24,49	3	8,33	-	58,82	2	11	V.	
BARTOLOVI?I	2	66	1	52,80	1	500,00	0	65,15	2	9,84	1	24,59	3	6,67	-	18,75	1	9	VI.	
MIRI?I	3	25	1	83,33	1	1200,00	0	68,00	2	16,67	1	24,00	3	16,67	-	50,00	2	10	V.	
MUNJASI	3	21	1	58,33	1	225,00	1	61,90	3	-	0	19,05	2	nema zap. mj.	-	nema dn. m.	0	8	VI.	
17. svega TROŠMARIJA																				
18. TURKOVI?I OGULIN.	2	281	3	95,90	3	50,00	3	66,19	2	34,23	3	27,27	3	5,56	-	73,33	4	21	IV.	
19. VITUNJ	2	149	2	93,12	2	102,94	1	68,46	2	36,80	3	27,97	3	10,00	-	58,00	2	15	V.	
20. ZAGORJE (MODRUŠ.)	2	427	3	94,89	2	75,68	2	83,14	1	27,22	2	32,97	4	3,28	-	89,23	5	19	IV.	
21. RIBARI?I	ZAG.																			
svega ZAGORJE (MODR.)																				
22. DESMERICE	2	310	3	91,18	2	82,72	2	79,68	2	25,31	2	26,26	3	2,56	-	66,99	3	17	IV.	
23. DONJE ZAGORJE	2	279	3	65,65	1	75,34	2	81,72	1	17,57	1	31,34	4	1,19	-	85,87	5	17	IV.	
24. GORNJE ZAGORJE	2	415	3	89,44	1	51,64	3	68,19	2	28,52	2	32,64	4	10,00	-	68,66	3	18	IV.	
SVEUKUPNO		348	58	98,47		73,57		65,56		45,38		34,56		69,58		22,00				
GRAD OGULIN																				

GRAD OGULIN
STANOVNIŠTVO PREMA MJESTU BORAVKA PO NASELJIMA 1991. GODINE

SAMOSTALNA NASELJA	UKUPAN BROJ STALNIH STANOVNIKA 1991. GODINE	STANOVNICI U ZEMLJI 1991. GODINE		STANOVNICI U INOZEMSTVU 1991.		
		UKUPAN BROJ	%	UKUPAN BROJ	OD TOGA NA RADU	kao ?LANOVI OBITELJI
DONJE DUBRAVE	209	208	99,52	1	1	-
DONJI ZATEZALI	96	92	95,83	4	2	2
GORNJI ZATEZALI	37	37	100,00	-	-	-
DREŽNICA	78	78	100,00	-	-	-
MARAVI? DRAGA	18	18	100,00	-	-	-
NIKOLI?I	69	69	100,00	-	-	-
PODBITORAJ	75	75	100,00	-	-	-
SEO?ANI	136	136	100,00	-	-	-
VRU?AC	62	62	100,00	-	-	-
ZRNI?I	80	77	96,25	3	1	2
KRAKAR	114	110	96,49	4	1	3
RADOJ?I?I	54	53	98,15	1	1	-
TRBOVI?I	107	103	96,26	4	1	3
TOMI?I	64	64	100,00	-	-	-
VUKELI?I	34	34	100,00	-	-	-
GORNJE DUBRAVE	19	15	78,95	4	1	3
JANJANI	4	4	100,00	-	-	-
MIKAŠINOVI?I	29	29	100,00	-	-	-
PERI?I	16	16	100,00	-	-	-
VIŠNJI? BRDO	51	50	98,04	1	1	-
VUCELI?I	28	28	100,00	-	-	-
HRELJIN OGULINSKI	213	186	87,32	27	11	16
BRESTOVAC OGULINSKI	142	142	100,00	-	-	-
KU?AJ	75	75	100,00	-	-	-
MIRI? SELO	23	23	100,00	-	-	-
OKLINAK	25	25	100,00	-	-	-
OKRUGLICA	158	140	88,61	18	7	11
ZE?ICA	35	35	100,00	-	-	-
JASENAK	331	328	99,09	3	2	1
OGULIN	OGULIN					
SABLJAK SELO	OGULIN					
SALOPEK SELO	OGULIN					
SVETI PETAR OGULINSKI	OGULIN					
SVEGA OGULIN	10 857	10 428	96,05	429	254	175
DUJMI? SELO	129	115	89,15	14	10	4
MARKOVI? SELO	69	66	95,65	3	3	-
OTOK OŠTARIJSKI	471	461	97,88	10	5	5
PONIKVE	179	179	100,00	-	-	-
POPOVO SELO	50	50	100,00	-	-	-
GOJAK	13	13	100,00	-	-	-
POTOK MUSULINSKI	145	145	100,00	-	-	-
BREZNO DREŽNI?KO	-	-	-	-	-	-
PUŠKARI?I	411	398	96,84	13	6	7
TROŠMARIJA	53	49	92,45	4	2	2
BARTOLOVI?I	66	61	92,42	5	1	4
MIRI?I	25	25	100,00	-	-	-
MUNJASI	21	21	100,00	-	-	-
TURKOVI?I OGULINSKI	281	264	93,95	17	12	5
VITUNJ	149	143	95,97	6	5	1
ZAGORJE (MODRUŠKO)	ZAGORJE					
RIBARI?I	ZAGORJE					
SVEGA ZAGORJE (MODRUŠ.)	427	370	86,65	57	37	20
DESMERICE	310	297	95,81	13	10	3
DONJE ZAGORJE	279	268	96,06	11	7	4
GORNJE ZAGORJE	415	337	81,20	78	37	41
SVEUKUPNO						
GRAD	16 732	16 002	95,64	730	418	312
OGULIN						

GRAD OGULIN
STANOVNIŠTVO PREMA SPOLU PO NASELJIMA 1991. GODINE

SAMOSTALNA NASELJA	UKUPAN BROJ STALNIH STANOVNIKA 1991. GODINE	MUSKO STANOVNIŠTVO		ZENSKO STANOVNIŠTVO	
		BROJ	%	BROJ	%
DONJE DUBRAVE	209	96	45,93	113	54,07
DONJI ZATEZALI	96	50	52,08	46	47,92
GORNJI ZATEZALI	37	17	45,95	20	54,05
DREŽNICA	78	40	51,28	38	48,72
MARAVI? DRAGA	18	10	55,56	8	44,44
NIKOLI?I	69	31	44,93	38	55,07
PODBITORAJ	75	44	58,67	31	41,33
SEO?ANI	136	68	50,00	68	50,00
VRU?AC	62	31	50,00	31	50,00
ZRNI?I	80	35	43,75	45	56,25
KRAKAR	114	60	52,63	54	47,37
RADOJ?I?I	54	29	53,70	25	46,30
TRBOVI?I	107	53	49,53	54	50,47
TOMI?I	64	28	43,75	36	56,25
VUKELI?I	34	15	44,12	19	55,88
GORNJE DUBRAVE	19	11	57,89	8	42,11
JANJANI	4	2	50,00	2	50,00
MIKAŠINOVI?I	29	11	37,93	18	62,07
PERI?I	16	6	37,50	10	62,50
VIŠNJI? BRDO	51	28	54,90	23	45,10
VUCELI?I	28	13	46,43	15	53,57
HRELJIN OGULINSKI	213	103	48,36	110	51,64
BRESTOVAC OGULINSKI	142	67	47,18	75	52,82
KU?AJ	75	44	58,67	31	41,33
MIRI? SELO	23	11	47,83	12	52,17
OKLINAK	25	13	52,00	12	48,00
OKRUGLICA	158	84	53,16	74	46,84
ZE?ICA	35	15	42,86	20	57,14
JASENAK	331	156	47,13	175	52,87
OGULIN	OGULIN				
SABLJAK SELO	OGULIN				
SALOPEK SELO	OGULIN				
SVETI PETAR OGULINSKI	OGULIN				
SVEGA OGULIN	10 857	5 358	49,35	5 499	50,65
DUJMI? SELO	129	66	51,16	63	48,84
MARKOVI? SELO	69	37	53,62	32	46,38
OTOK OŠTARIJSKI	471	251	53,29	220	46,71
PONIKVE	179	91	50,84	88	49,16
POPOVO SELO	50	27	54,00	23	46,00
GOJAK	13	3	23,08	10	76,92
POTOK MUSULINSKI	145	71	48,97	74	51,03
BREZNO DREŽNI?KO	-	-	-	-	-
PUŠKARI?I	411	211	51,34	200	48,66
TROŠMARIJA	53	28	52,83	25	47,17
BARTOLOVI?I	66	37	56,06	29	43,94
MIRI?I	25	14	56,00	11	44,00
MUNJASI	21	8	38,10	13	61,90
TURKOVI?I OGULINSKI	281	137	48,75	144	51,25
VITUNJ	149	81	54,36	68	45,64
ZAGORJE (MODRUŠKO)	ZAGORJE				
RIBARI?I	ZAGORJE				
SVEGA ZAGORJE (MODRUŠ.)	427	216	50,59	211	49,41
DESMERICE	310	161	51,94	149	48,06
DONJE ZAGORJE	279	146	52,33	133	47,67
GORNJE ZAGORJE	415	214	51,57	201	48,43
SVEUKUPNO					
GRAD	16 732	8 328	49,77	8 404	50,23
OGULIN					

GRAD OGULIN
POPISENE OSOBE PO NASELJIMA - PRVI REZULTATI POPIISA OD 31. OŽUJKA 2001. GODINE

SAMOSTALNA NASELJA	UKUP. BROJ POPIS. OSOBA	UK. BR. STAN. NASELJA POPIISA	STALNI STANOVNICI NASELJA POPIISA				PRIVREM. PRISUT. u NAS. POP.	
			SVEGA PRISUTNI	ODSUTNI IZ NASELJA POPIISA		SVEGA	OD TOGA	
				SVEGA	GODINU I DUZE NA RADU/ BOR. U INOZ. ZEMLJI			IZBJEG.
DONJE DUBRAVE								
DONJI ZATEZALI								
GORNJI ZATEZALI								
1. SVEGA DONJE DUBRAVE	291	243	291	56	48	-	-	-
DREŽNICA								
MARAVI? DRAGA								
NIKOLI?I								
PODBITORAJ								
SEO?ANI								
VRU?AC								
ZRNI?I								
KRAKAR								
RADOJ?I?I								
TRBOVI?I								
TOMI?I								
VUKELI?I								
2. SVEGA DREŽNICA	768	739	741	65	9	-	27	7
GORNJE DUBRAVE								
JANJANI								
MIKAŠINOVI?I								
PERI?I								
VIŠNJI? BRDO								
VUCELI?I								
3. SVEGA GORNJE DUBRAVE	134	122	119	5	1	-	15	2
HRELJIN OGULINSKI								
BRESTOVAC OGULINSKI								
KU?AJ								
MIRI? SELO								
OKLINAK								
OKRUGLICA								
ZE?ICA								
4. SVEGA HRELJIN OGULINSKI	595	593	595	24	2	-	-	-
5. JASENAK	299	294	295	17	-	-	4	-
6. OGULIN	8 982	8 757	8 700	694	52	12	282	100
7. SABLJAK SELO	251	239	243	18	4	-	8	-
8. SALOPEK SELO	293	278	293	17	15	-	-	-
9. SVETI PETAR OGULINSKI	640	626	631	42	7	-	9	2
SVEGA O GULIN	10 166	9 900	9 867	771	78	13	299	102

GRAD OGULIN
DOBNA STRUKTURA STANOVNIŠTVA PO NASELJIMA 1991. GODINE

SAMOSTALNA NASELJA	BROJ STALNIH STANOVNIKA 1991. GODINE	GLAVNE DOBNE SKUPINE STANOVNIŠTVA 1991.								INDEKS STAROSTI 1991. GOD.
		0 - 19		20 - 59		60 I VIŠE		NEPOZNATO		
		BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%	
DONJE DUBRAVE	209	43	20.57	108	51.68	58	27.75	-	-	134.88
DONJI ZATEZALI	96	18	18.75	56	58.33	22	22.92	-	-	122.22
GORNJI ZATEZALI	37	nema mladih		14	37.84	23	62.16	-	-	-
DREŽNICA	78	22	28.21	40	51.28	14	17.95	2	2.56	63.64
MARAVI? DRAGA	18	3	16.67	2	11.11	12	66.67	1	5.55	400.00
NIKOLI?I	69	13	18.84	34	49.28	21	30.43	1	1.45	161.54
PODBITORAJ	75	9	12.00	37	49.33	26	34.67	3	4.00	288.89
SEO?ANI	136	14	10.29	59	43.38	62	45.59	1	0.74	442.86
VRU?AC	62	3	4.84	31	50.00	28	45.16	-	-	933.33
ZRNI?I	80	8	10.00	28	35.00	43	53.75	1	1.25	537.50
KRAKAR	114	27	23.69	56	49.12	31	27.19	-	-	114.81
RADOJ?I?I	54	10	18.52	27	50.00	17	31.48	-	-	170.00
TRBOVI?I	107	13	12.15	46	42.99	47	43.93	1	0.93	361.54
TOMI?I	64	10	15.62	19	29.69	35	54.69	-	-	350.00
VUKELI?I	34	1	2.94	12	35.29	21	61.77	-	-	2100.00
GORNJE DUBRAVE	19	3	15.79	10	52.63	5	26.32	1	5.26	166.67
JANJANI	4	nema mladih		3	75.00	1	25.00	-	-	-
MIKAŠINOVI?I	29	1	3.45	8	27.59	20	68.96	-	-	2000.00
PERI?I	16	2	12.50	6	37.50	6	37.50	2	12.50	300.00
VIŠNJI? BRDO	51	8	15.69	19	37.25	22	43.14	2	3.92	275.00
VUCELI?I	28	3	10.72	17	60.71	7	25.00	1	3.57	233.33
HRELJIN OGULINSKI	213	43	20.19	122	57.28	40	18.77	8	3.76	93.02
BRESTOVAC OGULINSKI	142	33	23.24	73	51.41	36	25.35	-	-	109.09
KU?AJ	75	20	26.67	43	57.33	10	13.33	2	2.67	50.00
MIRI? SELO	23	6	26.09	12	52.17	5	21.74	-	-	83.33
OKLINAK	25	nema mladih		11	44.00	14	56.00	-	-	-
OKRUGLICA	158	38	24.05	86	54.43	27	17.09	7	4.43	71.05
ZE?ICA	35	8	22.86	18	51.43	9	25.71	-	-	112.50
JASENAK	331	69	20.85	169	51.06	91	27.49	2	0.60	131.88
OGULIN	OGULIN									
SABLJAK SELO	OGULIN									
SALOPEK SELO	OGULIN									
SVETI PETAR OGULINSKI	OGULIN									
SVEGA OGULIN	10 857	2 925	26.94	6 218	57.27	1 599	14.73	115	1.06	54.67
DUJMI? SELO	129	35	27.13	75	58.14	19	14.73	-	-	54.29
MARKOVI? SELO	69	18	26.09	36	52.17	13	18.84	2	2.90	72.22
OTOK OŠTARIJSKI	471	118	25.05	263	55.84	85	18.05	5	1.06	72.03
PONIKVE	179	18	10.06	70	39.10	88	49.16	3	1.68	488.89
POPOVO SELO	50	5	10.00	25	50.00	20	40.00	-	-	400.00
GOJAK	13	nema mladih		1	7.69	12	92.31	-	-	-
POTOK MUSULINSKI	145	18	12.41	82	56.55	44	30.35	1	0.69	244.44
BREZNO DREŽNI?KO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
PUŠKARI?I	411	131	31.87	229	55.72	51	12.41	-	-	38.93
TROŠMARIJA	53	7	13.21	25	47.17	21	39.62	-	-	300.00
BARTOLOVI?I	66	6	9.10	30	45.45	30	45.45	-	-	500.00
MIRI?I	25	1	4.00	12	48.00	12	48.00	-	-	1200.00
MUNJASI	21	4	19.05	8	38.09	9	42.86	-	-	225.00
TURKOVI?I OGULINSKI	281	76	27.05	165	58.72	38	13.52	2	0.71	50.00
VITUNJ	149	34	22.82	79	53.02	35	23.49	1	0.67	102.94
ZAGORJE (MODRUŠKO)	ZAGORJE									
RIBARI?I	ZAGORJE									
SVEGA ZAGORJE (MODRUŠ.)	427	111	26.00	221	51.75	84	19.67	11	2.58	75.68
DESMERICE	310	81	26.13	162	52.26	67	21.61	-	-	82.72
DONJE ZAGORJE	279	73	26.17	150	53.76	55	19.71	1	0.36	75.34
GORNJE ZAGORJE	415	122	29.40	214	51.56	63	15.18	16	3.86	51.64
SVEUKUPNO										
GRAD	16 732	4 211	25.17	9 231	55.17	3 098	18.51	192	1.15	73.57
OGULIN										

GRAD OGULIN
NARODNOSNA STRUKTURA STANOVNIŠTVA PO NASELJIMA 1991. GODINE

SAMOSTALNA NASELJA	BROJ STALNIH STANOV. 1991. G.	HRVATI		JUGOSLAV.		NIJE SE NACIONAL. IZLASNIO		SRBI		OSTALI I		NEPOZN.	
		BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%
DONJE DUBRAVE	209	6	2.87	192	91.87	9	4.30	-	-	1	0.48	1	0.48
DONJI ZATEZALI	96	3	3.12	93	96.88	-	-	-	-	-	-	-	-
GORNJI ZATEZALI	37	-	-	37	100.00	-	-	-	-	-	-	-	-
DREŽNICA	78	1	1.28	69	88.46	4	5.13	2	2.57	1	1.28	1	1.28
MARAVI? DRAGA	18	-	-	18	100.00	-	-	-	-	-	-	-	-
NIKOLI?I	69	-	-	69	100.00	-	-	-	-	-	-	-	-
PODBITORAJ	75	2	2.67	72	96.00	1	1.33	-	-	-	-	-	-
SEO?ANI	136	-	-	135	99.26	-	-	-	-	-	-	1	0.74
VRU?AC	62	1	1.61	61	98.39	-	-	-	-	-	-	-	-
ZRNI?I	80	-	-	80	100.00	-	-	-	-	-	-	-	-
KRAKAR	114	1	0.88	106	92.98	7	6.14	-	-	-	-	-	-
RADOJ?I?I	54	1	1.85	52	96.30	-	-	-	-	-	-	1	1.85
TRBOVI?I	107	-	-	103	96.26	4	3.74	-	-	-	-	-	-
TOMI?I	64	1	1.56	60	93.75	-	-	3	4.69	-	-	-	-
VUKELI?I	34	-	-	34	100.00	-	-	-	-	-	-	-	-
GORNJE DUBRAVE	19	5	26.32	14	73.68	-	-	-	-	-	-	-	-
JANJANI	4	-	-	4	100.00	-	-	-	-	-	-	-	-
MIKAŠINOVI?I	29	-	-	29	100.00	-	-	-	-	-	-	-	-
PERI?I	16	1	6.25	15	93.75	-	-	-	-	-	-	-	-
VIŠNJI? BRDO	51	1	1.96	48	94.12	-	-	2	3.92	-	-	-	-
VUCELI?I	28	2	7.14	26	92.86	-	-	-	-	-	-	-	-
HRELJIN OGULINSKI	213	123	57.74	78	36.62	5	2.35	1	0.47	2	0.94	4	1.88
BRESTOVAC OGULINSKI	142	9	6.34	130	91.55	-	-	3	2.11	-	-	-	-
KU?AJ	75	74	98.67	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1.33
MIRI? SELO	23	1	4.35	22	95.65	-	-	-	-	-	-	-	-
OKLINAK	25	-	-	25	100.00	-	-	-	-	-	-	-	-
OKRUGLICA	158	142	89.88	1	0.63	1	0.63	-	-	-	-	14	8.86
ZE?ICA	35	23	65.71	12	34.29	-	-	-	-	-	-	-	-
JASENAK	331	13	3.93	284	85.80	30	9.06	-	-	4	1.21	-	-
OGULIN													
SABLJAK SELO													
SALOPEK SELO													
SVETI PETAR OGUL.													
SVEGA OGULIN	10 857	8 668	79.84	1 499	13.81	290	2.67	197	1.81	136	1.25	67	0.62
DUJMI? SELO	129	124	96.11	1	0.78	1	0.78	2	1.55	-	-	1	0.78
MARKOVI? SELO	69	69	100.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
OTOK OŠTARIJSKI	471	43	9.13	376	79.83	40	8.49	9	1.91	-	-	3	0.64
PONIKVE	179	1	0.56	174	97.21	-	-	-	-	-	-	4	2.23
POPOVO SELO	50	-	-	48	96.00	2	4.00	-	-	-	-	-	-
GOJAK	13	-	-	13	100.00	-	-	-	-	-	-	-	-
POTOK MUSULINSKI	145	1	0.69	135	93.10	3	2.07	5	3.45	1	0.69	-	-
BREZNO DREŽNI?KO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
PUŠKARI?I	411	374	91.00	24	5.84	3	0.73	2	0.49	7	1.70	1	0.24
TROŠMARIJA	53	52	98.11	-	-	1	1.89	-	-	-	-	-	-
BARTOLOVI?I	66	64	96.97	-	-	-	-	2	3.03	-	-	-	-
MIRI?I	25	-	-	25	100.00	-	-	-	-	-	-	-	-
MUNJASI	21	-	-	21	100.00	-	-	-	-	-	-	-	-
TURKOVI?I OGULIN.	281	270	96.09	6	2.13	5	1.78	-	-	-	-	-	-
VITUNJ	149	8	5.37	132	88.59	5	3.36	3	2.01	-	-	1	0.67
ZAGORJE (MODRUŠ.)													
RIBARI?I													
SVEGA	427	416	97.43	1	0.23	-	-	-	-	1	0.23	9	2.11
ZAGORJE (MODRUŠ.)													
DESMERICE	310	304	98.07	-	-	5	1.61	1	0.32	-	-	-	-
DONJE ZAGORJE	279	279	100.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GORNJE ZAGORJE	415	391	94.22	5	1.21	-	-	3	0.72	1	0.24	15	3.61
SVEUKUPNO													
GRAD													
OGULIN	16 732	11 474	68.58	4 329	25.87	416	2.49	235	1.40	154	0.92	124	0.74

GRAD OGULIN
STANOVNIŠTVO STARO 15 I VIŠE GODINA PREMA ŠKOLSKOJ SPREMI I PISMENOSTI PO NASELJIMA 1991. GODINE

SAMOSTALNA NASELJA	UK.BR. STAN. STARO 15 I > G.	BEZ ŠKOLSKE SPR.		OSNOVNO OBRAZOVANJE			SREDNJE OBRAZOV.		VIŠE I VIS. OBR.		NEPOZ.			
		SVEGA	NEPISMENI BROJ	1-3 RAZ. OSN. ŠKOLE	4-7 RAZ. OSN. ŠKOLE	POTP. OSN. OBRAZ.	% DJEL. ili POTP. OS. OBR.	SVEGA BROJ	% %	VIŠE OBR.		VIS. OBR.	% VIŠE I VIS. OBR.	
														BROJ
DONJE DUBRAVE	170	14	10	5.88	4	48	34	50.59	60	35.29	5	5	5.88	-
DONJI ZATEZALI	80	5	2	2.50	2	25	20	58.75	27	33.75	1	1	1.25	-
GORNJI ZATEZALI	37	7	2	5.41	5	16	5	70.27	2	5.41	-	2	5.41	-
DREŽNICA	61	4	2	3.28	4	11	16	50.82	20	32.79	4	2	9.84	-
MARAVI? DRAGA	18	2	1	5.55	3	7	3	72.22	2	11.11	1	-	5.55	-
NIKOLI?	59	12	12	20.34	6	15	11	54.24	13	22.03	-	2	3.39	-
PODBITORAJ	68	10	8	11.76	12	20	12	64.71	12	17.65	1	1	2.94	-
SEO?ANI	127	23	15	11.81	21	41	25	68.50	15	11.81	2	-	1.57	-
VRU?AC	61	9	9	14.75	8	19	12	63.93	12	19.67	-	1	1.64	-
ZRNI?	75	20	16	21.33	13	18	5	48.00	16	21.33	3	-	4.00	-
KRAKAR	93	8	5	5.38	10	32	23	69.89	18	19.35	1	1	2.15	-
RADOJ?I?	47	2	2	4.26	2	15	14	65.96	13	27.66	1	-	2.13	-
TRBOVI?	98	22	20	20.41	7	35	19	62.24	14	14.29	1	-	1.02	-
TOMI?	55	10	9	16.36	4	27	8	70.91	5	9.09	-	1	1.82	-
VUKELI?	33	11	11	33.33	4	13	-	51.52	5	15.15	-	-	-	-
GORNJE DUBRAVE	18	1	1	5.56	2	6	2	55.56	7	38.89	-	-	-	-
JANJANI	4	2	1	25.00	-	1	-	25.00	1	25.00	-	-	-	-
MIKAŠINOVI?	29	7	7	24.14	-	17	2	65.52	2	6.90	1	-	3.44	-
PERI?	14	6	6	42.86	-	4	3	50.00	1	7.14	-	-	-	-
VIŠNJI? BRDO	45	2	1	2.22	1	24	6	68.89	12	26.67	-	-	-	-
VUCELI?	26	3	2	7.69	2	11	3	61.54	5	19.23	-	2	7.69	-
HRELJIN OGULINSKI	178	6	1	0.56	3	45	35	46.63	77	43.26	4	3	3.93	5
BRESTOVAC OGULINSKI	120	6	6	5.00	4	42	19	54.17	44	36.67	3	1	3.33	1
KU?AJ	60	4	2	3.33	11	18	14	71.67	11	18.33	-	-	-	2
MIRI? SELO	18	-	-	-	2	3	2	38.89	9	50.00	1	1	11.11	-
OKLINAK	25	2	2	8.00	2	11	3	64.00	7	28.00	-	-	-	-
OKRUGLICA	129	4	3	2.33	9	34	22	50.39	45	34.88	3	1	3.10	11
ZE?ICA	30	1	1	3.33	3	10	2	50.00	14	46.67	-	-	-	-
JASENAK	276	22	19	6.88	17	118	52	67.75	58	21.01	4	4	2.90	1
OGULIN														
SABLJAK SELO														
SALOPEK SELO														
SVETI PETAR OGULINSKI														
SVEGA O GULIN	8 582	198	111	1.29	255	1 613	1 738	42.02	3 848	44.84	425	436	10.03	69

GRAD OGULIN
STANOVNIŠTVO STARO 15 I VIŠE GODINA PREMA ŠKOLSKOJ SPREMI I PISMENOSTI PO NASELJIMA 1991. GODINE

SAMOSTALNA NASELJA	UK.BR. STAN. STARO 15 I > G.	BEZ SKOLSKE SPR.		OSNOVNO OBRAZOVANJE			SREDNJE OBRAZOV.		VIŠE I VIS. OBR.		NEPOZ.			
		SVEGA	NEPISMENI BROJ	1-3 RAZ. OSN. SKOLE	4-7 RAZ. OSN. SKOLE	POTP. OSN. OBRAZ.	% DJEL. ili POTP. OS. OBR.	SVEGA BROJ	% %	VIŠE OBR.		VIS. OBR.	% VIŠE I VIS. OBR.	
														BROJ
DUJMI? SELO	105	6	2	1.90	8	28	25	58.10	35	33.33	3	-	2.86	-
MARKOVI? SELO	53	3	-	-	11	10	12	62.26	15	28.30	1	1	3.77	-
OTOK OŠTARIJSKI	371	16	7	1.89	28	108	55	51.48	146	39.35	7	7	3.77	4
PONIKVE	167	32	28	16.77	22	70	20	67.07	21	12.57	-	-	-	2
POPOVO SELO	46	6	2	4.35	4	17	11	69.57	8	17.39	-	-	-	-
GOJAK	13	6	5	38.46	1	6	-	53.85	-	-	-	-	-	-
POTOK MUSULINSKI	130	9	6	4.62	17	60	15	70.77	28	21.54	1	-	0.77	-
BREZNO DREŽNI?KO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
PUŠKARI?I	315	22	9	2.86	31	83	68	57.78	102	32.38	8	1	2.86	-
TROŠMARIJA	50	7	4	8.00	4	15	13	64.00	10	20.00	-	-	-	1
BARTOLOVI?I	61	8	7	11.48	6	30	11	77.05	6	9.84	-	-	-	-
MIRI?I	24	8	7	29.17	1	11	-	50.00	4	16.67	-	-	-	-
MUNJASI	18	1	1	5.56	2	8	7	94.44	-	-	-	-	-	-
TURKOVI?I OGULINSKI	222	12	7	3.15	20	73	41	60.36	69	31.08	3	4	3.15	-
VITUNJ	125	6	6	4.80	7	42	24	58.40	41	32.80	2	3	4.00	-
ZAGORJE (MODRUŠKO) RIBARI?I	ZAGOR. ZAGOR.	16	7	2.07	17	118	82	64.20	86	25.44	5	1	1.78	13
SVEGA ZAGORJE (MODR.)	338	18	18	7.35	20	87	56	66.53	60	24.49	-	2	0.82	2
DESMERICE	245	12	10	4.50	20	82	66	75.68	37	16.67	1	1	0.90	3
DONJE ZAGORJE	222	11	6	1.84	17	104	86	63.50	82	25.15	10	1	3.37	15
GORNJE ZAGORJE	326	11	6	1.84	17	104	86	63.50	82	25.15	10	1	3.37	15
SVEUKUPNO		622	419	3.11	652	3 251	2 702	49.06	5 125	38.06	502	484	7.32	129
GRAD OGULIN	13 467													

GRAD OGULIN
STANOVNIŠTVO U ZEMLJI PREMA AKTIVNOSTI PO NASELJIMA 1991. GODINE

SAMOSTALNA NASELJA	UKUPAN BROJ STANOV. U ZEMLJI	AKTIVNO STANOVNIŠTVO		OSOBE S OSOBNIM PRIHODIMA		UZDRZAVANO STANOVNIŠTVO		POLJODJELSKO STANOVNIŠTVO	
		BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%
DONJE DUBRAVE	208	82	39.42	55	26.44	71	34.14	-	-
DONJI ZATEZALI	92	35	38.04	18	19.57	39	42.39	-	-
GORNJI ZATEZALI	37	6	16.22	17	45.95	14	37.83	-	-
DREŽNICA	78	35	44.87	16	20.51	27	34.62	4	5.13
MARAVI? DRAGA	18	2	11.11	11	61.11	5	27.78	-	-
NIKOLI?I	69	20	28.99	24	34.78	25	36.23	2	2.90
PODBITORAJ	75	17	22.67	28	37.33	30	40.00	6	8.00
SEO?ANI	136	29	21.32	57	41.91	50	36.77	6	4.41
VRU?AC	62	14	22.58	32	51.61	16	25.81	-	-
ZRNI?I	77	15	19.48	44	57.14	18	23.38	-	-
KRAKAR	110	28	25.45	35	31.82	47	42.73	-	-
RADOJ?I?I	53	15	28.30	17	32.08	21	39.62	-	-
TRBOVI?I	103	32	31.07	44	42.72	27	26.21	-	-
TOMI?I	64	10	15.63	34	53.12	20	31.25	-	-
VUKELI?I	34	6	17.65	22	64.70	6	17.65	-	-
GORNJE DUBRAVE	15	6	40.00	6	40.00	3	20.00	-	-
JANJANI	4	1	25.00	2	50.00	1	25.00	-	-
MIKAŠINOVI?I	29	5	17.24	18	62.07	6	20.69	2	6.90
PERI?I	16	3	18.75	6	37.50	7	43.75	-	-
VIŠNJI? BRDO	50	10	20.00	22	44.00	18	36.00	-	-
VUCELI?I	28	9	32.14	11	39.29	8	28.57	1	3.57
HRELJIN OGULINSKI	186	75	40.32	40	21.51	71	38.17	-	-
BRESTOVAC OGULINSKI	142	50	35.21	28	19.72	64	45.07	1	0.70
KU?AJ	75	29	38.67	14	18.66	32	42.67	1	1.33
MIRI? SELO	23	7	30.44	8	34.78	8	34.78	-	-
OKLINAK	25	4	16.00	10	40.00	11	44.00	1	4.00
OKRUGLICA	140	51	36.43	30	21.43	59	42.14	5	3.57
ZE?ICA	35	12	34.29	10	28.57	13	37.14	-	-
JASENAK	328	109	33.23	97	29.57	122	37.20	1	0.30
OGULIN	OGULIN								
SABLJAK SELO	OGULIN								
SALOPEK SELO	OGULIN								
SVETI PETAR OGUL.	OGULIN								
SVEGA OGULIN	10 428	4 700	45.07	1 935	18.56	3 793	36.37	70	0.67
DUJMI? SELO	115	50	43.48	18	15.65	47	40.87	1	0.87
MARKOVI? SELO	66	22	33.33	14	21.21	30	45.46	-	-
OTOK OŠTARIJSKI	461	164	35.58	106	22.99	191	41.43	10	2.17
PONIKVE	179	43	24.02	72	40.22	64	35.76	3	1.68
POPOVO SELO	50	15	30.00	18	36.00	17	34.00	-	-
GOJAK	13	-	-	11	84.62	2	15.38	-	-
POTOK MUSULINSKI	145	41	28.28	49	33.79	55	37.93	1	0.69
BREZNO DREŽNI?KO	-	-	-	-	-	-	-	-	-
PUŠKARI?I	398	169	42.46	58	14.57	171	42.97	6	1.51
TROŠMARIJA	49	17	34.69	14	28.57	18	36.74	7	14.29
BARTOLOVI?I	61	16	26.23	22	36.07	23	37.70	-	-
MIRI?I	25	10	40.00	10	40.00	5	20.00	4	16.00
MUNJASI	21	6	28.57	7	33.33	8	38.10	2	9.52
TURKOVI?I OGULIN.	264	90	34.09	54	20.45	120	45.46	5	1.89
VITUNJ	143	50	34.97	41	28.67	52	36.36	5	3.50
ZAGORJE (MODRUŠ.)	ZAG.(MOD.)								
RIBARI?I	ZAG.(MOD.)								
SVEGA ZAGORJE (MODRUŠ.)	370	130	35.13	64	17.30	176	47.57	2	0.54
DESMERICE	297	103	34.68	68	22.90	126	42.42	-	-
DONJE ZAGORJE	268	92	34.33	61	22.76	115	42.91	11	4.10
GORNJE ZAGORJE	337	134	39.76	55	16.32	148	43.92	9	2.67
SVEUKUPNO									
GRAD	16 002	6 569	41.05	3 433	21.45	6 000	37.50	16.60	1.04
OGULIN									

GRAD OGULIN

AKTIVNO STANOVN. U ZEMLJI PREMA GLAVNIM SKUPINAMA DJELATNOSTI PO NASELJIMA 1991.

SAMOSTALNA NASELJA	UKUPAN BROJ AKTIVNIH STANOVNIKA U ZEMLJI	PRIMARNE DJELATNOSTI		SEKUNDARNE DJELATNOSTI		TERCIJARNE I KVARTARNE DJELATNOSTI		IZVAN DJELATNOSTI I NEPOZNATO	
		BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%
DONJE DUBRAVE	82	1	1.22	21	25.61	39	47.56	21	25.61
DONJI ZATEZALI	35	1	2.86	9	25.71	21	60.00	4	11.43
GORNJI ZATEZALI	6	-	-	-	-	5	83.33	1	16.67
DREŽNICA	35	15	42.86	4	11.43	12	34.28	4	11.43
MARAVI? DRAGA	2	-	-	1	50.00	-	-	1	50.00
NIKOLI?I	20	11	55.50	-	-	4	20.00	5	25.00
PODBITORAJ	17	9	52.94	-	-	5	29.41	3	17.65
SEO?ANI	29	10	34.48	6	20.69	11	37.93	2	6.90
VRU?AC	14	2	14.29	4	28.57	6	42.85	2	14.29
ZRNI?I	15	4	26.67	-	-	6	40.00	5	33.33
KRAKAR	28	7	25.00	11	39.29	8	28.57	2	7.14
RADOJ?I?I	15	2	13.33	7	46.67	4	26.67	2	13.33
TRBOVI?I	32	5	15.62	18	56.25	3	9.38	6	18.75
TOMI?I	10	2	20.00	5	50.00	1	10.00	2	20.00
VUKELI?I	6	1	16.67	3	50.00	1	16.67	1	16.66
GORNJE DUBRAVE	6	-	-	2	33.33	2	33.33	2	33.34
JANJANI	1	-	-	-	-	1	100.00	-	-
MIKAŠINOVI?I	5	2	40.00	-	-	2	40.00	1	20.00
PERI?I	3	-	-	1	33.33	1	33.33	1	33.34
VIŠNJI? BRDO	10	2	20.00	2	20.00	6	60.00	-	-
VUCELI?I	9	2	22.22	5	55.56	2	22.22	-	-
HRELJIN OGULINSKI	75	3	4.00	10	13.33	52	69.34	10	13.33
BRESTOVAC OGULINSKI	50	3	6.00	7	14.00	34	68.00	6	12.00
KU?AJ	29	1	3.45	5	17.24	22	75.86	1	3.45
MIRI? SELO	7	-	-	-	-	6	85.71	1	14.29
OKLINAK	4	-	-	-	-	2	50.00	2	50.00
OKRUGLICA	51	4	7.84	9	17.65	37	72.55	1	1.96
ZE?ICA	12	1	8.33	-	-	9	75.00	2	16.67
JASENAK	109	32	29.36	33	30.27	35	32.11	9	8.26
OGULIN	OGULIN								
SABLJAK SELO	OGULIN								
SALOPEK SELO	OGULIN								
SVETI PETAR OGUL.	OGULIN								
SVEGA OGULIN	4 700	207	4.40	1 305	27.77	2 543	54.11	645	13.72
DUJMI? SELO	50	2	4.50	21	42.00	20	40.00	7	14.00
MARKOVI? SELO	22	-	-	13	59.09	8	36.36	1	4.55
OTOK OŠTARIJSKI	164	18	10.98	36	21.95	78	47.56	32	19.51
PONIKVE	43	5	11.63	21	48.84	9	20.93	8	18.60
POPOVO SELO	15	-	-	8	53.34	5	33.33	2	13.33
GOJAK	-	-	-	-	-	-	-	-	-
POTOK MUSULINSKI	41	20	48.78	4	9.76	11	26.83	6	14.63
BREZNO DREŽNI?KO	-	-	-	-	-	-	-	-	-
PUŠKARI?I	169	4	2.37	58	34.32	80	47.33	27	15.98
TROŠMARIJA	17	2	11.76	8	47.06	4	23.53	3	17.65
BARTOLOVI?I	16	2	12.50	6	37.50	8	50.00	-	-
MIRI?I	10	-	-	-	-	10	100.00	-	-
MUNJASI	6	-	-	2	33.33	2	33.33	2	33.34
TURKOVI?I OGULIN.	90	2	2.22	38	42.22	32	35.56	18	20.00
VITUNJ	50	4	8.00	12	24.00	24	48.00	10	20.00
ZAGORJE (MODRUŠ.)	ZAG.(MOD.)								
RIBARI?I	ZAG.(MOD.)								
SVEGA ZAGORJE (MODRUŠ.)	130	6	4.62	74	56.92	43	33.08	7	5.38
DESMERICE	103	6	5.83	36	34.95	37	35.92	24	23.30
DONJE ZAGORJE	92	9	9.78	51	55.43	21	22.83	11	11.96
GORNJE ZAGORJE	134	15	11.20	64	47.76	37	27.61	18	13.43
SVEUKUPNO									
GRAD	6 569	422	6.42	1 920	29.23	3 309	50.37	918	13.98
OGULIN									

GRAD OGULIN
RADNICI PO NASELJIMA 1991. GODINE

SAMOSTALNA NASELJA	BROJ RADNIKA KOJI ŽIVE U NEKOM NASELJU	OD TOGA			UKUP. BR. ZAPOS. RADNIKA U NASELJU (RADN. MJ.)	OD TOGA			
		RADE U MJESTU STANOVANJA (ZAPOS. MJEST.) BROJ	% %	BROJ		ZAPOS. RADNICI IZ NASELJA (ZAPOS. MJEST.) BROJ	% %	BROJ	
									SVAKODN. ODLAZE RADITI U DR. NAS. (DN. MIGR. iz NAS.) BROJ
DONJE DUBRAVE	63	4	6.35	53	4	100.00	4	-	-
DONJI ZATEZALI	32	-	-	31	-	-	-	-	-
GORNJI ZATEZALI	5	-	-	2	-	-	-	-	-
DREŽNICA	32	27	84.37	5	85	31.76	27	58	68.24
MARAVI? DRAGA	1	-	-	1	-	-	-	-	-
NIKOLI?	15	-	-	12	-	-	-	-	-
PODBITORAJ	16	-	-	14	-	-	-	-	-
SEO?ANI	25	4	16.00	20	4	100.00	4	-	-
VRU?AC	12	1	8.33	5	1	100.00	1	-	-
ZRNI?	14	1	7.14	7	1	100.00	1	-	-
KRAKAR	24	3	12.50	17	5	60.00	3	2	40.00
RADOJ?I?	13	-	-	11	1	-	-	1	100.00
TRBOVI?	27	19	70.37	6	49	38.78	19	30	61.22
TOMI?	8	-	-	5	1	62.50	-	1	100.00
VUKELI?	5	-	-	3	-	60.00	-	-	-
GORNJE DUBRAVE	4	-	-	3	6	75.00	-	6	100.00
JANJANI	1	-	-	1	-	100.00	-	-	-
MIKAŠINOVI?	2	2	100.00	-	2	-	2	-	-
PERI?	2	1	50.00	1	1	50.00	1	-	-
VIŠNJI? BRDO	9	6	66.67	3	6	33.33	6	-	-
VUCELI?	9	2	22.22	5	2	55.56	2	-	-
HRELJIN OGULINSKI	62	7	11.29	54	12	87.10	7	5	41.67
BRESTOVAC OGULINSKI	43	-	-	41	-	95.35	-	-	-
KU?AJ	28	1	3.57	27	1	96.43	1	-	-
MIRI? SELO	6	-	-	5	-	83.33	-	-	-
OKLINAK	2	-	-	1	-	50.00	-	-	-
OKRUGLICA	50	2	4.00	48	2	96.00	2	-	-
ZE?ICA	10	1	10.00	9	1	90.00	1	-	-
JASENAK	98	92	93.88	2	140	65.71	92	48	34.29
OGULIN	OGULIN								
SABLJAK SELO	OGULIN								
SALOPEK SELO	OGULIN								
SVETI PETAR OGULINSKI	OGULIN								
SVEGA O GULIN	3 972	3 635	91.52	223	5 223	69.60	3 635	1 588	30.40

GRAD OGULIN
RADNICI PO NASELJIMA 1991. GODINE

SAMOSTALNA NASELJA	BROJ RADNIKA KOJI ŽIVE U NEKOM NASELJU	OD TOGA			UKUP. BR. ZAPOS. RADNIKA U NASELJU (RADN. MJ.)	OD TOGA		
		RADE U MJESTU STANOVANJA (ZAPOS. MJEST.)		%		ZAPOSL. RADNICI IZ NASELJA (ZAPOS. MJEST.)		%
		BROJ	BROJ			BROJ	BROJ	
DUJMI? SELO	42	-	40	95.24	-	-	-	-
MARKOVI? SELO	21	-	21	100.00	-	-	-	-
OTOK OŠTARIJSKI	122	10	100	81.97	10	83.33	2	16.67
PONIKVE	34	-	30	88.24	1	-	1	100.00
POPOVO SELO	13	-	10	76.92	-	-	3	100.00
GOJAK	-	-	-	-	-	-	-	-
POTOK MUSULINSKI	35	1	33	94.29	1	100.00	-	-
BREZNO DREŽNI?KO	-	-	-	-	-	-	-	-
PUŠKARI?I	130	-	127	97.69	-	-	-	-
TROŠMARIJA	12	1	10	83.33	2	50.00	1	50.00
BARTOLOVI?I	15	1	3	20.00	1	100.00	-	-
MIRI?I	6	1	5	83.33	1	100.00	-	-
MUNJASI	4	-	-	-	-	-	-	-
TURKOVI?I OGULINSKI	72	4	66	91.67	4	100.00	-	-
VITUNJ	40	4	29	72.50	4	66.67	2	33.33
ZAGORJE (MODRUŠKO)	ZAG.(MOD.)							
RIBARI?I	ZAG.(MOD.)							
SVEGA ZAGORJE (MODR.)	122	4	116	95.08	10	40.00	6	60.00
DESMERICE	78	2	69	88.46	2	100.00	-	-
DONJE ZAGORJE	84	1	79	94.05	1	100.00	-	-
GORNJE ZAGORJE	110	11	92	83.64	14	78.57	3	21.43
SVEUKUPNO	5 530	3 848	1 445	26 13	5 605	68.65	1 757	31.35
GRAD OGULIN								

OPĆINA OGULIN
DOMAĆINSTVA (KUĆANSTVA) PO NASELJIMA 1991. I 2001. GODINE

SAMOSTALNA NASELJA	P O P I S 1 9 9 1 . G O D I N E										P R V I R E Z U L T A T I P O P I S A 2 0 0 1 . G O D I N E			
	BROJ STALNIH STANOV.	UKUP. BROJ DOMA?.	DOMA?IN. BEZ POLJOD. GOSP.		PROSJE?AN BROJ ?LAN. DOMA?IN.	UKUP. BROJ STAN. NAS. POPISA	BROJ KU?ANSTAVA SVEGA	PRIVATNA KU?ANSTAVA		PROSJE?AN BROJ ?LAN. KU?ANSTAVA				
			BROJ	%				PRIVATNA KU?ANSTAVA	PROSJE?AN BROJ ?LAN. KU?ANSTAVA					
DONJE DUBRAVE	209	64	4	6.25	3.26									
DONJI ZATEZALI	96	25	2	8.00	3.84									
GORNJI ZATEZALI	37	18	-	-	2.05									
1. svega DONJE DUBRAVE	342	107	6	5.61	3.20	243	104	104	104	2.34				
DREŽNICA	78	29	17	58.62	2.68									
MARAVI? DRAGA	18	8	1	12.50	2.25									
NIKOLI?I	69	25	-	-	2.76									
PODBITORAJ	75	27	3	11.11	2.77									
SEO?ANI	136	55	3	5.45	2.47									
VRU?AC	62	26	-	-	2.38									
ZRNI?I	80	33	1	3.03	2.42									
KRAKAR	114	38	1	2.63	3.00									
RADOJ?I?	54	19	-	-	2.84									
TRBOVI?I	107	43	-	-	2.48									
TOMI?I	64	26	1	3.84	2.46									
VUKELI?I	34	15	-	-	2.26									
2. svega DREŽNICA	891	344	27	7.85	2.59	739	315	315	313	2.35				
GORNJE DUBRAVE	19	8	2	25.00	2.37									
JANJANI	4	2	-	-	2.00									
MIKAŠINOVI?I	29	17	-	-	1.70									
PERI?I	16	6	1	16.67	2.66									
VIŠNJI? BRDO	51	20	3	15.00	2.55									
VUCELI?I	28	11	-	-	2.54									
3. svega GORNJE DUBRAVE	147	64	6	9.37	2.30	122	56	56	56	2.18				
HRELJIN OGULINSKI	213	65	35	53.84	3.27									
BRESTOVAC OGULINSKI	142	38	5	13.15	3.73									
KU?AJ	75	23	7	30.43	3.26									
MIRI? SELO	23	6	-	-	3.83									
OKLINAK	25	8	1	12.50	3.12									
OKRUGLICA	158	44	16	36.36	3.59									
ZE?ICA	35	13	3	23.07	2.69									
4. svega HRELJIN OGULINSKI	671	197	67	29.66	3.41	593	179	179	179	3.31				
5. JASENAK	331	118	35	29.66	2.80	294	109	109	109	2.70				
6. OGULIN	OGULIN					8 757	2 981	2 974	2 974	2.94				
7. SABLJAK SELO	OGULIN					239	72	72	72	3.32				
8. SALOPEK SELO	OGULIN					278	88	88	88	3.16				
9. SVETI PETAR OGULINSKI	OGULIN					626	207	207	207	3.02				
SVEGA O GULIN	10 857	3 552	2 347	66.07	3.05	9 900	3 348	3 341	3 341	2.96				

OPĆINA OGULIN
DOMAĆINSTVA (KUĆANSTVA) PO NASELJIMA 1991. I 2001. GODINE

SAMOSTALNA NASELJA	P O P I S 1 9 9 1 . G O D I N E										PRVI REZULTATI POPISA 2001. GODINE		
	BROJ STALNIH STANOV. DOMA?	UKUP. BROJ DOMA?	DOMA?IN. BEZ POLJOD. GOSP.		PROSJE?AN BROJ ?LAN. DOMA?IN.	UKUP. BROJ STAN. NAS. POPISA	BROJ KU?ANSTAVA		PROSJE?AN BROJ ?LAN. KU?ANSTAVA				
			BROJ	%			SVEGA	PRIVATNA KU?ANSTAVA					
10. DUJMI? SELO	129	35	9	25.71	3.68	126	36	36	3.50				
11. MARKOVI? SELO	69	23	5	21.73	3.00	59	23	23	2.57				
12. OTOK OŠTARIJSKI	471	136	26	19.11	3.46	436	139	139	3.14				
13. PONI?KVE	179	73	6	8.21	2.45	165	71	71	2.32				
POPOVO SELO	50	20	3	15.00	2.50								
GOJAK	13	10	5	50.00	1.30								
14. svega POPOVO SELO	63	30	8	26.67	2.10	63	23	23	2.74				
POTOK MUSULINSKI	145	46	6	13.04	3.15								
BREZNO DREŽNI?KO	-	-	-	-	-								
15. svega POTOK MUSULINSKI	145	46	6	13.04	3.15	126	44	44	2.86				
16. PUŠKARI?I	411	121	42	34.71	3.39	389	121	121	3.21				
TROŠMARIJA	53	21	5	23.80	2.52								
BARTOLOVI?I	66	26	3	11.53	2.53								
MIRI?I	25	11	3	27.27	2.27								
MUNJASI	21	7	-	-	3.00								
17. svega TROŠMARIJA	165	65	11	16.92	2.54	129	48	47	2.69				
18. TURKOVI?I OGULINSKI	281	86	17	19.76	3.26	255	82	82	3.11				
19. VITUNJ	149	53	14	26.41	2.81	140	48	48	2.92				
20. ZAGORJE (MODRUŠKO)	ZAGORJE					122	51	51	2.39				
21. RIBARI?I	ZAGORJE					312	93	93	3.35				
svega ZAGORJE (MODRUŠKO)	427	111	21	18.91	3.84	434	144	144	3.01				
22. DESMERICE	310	89	29	32.58	3.48	277	80	80	3.46				
23. DONJE ZAGORJE	279	85	12	14.11	3.28	255	76	76	3.36				
24. GORNJE ZAGORJE	415	114	42	36.84	3.64	325	89	89	3.65				
naknadno popisani						12	5	5	2.40				
SVEUKUPNO	16 732	5 449	2 736	50.21	3.07	15 082	5 140	5 130	2.93				
GRAD													
OGULIN													